

mtatkki

Hungarian Academy of Sciences
Centre for Social Sciences
Institute for Minority Studies

A PDF fájlok elektronikusan kereshetőek.

A dokumentum használatával elfogadom az
[Europeana felhasználói szabályzatát](#).

MAGYAR-ZSIDÓ
OKLEVÉLTÁR

XI. KÖTET

1446–1741

SZERKESZTETTE ÉS KIADTA
SCHEIBER SÁNDOR

BUDAPEST

1968

MONUMENTA
HUNGARIAE JUDAICA

TOMUS XI.
1446—1741

ADIUVANTIBUS
J. HÁZI, J. PATAKI, J. ZSOLDOS

REDEGIT ET EDIDIT
ALEXANDER SCHEIBER

BUDAPESTINI
1968

MAGYAR-ZSIDÓ OKLEVÉLTÁR

XI. KÖTET
1446—1741

HÁZI JENŐ, PATAKI JÁNOS, ZSOLDOS JENŐ
KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

SZERKESZTETTE ÉS KIADTA
SCHEIBER SÁNDOR



BUDAPEST
1968

ÓDYSSEUS

OKLEVÉLTÁR

NY. 1911
III-III

ORVOSI ÉS FÉRFI ÉRTESÍTŐ

1911. évi kiadás

1911. évi kiadás
OKLEVÉLTÁR

A MAGYAR IZRAELITÁK ORSZÁGOS
KÉPVISELETÉNEK KIADÁSA

POLLÁK MIKSA ÉS A MAGYAR-ZSIDÓ TÖRTÉNETTUDOMÁNY

Pollák Miksa száz évvel ezelőtt született Beleden, Sopron megyében (1868. III. 8.). A németet anyanyelveként beszélte. Történeti levegő vette körül a szülőhelyével szomszédos régi hitközségek közelében.

Ilyen irányú hajlamát Kaufmann Dávid ápolta az Orsz. Rabbiképző Intézetben, ahová 1883-ban lépett be. Az 1891/92-es tanévet a berlini Hochschule für die Wissenschaft des Judentums-ban tölti.

Kaufmann Dávidhoz való vonzódására álljon itt az az írás, amelyet hallgatótársai nevében fogalmazott arra a hírre, hogy tanára külföldre távozik. A levél Pollák kezeírása, s Kaufmann a lap felső bal szélére ismert lila tintájával rá is írta: „Dr. Pollák Miksa.” Ez a lap a Kaufmann-hagyatékából került az Orsz. Rabbiképző Intézet kéziratárába. Szövege ez:

Budapest, 1893. ápr. 28-án

Mélyen tisztelt tanár úr!

Mindinkább megerősödik azon hír, hogy tanár úr egy más oldalról jövő meghívásnak engedve az intézetet itt szándékszik hagyni és más működési kört fog betölteni. Éppen ez indította arra a felső tanfolyam hallgatóit, hogy megbizzanak engemet, hogy kifejezést adjak tanár úr iránt érzett mély tiszteletünknek, törhetetlen ragaszkodásunknak, őszinte, tiszta szívből fakadó szeretetünknek. Hátha a többi közt ez is hozzájárulhat némileg ahhoz, hogy tanár urat maradásra bírja.

Hogy mi volt nekünk tanár úr a hosszú tíz esztendő alatt, mi volt még hosszabb ideig az intézetnek, a zsidó tudománynak, arról itt fölösleges beszélni.

Mindnyájan tudjuk, a zsidó tudománynak fénye, az intézetnek csillaga, nekünk hatalmas útmutatónk, vezérünk, büszkeségünk volt. Higgye meg tanár úr, hogyha eddig is ragaszkodtunk Önhöz, úgy ezentúl még jobban fogjuk azt tenni. A szeretett családfőt, kit már-már kiragadnak övéi köréből, a családtagok fokozódott rajongással veszik körül. Így fogjuk mi is ezentúl szellemi családfőnket Önben, ha lehet, még szorosabb ragaszkodással tisztelni, szeretni.

Engedje meg végül, hogy a felső tanfolyam hallgatóinak nevében azon tiszteletteljes, de határozott kérelemnek adjak kifejezést, hogy a meghívást visszautasítva maradjon meg továbbra is körünkben.

Doktori disszertációja már történeti tárgyú: A zsidók Bécs-Újhelyen (Bp., 1892.). Nem szokványos szárnypróbálgatás, hanem komoly történeti monográfia, amely ismeretlen okleveleket és sírfeliratokat is közread.

Eközben tesz szert a kutatás és feldolgozás módszerére és gyakorlatára. Hasznát veszi ennek, amikor soproni rabbisága második évével asztalra tudja tenni a soproni zsidóság történetét (A zsidók története Sopronban. Bp., 1896.). Tehát két esztendő elég volt arra — a rabbi-teendők elvégzése mellett —, hogy áttanulmányozza Sopron levéltárát, a történeti irodalmat és megírjon egy olyan munkát, amelyen ma sem kell alapvetően változtatni, holott azóta feltárták és a Magyar Zsidó Oklevéltárban közzétették a soproni városi és megyei levéltárnak minden zsidó darabját. Ő már jó érzékkel kiválasztotta a lényegeseket.

Pollák nem aprózta fel önmagát dolgozatokban. Könyvíró ember volt. Két történeti műve után egy-egy könyvben dolgozza fel három magyar költő viszonyát a Bibliához: Aranyét (Arany János és a Biblia. Bp., 1904.); Tompáét (Tompá Mihály és a Biblia. Bp., 1912.) és Madáchét (Madách Imre és a Biblia. IMIT Évkönyve. 1935—1939.). Az utóbbinak nem talált már kiadót és így kénytelen volt részletekben közreadni az IMIT Évkönyveiben. Foglalkozott Jókai zsidó vonatkozásaival is, de ez irányú vizsgálódásait nem jelentette meg.¹

Később visszatért történeti kutatásaihoz s német nyelven is közreadja a bécsújhelyi (Die Juden in Wiener-Neustadt. Wien, 1927.) és a soproni (Die Geschichte der Juden in Oedenburg. Wien, 1929.)² monográfiákat.

A többi írása — egy-két dolgozat kivételével — nem tudományos érdekű. Miért vesztette el kedvét, nem tudni biztosan. Nem került a fővárosba, a Dohány utcai zsinagóga egyik rabbiszékébe, ahová 1905-ben pályázott. Korábban elnyerhette volna a győri állást, de ezt elhárította magától.³

Utolsó éveit megkeserítette kitűnő fiának, Pap Károlynak önéletrajzi regénye, az *Azarel*, amelynek apa-alakját az ő leleplezésének tartották. A regény természetesen ezt is eltűlozta, mint minden mást. Pollák azonban — s érthetően — nem így fogta fel. Amit az ember ellen gyermeke tesz, kétszeresen fáj.

Hadd fejezzem be Csatkai szavaival: „Mindenki sajnálta, amikor 1944 július elsején a vértanúk sorában vállal egy zsákkal a menet végén hajszolódtott a vasútra.”

Bibliográfiája — Dán Róbert összeállításában — idézze élete munkáját. Az utána következő levelek — Bacher Vilmoshoz, Blau Lajoshoz és Bánóczi Józsefhez — nyújtsanak betekintést munkaműhelyébe. Az első kettőhöz írottak az Orsz. Rabbiképző Intézet könyvtárában vannak, a harmadikhoz szólók a Zsidó Vallási és Történeti Gyűjteményben.

¹ Sopronvármegye. XXVII. 1924. 295. szám.

² *Csatkai Endre*: Új könyv a zsidók soproni történetéről. Sopronvármegye XXXII. 1929. 108. szám.

³ Sopron. XXVIII. 1898. 169. szám.

1888

1. Néhány szó a kóser hús ügyében kiadott ministeri rendelethez. — Egyenlőség. VII. 1888. 39. szám.
2. Helyreigazítás. — Uo. 42. szám.
3. A Pesti Hírlap. — Uo. 49. szám.

1889

4. Gyermekjátékok. Körösi. — Magyar Nyelvőr. XVIII. 1889. 22, 44—46, 92, 378.
5. Eskü hajadonfővel. — MZsSz. VI. 1889. 171—175.
6. Hitközségi költségvetésekhez. — Uo. 241—244.
7. Hitközségi költségvetések. — Uo. 309—318.
8. Izr. kézmű és földművelési egyesület. — Uo. 425—426.
9. Néphumor és szatíra a Rábaközben. — Magyar Szalon. VI. 1889. 439—443.
10. I. Wolfner gestorben. — Österreichische Wochenschrift. IV. 1889. No. 24.
11. Gróf Géza Keleti und die Israeliten. — Uo.
12. Die Rache der Verlassenen. — Uo.
13. Rabbiner Abraham Hochmuth gestorben. — Uo.
14. Táncmondókák. — Magyar Nyelvőr. XVIII. 1889. 476—477.

1890

15. Gleichenberg. — MZsSz. VII. 1890. 500—501.
16. Gyermeekversikék. — Magyar Nyelvőr. XIX. 1890. 44.

1892

17. A zsidók Bécs-Újhelyen. Tanulmány a zsidók történetéhez Alsó-Ausztriában és Magyarországon. Bp., 1892. Athenaeum. 112 l. 5 t.
18. Keleti motívumok egy nyugoti mesében. — Ethnographia. III. 1892. 326—335.
19. A zsidók legrégibb nyomai Ausztriában és Magyarországon. — MZsSz. IX. 1892. 450—464, 500—521, 577—597, 718—729.
20. Kilencz kiadatlan okmány és öt sírfelirat fotóczinkográfiában a zsidók történetéhez Bécsújhelyen. — Uo. 549—550, 605—613.

1893

21. A zsidók legrégibb nyomai Ausztriában és Magyarországon. — MZsSz. X. 1893. 46—55, 248—265.
22. Pótlómegjegyzés és igazítás Bacher Vilmos: Századunk első feléből c. tanulmányához (Bp., 1893. Singer és Wolfner. 47 l.). — Uo. 122.
23. Gyászbeszéd. Bp., 1893. 4 l.

1895

24. Das Judenthum und seine Parteien. Oedenburg, 1895. 38 l.
 25. Daten zur Einwanderung ungarischer und polnischer Juden nach Schlesien. — Monatschrift für Geschichte und Wissenschaft des Judenthums. XXXIX. 1895. 559—562.
 26. Adatok a zsidók történetéhez Nagyszombatban. — MZsSz. XII. 1895. 362—365.
 27. Létesítsünk kis szemináriumot. — Egyenlőség. XIV. 1895. 50. szám.
 28. Vegyes házasságok. — Pesti Hírlap. XVII. 1895. 74. szám.

1896

29. A zsidók története Sopronban a legrégebb időktől a mai napig. Bp., 1896. IMIT. 379, 1 l. (Az IMIT kiadványai 6.)
 30. A zsidó jel történetéhez. — IMIT Évkönyve. 1896. 252—264.
 31. Arany János „Bajusz”-ához. — Egyetemes Philologiai Közlöny. XX. 1896. 837—838.
 32. Öt okmány a soproni zsidó község történetéhez. — MZsSz. XIII. 1896. 276—278.
 33. Der jüdische Friedhof in Prag. — Österreichische Wochenschrift. XIII. 1896. No. 71.

1897

34. A főrabbiágról. — A Jövő. I. 1897. 9. szám.

1898

35. Erzsébet királyné emlékezete. Gyászbeszéd a soproni izr. templomban. Sopron, 1898. 13 l.
 36. Az élet becséről. — IMIT Évkönyve. 1898. 311—328.

1900

37. A nagymartoni zsidók múltjából. — IMIT Évkönyve. 1900. 145—166.

1901

38. Zsidó dalok. — MZsSz. XVIII. 1901. 190, 286—288.
 39. Esketési beszéd. — Magyar Zsinagóga. III. 1901. 87—90.

1902

40. Régi sírfeliratok Bécsújhelyen. — MZsSz. XIX. 1902. 85—87.
 41. Zsidó közmondások. — Uo. 252—253.
 42. Néphit, babona. — Uo. 254—257.

1903

43. A Talmud. Válasz Volafka Nándor cz. püspöknek. — Pesti Napló. 1903. 237. szám.

1904

44. Arany János és a Biblia. Bp., 1904. Akadémia. IV, 194 l.
 45. Arany János és a Biblia. — Sopron. XXXIV. 1904. 70—75, 77—78. szám.
 46. Ráchel. — Egyenlőség. XXIII. 1904. 9. szám.
 47. Az utolsó főpap. — Uo. 15. szám.
 48. A Biblia hatása Arany Jánosra. — Uo. 17—21. szám.

1905

49. Oedenburg. — Jewish Encyclopedia. IX. London—New York, 1905. 385—386.
 50. R. Mëir ben JiccháK Askenázi ha-nikrá Máháram Ás. — Bloch-Emlékkönyv. Bp., 1905. Héber rész: 47—58.

1909

51. Nyugdíjkérdés. — Magyar Izrael. II. 1909. 145—148.

1912

52. Tompa Mihály és a Biblia. Bp., 1912. IMIT. 194, 2 l. (Az IMIT kiadványai 37.)
 53. Arany János. — IMIT Évkönyve. 1912. 133—150.

1913

54. Egy praktikus javaslat a házasság felbontására vonatkozólag. — Magyar Izrael. VI. 1913. 129—131.
 55. A soproni gettó. — Múlt és Jövő. III. 1913. 417—420.

1914

56. A háború lelki hatásai. — Sopronvármegye. XVII. 1914. 86. szám.
 57. Avodat Jisrael. Izrael istentisztelete. Imádságoskönyv a tanuló ifjúság és a nagy közönség számára. Ford. és magyarázatokkal ellátta. ... Bp., 1914. 574 l.

1916

58. Avodat Jisrael. Izrael istentisztelete. Imádságoskönyv a tanuló ifjúság és a nagy közönség számára. Ford. és magyarázatokkal ellátta. Bp., 1914. 574 l. (Utánnomás.)

1917

59. Ünnepi beszéd IV. Károly király megkoronázására. 1916. december 30-án a soproni izr. templomban. — Soproni Napló. XXI. 1917. 1. szám.
 60. Emlékezés Vogel Simon generálisra. — Múlt és Jövő. VII. 1917. 239—241.

1919

61. A magyarországi zsidóság jövője. — Zsidó Szemle. XIV. 1919. 9. szám.

1920

62. Avodat Jisrael. Izrael istentisztelete. Imádságoskönyv a tanuló ifjúság és a nagy közönség számára. Ford. és magyarázatokkal ellátta Székesfehérvár, 1920. 574 l.

1924

63. Házi Jenő: Sopron szabad királyi város története. I/3. Oklevelek és levelek 1430—1452. Sopron, 1924. 133—134 l. A 168. számú oklevél záradéka.
 64. — Uo. 174—176 l. 210. számú oklevél záradéka.
 65. — Uo. 179. l. 214. számú oklevél záradéka.
 66. — Uo. 199—200 l. 239. számú oklevél záradéka.
 67. Beszéde a soproni zsidók kultúrünnepén. (Részlet.) — Múlt és Jövő. XIV. 1924. 38.
 68. Avodat Jisrael. Izrael istentisztelete. Imádságoskönyv a tanuló ifjúság és a nagy közönség számára. Ford. és magyarázatokkal ellátta Bp., 1924. 574 l.

1925

69. Beszéde a hősi halottak emlékünnepén a soproni zsidó temetőben — Rábaközi Közlöny. XXVIII. 1925. 52. szám.

1927

70. Die Juden in Wiener-Neustadt. Ein Beitr. zur Geschichte der Juden in Österreich. Nach d. v. Maurus Mezei besorgten Übersetzung aus Ung. bearb. v. L. Moses. Wien, 1927. 119 l.
 71. Avodat Jisrael. Izrael istentisztelete. Imádságoskönyv a tanuló ifjúság és a nagy közönség számára. Ford. és magyarázatokkal ellátta Bp., 1927. 574 l.
 72. Die Geschichte der Juden in Oedenburg. — Jüdisches Archiv. I. 1927. H. 2. 1—6.

1928

73. Die Geschichte der Juden in Oedenburg. — Uo. I. 1928. H. 4/5. 1—12.; H. 6. 1—11.

1929

74. Die Geschichte der Juden in Oedenburg. Von den ältesten Zeiten bis zur Gegenwart. Nach archivalischen Quellen dargestellt von . . . Wien, 1929. Adria. 111 l.

1930

75. Avodat Jiszrael. Izrael istentisztelete. Imádságoskönyv a tanuló ifjúság és a nagy közönség számára. Ford. és magyarázatokkal ellátta . . . 7. jav. kiadás. Bp., 1930. VIII, 574 l.

1933

76. A napsugaras szeretet jegyében. Beszéd a soproni zsidó Aggok Háza avatásán. — Sopronvármegye. XXXVI. 1933. 205. szám.

1935

77. Beszéde a zsidó hősi halottak emlékünnepélyén. — Sopronvármegye. XXXVIII. 1935. 60. szám.
78. Madách Imre és a Biblia. — IMIT Évkönyve. 1935. 73—108.

1936

79. Madách Imre és a Biblia. — Uo. 1936. 135—167.

1937

80. Madách Imre és a Biblia. — Uo. 1937. 56—89.
81. Beszéde a hősi emlékünnepen a soproni zsidó temetőben. — Sopronvármegye. XXXIX. 1937. 40. szám.

1938

82. Madách Imre és a Biblia. — IMIT Évkönyve. 1938. 46—97.
83. A Szentírás szemléltető módszere. — Magyar Izrael. III. (XIV.) 1938. 61—63.
84. Pollák Miksa ünnepi beszédei. I. 1894—1937. Sopron, 1938. 163 l.

1939

85. Madách Imre és a Biblia. — IMIT Évkönyve. 1939. 145—152.

86. Egyke és egyse. — Izrael eszmevilága. Bp., 1940. 112—118.
 87. Az élet álm. — Uo. 174—181.
 88. A munka becsülete. — Uo. 210—215.
 89. Szeresd felebarátodat. — Uo. 244—250.
 90. Áldás és átok. — Uo. 291—296.

91. Avodat Jisrael. Izrael istentisztelete. Imádságoskönyv a tanuló ifjúság és a nagy közönség számára. Ford. és magyarázatokkal ellátta Tel Aviv, 1961. Szinaj. 574 l.

II. POLLÁK MIKSA LEVELEZÉSÉBŐL

A. Levél Bacher Vilmoshoz

Igen tisztelt Tanár Úr!

Szíves jó kívánságait megköszönve értesítem, hogy az évkönyv számára van szándékomban egy történeti dolgozatot beküldeni. Csupán azt nem tudom, vajjon a dolgozat terjedelme nem lesz-e szokatlan nagy. T. i. 2—3 nyomtatott ív. Egy kiadatlan „Liber Judaeorum” sűrű magyar vonatkozásokkal a 15. századból — ez a dolgozat anyaga.

Igyekezni fogok rövid lenni, mert magát a Liber J-ot megcsonkítani nem szeretném, hanem egész terjedelmében volna jó lenyomatni, és azért inkább a magam megjegyzéseivel fogok takarékosabban bánni.⁴

Lehetőleg a jövő hónapban elküldöm, ha nem, akkor augusztus elején.

Ő Nagyságát szívélyesen üdvözölve maradtam

kiváló tisztelettel

Sopron, 1894. jún. 14.

Dr. Pollák Miksa

B. Levelek Blau Lajoshoz

1.

Tekintetes Tanár Úr!

A correcturák további hovaküldése miatt szükségesnek tartom Tanár urat értesíteni, hogy én szept. 1.-éig itt maradok Berlinben (Linienstr. 139, III.), amiért a correcturát tovább is ide tessék küldetni.

⁴ Nem dolgozta fel.

A correctura első részét már nagyon rég megkaptam és azonnal akkor ajánlva vissza is küldtem a nyomdába, de Szemlét nem kaptam, így nem tudom, hogy megjelent-e vagy sem.⁵

Tanár úr távozása után Pestről dr. Mezey úrnak írtam a sírkövek fotolitografálása ügyében és késznek nyilatkoztam (most is az vagyok) a költségek felének viselésére, de feleletet máig sem kaptam, így szintén nem tudom, hogy ebből is lesz-e valami.

Az általam átnézett correctura közt az okiratok még nem voltak és így tán a Szemle késése onnan lenne magyarázható?⁶

Maradok kiváló tisztelettel

Tek. Tanár Úr kész szolgája

Berlin, 1892. 29/VII.

Pollák Miksa

2.

Igen tisztelt Uram!

F. hó 1-ről kelt becses sorait örömmel fogadtam, mivelhogy alkalom nyílik az ott elmondottak által nagyrabecsült ősz tanítóm iránti tiszteletem kifejezésére.⁷

Azért nagyon szívesen csatlakozom az indítványhoz és hozzájárulok annak minden egyes pontjához.

Azt is megigérem, hogy az ünnepély napján Budapesten meg fogok jelenni, ha csak valami közbe nem jön addig. Csupán csak egyre bátorodom figyelmeztetni, arra t. i., hogy az ünnepély napja nem nagyon célszerűen van megválasztva. Február 15-ike ugyanis pénteki napra esik, már pedig azzal számolni kell, hogy a vidéki rabbik nagy része a szombatot otthon akarja tölteni és a hivatalos ügyek, hittantánítás és más efféle dolgok miatt 4—5 napig alig maradhatunk távol községünkől.

De megkülönböztetve is a pénteki nap vallási okok miatt sem alkalmas ilyes ünnepre.

Lehetne ezt február 11 v. 12-ére tenni és a rákövetkező szombati prédikáció vagy elmaradhat, vagy pedig valaki a tanár urak közül tarthatja meg, vagy épen séggel valaki a hallgatók közül.

Maradtam kiváló tisztelettel

Sopron, 1894. nov. 4.

Dr. Pollák Miksa

3.

Igen tisztelt Igazgató Úr!

Az Egyenlőségben azt olvasom, hogy a folklore bizottság kiadja anyagát.⁸ Ez indít arra, hogy amit hamarosan olvasható — már annyira, mennyire — állapotba tudtam helyezni, beküldjem. Én hosszabb idő óta foglalkoztam különösen dalok gyűjtésével és eredetileg külön kötet

⁵ Bibliográfia: 19. szám.

⁶ Bibliográfia: 20. szám.

⁷ Az elmaradt Bloch-Emlékkönyvről van szó.

⁸ Az anyag nem jelent meg. Lásd korábban a bibliográfia 38. számát.

kiadását terveztem, de erről le kellett azért mondanom, mert ez nagyobb utazások nélkül nem valósítható meg. Utazásra pedig nincs időm.

Ha a folklore bizottság folytatásokban adja ki gyűjteményét, utóbb még tőlem is várhat egyet-mást.

Az ívek közül csak négyet tudok benyújtani.⁹ Nagy az emberek közönyössége az ilyen dolgok iránt (a magaméval: 5).

Maradtam minden jót, különösen tartós egészséget kívánva Igazgató Úrnak

kész híve és tisztelője

Sopron, 1916. nov. 4.

Dr. Pollák

C. Levelek Bánóczi Józsefhez

1.

Igen tisztelt Igazgató Úr!

Igen-igen sajnálom, hogy előre nem látott és elháríthatatlan akadályok közbe jöttek miatt Pestre való utazásomat bizonytalan időre el kell halasztanom és így persze Igazgató úrnak kedves és becses fekete kávéra való meghívásának ez idő szerint eleget nem tehetek.

Kérem tehát, hogy a Dr. Bacher tanár úrral hozott határozatokról, amennyiben munkámat is érintik, szíveskedjék értesíteni.

Ha lehet, kérem, úgy tessék intézkedni, hogy a munkám¹⁰ correcturáját magam végezhessem el és kétszer kapjak kefelenyomatot a végleges kinyomtatás előtt.

Kiváló tisztelettel és nagyrabecsüléssel

Sopron, 1896. június 29.

Dr. Pollák Miksa

2.

Igen tisztelt Igazgató Úr!

Egy helybeli előkelő család arra kért, hogy írjak Igazgató úrnak és kérjem meg, hogy legyen szíves ezen család egyik fiatal tagját, aki jogásznak megy a fővárosba, jómódú, finomabb családba teljes ellátásra beajánlani.

Föltétel: a család legyen zsidó, a lakás ne magasabb a II. emeletnél. Talán csudálkozni fog, hogy ilyen ügyben éppen Igazgató úrhoz fordulok. Én tulajdonképpen nem is akartam ezt tenni, csupán mivel az illető család erősen bizonygatta, hogy tudja, hogy ilyen ügyben már másoknak is tett szívességet, határoztam el magamat az írásra. Megjegyzem, a fizetés mellékes.

Most pedig arra kérem, hogy ha már haragszik (teljes joggal), hogy a kellemetlen dolgainak számát eggyel szaporítottam, legalább ne

⁹ A folklore-bizottság kérdőívéről van szó.

¹⁰ Bibliográfia: 29. szám.

haragudjék nagyon és ne én rám, hanem azokra, akik rábeszéltek ezen levél megírására.

„Uram, lelkem kezemben van, megcselekedtem, nem tehettem másképp.”

Kiváló tisztelettel
igaz híve

Sopron, 1896. szept. 18.

Dr. Pollák Miksa

*

Oklevéltárunk XI. kötete túlnyomórészt a budai zsidók XVIII. századi történetére közöl okmányokat a Budapesti Fővárosi Levéltárból. Korábbi anyagot is adunk azonban a pozsonyi városi levéltár újonnan rendezett részéből és Sopron vármegye levéltárából.

Köszönetet mondunk a *Memorial Foundation for Jewish Culture*-nak, hogy vállalta e kötet kiadását is.

Budapest, 1968. V. 20.

SCHEIBER SÁNDOR

ZSIDÓ VÁMOSOK MAGYAR FÖLDÖN A XVII. ÉS XVIII. SZÁZADBAN

A magyar Corpus Jurisban a középkori országgyűlések törvényei ritkán szólnak zsidókról. Századokon át nincs róluk törvénybe foglalt intézkedés. Tudjuk a magyarozatát. A zsidókkal való rendelkezés királyi jog. Ők a kincstár, a kamara szolgálói, velük csak az uralkodók rendelkeznek, a rendeknek abba nem engedtek beleszólást. Csak amikor a királyi hatalom elgyengült, határoznak ügyekben az országgyűlések dekrétumai.

Változott viszonyokkal találkozunk a XVI. század utolsó évtizedeitől kezdődőleg. A Habsburgok uralma alatt álló királyi Magyarország területén másfél század leforgása alatt (1578—1729) tizenhétszer hoznak az országgyűlések határozatot a zsidókra vonatkozólag. Ha áttekintjük e másfél századnak a zsidókkal foglalkozó törvényeit, azt találjuk, hogy leginkább adóztatásukról szólnak, de feltűnő, hogy nem kevesebb alkalommal, mint hétszer, a rendek arról intézkednek, miként kell a zsidókat eltávolítani a vámok bérletétől. Ha az országgyűlések nem is egy teljes század (1630—1723) leforgása alatt annyiszor megismétlik és egyre szigorúbb módon e tiltó határozatokat, ez kettőt bizonyít: a zsidó vámosok továbbra is megmaradtak az egész korszakban és arra is következtethetünk, hogy nehezen lehetett a törvénycikkek tilalmának érvényt szerezni. Azért vált szükségessé gyakori megismétlése egyre határozottabb formában.

Tekintsük át először a zsidó vámosok ellen hozott törvények egymásutánját.¹

Először az 1630. évi országgyűlés mondja ki: A zsidókat úgy a tricesima, harmincadok, mint a vámok haszonbérletétől el kell mozdítani (1630. XV. tc.). Megújítják e törvénycikket 1647-ben, hozzáfűzve a súlyosan bántó megokolást: A zsidók, mint akik az ország jogainak nem részesei, hűtlenek és egészen lelkiismeretlenek, a vámok bérlésétől a jelen országgyűlés befejezése után minél előbb elmozdítandók. Az ellenkezőleg cselekvők a vámhely elvesztésének büntetésébe esenek. Erre a szerencsétlen törvényhelyre hivatkoznak azután az országgyűlésen — mint Gábor Gyula írja — a rendek, a megyék, a városok sérelmi

¹ A törvénycikkeket a Magyar Törvénytár millenniumi emlékkiadásából idézzük.

iratai egy évszázadon át.² Ha ebben a törvénycikkben (1647. XCI. tc.) kimondják, miért nem lehetnek a zsidók vámbérlők, a következő országgyűlés 1649-ben (LXXIX. tc.) megállapítja: „Minden vármegyében, ahol a vámszedésre zsidókat alkalmaztak, az illető vármegyének alispánja hivatalvesztés terhe mellett két törvényes megintés után az ilyen vámhely színhelyére menjen ki és teljes hatalmában álljon azt a falut vagy mezővárost, amelyben azt találja, hogy a vámot ilyen zsidó kezeli, egyszerűen és minden tétovázás nélkül elítélni és azonnal elfoglalni és minden jogorvoslat kizárásával a legközelebbi végvidékhez alkalmazni.” Igaz, a következő paragrafus hozzáfűzi, hogy ama falu vagy mezőváros törvényes birtokosainak megmarad a joga, hogy azt közbecsű szerint visszaválthassák. Ezt a határozatot megismétli az 1655-ös és 1659-es törvény. Az 1655-ös XXIX. tc. azokat, akik a zsidókat a vámhelyekről elmozdítani nem akarják, a falu vagy mezőváros örökbecsűjében (ami a Tripartitum szerint a közbecsű tizszerese) marasztalják el. Az 1659-es LVII. tc. pedig azt követeli, ha a vármegye nem fogantatja a zsidók elmozdítását a vámtól, történnék ez nádori hatalommal. Az 1715-ös törvény (XV. art.) újra kimondja: „a vámszedő zsidókat a vámoktól minden tétovázás nélkül el kell távolítani.” Befejezi e törvények sorát az 1723-as országgyűlés (XV. art.) azzal: „Ameddig az 1647. XCI. tc. tartalma szerint a zsidókat minden vámtól el nem mozdítják, addig az olyan helyen senki se tartozék vámot fizetni.”

E törvények mellett nem hiányoznak egyéb tiltó rendelkezések sem. A szeptesi kamara kéri a pozsonyi kamarától a zsidó vámosoknak és általában az összes zsidóknak a hatásköre alá tartozó Felsőmagyarország egész területéről való eltávolítását (Kassa, 1673. febr. 27.). Kollonics a Lipót királynak betérjesztett országrendező emlékiratában — „Einrichtungs Werkh des Königreichs Hungarn” — kívánja, hogy zsidó ne lehessen vámos (1690). Ennek értelmében Lipót király felszólítást intéz Pozsony, Nyitra, Trencsén, Sopron és Vas megyékhez, hogy az artikulusok értelmében járjanak el a zsidó vámosok ellen (1691. jún. 28.).

Ha most az előrebocsátottak után áttekintjük e kor megmaradt okleveles anyagát, azt állapíthatjuk meg, hogy a sok törvény és rendelkezés ellenére a zsidó vámosok ott találhatók a földesurak jószágain, sőt még kamarai, kincstári területen is alkalmazásban vannak.³ Mivel magyarázhatjuk, hogy a kevés számú és teljesen jogtalan zsidósággal szemben nem lehetett érvényt szerezni a törvények szigorú követelményének. Okát egyszerűen abban találjuk, hogy a földesurak és helyi hatóságok — minden tiltó rendelkezések ellenére — továbbra is bérbeadták nekik a vámot, mert érdekük úgy kívánta.

² Még az sem enyhíti e törvénycikk megbélyegző voltát, ha Gábor Gyula jogtörténész fordítását fogadjuk is el, ki az „infidelis” kifejezést nem hűtlennek, hanem hitetlennek fordítja, a „Jurium Regni incapaces” fordulatot pedig úgy értelmezi: az ország jogainak megszerzésére alkalmatlanok, mert még mindig megmarad a bántó kitétel: minden lelkiismeret nélküliek (nulla conscientia praediti). *Gábor Gyula*: Magyarországi zsidók emancipációs mozgalmai. Egyenlőség képes folyóirata. 1921. november—decemberi szám. 16. l.

³ Az idézett oklevelek a Magyar Zsidó Oklevéltár II—III. és V. kötetéből valók.

A zsidó vámosok, a teloniátorok, akikről a törvények szólnak, a belső vámok szedését végezték. Az ország határvonalán fizetett vám, régi nevén harmincad (tricesima), a királyi kincstárt illette, de a földesurak és városok is követeltek vámokat a maguk területén. Jogcímul az szolgált, hogy ők tartották rendben az utakat, hidakat, töltéseket uradalmaik területén és gondoskodtak a folyókon használható átkelőhelyekről. Az utazó személyektől és a szállított áruk után kívánták meg a vámot, csak azok nem fizettek, kik mint nemesek vagy egyéb címen ez alól mentességet élveztek.

Már a középkorban is találkozunk Európa-szerte zsidó vámosokkal, de csak az újkor kezdetén a kelet-európai országokba szorított zsidók között válik ez a foglalkozás olyan gyakorivá. Lengyelországban, Cseh- és Morvaországban oly nagy számmal vállalják a vámok szedését és azzal együtt egyéb földesúri jogositványok árendálását, hogy azt mondhatjuk, ha a középkor utolsó századaiban a zálogkölcson volt egyik fő foglalkozása a zsidóságnak, az újkor első századaiban a városokból kizárt és vidékre szorult elődeinknek az ilyen bérletek alkották megélhetésük alapját. A magyar törvényhozás tiltó határozataihoz hasonlóan, sőt már korábban, intézkedéseket hoznak a szomszédos országok a zsidók vámbérleteinek megszüntetéséről. Lengyelországban már a XVI. század első feléből ismerünk sejm-határozatokat, melyek eltiltják a zsidókat a vámok bérletétől, ugyanúgy mint egyéb közhivatalok viselésétől (Radom 1505, Thorn 1620, Petrikau 1532, 1538, 1565).⁴ Hasonló rendelkezésekkel találkozunk Ausztriában. A magyar törvényhozást megelőzve II. Ferdinánd már 1627. március 1-én adja ki általános mandátumát, melyben azt írja: Értesült arról, hogy a földbirtokosok a vámokat nagyobb nyereség céljából zsidóknak adják bérbe, kik azokat igazságtalanul emelik. Követelése az, adják a bérleteket alkalmas keresztény embereknek. Sőt megmaradt egy felterjesztés, melyben az udvari kamara azt ajánlotta az uralkodónak, hogy mindazon zsidókat, kik a földesurak magánvámjait bérlik, tartóztassák le.⁵ Az osztrák zsidóság XVII. századi történetével foglalkozó kutatójának véleménye, hogy Ausztria különböző községeiben akkor egyénenként lakó zsidók valamennyien vámbérlők voltak.⁶ Morvaországban tartománygyűlési határozatok egész sora (1650, 1674, 1675, 1681, 1687) és nagyon gyakran megismételt rendeletek (1637, 1656, 1669, 1681, 1699) nemcsak a vámok bérletéből zárták ki őket, hanem azok beszédését sem engedélyezték.⁷

A középkori Magyarország zsidó községei, amelyek királyi oltalom alatt alakultak és maradtak meg, Mohács évében pusztultak el (Buda, Esztergom, Székesfehérvár, Pozsony, Sopron), vagy az 1526 utáni évek-

⁴ *I. Meisl*: Geschichte der Juden in Polen und Russland. I. Berlin, 1921. 157. l.

⁵ *A. F. Pribram*: Urkunden und Akten zur Geschichte der Juden in Wien. I. Wien, 1918. 103—105. l.

⁶ *L. Moses*: Die Juden in Niederösterreich mit besonderer Berücksichtigung des XVII. Jahrhunderts. Wien, 1935. 104. l.

⁷ *Chr. d'Elvert*: Zur Geschichte der Juden in Mähren und Oesterreich-Schlesien. Brünn, 1893. 178—179. l.

ben érték tragikus véget (Bazin, Nagyszombat). Csak az akkor osztrák kézen levő néhány kis nyugati községben (Kismarton, Kőszeg, Nagymarton, Kabold) maradtak fenn csekély számmal, akárcsak a német-francia határterület bizonytalan hovatarozású elzászi falvaiban.

A magyar föld belső vidéke a XVI. században állandó harcok színhelye volt. Ez a terület nem nyújthatta a kívánt biztonságot a mi békét és nyugalmat kereső őseinknek. Azonban már a XVI. század második felében feltűnnek a nyugati—északnyugati határterületen a szomszédos osztrák és morva községek zsidó lakói. Mint kereskedők fordulnak itt meg, hoznak és visznek különböző árukat. Első értesüléseink róluk onnan származnak, hogy az országhatáron a harmincadosokkal, a határvámkezelőkkel gyűlt meg a bajuk. Legalábbis az oklevelek erről adnak hírt. A határ mentén fekvő magyar uradalmak birtokosai nyugati szomszédaihoz (Teufenbach, Lichtenstein, Dietrichstein, Kaunitz, stb.) hasonlóan felismerik a földbirtokukhoz kötött vámjogositvány felhasználásának értékét, mely nem megvetendő jövedelmet biztosít részükre. Ők is igyekeznek ezt minél jobban kihasználni. A morva területtel határos Nyitra megyei uradalmak községeiben találjuk először említve a zsidó vámszedőket. E birtokok közel feküdtek a nyugati határhoz, forgalmas utak vezettek rajtuk keresztül, amelyeken a kivitelre szánt és behozott áruk szállítását bonyolították le. Így érthető, hogy elsősorban az itteni földesurak igyekeztek élni a jövedelmet hajtó javadalmakkal. Vámokhoz értő emberekre volt szükség, kik abban már gyakorlattal rendelkeztek, anyagi biztosítékot tudtak adni. Mikor tehát vámkezelőket vagy vámbérlőket keresnek, elfogadják a morvaországi zsidó községek (Ungarisch-Brod = Uherszky-Brod, Strassnitz = Straznide, Göding = Hodonin, Lundenburg = Breclav) tagjainak ajánlkozását, kikkel különben is már régebben gazdasági kapcsolatot tartottak. Okmányaink itt is természetesen csak olyankor emlékeznek meg róluk, mikor ténykedésük ellen panaszok merülnek fel.

Legrégibb ismert adatunk erre vonatkozólag 1592-ből való, amikor a nagyszombati marhakereskedők, kik az akkori Magyarország legfőbb kiviteli cikkét alkotó áruval, a lábón kihajtott jószággal foglalkoztak, panaszt emeltek a Czobor és Bakyth uradalmak (Sasvár, Holics, Éleskő) zsidó vámszedői, az exactorok ellen. Ugyancsak a nagyszombati kereskedők emelnek kifogást Csejte község földesurának zsidó vámosai ellen (1614-ben). Zsidó vámosok alkalmazása gyorsan terjedt. Sopron város községi jegyzőkönyvében találjuk bejegyezve, hogy 1626-ban zu Mildorf (Szárzavám) die Juden die Maut von ihr fürstl. Gnaden Herren Palatin in den Peststandt haben (= Bestand haben = bérbe venni).⁸ Az ország nádorának, Esterházy Miklósnak példája hamar követésre talál. A dunántúli területen a XVII. század közepén Nádasdy Ferenc az, kinek birtokán több helyen zsidók árendálják a vámot. Így 1646-ban zsidó a kapuvári vámbérlő. Már 1652 előtt a csepregi vámot és mészárshéket a „Sido Dániel” bérelte. 1656-ban a sárvári és ikervári vámot

⁸ Pollák Miksa: A zsidók története Sopronban. Budapest, 1896. 199. l.

„Sido Gergely, Sido Simon és Sido Sámuel” vették bérbe, míg a lékait Mojzes Salamon.

Az első bérleti szerződés, mely — eddigi ismereteink szerint — ránk maradt, az a megállapodás, mellyel Salamon zsidó bérbe veszi a sarrodi kompot és vámot (1648. júl. 17.). A Hanságon átvezető komp használatáért, az ott szedett vámról van szó. A szerződést Nádasdy Ferenc jószágainak prefektusa, Réchey György köti „Salamon sidóval az Sarrodi komptul, és Hanon való vámtul Esztendeigj árendában, ad tüle kész pénzt előtt száz Magyar forintot”. Az összeget két egyenlő részletben kell fizetni, a hat pontból álló szerződés egyik pontja kötelezi a bérlőt Nádasdy régi alkalmazottjának megtartására. Ez az öreg Beszprémi János ügyel arra, nehogy a vámhelyet elkerüljék és máshol keressenek átkelőt. A lefoglalt csempészáru fele a bérlőt, másik fele a földesurat illeti. Ha a kompnak valami „héja lészen”, azt együttesen tartoznak megcsináltatni, de ha az használhatatlanná válik, a földesúr újat szerez be. Az uraság a szükségletére hozott árukért nem fizet. Az uraság tisztviselői és szolgálói is mentesek, ha uruk dolgában járnak el. A révészeknek, akiknek a kompot messze kell tölniök, a fizetett útvám egyharmada jár. Az utolsó pont arról szól, ha veszekedések történnek a kompon vagy a vámházban, küldjenek Németkeresztúrra, vagy Kapuvárra.

Településtörténeti szempontból érdeklődésre tarthat számot, melyek azok a helyek, ahol a tárgyalt korszakban a zsidó vámosokat találjuk. Végig a nyugati és északnyugati határterületen, majd később a XVII. század második felétől kezdve az északkeleti határvármegyék uradalmaiban. E felsorolásunk — természetesen — teljességre nem tarthat számot. Ha az országhatár mentén végighaladunk, kiindulva délnyugatról, az első ilyen vámhely Muraszombat, majd Szentgotthárd, azután sűrű sorban Körmend, Rohonc, Szalonak, Léka, Sárvár, Ikervár, Szentgrót, valamennyi Vas megye területén. Sopron megyében Klastrom, Csepreg, Nyék, Kapuvár, Sarród, Lós (ma Nagylózs), Cenk, Keresztúr, Pecsényéd, Szárazvám és a mosonmegyei Köpcsény. Az északnyugati határsávban Sasvár, Holics, Szenice, Strázsa, Vágújhely, Vágszered, Csejte, Kosztolány, Galgóc, Pöstyén, Nagytapolcsány. A XVIII. század első évtizedeiben már mélyebben bent az országban találunk zsidó vámosokat: Bars megyében Oszlányon, Léván és a hontmegyei Báth községben, továbbá Nagyvázsönyban és Pápán, Veszprém megyében. Más viszonyok voltak az északkeleti határvidéken a Rákóczi-uralalom területén, ahol a XVII. század utolsó évtizedeitől kezdve végzett összeírások már sok helységben feltüntetnek ugyan egy-egy zsidó családot, de ezek mint árendátorok csak a földesúri kocsmát, a serfőzést és szeszégetést bérlik. Ha a vámok kezelését is rájuk bízzák, azt csak másodrendűnek minősítik, mert kisebb jövedelemmel jár. Zrínyi Ilona, amikor 1681-ben bérbe adja a munkácsi Efráim zsidónak a szentmiklósi kocsmát, ezt úgy írja: „a Szt. miklósi kocsmát vámostól”. Szentmiklóson és Munkácson kívül az uradalom területén Podhering, Oroszvég, Szolyva, Alsó-Verecke vámhelyeken, továbbá Ungváron tudunk zsidó vámosról. A Rákóczi-szabadságharc idejében 1707-ből és

1708-ból valók a szerződések, amelyeket az uradalmak prefektusai kötöttek az árendás zsidókkal.

Salamonovics Marko hét vég finom posztóért kapja árendába a munkácsi és oroszvégi kocsmát, ezen helyekhez tartozó vámokkal együtt. A négy pontból álló szerződés egyike szól csak a vámról: „Az vámot pedig mindenféle kereskedő ember, akár jószágbeli akár másonnét való jobbágy legyen, valaki Lengyelországban akár mi névvel nevezendő eladó marhát veszen, tartozik sine omni respectu personarum megadni, melyben ha valaki contrariuskodnék, kegyelmes urunk Ó Nagysága parancsolatja szerint tiszturamék assistentiával lenni, legyenek is” (1707. május 2.). Ehhez hasonló Lachmanovics Lázár arendatúrája, ki a szentmiklósi és podheringi vámokkal együtt bérlő a szentmiklósi kocsmát. E szerződés egyik pontja: „Valaki Lengyelországba avagy Lengyelországból akár mi névvel nevezendő jószágot hoz, avagy viszen, nemine excepto az vámot tartozik fizetni említett zsidónak, melyben is sz. miklósi udvarbíró uram neki assistálni tartozik” (1708. május 1.).

A városok közül mindössze kettőben tudunk zsidó vámbérlőről: Kőszegen és a pozsonymegyei Modor városában. De a magyar főúri családok földbirtokuk értékes tartozékának tekintett jogosítványuk kiaknázására, ameddig csak lehetett, megtartották a zsidó vámosokat. Az Esterházy-, Nádasdy-, beczkói uradalmakon kívül a Czobor-család, a Pálffyak, Zichyek és Batthyányak jószágain maradtak meg sokáig.

A vámbérlés után fizetendő összegekből és a vámpénz beszedőinek elszámolásából látjuk, hogy a vámhelyek forgalma igen különböző volt. Egyes helyeken csak néhány forintot vételeztek be, viszont máshol forgalmas hidakon, átkelőhelyeken és népes vásárhelyeken tekintélyes összeget hoztak a vámok. A zsidó vámbérlőkkel kötött szerződések szerint a podheringi vámért évi 24 forintot tartoztak fizetni és ugyanannyit a lékaiért. A muraszombati bérlők évi 70 forintot fizettek, a körmendiek 110 forintot. Az Esterházyak báthi vámbérlője 1711-ben arra kötelezi magát, hogy egészséges időben 100 tallért (= 200 rhénes forintot) fizet évente, de pestises időben csak annak a felét, 100 rhénes forintot (= 180 magyar forintot). A lévai vám árendája évi 300 rhénes (= 540 magyar forint). A szárazvámi és pecsenyédi vám kismartoni bérlőinek évi 652 forintot számítanak az árendáért. Szerződésük tartalmazza azt a kikötést, hogy ha háború támad, vagy országos járvány, amelyek a kereskedelmet vagy forgalmat bénítják, akkor azt a bérösszeg megállapításánál számításba veszik. A legforgalmasabb vámhely, amelynek zsidó vámosáról tudunk, a galgóci folyami vám a Vág folyón és az ezzel kapcsolatos szárazföldi vám „bey dennen so genannt 12 schnecken schenken Brücken”. E két vámhely Lipótvárhoz tartozott és azért velük a bécsi udvari kamara rendelkezett. A két vámhely évi bevételét 960 forintra becsülik.

A bérleteket egy vagy több évre kötötték. Előfordul 7 éves bérlet. Ezeket többször is megújították. Vagy egyes egyénnel szerződtek, vagy társulások jöttek létre a nagyobb bérletek átvételére. A körmendi vámot éveken át (1691—1702) Szarvas és Philep zsidók együttesen bérlék. A galgóci híd jövedelmét és a tapolcsányi vámot 1649-ben 5 magyar-

brodi zsidó veszi bérbe gróf Forgách Ádámtól. A lipótvári kamarai vámberlet az, melyről legtöbb adatunk van. Ugyanazon család tagjai bérelték majd egy félszázadon át. Simon Hirschl a Czobor grófok volt sasvári vámosa veszi bérbe 1694-ben e fontos vámhelyet. Az ő és utódai birtokában maradt 1740-ig. Simon Hirschl nagy vagyon felett rendelkezhetett, mert adósai voltak Pozsony városában, Pozsony, Nyitra, Bars megyében. Maga Lipót király adja ki a parancsot Pozsony város tanácsának és a három vármegye alispánjának, kényszerítsék a lipótvári kamarai vámberlő adósait tartozásaik kifizetésére. Az oklevél úgy emlegeti őt: „Hebraeus Simon Hirschl telonii nostri Leopoldoliensis arendator” (1702. ápr. 6.). Gazdasági kapcsolatban állott Oppenheimer Samuella, Lipót király és császár Hofffaktorával és legnagyobb hadseregszállítójával.⁹ A Rákóczi-felkelés idején jelentős szolgálatokat tesz az udvarnak. Erről szólnak a császári vezérek, Stahrenberg Guido és Pálffy János bizonyítványai. Jutalmul megkapja a Lipótvár közelében fekvő négy falu bérletét, melyeket a Rákóczihoz pártolt gróf Forgách Simontól koboztak el. Érdemeire való tekintettel újítják meg vele a lipótvári bérletről szóló szerződést. Ennek meghosszabbítását kérelmezi 1712. ápr. havában kelt levelében, melynek befejezéseként azt írja: „... so dan der bestandt auf fernere Jahr mit mir wieder aufgerichtet werden möchte, damit Ich noch länger undt zwar in meinen alten Jahren unter Einer hochlöbl. kays. Hoffkammer gnädigen schutz stehen undt endtlich ersterben könne.” Aláírása: „unterthänig ghorsamster Simon Hirschl bestandt Judt zu Leopoldstadt.” Utána két veje is megkapta a két lipótvári vámberletet. Ezen értékes haszonberlet miatt többször voltak kitéve támadásoknak, vizsgálatok folytak ellenük. Ezen iratokból ismerjük meg közelebbről, milyen forgalmat bonyolított le e két vámhely. A Vág melletti vámháznál évenként 4000 tutaj haladt el. Különösen nagy számmal jönnek a galgóci vásárok idején. A hídon 1000 kocsi halad át egy év alatt. Minden tutaj után 24 krajcár vámpénz jár. Ugyannyit fizetnek a megrakott kocsik a hídon. Minden egyén a hídon 1 dénár vámpénzt fizet. Mikor a bérlők a berlet összegének mérséklését kérik, azzal érvelnek, hogy a tutajok és kocsik fele nem fizet, mert mentességet élveznek tulajdonosaik, a kocsik pedig, ha lehet, elkerülik a hidat. Simon Hirschl és utódai egyúttal bérelték Lipótváron a mézsárszéket és a kocsmát. Mindezek bérletéért 1731-től kezdve évi 1844 forintot fizettek. Ami e korban igen jelentős összeg volt.

Abból a tényből, hogy a földesurak hosszabb időkre kötöttek szerződést zsidó bérlőkkel és azokat többször meg is újították, következtethető, hogy szolgálataikkal meg lehettek elégedve. A bérlők igyekeztek is az uraság kedvében járni, beszerzéseket eszközöltek részükre, előlegekkel kisegítették őket, ha anyagilag megszorultak. Az uradalmak tisztjei iránt szolgálatkészséget mutattak. Urukban oltalmazójukat, védelmezőjüket találták, kik velük szemben elismerésüknek nem egyszer jelét adták. Ennek egyik példája Batthyány Ádám szabadságlevele

⁹ M. Grunwald: Samuel Oppenheimer und sein Kreis. Wien, 1913. 318–320. l.

(1688. dec. 21.) József Sámuel rohonci vámszedőnek: „Unsern Rechnitzerischen Mauthner und Judt Samuel Josef.” Rohoncon házat írat nevére és felmenti őt, valamint utódait a ház után járó mindenféle úrbéri szolgáltatás alól, de a ház árát megkívánja tőle. Pongrácz Ferenc, a beczkói uradalom jószágkormányzója védlevelet ad az uradalom területén állandóan letelepedést kívánó zsidóknak, a kiváltságlevél azonban nem adja meg nekik a vámmentességet a vágújhelyi vámtól. Kivételt csak a vámos élvez. Az uradalomnak fizetendő védpénznek is csak egyharmadát fizeti, olyan megokolással, hogy készségesebben és buzgóbban végezze a vámpénz beszedését és befizetését az uradalom részére.

A zsidó közösség körében is a kezdeti időkben, amikor községekbe kezdtek tömörülni, az urasággal való állandó kapcsolat révén vezetőszerephez jutottak a vámosok. Szerepük emlékeztet némileg a középkori soltészek, kenézek tisztjére, kik az új telepések vezetői voltak, azoknak bírái és az uradalomnak járó jövedelmek beszedői. Ezért élveztek bizonyos előnyöket. Nyitra megye 1678-ban összeírja az egyes községek zsidó lakóit, teszi azt ilymódon: „Teloniator Újhelyiensis cum ceteris Judaeis”, vagyis a vágújhelyi vámos a többi zsidóval. „Teloniator Szenicziensis cum reliquis Judaeis”, a szenci vámos egyéb zsidókkal. A rohonci vámos 1693-ban egyúttal községének bírája. Az Eszterházy-uradalom alá tartozó hét község 1714-ben szerződést köt Sopron városával. A községek megbízottjai sorában mint tekintélyes emberek a vámosok szerepelnek. Lakompak (Lackenbach) megbízottja Samuel Mauthner in Nechenmark (Nyék), Keresztúré (Kreuzer Judengemeinde) Lemmel Mauthner in Zinkendorff (Cenk). Nem véletlen, hogy a legrégebb védlevelek (Schutzbrief) olyan uraságoktól származtak, kiknek birtokain már korán voltak nagyobb számmal zsidó vámosok (Batthyány-uradalom 1687, beczkói uradalom 1689, Kismarton 1627, 1690 és a fraknói uradalom 1694). Zsidó alattvalóik vámkötelezettségéről különböző módon intézkednek a védlevelek. A Batthyány-uradalom egész területén vámmentességet élveztek zsidó jobbágyaik. A beczkói uradalom nem engedte el nekik a vágújhelyi vámot, míg a kismartoni 1690-es kiváltságlevél úgy intézkedik, hogy a betelepedők egyezzenek meg a vámosok dolgában a jószágkormányzóval és a birtokok intézőivel. A köpcsényiek helyben minden vám alól mentességet élveznek.

Az adózók tömege természetesen más szemmel nézi a zsidó vámost, akár vámszedő az, akár bérlő. Anyagi megterhelést, zaklatást jelentettek a vámhelyek a jobbágságnak és a nem privilegizált kereskedőknek. A földesúri kizsákmányolás eszközeit látták bennük. Már a kincstári vámot, a harmincadot is kelletlenül fizették. A XVI. század második felének gazdasági viszonyait ismertető tanulmány megállapítása: „A harmincados állás különben is meglehetősen gyűlölt lehetett és amint az 1560. évi vizsgáló bizottság jelentéséből is kitűnik, még életük sem volt biztonságban.”¹⁰ A magánvámosokat még súlyosabb tehernek érezték a szegény adózók és azért a zsidó vámszedők ellenszenvet keltettek maguk iránt.

¹⁰ Kocáb Frigyes: Gazdasági életünk a XVI. század második felében. Bp., 1913. 15. l.

Az adózók panaszai késztették a törvényhozást, hogy egyre erélyesebben intézkedjék a szárazföldi és szükségtelen vámok eltörteléséről. Mikor a zsidókat elparancsolják a vámoktól, egyúttal követelik a sok magánvám megszüntetését. A vámházaknál, amelyeket egy kerék vagy tábla jelzett, gyakoriak voltak az összetűzések. Sokan — hivatkozva vámmentesséjükre — nem akarták a követelt vámpénzt megadni, de mentességüket megfelelő írással igazolni nem tudták. Vitára került a sor és ezek nem ritkán komoly összecsapásra vezettek. A vámtételek kiszabása körül is támadtak sokszor ellentétek. Az országgyűlés (1715) azért szükségesnek tartotta kimondani: „a vámbirtokosok az őket megillető vámokat a megyékben kihirdetni és azokat törvényes helybenhagyás alá terjeszteni és minden vám mellett felírva tartani, a vámszedők pedig a kereskedőkkel közölni tartoznak.” Mivel annyi nehézséggel járt a vámok beszedése, a zsidó vámbérlő, ha csak tehetette, a közvetlen beszedést keresztény alkalmazottra bízta (christliche Einnehmer). Különben is szombatokon és ünnepnapokon helyettesre volt szüksége. A középkori rezponzumirodalom is foglalkozik már a zsidó vámosok szolgálataiban álló keresztényekkel (Mordecháj ben Hillél, Rothenburgi Méir).¹¹

Különösen megnehezítette a zsidó vámosok helyzetét az a körülmény, hogy ismeretessé váltak ama törvényes intézkedések, amelyekkel őket a vámoktól igyekeztek eltávolítani. Erre vonatkozólag idézhetünk okmányokat. A lósi úriszéken Viczay földesúr nevében annak ügyvédje panaszt emelt Szabó György ellen, ki az ő vámosát, a zsidó Dánielt megverte. Jóllehet beigazolódott a tárgyalás során, hogy a zsidót érte a támadás, mégis úgy döntött az úriszék: „Mivel constat, hogy az Actio Sido vámosért instituáltatott, mivel penigh Országunk végzése szerint az Sidok nem hogy a Vámokon protegáltathatnának, hanem inkább eddigh amovealni költött volna őket . . .”, ezért a vádat elejtik és a vádlottat felmentik (1598. dec. 30.). Súlyosabb esetről is értesülünk Nádasdy Ferenc leveléből, melyet Batthyány Ádámhoz intézett (1659. máj. 23.): „Az kegyelmed Horváth Balázs mellet nekem írt levelét el wettem, ki az én Sido vámosomat megölte, nyuel menté magát, hogy maga oltalmában cselekedte volna s egiebkentis Sido volt, nem jól informálta kegyelmedet, mertt az inquisitiobol uilágossan ki tetczik, melyet ellene tétettem, hogy nem maga oltalmában, hanem voluntarie cselekedte, hogy Sido lett volna, azt sem volt (lehet valamikor), de szép keresztien módon holt még is”, kéri, tüzzön ki törvényt napot.

Milyen tarthatatlanná vált a zsidó vámbérlők helyzete a XVIII. század első évtizedeiben, arról szomorú képet adnak azok az iratok, melyek Eszterházy József lévai és báthi zsidó vámosának, Jelen Jakabnak nehéz küzdelméről szólnak. Éveken keresztül folyik ellene az elkeseredett támadás (1710—1718-ig). Az urasághoz, a jószágkormányzóhoz, a lévai tisztartóhoz intézett leveleiben panaszkolja, hogy a harmincados adminisztratora állandóan akadályozza tevékenységét. A lévai plébános anyagi követelésekkel lép fel vele szemben. Beniczky Sándor felesége

¹¹ M. Hoffmann: Der Geldhandel der deutschen Juden während des Mittelalters. Leipzig, 1910. 110—115 l.

megtagadja a kuruc harcok idején nála letétbe helyezett nagyértékű ingóságainak visszaadását. A tömegeket is ellene izgatják. Hogy életét mentse, kénytelen volt egy alkalommal a lévai tiszttartó házába menekülni. Az Eszterházy-birtokok jószágkormányzójához írt levelében képet ad a lévai forrongásról (1715. aug. 5.) és kéri segítségét: „... a nagy Élő Istenért alázatosan kérem, mint nagy Uramot, méltóztassék úgy pártomat fogni, hogy az Uraságh hűségért és hasznáért életemet el ne vesztessem, sőt inkább az Uraságh szárnya alatt töb hasznot haithassam. Valóban igen féltem magomat a sok fenegetéstul.”

Az 1712—15-ös országgyűléstől kiküldött Rendszeres Bizottság erőteljesen követelte a merkantilizmusnak megfelelően a belső vámok eltörlését s a zsidóknak azoktól való eltávolítását. Az újjászervezett helytartótanács hatáskörébe került 1723-ban a vámügyek feletti főfelügyelet. Ez a központi hatóság most már érvényt akar szerezni az országgyűlések követeléseinek a belső magánvámokra vonatkozólag. Első feladatnak tekintette a vámoknak országszerte való összeírását és revízióját.

A XVIII. század harmincas éveiben már elvesztette gazdasági jelentőségét a vámokkal való foglalatosság hazánk zsidóságának életében. Megváltoztak a zsidóság életkörülményei, számuk növekedett, népesebb közösségek alakulnak, a vámbérlés pedig sajátosságánál fogva minden községben csak kevés családnak válhatott foglalkozásává. Megélhetésüket már különböző irányban keresték. Pontos rajzot ad a zsidóság települési viszonyairól és megélhetési módjáról az a nagy zsidó conscriptio, melyet 1735—38-ban hajtottak végre. Harminc törvényhatóság részletes adatait tartalmazza az Országos Levéltárban őrzött összeírás. 2474 férfi családfő foglalkozását tünteti fel, ezek közül mindössze hét vámos. A már említett Simon Hirschl két veje bérlő még mindig a lipótvári kamarai vámokat. A többi négyenél a vámszedés mellékfoglalkozásként szerepel egyéb tevékenységük mellett. A négy község, amelyben zsidó vámost találunk — Galgócon kívül —, a Bereg megyei Szentmiklós (itt Israel Lazarovicz a Schönborn-birtok vámosa), Pápa, mely Eszterházy-uradalom (itt Matthias Hirschl egyéb foglalkozása mellett „telonialis vectigalis exactor”), Muraszombat (a Szapáry grófok birtokán a rohongi származású Farkas [Wolff] testvérpár üzi azt mellékfoglalkozásként) és végül a Borsod megyei Saly község (a magyarbrodi származású Jakabus Salamon a vámos, a község egyetlen zsidó családfője). Az utóbbinak sokoldalú tevékenységét már Acsády Ignác is kiemelte. Pálínka-főző volt, kereskedett lovakkal, nyersbőrökkel, vászonnal, fűszerekkel, jól lehet állandó holtja volt. Amellett járt házalni mindenféle apróságokkal, ezenkívül üveges, szabó és korcsmáros.¹² Acsády nem említi, de e hosszú felsorolás végén még az is olvasható róla, hogy teloniator volt.

Legtovább volt zsidó kézen a vámbérlések közül a lipótvári, de ez is csak azért, mert mint az udvari kamara közli a magyar kancelláriával, hiába kerestek alkalmas keresztényt a bérlés átvételére. Nyilvános ár-

¹² Acsády Ignác: A magyar zsidók 1735—38-ban. IMIT Évkönyve. 1897. 184. l.; Grünvald Fülöp—Scheiber Sándor: M. Zs. O. VII. Bp., 1963.

lejtést is hirdettek a vármegyékben, még sem találtak. Ígéri azonban a kamara, hogy most a zsidó bérlőket el fogják távolítani és ha a várakozásuk ellenére most sem akadna bérlő, akkor ideiglenesen keresztény vámszedőt fognak alkalmazni, hogy eleget tegyenek az 1723-as törvény követelményeinek (1740. dec. 23.).

Egyes helyeken azonban még évtizedek múlva is maradhattak zsidó vámosok magyar földön. Mikor a XVIII. század végén német családnevek felvétele vált kötelezővé, a Mauthner, Zollner, Zollschan, Zollschein nevet bizonyára a maguk vagy egyik elődjük foglalkozása miatt kapták néhányan.

E rövid vázlat hiányos, nem szól a török uralom alatti Magyarországról és Erdélyről. Rá akartunk csupán mutatni a magyarországi zsidóság XVII. századi és XVIII. század eleji gazdasági életének és településtörténetének egy eddig kevésbé ismert jellegzetességére.¹³

GRÜNVALD FÜLÖP*

¹³ *Büchler Sándor*: A zsidók letelepedése Magyarországon a mohácsi vész után. Budapest, 1893. Nem foglalkozik e munkájában behatóbban a zsidó vámosokkal. *Mandl Bernát* Holics, Szobotiszt és Szenice községekről írt monográfiájában azonban már szerepelnek, mint legrégebb bevándorlók. Magyar Zsidó Szemle. 1906–1907; IMIT Évkönyve. 1914. *Virág István* (A zsidók jogállása Magyarországon 1657–1790. Budapest, 1935.) csak annyit közöl, amennyit a Pesti Izr. Hitközség Reálgimnáziumának 1926/27. Értesítőjében írtam e kérdésről.

* Az elhalt történettudós egyik utolsó írását veszi itt az olvasó.

OKLEVÉLTÁR

XI. KÖTET

1446—1741

1.

1446. március 24. Borostyánkő. Selbfeldig Henrik borostyánkői várnagy azt kérdi a pozsonyi tanácstól, hogy jóbarátok-e vagy ellenségek, mert ha jó barátok, akkor nem engedhetik meg, hogy az ellenség által a szegény jobbágyoktól elrablott dolgokat eladásra hozzájuk vigyék a Zsidó-utcába.

Mein dinst lieber richter vnd purgermaister vnd dem ganczen rat. Alls ir dan wol wist, daz der Welent vnd die andern auf dem haws meins herren feynd sind vnd all den sein vnd waz dan dieselbigen nemen, die dan meins herrn feynd sind, sein armen lewtten, daz pringen sy zü euch in eur stat vnd vertün daz dorin. Dan sy haben gestern den armen lewten von Aychech genomen vier chwe vnd haben die triben in eur stat in die Judengassen. Nw verstet selber, ob daz nachtpawrleich ist oder nicht vnd in solicher mas chan meins herren gnad vnd die sein nicht wissen, ob ir sein feynd seit oder in welicher mas ir daz tüt, daz lat mich verschriben wider wissen. Geben auf Peylnstain, anno domini etc. XLvi^o, am nagsten phincztag nach Mittervasten.

Hainreich Selbveldig purgraff
auf Peylnstain.

Kívül: Den erbern vnd weisen richter vnd purgermaister vnd dem ganczen rät zü Prespurg.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 2095/1.

Vízjegynélküli papiros, zárlatán zöld viaszba nyomott gyűrűspecstét töredékével.

2.

1464. december 22. Buda. Gutí Ország Mihály nádor utasítja a zalavári konventet, hogy tartson vizsgálatot, vajon a vasvári káptalan ellenében Asszonyfalvi Osl László, Káldi Osvát és mások által, többek között a zsidó-földi jobbágyok terhére elkövetett és felpanaszolt hatalmaskodások tényleg megtörténtek-e és erről jelentést kér.

Amicis suis reverendis conventui ecclesie beati Adriani martiris de Zalawar Michael Orzagh de Gwth regni Hungarie palatinus et iudex Comanorum amicitiam paratam cum honore. Dicitur nobis in personis venerabilium domini Thome prepositi et capituli ecclesie Castriferrei, quomodo circa festum beati Andree apostoli proxime preteritum (nov. 30.) quidam jobagiones ipsorum exponencium in civitate eorum capitu-

lari commorantes ligna in quinque curribus de silva eorum Syennye vocata deferre habuissent, tunc Michael Haas, Georgius Desew, Lucas Chonka, Michael Henczel, Petrus Cozma, Johannes Bekes et Emericus C[h]enke populi et jobagiones egregii Ladislai Osth de Azzonfalwa in possessione sua Chehy commorantes de mandato et speciali commissione eiusdem Ladislai, induccioneque et instigacione nobilium Benedicti de Bekethe (*sic!*) ac Ladislai de Gehy (*sic!*) in ipsos jobagiones dictorum exponencium irruentes eosdem in eadem silva Syennye in propria terra ipsorum exponencium reperientes simulcum curribus, bobus et equis ac aliis rebus pro tunc erga ipsos repertis ad possessionem Chehy predictam deduxissent, tandem eosdem¹ pactatos emisissent, de quibusquidem rebus modo² premissis ab eisdem jobagionibus ablatis erga se retinuissent, prout retinerent ad presens. Preterea circa idem festum Oswaldus de Kald unacum Petro de Chempeshaza ac aliis suis familiaribus et complicibus ex consensu et voluntate Emerici de eadem Kald et Nicolai de Rum quosdam jobagiones ipsorum exponencium in civitate ipsorum capitulari et Sydofewd vocate commorantes in dicta silva ipsorum Syennye repertos similiter cum bobus et equis ipsorum ad possessionem Kan vocatam importassent. Tandem restitutis predictis bobus et equis eosdem similiter certa pecuniarum summa et avena pactatos emisissent et quod iidem Emericus, Oswaldus et Briccius de eadem Kald unacum fratribus ipsorum temporibus non diu preteritis quasdam particulas terrarum arabilium, nemorum et rubetorum simulcum cum (*sic!*) quadam piscina Feketheer vocata intra veras metas possessionis Wylak vocate adiacentes ipsorum exponencium minus iuste et indebite ac sine omni via juris sibipsis occupassent, occupatisque uterentur etiam de presenti. Ceterum idem Oswaldus de Kald unacum prefato Petro Chempes ac aliis nonnullis suis familiaribus et complicibus circa festum beati Nicolai episcopi et confessoris (*dec. 6.*) proxime preteritum quandam jobagionem ipsorum exponencium capitularem in silva ipsorum usuali intra metas possessionis Vylak vocat³ adiacenti ligna succidentem repertum simulcum bobus suis ad predictam possessionem Kan impulissent, tandemque similiter sub pacto pecuniarum emisissent. Expost idem Oswaldus de sepepredicta Kald manibus armatis et potenciaris noctis silencio ad civitatem ipsorum exponencium capitularem veniens, tandemque quandam jobagionem eorundem exponencium, videlicet Michaellem Kasa dictum simulcum cum (*sic!*) rebus suis et bonis non habita licencia, nec iusto terragio deposito ad porcionem suam possessionariam in eadem Kan habitam deduxissent moraturum. In quibus premissis idem Ladislaus Osth et alii prescripti ducentorum florenorum auri dampna⁴ intulissent eisdem exponentibus potencia mediante in preiudicium eorundem et dampnum valde magnum. Super quo vestram amicitiam presentibus petimus diligenter, quatenus vestrum mittatis hominem pro testimonio fidedignum, quo presente Georgius Hymfy de Byr vel Stephanus de eadem aut Gregorius sive Petrus de Cozmafalwa aliis absentibus homo noster ab omnibus, quibus

1., utána: *pactas áthúzva*, 2., alatta: *non törölve*.
 3., utána: *adia áthúzva*, 4., utána *törlés látható*.

incumbit, meram de premissis sciat et experiat certitudinis veritatem, quam tandem nobis amicabiliter⁵ rescribatis. Datum Bude, sabbato proximo post festum beati Thome apostoli, anno domini millesimo quadringentesimo sexagesimo quarto.

Átírva a zalavári konvent 1465. jan. 4-én kelt oklevelében, melynek jelzése: Vasvár-szombathelyi káptalani levéltár, Lad. II. fasc. 7. nr. 7.

3.

1473. december 20. Pakendorfer Mátyás a pozsonyi tanács előtt bevallja, hogy Passauból származó Jakab zsidónak 12 forinttal tartozik, kinek ezért zálogul leköti a Donauleiten dülőben levő ingatlanát.

Item Mathes Pakendorffer hat vor vnsser einpekand, das er dem Jacob juden von Passaw schuldig sey worden XII fl. Dofyr secze er in zw phant dy Tunawleytten. Actum am mantag vor Weinachten im LXXIII jar.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 3670/1.
Feljegyzés kis papiros cédulán.

4.

1483. december 11. A vasvári káptalan belső életét saját jószántából megreformálja. Így többek között elrendelik, hogy minden vasvári és zsidóföldi mézárszék után minden évben Szent Mihály másnapján 50 font faggyút kell beszolgáltatni az örkanonoknak.

.....
Insuper statuimus et contullimus (*sic!*) unanimiter et pari voluntate, quod singuli carnifices in civitate nostra capitulari et ex Sidofewldh, si qui essent, quinquaginta libras sepum de quolibet macello singulis annis secundo die festi beati Michaelis archangeli sub pena duppli restituere ipsi domino custodi debeant et teneantur. Si autem ipso die solvere non posset vel valeret, extunc ab ipso domino custode vel homine eius ad hoc deputato petere habeant terminum ulteriorem pro solutione fienda, ne incurrat (*sic!*) penam duppli.
.....

Közölve: Békefi Remig, A káptalani iskolák története Magyarországon 1540-ig. 419.

5.

1513. április 22. Nagyszombat. Sarsun János nagyszombati zsidóbíró tanúsítja, hogy Kadel pozsonyi zsidó azt a 100 forint bírság terhe mellett tett ígéretét, hogy 12 napon belül Izsák és Benes nagyszombati zsidókkal szemben fennálló tartozását rendezni fogja, nem teljesítette.

Ego Johannes Ssarssun concivis Thirnaviensis, necnon judeorum Thirnaviensium iudex, tenore presencium recognosco, quod tempore certo judeus Isaac et alter Beness, ambo Thirnavienses, quendam iudeum ex

5., utána: *nostry* áthúzva.

Posonio pro debito iusto, nomine Kadel, apud me arestaverunt petentes, quatinus de iudeo dicto eisdem satisfacerem. Judeum prefatum in carcerem misi, qui suum adversarium, puta Beness iudeum sibi fideiussoribus iudeis puta e carcere missus, adversarius vero suus ex Posonio sub fide sua iudaica promisit, quod infra spacium XII dierum cum adversario velit finem facere, quod si non fuerit, sub amissione cause tocius et sub ligamine centum florenorum eidem emissus est, qui pollicitus fuerat non velle absque meo scitu civitatem exire, cuius tamen oppositum fecit, nec mihi verbo non satisfecit, prout promiserat, ymo nec termino puta XII diei paruit, quos C florenos iudeo Beness¹ dicto debitum incidit eo, quod cum eo factum, prout coram me diffinitum fuerat sub tenore preannotato non terminavit. Huius rei pro maiori tutela atque cautela et in maius testimonii robur presentes sigillo proprio, quo in similibus utor, consignavi. Datum Thirnavie, feria VI. ante Adalberti anno domini 1513.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 4502.

Papiros, melynek vízjegye: kétszeres körben kétkarú mérleg homorú csészékel, előlapon a szöveg alá zöld viaszba nyomott nyolcszögletű gyűrűspecséttel.

6.

1516. június 9. A pozsonyi varga-céh a pozsonyi tanácshoz benyújtott panaszában többek között kifogásolja, hogy a kereskedők és a zsidók nagy hátrányukra cipőt árúsítanak.

Zuuermergkhen die besweren des ganntzen hanndwergs der maister der schuester-zech an montag vor Barnabe in den ersamen rate angezaigt des 1516. jare.

Item das die kramer, dergleichen die juden den hanndlen mit den schuehen habn hie, das dan vns vnd dem ganntzenn hanndwerch zu schaden vnd nachtail raicht vnd khumbt.

Maister Steffan Swartz schuester zechmaister mitsambt allen vnd igklichn maisteren benanter zech.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 4582.

Ívrétű papirosra írva, melynek vízjegye: körben horgony, felette ötágú csillaggal.

7.

1523. január 5. Kolozsvár. Bek Lőrinc kolozsvári bíró és a tanács előtt Szűcs Fábian kolozsvári polgár és neje, Katalin, házukat 200 forintért elzálogosítják Szerencsés Imre budai polgárnak és nejének, Annának.

Nos Laurencius Bek iudex, juratique cives civitatis Coloswariensis memorie commendamus tenore presentium, quibus expedit, universis, quod circumspectus Fabianus Pellifex, conmansor noster, cum honesta

1., utána: *presencium* áthúzva.

domina Katherina consorte sua legitima coram nobis personaliter constituti oraculo vive vocis eorum sponte et libere confessi extiterunt in hunc modum, quod ipsi pro quibusdam suis necessitatibus ipsos urgentibus evitandis quamdam domum ipsorum arialem in civitate nostra Coloswar in vico pontis inter domos Christophori Rezhenn a parte septentrionali ac Joannis Ban a parte orientali concivium nostrorum existentem et adjacentem prudenti et circumspecto Emerico Scherenches civi civitatis Budensis ac honeste domine Anne, consorti sue legitime, pro ducentis florenis plene, ut dixerunt, et integre ab eisdem levatis et receptis infra tempus redemptionis impignorassent, immo coram nobis obligaverunt et impignoraverunt sub tali condicione, ut idem Fabianus Pellifex, neque consors sua dictum domum nemini alteri vendere vel impignorare possint neque valeant, donec prelibatus Emericus Zerenches vel consors sua rehabitis dictis ducentis florenis suis in paratis pecuniis. In cuius testimonium dedimus literas nostras sigillo nostre civitatis maiori consignatas. Datum in civitate Coloswar, feria secunda ante festum Epiphaniarum domini anno eiusdem millesimo quingentesimo vigesimo tercio.

Collacionata et auscultata est hec presens copia per me Stephanum Phafstetter de Posonio Strigoniensis diocesis publicum sacris apostolica et imperiali auctoritatibus notarium, que concordat de verbo ad verbum cum suo vero originali, ideo me in fidem subscripsi rogatus et requisitus.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 4787.
Egykorú, egyszerű másolat papiroson.

8.

1526. augusztus 26. Bazin. Bazini és Szentgyörgyi Farkas gróf megkéri a pozsonyi tanácsot, hogy Mendel zsidó nejét, kinél sok ékszere van zálogban, arra figyelmeztessék, hogy e kincseket gondosan őrizze meg.

Lieben frewndt! Ir wist, das wir dy Mann del judin merermal haben durch vnsern pharer ersuechen lassen wegen vnser klaynott. Hat sy sich nye willig gestelt. Wellet sey ermanen, das vns vnser guett verhuett werd vnd das wir nicht schaden nemmen mugen. Der sachen ditzmal nicht obligen, wen wir sein an dem auszug.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 4956.

Egy papírcédulára írva, amely csatolva van Bazini és Szentgyörgyi Farkas grófnak Bazinból 1526. aug. 26-án kelt és a pozsonyi tanácshoz címzett leveléhez.

9.

1531. november 7. Nikolsburg. Liechtenstein Lénárd közli a pozsonyi tanáccsal, hogy amennyiben Haindl zsidó két pozsonyi háza ára fejében még esedékes két részletet, mely 16 forintot tesz ki, Szent Márton napján egyszerre megadnák, a zsidó megelégedne 14 forinttal.

Fursichtig, ersam, weyss, besonnder lieb frundt mein dienst seind euch inn sonnder guettem willenn zuuor. Ir tragt guett wissenn der verkhawffung zwaier hewser, so ir vnserenn vnderthon, Hainndl judenn

verkhawfft habt vmb ain summa gellts auf thäg, wie ir wisst, mich deshalbenn vnnderthenigklich angelangt vmb mein furschafft an euch ze geben der werung halbenn, so jetzt Martini verfallenn, nemblich VIII fl. per 70 kreitzer, ime dieselbenn bey zaiger diz brieffs ze schickhenn. Auch sollte ir ime auf Martini des zwayvnnddreyssigistem jars zu völliger auszalung der hewser erlegen VIII fl. per 70 kreitzer. Fur solh zwo werung wollt gedachter mein vnnderthon, so ir ime solhs yetzt bey disem potten schickht, nemenn XIII fl. per 70 kreitzer. Ist darauff an mein besonnerd lieb frundt mein frundtlich bitte, ir wellet gedachtem meinem vnnderthonnen solhe zwo werung schickhenn in der massen, wie ob-angezaigt, das will ich vmb euch guettwillig beschuldenn vnnd thuenn, was euch lieb ist. Datum Nicolspurg, denn VII. tag Nouembris anno etc. im XXXI-ten.

Leonnhart herr vonn Liechtenstain vnnd Nicolspurg etc.

Kivül: Denn fursichtigenn, ersamenn vnnd weysenn herrenn burgermaister, richter vnnd rathe der statt Presspurg etc., meinen guetten frundten.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 5189.

Papiros, melynek vízjegye: korona, zárlatán papírba nyomott ovális alakú gyűrűpecséttel.

10.

1546. március 6. A pozsonyi káptalan „Johannes Beenhaymer iudex et alter Joannes Long magister civium huius civitatis Poseniensis” kérésére függőpecsétes hártýára írt oklevelében, amely „sabbatho proximo ante dominicam Esto mihi anno domini millesimo quingentesimo quadragesimo sexto” kell, ünnepélyes formában kivonatosa átírja II. Ulászló királynak könyvalakban Pozsony város kiváltságos okleveleit magában foglaló és azokat megerősítő okleveléből azt az 1459-ből „in festo Purificationis beate Marie virginis” kell kiváltságlevelét, amely szerint „ut amodo in posterum perpetuis successivis temporibus universis nec palatinus dicti regni nostri, nec iudex curie nostre et nec alii iudices et iusticiarii eiusdem regni ecclesiastici et seculares prefatos iudicem, juratos ac ceteros cives et communitatem dicte civitatis nostre aut aliquem eorum pro quibuscunque factis et negociis ad quorumvis instanciam christianorum videlicet vel etiam iudeorum iudicare vel sentencias aut aliquos processus iudiciarios contra eosdem fulminare possint”, hanem mindenkor a pozsonyi városi bírói szék előtt lehel csak perelni, ahonnét fellebbezni lehel a kir. tárnokmesterhez és onnét a királyi felséghez és míg a per befejezést nem nyer, a pozsonyi polgárokat sem a keresztyenyek, sem a zsidók kívánságára senkinek nem szabad „in personis detineri, resque et bona eorundem quecunque arestarti et prohiberi possint.”

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 6079.

A pozsonyi káptalannak ezt az oklevelét I. Ferdinánd király Bécsben, 1546. március 16-án kelt és hártýára írt oklevelében kir. titkos függőpecsétje alatt ünnepélyes formában átírja és megerősíti. Levéltári jelzése: Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 6081.

11.

1550 táján. Feljegyzés a pozsonyi Zsidó-utcában fekvő zsidó házakról, melyeknek legnagyobb részét a pozsonyi tanács még 1534-ben kinek és milyen áron adta el.

Judengassn.

Georg Vischer, Anna uxor, anno 34. gemaine stat verkhaufft per 27 fl.

Item Lorenz Erdeli, Helena uxor, anno 34. gemaine stat verkhaufft per 36 fl.

Item Hanns Lausser, anno 34. hat kunigin Maria kheller (*sic!*) als sein geschenckht guet verkhaufft per 132 fl.

Item Jorg Hundshaimer anno 34. hat Mockl jud verkhaufft.

Item Mert Flöczer scherer anno 34. hat gemaine stat verkhaufft per 28 fl.

Item Ambrosi Rott huetter anno 34. gemaine stat verkhaufft per 8 fl.

Item Mathes Lindtner schwerdfeger anno 34.

Item Peter Mülner püxnmaister anno 47. tota erat ruinosa.

Item Hanns Schwoller huetter anno 34. hat gemaine stat verkhaufft per 28 fl.

Item Wolfgang Pintter anno 34. hat ime Haindl jud verkhaufft per 24 fl.

Item Wolfel Gräsel anno 34. hat gemaine stat verkhaufft per 6 fl.

Item Peter Würsinger gurtler anno 34. hat gemaine stat verkhaufft per 6 fl.

Item Wolfel Salczer maurer anno 34. hat gemaine stat verkhaufft per 10 fl.

Item Hanns Koch anno 34. hat gemaine stat verkhaufft per 5 fl.

Item Barbara, relicta Andre Frücauf anno 34. hat gemaine stat verkhaufft per 18 fl.

Item Mert Haug schuester anno 34. hat gemaine stat verkhaufft per 50 fl.

Item Peter Volkhl anno 43. hat der khunigin schaffer verkhaufft per¹

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 6401.

Egykorú, eredeti feljegyzés vízjegynélküli papiroson.

Ez a jegyzék kiegészíti a MZSO. VIII. 169. sorszám alatt közölt kimutatást.

12.

1551. augusztus 20. Pozsony. A pozsonyi kamara tanácsosai felszólítják a pozsonyi tanácsot, hogy minden késelem nélkül fizessék meg nemcsak az évi rendes adójukat, hanem a kiüzölt zsidók által évente fizetett adót is.

Prudentes et circumspecti domini amici honorandi salutem et nostri commendationem. Proxime preteritis diebus quoque hortati fueramus dominationes vestras, ut censum ordinarium, quem quotannis maiestati

1., az összeg nincs kiírva.

regiae, domino nostro clementissimo, debent, iuxta consuetudinem veterem numerare et ad hanc cameram suae maiestatis presentare debent. Quaequidem monitionem et requisitionem nostram hucusque silentio preteritam esse miramur. Cum autem non solum ordinarium censum ipsum, verum tamen etiam censum, quem alias judei singulis annis contribuere solebant, maiestas sua per dominationes vestras prestari expectet, iccirco denuo ipsas hortamur et nomine suae maiestatis requirimus, ut sublata ampliori procrastinatione tam ordinarium civitatis quam judeorum censum conficere et camerae huic administrare velint et debeant, quas bene valere optamus. Posenii, die 20. mensis Augusti anno 1551.

Sacrae regiae maiestatis camerae Hungaricae consilarii.

Kivül: Prudentibus et circumspectis dominis iudici, magistro civium et juratis civibus civitatis Poseniensi, dominis et amicis honorandis.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 6476.

Ívrétű papiros, melynek vízjegye: címerpaizs, zárlatán öt db. földött gyűrűspecséttel és hátlapon az egykorú feljegyzéssel: *praesentatae 21. Augusti anno etc. 1551.*

13.

1551. augusztus 20. — 1563. december 13. A pozsonyi városi kancellária kimutatása a város évi rendes adója és a zsidók után fizetni köteles adó tárgyában kiadott felsőbb parancslevelekről, ez irányban felterjesztett kérvényekről és magánlevelekről.

Vertzaichnung der beuelch, supplication, senntschreiben wegen des vnerhörter jarlichen zinss vnnnd juden zinss vnd stair.

Nr. 1. ein schreiben der vnngerischen camer, datum den 20. Augusty anno etc. 1551.

Nr. 2. mer ain annders mit eingeschlossner copi khünigin Maria brief. Datum den 27. Augusty anno etc. 1551.

Nr. 3. khüniglicher maiestet etc. beuelch, datum den 11. January anno etc. 1552.

Nr. 4. ein supplication darauf zu Prag.

A. ein beuelch pro subsidio 4000 fl. vber den jarlichen zinss, datum Passaw, den 20. tag Juny anno 1552.

B. darauf ein supplication an die hoffcamer den 9. July anno etc. 1552, such in meinem buech anno, die, ut supra.

C. mer ain beuelch pro subsidio, datum den 22. Septembris anno etc. 1552-ten.

D. mer ain beuelch jarlichs zinss, datum den 2. Octobris anno etc. 1553-ten.

C. literae locumtenentis et consiliariorum pro civitate, datum den 12. Decembris anno etc. 1553-ten.

F. G. zwo supplication.

H. mer ain beuelch wegen des zinss, datum 12. Decembris anno etc. 1553.

I. ein supplication darauf in Januario anno etc. 1554-ten.

K. ein schreiben an die vnngerischen camer datum den 24. Januario anno etc. 1554.

L. ein monzettl des von Neitra, datum den 2. February anno etc. 1554-ten.

M. mer ain beuelch von khünig Maximilian datum 22. July anno etc. 1555.

N. darauf ain supplication nit vberantwort.

O. ein neüer beuelch von khüniglichen maiestät etc. datum January anno etc. 1556-ten.

P. ein supplication darauf.

Q. ein annder supplication in replicam auf eruolgten beschaidt.

R. der herrn gesandten von Wienn schreiben, datum den 13. February anno etc. 1556-ten.

S. herr Raichentaller schreiben mit eingeschlossner copi ainen beuelch an grossgrauen, datum 26. Novembris anno etc. 1556-ten.

T. ein exhibitory des capitls.

V. ein ernstlicher beuelch laut der relacion an Sanct Catharein tag exhibiert vnd balt wider genomen, aber den ersten tag Decembris durch herrn Desewfy widergeben worden.

X. ein supplication an herrn grossgrauen, aber nit vberantwortt, sundern mündtlich gerett wordten.

Y. ein beuelch vmb tax 3000 fl. 9. Augusty anno etc. 1557-ten.

Z. ein supplication darauf.

A. A. ein beuelch wegen des jarlichen zinss 19. Novembris anno etc. 1558.

B. B. ein beuelch tax 3000 fl. 7. May anno etc. 1559.

C. C. copi aines beuelch an grossgrauen wegen des zinss.

D. D. ein beuelch an herrn grassgrauen den 17. December anno etc. 1559-ten.

E. E. des herrn grossgrauen sendtschreiben an khayserlichen maies-tät 2. May anno etc. 1660-ten.

F. F. ein supplication darneben.

G. G. ein neuer beuelch pro 8000 fl. tax vnd des jarlichen zinss den 13. Decembris anno etc. 1563-ten.

Kivül: Consignatio mandatorum, supplicationum etc. ratione census annui et ordinarii, item judeorum.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 7376.

Eredeti kimutatás ívrétű papiroson, melynek vízjegye: címerpaizs.

14.

1551. augusztus 27. A pozsonyi kamara tanácsosai Pest, Buda, Székesfehérvár, a felvidéki városok, Nagyszombat és Sopron városok évi rendes adójára való hivalkozással nem tudják elhinni, hogy Pozsony városa ez alól mentes lenne, amelyet a zsidó házak után fizetendő adóval is emelni kell, ezért megmaradnak korábbi levelük értelmében az adó megfizetésének köve-telése mellett.

Prudentes et circumspecti domini amici honorandi salutem. Proxi-mis diebus, cum dominationes vestrae nobis verba facerent, asserebant nullum census ordinarium quotannis pendendum maiestati regiae, do-

mino nostro clementissimo, civitatem hanc debuisse. De quaquidem asseveratione non parum sumus mirati, constat enim civitatem Budensem ordinarie debuisse et solvisse quotannis mille fl., civitatem Pestensem similiter et Albam Regalem quadringentos, quaequidem civitates libere cum exempta ab ordinaria pensione non fuerint, quo iure haec ipsa civitas exempta sit, non intelligimus. Sed ut de illis taceamus, extat confessio liberarum civitatum in superioribus regni partibus existentium, qua constat illas debuisse quotannis ordinarium censum, quem nec Tyrnavia deberi negat et in confesso est quadringentorum florenorum censum Sopronienses debere, quem et pendunt quotannis. Huc accedit testimonium literarum reginalis maiestatis, quarum exemplum huc adiunximus, in quibus sit mentio non solum ordinarii census, sed etiam voluntatis regum, an scilicet illum augere velint praetextu domorum judaicarum civitati concessarum et originales literas ipsas reginalis maiestatis penes dominationes vestras esse non dubitatur. Quare contra tot et tam manifesta argumenta cum putemus non posse firmiora adduci, videmur merito persistere in prioris postulationis proposito, unde et responsum expectamus. Actum in consilio camerae regiae maiestatis, die 27. Augusti anno 1551.

Sacrae regiae maiestatis camerae consiliarii.

Kivül: Prudentibus et circumspectis dominis iudici, senatuique civitatis Posoniensis, dominis et amicis honorandis.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 6479.

Ívrétű papiros, melynek vízjegye: címerpaizs, zárlatán öt db fődött gyűrűs-pecséttel.

15.

1552. január 11. Prága. I. Ferdinánd király megparancsolja a pozsonyi tanácsnak, hogy a többi városok példájára úgy a rendes évi adójuk, mint a zsidók után, kiket kiűztek, de házaikat a város vette birtokába, tehát ezek adókötelezettsége is rájuk szállt, fizessenek évi 1000 forintot a magyar kir. kamarába úgy az elmúlt évre, mint a folyó évre.

Ferdinandus divina favente clementia Romanorum,

Hungariae ac Boemiae etc. rex, semper Augustus etc.

Prudentes et circumspecti, fideles dilecti! Cum civitates nostrae libere in isto regno nostro Hungariae soleant, imo debeant quotannis censum ordinarium nobis et fisco nostro regio solvere, quiquidem census partim pro festo beati Georgii martyris, partim Michaelis archangeli ubique administrari solet aut si terminum primae solutionis differri casu contingat, sequenti tamen termino tota simul summa dependitur. Qua in re quod vos caeteris negligentiores exhibueritis, miramur. Ex quo autem certo informati sumus vos ultra censum ordinarium debere quotannis etiam eum, quem olim iudei istic habitantes, quorum domus vobis attributae et concessae sunt, pendere debuerunt, quod etiam silentio transmittendum nequaquam fuisset, proinde fidelitati vestrae firmiter committimus et mandamus, ut acceptis praesentibus sine ampliori dilatione et mora census ordinarii istius civitatis nostrae, nomine atque

etiam domorum judaicarum vobis concessarum pro hoc praesenti et praeterito anno, uno quoque scilicet anno florenos mille Hungaricales in moneta ad cameram nostram Hungaricam administrare ac numerare debeatis. Et aliud in hoc facere nullo modo praesumatis. Datum in arce nostra regia Pragae, undecima die mensis Januarii anno domini millesimo quingentesimo quinquagesimo secundo, regnorum nostrorum Romani vigesimo secundo, aliorum vero vigesimo sexto.

Ferdinandus manu propria.

ad mandatum domini regis proprium.

Philippus Breyner manu propria.

Erasmus von Gera manu propria.

Sigismundus Sigmar manu propria.

Kivül: Prudentibus et circumspectis iudici et juratis civibus civitatis nostrae Poseniensis, fidelibus nobis dilectis.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 6499.

Ívrétű papiros, melynek vízjegye: címerpaizs, zárlatán fődött kir. titkos pecséttel és hátlapján ez egykorú feljegyzéssel: *praesentatae per Franciscum literatum 19. Januarii anno etc. 1552.*

16.

1552 táján. A pozsonyi tanács hal pontban kifejti azt a nézetét, hogy a pozsonyi zsidók házaí után miért nem lehet évi adófizetést követelni.

Allegationes civium Poseniensium contra praetensum quendam censum olim judeorum.

1., Judei civitati pro loco sepulture eorum, pro exempcione domorum suarum quinquaginta florenos contribuerunt, nulla enim, ut caeteri cives, opera et servicia praestiterunt.

2., Quitquid judei fisco regio persolverunt, quod civitas ignorat, id de eorum questu usurario penderunt.

3., Doms vero judeorum tunc temporis valde ruinosas illustrissima domina Maria regina anno 1526 et 1527. servitoribus suis donavit, qui tandem absque omni onere concivibus eadem levi precio, utpote pauci valoris vendiderunt.

4., Illae autem domunculae iam non judeorum, sed concivium sunt, qui aequae cum civitate omnia onera, laboresque sustinent, inque taxas impositas et imponendas contribuunt ita, ut fisco regio ratione dictarum domuncularum nihil decedat vel derogetur.

5., Nec in memoria nostra extat, nec a maioribus nostris auditum vel literarum monumentis constat, aliquem censum judeos praeter id, quod civitati contribuerunt, regio fisco exolverisse, multo minus de numero constat.

6., Dato, sed non concessio, judeos aliquem censum debuisse, tamen principali sublato tollitur et accessorium.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 6549.

Egykorú eredeti feljegyzés papiroson, melynek vízjegye: címerpaizs.

Ez a feljegyzés uo. nr. 6541. jelzés alatt megvan még kettő példányban, ahol még ez a 7. pont is olvasható: *Literas illustrissimae reginae Mariae ratione census alicuius judeorum bona fide nullas habemus.*

1553. december 12. Bécs. I. Ferdinánd király megparancsolja a pozsonyi tanácsnak, hogy mutassák fel azt a királyi kiváltságlevelet, amely őket az évi rendes adó fizetése alól mentesíti vagy pedig vegyék tudomásul, hogy mostantól kezdve ezen a címen évi 400 forintot, a kiűzött zsidók után pedig évi 100 forintot, összesen tehát évi 500 forintot a magyar kamarának tartoznak befizetni, mert ha nem, a kir. helytartó majd annak behajtásáról gondoskodni fog.

Ferdinandus divina favente clementia Romanorum,
Hungariae ac Boemiae etc. rex, semper Augustus etc.

Prudentes et circumspecti fideles dilecti! Ex humili supplicatione vestra aliquoties iam nobis porrecta intelleximus inusitatum vobis videri, quod census ordinarius pro fisco nostro a vobis petatur, sed quia literae serenissimae dominae Mariae reginae Hungariae etc. sororis nostrae charissimae, quas vobis sub illud tempus, quo judei ex ista civitate nostra exclusi atque alio migrare sunt coacti, concesserat, abunde testentur vobis ultra ordinarium censum annum impositam esse necessitatem solvendi censum quoque illum, quem judei quotannis pendere fisco tenebantur et fideles subditi nostri iudex et senatus, caeterique cives civitatis nostrae Soproniensis pro annuo censu ordinario quadringentos florenos Hungaricales fisco numerant, neque sit ulla ex civitatibus nostris liberis, quae ordinarii census pensionem deberi neget. Iccirco tam evidentibus rationibus inducti facile nobis persuademus a vobis quoque censum ordinarium peti atque etiam deberi, proinde fidelitati vestrae harum serie committimus et mandamus firmiter, aliud habere nolentes, ut si quas literas praecessorum nostrorum regum Hungariae aut nostras super exemptione perpetua a solutione censuum ordinariorum habetis, nobis aut camerae nostrae Hungaricae exhibeatis, praesentetisque, ut constet vos huiusmodi solutionem jure recusare. Quodsi vero literas exemptionis nullas produxeritis, mandamus vobis, ut a modo deinceps singulis annis nomine census ordinarii istius civitatis nostrae quadringentos florenos Hungaricales, pro censu autem judeorum florenos centum, hoc est in toto florenos quingentos fisco nostro seu camerae nostrae inferre ac numerare debeatis et teneamini. Secus nulla ratione facere praesumatis, nam alioqui commisimus fideli locumtenenti nostro, ut ad hoc vos per omnia opportuna remedia cogere et compellere debeat. Datum in civitate nostra Vienna, XII. die mensis Decembris anno etc. quinquagesimo tercio, regnorum nostrorum Romani XXIII, aliorum vero XXVII.

Ferdinandus manu propria.

ad mandatum domini regis proprium.

Philippus Breyner manu propria.

Erasmus von Gera manu propria.

Westerneyss manu propria.

Kivül: Prudentibus et circumspectis iudici et juratis caeterisque civibus civitatis nostrae Posoniensis, fidelibus nobis dilectis.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 6684.

Ívrétű papiros, melynek vízjegye: címerpaizs, zárlatán vörös viaszba nyomott kir. titkos pecsét nyomával és hátlapon ez egykorú feljegyzéssel: *de censu annuo 400, de censu judeorum 100 fl. Hungaricales. Redditae 20. Decembris anno 1553.*

18.

1554 januárban. A pozsonyi tanács I. Ferdinánd királyhoz írt kérvényében részletesen előadja, hogy a városnak nincs jövedelme, az évi szükségletekre legalább 5000 forintot kell kiadnia, a szomszédos földesurak és tisztviselőik részéről állandó elnyomásban van részük és ha igazságukat keresik, csak végnélküli pereskedést kell folytatniok, de ítéletre nem kerül sor. Kiváltságlevelük az évi rendes adó fizetése alól nincs, de városi könyveik bizonyossága szerint soha évi rendes adót nem fizettek. Nem akarják magukat kivonni a közterhek viselése alól, melynek bizonyosságára felajánlanak 800 forintot.

Sacratissima regia maiestas,
domine domine nobis clementissime!

Exhibitis aliquot humillimis supplicationibus multum diuque expectata S. M. V. clementissima relatione ratione cujusdam census ordinarii, tum illius, que judei quondam apud nos inhabitantes solvisse dicuntur. Tandem S. M. V. valde serium mandatum ad ipsum reverendissimum dominum locumtenentem suum, tum ad nos ipsos datum debita humilitate accepimus, ex quo humillime intelleximus S. M. V. ita sententiam suam confirmasse, ut aut literas, si quas habemus, exemptionis producamus aut summam utriusque census in dicto mandato contentam a modo deinceps quotannis S. M. V. numeremus et solvamus, nos tamen freti ingenita S. M. V. clementia nullum humillime supplicantes hactenus a se tristem repulit, non dubitavimus adhuc eandem humillime interpellare, ex prioribus siquidem nostris supplicationibus cognoscere dignata est civitatem hanc suam redditus nullos habere, sed privatim semper imposita cuique civium taxa publicas necessitates tuitionis et conservationis civitatis non sine difficultate tolerare. Cogimur enim sacratissime rex quotannis ad quinque millia florenorum impendere in munimenta et necessitates civitatis et haec fiunt in gravissimis oppressionibus nostris, omnium enim dominorum et officialibus iniuriis et violentiis sumus expositi, dum victus quaerendi gratia progredimur, arrestamur, detinemur, damnificamur. Si conquerimur de his, remittimur per dominos ad processum juris nunquam terminandum, igitur quia jubet M. Vestra S. produci literas exemptionis a censu ordinario, scire dignetur, nos non habere alias literas, libros et regesta civitatis, quae a centum annis fere intacta manent, ea per nos excussa nullum dant testimonium de ullo censu ordinario soluto per tantum tempus, voluerunt enim vetustissimi quam felicitis memoriae reges Hungariae, M. Vestrae S. praedecessores magnopere parcere huic civitati, quae in confinibus Austriae sita obvia videbatur omnibus bellorum tumultibus et detrimentis obnoxia, nihilominus pro nostra tenuitate, quod potuimus ab exordio faelicis regiminis M. V. S., semper praestitimus et multo amplius, quam esset haec summa, quam M. V. S. nunc imperat, cuius quantitatem ex adiuncta brevi descriptione clementer cognoscere dignabitur, taceamus ea, quae

in munimenta et alias necessitates civitatis sunt per nos exposita, quorum etiam summam humiliter adiecimus, ut non dubitemus affirmare, praeter hoc, quod nullis omnino proventibus haec exigua civitas est dotata, nullam esse liberam civitatem in hoc regno, quae tot et tantis oneribus obruta fuerit. Ultra haec omnia civitas ipsa per praedecessores nostros maximis debitis obstricta est, ratione vero domorum et census quondam judaeorum, prout ex humillima per nos porrecta S. M. V. supplicatione intellexit, plane nihil scimus et nunc misera communitas civium, humillimi fideles et subditi S. M. V. ad nos judicem et senatum currunt et quasi cum lacrimis orant, ut apud S. M. V. pro illis intercedamus, ne ipsi et eorum posterius insolita et civitati huic prius nunquam audita contributione tanquam ordinaria graventur, praesertim cum alias S. M. V. ingentem taxam viribus nostris imparem nobis imperaverit. Quare S. M. V., domino nostro clementissimo unanimi consensu humillime supplicamus, quatenus praemissis difficultatibus, paupertate et denique tota re clementissima cognita annuere dignetur, ne misera et exhausta civitas maiori summa et insolito onere gravetur, ne vero S. M. V. existimet, nos omnino recusatur quicquid numerare, offerimus humillime fisco M. Vestrae S., domini nostri clementissimi 800 florenos, quos aliunde mutuari paupertate coacti sumus, eos dignetur clementia ingenita acceptare, quo et in posterum aliquid reliqui habeamus, unde dandi et numerandi in fiscum S. M. V. facultas sit, cui nos humillime commendamus, relationemque clementissimam expectantes.

Eiusdem S. Regiae M. Vestrae subditissimi servitores:

n. iudex, magister civium, iuratique cives
ac tota communitas civitatis suae Poseniensis.

Kivül: Judicis, magistri civium ac juratorum totiusque communitatis civitatis Poseniensis supplicatio.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 6694.

Ívrétű papiros, melynek vizjegye: P betű, felette címerpaizzsal, hátlapján ez egykorú feljegyzéssel: *oblatum mense Januario anno etc. 1554.*

Lényegében ugyanezt ismétlik meg 1555 augusztus havában Miksa cseh királyhoz írt folyamodványukban, melyet azonban a hátlapon olvasható feljegyzés szerint nem továbbítottak. Levéltári jelzése uo. nr. 6549.

Ebben a tárgyban Pozsony városának még több folyamodványa található uo. nr. 6541. levéltári jelzés alatt, melyek leközlését szükségesnek nem tartottuk.

19.

1554. február 2. előtt. A nyitrai püspökfelszólítja a pozsonyi tanácsot, hogy a király végleges intézkedése alapján az évi rendes 500 forintnyi adójukat a magyar kamarába fizessék be.

Prudentes et circumspecti domini amici honorandi! Non ignorant dominationes vestrae maiestatem regiam sacram, dominum nostrum clementissimum iam finaliter decrevisse, ut censum ordinarium, qui quotannis debetur cum censu judeorum, florenos scilicet quingentos et preterea taxam extraordinariam, que huic civitati per suam maiestatem est imposita, dominationes vestre conferre debeant atque administrare. Iccirco dominationes vestras hortamur, monemus et requirimus nomine

sue maiestatis, ut sine ampliori mora dictum censum et taxam presentent ad cameram hanc regie maiestatis, sicuti optime sciunt maiestatem suam id iam finaliter conclusisse et determinasse.

Episcopus Nitriensis manu propria.

Kivül: Prudentibus et circumspectis dominis iudici et juratis civibus civitatis Posoniensis dentur.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 6695.

Papíros, melynek vízjegye: címerpaizs, zárlatán rongált gyűrűspeccséttel, hátlapján ez egykorú feljegyzéssel: *reddite 2. Februarii anno etc. 1554.*, míg előlapon a szöveg alatt ezt a megjegyzést olvashatjuk: *Domine episcopel Nescivisti, quae interim Viennae acta sint in hoc negocio. Vide igitur mandatum regium 24. die Januarii hoc anno 1554. datum.*

20.

1554. július 14. Szigetvár. Szerdahelyi Dersfy Farkas szigetvári kapitány és Baranya vármegye főispánja végrendeletében többek között megemlékszik egy birtokában levő zsidó fogolyról, akinek szabadonbocsátása érdekében Maróthy László 700 tallért fizetett le, amely összegből 161 forint 40 dénár készpénzben még megvan, míg 386 forintot katonái fizetésére fordított. Fivére: Dersfy Ferenc a zsidót bocsássa szabadon vagy a 700 tallér váltságdíjat adja vissza.

In nomine patris et filii et spiritus sancti amen.

Ego Wolffgangus Dersfy de Zerdahel, arcis regie maiestatis Zygeth prefectus ac comes comitatus de Baronya, corpore quidem divina permittente clemencia debilis, mente tamen per omnia sanus tale de meis paucissimis, que mihi deus creator meus concessit, facio ultimum testamentum:

.....

Item Ladislaus Maróthy apportaverat mihi pro quodam captivo judeo in paratis talleros 700, cui ego ad fidem meam pollicitus fueram, ut vel talleros ipsos aut judeum sibi restituerem, ex quibus talleris habentur hic in paratis fl. 161 den. 40.

Item ex eisdem pecuniis distributi sunt militibus regie maiestatis hic fl. 386, qui tandem per ipsum fratrem meum exigantur, ubi vero idem frater meus pro ipsis 700 talleris prefatum judeum exmittere nollet, extunc prefatos 700 talleros juxta promissionem fidei mee predicto Ladislao Maróthy absque defectu restituat.

.....

Hec scripta sunt in castro regio Zygeth, 14. Julii anno domini 1554, presentibus ibidem venerabilibus Matheo concionatore et Laurencio plebano de Kalmancheh ac egregiis et nobilibus prefatis Egidio Pernezy, Nicolao Zalay, Joanne Malekoczy, Anthonio Nagy, Balthasaro literato, scriba quondam magistri Rawony, Michaele Bakocha, Gaspare Gozthony, Urbano Balog, Joanne Morgay, Joanne Zalay, Joanne Hernachky, altero Joanne Swazthych, Benedicto Thoperdy, Petro literato Dombrino, Benedicto Balog, Michaele Choknay, Michaele Isak, Francisco Pechy, Chris-

tophoro Sanko, item Francisco Budensi, Francisco literato Jobaffalway ac iudice civitatis Zygethiensis, certis etiam militibus maiestatis regie ibidem adherentibus.

Sub testamento fratris sui demortui subscripcit se Stephanus Dersfy manu propria etc.

Országos Levéltár, Budapest, N. R. A. fasc. 450. nr. 4.

Három iv terjedelmű papiros, melynek külzetén ez egykorú feljegyzés olvasható: *Testamentum magnifici quondam domini Volphangy Dersffy.*

21.

1555. július 22. Pozsony. Miksa cseh király és osztrák főherceg meghagyja a pozsonyi tanácsnak, hogy úgy ez évi rendes adójukat, mint a zsidók után járó adójukat a magyar kamarának minden késedelem nélkül adják meg.

Maximilianus dei gratia rex Boemiae etc.,
archidux Austriae, dux Burgundiae etc.

Prudentes et circumspecti nobis dilecti! Cum intelligamus vos compluribus iam annis nec censum ordinarium, quem instar aliarum civitatum liberarum istius regni Hungariae quotannis fisco sacrae regiae maiestatis, domini et genitoris nostri colendissimi debetis, nec censum iudeorum, qui expulsus et ablegatus ex ista civitate iudeis in vos derivatus esse dicitur, exolvere, videaturque publica necessitas et confinium intertentio id exigere, ne fiscus regius solitis ac debitis suis proventibus destituatur, iccirco vos gratiose requirimus, auctoritate etiam praefati domini ac genitoris nostri charissimi serio committimus et mandamus, ut et praesentis et praeteritorum annorum censum, quem vestro et iudeorum quoque nomine debetis, sine ampliori dilacione conferre atque ad cameram dictae paternae maiestatis administrare debeatis et teneamini, secus in hoc nequaquam facturi. Datum Posonii, die vigesima secunda mensis Julii anno domini millesimo quingentesimo quinquagesimo quinto.

Maximilianus manu propria.

Kivül: Prudentibus et circumspectis iudici, magistro civium, senatui, ceterisque civibus civitatis Posoniensis nobis dilectis.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 6797.

Kissé rongált papiros, melynek vízjegye: cimerepaizs, zárlatán földött főhercegi kerek pecséttel és hátlapon ez egykorú feljegyzéssel: *juden jarlicher zins. Exhibitum 2. Augusti anno etc. 1555.*

22.

1556 január 12. Pozsony. I. Ferdinánd király megparancsolja a pozsonyi tanácsnak, hogy nemcsak az eddig esedékes évi rendes és a zsidók után fizetendő adójukat adják meg minden hiány nélkül, hanem ezenfelül az ország védelmének nagy szükségletéhez további 4000 forint rendkívüli adóval is járuljanak hozzá.

Ferdinandus divina favente clementia Romanorum, Hungariae, Böemiae etc. rex, semper Augustus, infans Hispaniarum, archidux Austriae etc.

Prudentes ac circumspecti fideles nobis dilecti! Quoniam fideles nostri status et ordines huius regni nostri Hungariae his praecedentibus annis fere singulis bina subsidia in defensionem ipsorum et conservationem confinium contulerunt, vos vero neque hoc exacto anno, neque praecedenti quicquam ad publicas necessitates contribuistis et videatur iustum esse, ut defensio communis patriae, vestra quoque contributione sublevetur, propterea fidelitati vestrae firmissime committimus et mandamus, ut statim acceptis et visis praesentibus ultra censum illum ordinarium, quem instar reliquarum liberarum civitatum nostrarum quotannis fisco nostro regio inferre tenemini, summam quatuor millium florenorum conficere ac ad cameram nostram Hungaricam sine omni mora et dilatione presentare debeatis, ut laborantibus certis confiniis regni possit inde mature prospici. Et quia praedictum censum ordinarium simul cum censu judeorum pluribus iam annis exolvere vos neglexisse intelligimus, mandamus fidelitati vestrae, ut quicquid hoc nomine per vos neglectum est, id totum ordinare et ut tenemini, exolvendum curare debeatis, de quo iam aliquot mandatis nostris per hos annos esti admoniti. Secus nulla ratione facere praesumatis. Datum Posonii, die duodecima mensis Januarii anno millesimo quingentesimo quinquagesimo sexto.

Ferdinandus manu propria.

Sebastianus Sirmiensis.

Kivül: Prudentibus et circumspectis iudici, magistro civium, juratis, caeterisque civibus civitatis nostrae Posoniensis, fidelibus nobis dilectis.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 6819.

Papiros, melynek vizjegye: címerpaizs, zárlatán fődött kir. titkos pecséttel és hátlapon ez egykorú feljegyzésekkel: *subsidium 4000 fl., census ordinarii, census judeorum. Lectae 27. Januarii anno etc. 1556.*

23.

1556. február 12. A királyi tanács az ország nehéz anyagi helyzetére tekintettel azt javasolja Pozsony város kérvényének elintézéséeképpen a királynak, hogy a város fizessen 1600 forint taksát és ezenfelül adja meg a rendes és a zsidók után járó évi adót. Amennyiben a városnak ez ellen lenne valami kifogása, ebben a kérdésben a nádor késedelem nélkül hozzon ítéletet.

Judicis, magistri civium ac civium juratorum, tociusque communitatis civitatis Posoniensis humillima supplicatio.

Sacra maiestas regia, dominus noster clementissimus, habet gratiosam rationem eorum, quae supplicantes proponunt, sed quia necessitas regni et confinium eiusmodi sunt, ut necesse sit communi subsidio illis subvenire, debebunt supplicantes sine mora conferre nomine taxe florenos mille sexcentos Hungaricales et nihilominus census annorum praeterritorum administrent una cum censu judeorum et si quid habent, quod in contrarium proponant, id spectabilis et magnificus dominus palatinus regni et locumtenens in proximis iudiciis jure discutiet ac definiet sine dilacione.

Ex consilio sacrae regiae maiestatis die 12. Februarii anno 1556.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 6829.

Egykorú, egyszerű másolat papíroson, melynek vízjegye: korona.

24.

1556. február 12. után. Pozsony városa a nádorhoz benyújtott folyamodványában azt kéri, hogy addig is, amíg őfelsége vissza nem tér az újáról, tartsa függőben annak a kir. rendeletnek végrehajtását, amelyben tőlük rendes évi adót és ezenfelül az elűzött zsidók által fizetett évi adónak megadását parancsolták meg, mivel bíznak abban, hogy őfelségénél kedvező elintézkést fognak elérni.

Spectabilis ac magnifice domine,
domine nobis gratiosissime!

Post discessum sacrae regiae maiestatis, domini nostri clementissimi, nuper Vienna exhibitum est nobis suae maiestatis serium mandatum, in quo sua maiestas nobis mandat et committit, quatenus ad primum diem praesentis mensis Decembris omnem censum ordinarium, simul et censum domorum judeorum in unam summam redactum ad cameram suae maiestatis demus et numeremus et privilegia, si quae habemus super non solvendos census, coram spectabili ac magnifica dominatione vestra producamus diiudicanda, alioqui S. ac M. D. V. plenariam autoritatem suam dedisset, nos ad id cogere et compellere debeat. Quodquidem mandatum suae maiestatis, uti fideles subditi, debita cum reverentia accepimus, ratione cuius nos statim suam maiestatem aut S. ac M. D. V. humillime requisivissemus, verum ipsum mandatum Viennae, tertia die mensis Novembris proxime elapsi datum iudici nostro in die sanctae Catherinae virginis et martiris hora tertia vespertina per capitulum exhibitum est, sed cum tunc temporis plerique nostrum Viennae in nundinis et alibi fuerint, iudex ipse in tam arduo negotio responsonem, prout camerae in eodem momento indicavit, dare non potuit, sed dilacionem ad feriam sextam immediate sequentem petivit, exhibens tamen expectare noluit, sed dictum mandatum statim iterum ab eo abstulit. Deinde vero prima die huius mensis per magnificum dominum Desewfy praefectum camerae iterum datum. Ex quibus omnibus clare apparet, nos nullo contemptu mandato obviasse aut neglexisse. Caeterum S. ac M. domine nobis gratiosissime intellexit sacra regia maiestas ex nostris humillimis supplicationibus nulla hominum memoria, neque literarum, librorumque nostrorum dati et expensi, quos ab annis centum et ultra habemus, monumentis usque extare, quod aliquem censum ordinarium unquam solvissemus, de censu vero judeorum multo minus scitur, quemadmodum hoc pluribus verbis suae maiestati exposuimus. Tamen sua maiestas iterum hoc mandatum ad nos dedit, ubi precise vult, ut tales census nobis, avis, atavis nostris inauditos solvamus, quod nobis, posterisque nostris esse longe gravissimum. Numeravimus enim, dedimusque a foelici regimine suae maiestatis, quoties a nobis petitum est, summam haud contemnendam. Itaque ex quo ita temporis angustia in absentia suae maiestatis

ex improviso obruti sumus, atque S. ac M. D. vestrae in hac causa omnis auctoritas suae maiestatis concessa, ad eandem tanquam dominum nostrum gratiosissimum confugimus supplicantes etiam atque etiam humillime, quatenus inspecta rei magnitudine, quae totam communitatem a summo ad infimum pertingit, dignetur S. ac M. D. V. hoc negotium usque in foelicem reditum suae maiestatis ad nos gratiosissime differre. Confidimus enim nos apud suam maiestatem pro ingenita sua clementia gratiam impetraturi, aliamque clementissimam relationem habituri, sin id fieri non potest, saltem S. ac M. D. V. ad suum prosperum ad nos reditum negotium differre dignetur, tunc temporis enim S. ac M. D. V. commodius vacabit, nostras humillimas informationes et rationes, deductionesque in hoc negotio, quod brevitate verborum comprae-hendi non potest, exaudire et percipere. Futurum est hoc S. ac M. D. V. erga miseram civitatem beneficium longe maximum, omnique genere obsequiorum per nos, posterosque nostros compensandum, relationem gratiosissimam expectantes.

S. ac M. D. V. addictissimi et obedientes:

senatus, totaque communitas civitatis Poseniensis.

Kivül: Senatus, totiusque communitatis civitatis Poseniensis humillima supplicatio.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 6435.

Eredeti kérvény ivrétű papíroson, melynek vízjegye: cimerpaizs. Ez a kérvény uo. 6922. sorszám alatt megvan még egykorú, egyszerű másolatban.

25.

1556. november 3. Bécs. I. Ferdinánd király súlyos szemrehányásokkal illeti a pozsonyi tanácsot, hogy a rendes évi adójukat és a zsidó házak után fizetni köteles adót minden eddigi parancsa ellenére még mindig nem adták meg, miért szigorúan megparancsolja, hogy e levele vételétől számított 8 napon belül Nádasdy Tamás nádornak mutassák be adómentességüket bizonyító írásait, az eddig hátralékos évi rendes és a zsidók után járó adójukat pedig gyűjtsék össze és a most következő dec. 1-re a magyar kamarába fizessék be, mert a megtorlás nem fog elmaradni.

Ferdinandus divina favente clementia Romanorum, Hungariae, Bohemiae etc. rex, semper Augustus, infans Hispaniarum, archidux Austriae etc. fidelibus nostris prudentibus ac circumspectis iudici, magistro civium, caeterisque juratis civibus civitatis nostrae Poseniensis salutem et gratiam. Ex relatibus fidelium nostrorum camerae Hungaricae consiliariorum intelleximus, quam saepius mandatis etiam nostris vos in eo fueritis requisiti, ut census ordinarium, quem vos quoque instar aliarum civitatum nostrarum liberarum fisco nostro regio solvere debetis, simul cum censu domuum iudeorum, quem iam ab aliquot retroactis annis quibuscunque inutilibus rationibus inter vos contumaciter reservastis, ad imminentes regni ipsius nostri Hungariae necessitates e vestri medio manibus eorundem camerariorum nostrorum administrassetis, quamquidem administrationem supervacuis quibusdam opinionibus ves-

tris contra expressum mandatum nostrum in hunc usque diem elusissetis adserentes vos virtute cuiusdam privilegii ab eiusmodi censuum solucionibus fore penitus exemptos, exindeque nullis persuasionibus vos potuisse induci, ut ipsos census vestros ordinarios et censum domus judeorum cogitaretis obedienter exolvendos. Cum tamen haud verisimile videatur vos solos contra omnium liberarum civitatum leges et consuetudines privatam posse habere in solucionibus exemptionem, quia vero haec omnia videantur ex vestro tantummodo obfirmato proposito dependi, ideo hanc vestram taciturnitatem amplius pati nolentes fidelitatibus vestris harum serie et ex superabundanti firmiter mandamus, committimusque serio, quatinus non expectato super hoc negotio ampliori mandato nostro statim atque sine omni mora, intra videlicet spacium octo dierum ab exhibitione praesentium literarum vobis fiendae numerando productis vestris indultis, quibus vos exemptos fore putatis ad manusque spectabilis ac magnifici comitis Thomae de Nadasd palatini, fidelis nobis syncere dilecti praesentatis, arbitrium et iudicium eiusdem superinde sitis expectaturi. Interim tamen iterum vobis firmiter atque seriose mandamus, ut omnem censum vestrum ordinarium simul et censum domus judeorum ab omnibus retroactis annis, ut praemittitur, reservatos ad primum diem proximi mensis Decembris plenarie ac sine quovis defectu vel ulla expectatione in unam summam redigentes ad praedictam cameram nostram dare et numerare debeatis modisque omnibus teneamini, alioqui dedimus nos superinde expressam auctoritatem nostram eidem palatino, ut si quid vel minimi in his rebus, aliisque camerae ipsius nostrae negociis per vos uti soliti estis, negligetur vel parum curabitur, omnimodam habeat potestatem, qua ad integram talium censuum solucionem vos merito cogere, compellereque possit. Secus igitur nulla ratione feceritis. Praesentibus perlectis exhibenti restitutus. Datum Wienae, tertia die mensis Novembris anno domini 1556.

Ferdinandus manu propria.

Nicolaus Olahus Strigoniensis
manu propria.

Franciscus Turzo manu propria.

Pözsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 6910.

Egykorú egyszerű másolat ívrétű papíroson, melynek vízjegye: cimerpaizs, hátlaapon ez egyidejű feljegyzéssel: *Ernsliches beuelchs, so an Sant Catherein tag per capitulum exhibiert vnd von stundan wider genumen vnd den ersten Decembris durch herrn Desewfy widergeben worden.*

Ez a másolat ugyanitt megvan még egy példányban.

26.

1556. november 3. Bécs. I. Ferdinánd király felszólítja Nádasdy Tamás nádort, hogy a pozsonyi polgárok rendes évi adójukra és a zsidó házak után járó évi adójukra vonatkozó eselleges mentességi irataikat 8 napon belül vizsgálja felül és amennyiben a magyar kamarának dec. 1-ig eddigi ez irányú hátralékaikat nem adnák meg, járjon el velük szemben a kamara útmutatása szerint.

Ferdinandus divina favente clementia Romanorum, Hungariae, Bohemiae etc. rex, semper Augustus, infans Hispaniarum, archidux Austriae etc.

Spectabilis ac magnifice fidelis nobis sincere dilecte! Exposuerunt maiestati nostre fideles nostri camere Hungarice consilarii, qualiter cives civitatis nostre Poseniensis non tantum census eorum ordinarios, quos instar aliarum liberarum civitatum nostrarum fisco nostro regio debent, sed etiam census domuum iudeorum in ipsa civitate habitorem ab aliquot retroactis annis apud se ipsos contumaciter reservassent, quiquidem cives et si sepius mandatis nostris fuerint requisiti, tamen in hunc usque diem nichil prestiterunt, finguntque habere quedam indulta, quibus abunde se exemptos fore putant. Nos vero nunc mandatis nostris per expressum illis iterum commisimus, ut si que super tali exemptione apud eos extant privilegia, intra spacium octo dierum ab exhibitionibus literarum nostrarum ipsis fiendis numerando in tui praesentiam offerentes producant, quibus visis eciamsi eiusmodi haberent immunitates, ut ipsi soli ab reliquis liberis civitatibus separati ab huiusmodi solutiones (*sic!*) censuum ordinariorum non essent obstricti, nichilominus talis exemptionis usum continuum a temporibus datarum literarum diligenter investigando iudicio et arbitrio tuo in ea re omnino subiaceant. Interim autem firmiter eisdem commisimus, ut omnem censum ordinarium simul et censum domorum iudaicarum in unum colligentes ad primum diem proximi mensis Decembris manibus eorundem camerariorum nostrorum sine quovis defectu numerent, qui si id fecerint, bene quidem, alioqui tibi firmiter mandamus, ut ad solutionem dictorum censuum ordinariorum et etiam censuum domorum iudaicarum ab pluribus retroactis annis non persolutorum iuxta eum modum et ordinem, quem ab eisdem camerariis nostris fusius intelliges, sine omni defectu vel ulteriori prorogacione ad dictum primum diem mensis Decembris modis atque remediis omnibus cives ipsos cogere et compellere debeas et tenearis auctoritate nostra in hac parte tibi attributa, deinceps eciam, si in quibuscunque nostris regiis negociis per cameram ipsam fueris requisitus, modo simili omni auxilio semper adesse debeas, executurus in hiis omnibus clementem et expressam voluntatem nostram. Datum Vienne, tertia die mensis Novembris anno domini etc. quinquagesimo sexto.

Ferdinandus manu propria.

Nicolaus Olahus Strigoniensis manu propria.

Franciscus Turzo manu propria.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 6911.

Egykorú egyszerű másolat ívrétű papíroson, melynek vízjegye olyan P betű, melynek fenn és lenn is van félköríve.

27.

1560. május 22. Pozsony. Nádasdy Tamás nádor I. Ferdinánd királyhoz írt jelentésében elmondja, hogy a mai napon színe előtt megtörtént Pozsony városával a tárgyalás, amelynek során a kincstári igazgató arra szólította fel a pozsonyiakat, hogy vagy mutassák fel a rendes évi adó fizetése alóli

mentességüket bizonyító kiváltságlevelüket, vagy adják meg oly sok évi hátralelkukat. Ezzel szemben a pozsonyiak kijelentették, hogy kiváltságlevelük nincs, de bizonyítani tudják, hogy sohasem fizettek rendes évi adót, azonban rendkívüli adót Felsőged uralkodása alatt 70 000 forintnál már többet róttak le. A zsidó házak után pedig azért nem vethetnek ki rájuk adót, mert e házak nem a város, hanem egyes polgárok birtokában vannak, kik azokat pénzért megvették. Mivel a felek megmaradtak álláspontjuk mellett, ezért ezt az egész ügyet Felsőged elé terjesztem, mert felhatalmazást nem kaptam az intézkedésre.

Sacratissima caesarea regiaque maiestas,
domine domine clementissime!

Fidelium, perpetuorumque servitorum meorum in gratiam maiestatis vestrae sacratissimae humillimam commendationem. Accersitis hodie iuxta graciousam commissionem maiestatis vestrae sacratissimae in meum, caeterorumque dominorum iudicium M. V. S. ordinariorum conspectum civibus huius civitatis Posoniensis dominus director satis copiose et diligenter proposuit adversus eos negocium census asserens nomine M. V. S. secum illis nullam litem, nullumque iudicium processum ingredi velle, eo quod immediate subditi sacrae coronae et M. V. essent, sed saltem productionem privilegiorum, si quae haberent, quibus immunitatem solutionis census ordinarii, quam praetendunt asserere, comprobareque possint, expetere, sin minus solutionem census ipsius tot annos temerarie obnegatam integre et sine defectu postulare, pari ratione vectigal etiam, quod ratione domorum iudaicarum deberetur deponere. Ad cuius verba cives ipsi econtra responderunt, se cum V. S. M., tanquam domino eorum clementissimo, nunquam velle litem ullam ingredi, imo potius eidem humillime supplicare, ne eadem cum ipsis, qui ab inicio foelicis regiminis eiusdem in Hungaria cum omni fidelitate promptos et diligentes se ad quaevis mandata M. V. S. ipsorum viribus praestitissent, in ius ingredi, iureque cum eis contendere, neve etiam ad nova et antea plane inusitata onera eos compellere dignaretur, ut qui semper in numerum statuum regni huius M. V. S. fuerint numerati. Privilegia quidem alia super solutione census ordinarii non habere praeter solam unam, eamque veterem et ab inicio fundatae civitatis ipsius observatam, usuque perpetuo tot divorum regum temporibus firmatam libertatem, quod videlicet nunquam ordinariis quibuspiam solutionibus pendendis obnoxii fuissent, nec usque vel in registis vel annualibus ipsorum reperiri quid privati ordinarii census eos iam inde a fundacione civitatis huius pendissent, in qua libertate et usu omnibus retrodivorum regum temporibus fuissent graciose conservati. Ad extraordinarias nihilominus solutiones ad imperata M. V. S. in quantum facultates ipsorum ferre potuerunt, nunquam fuisse segnes, sed semper largitos esse cum omni humilitate et obediencia, quod potuerunt, ita quod non sit dubium eos a dicto tempore foelicis regiminis M. V. S. Hungarico M. V. S. ultra septuaginta millia florenorum census extraordinarii solvisse, contra quae cum director rursus institisset et aut et privilegia producerent aut solutionem census admitterent, efflagitasset. Illi denuo humiliter postulaverant, ne nomine

M. V. S. cum illis in jus iretur, neve contra eorum libertatem vetustissimo usu comprobata ad intempestivam et extraordinariam productionem privilegiorum cogerentur, quam habere se quidem asseruerunt de aliis negociis, caeterum in his nullam neque solucionis, neque non solucionis census mencionem, tanquam rei nunquam vitate, contineri. De negocio vero domorum judaicarum, quamvis in mandato M. V. S. nulla fiat mencio, tamen respondere posse, expulsionem judeorum nihil prorsus emolumenti communitati ipsorum attulisse, eo quod domus judeorum non in civitatem ipsam seu rem publicam, sed privatorum hominum usum et hoc non gratis devolutae, sed pecunia partim a judeis ipsis, partim a servitoribus serenissimae quondam principis dominae Mariae reginae, sororis M. V. S. charissimae pie memoriae, quibus sua serenitas ex sua singulari clemencia contulerat, a certis concivibus ipsorum emptae fuissent. Ad quae director postquam solenni protestacione usus fuisset, de eo, quod cives ipsi in privilegiis ipsorum nullam census mencionem haberi faterentur, solucionem census tot annos retenti et abnegati magno-pere urgebat, sed illi in contrarium replicaverunt, non abnegasse, nec retinuisse, imo ne potuisse quidem, utpote quod in usu nunquam fuisset, quoque nec in privilegiis, nec regestis ipsorum contineretur. Quibus hoc pacto contententibus postquam vidi nec cives quid producere velle, nec mihi in hoc negocio amplioem facultatem a M. V. S. attributam esse, quam ut visis cum dominis iudicibus ordinariis literis et privilegiis, quae cives producerent, opinionem superinde nostram M. V. S. per literas significarem, postquam nihil produxerunt, ipsis dimissis seriem rei, prout acta est, M. V. de consensu dominorum iudicum ordinariorum pro mea fide humiliter significare volui, quam dominus deus unacum liberis diu foeliciter, incolumemque ad rei publicae Christianae incrementum conservare dignetur. Datum Posonii, 22. May anno etc. 1560.

Eiusdem M. V. S.

humilis, fidelis perpetuusque servitor:

Descripseri 26. Maii anno 1560-ten.

Kivül: Literae domini palatini Thomae Nádasdy ad caesaream regiam-que maiestatem ratione census ordinarii et census judeorum, ut praetenditur, 26. May anno etc. 60-ten.

Pozsonyi városi levéltár, Oklevelek nr. 7151.

Egykorú egyszerű másolat ívrétű papíroson, melynek vízjegye: címerpaizs.

28.

1568. január 19. A pozsonyi káptalan jelenti Miksa királynak, hogy parancsa értelmében ez év január 17-én név szerint említett pozsonyi városbíró, polgármestert és tanácsosokat Varasdi Miklós kanonoktársuk a városháza termében megidézte Mérey Mihály nádori helytartó színe elé, hogy a megtagadott rendes évi adójuk és a zsidók adója miatt eljárásukról feleljenek.

Serenissimo principi et domino, domino Maximiliano secundo dei gratia electo Romanorum imperatori, semper Augusto ac Germaniae,

Hungariae, Bohemiae etc. regi, archiduci Austriae, duci Burgundiae, comiti Tyrolis etc., domino eorum clementissimo capitulum ecclesiae Poseniensis orationum suffragia devotarum perpetua cum fidelitate. Vestra noverit maiestas, nos literas eiusdem vestrae maiestatis exhibitorias, admonitorias et certicatorias patenter confectas et emanatas nobis praeceptorie sonantes et directas summa cum obedientia recepisse in haec verba: (*l. a 29. sorszámol!*) Nos itaque mandatis sacratissimae maiestatis vestrae in omnibus obedire cupientes, ut tenemur, unum ex nobis, videlicet venerabilem magistrum Nicolaum de Warasdino, socium et concanonicum nostrum, ad praemissa fideliter peragenda nostro pro testimonio fidedignum duximus destinandum, qui tandem exinde ad nos reversus nobis sub iuramento retulit in hunc modum, quomodo ipse sabbatho proximo ante festum beatae Priscae virginis et martyris novissime praefertum (*jan. 17.*) ad praetorium sive consistorium dictae civitatis Poseniensis in eodem comitatu Poseniensi existenti habitum accessisset, ubi Joannem Fisser iudicem, Casparem Liechtenperger magistrum civium et juratos cives eiusdem civitatis Poseniensis, nempe Casparem Hainrich, Wolfgangum Khagl, Joannem Maurach, Petrum Ekher, Georgium Gruebenmilner, Christophorum Beber, Laurentium Sauczer, Leopoldum Raidt, Paulum Saiberlich in eodem consistorio simul congregatos et constitutos personaliter reperisset, praescriptasque literas vestrae maiestatis eisdem et medio eorundem toti communitati dictae civitatis vestrae maiestatis Poseniensis ibidem exhibuisset et praesentasset, admonuisset eosdem, dixissetque et commisisset eisdem verbo vestrae maiestatis imperiali et regio, ut ipsi ad decimum quintum diem diei huiusmodi admonitionis ipsi exhinc fiendum computando Posenii coram fidele vestrae maiestatis magnifico Michael de Mere locumtenenti officii palatinalis regni vestrae maiestatis Hungariae ac consiliariis eiusdem vestrae maiestatis ac aliis, qui tunc ex dominis praelatis, baronibus, consiliariis vestrae maiestatis, necnon iudicibus ordinariis et prothonotariis et assessoribus secum ex commissione vestrae maiestatis praesentes esse potuerint, non obstante unius vel alterius illorum absente personaliter vel per procuratores eorum legitimos comparere, literasque ac privilegia, si quas et quae super exemptione huiusmodi annui census utriusque sese habere praetenderent, producere et exhibere teneantur et debeant, rationem non solutionis et temerae, violentaeque retentionis et defraudationis huiusmodi censum annualium et ordinariorum praedicti fisci vestrae maiestatis regii et eiusdem reddituri efficacem ac superinde iudicium et justiciam recepturi, certificantes nihilominus eosdem ibidem, ut sive ipsi termino et loco in praescriptis coram praefato locumtenenti officii palatinalis ac aliis secum existentibus compareant, privilegiaque eorum producant, rationemque de praemissis efficacem reddant, sive non, iidem id facient in praemissis, quod dictaverit ordo juris. Datum tercio die diei executionis praemissae, anno domini millesimo quingentesimo sexagesimo octavo superscripto.

Átirva a pozsonyi káptalan 1568. május 21-én kelt oklevelében, amelynek levéltári jelzése: Országos Levéltár, Budapest, N. R. A. fasc. 995. nr. 17.

1568 január 20. Bécs. Miksa király megparancsolja a pozsonyi káptalannak, hogy Kazaházi Jó Balázs kir. fiscus igazgatójának jelentésére Mérey Mihály nádori helytartó törvényszéke elé idézzék meg Pozsony város tanácsát, ahol igazolni tartoznak az az eljárásukat, hogy 1528. év óta miért nem fizették meg az évi 400 magyar forint rendes adójukat és ezenfelül a zsidók adóját, amelyet Mária királyné nekik engedett át.

Maximilianus secundus dei gratia electus Romanorum imperator, semper Augustus ac Germaniae, Hungariae, Bohemiae etc. rex, archidux Austriae, dux Burgundiae, comes Tyrolis etc. fidelibus nostris honorabilibus capitulo ecclesiae Posoniensis salutem et gratiam. Expositum est maiestati nostrae in persona fidelis nostri egregii magistri Blasii Jo de Kazahaza, fisci nostri regii directoris causarum, qualiter prudentes et circumspecti iudices, magistri civium ac jurati cives pro tempore constituti et tota communitas civitatis nostrae Posoniensis nescitur qua contumacia et quibus rationibus ducti ab anno domini millesimo quingentesimo vigesimo octavo praeterito, a tempore videlicet faelicis coronationis et regiminis serenissimi principis quondam domini Ferdinandi electi Romanorum imperatoris ac similiter Germaniae, Hungariae, Bohemiae etc. regis, domini et genitoris ac praedecessoris nostri observandissimi pie memoriae censum fisci nostri regii annualem et ordinarium quadringentorum florenorum Hungaricalium, item censum etiam judaeorum a judaeis ipsis dari antea consuetum, a serenissima tamen domina Maria regina Hungariae in ipsos cives translatum praefato quondam genitoris nostro et per consequens nobis, fiscoque nostro regio instar aliarum civitatum nostrarum liberarum e medio eorum singulis annis provenire et persolvi debentem ad saepissimas tam praefati quondam domini et genitoris nostri, quam etiam nostras requisitiones ac mandata reddere et exsolvere non curassent, prout non curarent etiam modo eundem censum quadringentorum florenorum annualem et ordinarium una cum censu judaeorum minus juste et indebite, privataque autoritate singulis annis temere ac violenter penes se retinentes et in usum eorum convertentes in defraudationem ac praedudicium et damnum fisci nostri regii, contemptumque ac vilipendium mandatorum et proventuum nostrorum diminutionem ac direptionem manifestam, paenam superinde per regnicolas nostros constitutam incurrere non formidantes. Cum itaque iuxta publicas regnicolarum et fidelium nostrorum constitutiones huiusmodi violenti proventus fisci nostri regii retentores, direptoresque, defraudatores ac impeditores tam intra, quam extra regnum absque omni juridico processu iuxta eorum demerita in rebus, bonisque et personis suis per nos puniri debeant, nolentes itaque huiusmodi temerarium factum dictorum civium nostrorum silencio et sine debita animadversione et juris cognitione praeterire, fidelitati igitur vestrae harum serie firmiter praecipientes committimus et mandamus, quatenus praesentes literas nostras per vestrum testimonium fidedignum memoratis iudici, magistro civium et juratis civibus et toti communitati civitatis nostrae Posoniensis exhiberi et praesentari faciatis, qui si personaliter reperiri poterint, ibidem

personaliter, alioquin de domibus habitationum sive de consistorio eorundem admoneat eosdem, dicatque et committat eisdem verbo nostro imperiali et regio, ut ipsi ad decimum quintum diem diei huiusmodi admonitionis ipsis ex hinc fiendum computando Posonii coram fidele nostro magnifico Michaelle de Mere locumtenenti officii palatinalis regni nostri Hungariae ac consiliario nostro ac aliis, qui tunc ex dominis praelatis, baronibus, consiliariis nostris, necnon iudicibus ordinariis et prothonotariis et assessoribus secum ex commissione nostra praesentes esse poterint, non obstante unius vel alterius illorum absente, personaliter vel per procuratores eorum legitimos comparere, literasque ac privilegia, si quas et quae super exemptione huiusmodi annui census utriusque sese habere praetenderent, producere et exhibere debeant et teneantur, rationem non solutionis et temerae, violentaeque retentionis et defraudationis huiusmodi censuum annualium et ordinariorum praedicti fisci nostri regii et nostrorum reddituri efficacem ac superinde iudicium et justiciam recepturi, certificantes nihilominus eosdem ibidem, ut sive ipsi termino et loco in praescriptis coram praefato locumtenenti officii palatinalis ac aliis secum existentibus compareant, privilegiaque eorum producant, rationemque de praemissis efficacem reddant, sive non, iidem id facient in praemissis, quod dictaverit ordo juris. Et post haec huiusmodi exhibitionis, admonitionis et certificationis seriem cum admonitorum et certificationum nominibus terminum ad praedictum praefatum locumtenenti palatinalis officii fideliter rescribere debeatis et teneamini, secus non facturi. Datum Viennae, vigesima die Januarii anno domini millesimo quingentesimo sexagesimo octavo.

Átirva a pozsonyi káptalan 1568. május 21-én kelt oklevelében, amelynek jelzése: Országos Levéltár, Budapest, N. R. A. fasc. 995. nr. 17.

30.

1568. május 18. Pozsony. Miksa király Kazaházi Jó Balázs kir. fiscus igazgatójának kérésére megparancsolja a pozsonyi káptalannak, hogy Varasdi Miklós pozsonyi kanonok által Pozsony városának rendes évi és a zsidók által fizetett évi adója tárgyában Mérey Mihály nádori helytartó törvényszéke elé megidézett pozsonyi városbíró, polgármester és tanácsosok neveit pótlólag név szerint nevezzék meg.

Maximilianus secundus die gratia electus Romanorum imperator, semper Augustus ac Germaniae, Hungariae et Bohemiae etc. rex, archidux Austriae, dux Burgundiae etc. fidelibus nostris honorabilibus capitulo ecclesiae Posoniensi salutem et gratiam. Expositum est maiestati nostrae in persona fidelis nostri egregii magistri Blasii Jo de Kazahaza, fisci nostri regii directoris causarum, qualiter his proximis superioribus diebus prudentes et circumspectos iudicem, magistrum civium ac juratos cives, necnon totam communitatem civitatis nostrae Posoniensis ratione non solutionis annualis et ordinarii census fisci nostri regii ad decimum quintum diem diei admonitionis ipsis ex hinc factae computando Posonium in praesenciam fidelis nostri magnifici Michaelis de Mere locumtenentis officii palatinalis regni nostri Hungariae ac consilarii nostri et aliorum,

qui tunc ex dominis praelatis, baronibus et consiliariis nostris adessent, necnon iudicum ordinariorum, prothonotariorum et assessorum, vigore aliarum literarum nostrarum exhibitarum, admonitarum et certificatarum vobis sonantium et directarum per vestrum testimonium, videlicet venerabilem magistrum Nicolaum de Warasdino, socium et concanonicum vestrum ad praemissa fideliter peragenda et exequenda per vos pro testimonio vestro transmissum citari et admoneri fecerit, literaeque vestrae superinde relatoriae per vos extradatae essent, in quibusquidem literis vestris relatoriis ex inadvertentia forsitan notarii vestri aut negligentia praedicti testimonii vestri certus quidam error et vitium minime tollerandum commissum existeret, quod scilicet nomina propria praefatorum iudicis, magistri civium et juratorum civium dictae civitatis nostrae Poseniensis per ipsum testimonium vestrum citatorum in literis ipsis relatoriis minime specificata essent et per hoc idem director noster formidaret, ne causa ipsa penitus corrueret, in praeiudicium et damnum fisci nostri regii valde magnum. Cum autem huiusmodi errores iuxta articulos novarum publicarum constitutionum reformari soleant atque possint, pro eo vobis harum serie firmiter committimus et mandamus, quatenus acceptis praesentibus repetitis pariis vestrarum literarum relatoriarum, si quae forsitan praedictis iudici, magistro civium et juratis civibus per vos extradatae essent ac praenominato Nicolao de Warasdino, socio et concanonico vestro in medium vestri accersito et ab eo nomina propria eorundem iudicis, magistri civium et juratorum civium, quibus videlicet praescriptas literas nostras exhibitorias, admonitorias et certificatorias exhibuisset et praesentasset, more solito diligenter rescita et cognita vestras literas superinde relatorias reformare, casu vero, quo paria earundem praefati cives vobis importare nollent, vos nihilominus praescriptas literas vestras dicto directori nostro suo modo reformatas sub sigillo vestro extradare modis omnibus debeatis et teneamini, secus non facturi. Datum Posonii, feria tertia proxima post dominicam Cantate, anno domini millesimo quingentesimo sexagesimo octavo.

Átirva a pozsonyi káptalan 1568. május 21-én kelt oklevelében, melynek levéltári jelzése: Országos Levéltár, Budapest, N. R. A. fasc. 995. nr. 17.

31.

1568. május 21. A pozsonyi káptalan átirja Miksa királynak Pozsony városának évi rendes adójára és a zsidók által fizetni szokásos évi adójára vonatkozó két rendeletét és ezzel kapcsolatosan megtett intézkedéseket.

Serenissimo principi et domino, domino Maximiliano secundo dei gratia electo Romanorum imperatori, semper Augusto ac Germaniae, Hungariae, Bohemiae etc. regi, archiduci Austriae, duci Burgundiae, comiti Tirolis etc. domino eorum clementissimo capitulum ecclesiae Posoniensis oracionum suffragia devotarum perpetua cum fidelitate. Vestra noverit maiestas nos literas eiusdem vestrae maiestatis patenter confectas et emanatas nobis praeceptorie sonantes et directas summa cum obedientia recepisse in haec verba: (*Miksa királynak 1568. május 18-án*

kell rendelete közölve a kötet 30. sorszámá alatt.) Nos itaque mandato vestrae sacratissimae maiestatis in omnibus, ut tenemur, obedire et satisfacere volentes et iuxta earundem continenciam praefatum Nicolaum de Warasdino, socium et concanonicum nostrum pro repetendis pariis praescriptarum literarum nostrarum relatoriarum per nos iudici, magistro civium et juratis civibus dictae civitatis Poseniensis iam antea extradatis expedieramus. Qui tandem exinde ad nos reversus nobis sub iuramento in generali decreto contento retulit isto modo, quomodo ipse feria quarta proxima post dominicam Cantate proxime praeteritam (*május 19.*) ad praetorium dictae civitatis Poseniensis in eodem comitatu Poseniensi habitum accessisset, ubi anni praesentis iudicem, magistrum civium et juratos cives eiusdem civitatis Poseniensis personaliter reperisset, ab eisdem paria praescriptarum literarum nostrarum relatoriarum ad corrigendum et emendandum repetiisset, quae tamen reddere et importare omnino recusassent. Nos nihilominus ab eodem Nicolao Warasdino, socio et concanonico nostro, eodem die nomina propria iudicis, magistri civium et juratorum civium dictae civitatis Poseniensis, quibus videlicet praescriptas literas maiestatis vestrae sacratissimae exhibitorem, admonitorum et certicatorum sabbato proximo ante festum beatae Priscae virginis et martyris proxime praeteritum (*január 17.*) exhibuisset et praesentasset, diligenter et sub iuramento rescivimus et cognovimus et ideo nos easdem literas nostras relatorias in ea parte emendavimus et reformavimus in haec verba: (*A pozsonyi káptalan 1568. január 19-én kell oklevelét I. e kötet 28. sorszámá alatt.*) Nos itaque praescriptas literas nostras relatorias modo praemisso emendatas et reformatas praefato directori causarum maiestatis vestrae sacratissimae extradeditimus. Datum feria sexta proxima post dominicam Cantate anno domini millesimo quingentesimo sexagesimo octavo.

Kivül: Domino locumtenenti officii palatinalis etc. pro egregio magistro Blasio Jo de Kazahaza fisci regii directoris causarum contra prudentes et circumspectos iudicem, magistrum civium et juratos cives et totam communitatem civitatis Poseniensis ad terminum intronominatum exhibitionis, admonitionis et certificationis.

Országos Levéltár, Budapest, N. R. A. fasc. 995. nr. 17.

Ugyanitt az oklevél szélén az egykorú feljegyzések találhatóak:

1568. feria secunda proxima post dominicam Rogationum pro A., scilicet fisco director, pro I. Beyczy cum eorundem et petit par cum protestatione.

1568. feria secunda in profesto beati Demetrii pro fisco director, pro I. Zako cum eorundem etc., etc.

Levata feria quarta, in profesto beatorum Simonis et Jude apostolorum deliberatum est, quod executio debet condescendere, quia executio prius fuit facta, quam litere preceptorie fuissent Vienne emanate.

Ebből az utolsó bejegyzésből tudjuk meg azt, hogy Pozsony város számára annyira kellemetlen pert 1568. október 27-én szüntették be azért, mert bebizonyosodott, hogy a perbeidezés korábban történt, mint az ezt elrendelő királyi parancslevél keltezése.

1593. február 18. Pozsony. Bogárdi Nagyváthy Ferenc kir. tanácsos végrendeletében többek között szolgálójának, Bellusi Jánosnak egyezer forintot, egy aranyozott ezüst kupát és Budán a Szent György templom áellenében fekvő házát, végül Szent Gellért hegyén nem messze a zsidók temetőjétől, egy szőlőt hagyományoz arra az esetre, ha Budát Isten segítségével a töröktől visszafoglalják.

In nomine sanctae et individuae trinitatis, patris et filii et spiritus sancti amen.

Ego Franciscus Nagwathy de Bogard, sacratissimae caesareae regiaeque maiestatis consiliarius, licet corpore debilis, mente tamen per dei gratiam sanus, maturaque animi deliberatione de bonis meis a deo optimo maximo concessis tale ultimum et indubitatum condo testamentum:

.....

Joanni Bellusiensi servitori meo lego florenos mille, cuppam unam argenteam deauratam et domum Budensem ex opposito ecclesiae Sancti Georgii versus occidentem sitam ac vineam in promonthorio Zent Gellert-hegie, non longe a sepultura judaeorum habitam, cum dei gratia Bwda recuperabitur et ad manus Christianorum pervenerit.

.....

Actum Posonii coram testibus infrascriptis: reverendis, circumspic-tis ac nobilibus dominis Mathia Submontano, Luca Thassolich ecclesiae Posoniensis canonicis, Andrea moderno iudice, Stephano Herchogh cive civitatis Cassoviensis, Joanne Zalwsky dicatore Trinchiniensi ac Matheo de Benoche publico notario capituli Posoniensis, die decima octava mensis Februarii anno domini millesimo quingentesimo nonagesimo ter-tio.

Franciscus Nagwathy manu propria.

Nomina quoque testium sunt subscripta et sigilla eorum impressa.

Országos Levéltár Budapest, N. R. A. fasc. 918. nr. 3.

Két ívrétű papiros, kívül az egykorú feljegyzéssel: *Copia testamenti quondam domini Francisci Nagwathy etc.*

1652. augusztus 25. Bécs. I. Lipót egy évi tartamra fizetés-halasztást engedélyez Frankl Jakab és Lázár Dávid zsidóknak.

1652. die 25 mensis Augusti expeditum est et extradatum modo et stilo solito, cum dimissione Caesareo moratorium ad unius anni spatium pro Haebreis Jacobo Frankl et Davide Lazarus.

OL. Kanc. A. 57. Liber Regius fol. 21. (329.)

1684. szept. 6. Bécs. I. Lipót védelmébe veszi az Esterházy- és Batthyány-családok Pozsony-Mosony- és Vas-vármegyei birtokán élő zsidókat.

OL. A-57. (Liber Regius) folio 18. (99.)

Ez oklevél egész terjedelmében már megjelent a MZSO. II. 153. sorszám alatt.

1688. június 30. Az udvari kamara felügyelő bizottsága Buda városi ügyeinek rendezése érdekében a budai tanácsal egyetértésben ülést tartván többek között kimondja, hogy a zsidók kicsiben nem adhatnak el semmit sem.

Denn 30. Juny 1688. ist mit ahiesigen burgermaister vnnd rath wegen einrichtung der statsachen eine commission gehalten vnndt nachfolgender weis geschlossen wordten, allss:

.....
Sechstens von dennen juden alminuto nichts verkhaufft werdtten.
.....

Der Römisch khayserliche mayestät cameral inspection alda.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1687–1695. — 9.

1689. március 23. Buda. A budai tanács polgárai kívánságára többek között megparancsolja a zsidóknak is, hogy a vas összevásárlásától büntetés terhe mellett tartózkodjanak.

Der gesambten burgerschafft zu Ofen gehorsambe anbringen vmb abschaffung der störer vnndt frödter, auffkauffung des eissen von denen juden, verkhauffung kleiner sachen nach der ellen, gewicht vnndt maass, in specie aber vmb abschaffung des Mayers wassersehers handlungshalber.

Fiat die abschaffung deren störer vnndt frödter, wann die burgerschafft deren nahmhafftmachung thuen werde. Ingleichen seye denen juden das aufkauffen des eissen in völlig inhibieret, wie nichtweniger der verkhauff bey dem wasser in dem kleinen gäntzlich eingestöllet. Ofen, den 23. Marty 1689.

Ofen, den 23. Marty 1689. Decretum an alhiessige juden.

Denen alhier sich befindenden juden hiermit zu wissen anzufiegen: es habe sich die gesambte burgerschafft wegen auf vnndt verkhauffung des eissens höchlichen beschweret.

Vnndt wann nun hierauss nicht allein eine verdeyerung, sondern auch künfftig grosser mangl des eissens zubesorgen seye, als wüerdet es sogedachten juden zu dem ende erindert, auf dasselbe sich des eissens aufkauffens bey vermeydung vnnachlässlicher straff gäntzlichen zu enthalten wüssen. Ofen, den 23. Marty 1689.

Von magistrats wegen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1687–1695. — 128-9.

1690 január 28. Buda. A budai tanács Kollonits Lipót biboroshoz fordul, hogy az elővárosokban a zsidók üzletei bezárassanak és a város területéről ellávoltassanak.

An ihro eminenz herrn herrn Cardinal von Kollonisch ratione die gewölberden juden zuerspöhren.

Hochwürdigister vnnnd hochgebohrner fürst!

Gnedigister herr, herr etc.

Es hat eine burgerliche gemain die vnumbgengliche noth bemießiget bey ihro kayserliche mayestät, vnser allergnedigsten kayserin allervnterthenigst gehorsambst anzubringen, wasmassen deren sich alhier befindenten (juden) in den vorstatter gewerbschafft vnnnd offener gewelber der arme burgersmann dergestalten betrennget werde, das er sich solchs gestalten niemahls emporschwingen, sondern vielmehr seinen total ruin zu gewartten haben werde.

Nun seint wür czwar vnterthenigster hoffnung gewesen, es dorffte von allerhochst gedacht ihro kayserliche mayestät dissfahls eine allergnedigste resolution ergehen, zumahlen aber gancz glaubwürdig vernehmen müessen, das so eingeraicht vnterthenigstes memoriale vmb fehrnere decision gemeiner burgerschafft beschwerdte an eur hochfürstlichen eminenz remittieret worden.

Dahero vnnnd in erwögun g desser beschiehet an eur hochfürstlichen eminenz vnser vnterthenigst gehorsambstes anrueffen vnnnd bitten, dieselbe geruehen gnedigst die sach dahin zuermögen, damit nicht allein denen alhier sich befindenten juden ihre offene gewölber verspöhrt, die bisshero getribene wuechereyen nidergeleget, sondern auch in völlig von hier abgeschaffet vnd nicht mehr lenger czu verhiettung vnertreglichen beschwerdten vnnnd sonsten villfeltig besorgenten yblen erduldet werden möchten, zu dero genedigster gewehrung wür vnns empfehlen vnnnd verharren eur hochfürstlichen eminenz dienstschuldigte:

Ofen, den 28. Janner 1690.

N. burgermaister vnnnd rath allda.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1687 – 1695. – 187-8.

1690. február 18. Buda. A budai tanács a komáromi várkapitányt megkeresi abból a célból, hogy Glavada István budai rácnak Burre Márton komáromi zsidó által lefoglalt aranyozott ezüst lószerszáma a tulajdonosnak visszaadassék.

Schreiben an dem hautbman zu Comorn, so in nahmen ihro eminenz Hoffkirches seine jura colligieret.

Wohledl, gestrenger, hochgeherter herr! Es beschwert sich bey vnns Stephanus Glauada, ein vnter vnser jurisdiction gehörige Rätz, wassmassen ihme der judt zu Comorns Martinus Burre wegen habenden schuldens anforderung an ainen Rätzischen pater, namens Stephan

bereiths von einen halben jahr alldorten persehnlich anhalten vnnnd gedachtes Glavada silber vorgolten rosszeug, alls ein gancz frembdes guett gwaltiger weiss verarrestieren lassen.

Wann nun derley vnbilliche ertorsionen jemandts vmb souill weniger billichen werthe, alldieweillen selbe mehrere vnuermeidliche inconvention nach sich ziehen wuerdten vnnnd ohnedeme diser modus exequendi per viam repraesaliarum nicht erlaubet ist, deme man viceversa obermessen sonsten wohl gebrauchen kunte.

Als ersuehen wür vnsern hochgeehrten herrn hiermit dienstfreundtlich, dieselbe wollen obermelten juden Burre ernstlichen dahin verhalten, das er besagtes Stephani Glavada vnbillicher weiss aufgehaltenen silber vergolten rösszeig ohne verweillung aussfolgen lassen wolle, damit man nit vrsach nehmen derffe sich so vnthernommenen vnfugs halber höhere orthen zu beschweren. Mithin vns empfallen vnnnd verbleiben vnsers hochgeehrten herrn bereithwillige:

Ofen, den 18. Feber 1690.

N. burgermaister vnd raht alda.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1687—1695. — 198-9.

39.

1690. február 26. Komárom. Zamon György komáromi várparancsnok értesíti a budai tanácsot, hogy Burre Márton zsidó elutazott Nikolsburgba és nem tudja, hogy onnét mikor tér vissza. Tudomása szerint a zsidó 25 dukátot kölcsönzött a budai görögkeleti templom építésére és innét ered a lószerszám lefoglalása, azonban amit lehet, azt az ügy érdekében megteszi.

Schreiben an N. burgermaister vnnnd rath alhiesiger löblichen hauptstatt Ofen wegen eines juden.

Edl, gestreng, wohlweise, sonders hochgeehrte herrn derselben von 18-ten hujus datirtes schreiben habe ich rechts erhalten vnnnd auss dessen inhalt wegen eines hiessigen juden, namens Martinum Burre alles zu geniengen ersehen.

Wann ich nun, wie billich, alls auch gern willfaren wolte, so ist doch diser judt schon von einer zeit nacher Nicolspurg verraist vnnnd ist mir auch desselben zurukhkunfft vnbewust. Ich habe zwar sonsten dahier in erfahrung gebracht, das die offnerische Ráczen von ihme juden 25 ducaten czu erbauung ihrer aldortigen kirchen sollen entlehnet haben vnnnd das er Martinus Burre dessentwegen von gesagten Ráczen eine solche obligation habe, die, so die 25 ducaten in einer quintent nit erlöget werden sollen, das man sich pfenden möge, erzälte, werde nichts destoweniger gleich bey widerkunfft des offtbenenten juden meine hochgeehrte herren erindern, deme sie dan folgentes wider böstens zu thuen wissen werden. Womit vnss samentlich in eill göttlichen obhuet treulichst empfelle in verbleibung meiner hochgeehrten herrn dienstberaitwilligster:

Commorn, den 26-ten Februari 1690.

Georg Zamon vicecolonellus, comendans.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1687—1695. — 188-9.

1690. november 26. Bécs. I. Lipót parancslevele az ország összes hatóságaihoz. Védjék meg minden hitelezői próbálkozás ellen Sassin-városbeli Hiersel Simont és Jakabot, akiknek háromévi moratoriumot engedélyezett, amiért a hadsereget s Belgrád vár helyőrségét élelemmel s ruhával jól ellátták s utóbbinak a török által való visszafoglalásakor 12 ezer forint kárt szenvedtek.

Leopoldus etc. fidelibus suis universis et singulis dominis praelatis, magnatibus et nobilebus praesertim vero illustri Sacri Romani Imperii principi Paulo Eszterhazy de Galantha perpetuo in Frakno praefati regni nostri Hungariae palatino, comiti propterea Stephano Csaky de Keresztszegh iudici curiae nostrae regiae, alteri itidem comiti Stephano Zichy tavernicorum nostrorum regalium per Hungariam magistro, Stephano item Orban praesentiae nostrae Regiae in iudiciis locumtenenti et consiliariis nostris, eorum vicesgerentibus et magistris prothonotariis, sedisque nostrae iudiciariae iuratis assessoribus, non secus supremis etiam et vicecomitibus, iudicibus nobilem et iuratis assessoribus quorumcumque comitatum necnon liberarum regiarum civitatum nostrarum iudicibus, magistris civium et iuratis senatoribus, cunctis denique praenotati regni nostri Hungariae iudicibus et iustitiariis ecclesiasticis videlicet et saecularibus, sed et alterius cuiuscunque status, gradus, conditionis et officiiis subditis nostris praesentium notitiam habituris salutem et gratiam.

Quoniam nos benigna ratione habita gravissimorum damnorum Simeonis, Jacobi Hiersel Judaeorum oppidi Sassin in quae iidem posteaquam durantibus moderni belli necessitatibus et quidem mox ab ingressu caestrium expeditionum armadam nostram continuo omnis generis victualibus imo et ipsam quoque Albam Graecam sufficienti comeatu ipsosque praesidiarios necessariis victus amictusque mediis, usque dum sub potestatem Turcicam idem fortalitium redactum fuisset praevididissent eadem occasione effective ad 12 millia florenorum in annona et mercibus manifestam iacturam passi, neque vero quomodo-cumque per iniuriam aliquam, verum potentia hostium mediante gravemque per impressionem singulis deperditis devenisse perhiberentur, ne per quoscumque creditores suos improvise adoriantur, iureque vel facto damnificentur, turbentur, arestanturque et impetantur, id iidem ex speciali gratia nostra, regiaeque auctoritatis nostrae plenitudine clementissime annuendum et concedendum esse duximus, ut iidem ab impetitione et inquietatione quorumcumque creditorum suorum intra trium annorum spatium omnino exempti, supportati, immunes et absolvi esse, nihilominus interea temporis ad praefatis creditoribus suis (quemadmodum habita hac triennali prorogatione sese facturi ultro offerrent et appromitterent) super eorum contentatione convenire, interesse solvere vel tam de hoc quam capitali, modum quo iidem creditoribus satisfaciant, quaerere debeant et teneantur. Secus praesentium exemptionem et supportationem, gratiamque nostram eisdem minime suffragari volumus, imo eximimus, supportamus et absolvimus praesentium per vigorem,

quocirca dilectioni vestrae caeterisque, quibus supra, harum serie firmiter praecipientes committimus et mandamus, quatenus acceptis praesentibus et casu infortunio taliter uti praefertur stantibus, seque habentibus, memoratos Simeonem et Jacobum Hirsel, tempus intra praemissum ad quorumvis instantiam rationi praemissorum debitorum adstandum vestro iudicatu compellere resque aut bona illorum vel etiam personas via facti aut iuris arestare vel ipsos etiam aliter qualitercumque molestari impetere, inquietare et damnificare, impedireque aut molestari facere nullatenus praesumatis nec sitis causi modo aliquali, quin potius praemisso eorum infortunio casuque miserabili considerato, contra cuiusvis creditores ipsorum tueri et defendere, hacque gratia nostra libere uti, frui et gaudere permittere modis omnibus debeatis et teneamini. Secus non facturi. Praesentibus perlectis exhibenti restitutus.

Datum in civitate nostra Vienna Austriae, die 26 mensis 9-bris. Anno Domini 1690. Regnorum nostrorum Romani 35, Hungariae et reliquorum 36, Bohemiae vero anno 35.

OL. Kanc. A. 57. folio 21. (56.)

41.

1690. december 7. Buda. A budai tanács felszólítja Schretter Gottfried körmöcbányai pénzbeszedőt, hogy Budán elhunyt lányának bírói zár alá vett hagyatékát mielőbb rendezze és Oppenheim Sámuel bécsi zsidó 517 forint követelését fizesse ki.

Schreiben an herrn Schretter einnehmer zu Cremnitz von alhieigen magistratt.

Wohledl gestrenger, hochgeehrtester herr demselben ist ohne ferners erindern vorhin bekandt, wassmassen dessen geweste frau tochter Maria Elisabetha Lenckhin bereiths vor das zeitliche gesegnet habe, volgentes ihre hinterlassene effecten inventieret vnnnd in die grichtliche obsignatur genohmen wordten. So gern man nun die extradierung solcher haeredites denen negstkomenten erben gethan hete, so ist doch dato hierumben keine anforderung geschehen, ausser das sich imittls Samuel Oppenheim kayserslicher factor vnnnd jud in Wienn lauth beykoment vidimierter obligations abschriftt tanquam creditor per 517 fl. ohne des interesse heruorgethan habe.

Vnnnd weillen nun diser die schulde bestendig urgieret, mithin auch rathsamb were, das wegen dessen abgelebten frau tochter verlassen schafft dermahls die abhandlung vnd richtigkeith gepflogen wordten möchte, dahero vnsern hochgeehrtesten herrn hiermit der sachen beschaffenheit dienstfreudig erindern, damit dieselbe aintweders durch sich selbstn oder durch einen hierzue genuegsamb gwaltmechtigen dessen abgelebten frauen tochter verlassen schafft vnnnd beybringent praetension des Samuel Oppenheimbs ehestens in eine richtigkeith stölen möchten. Worüber vnns einer baldigen antwortt versihuen vnnnd

verbleiben nebst göttlicher bewahrung vnsers hochgeehrtesten herrn dienstwilligste:

Ofen, den 7. Decembris 1690.

N. burgermaister vnnnd rath alda.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1687—1695. — 237-8.

42.

1690. december 19. Körmöcbánya. Schretter Gottfried közli a budai tanácssal, hogy Oppenheim Sámuel zsidónak, Budán elhunyt lánya után fennálló 517 forint követelése tárgyában meghatalmazta Wilfersheimb ételmezési biztost, hogy ezt az ügyet intézze el.

Schreiben von Crembnicz an alhirigen magistrat ratione debiti des juden Samuel Oppenheimb.

Wohledle, gestrenge, edle, veste, ehrsamb, nahmhafft vnd wohlweise, insonders hochgeehrte herrn!

Meiner hochgeehrtisten herrn schreiben von 7. hujus hab ich sambt der vidimirten obligation vnnnd schreiben des juden Samuel Oppenheimb schuld't per 517 fl. betreffendt gestern rechts erhalten vnnnd mit mehrer vernomben, das meine hochgeehrtiste herrn wegen meiner tochter seeligen Maria Elisabetha Lenckhin verlassenschaft ein richtigkeit machen wolten. Ich meines theills wolte gern hinunter kommen, es löst aber solches mein kayserliche dienst vnnnd stätte vnbasslichkheit nicht zu, dahero vor 14 tagen dem herrn prouiantverwaltern Wilfersheimb eine vollmacht vberschikht vnnnd gebetten in nahmen meiner 2 kinder, alss Francz Damian vnnnd Georg Carl Schrettern die wenige verlassenschaft meiner tochter seeligen zu einen erwütschten ende zu bringen. Ich habe verwüchenen Faschang von herrn Marckhl vernomben, das herr Lenickh nach meiner tochter seeligen tod't 900 fl. nach Ofen geschickt, 600 fl. zu auslösung des versacz, darunter auch dise perl wehren vnnnd 300 fl. zu ihrer vnterhaltung. Ob nun diser versacz aussgelöst worden oder wer ess biss dato hat, kann ich nicht wüsen. Wan die perl verhanden, so kunte solche dem juden neben den 17 fl. zurukhgeben werden. Ich verlange nichts von des herrn Lenig seinen sachen, sondern nur das, wass ich ihr mitgegeben vnnnd ihren 2 kindern von rechts wegen gebüehrt. Womit meine hochgeehrtiste herrn göttlicher protection beuelche vnd verbleibent meiner insonders hochgeehrtisten herrn dientschuldwilligster:

Crembnicz, den 19. Decembris 1690.

Gottfrid Schretter.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1687—1695. — 226-7.

Ennek a levélnek eredetije megtalálható Acta iuridica jelzetű iratsomóban 1690. I. 18. keltezés alatt, külfetén ezzel a címzessel:

Denen wohledl, gestrengen, auch edl, vesten, ehrsamb, nahmhafft vnd wohlweisen herrn N. burgermaister undt rath der königlichen haubtstall Ofen etc., meinen insonders hochgeachten herren Ofen.

A levél hátlapján még ez egykorú feljegyzések találhatók: Praesertim 24. Decembris 1690.

Den 19. Decembris 1690.

Antwortschreiben von herrn Schretter einnehmern zu Cremnitz.

Es habe derselbe herren Wilfershaimb prouand verwaller alhier umb abhandlung seine frauen-tochter Lenikhin hinterlassenes vermögen die vollmacht bereiths ertheilet.

43.

1692. június 12. után. A budai tanács a kamarai administratio intézkedését kéri Nád Jakab zsidó ügyében, akiről bebizonyosodott, hogy templomrablásból származó kegytárgyakat vásárolt meg és kiváltságára hivatkozva a városi bíróság megidőzésének nem engedelmeskedik.

Schreiben an die löbliche kayserliche cameral administration ratione eines juden.

Löbliche kayserliche cameral administration, gebietend vnd hochgeehrteste herrn!

Vber jüngst vntern 13. erst abgewichenen monaths May in den dorff Gallasch beschehenen kirchenraub vnd volglic hierüber angegeben vnd betretenen thettern erhellet per generalem inquisitionem ferers, wass gestalten ein alhieiger jud, nahmens Jacob Nadl res sacras et furtivas an sich geleset vnd erkhauffet haben solte. Dahero vnd damit der processus legaliter zu ende gebracht werdtlen mächte, haben wüer gedachten juden zur grichtlicher verhöre ziehen wollen, welcher aber hierauf exceptionen fori declinatoriam allegieret, auch über füelfeltig beschehene citationes niemahlens einige parition geleistet.

Gleichwüe nun aber in derley fehlen, utpote causis criminalibus die allegierende privilegia fori von dem Jacob Nädli nicht zu attendieren, sondern der angegebener kauffer rerum furtivarum reali citationis jure hete beleget werden können, so hat man doch derley compulsoria zur zeit nicht vor die hand nehmen, sondern von einer löblichen cameral administration, wohin sich der jud beziehet, das ferere gehorsambst erwartten wollen. Mithin vnns empfelhen vnd verharren einer löblichen kayserlichen cameral administration gehorsambste:

Burgermaister vnd rath alda.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1687–1695. — 333-4.
Nincs keltezve, de 1692. június 12. után írva.

44.

1692. augusztus 22. Bécs. I. Lipót Hirschl Simont, a Czobor család bankárját s egész családját kiszabadítja özvegy Czobor Ádámné Erdödy Borbála kegyellenségeiből s Oppenheim udvari bankár népéhez sorolva, kiváltságos udvari zsidóvá fogadja, egyúttal az ország összes hivatalnokaival tudalja, hogy Hirschl és családja ezentúl szabad utazást, s az udvari zsidók kiváltságait élvezi.

Leopoldus etc. Universis fidelibus nostris praesertim vero cognato nostro dilecto Sacri Romani Imperii principi Paulo Esterhazy regni

nostri Hungariae palatino, caeterisque eiusdem regni nostri iudicibus et magistratibus ecclesiasticis et saecularibus, belli ducibus et locorum quorumcumque commendantibus, officialibus praeterea nostris bellicis et cameraticis, ipsisque militibus praesidiariis et campestribus cuiuscumque ordinis et nationis, tricesimatoribus item, pontiumque et passuum custodibus, cunctis denique cuiuscumque status, gradus, honoris et praecminentiae ac officii subditis nostris praesentes nostras visuris, lecturis aut legi auditoris salutem et gratiam.

Quoniam occasione revisionis certae cuiusdam differentiae inter generosam ac magnificam dominam comitissam Barbaram Erdödy, spectabilis ac magnifici olim comitis Adami Czobor relictam viduam ab una, necnon Judaeum Oppenhaimber factorem nostrum Caesareum ab altera, a tertia vero partibus Judaeum Simonem Hirschl factorem Czoborianum controversae in commissione eatenus per Cameram et Hungaricam Cancellariam nostram Aulicam institute, imo in ipsa praetacta Camera Nostra Aulica et Cancellaria Hungarica conclusum esset et determinatum, quatenus differentia inter dictam dominam comitissam et praetactum ipsius factorem Simonem Hirschl controversa, a causa Oppenhaimbey factoris Nostri seiuncta, idemque Oppenhaimber eandem causam suam via iam sibi ordinata prosequatur, memoratus vero Simon Hirschl cum uxore, prolibus fratre, familiaque et rebus eorum e potestate praelibitae dominae comitissae Czoborianae, tum ob saevitatem eiusdem et comminationes ac insidias, quas in praefatum Hirschl iam exercuisset et exercere intenderet, tum vero, quod certo contractu mediante ipse defunctus olim comes Adamus Czobor ab omnibus praetensionibus quas vel quos eloqui vel cor cogitare posset, dictum Simonem Hirschl absolutum et immunem reddidisset, ac tutum eximatur, et manibus memorati Oppenhaimbery veluti ius in illum respectu servitii nostri habentes, in que privilegialem ipsi Oppenhaimbero et sub potestate illius constitutis per Nos elargitam, imo et in singularem protectionem nostram assumatur. Ideo nos tum ob hoc, tum vero intuitu passu in hoc obversantis servitii nostri praerecensitum Simonem Hirschl cum uxore prolibusque, fratre et familia ac rebus eorumdem in praemissa protectione nostra benigne recipientes, privilegialique Oppenhaimberianae societati aggregantes, vobis, quibus supra, universis harum serie clementissime committimus et mandamus, quatenus dum et quotiescumque mentionatum Simonem Hirschl vel homines familiamque ipsius cum praesentibus requisiti fueritis vel alter vestrum fuerit requisitus, eundem et familiam fratremque eiusdem tam in persona, quam rebus ipsorum vice et in persona nostra regia, contra memoratam dominam comitissam Czoborianam hominesque illius, imo contra alios etiam ipsorum violentos impetitores tueri et protegere, eisdemque eliberatione e potestate dictae dominae comitissae assistere, eandem vero dominam comitissam, si quidpiam praetensionis erga iamfatum Hirschl aut familiam ipsius se habere speraret, ad prosequendum illius in praesentiam Commissionis eatenus per Nos instituendae relegare, denique praerecensitum Hirschl et familiam, fratremque ipsius hac benigna exemptione et gratia nostra semper uti, frui et gaudere permittere, in eademque manutenere et conservare, ac per alios etiam

conservari facere modis omnibus velitis, debeatisque et teneamini, autoritate nostra regia vobis hac in parte per praesentes decretalis et poenalis benigni salvi conductus literas nostras plenarie concessa et attributa, iureque et iustitia mediante. Secus non facturi. Praesentes autem post earum perlectionem semper iterum reddi et restituti volumus exhibenti.

Datum in civitate nostra Vienna Austriae, die 22. mensis Augusti. Anno domini 1692. regnorum nostrorum Romani etc.

OL. Kanc. A. 57. Liber Regius fol. 22. (106.)

45.

1692. szeptember 15. Buda. A budai tanács azt kéri a kamarai administrációtól, hogy Simon Mihály zsidónak és társának azt a kérelmét, hogy Budán a Vízvárosban letelepedhessenek és kereskedést űzhessenek, necsak utasítsa vissza, hanem a polgárság érdekei védelmében azokat a zsidókat is távolítsa el a városból, akik hamis ürüggyel már engedélyt nyertek az illvaló kereskedés űzésére.

An die löbliche cameral administration, dass nicht allein die anieczo supplicierende, sondern hier stehende juden abgeschafft werden möchten.

Löbliche kayserliche cameral administration, gebietend, hochgeehrteste herrn!

Wass bey einer hochlöblichen kayserlichen hoffcamer beede juden, Simon Michael vnnd sein consort supplicando vnterthenigst gehorsambst von vnnd abgebracht, das selbe alhier zu Ofen in der Wasserstatt vnnd zu behueff der kayserlichen miliz auch aldaigen quarnison eine abhandlung von vnterschiedlichen wahren, gleich wüe es die vorhin alda wohnende beede juden haben, zu treiben gesonnen stundten, solches auch zu gemeinen nützen der soldatesca gereichet, mithin auch in czueführung deren wahren die Donau gebührende vnnd erforderente zoll, aufschlag vnndt mauth ohne widerred zubezahlen vnd noch darcue zur hochlöblichen hoffcamer ein höcheliches schutzgelt per 100 fl. zuerlegen vrbitig weren, im fahl ihnen beeden consorten vnnd juden ein schutzdecret aussgefertiget wuerdte, das sye vermög dessen alhier ohne einige hinternus vnnd widerred mit wahren handeln, kauffen vnndt verkhauffen kondten vnndt möchten, dises alles hat eine löbliche kayserliche cameral administration vnns hochgeneigt vntern 4-ten hujus vmb bricht communicieret. Wüewohlen nun ohne vnsers gehorsambes erindern denselben die stedes anhaltende überlestung gemainen wesens von selbstn alczuwohl bekhandt vnndt vngeczweiffelt destwegen auch ihren vermöglichen eyfer dahin füeren lassen werdten, wüe den betrangten publico zu helfen vnd hierumben bequeme media vorczukheren sein, so erachteten wüer doch vor allen vmb gemainen wesens aufnehmens allhieiger burgerschafft ruehestandt vnnd zu weithen mehrern interesse ihero kayserliche mayestät selbstn nichts nothigers, alls dass nicht allein die anieczo supplicierende juden mit ihren petito ab-, sondern auch die eine zeithero hier wohnente

juden abgeschafft werden möchten, weillen primo vnwidersprechlichen wahr, wüe härtinglich an all heuigen orth, wo dise judenschafft eingenöstet, eine christliche gemeinen getruckhet werdte, dahingögen nun diejenige plätz vnndt stätte, von welchen dises vnheil abgesöndert werdten, sich ihrer ruehe aufnehmens vnnd wohlstandts zu erfreüen haben, vmb welches so fruchtbares beneficium ihro kayserliche mayestät wüer alleruntherhänigst zu fuessen fahlen vnd vnns neben andern bereiths in disen erbkönigreich Hungarn an ain vnd andern orth löblich eingeführter pollicei-ordnung, auch der Ober-Österreichische landtsfürstliche haubtstatt Lincz vndt Nieder-Österreichische kayserliche residenz vndt haubtstatt Wienn, so allergnedigister freyheit zu incorporieren allergehorsambst bitten.

Massen auch vorhin pro 2-do in nahmen allerhechstgedachter kayserliche mayestät von damahliger löblicher cameral inspection bey einrichtung allerhieiger burgerschafft dise statt vertröstet worden, dass zu mehrer aufnehmung der ehr Gottes vnnd des gemainen wesen rüehstandts vor allen die juden nicht gestattet werden solten, nichts destoweniger vnnd vnter den vernascerten praetext boni publici, wüe all ihr thuen vnnd lassen nur zu ihro kayserlichen mayestät dienste vnnd des gemainen wesens nuczens angesehen were, haben sye juden dergestalten balt hierauf durchgetrungen, dass vnns annoch von gedachten damahlig löblichen cameral inspection vntern 30. Juny 1688. per decretum anbefohlen wordten mehrgedachten juden al minuto nichts, aber wohl al grosso verkhauffen, handeln, verwandlen zu lassen. Nun hat man vnachtet dessen gleich damahlens ihro kayserliche mayestät alleruntherthenigst per memoriale remonstrieret, wüe gedachte juden nichts anderst suechten, alss vnter disen al grosso zuuerkhauffen einen fuess alhier zu seczen, damit sye vmb souill fieglichlicher zu indicinsten handlung gelangen möchten, so auch balt vnndt inerhalb 2 monath lang hierauf erfolget vnnd nun dergestalten biss heutige stundt in offenen gwölbern, gassen vnndt strassen ihren wuecher treiben, das vnter disen schweren hoch die arme betrangte burgerschafft forderst aber alhieig nothwenig befindliche kauffleüth vnnd kramer hierüber genueg zu seiffcen haben. Auff eben disen vnndt ganz gleich schlag beruehet, das von beeden consorten vnd juden an die hochlöbliche kayserliche hoffcamer mit lauter schein vnndt nuczbahren praetexten angefilte memoriale, mit welchen sye admissionem per suggestionem falsi et suppressionem veri zu suechen gedenckhen, da doch sowohl dise, als andere juden darmit dergestalten schlecht montieret, dass dero weltbekhandt angebohrne eigennucz vnndt wuecher alczuüill herausseine.

Sye bemiehen sich zu erzwingen, wass sonderbahren nuzen sye in abführung zoll, aufschlag vnd mauthen, alls gleichsamb extraordinari intraden ohne widerred ihro kayserliche mayestät wegen abführung ihrer commercien schaffen wolten, da sich doch auch der geringste handelsman, inwohner vnnd burger hierczu schuldigst erkhenet, mithin ohne dero juden abführung ihro kayserliche mayestät interesse nicht in geringsten geschwächert, sondern vüll mehr befürdert werdte, indeme so dan heiffigh von denen inwohnern vnnd possessionierten die einfüh-

zung deren commercien dises königsreichs Hungarn, consequenter auch die abführung deren zohl, aufschlag vñnd mauth beschehen mieste, welches, weillen es ohne deme zu ihro kayserliche mayestät nuzen mehr, alsz schaden gereichte, wüerdet es vmb souill leichter den armen burgern hoffentlich zuuergonen sein, welche alle onera so wohl in sterblichen frid, alsz kriegszeiten übertragen mit hauss vñnd hoff, gueth vñnd blueth hafften, dahingögen dise bey ereichnung geringster gefehrlichkheit, büe es bisshero nicht ain-, sondern mehrmahl obseruiet wordten, sich in sicherheith stöllen vñnd so dann denen betrangten inwohnern, nachdeme sye ihnen die frichte ihres sonst rechtmessigen zukommenden nuczens auss dem rachen gerissen, dass bloss nachsehen hinterlassen.

Dass aber über vorig der juden so nichtiges erbidien sye über ohne dem schuldigster bezahlung deren zoll, aufschlag vñnd mauthen einer hochlöblichen hoffcamer ein jährliches schutzgelt per 100 fl. zuerlegen sich erbidien, ist dises ia von ihnen ein schand vñnd streffliches offertum, alsz ob destwegen vmb so schlechten geltes eine hochlöbliche hoffcamer in ihn der juden so vermessenenes begehren condescendieren vñnd hierdurch das commune bonum krenckhen solte, indeme sye sich ohne dessen mehrer exemptiones, alsz die statt selbst zuerfreüen habe, sintmahlen sye juden weder zu gemeinen wesen mitleiden geczogen, weder mit belegung der portionen gequellert noch einquartierung angefochten werden vñnd nichts destowenigers über so villfältig von seithen der statt aussgestandenen vngemach wuerde sich alhieige burgerschafft erbidigen finden vmb abschaffung deren alhier wohnenden vñnd anlangenden juden dise von ihnen angebotene quantum, wo es nöthig, selbst zuerstaten. In erwegung nun, das bey eintrengung der judenschafft ein christliche gemain sehr hartilich getruckhet vñnd destwegen auch vüll stätte vñnd pläcze dises vnheils entübriget wordten, wüe vnns dan dessen ihro kayserliche mayestät durch dero damahlig cameral inspection auch allergnedigst vertrestet, sye imitelts aber durch hechtschedlichen praetext boni publici dergestalten eingeschlichen, das es nun eine arme gemain genuegsam zu empfinden vñnd destwegen mig ihren aufnehmen in das stöthen geraden müssen sye weder mit hauss vñnd hoff, gueth vñnd blueth, pflicht vñnd gewüssenschafften, sondern nach ihren gefahlen emigriern können, mithin in prallen vñnd grossmachung kayserlichen interesse wegen einführung ihrer comercien die loruen abgezogen vñnd genuina facies geczeiget wordten, das nuer vnter diser vergiffter bemandlung ihr priuat wuecher verborgner stöckhe, auch eine burgerliche gemain verbiethig were überall ausstehende vngemach ihr der juden gethanes offertum vmb abtreibung deroselben selbst zu praestieren.

Demnach ist an löblichen kayserlichen cameral administration vnser gehorsambes bitten, dieselbe geruehe gemainer burgerschafft dissfahls nothringende gravamina, welches ohne deme ohne vnseres gehorsambes erindern genuesamb bekhandt, einer hochlöblichen kayserlichen hoffcamer dergestalten mit mehren nachtruckhlichst zu remonstrieren, auff das wir nit allein von diser supplicierenden, sondern auch hier stehender judenschafft zu hechsten nucz gemainen wesens vñnd vortpflanzung mehrer ehr Gottes dermahlen abgesöndert werden möchten. Zu dero

gnedigster gewehrung wüer vnns empfehlen vnnd verbleiben einer löblichen kayserlichen cameral administration gehorsambste:

Ofen, 15. Septembris 1692.

Burgermaister vnd rath alda.

Budai tanácsulési jegyzőkönyv 1687 – 1695. — 384-394.

46.

1692. december 20. Buda. A budai tanács Kollonits Lipót kardinálhoz fordul kérelmével abból a célból, hogy az a két zsidó, akik az udvari kamara 1689 dec. 10-én kelt engedélye alapján a budai Vízivárosban letelepedési és kereskedési engedélyt nyertek évi 100 birodalmi tallér lefizetése ellenében, a város polgárainak érdekében eltávolíttassanak.

An ihro eminenz herrn herrn cardinal von Kollonitsch wegen abschaffung deren 2 juden alhier betreffendt.

Ihro eminenz, hoch- vnndt wohlgebohrner fürst, gnedigster herr, herr!

Euer hochfürstlichen eminenz haben wüer auss hoch nothtringenden vrsachen vnterthenigst nicht lenger bergen wollen, welcher gestalten in nahmen ihro kayserlichen mayestät von damahliger löblichen cameral inspection bey einrichtung allhieiger burgerschafft dise statt vertröst wordten, das zu mehrer auffnehmung der ehre Gottes vnnd des gemeinen wesen rueh(e)standts von allen die juden nit gestattet, sondern in völlig abgeschaffet werden solten. Nichts destoweniger vnndt vnter dem vermäschtern praetext boni publici, wüe all ihr thuen vnndt lassen nuer zur ihro kayserlichen mayestät dienste vnd des gemeinen wesens nuczens angesehen were, wass sonderbahren frichte sye in abführung zoll, aufschlag vnd mauthen, als gleichsamb extraordinari intraden ohne widerred ihrer kayserlichen mayestät wegen abführung ihrer comercien schaffen wolten, haben sye hierüber annoch vntern 10. Decembris 1689. lauth beylag von einer hochlöblichen kayserlichen hoffcamer inhaltendes decretum aussgewürckhet, dieselbe zu Ofen in der Wasserstatt ein offenes gewölb halten ohne iedmans irren oder einreden in ganczen vnnd nach der ellen biss auff weitere resolution gegen darreichung 100 reichsthaller schutzgelt kauffen vnd verkhauffen können vnnd mögen.

Wann nun aber vnwidersprechliche wahr, dass primo auch der geringste handelsman, inwohner vnndt burger zu endtrichtung der behörigen dreyssigst vnndt mauth sich hierczu schuldigst erkhönnet vnnd ohne dero juden abführung ihro kayserliche mayestät interesse nicht in geringsten geschwächert, sondern vüelmehr befördert werde, indeme so dan heifiger von denen inwohnern vnnd possessionierten dises königreichs Vngarn die einführung derer comercien consequenter, auch die abführung deren zoll, aufschlag vnndt mauth beschehen mieste, mithin von diser judenschafft ein christliche gemeine sehr hartiglich getruckhet werde, da ingegen dieienige pläcz vnnd stätt, von welchen dises vnheyl abgesendert wordten, sich ihren ruech auffnehmens vnndt wohlstandts zu erfreuen, nechst deme auch gedachte juden mehrere exemptionen, als

die statt selbst zu geniessen haben, sintemahlen sye juden weder zu gemeinen wesen mitleiden geczogen, weder mit belegung deren portionen gewöllet noch einquartierungen angefochten werden noch auch mit hauss vnd hoff, gueth vnnnd blueth, pflicht vnnnd gewissenhaftten vnnnd bey geringster gefährlichkeit, wüe es bisshero nit ein-, sondern mehrmahlen observieret worden, sich in sicherheit stellen vnd so dan denen betrangten inwohnern, nachdeme sye ihme die frichte ihres rechtmässig zukhomenden nuczens aus dem rachen gerissen, das bloss nachsehen vnterwissen.

Demnach beschiehet an euer hochfürstlichen eminenz vnser vnterthenigst gehorsambstes bitten, dieselbe geruehen allhieig gemeinen wesens hechtstnothtringente gravamina dergestalten genedigst zuberherczigen, auff das wüer von diser judenschafft zu höchsten nutzen gemeinen wesens mit vortpflanzung mehrer ehre Gottes dermah ein abgesendert vnnnd von hier in völlig abgeschaffet werden möchten. Zu dero gnedigster gewöhrung wüer vnns empfehlen vnnnd verharren euer hochfürstlichen eminenz vnterthenigst gehorsambste:

Ofen, den 20. Decembris 1692.

N. burgermaister vnnnd rath alda.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1687–1695. — 452-7.

47.

1692. december 20. Buda. A budai tanács Plass administrator támogatását kéri Kollonits Lipót kardinálishoz benyújtott emlékirat ügyében, hogy Buda városa mentesüljön attól a két zsidótól, akik engedélyt nyertek a letelepedésre és kereskedésre.

An herrn administrator Plass nacher Wienn wegen abschaffung der 2 juden alhier betreffendt.

Wohlgebohrner, gnediger herr!

Demnach wüer vernohmen, dass dieselbe nun bereiths glücklich in Wienn angelanget, alss haben wüer bey heintiger post die gelegenheit genohmen, ihro hochfürstliche eminenz wegen abschaffung deren allhier subsistierenden juden ein vnterthenigsts memoriale einzuschikken mit vertrauester versicherung, dass euer gnaden nach miglichkheith dass ihrige beytragen vnd das gemaine wesen von diser judenschafft zu librieren trachten werdten vnnnd gleich wüe es an dero väterlichen assisenz am maisten beruehet, also werdten auch bey effectuierung dises werckhs euer gnaden ihnen vnnndt denen ihrigen bey einer ganznen gemain ein vnsterblichen ruehme verursachen, auch folendes mehrer in den werckh, alss worten erfahren, wüe erkahndtlich wüer zeit löbens verbleiben werdten. Mithin vnns empfehlen vnnndt verharren euer gnaden gehorsambe:

Ofen, den 20. Decembris 1692.

Burgermaister vnnnd rath alda.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1687–1695. — 451-2.

1693. február 25. Bécs. I. Lipót 2 évi fizetéshalasztást engedélyez Polak Izsák és Jakab kárvallott Prosnic-i zsidóknak.

Die 25 February 1693. Moratorium pro Isacco et Jacobo Polak Judaeis Prosnicensibus damnificatis ad biennium modo et stylo solito extradatum.

OL. Kanc. A. 57. Lib. Reg. fol. 22. (214.)

E zsidók háromévi moratorium iránti kérvényét közölte a MZSO. II. 222. sorszám alatt.

1694. július 3. Bécs. I. Lipót bizonyítja, hogy Kollonitsch Lipót bíboros, kalocsai érsek, mint a győri püspökség adminisztrátora tiltakozott az ellen, hogy a kismartoni zsidók más odatódulókkal, az ő tudta és engedélye nélkül zsinagógát akarnak építeni, vagy talán törvényellenesen már be is rendezték s ott imagyakorlatokat folytatnak.

OL. Kanc. A. 57. Lib. Reg. fol. 22. (289.)

Ez oklevél egész terjedelmében már megjelent a MZSO. II. 236. sorszáma alatt.

1694. szeptember 1. Bürgl Sámuel budai zsidó bevallja, hogy Mayer Francis-ka által ellopott tárgyakat ő vette meg, azonban sejtelve sem volt arról, hogy azok templomi dolgok.

Session den 1. Septembris 1694.

Samuel Bürgl, ein judt, sagt vnnd bekhent, dass er die sachen, so Francisca Mayerin entfrembdt, gekhaufft, allein hette er nit gewust, das ess kürchen sachen seyen, zuemahlen kein einiges zeichen nit seyn, das mans können solle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1687–1695. — 509.

1694. november 4. Bécs. I. Lipót bizonyoságlevele, hogy külön királyi biztosok megvizsgálták a Czobor Adámné által hamis pecsétűeknek tartott Hirschl Simon féle 16 707 mázsa lisztről Bécsben, 6200 forintról szóló Holiciban és 425 mázsa zabról Brünnben kiállított kötelezvényeit, azokat pecsétfaragó szakemberek, köztük a királyi pecsétfaragó is, valódiaknak találták, sőt saját készítményeiknek el is ismerték.

OL. Kanc. A. 57. Lib. Reg. fol. 23. (338.)

Ezt az oklevelet egész terjedelmében a MZSO. II. 240. sorszám alatt már leköszölte.

1694. december. Bürgl Sámuel zsidó pereskedik Krempl Tóbiás budai tanácsossal.

December 1694.

Samuel Bürgl judt contra herrn Krempl.
Herrn Krempl vmb bricht.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1687—1695. — 527.

1694. december 22. Krempl Tóbiás budai tanácsosnak Bürgl Sámuel zsidó elleni perében egy bizonyos meghatalmazás eredetiben legyen felmutatva.

Sessio 22. Decembris 1694.

Herr Tobias Krempl burger vnd rathsverwanther contra Samuel Bürgl kayserlichen factorn herrn Oppenheimer bedienten.

Die producierung in vermelten gewalts in authentica forma aufzu-legen.

Prb., ut intus.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1687—1695. — 533.

1695. március 14. Bürgl Sámuel zsidó kérését, hogy a porció megfizetésére haladékol nyerjen, a budai városi tanács elutasítja.

Sessio den 14. Marty 1695.

Samuel Bürgl judt bittet vmb weitem termin die portionen zu czahlen.

Dises begehren hat nit stad.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1687—1695. — 566.

1695. április 15. A budai zsidók kérvényét, hogy Pesten kereskedhessenek, a pesti tanács elutasítja.

Freytag den 15-ten Aprilis 1695.

Die juden von Ofen halten supplicando ahn, dass sie in der statt gelitten vnndt die handlung treiben dorfften, dahingegen sie alle beschwernuss gleich andern burgern mittragen wollen.

Bescheidt: weilen die statt mit kaufleüthen nach gnügen der zeit versehen vnndt von der burgerschafft dessentwegen keine beschwerden sein, als hat der juden ihr anhalten kein statt.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1688—1696. — 268.

1695. július 11. Buda. A budai tanács egy 78 mázsa gyapjúvétel tárgyában úgy ítélik, hogy a gyapjú fele Natl Jakob zsidóé legyen a foglalója, míg másik fele Bürgl Sámuel és Hirschl Jakob zsidók tulajdonába menjen át a szerződésük miatt.

Verlass in causa Jacob Natl juden contra Samuel Bürgl vñnd Jacob Hirschl beede juden eine aufgekehuffte woll betreffendt.

Demnach bey vnns burgermaister vñnd rath diser königlichen haubtstatt Ofen Jacob Natl clagentd vorgebracht, wasmassen Samuel Bürgl vñnd Jacob Hirschl ihme einige woll, worauf er Natl schon durch Stephan Lang burgerlichen deckhenmacher daran geben lassen, in seiner abwesenheit aussgekehufft, ja sogar die woll auf sein darangegebenes gelt auszgezahlet vñnd zur sich genohmen hetten, also czwar, das er anieczu weder woll noch sein daran gegebenes gelt in handten hetten, produciert anbey eine attestatation von Stephan Lang burgerlichen deckhenmacher vermög deren beede juden, als Bürgl vñnd Hirschl, den deckhenmacher ihnen die woll zu überlassen, also beredt mit vermelden, dass der Natl sobaldt nit anhero kommen, auch das gelt nit aufbringen wuerde, wüe er Lang dise attestatation auf vorforderung ultro mündtlich bekhent hat.

Hingegen Samuel Bürgl vñnd Hirschl excipiendo reponieren, dass obbemelten Stephan Lang proprio motu zu ihnen öffters ins hauss kommen, die woll selbst angetragen vñnd mit ihnen einen contract derentwegen aufgericht hette, wüe selbiger dan auch von ihnen in originali produciert worden, welchen contract der Natl czwar beruchen lasset, jedoch woll er replicando gemeldt haben, dass selbiger nit aufgericht worden, sofern nit der deckhenmacher von ihnen also, wüe oben gemeldt worden, were beredt wordten vñnd könne den Bürgl vñnd Hirschl sich vmb so vüell weniger mit der vñwüssenheit seines darangegebenen gelts entschuldigen, in denn sye in der summa sein darangelt abgerechnet vñnd den rest darauf aussbezahlt hetten, bittet also die woll ihnen zuzusprechen.

Vber dise gehandlete notturfft, weillen die woll ein zimliches quantum, id est 78 centen austragt, vñnd der Natl ehenter daran gegeben, ehe ein anderer contract aufgerichtet worden, er Bürgl auch den contract mit dem Langen bona fide aufgericht zu haben vorgibt, indeme der deckhenmacher dass gelt vor die woll nothwendig in abwesenheit des Natls erlegen hette müessen, alls ergeheth zum verlass, dass die helffte der woll ihme Natl vermög seines darangelts, die anderte helffte dem Bürgl vñnd Hirschl vermög contracts zuegesprochen sein vñnd verbleiben solle. Ofen, den 11. July 1695.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1687–1695. — 606-8.

1695. november 10. Buda. Bürgl Sámuel budai zsidó ügyében kijelölt biztosok november 24-én üljenek össze.

Samuel Bürgl jud ingebettene commission, worczue herr Sautermaister vnnd herr Zaunakh in commissarios verordnet, wüerd auf den 24. dis monaths Novembris prorogiert. Actum Ofen, den 10. Novembris 1695.

Prb. ingebettener commission.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1687–1695. — 629.

1695. november 23. Jaklin Balázs nyitrai püspök végrendeletének végrehajtói a Vasvári Káptalanra hárítják át azt a 6000 frt.-ot, amellyel a néhai püspök még Wenheimer (bécsi) bankárnak tartozik ama szombathelyi udvarházért, amelyet Kolonits bíboros jótállásával 12 000 frt.-ért szerzett.

Nos infrascripti illustrissimi et reverendissimi olim domini Blasy Jaklin episcopi Nitriensis et per Hungariam Aulae Cancellarii testamenti executores assignamus vigore praesentium venerabili Capitulo Castri ferrei, in supplementum duodecim millium flonerorum super curia Sabariensi Jakliniana herentium, medio eminentissimi principis Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalis á Kollonitz etc. florenos sex mille apud Haebreum Wenhainer liquido debitos, una cum obligatoris eiusdem originalibus, pro 8-va January 1696, reserunto pro dispositione nostra interesse eiusdem summae deponendos.

Viennae, die 23. 9-bris 1695.

Nicolaus Jaklin m. p. L. S.
Stephanus Belko m. p. L. S.

Esztergomi Primási lt. Világi. U. 180.

1695. november 23. Krempl Tóbiás budai tanácsosnak Bürgl Sámuel zsidó elleni perében a fizetés 8 napon belül vagy történjen meg vagy tegye meg a kifogását.

Sessio den 23. Novembris 1695.

Herr Tobias Krempl contra Samuel Bürgel jud.

Widerumben hinausszugeben vnnd wüerd der herr supplicant die nach den 23. July ihme zuegestellte 8 tägige contentierungs auflaag eintweders vollziehen oder darüber die gebüerliche exception in grichtsbrauchigen termin einzuwenden wüssen.

Prb. ingebettene schriftliche procedierungs auflaag.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1687–1695. — 640.

1696. június 22. Buda. A budai városi tanács előtt Sprenger János vízvárosi bíró esküvel bizonyítja Fuchs Salamon zsidónak ama vallomását, hogy Kasapo János Belgrádban 200 forintért megvett egy török zsidónőt, akit azután ugyanennyi összegért átengedett Me(n)tz Benedek nikolsburgi zsidónak.

Demnach bey vnss burgermeister vndt rath diser königlichen haubtstatt Ofen herr Johann Keseppe mit mehrern vor vns angebracht, was gestalten 7. Marty dis instehenden jahrs er den Salamon Fuxen juden vor vnserm verordneten richter in der Wasserstatt Johann Sprenger erfordern vnd in puncto einer gewissen türkischen jüdin, so in Belgrad von dem damahligen burgermaister Simon Peter Glasern anstatt paren geldt anfangs er Kasappo per 200 fl. angenommen, von ihme aber nachgehents bemelte türkische jüdin an juden von Nicolspurg, Benedict Mezen eben vmb obige summa per 200 fl. überlassen worden were, vernommen vndt examiniren lassen. Über welche aussag er richter zwar eine attestacion vnder sein nahm vndt petschafft extradirt, selbige aber zu mehrere beglaubigung von ihme richter mit ein jurament bekräftigter zu haben verlangen, dannenhero vnser officium judicii implorando mehrernanten richter Johann Sprenger vor vns zu erfordern vndt seine von sich gegebene attestatum juramento corporaliter krefftigen zu lassen gebetten vndt vnss gebührendt ersucht haben wolte.

Auf welche requisition wür offt ernenten richter vor gericht erfordert vndt ihme sein des herrn Kasappo vorgebrachtes petitum vndt ob er über sein von sich gegebene zeügnuss cum juramento bestättigen könne, vorgetragen, welcher nur aussgesagt, das auf anlangen eingangs ermelten herrn Kasappo der Salamon Fux, ein judt, vor ihm erfordert worden vndt auf befragen bekennet habe, das ihme wohlwissendt, wie nemblich er herr Kassappo eine türkischen jüdin zu Belgradt von dem damahligen burgermaister Simon Peter Glasern anstatt parn geld per 200 fl. angeschlagen angenommen, solche jüdin aber nachgehendts von ihme Kasappo ein juden von Nicolspurg, namens Benedict Mezen aber vmb dise summa der 200 fl. vberlassen worden were mit disem beding, das er Mez dise 200 fl. dem kayserlichen factor Oppenheimber entweder zu erlegen oder die türkischen jüdin ihme Kassappo widerumb zu restituirn vndt anheimb zu stellen obligirt sein solle mit disen annemo, das von disen accord der Simon Michl müntzen judt, Jacob Speckh judt vndt dan Jacob Natl alle wissenschaft, so gut, als er Fux selbst haben vndt bestens bewust seye, gestalten dan er Sprenger das über dise vor ihme gethane aussag extradirte attestatum nit allein confirmirt, sondern darüber auch ein körperlichen aydt bey heütiger raths session. . . vndt abgelegt hat. Zu wahren vrkundt dessen haben wür dises vnder gemeiner statt insig gefertigten extradiren wollen, so beschehen Ofen, den 22. Juny 1696.

Kivül: Ofen, den 22. Juny 1696. Gerichtliche attestacion wegen einer von den herrn Johann Kassappo zu Nicolspurg dem juden Benedict Mezen per 200 fl. überlassenen türkischen jüdin.

Budai levéltár, Acta iuridica 1696. június 22.

Ebben az ügyben a pozsonyi városi tanács is tanúkat hallgatva ki vizsgálatot tartott, azonban világosságot derítenie e kényes kérdésre nem sikerült I. MZSO. IX. 320. sorszámot.

61.

1696. július 13. A pesti tanács zab és árpa ügyében Rác Gábor és Hirschl budai zsidó között közvetlt, míg 40 forint követelését Rác Gábor a bíróság útján keresse.

Freytag den 13. July 1696.

Ratz Gabor vndt jud Hirschl von Ofen wegen haber vndt gersten zu vermittlen biss der andere jud von Waya zuruckhkombt, die ausstandige 40 fl., so Gabor praetendirt, bey gericht einzulegen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1688–1696. — 380.

62.

1697. február 15. A győri püspök tiltakozik a kismartoni zsinagóga ellen.

OL. A. 57. folio 21. (56.)

I. Lipót királynak idevonatkozó oklevelét már egész terjedelmében leközölte a MZSO. II. 252. sorszám alatt.

63.

1697. március 27. Hirschl Vid zsidó panasza tárgyában a budai tanács kihallgatja Bauman János György győri fuvarost, aki elmondja, hogy a komáromi harmincadírnok Neszmélyen a zsidó áruját fegyveres erővel szedette le a kocsiról, melyet azután a postaházban raktároztak be.

27. Marty 1697.

Veit Hirschl judt bringt clagendt vor, was gestalten er sein sohn den 28. Feber dis jahr von Wien mit wahren auf einer fuhr bis Raab geschikht, alwo er ein anderen fuhrman, nahmens Hans Georg Bauman gefreyter vnder herrn baron von Steinsdorff bis Ofen aufgenommen. Vnterwegs aber, als sy zu Almasch eingekhert, were der 30-istschreiber von Comarom zu ihn komen vnd wie es hernach abgangen, bittet er den fuhrman ghutlich zu vernemen vnd sagt aus obiger fuhrman, Hans Georg Bauman, seins alter 52 jar, das nachdeme er auf Almasch kommen, were der 30-istschreiber zu wagen kommen mit vermelden: du judt, werest du wegfahren, so will ich dich frisch todt schiessen. Worauf der judt, Jacob Hierschl zu kalesch gangen, seine pistoln in die gürtl gestreckht vndt geredet: wann du darffst schiessen, so darff ich auch schiessen. Nachgehents hatte der 30-istschreiber assistenz von den richter begehrt, so aber zum antworth geben, er hette in diser sach nichts zu thun. Vber dises were er fuhrman bis Nesmühl gefahren, der schreiber aber jeder zeit voran gerithen vnd wie sye gegen Nesmühl kommen, were

der postmaister von dar entgegen geritten vndt so dann auch dem 30-istschreiber, den wagen bis auf Nesmühl conuoyirn helfen. Indeme er fuhrman nun zu posthaus kommen, were ein... man mit ein tromel vor die pferdt gestanden vnd nachgehents 3 kerl aus dem posthaus mit flinten auf den wagen zugeloffen, weiter dan nit fahren lassen, sondern gezwungen in dem hoff des postmaisters hineinzufahren. Vber diss seye der schreiber auf dem post nacher Comornen gefahren vndt als er zuruckh kommen, hatte der schreiber begehrt, er solte mit ros auch warten, nacher Comorn zuruckhfahren, auf verwaigerung aber die wahren abgeladen vnd aldorten ins posthaus genommen worden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1694—1699. — 150-1.

64.

1697. április 29. Buda. A budai városi tanács Hirschl Jakab zsidó kérésére több kereskedő egyöntetű vallomása alapján bizonyítja, hogy Komáromban sohasem volt szokásos vámot vagy harmincadot fizetni.

Demnach bey vnns burgermaister vnnd rath diser königlichen hauptstatt Ofen Jacob Hirschl handelsjud alhier in der Wasserstatt gehorsamblich vor- vnnd abgebracht, wasmassen er einige wahren zu landt von Raab bis Ofen abgeführt, vnderweegs aber solche zu Nesmüll von dem Comorner dreyssigist schreiber angehalten vnnd wegen nit entrichte mauth abgenohmen worden wern, vmbwillen aber gedachte mauth gancz vngewöhnlich vnnd sonsten von niemandten gegeben werde, batte er gehorsamblich einige handelsleüth oder zeügen, welche auch ihre wahren zu landt von Raab bis nacher Ofen geführt, ob selbe zu Comorn einige mauth entrichtet oder sich angemeldet, grichtlichen zuuernehmen, auf welche gehorsambe requisition wüer die vorgeschuehte zeügen vernohmen vnnd sagen einhöllig aus herr Johann Georg Vnger, des rathsherr Antoni Brentano, Andre Erhardt burgerlicher eysler vnnd Vrbán Dominicus burgerlicher leinwathhandler, das sye von ihren wahren, so zu landt von Raab bis Ofen gefüehrt worden, zu Comorn einige mauth oder regal jemahlen entricht, allermassen man die wahren auf dem landt, wohl aber auf den wasser, zu Comorn weder anzumelden, weder zuvermauthen schuldig vnnd sonsten von niemandt begehrt worden, es were aber wider allt gewohnheit des Andre Erhards bedienter bey jüngster abfüehrung einiges eysens zu gedachten Comorn zu landt mit gewalt so lang angehalten worden, biss er würcklich 17 fl. erlegt, welche aussag sye obgedachte zeügen allen zeith mit einen corperlichen aydt zu becräftigen vrbietig seint. Vrkhundt dessen ist gemeiner statt insigil heruorgestellt. Actum Ofen, den 29. April 1697.

Kivül: Ofen, den 29. April 1697. Zeügen verhör, so auf gehorsamben requisition Jacob Hirschls handelsjuden in puncto einiger sonst nicht gewöhnlicher mauths abnehmung zu Comorn.

Budai levéltár, Acta iuridica 1697. április 29.

1697. május 7. A pesti tanács Bürgl Sámuel budai zsidó kérésére hivatalosan bizonyítja, hogy a zsidó Vecsén a város hiteles mérőjét használta.

Erihtag den 7. May 1697.

Auf ansuchen juden Samuel Purgel wegen des ihm auf Wetsche geliehen stattmetzen, dass man ihm attestirn möge, solches der statt gerechter metzen gewesen, wirdt verwilliget.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1697–1701. – 29.

1698. január — 1702 június. 17. Bürgl Joachim zsidó kimutatása szerint Simon Nikola és Lukáchy István budai várbeli rác aranyművesek neki még 173 forint $8\frac{1}{2}$ krajcárral tartoznak.

Specification

mein Joachim Bürgl dennen alhieigen wohnenten Räzischengoltschmiten, alls Nicola Simon vnd Stephan, dargegebene gelts vnd silber, auch wass daran empfangen habe.

Anno 1698. manath Janner zu unterschidlichen mahlen an silber vnd gelt geben 50 fl. 41 kr., welches aber mein brueder Samuel an hauss contract abgerechnet.

Den 3. February 32 lath silber geben 32 fl.

In Marty dem Simon geben $7\frac{1}{2}$ lath $\frac{1}{16}$. . . 8 fl. $46\frac{1}{2}$ kr.

Item 8 cigin ducaten 34 fl.

Item $3\frac{1}{2}$ lath silber 3 fl. 51 kr.

Item 5 lath 6 fl. 19 kr.

Item $2\frac{1}{2}$ lath $\frac{1}{2}$ quint 3 fl. 28 kr.

Item 2 lath 2 fl. 27 kr.

1699. den 12. Marti dem Simon 2 ducaten 8 fl. 30 kr.

Item 9 lath silber 9 fl. 45 kr.

Item lauth schein pares gelt 20 fl.

Item lauth schein 90 fl.

Item dem Nicola par gelt 4 fl.

Item 12 lath silber 14 fl.

Dem Andere geben 50 fl. Item dem Simon 10 lath silber 12 fl. 30 kr.

Latus 299 fl. $36\frac{1}{2}$ kr.

Item dem Stephan 4 lath silber 5 fl.

Item lauth schein pares gelt 20 fl.

Item 24 kr.

Dem Niclas par gelt 10 fl.

Item $5\frac{1}{2}$ lath silber 5 fl. 30 kr.

Dan verspricht Simon wegen ihm gelichener 50 fl. recompens $2\frac{1}{2}$ emer wein, so ertragt 12 fl. 30 kr.

Dem Stephan $\frac{1}{4}$ ducaten vnd silber 5 fl. 12 kr.

Summa 358 fl. $12\frac{1}{2}$ kr.

Empfang¹ von Simon 24 fl. 20 kr.

Item 5¼ Lebenhaller 5 fl. 24 kr.

Item 9 emer wein a 6 fl. 45 kr. . . . 60 fl. 45 kr.

Item 18 emer wein a 5 fl. . . . 90 fl.

Item von Stephan ½ lath silber 30 kr.

Item pares gelt 3 fl. 54 kr.

Summa meines empfangs 184 fl. 53 kr.

Dem empfang gegen entlehenter summa der 358 fl. 12½ kr. gerechnet, so erhellet clar, das mir noch heraus zu bezalen gebihret 173 fl. 8½ kr.

Joachim Bürgl jud.

Diese sachen seind derowegen aussgestrichen, weilen alle posten der haubpraetension beeder goldschmitten schon inheriret seyn, nemblich 24 fl. 20 kr. per se, 5 fl. 24 kr. per se, 60 fl. 45 kr. per se, 90 fl. unter dem 141 fl. 52 kr., 30 kr. per se, 3 fl. 54 kr. per se.

Budai levéltár, Acta iuridica 1702. június 17. jelzés alatt.

67.

1698. április 11. A budai tanács Bürgl Sámuel zsidó porcióját 24 forintra mérsékli.

Den 11-ten April 1698.

Samuel Bürgl jud bittet vmb nachlass seiner portionen.

Wider hinausszugeben vndt weilen wissendt, das er Samuel Bürgl vnder der handt handl vndt wandl treibet, wie er dan derentwegen schon gerichtlich verklagt vndt sonsten andere juden auch sich dessen beschwährt vndt sonsten diser portionsanlag nur allein das kayserliche betrifft, kainswegs aber vor gemeine statt gehörig, als wirdt er Bürgl dise zumayl desto weniger sich beschwähren können. Nichts desto weniger wirdt ihme zu einer consolation seine anlag auf 24 fl. limitirt, dessen herrn oberstattcammerer mit zustellung dises zu richtighaltung seine stattcammereramts rechnung zu erindern.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1694—1699. — 270.

68.

1698. április 15. A pesti tanács Hirschl Sámuel és Bürgl Sámuel budai zsidóknak Rubendunst és Schweidler Keresztély pesti polgárok ellenében fennálló követelése tekintetében ítélezik.

Sessio den 15. Aprilis 1698.

Samuel judt von Ofen bittet den Rubendunst wegen der 224 fl. 30 kreitzer schuldt zur contentierung angehalten.

Weill keiner mittl verhanden, alss bleibt die suchung auf dessen hauss nebst den andern creditoren.

.....
1., innen kezdve a zsidó aláírásáig bezárólag törölve.

Samuel Bürgel judt von Ofen wider Christian Schweidler in puncto debiti 200 fl. lauth obligationschein, dan mehr bahr gebohrnen 30 fl. Die contentirung inner 14 tagen aufzuerlegen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1697—1701. — 103.

69.

1698. április 18. Bürgl Sámuel zsidó porciójának teljes elengedését kéri, azonban a budai tanács a 24 forintból nem enged.

Den 18. April 1698.

Samuel Bürgl judt bittet vmb vollige verschonen dero portion. Es hat bey der bis auf 24 fl. gethoner portionslimitation sy verbleiben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1694—1699. — 274.

70.

1698. december 1. Bécs. I. Lipót elrendeli a magyarországi zsidók név, hely- és vagyoni állapot szerint való összeírását megadóztatás céljából, s e célra háromtagú királyi bizottságot nevez ki: az ország összes tisztviselőit fel-szólítva, hogy ezi az országos zsidó-összeírást segítsék létrejönni.

OL. Kanc. A. 57. Liber Regius fol. 24. (532—533.)

Közölve MZSO. III. 271. sorszám alatt.

71.

1698. december 19. A budai tanács Bürgl Sámuel zsidó panaszára kötelezi Mazinger Farkast, hogy a katonai raktár építéséhez a 300 köbméter követ záros időn belül szállítsa le, mert különben vasra verik.

Den 19. Decembris 1698.

Samuel Burgl clagt wider Wolff Mazinger vmb willen selbiger vermög producirten contracts 300 crebig claffter stein zu erbauen des kayserlichen magazins zu liffern schuldig, wie dan er das gelt bereits bis wenig gulden anticipato empfangen, der termin aber schon von einen halben jahr verflossen ist, dannenhero ihme Mazinger auferlegt, die stein inner 14 tagen nach dem Neüenjahr vermög contracts also gewissen zu liffern, widrigen fahls ihme die eüysen anzuschlagen verwilligt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1694—1699. — 415.

72.

1699. április 28. Hirschl Sámuel budai zsidó panaszára, hogy Hopfer Ferenc a Rubendunst-féle házra való betáblázásnál meg akarja előzni, a pesti tanács megadja a felvilágosítást.

Sessio die 28-ten April 1699.

Samuel Hirschl jud wegen der Rubendunstischen schulden bringt uor, dass Franz Hopfer sich habe bey den Ofners kayserlichen grund-

buch auf das Rubendunstischen hauss seine versicherung schreiben lassen.

Nun sey er erster kläger vndt will gebetten haben, der magistrat wolle nicht geschehen lassen, dass ihme unrecht werde.

Solle derowegen an ein löblichen grundbuch der bericht eingereicht werden zu erhaltung seines rechts.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1697—1701. — 208.

73.

1699. október 29. A budai tanács Hirschl Vid zsidó kérésére Rödl György budai polgárnak és kötélverőnek Dolles polgárnál fennálló követeléséből 40 forintot letilt.

Sessio den 29. Octobris 1699.

Veith Hirschl jud contra Geörg Rödl burgerlichen sayler vmb 40 fl. verbott an seiner bey herrn Dolles habenden anforderung.

Auf herrn Dolles zu weisen vnd just hiermit auf den ingebettenen verbott, inmassen dieses debitum schon lengst vorhero liquidum erkennet.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1694—1699. — 572.

74.

1699. november 20. Hirschl Vid kereskedő zsidónak Rödl György budai polgár és kötélverő a bíróilag megítélt tartozását fizesse meg.

Den 20. Novembris 1699.

Gehorsambste bitten Veith Hirschels handelsjuden contra Johann Geörg Rädrl burgerlichen saylers per contentierung auflag.

Dem bklagten Geörg Rädrl burgerlichen sayler die alsobaldige contentierung bey der bereiths gerichtlichen verglichenen vndt veranlasten sach bey betrohung dess würckhlichen personal arrests aufzuerlegen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1694—1699. — 593.

75.

1700. február 4. Egger János vízivárosi iskolamester vallomásában elmondja, hogy amikor Hirschl Veit zsidó Mátyás strásóval közölte, hogy neje sírját feldúlva találta, az halásápadt lett és egy szót sem szölt.

Demnach ich den 4-ten Febry anno 1700. auf dem blatz das grosse wasser zu besichtigen, welihes das eyss vervsachet hat, ist vngefehr zu mir khumen der Veith Hirschle judt handelsmon in Ofen vndt ich mit ihme zwischen denen brotsitzer wider durhgegangen, ist vnss der Mathias todtengreber vndt brotsitzer mit dem khindt auf dem arm tragendt begegnet, hat der Veith judt Hirschle dem benendte Mathias todtengreber angeredt vndt gesagt: mein Mathias, ich bin gester mit meinen doch-

termon bey meines weibs seeligen grab gewessen, wür aber khaum ein grab gleich gefunden, ich aber einen mon, welcher mit namen Hanss Binder, darzu geruefen vndt das grab widerumb gleich gemacht lassen, welihet benente mon mir alzeit zeüg geben wierdt. Daryber der benente todtengreber nihts gesagt, alss er künde niht vorfur. Welihes mih der Veith Hirschle zu wahrheit gebetten, das ich solle sagen, wie erschroch ist vndt das gantz gesicht mehres einen todten menschen gleich gesehen, alss lebendig gleih gesehen hat. Vrkhundt desen ist mein handschrifft vndt betschaft.

Joannes Egger schuelmaister.

Budai levéltár, Acta iuridica 1707. április 23. jelzés alatt.

76.

1700. február 10. után. Hirschl Veit vizivárosi zsidó vallomása elhunyt neje, Rachel sirjának kirablásáról.

Demnach den 16. Jenner instehenden 1700-isten jahrs meine ehewürthin, namens Rachel, gestorben vnnndt den anderten tag darauf abents zu liechtzeiten begraben worden, bin ich den dritten Feber mit meiner tochterman vmb dass grab zu beschauen hinauss khommen, welches ich gancz zersträder vnnndt die erden gancz gleich gefunden, als ob ein grab alda niemahls gewesen were, über dises ich den so genandten Hannss Binder, einen weinzierl, so ihme vnweith des freyhoffs ein heüssl erbauet, zu den grab berueffen, anbey ihme befohlen, das er das grab widerumben zu rechts machen solte, wüe es dan auch beschehen, in wehrenden habe ihne Binder gefraget, wüe es khomen möchte, dass dass grab also verwirret, gabe er gancz vnbesamen zur antword, es miesse einer über dass grab gewesen sein vnnndt solches aufmachen wollen. Den achten dito fruehe kommete mein tochter, namens Kella zu mir sehr weinendt, worauf sie angeredt mit disen formalien, wass weinest du lang, du wüerst dein muetter doch nit mehr lebendig machen können. Über welches sie mir erzellet, dass sie die muetter dise nacht gesehen, welche zu ihr gesagt, es wollen ihr czwey männer den schlär vom kopf herunter reissen. Worüber ich gleich widerumben mit meiner tochterman zum grab gegangen vnnndt wüe oben vermeldet, dass grab abermahlen zersträder gefundten, als dan abermahlen zum anderten mahl den gedachten Hanns Binder berueffen vnnndt dass grab zusammen machen lassen, über welches mich mit meiner tochterman entschlossen czwey klaffter stein führen vnnndt darmit dass grab vmblegen zu lassen, damit kein schadt geschehen solle. Den neünten dito seindt bemelte czwey klaffter stein geführt worden vnnndt durch mehrbemelten Hanns Binder dass grab mit denen steinen vmblegen lassen. Den zehenten dito bey der nacht darauf ist dass grab eröffnet vnnndt ohbemelte meine verstorbene ehewürthin beraubet worden.

Veith Hirschl handlsjud alhier in der Wasserstatt.

Budai levéltár, Acta iuridica 1707. április 23. jelzés alatt.

1700. április 7. Buda. Swyny Waller örmesler két budai polgár, mint tanú, előlt vallja, hogy ámbár Hirschl Veit zsidó kérésére József strásót többször is felszólította, hogy magát igazolja a zsidó nejének sírjával kapcsolatban, ezt lenni a mai napig elmulasztotta.

Demnach um der Joseph N.¹ todtengreber vndt nachtwachter den edl, vösten vndt vorgeachten herrn Waltherius Schwiny vnder des genedigen herrn obristen de Frankhenbergischen frey compagnie ligendt in der quardison frey vndt königlichen statt Ofen wohlbestelter feldtweibel zu dem juden Hirschl weggen anbefragung, ob der judt Hirschl dem benennten todtengreber beweissen khündte, das er benente todtengreber des juden Hirschl sein verstorbnes weib auss der erden soll aussbegraben habe. Weillen aber der judt Hirschl damahlen nit zu hauss wahre, hat der benente herr feldweibel des juden Hirschl seinen sohn die post hinterlassen. Alss hat des juden Hirschel sein sohn solches dem vatter, alss juden Hirschel die post aussgericht, der judt Hirschel aber gleich zu dem herrn feldtweibel gangen vndt solliche post selbstn von dem herrn feldtweibel vernumen. Nahdem aber der judt Hirschl sollihes vernumen hat, hat er judt Hirschl dem herrn feldtweibel zu der andtwordt geben: der herr feldtweibel hat sein post schon recht aussgericht. Der herr feldtweibel ist ein officier. Warumben khumbt nit selbstn der todtengreber mit zwey ehrlihen männer vndt verandtwordtet sich selbstn. Also hat der herr feldtweibel dem juden Hirschl gesagt: ich werde es dem todtengreber sagen, das er selbstn zu dem juden Hirschl khumen vndt sich verandtworten. Alss hat der benendte herr feldtweibel dem gemelten todtengreber selbstn mündlich die post aussgericht, das er todtengreber selbstn zu dem juden Hirschel khumen soll vndt sich excusiren. Der benenndte todtengreber gesagt, er wolle selbstn hingehn vndt den juden Hirschel befragen, ob er judt Hirschl ihme beweissen khündte, das er sein weib soll aussgegraben haben. Alss aber die zeit, alwo er versprochen hat zu khumen, lang verflossen wahre, hat der jud Hirschl den herrn feldtweibel widerumben angeredt, warumben der todtengreber nit zu ihme khumen vndt wurde sich verandtworten. Der herr feldtweibel den benenndten todtengreber widerumben ermahnet, er solle sich zu dem juden Hirschl stehlen vndt der sach sich excusiret oder der judt Hirschl werde mih bey meinen herrn officier verklagen, warumben ich ein post aufneme vndt das ich denienigen mensch nit herstehle. Alss aber der benenndte todtengreber noch zuletzt, alss den 2-deren April hujus anni ermahnet worden, er solle sich stellen, der todtengreber versprochen, er wolle gewiss an den 3-ten Aprill zu dem juden Hirschel an morgen fruh khumen. Der herr feldtweibel solle nur bey dem juden Hirschel erwartten. Alss haben sich beede, alss herr feldtweibel vndt juden Hirschel desen biss halber zeehen vhr erwartten,

1., e strásó 1700. február 4. keltezésű iratban Mátyásnak van említve, i. a 75. sorszámot!

aber von seiner gegenwartt nith gesehen worden, sunder ein lahre aussredt durh sein weib erbietten lassen, er muesse in den weingarten eyllens gehn, aldorthen die nothwendige arbeith zu verrihen, welches aber ihme mehres daran gelegen gewesen wehre seinen versprochen nahzukhumen vndt seinen ehrlichen namen zu defendiren. Vrkhundt desen ist disses alles von dem herrn feldtweibel mündlich in beysein vnsser beeder mitnamen vndt betschat ferttigung aussgeredt worden, sollihes auch in fahl nothwendig sein solte, mit corporalen iurement bekrefftigen obbemeltes aussagen.

Geben in Ofen, den 7-ten Aprill anno 1700.

Valter Swyna felt(w)iber.

Wolfgang Hackhbaher burgerlicher saillermaister in Offen.

Joannes Egger schulmaister in der Wasserstatt Offen.

Budai levéltár, Acta iuridica 1707. április 23. jelzés alatt.

78.

1700. május 10. Tabor Márk zsidónak Göring János Mihály budai polgár fizesse meg a tartozását.

Den 10. May 1700.

Gehorsambe anlangen vndt bitten Marx Tabors juden per contentierung auflaag.

Dem beklagten Johann Michael Göring die würckhliche contentierung aufzuerlegen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700–1705. – 77.

79.

1700. május 15. Buda. Sprenger János vizivárosi bíró elmondja, amit Hirschl Veit zsidó meghalt nejének sirjával kapcsolatban tud.

Dass ich enndtss vnderschriebener den vergangnen fasching vmb mittagzeit bey den Veit Hürschl vor meinen hauss auff der gassen gestanden vnd von disen wass sich wegen seiness verstorbenen vnd aussgrabenss weib zugetragen geredt vnd auch wass der feldtwäbel wegen dess nachtwachter gesagt haben, indem geht er nachtwachter bey den fleischbenckhen herunder in vnserer meinung, er werde gar die gassen herabkommen, hatt er sich aber bey denen capucinerm hinein gewendet vnd widerumb zuruckh herauss geschautt, wass aber seine verrichtungen gewesen oder wo er weiterhin gangen, ist mir vnwissent. Hab disses die warheit attestieren wollen. Ofen, 15. May 1700.

Johann Sprenger richter in der Wasserstatt etc.

Budai levéltár, Acta iuridica 1707. április 23. jelzés alatt.

80.

1700. május 26. Tabor Márk zsidónak Göring János Mihály budai polgár
8 napon belül fizessen.

Den 26. May 1700.

Marx Tabor judt contra Johann Michäel Göring per contentierung
auflaag.

Die contentierung innerhalb 8 tügen bey bethroung aufzuerlegen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700—1705. — 84.

81.

1700. július 7. Tabor Márk zsidónak Göring János Mihály budai polgár
3 napon belül okvellenül fizessen.

Den 7-ten July 1700.

Marx Tabor contra Hanss Michel Göring per contentierung.

Die vollziechung voriger verordnung nachmahlen vnd zu als über-
fluss iner 3 tåg aufzuerlegen, sonstn wurd in die ingebettene spörr
verwilliget.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700—1705. — 112.

82.

1700. július 16. Göring János Mihály budai polgár háza terhére elszámolást
követelhet Tabor Márk zsidótól.

Den 16. July 1700.

Johann Michäel Göring contra Marx Tabor juden per annoch gegen
verrechnung zuweisen.

Fürzuhalten auf sein dess supplicierenden hauss zu suechen beuor-
stehn solle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700—1705. — 120.

83.

1700. december 30. Nemeskér. Sopron vármegyét adófizetési kötelezettségében
Wertheimer Simon bécsi zsidó 50.000 forint kölcsön nyújtásával kiségtette,
melynek visszafizetéséről a megye közgyűlése most gondoskodik.

Anno 1700. die 30-a Decembris in Nemeskér celebrata est congrega-
tio comitatus Soproniensis etc.

.....
In qua propositum est per dominum vicecomitem suam maiestatem
sacratissimam quantum hujus anni pro toto regno in tres milliones res-
solvisse, ex iisque huic comitatui obtigisse ex duobus quindenis millionibus

ad cassam comissariat	110.336 fl.
ad cassam regni	4.040 fl.
ex tertio millione	56.031 fl.
facit totum quantum	170.411 fl.

Cum autem comitatus hic plurimis involutus sit juxta computus cum camerali commissione Viennensi ab anno adhuc 1697. debitis, quorum exolutio comitatui impossibilis evaderet, nisi celsissimus princeps palatinus et supremus comes, aliique officiales comitatus de mediis exolutionis desudassent, imprimis itaque in defalcationem restantiarum anni praeteriti suppeditavit quasdam binas quietantionales officii caesareo solutorii super fl. 50.000 certus judaeus Viennensis Simon Wertheimber¹ tali sub conditione, ut medietatem ejusdem summae fl. 25.000 constituentem comitatus eidem instantanee persolvat, de reliquis 25.000 usque ad diem 1-am Julii sine interesse, ex post autem etiam ad duos annos erga legale sex per centum interesse comitatum expectare paratum se obtulit, igitur illi 50.000 floreni in computibus comitatus Viennam acceptati sunt, sed cum in exactione dictae 25000 fl. summae accidentibus etiam plurimis instantaneis militiae inquarterisatae assignationibus et extorsionibus adeo constricta sit misera plebs, ut jam nisi aliqua eidem refocillatio praebentur, solvendo vix sit, ac demum siquidem pro excellentissimo domino comite Gundahero a Stahrenberg excelsae camerae aulicae Viennensis vicepraeside 30.000 fl. sint assignata, ut misera plebs continuis extorsionibus vacare, aliquodque respirium habere possit, juratus notarius comitatus cum memorato judaeo annuente tum sua celsitudine palatinali, tum domino vicecomite, ut in proxime futura congregatione liberum sit comitatui aut depositionem 30.000 fl. aut trium mensium interesse, uti idem judaeus cum creditore domino Stahrenberg convenire poterit, aut executionem acceptare, interea idem judaeus creditorem domini Stahrenberg contentabit, summam praedecaratam a comitatu praestolabitur. Itaque comitatus praesinuatum interesse ad 3 menses acceptavit et per notarium eidem judaeo perscribi mandavit.

.....
 Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 100—2.

84.

1701. február 18. Sopron vármegye közgyűlése elrendeli, hogy Wertheimer bécsi zsidónak 17 500 forint kölcsön megszerzéséért 200 forint közvetítő díj fizetlenség ki, amennyiben azt még nem kapta volna meg.

Anno 1701. die 18-a Februarii celebrata est congregatio comitatus Soproniensis etc.

.....
 Judeo Viennensi Vertheimber pro concessis nuper 17½ mille florenis per suam celsitudinem proportionaliter promissi ducenti floreni si adhuc exoluti non sunt, eidem exolventur, si vero persoluti sunt, non amplius petendi possunt.

Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 126.

1., a jegyzőkönyvben hibásan: *Vronheimber* van írva.

1701. március 5. Nemeskér. Sopron vármegye közgyűlése foglalkozik Eszterházy Pál levelével, melyben a vármegyét felszólítja, hogy Wertheimer zsidónak tartozásukból 25.000 forintot fizessenek meg.

Anno 1701. die 5-a Martii in possessione Nemeskér celebrata est congregatio comitatus etc.

Repraesentavit idem notarius alias quoque litteras suae celsitudinis, quibus intimat judeo Veinheimer (*sic!*) in rationem debiti 30.000 florenorum 25.000 persolvenda esse sic sonantes:

Generose domine etc. salutem et nostram benevolentiam. Vertheimber zsidó mit írjon minékünk, praesentibus accludalt levelébül meg fogja érteni kegyelmed, kihez képpest légyen kegyelmed minden uttal moddal azon, hogy mostonábon huszoneöttezer foréntot lehessen letenni, a harminczhétézerével talánd fog tovább várakozni. Tudgyuk, hogy addig mint fog bennünket buséttani, mig le nem tesziük. Azonban kegyelmed levelét is vettük együtt a Pater Jesoviták panaszával. Sokkal másképpen vagy az dolog, mint eök exponalyák. Isten fölvévén a jövő pénteken Bécsben benünket, fogjuk eő fölséget, ugy a Camera Aulicat voltaképpen informálni felőle. Ezzel Isten éltesse kegyelmedet jó egészségben. Datum Kissmartony, die 27-a Februarii 1701. Generosae dominationis vestrae benevolus Paulus Eszterházy m. p.

Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 135-6.

1701. március 23. Bürgl Sámuel zsidónak Albich Kristóf budai polgár az adósságát fizesse meg.

Den 23. Marty 1701.

Gehorsambste bitten Samuel Bürgels contra Christoph Albich per contentierung auflaag.

Die contentierung aufzuerlegen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700–1705. — 268.

1701. V. 27. Bécs. Lipót két évi fizetési haladékot engedélyez Lebl nevű Szentgyörgy-i zsidónak.

OL. A. 57. folio 26. (155.)

I. Lipót királynak idevonatkozó oklevelét egész terjedelemben leközölte a MZSO. II. 289. sorszám alatt.

1701. május 31. Bürgl Joachim zsidó Hüß Lukács pesti polgárral és festővel 1000 mérő gabona szállítására kötött szerződést mérőjét 25 garassal számítva, ki csupán 679 mérőt szállított le. Ezért perre került sor, melyben a zsidó kárának megtérítése címén 142 forintot követelt. A pesti tanács az alperes védekezésének meghallgatása után ebből a követelésből csupán 33 forint 45 krajcárt ítél meg.

Sessio die 31-ten May 1701.

Inter Lucam Hüß mahler vndt judaeum Joachim Pürgl stritt erstlich vermög contract, worin zu liefern 1000 mezen vmb 25 groschen.

Hüß hat geliefert 679 mezen, der judt sagt aber empfangen zu haben 664½ mezen, ist also strittig 14½ mezen, welches wegen der maass geirret sein kan, weil der Waizener mezen groser ist vndt alles getraidt mit dem Waizener mezen gemesst worden. Bey dem eingehendigen geld manquiren bey denen angesezten posten der 139 fl. noch 4 fl.

Erstlich bekennt in allen empfangen zu haben 907 fl. 18 den., dann 4 fl. gehen ab bey den 139 fl.

Item gehen ab in des juden rechnung 14½ mezen, seindt also geliefert 679 metredae ad 25 groschen computando facit 848 fl. 45 kreitzer, zuruckhgeben denn juden 28 fl. 48 kreitzer, also gegen einander gehalten bliebe der mahler restirend 29 fl. 45 kreitzer, dann 4 fl., in allem 33 fl. 45 kreitzer.

Extractus prothocolli.

Joachim Bürgl in causa wider allhiesigen burgers mahler Lucam Hüß wegen nicht praestirter lieferung nach gethanem versprechen vndt lauth contracts, als da er 1000 mezen hette inner 8 tagen, wan das wetter oder guter weeg zum führen ist, lifern solle, dahingegen nicht mehr, als 664½ mezen geliefert. Dabey verursacht, dass er judt anderwertig den rest zu erkauffen, vndtzwar vmb 2 groschen theüerer habe bezahlen müssen, welches ertragt 33 fl. kreitzer. Item dem liferanten für zuerweisung dises traidts discretion 12 fl. zahlt, dann er judt selbst vnkosten gehabt ad 45 fl. vndt wass sonst Lucas Hüß noch von baaren geldt zu viel empfangen habe, betragt dessen klagenden forderung sich auf 142 fl. 25½ kreitzer.

Lucas Hüß antwort hierauf, wie er 679 mezen praestirt, also der jud vmb 14½ mezen zu wenig anrechner vndt hette er auch mit dem Waizener, welcher etwass gröser vndt nicht mit Pester mezen lauth des contracts gemessen, über disses hette er jud mit der hart-vnd aufgezügerten auszahlung bey der liferung, dann auch dass er durch seine leüth nicht aufrichtig abmessen, sondern zu hoch abstreichen lassen, verursacht, dass die bauren nicht mehr an getraid den juden haben wollen herein lifern, so sey auch sehr groses regenwetter gewesen, welches verhindert, dass theilss auf denen wagen gelegene getraid nicht eingebracht, sondern widerumb in die gruben habe geladen werden müssen, massen er beklagter disses alles mit authentischen zeügenschafft belegt vndt darthut.

Wann nun erstlich dass geliferte getraid, als 679 mezen, obschon 14½ mezen wegen der groser Waizener mass in zweifel bleiben vnnndt vorerst gegen einander die mezen abgemessen müssen, in geldt nach dem accord deren 25 groschen 848 fl. 15 groschen ausstruge, dann der beklagte den juden in paaren 28 fl. 48 kreitzer zurukhgegeben, die summa des vor die einkauffung des getraids von juden empfangenen geldtes in 911 fl. 18 kreitzer bestehet vnnndt solches gegen einander gehalten wirdt, so findet sich, dass der beklagte mahler Lucas Hüß dem juden schuldig verbliben 33 fl. 45 kreitzer.

Darauff erkennen richter vnnndt rath zu Pest, dass beklagter Lucas Hüß dem juden Joachim Pürgel auf diesse klag zu zahlen schuldig seye 33 fl. 45 kreitzer, welche zu zahlen ihme beklagten hiemit auferlegt wirdt, dahingegen auf des berührten mahlers von dorffschafft erhaltene vnd gerichtlich producirte attestata sey er von dem juden angesuchten schaden vnd vnkosten losszusprechen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1697–1701. — 527-530.

89.

1701. június 28. A pesti tanács gabonaszállítás miatt Bürgl zsidó és Hüß pesti polgár és festő között folyó perben meghagyja az alperesnek, 14 napon belül igazolja, hogy a leszállított 700 mérő gabonát Vácon milyen mérővel mérték le és hogy valóban az esős idő gátolta meg a 335 mérő gabona leszállítását.

Sessio die 28-ten Juny 1701.

Bürgl jud contra mahler Hüß wegen traidtliferung stehet an erstlich angeliferten 664½ mezen, Hüß sagt aber, es seye 700 mezen.

Hüß soll inner 14 tagen beweisen, ob er zu Waizen 700 mezen eingemessen, mit wass für mezen gemessen worden.

Item dass wegen des übeln wetter die verhinderung der 335½ mezen gewesen sey, zu beweisen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1697–1701. — 544.

90.

1701. június 29. Bürgl budai zsidónak Hüß pesti polgár és festő 16 forinttal tartozik, melynek felét Lőrinc-napjára igéri megfizetni.

Sessio die 29-ten Juny 1701.

Der judt Pürgel von Ofen contra mahler Hüß die contentirung aufzuerlegen, zahle a conto der schulden 16 fl. 30 kreitzer, die helffte verspricht auf Lorenzi.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1697–1701. — 544.

1701. augusztus 5. I. Lipót egyévi fizetési haladékokat engedélyez Isaac Abraham Szentgyörgy-i (Pozsony vm.) zsidónak.

OL. A. 57. folio 25. (451.)

I. Lipót királynak idevonatkozó oklevelét egész terjedelemben leközölte a MZSO. II. 295. sorszám alatt.

1701. szeptember 20. Ebersdorff. I. Lipót egy évi fizetési halasztást engedélyez Éliás Márton esztergomi zsidónak.

OL. Kanc. A. 57. Lib. Reg. fol. 25. (472.)

I. Lipót királynak idevonatkozó oklevelét egész terjedelmében már leközölte a MZSO. II. 299. sorszám alatt.

1702. január 17. Bürgl zsidó a pesti tanács határozata szerint Hüß festő elleni bizonyosságát 8 napon belül mutassa fel.

Sessio den 17. Jener 1702.

Heüt über 8 tagen dess juden Pirkels verlass sambt attestation wegen des mahlers zu producirn.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1702—1713. — 8.

1702. január 20. A budai kereskedőknek azt a kérését, hogy az örményeknek, törököknek és török zsidóknak kereskedése megtiltassék, a budai tanács a fennálló békekötésre való tekintettel nem teljesítheti.

Den 20. Januari 1702.

Gesampte burgerliche kauff- vndt handelsleüth contra vnder-schüttliche frembde Armener, Arnauter Türckhen vnd türkische juden per sequestrierung ihrer wahrn.

Widerumb hinauszugeben vndt weillen die freye handlung durch gemachten fridensschluss frey vnnndt offen vnnndt zu dato in dergleichen sachen eine wohlfaylligkeit verspüret wirdt vnnndt wür dieser nicht entgegen sein können, auch solches ohnedeme vnangesehen vnsers verboths von andern instantin erlaubt wurde, alss ist sich biss zu eraignender anderer gelegenheit zu gedulden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700—1705. — 410.

1702. január 27. Hüß Lukács pesti polgár és festő 14 napon belül fizesse meg adósságát Bürgl Sámuel budai zsidónak, mert különben börtönbe kerül.

Sessio die 27. Jener 1702.

Auf weiters ansuchen dess judenss von Ofen Samuel Pirlgels bittet der schuldner Lucas Hüß mahler noch vmb 14 tag termin, weil er ein altar in handten hatt zu verfertigen.

Ist mit disem beding placidirt, das die contentirung ohnfehlbar erfolge, sonstn folget der personal arrest.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1702–1713. — 13.

96.

1702. március 7. Simonnak, Istvánnak és Ilona özvegyasszonynak Bürgel Sámuel és Joachim zsidókkal való elszámolásához a budai tanács Wabler Ferencet és Keppeler Rüdiger Gáspárt küldi ki biztosokul.

Den 7. Marty 1702.

Gehorsambe bitten Simon vnd Stephan, auch Hellena wittib contra beede juden Samuel vnd Joachim Bürgel per commissions anordnung. Zu vornehmung in vermelter abrechnung ist herr Frantz Wabler vnsers ratsmittl mit zuziehung herrn Rüdiger Caspar Keppeler in commissarium verordnet.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700–1705. — 433.

97.

1702. március 9. Bécs. I. Lipót király megparancsolja Pozsonyban a nádor elnökele alatt álló kir. bizottságnak, hogy úgy Sopron megye, mint Vas megye folyó évi adójából Wertheimer Simon zsidónak külön-külön 75.000, összesen tehát 150.000 forintot fizessenek ki és ebben az irányban intézkedjenek.

Leopoldus.

Illustrissime sacri Romani imperii princeps, spectabiles etc. Quandoquidem benigne resolvimus, ut ex quanto contributionali in decursu hujus praesentis anni solvendo in comitatu Soproniensi septuaginta quinque millia florenorum, ut totidem in altero comitatu Castriferrei hebraeo Simoni Vertheimber penes ea, quae in alimentum et stipendium militum ab iisdem comitatibus solvenda et praestanda veniunt, ante omnes alios assignatarios enumerantur, eapropter cum ab hac solutione, tum ea ad tenorem benignissimae hujus resolutionis nostrae successerit, apparatus et restauratio legionum ad castra sine mora mittendarum pendeat, sin minus urgens hocce legionum iter ad exercitum sufflimarent, idque in summum caesareo-regii servitii nostri dispendium pergat, dilectioni et fidelitatibus vestris benigne committimus et mandamus, quatenus praenotatam a comitatibus Soproniensi et Castriferrei singillatim septuaginta quinque millium, utrobique vero centum quinquaginta millium florenorum summam, ejusque solutionem adurgere, praeattactamque necessitatem dictis comitatibus diligenter inculcare noverint et debeant eadem dilectio et fidelitates vestrae. Gratia in reliquo etc. Datum in civitate nostra Vienna Austriae, die 9-a mensis Martii anno 1702. Leopoldus m. p. Ladislaus Matyasovzky episcopus Nitriensis, Ladislaus Hunyady.

Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 405-6.

1702. április 26. A budai tanács úgy határoz, hogy Bürgl Sámuel zsidó é vi 195 forint haszonbér fejében az özvegy aranyművesné egész vízivárosi házáat bírja bérbé.

Den 26. April 1702.

In causa Samuel Bürgls juden vnd Isac Leidenstorffer auch juden wegen im bestandt habenden hauss von der verwittibten goldtschmidin der Wasserstatt ist veranlast, das in ansehung er Bürgl ordentlich contrahirt, das die wittib des Isac zimmer beziehen solle, solch aber widerumb dem Isac verlassen vndt er Isac auss passion 80 fl. zins versprochen vndt den Bürgl zu truz noch mehrer geben will, wegen aus schemliche vnverwaistrichen passionen die wittib 195 fl. zins von ihme Bürgl nemmen, herentgegen das völlige hauss zugenissen haben solle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700–1705. — 455-6.

1702. május 12. Bürgl Sámuel budai zsidónak Løb Pál pesti polgár 200 forinttal tartozik, mely adósságot ennek házára kéri betáblázni.

Sessio die 12-ten May 1702.

Samuel Pürgel jud von Ofen contra Paul Løb wegen 200 fl. sc huld bittet auf sein hauss alhier die vormerkung hierüber zu thun.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1702–1713. — 47.

1702. június 17. Buda. A budai városi tanács megbízta Wabler Ferenc és Keppeler Rüdiger tanácsosait, hogy egyfelől Simon Nikola és Lukáchy István várbeli rác aranyművesek, másfelől Bürgl Joachim és Sámuel zsidók között az elszámolást megejtsék, kik megállapították, hogy az aranyművesek bizonyos függőben tartott fizetéseiket nem számítva a zsidóknak még 145 forint 23 krajcárral adósai.

Demnach vns endts benenten von einem löblichen stattrath dieser königlichen haubtstatt Ofen vmb jene zwischen denen Raytzischen goldschmitten in der vestung Simon vnd Stephan Lukachy consocios eines, dan denen juden Samuel vnd Joachim Pürgl andern theils endtstandenen verrechnungs differentien zu erörthern der gewalt aufgetragen worden, als ist solches volzogen, wie folget:

Erstlich sollen Simon vnd Stephan von beeden juden haben den hausszins von 15. Marty 1698. biss eodem dito 1702. jährlich 180 fl., thuet vor 4 jahr 720 fl.

Vor einen zahum 3 fl.

Vor einen gürthl 4 fl. 30 kr.

Eine schnalle gelöht 36 kr.

Zwey säbel gefasset 10 fl.

Ferrers einen guldenen ring grösser gemacht 2 fl.

Anno 1699. 17 emmer wein, jeden per 5 fl. 85 fl.
Dem Samuel 10 emmer wein per 50 fl.
Dem Joachim drey Löwenthaler per 5 fl. 24 kr.
Dem Joachim 9 emmer wein per 60 fl. 45 kr.
Anno 1700. 28 1/2 emmer wein per 141 fl. 52 kr.
Dem Joachim bar geben per 24 fl. 20 kr.
Item 10 emmer weinvas per 3 fl.

Ferrers empfieng der Joachim vom Stephan, ut B. 1/2 loth silber per 30 kr., vnd paares geldt 3 fl. 54 kr. summa 1114 fl. 51 kr.

Hingegen fordern obgamelte juden zwar erstlich in specie der Samuel vermög seines hierbeyligenden ausszigs A., welchen beede goldtschmit noch selbstn revidiren vnd ab alles just darinnen seye, sehen müssen, per 902 fl. 7 1/2 kr.

Es ist aber zu merken, dass gesagter Samuel, wie es das annexum in lit. A. weisset, ausser der obgedachten 902 fl. 7 1/2 kr. noch 50 fl. in specie wegen wein zuruckfordere, doch diese zuruckforderung nur allezeit per pausch vnd sehr confus, massen er mit seinem brudern Joachim vermischet, stellen thuet, alss mag er Samuel vorhero schriftlich vnd mit der warheit gründlich erweisen, warumben er diese 50 fl. wider zurükh haben vnd in der goldschmitten ausszigl nicht passirn wolle.

Ferrers verbleiben auch jene 85 fl. in disputation, welche in der goldschmitten ihrer hier anfangs an der juden gemachter praetension an denen anno 1699. erfolgte 17 emmer wein gefordert worden. Es sagen zwar die juden, dass sie anno 1699. diese 17 emmer wein lauth ihres eygenen hebreischen registers von dem Raytzischen goldschmit empfangen hetten, es were aber von einem ander goldschmit seines namens Ivan zu verstehen, welches er jud den 3-ten Marty, alss ers selbst aus seinem register von diesen goldschmitten Simon vnd Stephan empfangen zu haben heraus lase vnd dardurch der goldschmitten ihre calenderschrift verificirt wurde, gar nicht an tag gabe. Vnd weilen dieses bisshero nichts probiret, alss mag sich der jud auf bessere beweissthum vnd wahrhafft fundamental proben befleissen oder in abgang deren sich sowohl dieser, alss der vorstehenden dato vngegründeten per misch maisch gemachten beeder anforderungen in summa per 135 fl. begeben.

Endlich fordert auch der jud Joachim Pirgl nach lauth seines ausszigs B., so ebenfals von beeden goldschmitten noch muss revidiret vnd adjustiret werden, in summa 358 fl. 12 1/2 kr.

Hierbey ist auch zu vermerken, dass beede goldschmit noch vor 4 monath in gedachten anforderung aussgestellt haben jene darin angeschribene 8 dugaten per 34 fl., welche sie dem juden, zwar in specie mit einigen dugaten, so sie vor gemachte vnd beschlagene säbel von denen officieren eingenuhmen hetten, wider bezahlet zu haben bekennen. Indeme aber der jud diese 8 dugaten rehabirt zu haben negirt, die goldschmitt auch mit nichts anders, als cum testimonio ihres guten gewissen ihren theil verificirn können, des juraments auch sich in hoc passu nicht vnterwerffen mögen, consequenter durch vnss diser pass

nicht kan aussgemacht werden, als lassen wir dieses altiori judicio zu erörthern gehorsamblich über.

Wan diesemnach schliesslichen die anforderung des einen gegen die gegenpraetension des andern frontirt wird, so erhellet, dass die obgedachte goldschmit, wan anderst bey der von denen goldschmidten noch vorzunehmen habenden revision der juden ihrer aussziel oder anforderung A. et B. keine ausstellung oder einiger posten verannullirungen vorkommen, ja wan auch die vorgemelte 8 dugaten per 34 fl. ab altiori judice nach befund vnd erkendnus der lieben gerechtigkeit pro liquido et authentico denen juden mögten zuerkhennet werden, ihnen juden 145 fl. 23 kr. schuldig verbleiben.

Notandum vero, dass si da im fall von ihnen goldschmitten denen juden in A. et B. etwas aussgestellt vnd annullirt, auch die 8 dugaten manuteniret wurden, dass solches alles an obigen 145 fl. 23 kr. decortiret werde. Actum Ofen, den 17. Juny 1702.

Wapler, Keppeler.

Kivül: In causa deren Raytzischen goldschmitten in der vesthung vnd 2 juden Pürgel etc.

Budai levéltár, Acta iuridica 1702. június 17.

101.

1702. július 14. Buda. Wabler Ferenc és Keppeler Rüdiger budai tanácsosok, mint biztosok, ismét foglalkozván Simon Nikola és Lukáchy István várbeli rác aranyművesek, valamint Bürgl Joachim és Sámuel zsidók között fennforgó kölcsönös elszámolással, úgy döntenek, hogy a függőben tartott tételek elhagyásával az aranyművesek 91 forint 29 krajcárral tartoznak.

Auss obhabender commission ist die strittsach, welche denen zwey Raytzischen goldschmitten in der vestung, Simonem et Stephanum, auch Helenam viduam, qua socios et fratres einess, dan beeden juden Samuel vnd Joachim Pürgel andern theils in puncto crediti et debiti endstanden waren, folgender weis erhöhrt worden.

Erstlich verbleiben in suspenso 85 fl., welche die goldschmitte von denen juden vor 17 emmer anno 1699. hergegebenen wein praetendirn, die juden aber den empfang des weins negirn.

Andertens verbleiben simili modo jene 50 fl. in suspenso, welche sie goldschmitt vor 10 emmer wein ex anno 1699. fordern, welches eben sie juden erhalten zu haben negirn.

Drittens verbleiben die 8 dugaten per 34 fl. gerechnet in suspenso, welche einssmahlen denen juden gelehnet haben vnd ihnen wider bezahlet zu haben aussagen, da aber sie juden diesse refusion negirn, als bleibet auch solches sambt vorigen zweyen punctis in suspenso. Verbleiben also in vorgedachten dreyen punctis 169 fl. bis zu ferrerer klarer erleyterung in suspenso.

Hingegen fordern sie juden vermög producirten zwey aussziglen nebst beschehener defalcation den dreyen vorstehenden in suspenso ver-

bliebenen posten per 1206 fl. 20 kr., die gegenforderung der obgemelten zweyen goldschmitten tragt 1114 fl. 51 kr. vnd verbleiben bey so beschaffenen sachen die goldschmitte denen juden noch schuldig 91 fl. 29 kr. Actum Ofen, den 14. July 1702.

Franz Wabler, als hirzu verordneter commissarius.
Rüdiger Caspar Keppeler manu propria.

Budai levéltár, Acta iuridica 1702. június 17. jelzés alatt.

102.

1702. augusztus 3. A pesti tanács Búrgl Sámuel budai zsidónak Löb Páltól való 240 forint követelését bíróilag feljeggyzi a többi hitelező mellé.

Sessio die 3. Augusti 1702.

Samuel Pürgel jud von Ofen contra Paul Löb schopper wegen 200 fl. schuld vnd dann 40 fl. vor hergegebene schiff requisiten bittet zu denen andern creditorn diese schulden gerichtlich vorzümerkhen.

Ist verwilliget.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1702–1713. — 86.

103.

1702. augusztus 19. Bécs. Lipót kétévi fizetési haladékot engedélyez Lebel Márk vágújhelyi zsidónak.

OL. A. 57. folio 26. (188.)

I. Lipót királynak idevonatkozó oklevelét egész terjedelemben leközölte MZSO. II. 309. sorszám alatt.

104.

1702. augusztus 28. A pesti tanács vizsgálatot indtt egy zsidónak Krisztust gyalázó kijelentései miatt. A zsidó tagad, a tanúk pedig álltitanak.

Sessio den 28. Augusti 1702.

Dauid Gergel, ein kupfferschmidgesell vnd Georg Danhausser kauffmannsdiener von Comorn geben an, das der eingefangener judt in wehrendem discuriere von Christo geredt, dass wann er selbiger zeitt auch auf der welt gewesen were, er ingleichen Christum helffen geisslen vnd creüzigen vnd wann er noch da were, so wolte er mithelffen, wann er ein Gott gewesen, warumb hatt er sich geisslen lassen?

Christoph bader von der quarnison aus Comorn sagt wider den juden, wie voriger.

Draxlerin von Comorn sagt ingleichen, wie voriger vnd seind hierauff alle bereith zu schweren.

Jud laugnet es aber sagend, die zeügen weren berauscht gewesen. Negant testes vnnnd sagen, es were fruh vmb 7 uhr gewesen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1702–1713. — 94.

1702. szeptember 18. *Hirschl Vid zsidónak porcióját a budai tanács nem hajlandó mérsékelni.*

Den 18. Septembris 1702.

Vnterthänige bitten mein Veith Hirschel judts alda per limitierung der portionen.

Es hat bey so grosser auflag bey denen angeschlagenen portionen allerdings verbleiben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700–1705. — 492.

1702. szeptember 22. *A budai tanács Bürgl Joachim zsidónak porcióját ebben az évben elengedi olyan feltétellel, hogy nem kereskedhet.*

Den 22. Septembris 1702.

Gehorsambe anlangen Joachim Bürgels juden per limitierung der portion.

Widerumb hinausszugeben vnd seint dem supplicanten die an heüer auf ihn angeschlagene portiones doch solcher gestalten nachgesehen, dass er sich alles ihme zugeaignenden handels vnd wandels enthalten, als in widrigen alles contrabandiert werden solle, dass herr statt-ober-cammerer mit zustellung dieses zuerindern.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700–1705. — 494.

1702. október 16. *Bécs. Lipót kétévi fizetési haladékot engedélyez Kaunitz Domonkos Abraham Márk nevű magyarbródi zsidójának.*

Ol. A. 57. folio 26. (214.)

I. Lipót királynak idevonatkozó oklevelét egész terjedelemben leközölte MZSO. II. 312. sorszám alatt.

1702. november 4. *Hausrucker András és Preininger Ádám szabó-áru kereskedők kérelmét, hogy a kereskedők és a zsidók ilyen áruval ne kereskedjenek, a budai tanács az érdekelteknek kiadja véleményük meghallgatására.*

Den 4. Novembris 1702.

Andre Haussrukher vnnnd Adam Preininger kauffschneider contra vnderschiedtliche kauff-handelsleüth vnnnd juden per abstellung der schneider wahren.

Denen sambentlichen interessierten vmb gantz förderlichen bericht.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700–1705. — 500.

1702. november 7. Sopron. Sopron vármegye közönsége Wertheimer zsidónak biztosító levelet állít ki arra nézve, hogy a vármegye mindenki mást megelőzve az ő kölcsönét fogja visszafizetni.

Anno domini 1702. die 7-a mensis Novembris in libera ac regia civitate Soproniensi celebrata est generalis congregatio comitatus Soproniensis etc.

Deinde perlectum est memoriale haebraei Vertheimber caesarei factoris super restantiarum suarum annorum praeteritorum ac etiam novarum assignationum persolutione assecurationem ministerialis deputationis, ne ulli alteri quidquam ad assignationes solvatur praeter illud, adeoque petiit assecuratorias super restantiarum suarum, super quibus suum creditum formare possit exolutione.

Assecuratoriae quoque eidem judaeo dandae determinatae sunt, dataeque sunt.

Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 380., 382.

1702. november 7. Sopron. Sopron vármegye közgyűlése a bécsi Hadi Tanácsot arra kéri, hogy a vármegye mentesítessék a Gschwind-féle ezred beszál-lásolása alól annál is inkább, mert Wertheimer Simon zsidónak 157.314 forinttal tartoznak és mert az Udvari Kamara arra való tekintettel, hogy 71.362 forint hátralékos adójukat megfizethessék, ezt a kiváltságot 3 évre megígérte.

Anno domini 1702. die 7-a mensis Novembris in libera ac regia civitate Soproniensi celebrata est generalis congregatio comitatus Soproniensis etc.

Et quia regimen Schicklianum in hunc comitatum est venire clementer terminatum, scribentur litterae ministeriali deputationi et Consilio Bellico hujus ordinis:

Excelsum Consilium Bellicum!

Quantis simus restantiis et debitis ad Cassam Caesaricam persolvendis involuti adeo, ut ex iis eluctari fere impossibile nobis sit, Excelso Consilio Bellico apprime pro comperto est. Hinc est, quod soli haebraei factori caesareo Simoni Vertheimber juxta diversas assignationes fl. 157.314 adhuc solvendos habeamus. Afflictis tamen major, ut inaudivimus, addi ...¹ afflictio, ubi inclytum regimen Gschwindianum ex supe-

1., a jegyzőkönyvben is kipontozva.

rioribus regni partibus huc in quarteria ordinari, hicque ultiores ordines expectare debere intelligimus. Cum autem anno proxime praeterito juxta conventionem nostram cum Excelsa Camera Aulica initam eadem Excelsa Camera Aulica se interposituram declaraverit, ne intra triennium quo summam restantiarum antiquiorum fl. 71.362 deponere obligamur, quarteriis militaribus oneremur, uti eandem resolutionem suam certo quoque decreto Excelso Consilio Bellico exhibito recommendavit et alias etiam misera plebs in tantis calamitatibus constituta jam per executiones militares penitus exhausta audito ejusdem regiminis adventu cum alii vicini comitatus de facto quarteriis careant, solusque hic tam miserae sorti subjectus sit, certo certius multis in locis relictis domiciliis fuga sibi consulat, ob hoc Excelso Consilio Aulae Bellico demisse supplicamus, dignentur negotium idem ita ordinare, ut si possibile sit, adventus hujus regiminis avertatur, gratiam ejusmodi omni studio demereri non intermissuri. Excelsi Consilii Bellici obligatissimi et humillimi servi: universitas comitatus Soproniensis.

Promotionem hujus instantiae idem judaeus in se assumpsit.

.....
Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 380-2.

111.

1702. november 8. Sopron vármegye közgyűlése Wertheimer zsidóval kötött megállapodása értelmében adósságából 50.000 forintot visszafizet és azt kiveti a megyére.

.....
Die immediate subsequenti (id est: 8. Novembris 1702.) continuata est congregatio eadem, conventumque est cum judaeo Vertheimber.

.....
Et siquidem fl. 50.000 pro novo hoc anno in hunc comitatum judaeo Vertheimer assignati adhuc repartiti non sunt, hec summa quoque juxta eandem idaeam est divisa. Ex hac itaque incidunt in taxatos fl. 1041 den. 66, in portiones vero 2104, in quamvis portionem fl. 23 den. 27, manent superflui fl. 1 den. 74.

.....
Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 394. L. ezzel kapcsolatban a MZSO. X. 348. számot.

112.

1702. november 24. A budai tanács a zsidó iskolamester porcióját évi 3 forintra mérsékli.

Den 24. Novembris 1702.

Gehorsambe bitten deren sambentlichen juden alhier per ingebetter portions befreyung vnsers gemeinen schuelmaisters.

Auf intermeltes anlangen seint dem jüdischen schuelmaister die angeschlagene 11 portiones auf 3 fl. limitiert, dessen oberstattcammerer herr Johann Zaunockh mit zustellung dieses zuerindern.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700–1705. — 509.

113.

1702. november 24. A budai tanács Leidersdorfer Izsák zsidó porcióját elengedi azzal a feltétellel, hogy a kereskedéstől tartózkodni fog.

Den 24. Novembris 1702.

Vnderthenige gehorsambe bitten Isaac Leidersdorffer Oppenheimischen bestelten juden per portions befreung.

Es ist dem supplicanten bey so beschaffenen sachen die angeschlagene portion jedoch mit dieser condition, dass er sich alles priuats-handel gantz enthalten solle, nachgesehen, dessen herr Johann Zaunockh, alss statt-obercammerer mit zustellung dieses zu erindern.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700–1705. — 509.

114.

1702. december 13. Sopron. Sopron vármegye közgyűlése tudomásul veszi a pozsonyi kir. bizottságnak azt az intézkedését, hogy a f. évi adóból Wertheimer Simon zsidónak 75.000 forintot kell kifizetnie.

Anno 1702. die 13-a mensis Decembris in libera ac regia civitate Soproniensi celebrata est congregatio comitatus Soproniensis etc.

.....
Illustrissimi etc. salutem et paratissimam servitorum nostrorum commendationem. Intellecturae sunt praetitulatae dominationes vestrae ex hisce copialiter adjecta suae majestatis sacratissimae, domini domini clementissimi resolutione, qualiter eadem sua majestas haebraeo Simoni Vertheimber septuaginta quinque millia florenorum per inclytum istum comitatum Soproniensem in sortem portionalis sui quanti ante omnes alios assignatarios numeranda et exolvenda clementer et serio praecipiat.

Cum autem ab hac solutione legionum militarium proxime ad castra mittendarum expeditio ac per consequens servitii atefatae suae majestatis sacratissimae promotio pendeat, ideo dominationes vestras praetitulatas hisce diligenter requirendas duximus, quatenus solutionem praetactorum septuaginta quinque millium florenorum praememorato judaeo Vertheimber numerandorum quantocyus effectuare velint. In reliquo easdem ad vota valere cupimus. Posonii, 27-a Martii 1702. M. C. substitutus praeses, caeterique caesareo-regiae commissionis Posoniensis assessores.

.....
Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 404-5. E leiratban említett királyi leirat közölve 97. sorszám alatt.

1702. december 24. Győr. Tarrody János, a győri székesegyház főesperese jelenti, hogy egy zsidó néhai Tarcy János özvegyének Győr várában fekvő házát kibérelte. Kolonits Lipót bíboros eltiltja ettől, mert zsidó vallását fogja gyakorolni itt. A zsidó hivatkozik Badeni Lajos őrgróf engedélyére és Oppenheim zsidóra, az ő pártfogójára.

Ego infrascriptus recognosco praesentibus, quod die 22. Decembris ab Illustrissimo ac Reverendissimo Domino Andrea Matusek sim exmisus in negotio hic infra declarato.

Nimirum qualiter his non ita pridem evolutis diebus, quidam Judaeus domum relictas viduae condam generosi domini Joannis Tarczy in civitate interiori seu Praesidio Jauriensi sitam erga censum annualem arendavit, quae arendatio imprimis religioni Christiano-Catholicae nimum praejudicaret, cum ibidem uti supponitur etiam exercitium suum Judaicum Christiano ritui ac fidei summe contrarium praticare intendat. Quare eundem Judaeum penes litteras missiles Eminentissimi ac Celsissimi Principis Dni Dni Leopoldi Cardinalis a Kolonits, Archieppi Strigoniensis, Primatis Regni Hungariae, et hoc tempore administratoris Eppatus Jauriensis admonui ac inhibui ab ingressu et inhabitatione praememoratae domus, imo totius Praesidii.

Qui Judaeus imprimis reposuit, a quonam ego habeam licentias, ut hic mihi conducam habitationem ad exercendum meum quaestum, ac reliqua: non teneor vobis respondere, cum Suae Maiestatis mandatum non videam. Interim revereor Eminentissimum Cardinalem, cuius Lras video, et vos Ecclesiasticos, ideoque respondeo hoc modo: Licentiam hic me Jaurini collocandi habeo a Serenissimo Marchione Ludovico Badensi, qui potest quem ipse voluerit huc intromittere: Item Judaeus nomine Oppelhaime debet providere de Cassa Suae Maiestatis Sacratissimae, et nisi ipse hactenus providisset, Sua Maiestas forsitan in bello subsistere non potuisset: Quare ut suprafatus Oppenheim subsistere possit in provisione Cassae, habet sic suos homines sibi fideles distributos in Regno, qui congregent summas ad cassam debitam. Ideoque ego sum huc Jaurinum missus. Cum autem Sua Maiestas nihil nobis pro hoc fastigio solvat, debet saltem in Locis quaestum, ac alia ad nostrum emolumentum conducentia nobis concedere, aut si hoc negaverit, solvat nobis, erimus contenti. Tandem ultimatim cum summa temeritate Judaeus hic respondit, quidcumque agatis vos etiam, si nos voluerimus, absolute praevalebimus, ego statim scribam Judaeo Oppenheim, jam ille faciet, quae debet, agetque sibi incumbentia. De quibus dedi has Relatorias Testimoniales die 24. Decembris 1702.

Joannes Tarrody Cathedralis Ecclesiae Jaur. Archidiaconus Cathedralis (L. S.)

Forditása:

Én alulírott jelen soraimmal jelentem, hogy december 22.-én nagyságos és főtisztelendő Matusek András urtól az itt alant kifejtett ügyben küldtettem ki.

A nemrég lefolyt napokban egy zsidó néhai nemzetes Tarczy János meghagyott özvegyének a belvárosban vagyis Győr várában fekvő házát évi bérösszegért kibérelte, mely bérlés különösen a keresztény katolikus vallás érdekeivel igen nagy ellentétben van, mert föltételezhető, hogy az illető az ő saját zsidó vallásgyakorlatát, mely a keresztény ritussal és hittel a legnagyobb mértékben ellentétes, gyakorolni fogja. Ezért az említett zsidót főmagasságu és főméltóságu Kolonits Lipót biboros urtól, esztergomi érsek, Magyarország hercegprimása és jelenleg a győri püspökség administratorától küldött levél mellett figyelmeztettem és eltiltottam az említett házba, sőt az egész várba való belépéstől és a benne való lakástól.

Ez a zsidó elsősorban azt válaszolta: nem tartozom nektek felelni, hogy kitől van engedélyem, hogy itt lakást béreljek az én kereskedésem üzésére és egyebekre, minthogy Ő Felségének parancsát nem látom. Egyébiránt tisztetem a főmagasságu biborost, kinek levelét látom és titeket papokat és ezért ily módon válaszolok: Győrben való tartózkodásra Badeni Lajos örgróf, Ő fenségétől, aki, akit csak akar, ide küldhet, engedélyem van. Továbbá Oppelheim nevü zsidó tartozik gondoskodni Ő Felsége pénztáráról és hacsak eddig nem gondoskodott volna, Ő Felsége talán a háborúban sem tudta volna helyét megállni. Hogy az említett Oppenheim a kassza gondviselésében meg tudja állani a helyét, az ő hű embereit tartja az országban, akik a kasszába szükséges összegeket összegyűjtsek. Ezért küldtettem én ide Győrbe. Minthogy pedig Ő Felsége ezért a munkáért semmit sem fizet, meg kell nekünk e helyeken az üzletet és egyéb előnyünkre szolgáló dolgokat engedni, vagy ha valaki ezt megtagadja, fizessen nekünk és meg leszünk elégedve. Legvégül a zsidó a legnagyobb vakmerőséggel így felelt: bármit is tesztek ti, ha mi akarunk, biztosan felül maradunk; én azonnal írni fogok Oppenheim zsidónak, ő majd megteszi, a mit kell s végrehajtja az ő kötelességét.

Adtam ezt a jelentő tanúsítványomat 1702. december 24-én.

Tarrody János

a győri székesegyház főesperese (P. H.)

Győri székeskáptalan levéltára. XVI. téka, 26. 138. szám. Közli: *Kemény József*: Vázlatok a győri zsidóság történetéből. Győr, 1930. 215—216.

116.

1703. március 5. Nemeskér. Sopron vármegye közgyűlése foglalkozván Wertheimer Simon bécsi zsidó levelével, amelyben ő a fizetést sürgeti, az alispánt küldi hozzá követségbe azzal a felhatalmazással, hogy amennyiben másképpen nem lehet, úgy 12%-os kamat mellett egyezzen meg vele.

Anno 1703. die 5-a Martii in Nemeskér celebrata est congregatio comitatus Soproniensis etc.

Octavae litterae haebrai Vertheimber, quibus intimat se a contractu cum inclyto comitatu nuper inito recedere velle hujus ordinis:

Wohledl gebohrner, gestrenger herr! Weilen ich von dero selben auf mein letzteres keine antwortt becommen, die noth aber mich so sehr pressirt, das ich getringgen werde meinen bedienten, überbringer dis expresse, undzwar per postam dahin abgeschicken mit nachtrucksammer ersuchung, euer gestrenger möchten alles und jedes, so nur möglich und in dero kräftten seyn kann und mag endwenden, das ich so gleich, was immer zusammen gebracht werden kann, erhalten und mir ohnverzüglich herein geführten werden möchte, hievor ich durch meinen bruder von der Eisenstadt quitieren lassen werde. Der termin, welcher mir so heilig von der sambtlichen congregation in Oedenburg gegeben worden, hat sich verwichenen monath geendiget, bey welchen ich 60 mille fl. empfangen hätte sollen. Da nun solches nicht geschehen und allen ansehen nach die nächstfolgende andere termin ebenfahls in zweifel stehen, also erwarthe eine zuverlässige antworth und nachricht, was der löbliche comitat diessfahls intentionirt seyn und da ich die vertröstung, so bishero mir in leeren worten bestanden, nicht mit mehreren fundament finden werde, versichere ich, das es den löblichen comitat bald gereuen werde, massen ich auch zu etwas werde resolviren müssen, worzu ich bishero von der kayserlichen hoffkammer nicht habe bringen lassen. Wann ich aber auf diese zahlung verlässlicher trauen könnte und der löbliche comitat mit mir allein zu thun haben wird, dörffte derselbe hindurch nicht nur grossen schaden und verlust verhütten, sondern auch vieller molestien überhoben seyn. Mehre explication kann ich vor diesmahl nicht geben. Mithin verharre nebst schönster befehlung euer gestrengen dero diener: Wertheimber m. p. Wienn, den 7-en Feber 1703.

Post scriptum. Ich bitte noch einmahl mich vor diesmahl nicht stecken zu lassen, ich werde sonsten was thüen müssen, welches den löblichen comitat nichts nutz werde.

.....
 Respectu litterarum judaei Vertheimber quandoquidem aliunde etiam informatus est comitatus ipsum obligatorias comitatus commissariatui restituere velle ac valde gravem executionem in comitatum mittere intendere, ideo ad tollendam ansam ejusmodi inconvenientiam ablegatus est dominus vicecomes Viennam, ut cum eodem judaeo, si possibile erit, etiam erga solutionem interesse sive sex sive etiam, si aliter fieri nequiret, 12 per centum solvendi concludat, dataeque sunt eidem plenipotenciales.

.....
 Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 454-7.

117.

1703. március 26. A budai tanács előtt kötött megállapodás szerint Bürgl Sámuel zsidónak járó tartozást Brunner Farkas helyett a varga-céh fogja megfizetni.

Den 26. Marty 1703.

Samuel Pürgl jud hat von dem Wolff Prunner 4 oder 25 fl. zu fordern, hingegen er Prunner von dem schuester handwerkh etliche 40 fl.

Nun ist heüt er jud resolvirt, das schuster handwerkh stat des Prunners vorn zahler anzunehmen vnd versprechen sie schuster dem juden künfftigen heyligen Pffingsten die 4 oder 25 fl. zubezahlen vnd 1 par schuch, welche sie dem Wolf Prunner abrechnen wil, geben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700–1705. — 603.

118.

1703. április 16. Nemeskér. Sopron vármegye közgyűlése, hogy Wertheimer zsidónak és a többi hitelezőnek fizetni tudjon, a harmadik negyedére is ugyanakkora adót vet ki, mint az első és második negyedében.

Anno 1703. die 16-a mensis Aprilis in Nemeskér celebrata est congregatio comitatus Soproniensis etc.

.....
Quandoquidem tam judaeus, quam alii restantarii pecunias apud perceptorem summopere urgent, ideo pro tertia quoque angaria a singulis portionibus singulos florenos 23 den. 27, curialistae vero nobiles similiter, uti pro prioribus duabus angariis suum contingens ad manus perceptoris administrabunt.

.....
Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 468.

119.

1703. május 15. Laxenburg. Lipót kétévi fizetési haladékot engedélyez Kautitz gróf Kallman Jakab, Baruch Mark és Berl nevű zsidainak.

OL. A. 57. folio 26. (303.)

I. Lipót királynak idevonatkozó oklevelét egész terjedelmében már leközölte a MZSO. II. 317. sorszám alatt.

120.

1703. június 4. előtt. Bécs. I. Lipót király megparancsolja Pozsonyban a nádor elnöklete alatt működő kir. bizottságnak, hogy a felsorolt megyék 1704. és 1705. évi adójából Wertheimer Simon zsidó kezéhez összesen 863.600 forintot fizessenek ki.

Leopoldus.

Illustrissime sacri Romani imperii princeps cognate, spectabiles etc. nobis dilecti! Quoniam inevitabilis ex fide publica pactorum cum serenissimo domino Saxoniae et Poloniarum rege initorum ob haud exiguum in quod summa rerum, si haecce pacta non servarentur, irrueret, discrimen oriatur, necessitas, ut haebreo Vertheimber, qui fidejussionis nomine obligatus parati aeris vigore pactorum praetitulato domino electori enumerandi summam solvere tenetur, in solutionis hujus, ejusque resarcitionis stipulatae firmamentum ex collecta contributionum pro futuris 1704. et 1705. annis a praefato regno nostro Hungariae rite postulan-

darum et signanter in anno 1704. ex contingenti quanto comitatus Castriferrei 175.000, Poseniensis 112.000, Mosoniensis 62.160, Szaladiensis et Sümegiensis 75.000, Nitriensis 50.000 et Soproniensis 50.000, in anno vero 1705. ex contingenti comitatus Castriferrei 100.000, Szaladiensis et Sümeghiensis 40.000, Poseniensis 62.000, Mosoniensis 37.440, Nitriensis 50.000 et Soproniensis 50.000 fl. penes stipendia militi in praenotatis annis ad nominatos comitatus per repartitionem generalem ea mensura, ne contingentia comitatuum exsuperentur, assignanda prae omnibus aliis assignataris erga exhibitas eum in finem a cassa bellica Posenii et Budae constituta pro dictis comitatibus in sortem eorum contributionis pro quovis ex dictis annis praestandae dandas quietantias certo certius enumerentur.

Eapropter dilectioni et fidelitatibus vestris hisce benigne committimus et mandamus, quatenus praedeclaratam benignam voluntatem nostram super designatis solutionibus eo, ut praescriptum est, tempore rite fiendis et exequendis praememoratis comitatibus, qui ad hunc districtum pertinent, suo modo intimare ac una id quoque iisdem, ut mentionati singuli comitatus solennis etiam acceptationis et promissionis documenta praefato haebreo tradant, committere noverint et debeant eadem fidelitates vestrae. Gratia in reliquo etc. Datum in civitate nostra Vienna Austriae, die . . .¹ anno domini millesimo septingentesimo tertio. Leopoldus. Ladislaus Matyasovzky episcopus Nitriensis m. p. Ladislaus Hunyady m. p.

Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 482-4.

121.

1703. VI. 22. Bécs. Lipót kétévi fizetési halasztást engedélyez Austerlicz Salamon nevű zsidónak.

Moratorium ad duos annos pro Salomone Austerlicz Hebraeo, in civitate Vienna Austriae, die 22-da mensis Juny. 1703, expeditum.

OL. A. 57. folio 26. (326.)

122.

1703. június 23. Zakariás budai zsidó kereskedő 50 forintot követel Augustin Györgytől. Ebben az ügyben a pesti tanács minél előbb jelentést fog tenni.

Sessio den 23-ten Juny 1703.

Auf dess Ofnerischen jud Zacharias handelsman wider Georg Augustin in puncto schuldforderung ad 50 fl. vor gegebene wahrn dem Sambhamer seeligen bey der löblichen administration geführtes vnndt dem hiesigen magistrat vmb berichterstattung zuegeschikten klagen wirdt man wider den bericht ehist einschiken.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1702–1713. — 173.

1., kipontozva a jegyzőkönyvben.

1703. július 12. Sopron. Sopron vármegye közgyűlése tudomásul veszi egyrészt herceg Eszterházy Pál nádor levelét, másrészt a pozsonyi dicasterium leiratát, amelyekben a királyi parancs értelmében a megyének megadják, hogy az 1704. és az 1705. évi adóból összesen 100. 000 forintot Wertheimer Simon zsidónak fizessenek.

Anno 1703. die 12-a Julii in libera ac regia civitate Soproniensi celebrata est congregatio comitatus Soproniensis etc.

.....

Demum celsissimi principis regni palatini cum inclusis dicasterii Poseniensis litteris, acclusisque iisdem suae maiestatis sacratissimae litterarum paribus, quibus intimatur comitatu pro annis 1704. et 1705. judaeo Vertheimer quotannis ex quanto contributionali fl. 50.000 assignatos esse ac ut comitatus superinde litteras assecutorias dare debeat, tenoris sequentis:

Illustrissimi etc. salutem, officiorumque nostrorum commendationem. Az Vertheimer zsidó praesentálván nekünk az tekintetes posony dicasteriumnak ennek az nemes vármegyének szollo leveleit és abban includált eő fölséghe kegyelmes parancsolatyának és rendelésének mását, aztot kegyelmeteknek akaránk praesentibus accludálva megküldönünk, mely mit foglaly magában, meg fogja érteni kegyelmek, intimalván kegyelmeknek, hogy azon eő fölséghe kegyelmes parancsolattyához és rendeléséhez magát alkalmaztattni igyekezzék kegyelmek. Mitsoda tenor penigh kívánnya az acceptatíot, az emlétett zsidó nekünk beadott minutatis íme includallyuk kegyelmeknek, kívánván in reliquo Isten tarcsa és éltesse sokáigh szerencsésen kegyelmeket. Datum Viennae, 10-a Julii anno 1703. Praetitulatarum dominationum vestrarum amicus ad officia paratissimus Paulus Eszterházy m. p.

Inclusarum tenor talis est:

Illustrissimi etc. salutem et servitiorum nostrorum commendationem. Ex benigna suae sacratissimae maiestatis, domini domini nostri clementissimi per expeditionem in clytae cancellariae Hungaricae aulicae ad hanc caesareo-regiam commissionem emanata et praesentibus copialiter adjuncta resolutione uberius liquet, qualiter atefata sua maiestas sacratissima ac quibus ex rationibus atque motivis haebræo Vertheimer ex collecta contributionum pro futuris 1704. et 1705. annis a regno hocce Hungariae rite postulandarum et signanter in anno 1704. ex contingenti in clyti istius comitatus Soproniensis fl. 50.000, in anno vero 1705. fl. 50.000 penes stipendia militi in praenotatis annis ad praefatum istum comitatum per repartitionem generalem ea mensura, ne contingentia mentionati istius comitatus exsuperentur, assignanda prae omnibus aliis assignatariis erga exhibitas eum in finem a cassa bellica hic constituta pro dicto isto comitatu in sortem ejusdem contributionis pro quovis ex memoratis annis praestandae dandas quietantias certo certius enumerandas clementer ordinaverit.

Idcirco illustrissimae, reverendissimae, admodum reverendae, spectabilis ac magnificae, generosae, item egregiae et nobiles dominationes vestrae praedeclaratae caesareo-regiae ordinationi debitum morem gerere velint, neque intermittant. In reliquo praetitulatas dominationes vestras diu salvas et incolumes vivere et valere exoptamus. Posonii, die 4-a Junii anno 1703. M. C. substitutus praeses, caeterique caesareo-regiae commissionis Posoniensis assessores.

.....

Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 480-2. Lipót királynak e leiratban említett rendeletét a kötet 120. sorszáma alatt közöltük.

124.

1703. november 3. Nemeskér. Sopron vármegye közgyűlése Tholnay Dániel megyei jegyzőt és Zeke István szolgabírókat küldi fel Bécsbe az udvarhoz azzal az utasítással, hogy mivel a vármegye többek között csak Wertheimer Simon zsidónak 155.000 forinttal adósa, vigyék keresztül, hogy őfelsége az adóhátralékokat törölje vagy azok megfizetését békésebb időre halassza.

Anno 1703. die 3-ia Novembris in Nemeskér celebrata est congregatio generalis comitatus Soproniensis etc.

.....

Demum quia judaeus Vertheimber summe urgeret juxta obligatorias principis palatini earum restantiarum persolutionem, adeoque executione minitaretur, dum adinvenire, ne per hoc princeps damnificetur, quem in finem deputati sunt ad excelsam aulam juratus notarius comitatus cum egregio Stephano Zeke judice nobilium, prosequunturque instantiam comitatus juxta tenorem instructionis subsequens:

Instructio pro egregiis Daniele Tholnay jurato notario et Stephano de Zeke judice nobilium comitatus Soproniensis ad excelsam aulam Viennensem caesareo-regiam alegantis.

Quandoquidem comitatus iste ob nimiam contributionum quantitatem tantis involutus est restantiarum ambagibus, ut ex illis eluctari, eaque ex integro persolvere impossibile sit, quae quidem exolvendi impossibilitas ipsis oculis clare aspicienda venit, nam miseri comitatus hujus incolae jam omnibus solvendi mediis destituti sunt, ita ut gravissimarum jam aliquot jam annis super ipsos continuo manentium gravissimarum executionum vi licet difficillime tollerata, denique non inveniant media, quibus debita sua contributionaliae exolvere possint.

Ideo omnem comitatus iste in hoc navavit operam, ut aliquo modo ex dura hac abyssu evadere queat, sed necessitas et summus pecuniae defectus omnes ejusmodi intentiones praepedivit ac proinde primum quidem cum excelsa camera aulica ratione restantiarum anni adhuc 1697. et 98. super fl. 71.362, deinde cum haebraeo Vertheimber inprimis quidem super assignatione excellentissimi domini comitis excelsae camerae aulicae praesidis super fl. 30.000, demum assignatione ejusdem hebraei pro anno 1701. super fl. 75.000, ac demum pro anno contributionali novissimo elapso fl. 50.000, non secus et super praescriptis excelsae

camerae contractualiter erga triennium in singulis tertialitatibus appromissis antiquioribus restantiis strictissimis sub conditionibus contrahere, imo ut idem haebraeus eo magis sit assecuratus, celsissimus princeps palatinus loco comitatus fide jubere seque vadem ponere ac propria bona obligare debuerit, eaque fretus spe comitatus, quod siquidem ante alios omnes assignatarios dicto hebraeo praeprimis solvendum fore sit intimatum, quoadusque eidem non satisfecerit, illucusque aliis assignatariis solvere non adiget.

Sed per hoc non ut intentio comitatus successisset, quin potius idem comitatus spe sua frustratus diversis diversorum regiminum assignationibus fuit praegravatus, cum omnem suam vim in contentationem convenisset, totque vere et aestate 170 hominibus executoribus miseros incolas summopere constringisset, denique ad praetactas assignationes multorum millium florenorum summam ad commissariatum bellicum numerare fuit coactus. Et licet taliter miseros incolas jam pene ad incitas redegerit, nec super sit amplius, quod solvere possint, debita tamen praescripta, nec in medietate quidem sunt exoluta, sed quod plus est, iterato pro inclyto regimine Mersiano 15.000, pro regimine illustrissimi comitis Gabrielis Eszterházy 8.000, pro militia vero sub ductu excellentissimi domini generalis Schlik existentis 20.000, pro regimine Andrasiano 1.000 fl. recenter et prae aliis omnibus assignatariis quantocyus exolvenda in comitatum hunc sint assignata, unde hebraeus quoque ob neglectum solutionis terminum bona suae celsitudinis palatinalis exequi curare intendit et praeterea pro regiminibus quoque suae maiestatis sacratissimae tradita assignationes exolvi postulantur. Executoribus caesareis jam e medio comitatus ablatis qualiter exolutio earundem fieri debeat, modum non invenit comitatus, nam miseri incolae jam sentientes ablatis executores, non curatis etiam rigorosissimis comminationibus comitatus, a quo executores abierunt, ne obulum quidem ad cassam praestiterunt.

Quidquid pro servitio suae maiestatis sacratissimae proficuum iudicat, factu quoque possibile est, omnino omni studio efficere semper intendit, comitatus in exolutione harum quoque assignationum extremam quamvis operam impendere nihil dubitat, sed se opponentem datam videt impossibilitatem, quam si excelsa aula credere nollet, quacunque adinvenienda, justa tamen modalitate probandam, non credenti submittit exactio recens 20.000 fl. assignationis Schlikkianae occasionem dabit probandae impossibilitati.

Accedit his, quod pro restaurandis fortificationibus praesidii Jauriensis erga intimationem suae maiestatis sacratissimae requisitionem illustrissimi domini comitis a Zindendorff ejusdem loci commendantis in forma gratuitorum laborum super 1.000 palisatisco devehendis, manua-lique labore adminus ducentorum hominum et non contemnendorum curruum hebdomadatim alternandorum admonitus sit comitatus. Ad servitio suae maiestatis sacratissimae nunc recenter 400 haydones libentissimo, promptissimoque animo praestitit comitatus, ut pro ratione modernae necessitatis tot millia contribuat et adhuc ad tam difficiles etiam labores sufficiat, impossibile est.

Ut igitur praescriptus comitatus oppressionibus succurratur, domini ablegati demisse repraesentabunt primo quidem ratione antiquiorum restantiarum, quae per debitum hebraei intelliguntur, si quae ad trutinam justitiae summantur, apparebit manifeste pro elapsis his annis ad cassam caesaream plus fuisse solutum, quam hae non solum hujus, sed et aliorum comitatum restantiae sint et per consequens si sub relaxatione quarti millionis sua maiestas sacratissima tales comitatum praetensiones cassatas haberi velit, etiam praetensiones, quae interea temporis in comitatibus restantiarum habentur, cassandae venirent, cum et alias quod comitatus hic tantum adhuc restet, non alia sit ratio, quam quod praeter proportionem sit in quanto contributionali praegravatus, imo supra vires jam totaliter exhaustus, per tot supra recensitas gravissimas militares executiones, quae pro solo hoc novissimo anno ultra tredecim comitatu constitit et tamen ad extremum vix aliquid ad cassam potuit praestare etiam sub instantanea gravissima executione, qua non tantum ii, qui debitores censebantur, sed quos perceptor magis stabiles solvenda judicabat, quatuor, quinque potentiores rusticos executione oneravit, ex eoque non comitatus officiales alicujus morositatis, nec incolae alicujus renitentiae argui possunt, sed denique extrema jam desolatio et nimius pecuniae defectus est in causa harum magnarum restantiarum.

Ne igitur ulterius etiam ii, quorum muneri exactio harum contributionum incumbit, argui valeant coram sua maiestate sacratissima, excelsaque aula praemissa omnia demisse repraesentabunt, instabuntque, quatenus non obstante praenarrato contractu cum praescito hebreo inito, qui nempe pure ex singulari suae maiestati sacratissimae serviendi desiderio, intuituque gravissimarum executionalium comminationum et sub spe assecuratae praecedentiae ejusdem assignationis, ut praerecensitum est, fuerat confectus, eodem itaque contractu autoritate suae maiestatis sacratissimae de simplici et plano cassato et sublato restantias has, cum alias quoque exactu impossibiles sint, supplicabunt humillime relaxari, modumque per excelsam aulam adinveniri, quo tam sua celsitudo palatinalis a fide jubendo, tam comitatus a solvendo liberari possit vel adminus exolutio earundem restantiarum ad feliciora et pacatiora tempora suspendatur. Denique quia comitatus in tam arduis suae maiestatis sacratissimae necessitatibus omni studio pro posse succurrere desiderat, modus adinveniat, quo exactio harum novissimarum assignationum accelerari possit, nisi autem talis exactio autoritate suae maiestatis sacratissimae fiat, officiales comitatus insufficientes sunt ad earundem executionem.

Reliqua vero omnia, quae pro utili et proficuo comitatus incremento, publicoque bono necessaria et congrua fore cognoverint, sinceritati et dexteritati dominorum ablegatorum committuntur. Ex congregatione comitatus Soproniensis in Nemeskér, die 3-ia mensis Novembris anno domini 1703.

Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 524-31.

1703. december 28. Nemeskér. Sopron vármegye közgyűlése arra való tekintettel, hogy a király az ország minden adóhátralékát elengedte, megbizta bécsi ágenseit, Galya András és Völcsey Györgyöt, hogy Wertheimer Simon zsidónál levő két kötelezvény érvénytelenítése érdekében mindent kövessenek el, mely célra a vármegye 1500 forint discretiót hajlandó fizetni.

Anno 1703. die 28-a Decembris in possessione Nemeskér celebrata est congregatio comitatus Soproniensis etc.

Proposuit quoque dominus vicecomes, quod siquidem sua maiestas sacratissima tam contributiones, quam etiam omnes restantias toti regno benigne relaxaverit, comitatus nihilominus cum haebraeo Vertheimber contractum habeat, quo pecunias ipsi assignatas se persoluturum obligaverat, imo sua celsitudo palatinalis secundum obligatorias satis celsitudinis adhuc prae manibus ejusdem hebraei habeantur, penes quas adhuc ultra 100 millia fl. in comitatu praebendenda ne post relaxationem ejusmodi restantiarum idem haebraeus eas adhuc vigore obligatarum praetendere possit, e re visum est, scribere litteras tam suae celsitudini, quam egregiis Andreae Galya et Georgio Völcsey, ideo ambobus, quia Georgius Völcsey ordinarius agens comitatus saepius in negotiis suae celsitudinis palatinalis occupatus haberetur, quatenus ex cancellaria regia Hungarica unum juratum expetunt, qui memoratum haebraeum de restitutione earundem obligatarum ambarum et primarum quidem, quas comitatus eidem adhuc ante fidejussionalis tradiderat, secundarum autem suae celsitudinis fidejussionalium admoneat. Si restituerit, bene quidem, si non, in excelsa camera aulica pro cassatione earundem instabunt, prouti confectio memorialium eidem camerae porrigendarum notario comitatus est commissa. Ut autem idem negotium eo celeriori cursu terminari possit, data est facultas iisdem usque ad summam fl. 1.500 domini camerae praesidi vel aliis, quorum intererit, oblationem praestare, cujus exolutionem comitatus omnino in se assumpsit.

Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 590-1.

1704. április 2. A budai zsidóságra kirótt sáncmunkát a budai tanács 6 öltre mérsékli.

Den 2. April 1704.

Vnterthänige bitten gesambten juden alhier per verschonung fererer schantzarbeith.

Es ist denen supplicanten die ihnen vorhero aufgetragene schantzarbeith biss auf 6 clafter limitiert.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700—1705. — 742. és uo. 1704—1705. — 22. és uo. 1704—1709. — 19.

1704. április 4. A budai tanács néhai Gollansthia Iván után maradt 40 forint adósságot Bürgl Joachim zsidó részére úgy rendezi, hogy a zsidó kölcsönözze a szőlő megművelésének költségét, szüretkor pedig a termésből kárpótolja magát, amikor egy akó borért 15 garassal többet adjon, mint ahogyan a dézsmabort fizetik.

Sessio den 4-ten April 1704.

Joachim Bürgl jud producirt eine obligation von Ivan Gollansthia seeligen per 40 fl., welche die hinterlassene wittib zu zahlen nit vermag. Ist also die sach dahin judicialiter verglichen, das er Bürgl die bauunkosten auf die weingärth herschiessen, in der künfftigen fexung sein bezahlung in wein den emmer umb 15 groschen wohlfailler, alss er in zehendt gehet, zu empfangen haben solle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700–1705. — 743. és uo. 1704–1705. — 24. és uo. 1704–1709. — 20-1.

1704. augusztus 22. Hirschl Izsák és József Salamon zsidók követelésének rendezését a budai tanács kívánságuk szerint elrendeli.

Sessio den 22-ten Augusti 1704.

Vnterthäniges bitten Hirschel Isakhs und Joseph Salomons Natliche erben, ut intus die contentirung.

Resolutio: dem beklagten die contentirung aufzuerlegen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700–1705. — 774. és uo. 1700–1705. 52. és uo. 1704–1709. — 49.

1704. szeptember 3. Az öreg Hirschl zsidónak Hoppe Henrik budai lakatos fizessen 15 forintot, kamat fejében pedig 3 forint 36 krajcárt.

Sessio den 3. Septembris 1704.

Der alte Hirschel jud fordert an denen Raithmayrischen erben auf des Ignaty Walg obligation a 10. July 1700. 10 emer wein, so er ihme von heüriger fexung zu bezahlen bittet.

Negatur solutio in vino vel mustu, allein solle der schlosser Heinrich Hoppe dem juden das capital mit 15 fl. bezahlen und anbey das interesse vor 3 jahr per 3 fl. 36 kreitzer.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700–1705. — 777-8. és uo. 1704–1705. — 55. és uo. 1704–1709. — 52.

1704. szeptember 5. Hirschl és Bürgl Joachim budai zsidóknak Raytmayr árvák nevében gyámjuk, Stadler József egyenkint 8–8 akó mustot adjon a tartozás fejében.

Sessio den 5. Septembris 1704.

Dem juden Hirschel solle der Raithmayrische gerhaab Joseph Stadler wegen seiner praetension per 15 fl. gegen herausgegebenener Walgischen obligation 8 emmer most erfolgen.

Dem juden Joachim Bürgel seint wegen seiner an den Raithmayrischen erben zu fordern habende 15 fl. gegen extradirung der Walgischen obligation von dem gerhaben Joseph Stadler 8 emmer most erfolgen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700–1705. — 779. és uo. 1704–1705. — 57. és uo. 1704–1709. — 54.

1704. október 16. Nemeskér. Sopron vármegye közgyűlése a nádor kívánságára Wertheimer zsidóval való elszámolás céljából a vármegye jegyzőjén kívül Bécsbe küldi a mostani és a korábbi főszámvevőjét is, kiknek napi-díjáról gondoskodik.

Anno 1704. die 16-a Octobris in Nemeskér celebrata est congregatio comitatus Soproniensis etc.

Demum quia sua celsitudo palatinalis ad ineundum cum haebreo Vertheimber computum notarium comitatus Viennam postularet cum perceptore comitatus tam moderno, quam priore Adamo Pogacs, ideo isdem deputatum est diurnum ordinarium.

Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 731.

1704. december 12. Sopron. Sopron vármegye részleges közgyűlése minden porcióra 3½ forint adót vel ki azért, hogy egyrészt Wertheimer zsidót, másrészt a nádort kifizelhesse.

Anno 1704. die 12-a mensis Decembris in libera ac regia civitate Soproniensis celebrata est congregatio particularis comitatus itidem Soproniensis etc.

Quandoquidem inclytus comitatus haebreo Vertheimber pro rehabitione obligatoriarum suarum in gratificationem fl. 3.000 promisit ac praeterea in rationem certae 50.000 fl. summae suae celsitudini palatinali comitatus adhuc restaret circiter fl. 3.000, ideo limitati sunt in singulas portiones iterato fl. 3½, cum nupero tallero in toto fl. 5 intra

spatium octidui ad cassam comitatus persolvendi, alioquin executione mediante desummendi.

.....
Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 760.

133.

1705. április 21. Izsák budai zsidó egy szatmári katonától Mátyás ácsmestertől ellopott ezüst kanalat vett meg. A pesti tanács ezért a zsidót 40 tallerra bünteti meg, a társait pedig figyelmezteti, hogy ilyesmitől óvakodjanak, mert máskülönben egyellen zsidót sem engednek be Pest városába.

Sessio den 21-ten April 1705.

Ein Ofnerischer judt Isac hat ein silbern leffel von einem Zathmarischen soldathen kaufft per 5 siebenzehener 12 den., welcher leffel dem Mathiass zimmermeister gestohlen wordten vnd weilen vorkommen, dass durch die juden viel gestohlene sachen entführet wordten, als wirdt dem jud Isac zur verdinten straff vnnndt vermeidung derley wucherey mit gestohlenen sachen 40 thaler straff andictirt vnnndt des arrests nit ehenter entlassen wirdt, welches seinen interessirten cameraden ernstlich verwissen ist sich führohin von dergleichen zu hüten, widrigens kein judt auf Pest zu gehen nicht geduldet sein.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1702—1713. — 319.

134.

1705. április 27. Izsák zsidónak járó adósságát Schärl Ferenc budai mészáros ökor- és tehénbörben fizesse meg darabjál 15 krajcárral jobban értékelve, mint ahogyan az a napi áron megy.

Prima sessio den 27-ten April 1705.

Der jud Isac contra Frantz Schärl ratione debiti.

Es wirdt solcher gestalten verglichen, das der Schärl dem juden zahlen wirdt mit habenden oxsen-, khüehütten vmb 15 kreitzer jedes stukh theurer, als der ordinari khaufft gehet, welches der jud sich selbst erbotten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700—1705. — 853. és uo. 1704—1705. — 137. és uo. 1704—1709. — 133.

135.

1705. november 16. A budai tanács a budai zsidókat arra kötelezi, hogy őket ismerjék el felettes hatóságuknak és ollalompénzt a kamarai adminisztrációnak többé ne fizessenek.

Den 16-ten November 1705.

Denen juden ist aufgetragen den stattrath vor ihre instanz zu erkennen und der administration kein schutzgeldt mehr zu raichen bey spörung ihress gewerbs.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700—1705. — 921. és uo. 1704—1705. — 230. és uo. 1704—1709. — 215.

1705. november 28. Bécs. Herceg Eszterházy Pál nádor a Sopron vármegyei alispánhoz írt levelének második részében sürgeti Sopron vármegyét, hogy Wertheimer zsidóval végre rendezzék az ügyüket és ebből a célból a vármegye jegyzőjét, Tolnay Dánielt küldjék fel hozzá.

Anno 1705. die 28-a Novembris in libera ac regia civitate Soproniensi celebrata est congregatio comitatus Soproniensis etc.

.....
 Generose domine etc. salutem et officiorum nostrorum commendationem.

Azomban jól tudgya azt kegyelmed, hogy az restantiak erant valo nemes vármegye obligatoriaja a mi kezes levelünkkel edgyütt mai napigh is Vertheimber zsidonál vagyon, aki nagy summát teszen, sött azaz öttvenezer forént sincsen mégh egészben kifüzetve, melyet mi ...¹ urtul a mi creditumunkra fölvettük s anticipato nemes vármegye helett a zsidonak megattuk, mely 50.000 foréntul a 1-a Aprilis 1703. mái napigh is egészlen füzettyük az interesit. Annak okáért most még in tempore lenni itélyük, hogy a nemes vármegye számot vessen a zsidoval és eliberálya mint az maga obligatoriáját, mint az mi kezes levelünket. Azért bocsátottuk le Madarasz urat, hogy az irásokat hozza föl, méltó s megis érdemli a dologh, hogy Tolnay uram is jöjen föl Madarasz urral s együtt vügyék véghez ezen nemes vármegye dolgát mentül hamarább. Annak okáért küldgye föl eő kegyelmeket és instructiot adgyon eő kegyelmeknek. In reliquo Isten éltesse kegyelmedet szerencsésen. Viennae, 9-a Octobris 1705. Generosae dominationis vestrae amicus ad officia paratissimus: Paulus Eszterházy m. p.

Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 989.

1705. december 18. A budai tanács az adókiivetés céljából elrendeli a zsidók összeírását.

Den 18-ten Decembris 1705.

Ist geschlossen die juden zu conscribiren, damit desté fieglich der anschlaag auf sye gemacht werden könne.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1700—1705. — 936. és uo. 1704—1705. — 248. és uo. 1704—1709. 229.

1., a név kipontozva.

1706. február 1. József zsidónak 75 forint követelését Faretí Bernát budai polgár 24 akó borral kifizette.

Den 1-ten Februari 1706.

Dess Joseph judens undt Bernhard Fereti anforderung per 75 fl. gegen empfangenen 24 emmer wein ist aufgehoben undt compensiert.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704—1709. — 249. és uo. 1706—1710. — 23.

1706. március 17. Faretí Bernát teljesítse megállapodását Hirschl Izsák és József Simon budai zsidókkal szemben.

Den 17-ten Marty 1706.

Gehorsambe anlangen undt bitten Bernhardt Farreti contra Hirschel Isac und Joseph Simon beeden juden per, ut intus.

Widerumb hinausszugeben und weillen die sach bereiths noch unten 1. Februari gerichtlich vorkommener verglichen und aufgehoben, als hat es darbey allerdings sein verbleiben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704—1709. — 274. és uo. 1706—1710. 53.

1706. május 7. Raab Miklós panaszát Bacharacher zsidóval szemben a budai tanács nem tartja indokoltnak, ellenben a rossz munka miatt a kőművesek tartoznak még 12 öl falat felépíteni.

Den 7-ten May 1706.

Nicolaus Raab klagt wider den juden Bacharacher wegen einer in sein des Raabs hauss eingefallenen mauer. Weillen aber er jud diese arbeith nicht, sondern er Raab verdungen, der jud aber nur die bezahlung gethan und die mauerer ihr arbeith nit wohl verrichtet, als ist er judt von dieser klag ledig gesprochen, die mauerer aber diese arbeith verrichten müessen und ist der mauerer Hannss Funkh 6 claffter zu machen condemnirt und so sein gespannt, so dermahlen abwesendt, wider kommen solte, wirdt selbiger auch soviell claffter machen müessen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704—1709. — 296-7. és uo. 1706—1710. — 87.

1706. augusztus 9. Az öreg Hirschl budai zsidó elismeri, hogy Natl örökösök követelése a Herdegk-féle adósság tekintetében jogos.

Den 9-ten Augusti 1706.

Der alte Hirschl jud wirdt befragt, ob ihme wissendt, das die Herdegkischen schuldt bey denen Natlischen erben richtig, bekennet es, das solche gantz richtig.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704—1709. — 339. és uo. 1706—1710. — 139.

1706. augusztus 13. Natl zsidó örökösei fizessék ki Hollermant és 100 birodalmi tallér a büntetésük, ha a budai tanácsot nem ismerik el felettes hatóságuknak.

Den 13-ten Augusti 1706.

Denen Natlischen erben juden ist auferlegt den Hollerman zubezahlen, interim ist in das verbott auf die wein bey herrn Wolff Bösingger verwilligt und 100 reichsthaler straff dictiert, sofern sye ein andere instanz, als den stattrath erkennen sollen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704—1709. — 340-1. és uo. 1706—1710. — 141.

1706. szeptember 3. Izsák zsidó addig a Wurmb-féle szőlőben Budán nem szüretelhet, amíg az eredeti szerződést be nem mutatja.

Den 3. September 1706.

Biss zu aufweisung des original contracts, welchen der jud Isak wegen des Wurmb weingarth in handen hat, ist ihme Isak das lesen verbotten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704—1709. — 355. és uo. 1706—1710. — 155.

1706. szeptember 13. Wurmb Ker. János budai polgárnak és sütőmesternek Leidersdorfer és az öreg Hirschl zsidókkal szemben fennálló 300 forint adósság kérdése függőben marad Leidersdorfer zsidónak visszalértéig, de Wurmb az idén 6 akó bort azért fizessen.

Den 13-ten September 1706.

Die Leyderstorfferin jüdin mit den alten Hirschel contra Johann Baptista Wurmb burgerlichen bekhen wegen anforderenden 300 fl. und pro hypotheca verschribenen weingarth in ist dahin veranlast, das alles biss zu ankunfft des Leyderstorffers in suspenso verbleiben solle, an heüer aber ihme Wurmb 6 emmer wein zukommen solle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704—1709. — 360. és uo. 1706—1710. — 159.

1706. október 20. A megkeresztelkedett zsidónő előtt a budai tanács ítéletét felolvassák.

Den 20-ten Octobris 1706.

Der getaufften jüdin wirdt ihr vrthl verlesen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704—1709. — 367. és uo. 1706—1710. — 166.

1706. november 26. Buda. Higel János Keresztély 19 éves tanuló más állapotba hozta Erzsébet nevű zsidónőt, aki időközben keresztény hitre tért át és Anna Katalin nevet vette fel. Az enyhítő körülményekre való tekintettel a budai tanács megelepszik a börtönben eltöltött eddigi idővel.

Vhrtel Johann Christian Higel.

Demnach gegenwerttiger jüngling Johann Christian Higel, ein student seines alters 19 jahr, in dem mit ihm vntern 5. July diess jahrs vorgehabten güettigen examine, auch drüberhin vgenommenen confrontation bekennet vndt an tag kohmmen, dass er sich mit einer jüdin, nahmens Elisabeth, so aber nachgehendts durch angenommenen heyligen tauff eine christin vndt Anna Catharina benehnet worden, vergangen vndt sich fleischlich vermischet, also zwar das diese damahlige geweste jüdin sich schwanger befundten, derowegen er Christian Higel, vmb willen er sich mit einer vnglaubigen solches gestalten versündigtet, zu der in der landtgerichts ordnung andictirten straff, nemblich zum staub beesen vndt verweisung dess landts condemnirt sein solle, nichts destoweniger hat man ihm in ansehung seiner jugendt, das seine muetter annoch alhier in leben, auch er, wie in denen vorgehabten examinibus vorkohmen, mit dieser damahligen jüdin mit geschanckhnuss vndt anreizung dahin verlaitet worden, auch sonst in ansehung derer vor ihm eingelassenen geistlichen recommendation mit dieser ordinary straff, doch mit ernstlichen verweisung dieses dermahlen verschonen vndt mit diesem biss anhero aussgestandenen arests ihm bestraft haben wille. Actum Ofen, den 26. Novembris 1706.

Kivül: Ofen, den 26. Novembris 1706. Vhrtel Johann Christian Higel studentens 19 jahr alt.

Budai levéltár, Acta iuridica 1706. nov. 26.

1706. november 29. Bacharacher zsidótól ellopott néhány vég vászon ügyében a budai tanács két tanút kihallgat.

Stattrath Ofen, den 29. Novembris 1706.

Zeügen verhör in causa des jud Bacharachers wegen einiger entfrembden stükhel leingewandt, primo Maxim Stepanouitz, ein Ratz von Sankt Andree altglaubiger, seines alter 30 jahr, sagt aus und ist drüberhin ein jurament abzulegen erbietig, das er in geringsten nicht gesehen, das aus dem vass und ander sachen, so auf dem schiff gewesen, des judens seyen entfrembt worden, also zu verstehen von Sankt Andree her, secundo zeüg Ilia Radovan alt 24 jahr, altglaubiger, in simili, wie obiger zeüg.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704–1709. — 384. és uo. 1706–1710. — 186.

1706. december 10. Bürgl Sámuel zsidó a Haselberg-féle 30 forint követelésével a budai tanács határozata szerint elsőbbséget nyer a Fleischacker-féle adóssággal szemben.

Den 10-ten Decembris 1706.

Die Hasselbergischen schuldt per 30 fl. ist die priorität dem Samuel Bürgl zuerkennt vor die Fleischackerischen schuldt, weillen selbiger priori tempore gewesen ist undt auch er derentwegen von herrn Keppeler mündtlichen versichert worden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704–1709. — 393. és uo. 1706–1710. — 197.

1706. december. 13. Bécs. I. József két évi fizetési halasztást engedélyez a Rohonc-i zsidóknak, hogy a belháború okozta veszteségeiket kiheverhessék.

OL. Kanc. A. 57. Lib. Regius fol. 27. (256-258.)

I. József királynak idevonatkozó oklevelét egész terjedelemben már leköszölte a MZSO. II. 329. sorszám alatt.

1707. január 12. Perkovits Mihály 125 forinttal tartozik Bürgl Joachim zsidónak, melyre most 17 akó bort fizet, míg a többit a legközelebbi szüretig adja meg. Így határoz a budai tanács.

Den 12-ten Janner 1707.

Der Michäel Perkovitsch ist dem juden Joachim Bürgl 125 fl. schuldig, woran er 17 emmer wein bereiths emphanen hat, wegen des überrests ist verwilliget den juden bis künfftiges lesen zu bezahlen, widrigen fahls er mit ordnung auf das lesen zu greiffen befuegt sein solle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704–1709. — 418. és uo. 1706–1710. — 228.

1707. február 11. Raab Miklós budai polgár és puskaműves panasza tárgyában Pacheracher Farkas zsidó nyilatkozzék.

Den 11. Feber 1707.

Gehorsambe anlangen vnndt bitten Nicolai Raabs burgern vnndt pixenmeister alda contra Wolff Pacheracher juden per ingebettener aufflaag.

Dem beklagten Wolff Pacheracher vmb bericht.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1706–1710. — 237.

1707. február 15. A budai zsidóktól, akik tilalom ellenére állatbört vásároltak, 3 db-ot a pesti tanács elkoboz, mert azok elhullott állatokról valók voltak, a többi 10 db-ért pedig büntetést mér ki rájuk.

Sessio den 15. February 1707.

Einige juden von Ofen kauffen heüth auff wider den verbott vndt weillen besonderlich 3 heüth gefunden worden die von dem crepirten vich abgezogen worden, alss seint diesse verfallen, vmb die übrige aber deren 10 heüth werden sie wegen ihrer widerhandlung gestrafft.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1702—1713. — 406.

1707. március 27. Buda. Holderman János Ulrik budai szabómester elismeri, hogy Bürgl Joachim zsidónak 103 forinttal és 6 akó borral tartozik. A pénzt 3 hónapon belül, míg a bort szüretkor fogja megadni.

Ich endts gefertigter zeug vndt bekhenne hiemit in crafft diessen scheins, dass ich mich heunt zu endt gesezten dato mit dem herrn Joachim Bürgl juden alhier ordentlich berechnet habe vndt verbleibe selben über sothan autentisch verricht undt gepflogene abrechnung annoch paar zu bezahlen schuldig benantlich einhundertvnddrey gulden, sage 103 fl., welche innerhalb drey monathen aufrecht undt redlicht nebst einen gulden pro cento discretion zubezhalen vndt richtig abzuführen mich hiemit sambt meiner frauen eheconsortin verbindt vndt verobligire, wie nicht minder benebens auch vrkhunde hiemit, das er obbemelte Joachim Bürgel judt mir 6 emmer wein, sage 6 emer wein, paar undt rechts bezahlet vndt ich solche in diessen nechstkhünffligen 1707-ten weinlessen von meinen ihme gefälligen gutten must, wo oder auss wass vor einen weingarthen ihme solcher schmackhen wirdet, abschepfen zu lassen undt mithin obbemelte 6 emer wein oder bezahlten mustes auch richtig zubezahlen mich hiemit gleichenfahls mitsambt der meinigen versprech undt verpfende. Wo in fahl aber auf obstehende zeit ich eines, wie dass andere nicht zu halten kunte, alss giebe ich alle gewalt undt vollmacht, das er Joachim Bürgl judt sich bey einen löblichen gemeinen stattgrundtbuech nach seinen eignen belieben diesser schuldt wegen versichern vndt an all meinen haab vndt gutt, wie gelüst vndt grundtbuchs recht ist, zahlhafft machen könne vndt möge. Vrkundt dessen vnser hierunter gestelte fertigung. Signatum Ofen, den 27-ten Marty 1707.

Hanss Ulrich Holderman, burgerlicher schneidermeister alhier.

Budai levéltár, Acta iuridica 1707. március 27.
Egykorú, egyszerű másolat papíroson.

1707. május 6. Leidersdorfer Izsák és Bürgl Joachim zsidóknak Wurbm Ker. János budai polgárral és sütőmesterrel szemben fennálló követeléseit tárgyában a budai tanács megfelelőképpen intézkedik.

Den 6. May 1707.

Isacc Leydersdorffer judt klaget wider den burgerlichen bekhen Johann Baptist Wurbm in puncto debiti, ist die sach dahin geschlossen, das hierinfahls bey dem grundtbuch den 10-ten dies zu erleütherung dessen eine commission angestellet undt hierüber relationirt werden solle. Joachim Bürgel judt klaget, beschwehrt sich eben wider gedachten Wurbm, weillen der judt ihme ein versatz, so vorhero (tit.) herrn von Koberg gewesten haubtmann unter alhiesiger quarnison gehörig, bey herrn Pruner löblichen administrations rath versezet undt die bemelter judt schon 5 jahr vor dem Wurbm das interesse bezahlet, alsz bittet er das interesse ihme Wurbm aufzulegen, der Wurbm erbietet sich das interesse vor ein jahr zuentrichten, im übrigen aber kann mehrgedachter judt wegen bezahlten interesse per 60 fl. beym grundtbuch auf sein gehorsamben anhalten vorgemerket werden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704–1709. — 471-2. és uo. 1706–1710. — 286-7.

1707. május 27. Leidersdorfer Izsák zsidó követelését a budai tanács rátáblázza a Wurbm-féle házra.

Den 27-ten May 1707.

Gehorsambe anlangen undt bitten Isacc Leyderssdorffer judens propter hypothec aufs Wurbmischen hauss.

Auf gemeiner statt grundtbuech zu weisen, so inbegehrte versicherung nach gestalt der sachen undt ohne praejudiz der vielleicht sich schon angegebenen creditorn mit vorwissen des Wurbms zu thuen hat.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704–1909. — 484. és uo. 1706–1710. — 302.

1707. junius 21. Leidersdorfer Hock zsidó 387 forint adósságot követel Lehner János pesti ácsmestertől, ki ezzel szemben két írást mutat fel, mely igazolná, hogy nem tartozik. A zsidó ezer forintot hajlandó adni a szegényeknek, ha bebizonyítanák, hogy erre a 387 forintra akár egy krajcárt is kapott volna.

Sessio den 21. Juny 1707.

Der judt Hock Leidessdorffer klagt dem zimmermeister Johann Lehner wegen 387 fl., so er ihme auff holtzkauff vndt auff wexell dess Samuel Pürgell in Wienn gezahllt hatt.

Johan Lehner producirt 2 schein von herr Scheri, vermüg welchen er

Lehner frey sein solte. In den letzten schein heisset es, das der judt die abrechnung pflegen solle wegen empfangenen fruchten, wird demnach der judt befragt, ob er gar nichts a conto dess Lehnerischen schein empfangen, andtwortt der judt, wan man finden wirdt, das er einen kreitzer a conto diesser 387 fl. empfangen hette, wolte er 1000 fl. straff geben vor die arme leüth.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1702—1713. — 425-6.

157.

1707. augusztus 5. Lehner János ácsmester a pesti tanács elé Török Jancsit állítja tanúnak annak igazolására, hogy neki a zsidók megtgérték, hogy nyugtáját ki fogják adni.

Sessio den 5-ten Augusti 1707.

Johann Lehner thut ansuchung dem Török Janschi gerichtlich zu vernehmen, wass er wegen seiner schuldt, so gedachter Lehner sich der ertzbischofflichen gebühr wegen, indessen bey den juden Bürgl und Leideldorffers schriftlich verobligirt und als herr Cheri vor 3 jahr auff Ofen kohmmen, was er destwegen dem ihme Lehner vor richtigkeit gemacht habe.

Török Janschi sagt, vor 3 jahren seye der herr Chery in Ofen dahier gewesen, bey welchen er wegen eines verkaufften pferdts forderung gemacht, auch ein anweissung an die juden zu Ofen bekhommen. Damahlen were meister Johann Lehner auch wegen seiner dem juden der vorgemeldten erzbischofflichen gebühr vndt verobligirte baumaterialien von sich gebener obligation da gewesen vndt seine obligation zuruckh verlangt, wass gestalten der herr Cheri selbigermahlen den juden befohlen dem meister Johann Lehner seine quittung zu extradiren vndt die forderung vor das genommene gehöltz auff ihn zu stellen, besonderlich weillen er noch ihnen juden abzurechnen habe, auch schon dem judt Jacob zahlung in getrait darauff gethan vndt hetten die juden Jacob, Isac vndt Hirschl, weillen sie damahlen ihr laberfest hatten vndt mit solchen schuldsachen nicht vmbgehen zu derffen, sich endtschuldigt, versichert, nachdeme sich das laberfest geehndet haben werde, die quittung ihme Johann Lehner herauszugeben vndt das diesses also gewesen, wisset er sich wohl zu erinnern, auch könne ein jurament darüber ablegen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1702—1713. — 429-430.

158.

1707. augusztus 19. Schärl Ferenc budai polgár tartozását Leidersdorfer Izsák zsidónak fizesse meg.

Den 19-ten August 1707.

Den Frantz Schärl ist aufferlegt den juden Leyderstorffer zubezahlen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704—1709. — 527. és uo. 1706—1710. — 348.

1707. szeptember 16. Sopron. Sopron vármegye közgyűlése foglalkozik herceg Eszterházy Pál nádornak a megye jegyzőjéhez írt levelével, amelyben még 1703-ban Gudenustól felvett és Wertheimer zsidónak kifizetett 50.000 forint adósságnak végleges rendezését sürgeti.

Anno 1707. die 16-a Septembris in libera ac regia civitate Soproniensi (celebrata est congregatio comitatus Soproniensi) etc.

.....

Secundae aliae ejusdem suae celsitudinis notario sonantes, quibus sua celsitudo in exolutionem debitorum comitatus antiquas restantias exequi jubet sub hac verborum forma:

Generose domine etc. salutem et nostram benevolentiam. Emléksztetnünk ujjonnond akarjuk kegyelmedet azon tudvavalo még 1-a Aprilis 1703. Gudenustul fölvelt és Vertheimbernek füzetett 50 mille foréntokat restantiaját, mért nem lehetne tandem aliquando complanálni, aki fölöttéb nagy summát már éppen nem fog tenni. A restantia világos, de sok idő mulva ne talán confusiot is okozhasson. A nemes vármegyének Vertheimbertul kiváltot 157 mille foréntrul valo obligatoria kezünk-nél vagyón, melyek azonnal visszaadatnak, mihelest complanaltattnák azon restantia. Ellenben a mi particularis quietantiaink extalnak perceptor urnál, melyeket hasonloképpen vissza köllene vennünk. Ugy gondolyuk, lesznek más aprolékos kegyelmednél jól tudva lévő particularis debitumok is, melyeknek megfűzetésit magunk is inkább akaránk. Azért magunk részérül meghattuk praefectus uramnak, hogy legelső gyűlésben propositioban vévén kegyelmed, im ezek eránt valami bizonyost determinályon kegyelmetek és amennyire a mi jóságunkat illetni fogja, a mi részünkrül assistentiat is adgyon eő kegyelme. In reliquo éltesse Isten kegyelmedet jo egézségben. Viennae, 27. Augusti anno 1707. Generosae dominationis vestrae benevolus:

Paulus Eszterházy m. p.

.....

Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IV. 1238-9.

1707. szeptember 20. A budai tanács figyelmezteti Barbier Ferencet, hogy sógorának, Kepperg századosnak zálogügyét rendezze Bürgl Joachim zsidóval.

Den 20-ten Septembris 1707.

Gehorsambe bitten Joachim Bürgels juden ratione des herrn haubtmann Keppergs versatz.

Nochmahlen, vndtzwar zu allem überfluss über die unten 27. May, das unten 15. July ergangenen verordnung auf Frantz Barbier zu weisen,

so seinem herrn schwagern haubtmann Kopperg, damit dermahl eins in diser so langwüriger sach die richtigkeit gepflogen werden möchte, und nicht noth werde auf andere mittl zu greiffen, dises zu communicirn haben wirdt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704–1709. — 539-540. és uo. 1706-1710. — 362.

161.

1707. november 23. Hirschl, Pachracher és József zsidók 8 napon belül a budai tanács joghatóságát ismerjék el, mert máskülönben a boltjaikat be fogják zárni.

Den 23-ten Novembris 1707.

Denen juden, als Hirschel und Pachracher, auch Joseph wirdt vorgetragen, das sie sich vermög der privilegin unter der statt jurisdiction ergeben undt inner 8 tagen sich erklären sollen, widrigen fahls ihnen die gewölber gespöhrt oder nit admittiert werden sollen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704–1709. — 563. és uo. 1706–1710. — 392.

162.

1707. november 29. A budai tanács kitart 8 nap előtt hozott határozata mellett, hogy bezáratja azoknak a zsidóknak boltjait, akik joghatóságukat nem ismerik el.

Den 29. November 1707.

Ist universaliter geschlossen den rathschluss, so vor 8 tagen wegen der juden zu inhaeriren vndt ihnen khünfftigen pfingstag die gewelber zu spörren, sofern sye nit sich vnter die bürgerlichen jurisdiction vermög des priuilegen vndergeben wollen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1706–1710. — 396.

163.

1707. november 29. A budai tanács arra utasítja Steiner hadnagyot, hogy a város joghatóságát el nem ismerő zsidók ellen a végrehajtást végezze el.

Den 29-ten Novembris 1707.

Ist ferers geschlossen wider die juden in puncto jurisdiction wider die abgetribene gewalt von der administration die burgerliche execution denen juden einzulegen, ist dem wachtmaister leüthenant Steiner die commission aufgetragen, jedoch alle discretion zugebrauchen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704–1709. — 567-8.

1708. január 17. Bürgl Sámuel zsidó Braunsreuternétől a pesti tanács előtt 100 forintot követel. Az asszony az elzálogosított övét vagy kiváltja hűsvétig vagy azt megbecsülik és eladható lesz.

Sessio den 17. January 1708.

Samuel Bürgl klagt die Braunsreüterin wegen schuldiger 100 fl. an, sie dazue vndt verspricht die derentwegen versezte gürtl künftige Ostern ausszulösen, widrigenss die gürtl vnpartheyisch geschätzt vndt ihm Bürgl der schatzung nach anzunehmen verlaubt, wan die gürtl so viell werth ist.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1702—1713. — 456.

1708. március 12. Buda. Az ifjabb Hirschl zsidó Werner fuvaroson 15 forint fuwardíjat követel. Ebben a kérdésben a budai tanács előzőleg a tanácsí jegyzőkönyvben kíván utánanézni.

Ofen, den 12. Marty 1708.

Der junge Hirschel judt forderte an dem fuhrman Werner diejenige 15 fl., welche er seinen vohrfaher Wentzl Püffel zu Wienn auf seine wahren nacher Ofen zu führen, daran gegeben, alss er aber zue Schwechet von dem Salomonn also verletzt, das er alda todts verblichen undt die wahren nacher Wienn mit grossen vnkosten geführet, mithin er Hirschel dato nicht contentiret, diese 15 fl. aber den Püffel richtig abgeführet, mit dem zeügen Hanss Geörg Schelhoren erwissen worden, per consequens er jud sich des Werner halten wolle, welches berurt, biss das prothocoll aufgeschlagen undt gesehen werde, wie die sach zwischen der wittib Püfflin und den Salomon abgehandlet worden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704—1709. — 616. és uo. 1706—1710. — 458.

1708. június 1. Braunsreuterné a pesti tanács előtt Bürgl zsidónak 100 forintot fizessen a zálogban levő övéért, míg 8 forint kamat lekintetében megvárják a zsidó testvérének visszatértét.

Sessio den 1. Juny 1708.

Der judt Birgl klaget die Braunsreütherin an, das sie bey seinem brueder Samuel Bürgl eine gürtl vmb 100 fl. in versatz geben. Die Braunsreütherin erschinet, meldet die 100 (fl.) paar vndt gleich zu erlegen pro capitali et interesse, wan aber der judt nit sich darmit wohl befridigen vndt ihr die gürtl dargegen extradiren, so schlage sie ihme das vnterpfandt anheim. Dahin disponiret worden, das sie Braunsreütherin dem juden gleich die 100 fl. erlegen solle gegen ausschändtung der gürtl, weill wegen dess interesse eine differenz, das weder er jud erleittung

noch ihr debitorin nach genüegen kan glauben beygemessen werden. Ist dan wass das interesse anbelangt, welches der judt in allen per 8 fl. praetendiret, diess interesse biss zu dess Samuels Bürgels ankhunfft verschoben worden.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1702–1713. — 479.

167.

1708. június 18. Buda. Bürgl Joachim zsidónak Holderman János Ulrik budai polgár és szabó a tartozását 3 napon belül fizesse meg.

Ofen, den 18-ten 1708.

Joachim Burger (1) judt klagt wider den burgerlichen schneidermeister Johann Vlrich Olderman in puncto debiti. Nachdem die sach durchgangen vnd vor richtig erkennet, wirdt ihm Olterman die bezahlung inner 3 tügen aufgetragen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704–1709. — 657. és uo. 1706–1710. — 510.

168.

1708. szeptember 13. Buda. A budai városi bírói szék meghagyja Böckel János budai polgárnak és esztergályosnak, hogy Dávid zsámbéki zsidótól elvett piztolylt adja vissza, viszont a zsidó fizessen neki 16 garast és egy krajcárt.

Ofen, den 13.-ten Septembris 1708.

Eodem Daudt judt von Schambökh beschweret sich wider den burgerlichen draxler Johann Böckhel, warumben er Böckhel ihm juden 12½ loth silber zu verkauffen gegeben, auch ein solches das loth per 14 groschen verhandelt, aber noch 16 groschen 1 kreutzer von dem bahr empfangenen gelt restierendt, daher er Böckhle ihm juden auss seinen zimmer proprio motu ein par pistollen genohmen, welcher gewalt dem Böckhle ernstlich verwissen, dem juden aber die bezahlung der 16 groschen 1 kreutzer gegen einhändigung der abgenohmenen pistolen auferlegt worden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708–1713. — nincs oldalszámozva.

169.

1708. november 16. Laverne gróf Braunsreuternét a pesti tanács előtt fizetésre szólítja fel, mert a zálogban levő övét a zsidók csupán 80 forintra becsülték. Az asszony csak akkor képes fizetni, ha a házat el tudja adni.

Sessio den 16. Novembris 1708.

Herr graff Laverne lasset anmelden die Braunsreitterin zur zahlung anzuhalten, die gürtl, die bey ihm versetzt sein, wären von denen juden auff achtzig gulden geschätzt.

Sie weiss kein mittl, alss mit dem hauss verkauff, es seye der junge tischler, welcher durch hülff der serviten das hauss kauffen werden seye, aber dermahlen vmb holtz gefahren.

Wirdt durch dem stattwachtmeister dem herr graffen erinnert.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1702—1713. — 505-6.

170.

1709. január 22. József zsidót a budai városi bírói szék bocsánatkérésre és 6 tallér büntetésre ítéli Kundorffy Dénestől ellopott és nála megtalált fekeke bársony süveg miatt.

Den 22. Januarii 1709.

Joseph, ein jud, vmb willen selbiger mit vnwahrheit das gericht informirt wegen einer schwartzen sameten hauben, so der Dionisi Kundorffy zugehörig, ihro aber entfrembt worden vndt bey ihme juden gefunden, also zu sich genomen, er jud sye wegen übel tractirt vndt die hauben von kopf gerissen, ist erstlich zur abbitt condemnirt vndt sodann vmb 6 reichsthaller gestrafft vndt ehender nit zu entlassen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708—1713.

171.

1709. július 30. Hirschl Jakab zsidónak a budai bírói szék ítélete szerint Prauss Salamon özvegye a 15 forint fuvarkölséget a szüretlig fizesse meg.

Den 30. July 1709.

Jud Jacob Hirschl klaget die Salamon Prausin wegen zu Wienn dem Wenzl Pöffl auf seine wahren nacher Ofen zu führen gegebene 15 fl., weilen aber er Pöffl durch den Prauss zur Schwechet ermordet vndt die verursachte vnkosten auf ihne thäter noch unten 19-ten Septembris 1705. zubezahlen judiciret worden, sye biss negsten weinlösen zubezahlen haben solle.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708—1713.

172.

1709. augusztus 14. Buda. A budai tanács a budai zsidókra 200 forint adót vet ki.

Ofen, den 14-ten Augusti 1709.

Denen juden allhier wirdt zur unumbgänglich allgemeinen aussgaaben 200 fl. beyzutragen resolvirt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704—1709. — 832. és uo. 1706—1710. — 702.

1709. december 8. Buda. A budai tanács a budai zsidókra kivetett adót 100 forintra mérsékli.

Ofen, den 8-ten Decembris 1709.

Eodem auf inständiges anhalten allhier sambentlich anwessender juden ist die anfänglich formierte anlag per 200 fl., ex post aber auf 150 fl., indessen auf 100 fl. gelassen, dessen gemeine statt obercammer-ambt communicando zu erindern.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704–1709. — 874. és uo. 1706–1710, — 747.

1709. december 18. Buda. Deutsch Jakob zsidónak a budai tanács minden üst után havi egy forint 30 krajcár haszonbér fejében pálinkafőzés céljára átengedi a Duna melletti mézskemencét.

Ofen, den 18. Decembris 1709.

Ganss gehorsambstes bitten mein Jacob Teutschen juden betreffendt, ut intus.

Dem gemeine stattgrundtbuch, welches denen juden zum brandtweinbrenen jene kallchöfen ohnweüth dess sogenannten kallchhäusel an der Tonau ligendt gegen reichung von jeden kessl monatlich ein gulden 30 kreitzer zu assignieren hat, zuzustellen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1704–1709. — 883. és uo. 1706–1710, — 752.

1710. március 7. A budai tanács a Wurmb-féle szőlőt a budai sütő-céh nevére íratja, mint amelynek elsőbbsége volt Leidersdorfer Izsák zsidó előtt.

Den 7-ten Marty 1710.

Mein Rudiger Caspar Keppeler gehorsambste relations erstattung in puncto der von dem ehrsamen beckhen-handtwerkh verlangten einschätzung dess Wurmblichen weingarthen betreffendt.

Dem gemeiner stattgrundtbuech, welches secundum allegata vndt in anmerkung, das dass ehrsame handtwerckh der burgerlichen weissbeckhen vor den juden Isaac Leitersdorfer auf den Wurmbischen weingarthen vigore praestitae fidejussionis priorem hypothecam habe, selben ermelten debitoris weingarth der ordnung nach einschätzen vndt gegen extradirung der gewöhnlichen gewöhr in possessionem immittiren solle, hiermit zuzustellen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1706–1710. — 787. és uo. 1710–1711. — 30.

1710. május 8. Buda. A budai tanács nem vonja vissza azt a határozatát, hogy a zsidóknak Budáról távozniok kell.

Sessio Ofen, den 8. May 1710.

Die gesambte juden bitten umb sye dermahlen nicht zu verstossen, sondern in gnaden noch zu erdulden.

Es hat bey dem, wass jüngstens bey einer löblichen abgestelter commission beschlossen worden, allerdings sein verbleiben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1710—1711. — 65.

1710. május 8. Buda. A budai tanács elfogadja azt a 150 forintot, amelyet a kiutasítás alól mentesült zsidók ajánlottak fel a járvány miatt.

Ofen, den 8. May 1710.

Item ist resoluiret, dass die anhero gefleht vertribene juden über gemachte anstalt zu gegenwärtigen contagionszeiten ohne weithere refundirung zu bestreitung der erforderlich vnkosten die angetragene 150 fl. in gemeiner stattobercameramnt zu acceptiren seye.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1706—1710. — 816.

1710. május 9. A budai várparancsnok meglegedéssel veszi tudomásul a budai tanácsnak azt az intézkedését, hogy a zsidók maradhatnak, azonban a Gellérthegy alatt egy járványkórházat kell építeniök.

Den 9-ten May 1710.

Praesentibus herrn burgermaister, herr Wolf Bössinger, herr Wapler, herr Werner, herr Wieser, herr Schmidt.

Herr Wapler und herr Werner werden zu ihero excellenz herr general veltzeügmaister ablegirt vmb zu proponirn, wie folget:

Propositio: 1-mo wegen der juden ihrem abwichen von der statt.

Resolutio: wegen der juden ist ihero excellenz zufrieden, dass sye dahier vnter der bürgerschafft verbleiben können, jedoch sollen sye vor sich ein lazareth vnter Blokhberg bauen.

.....
Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1706—1710. — 817. és uo. 1710—1711. — 67-8.

1710. december 6. Buda. A budai birói szék ítélete szerint József zsidótól az aranyláncot Körber 6 forint lefizetése ellenében visszakapja, míg Schick János 47 forint 45 dénárt fizessen a zsidónak.

Ofen, den 6. Decembris 1710.

Die vnter dess juden Joseph pettschafft schon 8 monath sigillierte vndt bey herrn stattrichter solang depositirte gewesene guldene ketten

wirdt in gegenwarth des herrn Körber vndt des juden eröffnet vnd wäget 3 loth $1\frac{1}{2}$ quintl gantz gnau. Zu dieser ketten ist verus proprietarius herr Körber vermög des attestati von Fr. Emericus Hegedusch ordinarius praed. Herr Körber redimiret diese ketten mit aussgelegten vnkosten per 6 fl., so er beym stattgericht dem juden behändiget, dahingegen muss der her Johannes Schickh gedachten juden 47 fl. 45 den. bezahlen, so derr Schickh nach bekantnus dess juden schon bezahlen hat biss auf 2 fl. 27 kreitzer.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708—1713.

180.

1710. december 13. Az ifjabb Hirschl zsidót a budai bírói szék arra kötelezi, hogy 8 napon belül 21 forintot adjon meg Lukácsy Ágostonnak.

Ofen, den 13. Decembris 1710.

Der junge jud Hirschl hat 8 tag termin dem Augustin Lukaczy die 21 fl. zubezahlen, welche sein verstorbener vatter wegen empfangenen interesse dem Augustin zu ersetzen schuldig erkannt worden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708—1713.

181.

1710. december 17. A budai tanács határozata szerint Ofner Gottlieb Mátyás kikeresztelkedett zsidó kereskedhet és egy évig adómentes.

Den 17. Decembris 1710.

Dem getauften juden Gottlieb Matthies Ofner ist zu handeln vndt die befreyung auf ein jahr zuzulassen resolviret.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1706—1710. — 913. és uo. 1710—1711. — 189.

182.

1710. december 29. Az elhunyt Hirschl zsidó hagyatéka miatt a budai tanács bizottságot küld ki.

Den 29. Decembris 1710.

Zu der abhandlung zwischen dess todten juden Hierschel verlassen-schafft der wittib, kindt vndt freünde ist herr Wabler vnd herr Wieser mit zuziehung der cantzley in commissarios verordnet.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1706—1710. — 918. és uo. 1710—1711. — 196.

183.

1711. március 23. Buda. Ofner Gottlieb Mátyás kikeresztelkedett zsidónak a budai tanács a polgárjogot kilátásba helyezi.

Sessio Ofen, den 23-ten Marty 1711.

Gottlieb Matthias Ofner getaufter jud haltet an vmb condonition dess burgerrechts.

Dem supplicanten ist zwar vorhin wegen seines burgerrechts auff eines jahrsfrist eine nachsehung verwilliget, jedoch wirdt in desselben gegenwärtigen petita nach verflossenen jahr auf sein ferrers gehorsambe anlangen nach befundt vndt erkhandtnus seines verhalten weithers resolviret werden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1710–1711. — 279. és uo. 1711–1712. — 93-4.

184.

1711. március 30. Buda. József Simon zsidó kereskedőnek évi porcióját a budai tanács 40 forintra mérsékli.

Sessio Ofen, den 30-ten Marty 1711.

Dem handelssjuden Joseph Simon ist seine heyrige portion auf sein vunterthänigisten anlangen biss auf 40 fl. limitiret worden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1710–1711. — 286-7. és uo. 1711–1712. — 102.

185.

1711. április 8. Buda. A budai tanács 12 tallerra bünteti meg azokat a polgárokat, akik Szent György nap után is szállást adnak a zsidóknak.

Sessio Ofen, den 8-ten April 1711.

Denen burgern, bey welchen dato juden wohnen, ist bey 12 thaler straff einzusagen, dass sie solche über künfftigen Georgi-fest keine juden mehr aufhalte.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1710–1711. — 289. és uo. 1711–1712. — 104.

186.

1711. április 16. Buda. Pacherach Wolf zsidó kereskedő évi porcióját a budai tanács 40 forintra mérsékli.

Sessio Ofen, den 16-ten April 1711.

Dem Wolff Pacherach hande(l)sjuden ist seine pro anno 1711. per 55 fl. angeschlagene portiones seynt auf 40 fl. limitirt worden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1710–1711. — 296. és uo. 1711–1712. — 111.

187.

1711. július 17. Buda. A budai tanács ítélete szerint Gussman Möríc köteles Ercsiben Haimb József és Bark Márkus pétérváradí zsidóknak még 30 mérő kukoricát leszállítani.

Sessio Ofen, den 17-ten July 1711.

In strittsach zwischen Joseph Haimb und Bärck Marcus zwey juden von Peterwardein, dan Gusman Moritsch puncto einer maidlli-

ferung vermög zwischen ihnen geschlossenen contract ist zu recht erfunden worden, das der Kusman genueg thue, wo er zu Ertschin die 30 metzen verabfolgen lasse.

Budai tanácsjegyzőkönyv 1710—1711. — 370-1. és uo. 1711—1712. — 203.

188.

1711. november 10. Kohlbachernek Jakab Izrael zsidó 1200 mérő feles gabona árából még 616 forinttal adós. A pesti tanács a gabonát birói zár alá veszi, míhelyt erre megkérik.

Sessio 10. Novembris 1711.

Herr Kohlbacher contra judt Jacob Israeel wegen erhandelten 1200 metzen halbgetreüdt darvon noch restirenden 616 fl. 40 kreitzer mit dem ansuchen umb den mühler contentiren zu können, dass mit dess magistrat vorwissen gutt befinden durch einen sicheren vertrauten menschen möhte verkaufft, folgsamm auff erforderenden fahl solches auch gerichtlich ihme arrestiret werden.

Weilen man von dem contract keinen vohlkomentlichen vnterricht nach dem beklagten vernohmen haben, alss können auch mit der angesuchten distrahirung dess geträydts hin nicht verfanglich machen, wohl aber ein arrest darauff zu versicherung, so ess verlangt wirdt, verwilligen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1702—1713. — 677-8.

189.

1711. december 14. Ofner Gottlieb kikeresztelkedett zsidó ingyen jut a budai polgárjoghoz, azonban csak kicsiben kereskedhet.

Sessio den 14-ten Decembris 1711.

Gottlieb Ofner, ein getauffter jud, supplicat vor sich und sein weib das burgerrecht in gnaden zu vergönnen.

Resolutum: supplicanten ist das burgerrecht gratis auss innen benandten ursachen geschenkt, doch solle er in seiner handlung bey kleinen waren bleiben und nicht mit grossen sachen handeln, gestahlten man in widrigen fall das burgerrecht widerumben abnehmen und ihne hier nicht gedulden wird.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1710—1711.—473. és uo. 1711 — 1712. — 339.

190.

1712. február 12. Budán lakó két zsidó mindegyike oltalom fejében évi 15 forintot fizessen a városnak.

Sessio den 12. Feber 1712.

Denen juden ist resolviert ein schuzgelt auffzulegen, so das die 2 hiesigen juden dermahlen ieder 15 fl. iarlichen erlegen solle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1711—1712. — 377.

1712. február 22. A budai zsidók oltalom fejében évi 30 tallért fizessenek, amelyet maguk között osszanak szét.

Session den 22-ten Feber 1712.

Dato würdt denen juden die aufflag der 30 thaler schutzgelt vorgetragen, dise aber vndtder einander sie sich derentwegen ergehen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1711—1712. — 390.

1712. június 17. Bürgl Joachim zsidó egy hónapig még maradhat Budán, de azután távoznia kell.

Session den 17. Juny 1712.

Dem Joachim Bürgel juden ist umb seine richtigkeiten alhier machen zu können, ein monath lang alhier zuuerbleiben erlaubet, sodan aber sich von hier zu packhen befohlen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1711—1712. — 540. és uo. 1712—1713. — 61.

1712. július 17. A Natel zsidó örökösei további intézkedésig még Budán maradhatnak, Simon zsidó metsző 14 napi, a többi zsidó pedig a távozásra 8 napi határidőt kap.

Session den 17. July 1712.

Denen Nadelischen juden erben ist ihr hierverbleiben biss auff weithere resolution verwilliget.

Ihren schachter Simon mit weib vnd 7 kindter hatt noch 14 tag frist.

Die vbrige hergeflehete juden sollen inner 8 tagen sich wegmachen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1711—1712. — 567. és uo. 1712—1713. — 78.

1712. október 27. A budai tanács Natel zsidó örökösei kivételével a többi zsidót Szent Márton napja után nem tűri meg a város területén, egyúttal ideiglenes tartózkodásuk feltételeit szabályozza. Eszerint tilos szigorúan a zsidók összejövele, metsző, zsinagóga és iskola tartása.

Session den 27-ten Octobris 1712.

Praesentibus herr burgermeister, herr stadtrichter, herr Pössinger, herr Wäbler, herr Schmidt, herr Wiser.

Dem herrn Felber vnd herrn Ludwig per decretum zu intimiren, das ihnen die commission aufgetragen seye die juden alhier zu beschreiben und sollen denen beeden handelsjuden, alss Natelischen erben andeüten, das seye dato biss auff weithere resolution ihr verbleiben haben

solten, aussere ihrer und ihren weibern, kinderen und benöthigten haussgesindl sollen sye keinen unterschleiff geben.

2-do sonderlich zu observiren, das kein christ bey denen juden in diensten stehen verbleibe.

3-tio das allen ander sich dermahlen hier noch befindenten juden und juden gsindl der termin biss zur künfftigen heyligen Marthin sich weggzubackhen ernstlich gesezt werde, wan nun über disen termin sich einer noch versteckhen und hier verbleiben solte, soll ein solcher jud tag und nacht 1 fl. 30 kreitzer der statt geben, so die herrn commissary strictissime einfordern sollen.

4-to sonderbahre obacht zehaben, damit vor frembden orton kein jud in territorio Budensi übernachte, sonst von tag und nacht 1 fl. 30 kreitzer gebe.

5-to ist einen ieden juden erlaubt auch täglich sich in hiessigen territorio sehen zu lassen und alle wochenmärckh zu handeln, jedoch solle er der statt bezahlen 30 kreitzer.

6-to herr Ludwig soll denen juden, welche ihre schuldighkeit bezahlen, einen pass geben folgenden inhalts: v. g. der jud Simon ist vor heut, den 27-ten Octobris 1712. passirt, so dan solches geld monnathlich zu verrechnen.

Die jüdische zusambenkünfftten, synagogen, schachter und schullhaltungen strictissime aufzuheben.

Vbrigens solle herr Ludwig alle wochen den gethraid preiss herrn burgermeister einsenden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1711–1712. — 647. és uo. 1712–1713. — 133-4.

195.

1712. november 12. Flaschel zsidó 25 forint fizetése ellenében még $\frac{3}{4}$ évig maradhat Budán. Natel zsidó örökösei és Pacherad Wolf zsidó imaházat nem tarthatnak, de imádságukat egy szobában elvégezhetik és azért, hogy melszől fogadhatnak fel, évi 15 forintot fizetnek.

Sessio den 12. November 1712.

Die Natelische erben juden bitten dem juden Flaschel vnd dessen weib vndt kinder wegen ihnen schuldigen 4.000 fl. 1. vintl jahr gegen 3 dugaten zum vnterpfandt hir bleiben zu lassen.

In den supplicanten ihr petitum ist hiemit verwilliget gegen erlegung 25 fl. in dass statt-obercammeramt.

Natelische erben juden vndt Wolff Pacherad jud, als tollerati bitten vmb gnad, das bethauss vndt den schachter zu passiren.

Resolutum: das bethauss solle keines weeges gestattet, sondern innerhalb 8 tagen abgebrochen werden vnd könne so tollerati in ihr zimmer betten. Der schachter ist mit seinem weib vndt kindt gegen jährlich 15 fl. der statt zu reichen tollerirt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1711–1712. — 661-2. és uo. 1712–1713. — 145.

*1712. november 12. A budai tanács Bürgl Joachim zsidónak nem hosszab-
bilja meg a tartózkodási engedélyét.*

Session den 12. November 1712.

Joachim Bürgl jud haltet an vmb dilation wegen seiner schulden hierzuverbleiben.

Ess verbleibet bey den resolutio vndt wan der supplicant schulden hier hat, gebe desselben andern commission.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1711–1712. — 662. és uo. 1712–1713. — 146.

*1712. november 18. Ludwig budai városi örmesternek a tanács megparan-
csolja, hogy amennyiben a zsidók zsinagógájuk építését délután 3 óráig
nem hagyják abba, azt karhatalommal rombolja le.*

Session den 18. November 1712.

Herrn Ludwig ist befehl gegeben, dass er, wan die juden ihre synago(g) biss vmb 3 vhr nit werden selbst abrechen vnd ihre sachen darauss salvirn, solche mit gewalt solle abrechen lassen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1711–1712. — 666. és uo. 1712–1713. — 149.

*1712. november 18. Bürgl Joachim zsidónak a budai tanács saját szemé-
lyére újévig megengedi Budán a tartózkodást, de családjának és háznépének
távozni kell.*

Session den 18. November 1712.

Jud Joachim Bürgl haltet mehrmahlen ahn ihne, sein weib, 6 kinder vndt 2 dienstbotten biss auff den frühling zu tollerirn.

Wie jüngsthin in pleno senatu auff intercession des herrn obristen vnd des herrn oberkriegss commendant dem supplicanten verwilligt vnd gesagt worden, dass er mit seiner persohn allein biss aufs Neüejahr gegen tolleranz-gebühr leyden wolle, hergegen sein weib, kinder vnd gesindt vngeaumbet von hier wegbringen solle, also hat es auch noch heüt dato bey solcher resolution sein verbleiben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1711–1712. — 667. és uo. 1712–1713. — 149-150.

*1712. november 18. A budai tanács határozata szerint Hirschl Regina
zsidó asszonyt Hirschl Jakab zsidó fizesse ki és ezt azután számolja el
Joel zsidóval.*

Session den 18. November 1712.

Regina Hirschlin jüdin wittib, weil sie lang ihrer vndt ihres kinds erbtheil vom Joel noch nit abgefertiget, sie hier zu leyden.

Jacob Hirschl solle die supplicantin vnd ihr kindt nach den inhalt der gerichtlichen abhandlung bey straff, damit sie von hier wegkommen, abfertigen vndt solches bey der gesellschafft abrechnung dem Joel abziehen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1711–1712. — 668. és uo. 1712–1713. — 150.

200.

1712. december 19. József zsidó meggyanúsította Ludwig vámost és társait, hogy a zsinagóga lerombolásakor az ott levő perselyt feltörték és kirabolták: ezért kérjen bocsánatot, a Szentháromság szobor melletti őrház bádog tejét pedig büntetésből csináltassa meg.

Sessio den 19. Decembris 1712.

Der rueff vndt das geschreys, welches die juden contra herrn mauthner Ludwig vnd den stattwachtmeister, markhrichter vndt 2 taglöhner aussgebreith haben, dass sie bey jüngster destruierung der juden ihrer synagog ihre pichsn erbrochen vnd das geldt darauss weggenohmen hette, welches geschrey der jud Joseph von denen jüdischen weiber vndt bueben gemacht zu haben confitirt hatt, wodurch dan die laedirte sich sehr offendirt vndt an ihren ehrn diffamirt einpfinden, ja der löbliche magistrat selbst per emissum officialem sich sehr laedirt befindet, so ist der jud Joseph zugleich volzogener abbitt condemnirt worden. Zu einer bestraffung vndt sowohl seiner, alss der ander judenschafft behütung solle er das mit blech zu deckhen resolvirte schilterheüsl bey der heyligen Dreyfaltigkeit ehrensaußn machen vnd bezahlen lassen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1711–1712. — 693-4. és uo. 1712–1713. — 167-8.

201.

1713. január 18. Bürgl zsidó nejének Ofner Gottlieb budai polgár a Bécsben vásárolt árut vagy fizesse meg 8 helen belül, vagy 50 forint vesztésége bánja, hacsak Bürgl zsidó másként nem egyezik ki vele.

Sessio den 18. January 1713.

Bürglin judin claget contra Gottlieb Ofner propter vor disen eingekauften waaren die zahlung sollicitierent.

Ofner excipiert, das er vor nit mehr, dan vor 400 fl. wahren laut eingelegeter kaufnotiz begehrt. Item dem juden bis zu erlegung des guts 2 fl. pro cento zahlen, sodan 3-tio da er coulant gehandelt, der Bürgel hingegen auff credit gehandelt zu sein des excipirten schaden, da bekandt, das auff solh end die wahren teurerer zahlen müessen, mithin in 2 bis 3 fachen schaden kommen, wo indessen der jud bis auff Pfingsten das gelt nutzen könne.

Clagerin produciert ein vom Ofner erkandte und niderschribnen vergleich, krafft welches 50 fl. sollen über die 300 fl. empfangene wahren

der Bürglin zur sicherheit vnd endlich gar verbleiben, wo er Ofner nach 8 wochen die ubrige waar nit nehmen wurde.

Sententia. In clag-sach Bürglin contra Gottlieb Ofner propter disen zu Wien eingekauffter wahren ist zu recht erkandt, das Ofner die auttentisch wahren vermög seiner eigen handt vnd aufgesetzten preis behalten und nach 8 wochen eintweder nehmen vnd zahlen oder die 50 fl. verlohren haben solle, es were dan sach, das bey ankunfft des Burgels die parteyen sich anderst under einander verglichen werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708–1713.

202.

1713. február 8. Bürgl Joachim budai zsidóval a 114 forintról szóló váltó miatt a névleg nem említett alperes 8 napon belül számoljon el és a fizetés idejében egyezzenek meg.

Sessio den 8. Feber 1713.

Joachim Burgil claget wegen eins wexselbrieffs laut 114 fl. 15 kreitzer mit beybringen, clager könne beclagten zu keiner abrechnung bringen, beclagter producirt ein gegenrechnung.

Resolutum: sub termino 8 tagen sollen beyde strittige parteyen miteinander sich verrechnen undt sihet man gehrn, wo sie sich der dan zu thun habender zahlungstermin were in der güte verglichen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708–1713.

203.

1713. március 15. Ofner Gottlieb Joachim zsidóval szemben kifogásolja a váltóval kapcsolatos elszámolást. A budai városi bíróság a zsidó válszától teszi függővé a további eljárást.

Sessio den 15. Merz 1713.

Contra Joachim Bürgil excipiert Gottlieb Ofner eine abrechnung denen wexelbrieff entgegenhent.

Resolutum: wirdt ob clager solcher gestalt content undt die abrechnung angehe, communicirt, umb in widrigen fall das fehrnere beobachten zu können.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708–1713.

204.

1713. február 10. A budai várparancsnok felsőbb helyről utasítást kap Bürgl Sámuel zsidó védelmére a városi tanács ellenében.

Sessio den 10-ten Feber 1713.

Nachdeme der juden wegen, die sach bey unterschiedlichen instantien anhängig gemacht worden, die stadt aber wegen so viller praejudicirn nicht weichen kan, wolte man alles wider ad maiestatem brin-

gen, so referiret aber herr burgermeister Zaunagy, das ihm herr obrist-leutenant graff Erbs einen an herrn vicecomendanten gestellten befehl in dessen abwesenheit lesen lassen de dato Wienn, 14-ten January 1713., krafft welchen er dem Pürgl in handl vnd wandl schutzen solle, hierüber nun werden 2 deputirt, herr Wisser und herr Keppeler sich dessen fehrner bey herrn vicecommendanten zu erkundigen, referiren so dan bey der zurukkhunfft, das herr obrist sich erbotten die sach aufsuchen zu lassen. Er habe nicht ein, sondern zwey befehl erhalten, were nit zugegen solche zu communicieren.

Gleich izt communiciert herr obrist die sub eodem dato emonirte zwey befehl und lauthen solche auf den Samuel Pürgl, doch mit der clausul, das der herr commendant lauth in abgewichenn jahr ertheilten protectionalis oder auch der herr vice commendant (titl) disen sambt angehorigen leüthen wider etwan ohnbilligen anmassenden gewalt der stadt Ofen schutzen solle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1712–1713. — 204-5. és uo. 1713–1714. — 38-40.

205.

1713. március 22. Búrgl budai zsidó és Ofner Gottlieb közti peres ügyben az 1712. jan. 18-án hozott ítélet érvényben marad, József budai zsidó pedig 8 napon belül bizonyítsa be, hogy Valtelnének Vácrol való búzaszállítás miatt a 41 forint fwardtjat egészen megfizette.

Sessio den 22. Merz 1713.

Bürgel contra Gotlib Ofner reiiçiret die dessen eingegebne exception contra litteram cambialem. Bittet auch der resolution sub dato 18. Juny 1713. wegen den entlichen manuteniren.

Resolutum: nach verflorenen termin hatt der beschaidt sub 18. Janner 1712. sein verbleiben und wirdt des andern wegen die sach auff morgige commission im mauthhaus verlösen, wo beyd parteye ir erschinen haben.

Valtlin clagt wider Joseph judt puncto debiti wegen schiff-führn mit traid von Wazen ad 41 fl., woran erst 16 fl. bezahlt waren.

Der jud gesteht die schuldt wegen der fuhren, sagt, sie wehre bezahlt, kan aber die vmb dato nit thun.

Resolutum: jud Joseph solle sub termino 8 tagen die gethane und vorgeschetzte völlige zahlung probirn oder den rest zahlen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708–1713.

206.

1713. március 29. Hirschl Jakab zsidónak Preininger húsvétig 50 forintot, pünkösdig pedig a többi 115 forintot fizesse meg.

Sessio den 29. Merz 1713.

Jacob Hirschel wider Preiniger puncto debiti ad 165 fl., sucht die contentierung.

Beclagter excipiert, der terminus Mihaeli were prolongiert worden, da er gebetten, so möchte noch nun July zu suchen, wie er dan ihne 2 emer wein darauff gegeben.

Clager sagt, der termin sey nur bis Weinnachten, deme aber dises nit probiert, der terminus aber in sich ein gestandt, mahet man ex officio die zahlung biss Ostern mit 50 fl., das übrige bis Pffingsten, wobey auch beydt partejen content.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708–1713.

207.

1713. március 29. József zsidó a budai bírói szék ítélete szerint Scosa budai polgárnak azonnal fizessen meg 12 forint 6 krajcárt.

Sessio den 29. Merz 1713.

Jud Joseph zeigt durch ein attestat 13 fl. 30 kreitzer dem Scosa bezahlt zu haben, sein demnach in deren auszigl 13 fl., dan 3 fl. und obige 13 fl. 30 kreitzer, (zusammen) 29 fl. 30 kreitzer bezahlt und da der jud mehrer bezahlt zu haben nit probiret, soll er den rest mit 12 fl. 6 kreitzer sogleich guth thun und zahlen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708–1713.

208.

1713. április 28. A budai tanácsnak nem áll módjában József zsidót a Goldschmidt-féle házból Bürgl Sámuel zsidó kedvéért kiutasítani.

Sessio den 28-ten April 1713.

Jud Samuel Bürgl bittet den Joseph juden auss den Goldschmidtischen hauss zu treiben und ihne fehrner zu schutzen.

Resolutum: da man informirt wird, ob wäre, das in das Goldschmidtische hauss verwendete nit mehr des supplicanten eigen, da es der hausswürth überlassen worden, sichtet man der zeit nit, wie der Joseph, so ihme Bürgl vorkomben, könne aussgeschafft werden, sonderlich da annoch bey seiner mayestät ein process hanget, ob wür die juden und wievill leyden wollen, indessen gibt es gute wüthshäuser, wo sich supplicant der zeit gleich ander orthen einlogiren kan, biss das endliche geschlossen wird.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1712–1713. — 275. és 1713–1714. — 141-2.

209.

1713. május 15. Bürgl Sámuel zsidó érdekében, akit József zsidó kitiltott a zsinagógából és régi helyét nem adta meg, a budai tanács maga elé idézi a kántort, hogy annak meghallgatása után dönthessen.

Sessio den 15-ten May 1713.

Samuel Bürgl und Joseph Simon beyde juden komben zu klagen, das der Joseph dem Bürgl die schull verboten, ihme auch seinen ordent-

lichen sitz nit zuegelassen, wo er doch schon vor vullen jahren darinen
gesessen.

Joseph sagt, er hette ihme nichts verbotten. Den still belangend
habe er gesagt, er Joseph habe von dem hauss zu zahlen und wo der
Pürgl sye conyoniren woll, soll man ihm sagen, er woll sich hinabsitzen.
Dabey kombet auch vor, das der Samuel dem Joseph ein findlkind und
nicht ehrlichen juden geheissen. Samuel sagt, der Joseph habe zuvor
ihme vorgehalten, ob hette er in Wienn etliche hurenkinder sizen und
habe müssen bey der nacht durchgehen.

Resolutum: nächsten rathstag solle der schullinger erscheinen
umb den aussschlag hernach auf dessen verhör machen zu können.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1712–1713. — 287-8. és uo. 1713–1714.
— 159-160.

210.

*1713. május 17. József zsidó, kinek Pestre kellett menni, a budai bírói
széknél a meg nem jelenését kimentí.*

Sessio den 17-ten May 1713.

Jud Joseph lasset sich das ausbleibens wider excusiren, da er nach
Pest müsse.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708–1713.

211.

*1713. május 17. Bürgl zsidónak Ofner Gottlieb budai polgár a 114 forintra
szóló váltót fizesse meg, mert máskülönben a végrehajtás nem marad el.*

Sessio den 17-ten May 1713.

Jud Birgel sucht contra Gottlieb Ofner den wexelbrieff von 30.
Septembris 1712. mit 114 fl.

Resolutio: wirdt Ofner die zahlung nicht in baldt thuen, so hatt
er die execution zu gewarten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708–1713.

212.

*1713. május 19. Bürgl Sámuel és József Simon zsidók vizsályaiban a budai
tanács kihallgatja a zsidó kántort.*

Sessio den 19-ten May 1713.

In causa judaeorum Samuel Pürgl et Joseph Simon wird der schull-
inger examiniret, zuvor aber die wahrheit zu sagen ermahnet.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1712–1713. — 289. és uo. 1713–1714.
— 161.

1713. május 31. Mayr Jakab zsidónak az esztergályos verekedő fia az összetörött lopót térítse meg, egyébként éljenek békében.

Sessio den 31. May 1713.

In clagsachen jud Jacob Meir contra des traxlers sohn puncto realen injuriam wirdt dahin gesprochen, das weillen man nicht allerdings in claren, da doch der traxler sohn die wurff gethan zu haben gestehet, hingegen vermuthlich das der jud den anfang gemachet habe, als sonst der christ allein 3 juden so beysammen waren, nicht angreifen wurde, der christ dem juden den zerbrochenen heber zahle und der schlag wegen die wider den juden bisherige anforderung schuldt cassiret und beyden der frid gebotten seye.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708—1713.

1713. május 31. A budai bírói szék több zsidó ügyében ítélkezik.

Sessio den 31. May 1713.

Alexander Hirschel jud regiments fleischacker zu Peterwardein anfragen, wie sich der jud Joachim Abraham dermahlen ein krist verhalten hat, aus gericht zu schreiben.

Der jüngst getauffte jud Christoph Xaverius Grünauer hat mit nechsten gerichtstag zu probirn, dass er seinen 10 ellen leingewandt durch die Raytzische goldtschmitin vor 10—17-ener habe kaufen lassen.

Hingegen solle der jud Joseph Simon dem getaufften Christophoro Xaverio probirn, dass er ein dieb seye, wie er ihn vorgibt, bey im widrigen alle satisfaction vndt seine sachen ihme zuruckgeben solle.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708—1713.

1713. július 14. A budai zsidó kántor vallomása a Bürgl Sámuel és József Simon zsidók közti vizzályban.

Sessio den 14. July 1713.

Auf angeben des Samuel Bürgls juden wirdt der schuellsinger ob deme wahr, das der jud Joseph Simon den Samuel Bürgl in die schull seine stelle verendern vndt hinunterseczen wollen.

Antwort: ja.

2., Ob der Joseph Simon des gedachten Bürgl sein sicz aus der schuell habe werffen wollen.

Antwort: ja.

3., Ob der Bürgl zu ihme deponenten habe gemeldet, man möchte auf ihme mit dem gebett warthen.

Negatur hoc.

Warumben er deponent nit habe anfangen betten vndt aus was vrsachen der Hirschl habe angefangen zu betten.

Weillen deponent gemeldet, auf ihnen Bürgl wenig zu warthen vnd der Hirschl gemeldet, er habe auf ihme Bürgl nit zu warten vndt angefangen zu beten.

Ob sonsten wegen des Bürgls in der schuell nichts vorkhomen.

Ja, er Bürgl vndt Joseph Simon haben sowohl in der, als auch ausser schuell miteinander gezanckhet, in wem dise zanckh aber bestanden, wisse er nit vndt habe nit aufgemerckhet.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1713–1714. — 206-7.

216.

1713. július 21. A budai tanács megparancsolja a város örmesterének, Ludwignak, hogy azokat a zsidókat, akik nem hadseregszállítók, a városból 3 napon belül távolítsa el.

Sessio den 21-ten July 1713.

Dem herrn Ludwic wirdt die commission gegeben, das juden, so nit lifferandten, den abmarsch in 3 tagen anzukundten, widrigen fahls sie solche alda hinauswerffen solle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1713–1714. — 211.

217.

1713. július 28. Hirschl Rachel zsidónőt a budai tanács csak abban az esetben tűri meg továbbra is a városban, ha állér a keresztény hitre.

Sessio den 28. July 1713.

Rachel Hirschlin judin bittet sie ihme armut halber fehrner zu dulden.

Resolutum: wo supplicantin sich zum christ catholisch allein selig machenden glauben bekehrn wurde, solle ihrs dahier bleiben kein difficultät geben, sonsten aber bleibt bey gemachten schlus, under andern auch sie nicht zu dulden, mag also sie ihr glückh weither mihen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1713–1714. — 216.

218.

1713. augusztus 4. Flesch Jakab zsidónak és Hirschl Regina zsidónőnek a budai tanács nem hosszabbítja meg a tartózkodási engedélyét.

Sessio den 4. Augusti 1713.

Jacob Flesch jud bittet die erlaubnus allhier noch länger verbleiben zu dürffen.

Resolutum: Es bleibet bey voriger ausschaffungs resolutum.

Regina Hirschlin bittet sye nur so lang allhier zu erdulden biss sie ihre schulden würdt eingebracht haben.

Resolutum: es bleibt bey voriger ausschaffungs resolutum und kan supplicantin der schulden wegen einem andern commission geben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1713–1714. — 224.

219.

1713. augusztus 25. A budai tanács nem engedi meg a zsidóknak egy zsinagóga felállítását, hanem az istentiszteletüket az úgynevezett öreg Hirschl-féle szobában tartásák.

Sessio den 25. Augusti 1713.

Samuel Bürgel bittet denen juden das angefangene gebett-zimmer under das tach bringen zu lassen, ligt den cardinal schreiben de dato Wien von 3. July 1712. bey.

Resolutum: was seine durchlauchte eminenz der juden wegen anhero geschriben, weis man ohne das es der supplicant beygelegt hötte, man hatt aber die schuldigste andworth dahin eingeschikhet, das hochvorgesdachter unser hochwürdiger herr ordinarius uns weither nichts befehlen wollen und bleibt es angesuchten bettenhaus wegen bey unserer resolutum, das man kein neues aufführen lassen wirdt, daher supplicant sol wissen, das die juden ein vor allemahl in keinen andern, als dan durch die herrn commissarien angewisenen sogenannten des alten Hirschels zimmer ihr gebett verrichten mögen. Deme dan dises orth in fragen, der mag in seinem quater betten, so iedenn erlaubt und genug ist, massen man dahier kein offentliches betthaus oder juden sinagog dulden will und zulassen kan.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1713–1714. — 255-7.

220.

1713. augusztus 31. Bürgl Sámuel budai zsidó 50 forintot kövelet Franzin özvegyétől, aki védekezését 8 napon belül adja elő.

Sessio den 31. Augusti 1713.

Samuel Bürgel contra Franzicin clagt puncto debiti ad 50 fl. sagent, die obligation hette er zu stattgericht handten einstens erleget.

Resolutum: der beclagten zu dem ende zu communiciren, damit wo sie oder ihr mann seligen schuldig und von disen was vorhandten oder ihr wissent, die contentierung oder rechtliche exception sub termino 8 tagen geschehe.

Budai bírői jegyzőkönyv 1708–1713.

1713. szeptember 4. *Bürgl Sámuel zsidó abban az esetben, ha kereskedési engedélyt nyerne, a budai tanács joghatósága alá helyezné magát, azonban a budai tanács halogató választ ad.*

Sessio den 4-ten Septembris 1713.

Samuel Bürgel bittet nochmahlen ihme die handlung zu erlauben, da er sich der statt submittieren wolle, damit man nit sagen könne, er nehre sich hie vnd gibt nichts. Fragt nur, ob es in der gute könne abgemahet werden oder nit, dan ihme gleich ist titl. herrn obristen sagen lassen, bey verlust seiner freyheith solle er gleich wan rath wegen gehen und nihemand anderst, dan ihn vor sein obrigkeith erkönnen. Wie dan dis die raths danne wissen worden, so habe er aber gleichwohl geantwortet, er thue es nit und wolle sich nochmahlen bey löblichen magistrat anmeldten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1713–1714. — 267-8.

1713. szeptember 6. *Bürgl Sámuel budai zsidó két budai polgárásszonytól adósságuk megfizetését kéri, kik 8 napon belül erre nézve nyilatkozzanak.*

Sessio den 6. Septembris 1713.

Samuel Bürgel contra Jachinin puncto debiti ad 289 (fl.) bittet die contentierung auch mit verkauff der grundstukh.

Resolutum: wirdt beclagten sub 8 tagigen termino communiciert, ob sie der schuld geständig oder etwas einzuwenden habe.

Samuel Bürgel contra frau Mieserin puncto debiti ad 400 fl. suchet die zahlung.

Resolutum: wirdt der beclagten umb ihre einwendung in 8 tagen zu thun communiciert.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708–1713.

1713. szeptember 7. *A budai tanács a kereskedők tiltakozása miatt Bürgl Sámuel zsidónak nem engedi meg a kereskedést.*

Sessio den 7. Septembris 1713.

Die kauffleid excipiren wider den Samuel Bürgl und dessen gesuchtes gewölb, da keiner handeln darff, er were dan mit ihnen abgefundten, dann seye der Bürgl in der rebellion davon gangen, wo der burger bleiben mus, 3-tio sey er kayserlicher lifferandt vnd solle dabey bleiben, damit das kayserliche dienst nit leide, 4-to habe er vorhin kein gewelb gehabt, so stehe ihm izt auch keines zu.

Resolutum: wirdt dem Samuel Bürgel communiciert mit dem bedeuten, das er bey so bewanden der kauffleid erstlichen einbringen,

besser in seinem gesuch der handlung abstrahiere, als man es ihme obrigkeitlich abschlagen müsse, wo man ein schuldigkeit zu seyn erachtet den burger vor ruin zu schutzen, da diser bey der statt ist und verbleibt, die zeith lauffen, wie sie wellen, so ander nicht thun. Doch ist ihme supplicanten damit nicht verwehret sich gegen der statt solch rigorosität zu declariren, das man mit fueg wider die kauffleid resolviren könne.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1713–1714. — 272-3.

224.

1713. szeptember 11. Ludwig budai városi őrmester és az újbárosi vámos gondoskodjának a városba jövő zsidók illetékének beszédéről.

Sessio den 11. Septembris 1713.

Dem herrn Ludvic, wie auch mautheinneher in Neüstiftt wirdt befohlen von juden den eingang-tax siher vnd ernnstlich einzubringen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1713–1714. — 276.

225.

1713. szeptember 15. A budai tanács jóváhagyja azt a fogalmazványt, amit a zsidók ügyében írtak a budai várparancsnoknak.

Sessio den 15. September 1713.

Das an herrn obristen tit. der juden wegen concipirte schreiben wird in pleno abgelesen, auch declarirt, ob man den schlus wegen der 2 herrn, so vor einem iahr in etwas injunct worden, tardirn wolle, wie es dan auch stehen bleiben solle, da es die mehrheith selbstn, wirdt sodan das ganze concept approbiert und solle expedirt werden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1713–1714. — 278.

226.

1713. szeptember 20. József budai zsidó 15 napon belül írásban adja be kifogásait Heidig asszony 800 forint követelésével szemben, hogy gróf Pálffy országbíró ez ügyben megfelelőképpen lehessen értesíteni.

Sessio den 20. Septembris 1713.

Tit. herr Dertschani commissarius inelyti comitatus Pestiensis urgiret auff seiner excellenz herrn graff Palfi etc. judicis curiae etc. eingereichten befehl contra die Natthlische erben die 800 fl. vor die frau Heidegin sich sein mandatum ad actum legitimierendt.

Joseph jud excipiert, das die schuld in eigentlich nit angehe, da sie die erbschafft anzunehmen gezwungen worden, auch lauth cameral administrats resolutum anno 1706. den 6. Septembris zur zahlung ehender nit, bis sein activ schulden eincassieren werden, anzusuchen sey.

Resolutum: der Joseph wirdt sub termino 15 tagen sein iez vorgewendte exception und andere, so er einigen hatt, schriftlich beyzubringen auffgeleget, damit man entweder bey dero nicht erhellichkeit die sach ad intentum der frau clagerin ansuchen oder bey standhaltung und legalitet solcher entwendung seiner hochgrafflichen excellenz der umstand wegen informiren können.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708—1713.

227.

1713. november 8. Bürgl Sámuel budai zsidó követeléseivel szemben Mieserné és Franzinné polgárásszonyok kifogásaikat adják elő vagy fizessenek.

Sessio den 8. Novembris 1713.

Samuel Bürgel contra frau Mieserin, vormahl Grauneisin puncto debiti leinwant 4, doch mit authentisirten beylagen suchet die contentierung.

Resolutum: wirdt der beclagten communiciret, bey so der sachen beschaffenheith und wo keine exception dagegen, die sach abzuthun, damit man bey gericht nit fehrner incommodiert wird.

Samuel Bürgel contra Franzinin puncto debiti 50 fl. von ihren mann seeligen legt die obligation copia bey, bittet umb die contentierung.

Resolutum: communicetur der frauen beclagtin umb sich in der copirlichen obligation ersehen zu können, so dan entweder die contentierung oder gegen-antwort in balden zu thun, damit man in der sach verfahren und rechtsgehörig fehrners vorkehren kann.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708—1713.

228.

1713. november 29. Bürgl Sámuel zsidónak követelésére úgy Franzinné, mint Brauneis özvegye, ki most Miesserné, 8 napon belül adjanak választ.

Sessio den 29. Novembris 1713.

Bürgel contra Franzinin puncto debiti und eines goldrings suchet solution, da sie nit andworthe.

Resolutum: die beclagte solle sub termino 8 tagen die andworth thun, damit man auff fehrneres ansuchen des clagers in contumaciam zu verfahren nicht gemusiget werdt.

Samuel Bürgel jud contra Braunseissin, aniezo Miesserin vrgiert seine schuldt, da sie nit andworthe.

Resolutum: communicetur sub termino 8 tagen die schuldige andworth zu thun.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708—1713.

1713. december 6. Holderman és Bürgl Joachim zsidó között a budai városi bírói szék ítétele szerint történjen meg az elszámolás Brunner kancellista, mint biztos, jelenlétében.

Sessio den 6. Decembris 1713.

Meister Holderman contra Joachim Bürgel kan mit ihne kein rechnung haben sagent, das so gar die pfandn dessen deteriorit oder gar vnlaugnet werdten, bittet dem juden die zusammen-rechnung auffzugeben.

Resolutum: fiat commissio vnd ist mit dem canzelisten Bruner, als commissarius angeordnet, damit vor ihne die abrechnung geschehe vnd sie hinwiderum referiren könne, haben dahero die parteyen sich bey dem herrn commissario der zeith wider anzumeldten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708–1713.

1713. december 13. Bürgl Sámuel zsidó és Franzinné a legközelebbi törvénynapon jelenjenek meg peres ügyük rendezése végett, míg Bürgl Joachim zsidónak Mieserné válaszoljon, mert máskülönben makacsságban lesz elmarasztalva.

Sessio den 13. Decembris 1713.

Samuel Bürgel contra Franzinin legt puncta, bey worumben sie schwören soll.

Der beclagten zu communiciren, damit sie sich hierin ersehe, massen man auff nechste stattgericht die sachen ausmachen wirdt, wo alle theil erscheinen solle.

Joachim Bürgel contra die Miesserin bittet, weil peremptoria betreffndt sub poena contumacia an sie gar nit andworthe.

Resolutum: wirdt beclagte auff nechste grichts zession, nachdem ihr die vorige verabschidung ordentlich exequirt worden, die andworth nit thun, so soll in contumacia zu verfahren nit lang verschoben werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708–1713.

1713. december 18. Bürgl Joachim zsidó kérvényét, hogy az elhúnyt városi jegyzőnek Pozsonyban kölcsönzött 225 forintját megkaphassa, a budai tanács a Mailing-féle iratokhoz csatolja.

Sessio den 18. Decembris 1713.

Joachim Bürgel judt bittet ihme die dem gottseeligen herrn statt-syndico zu Prespurg zu gemeiner stats afferin hergelichene 225 fl. una cum interesse anzuschaffen.

Resolutum: ist zu denen Mailingischen acten zu legen.

Budai tanácsulési jegyzőkönyv 1713–1714. — 392.

232.

1713. december 20. Koperger a zálog miatt a budai városi bírói szék Wurm és Bürgl zsidó ellen megidézi.

Sessio den 20. Decembris 1713.

Wurm und Bürgel contra Coperger wegen die pfand einschazung. Resolutum: herr Coperger ist ad valvas sub termino 6 wochen zu citiren, dan folgt das mehrere.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708–1713.

233.

1713. december 20. Forsternél az áru, mely után még tartozik József zsidónak, maradjon leltítés alatt, míg a pénz nem fizetés eselében adassék át a bíróság kezére.

Sessio den 20. Decembris 1713.

Des Vorstern beym Joseph annoch habender rest wegen der verkaufften wahren wirdt hiemit neulichen zuzolge dem juden selbst annoch verbotten und solle bey fallenden termin und nicht geschehener richtigkeith das gelt zu gerichtshandten gelegt werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1708–1713.

234.

1713. december 22. Simon József budai zsidó kifogásait egy 300 forintos váltó tárgyában a budai tanács közli a panaszos Kollbacher úrral.

Sessio den 22. Decembris 1713.

Simon Joseph, ein judt, excipieret über herrn Kollbachers wieder den juden eingereichte clag wegen der charta bianca, so herr Kollbacher an (titl.) ihro excellenz herr general von Pfeffershoffen per 300 fl. extradieret hat.

Resolutum: wirdt fehrnerer handlung willen dem herrn klager communiciret.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1713–1714. — 398.

235.

1714. január 15. Leidersdorfer Izsák zsidónak Kreuzerné 600 forinttal tartozik, ezért a pesti tanács előtt a zsidó leltítja az asszonynak Augustinnál fennálló követelését.

Sessio den 15-ten Jenner 1714.

Isaac Leydersdorffer hatt 600 fl. an die Kreuzerin, bittet dem Augustin aufzulegen ihr Kreuzerin an seiner schuldt nichts zu extradiren.

Zur nachricht, das allen ansehen nach der Augustin denen Kreuzerischen erben wenig, wo gar nichts mehr zu zahlen habe.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1714–1716. — 15.

236.

1714. január 17. Bürgl Sámuel zsidó részére Miesernével szemben harmadszorra is meghozott ítélet „in contumaciam” érvényű lesz.

Sessio den 17. January 1714.

Samuel Bürgel jud bittet über die 3-mahlige wider die frau Mieserin, vorhin Praunsseysin, ergangenen auch rechtensexequierte verordnung in contumaciam zuverfahren .

Resolutum: ist, weil der in termino eingebrachte antworth entlediget.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714–1715.

237.

1714. január 31. Bürgl Sámuel és Joachim zsidók a zálogtárgyaikat váltsák ki, mely után keresetet indíthatnak a zálogbirtokosok ellen.

Sessio den 31-ten January 1714.

Samuel und Joachim Bürgel beede juden excipiren wieder dess breymeisters Schickh eingereichte clag wegen schuldigen 450 fl., bitten auf die frau Kollerin und Menegatin zu weisen.

Resolutum: da wider herrn Kohle seeligen noch die frau Menegatin mit dem Schik contrahirt, kan der klager dahin nit verweisen werden und miessen die juden die pfander ablesen, mögen sodan ihr regress an ihren pfandsherrn wohl suchen, so sie fundiret seye.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714–1715.

238.

1714. január 31. Bürgl Sámuel zsidónak kérését, hogy a Hütter-féle borra bírói letiltás mondassék ki, a budai városi bírói szék nem teljesíti, mert az adósnő még csak rövid ideig lakik Budán.

Sessio den 31. January 1714.

Samuel Bürgel, ein judt, bittet umb gerichtliches verbott auf die Hütterische wein wegen schuldigen getraids.

Resolutum: die schuld migen vor den gericht liquidiret werden, ehe man execution fahret, ist sodan das wein verbott abgeschlagen, da die schuldnerin anoch gering hier ansessig.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714–1715.

1714. február 1. A budai tanács Bürgl Sámuel császári löszerszállító zsidónak nem engedni meg, hogy tartozás fejében kapott 40 akó bazini borát Budán mérhesse ki.

Sessio den 1. Feber 1714.

Samuel Bürgel jud kayserlicher munitio lifferant bittet ihme die 40 emer wein, so er von königlichen freystatt Pösing anstatt schuld angenohmen, anhero passieren lassen.

Resolutum: man hatt grosen herrn vnd denen burger in solher sachen zu diferirn anstatt gemacht, darum dan der Samuel mehrers sich nicht hoffen kan vnd solle sein wein anderwertin versilbern.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1713–1714. — 448.

1714. február 17. A pesti tanács vizsgálatot tart Forster főkamarástól ellopott 4 db ezüst kanál tárgyában, amelyben egy Fülöp nevű zsidóról is említés történik, mint aki közvejtő volt.

Inquisitio Pest, den 17. February 1714. wegen 4 silber leffl, so den 15. February 1714. auss (titl.) herr obercammerer von Vorstern loquaienzimmer entfrembtet worden.

Klumpferer dahier schiket an heint sein madl zum loquaien Hanss Mühl, er mögte zue ihn kommen. Alss diesser kombt, liegt klumpferer noch in bett undt fangt ihn an zu erzöhlen, wie das gestern sin bueb möt öpfl von Ofen komme, da an der Donau bey der Rundel einer in vngrischen mundirung seinen bub angeredet, er mögte in die Razenstatt das silber verkhauffen, er wolle ihm ein 7-zehner deutscher gelt geben. Der bueb seye darmit fort, dem ein judt begegnet, der zugefragt, was er da habe, deme sein bueb geantworttet, ein selber zu verkhauffen, welches der judt genohmen vndt mit den buben zum goldtschmidt gangen selbiges zu verkhauffen. Der goldtschmidt aber selbiges gehalten mit melden, ein gestohlenes guth zu sein. Der loquaj meldet, gehe der nachbahr selbst zu meinem genedigen herrn undt erzehle die sach, wie er dan auch gangen undt obiges repetirt, das diejenige, so das silber seinen buben geben.

Darauf wirdt der goldtschmidt auss dem Taban, Bartolome Masiriuisch vernohmen, wie diesse leffl zu ihme kommen vndt wie sie gebracht, auch wan?

Antwortt, das gestern gegen 11 uhr vormittags ein judt, Pfilipp genant, den er kente, dan des allhiesigen klumpferers sein bub kommen, unss erstlich habe der judt ein stukh silber auss der taschen genommen und angetragen zu kauffen, diesser deponent ist eben auss der kierhen kommen undt hatt seinen laden aufgemacht, bey sich noch 2 maister, alss denen Mariam und Nicola gehabt undt das silber, welches in elff stukh bestandten undt zerschnitene löffl seint, auch der judt aus der ta-

schen genommen wegen wollen. Alss der judt nun destwegen handeln wollen, hatt der goldtschmidt gemeltet, es seye ein gestollene sach undt also das silber zubehalten biss er es angemelt gemeltet, der judt darauf geantworttet, meinewegen, ich hab noch nichts daruor geben, der jung aber hatt anfang zu expostulirn, warumben er ihme sein silber aufhalten wolle, der judt were also hinauf, der bueb aber hinabwerts gangen. Gegen 2 vhr nachmittagss sey der bueb mit einen Schwaben, der einen grossen ruckhbarth vnnndt einen grauben alten rokh angehabt, kam undt hatt der Schwab mit dem goldtschmidt expostulirt, warumben er seinen vetter, den bueben das silber aufhaltete, der bueb hette weiters, weillen er deponent noch nichtss erfolgen wollen, mit seinem vatter gebracht.

Gehen abends seye der klampferer mit seinem bueben zum goldtschmidt kommen undt habe das silber zurukh begehrt mit melden, das silber ist mein, warumben halstu mir das silber auf? Könste auch nicht, das ich ain burger von Pest undt der klampferer bin, deme der goldtschmidt geantworttet, ich kön dich undt mit ihme will er schon handeln. Darauf der klampferer geantworttet, ich will nicht handeln, das silber will ich zurukh haben. Der goldschmidt aber reponirt, ich gebe ess den judten wider zurukh, der mir ess geben. Klampferer ist alsdan zum richter, mit ihme zum goldtschmidt, diesser aber, alss er die sach dem richter erzehlet, ist der richter wider fortgangen. Item deponent saget zum klampferer, wan die löffl sein gehören, warumben er solhe zerstikhert und zerschnidten, klampferer ihme darauf reponirt, ich habe es von einen officier, der nach Taschau verreisset, deme habe ich sabel ...¹

Die stikher seint erkenet, das sie auss dem Vorsterischen hauss seint, gehet aber bey dem sament leffel der ganze stikl ab, bey einen andern das stangl in der mitten.

Diesse inquisitio ist auf die lehr geloffen, einzutragen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1714–1716. — 39-41.

Eelőzőleg ui. a 32-39. l.-on olvashatjuk Stumb Keresztély pesti bádogos 14 éves fiának, János Nándornak vallomását, akit a 4 ezüst kanál ellopása miatt fogságra vetettek, mely tartalmilag újat nem tartalmaz.

241.

1714. február 23. A pesti tanács József Simon zsidónak Jobst János György elleni perében az alperest védekezésre szólítja fel.

Sessio den 23. February 1714.

Juden Joseph Simon etc. contra Johann Georg Jobsten.

Dem beklagten vmb sein verantworttung inner gerichtsbrauchigen termin zuzustellen vnnndt ist der klager ihr anbringen wider beyzulegen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1714–1716. — 44.

¹ nincs folytatása.

1714. február 26. A budai tanács a pozsonyi országgyűlési köveleit értesíti Joel zsidó üzletnyitásáról és ennek megakadályozását kéri.

Sessio den 26. Feber 1714.

Die gesambte burgerliche kaufleüth remonhtirn supplicando, dass der jud Joel in der frawn von Dietzin ihr laden auf den Stattplatz einen offene laden habe mit kaufmans wahrn.

Resolutum: Herr Triller, herr Naterman vnd der stattwachtmeister seyns zu dem juden in den laden abgeschikht worden, 1., sollen sie fragen, mit wesn erlaubnus auff der gemeine statt ihren grundt sich vnterstehe ein solches burgerliches gewerb ohne vorwisen des magistrats zu exercirn vnd ein gewelb zu eroffnen, 2., sit, ut sit, so sollen sie ihnen nomine magistratus zubefehlen den laden zuzumachen, sonst solle das memorial denen herrn ablegatis mit morgigen post hinauffgeschikhet werden.

Sie referirn, der jud hab gesagt, er hette es nit aufgemacht, wan er vom hern von Zenneg darzu nit were forzirt worden, solches ex officio zu theun oder da der judt Jöel nicht aufmachen wolte, der herr von Zennegg solches gewölb durch einen ander aufmachen lassen will.

Ad 2-dum seye er gehorsam gewesen das gewelb in instanti zugemacht doch mit vermelden, wan ihme herr von Zennegg solches widerumb aufzuthuen anbefehlete, er gehorsam seyn müeste dessen befelch zu vollziehen.

Dieses sambt den memorial denen herrn ablegatis zu schikhen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1713–1714. — 466-7.

243.

1714. február 28. Sprenger 10 lot súlyú ezüst gombjait 12 forint lefizetése ellenében kiválthatja Simon József zsidó nejétől.

Sessio den 28. February 1714.

Die jüdin Simon Josephin hatt 10 loth silberne knöpff von der frauen Sprengerin seligen inn pfandt per 12 fl. Diese kann der herr Sprenger gegen erlag der 12 fl. wider ausslösen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714–1715.

244.

1714. március 13. Weingartner dobosnak egy zsidó által tévesen átadott egy forintot a városi őrmester adja vissza a tulajdonosának azzal az üzenettel, hogy a fogoly élmezéséről a város gondoskodik.

Den 13. Marty 1714.

Der statwachtmeister referirt, dass gestern der fraw administratorin ihr secretari gestern durch ein juden 1 fl. dem arrestanten geschiket,

der judt aber habe diss gelt dem langen Weingarthers tambour, so im rathaus spacirn gienge vndt von dem juden vor ein arrestanten angesehen wurde, gegeben. Da aber der jude erfahr, dass dieses der rechte wahre arrestant nicht seye, hat er das gelt repetiret vnd were nur 22 groschen restituirt.

Resolutum: der statwachtmeister solle dem secretari dises gelt zurukhbringen mit vermelden, die statt wolle den arrestanten schon verpflegen vnd warthen biss alles zusahm komme.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1713–1714. — 496–7.

245.

1714. március 16. Pest. Jobst válaszá a pesti tanács közli az ellenfelével, József Simon zsidóval.

Pest, den 16-ten Merz 1714.

Jobst contra juden in Ofen andwortt.

Communicetur den klagern.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1714–1716. — 70.

246.

1714. március 21. Ofner Gottlieb a vitás rőfök címén 44 forintot fizessen Bürgl Joachim zsidónak, hacsak elfogadható okot ez ellen nem tud felhozni.

Sessio den 21. Marty 1714.

Ist erkhandt, dass der Gottlieb Ofner dem juden Joachim Bürgel wegen der strittigen ellen 44 fl. vermög des wechselsbrieff richtig schuldig seye, so innerhalb 8 tagen zufriden stellen solle, ess seye dan sache, dass er noch haubtsechlicher seine sache in contrarium probiren könne.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714–1715.

247.

1714. április 11. Ofner Gottliebnek 44 forint tartozását, ha 15 napon belül elfogadható kifogással nem él, Bürgl Joachim zsidónak meg kell adni.

Sessio den 11. April 1714.

Joachim Bürgl bittet den Gottlib Ofner zur zahlung der den 21. Merz 1714. richtig zu erkandten 44 fl. wegen der richtigkeit zu condemniren.

Resolutum: wirdt beclagter sub termino 15 tagen nicht seine hinglangliche exception einbringen, solle er, fehrners nit gehet, und zur zahlung ohnfehlbar gehalten werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

248.

1714. április 13. Pest. A pesti tanács kimondja, hogy Hirschl Joel zsidónak Augustin 78 mérő gabonát pénzben léritsen meg, mérőjét 25 garassal számítva.

Pest, den 13-ten Aprill 1714.

Joel Hirschl hatt an den Augustin noch 78 mezen zu fordern, vor den mezen, wan er dem Kornel nicht in natura gibt.

Zahlt ad 25 groschen den mezen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1714 – 1716. – 76.

249.

1714. április 22. Simon József zsidó Schobert Anna Máriának a zálogtárgyát adja vissza a kölcsön visszafizetése ellenében, mtg kamatra 2 forint 42 krajcárt számíthat fel.

Sessio den 22. April 1714.

Anna Maria Schobertin, anjetzo Purckhardtin, claget contra den juden Joseph Simon, das selbe ihres versatzes nicht haabhafft werden kann, bittet dahero den juden die restitution aufzuerlegen.

Resolutum: der beclagte jud soll das pfandt gegen erlag des capitals abfolgen lassen und das interesse zu 6 fl. pro cento auff die 2 fl. 42 kreitzer anschlagen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

250.

1714. május 23. Schicktől Bürgl zsidók a zálogot váltsák ki, mtg Bürgl Sámuel zsidónak a harisnyakötő-céh a tartozását 6 hélen belül adja meg.

Sessio den 23. May 1714.

Schickh contra Bürgel in puncto pignoris suchet die contentierung.

Resolutum: wo das pfandt zu ersetzung der schuldt nicht ergibig, werden die juden den überrest zuersetzen wissen, es wäre dann sach, das dieselbe einige ergibige exception darwider einzureichen hätten.

Samuel Bürgel judt contra das burgerlichen strickher handwerch bittet denselben die contentierung aufzuerlegen.

Resolutum: wo die schuldt richtig, wird das handwerch die contentierung inner 6 wochen unfehlbahr zu thuen wissen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1714. május 28. Pest. Jobst tanúbizonyosságát Izsák és József zsidókkal szemben péntekig mulassa fel, annál is inkább, mert ítéletre kerül sor.

Pest, den 28-ten May 1714.

Der Jobst solle auf kunfftigen freytag wegen des juden Isaac vnd Joseph seine in termino versprochene zeugenschafft produciren, sonsten bey mangelung dessen wirdt in der sach gesprochen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1714 – 1716. — 97.

1714. június 5. Bürgl Sámuel budai zsidó 225 forint követelésével szemben Friedbergné asszonynak mi az ellenvetése?

Sessio den 5. Juny 1714

Joachim Bürgel judt bittet ihme von der statt die schuldige Maylingische 225 fl., da herr Mayling seelig bey der statt zu fordern hat, bezahlen zu lassen.

Resolutum: die fraw von Friedberg zu excipieren, ob die schuld liquid oder was dagegen einzuwendten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1713 – 1714. — 622.

1714. június 5. Hirschl Jakab budai zsidó a porció hátralevő részét fizesse meg, mert a kért átutalás már megtörtént.

Sessio den 5. Juny 1714.

Jacob Hirschel judt, als deren Pacheracherischen erben curator, bittet umb limitierung der portionen und die den Hoppe seelig bey der heyligen Dreyfaltigkeitss cassa angewisene 37 fl. an dennen portionen ihme abschreiben zu lassen die verordnung ergehen zu lassen.

Resolutum: die angesuchte überwexlung ist dem vernehmen nach schon geschehen, daher hatt supplicant den rest abzuführen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1713 – 1714. — 622 – 3.

1714. június 14. Bürgl Joachim zsidó esküdjön meg arra, hogy ő Ofner Gottliebnek 22 rőföt ígért, csak ezután kerülhet sor az ítéletre.

Sessio den 14. Juny 1714.

Joachim Bürgel vrgiert contra Gotlib Ofner die wexelzahlung.

Ofner excipiert, der jud hab 22 ellen versprochen, wird aber zahlen, wo der jud schwöret, dises nit versprochen zu haben.

Interlocutum: man verwilliget in die schwörung und solle der jud kunfftige session den ayd abschwören und ersth darauff fehrner, was recht.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

255.

1714. június 15. Pest. Jobst és Hirschl zsidó között a másodszori bizottság végzését a pesti tanács jóváhagyja, tehát a zsidónak is a maga zsidó tanúját elő kell állítani, hogy a két tanút egymással szembesíteni lehessen.

Pest, den 15. Juny 1714.

Zwischen Jobst vndt juden Hirschel ist der schluss der ander-mahlige commission approbirt, also das der judt sein judt gleich, wie der Jobst gethan, stellen solle vmb beede gerichtlich confrontiren.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1714 – 1716. – 112.

256.

1714. június 21. Forster Gottlieb még a szüret előtt adja meg Simon József zsidónak a 200 akó mennyiségű hordót.

Sessio den 21. Juny 1714.

Auf erscheinen des Gottlieb Vorster und Simon Joseph juden der jud suechet an seine 200 emmer vass von Vorster restituiren zu lassen.

Resolutum: der Vorster hat den juden seine 200 emer vass noch vor den lesen zu verschaffen oder andere zu geben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

257.

1714. június 22. Pest. Jobst György és Hirschl zsidó között folyó perben kiküldött 3-ik bizottság úgy dönt, hogy Jobst 210 forintot fizessen a zsidónak, míg a 400 mérő zab és árpa tekintetében a felek bizonyítsák az igazukat.

Pest, den 22. Juny 1714.

Relation über die drütte gehaltene commission den Georg Jobsten undt juden Hirschel betreffndt.

Auff die zum drüttenmahl den 18-ten Juny 1714. gehaltene commissio ist die zwischen beeden streüttenden partheyen Georg Jobst undt juden Hüerschl dero gehabte verrechnung so wohl dessen empfangs alles paaren gelts, alss endtgegen aussgefogter frucht exceptis der in lite stehende 400 mezen haabern undt gersten, wessendtwegen commissio-naliter zweymahlen hierinen gehandelt wordten, genzlich beygeleget undt bleibet er Jobst dem juden deductis deducendis mit beeder seithiger einstümmung richtig schuldig, salvo tamen errore calculi, 210 fl. 22

kreitzer. Wass aber erst berührte 400 mezen betreffend beziehen unss auff die andere vorgekommene commission. Darüber eingereichte relation usque ad magistratualem ratificationem auch in letzt gehaltener session judicialiter placidirten commissions-auffbruch, wie das nemblich er jud Hüerschl seinem empfang neben der frucht stellen undt zu eines oder dess andern überweissung kommen lassen solle, obzwar selbiger jud ihrem sagen nach gar in Pohlen verreisset were, mithin er Jobst 50 fl., er Hüerschl hingegen auch 50 fl. auff vnkhosten zueschüessen solle. Erstbesagter Hüerschl verlanget, so derffte es doch dem juden vollständiger competirn, da er Jobst seinen mann hiehero bringen lassen undt gestöllet, auch künfftig widerstellen muss, das auch Hüerschl ein gleiches thue, wo die refusion ohne diess auff jene fallet, welcher in seinem recht succumbiren werdte etc.

Michl Lechner manu propria dess raths.

Franz Josef Sauttermeister dess raths.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1714 – 1716. — 122 – 3.

258.

1714. június 28. A legközelebbi btrói tárgyalásra úgy Schick János váci püspöki sörfőző, mint Bürgl Sámuel és Joachim zsidók jelenjenek meg.

Sessio den 28-ten Juny 1714.

Johann Schikh bischöfflicher breymeister zu Waitzen contra Samuel et Joachim Bürgel beede juden bittet ihnen der nicht leistenden contentierung die würckhliche execution einzulegen.

Resolutum: am nechsten stattgericht haben beyde parteyen zu erscheinen.

Budai btrói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

259.

1714. június 30. A budai tanács felszólítja négy hajózással foglalkozó polgárát, hogy kik azok a zsidók és mások, akik üzletükben zavarják őket és miként gondolják ezt a kérdést rendezni?

Sessio den 30. Juny 1714.

Frantz Rösch, Paul Burger, Johann Hegewarth, Cristoph Zöhrrer bürgerliche schöffleuth bittenn dennen juden und ander leuthen das schiff-fahren zu inhibiren und sye, alss burger bey ihren gwerb zu schützen.

Resolutum: die supplicanten haben nächsten rathstag einzulegen, wie und auf wass weiss sye fahrt-ordnung einzurichten gedenckhen und zu specifizieren, wer sye seynd.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1713 – 1714. — 653 – 4.

260.

1714. augusztus 1. Bürgl Joachim zsidónak Hoffman János budai mészáros a 75 forint 30 dénár tartozását 8 napon belül adja meg.

Sessio den 1-ten Augusty 1714.

Joachim Pürgl judt clagt wider Johann Hoffman burgerlichen fleischhackhern, das er Hoffman ihme jueden 75 fl. 30 den. richtig schuldig seye, nun weillen der Hoffman dawider nichts einzuwendten vnnndt die bezahlung rechtmässig zu laisten hatt, als ist ihme Hoffman die contentierung innerhalb 8 tagen auferlegt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

261.

1714. augusztus 4. Bürgl Joachim budai zsidó a 36 forint követelésével a telekkönyvnél jelentkezzék.

Sessio den 4. Augusty 1714.

Gehorsambes clägliches supplicieren vnnndt bitten Joachim Bürgels juden per ingebettene schulds contentierung per 36 fl.

Resolutio: über die inuermelt richtig gemachte schuldt per 36 fl. würdt sich der supplicant bey gemainer statt grundtbuech der bezahlung halber anzumelden haben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

262.

1714. augusztus 4. Bachrach Herz óbudai zsidónak Hoffman János budai mészáros a tartozását 15 napon belül fizesse meg.

Sessio den 4. Augusty 1714.

Gehorsambes vnnndt clägliches bitten Hercz Bachrach judens zu Alt-Ofen contra herrn Johann Hoffman burgerlichen fleischhackhern per contentierungs auflag.

Resolutio: die contentierung inner 15 tagen aufszuerlegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

263.

1714. augusztus 8. Trumer Mátyással szemben Bürgl budai zsidó 8 napon belül rendezze zálogadóságát, mert máskülönben végrehajtlják.

Sessio den 8-ten Augusty 1714.

Dienstliches bitten Matthiae Trumer contra den juden Pürgl per gerichtlich adiudicierung des in handten habenden pfandts vnnndt executione anhaltung der ruckhständigen zallung halber.

Resolution: die contentierung bey vermeidung der gerichtlichen execution innerhalb 8 tagen aufzulegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1714. augusztus 14. Bürgl Joachim zsidótól Menegatné asszony a zálogát váltsa ki, Ofner Gottlieb kikeresztelkedett zsidó pedig 30 forintot fizessen e zsidónak, a szegényháznak meg 14 forintot, végül e zsidó és társai 403 forint követeleése fejében a két Kopperger-féle szőlőt addig használják, amíg pénzükhöz nem jutnak, ha pedig e szőlőket eladnák, úgy ez eladási árból fedezzék a követeleéseiket.

Sessio den 14-ten Augusty 1714.

Gehorsambes bitten mein Joachim Bürgel judens alhier contra frauen Menegatin burgerlichen wittib per, ut intus, gehorsamben bitten betreffend.

Resolution: der frauen beclagtin die auslesung inuermelten pfandts hiemitt aufzulegen.

.....
Dito überehmbet Pürgl judt gegen habendter praetension 292 fl. 13½ kreitzer, item Payrl burgerlichen sattler in nahmben seiner 63 fl. 24 kreitzer, dan in nahmben der Hirschlichen erben 48 fl. 20 kreitzer, zwey Kopergische in 8/4–4/8 bestehendten weingarten, welche weingärtten er Pürgl vnnndt ybrige parthey so lang geniessen sollen, bis sie ihre anforderungen völlig erhalten haben werden, khönen aber die weingärtten inmitels verkhauffet werden, solle thuen, die contentierung in paren erfolgen, anbey ist anzumerckhen, das der Pürgl an seines zu fordern habenden schuldt der 292 fl. 13½ kreitzer zu gemainer statt ober-camerambt 18 fl. 13½ kreitzer, dan an den herrn Trumer 34 fl. auszuzallen schuldig sein solle.

Joachim Pürgl judt praetendirt an Gottlieb Ofner getauften juden 30 fl., so auch richtig seint, als ist ihme die contentierung auch wirklich auferlegt worden. Eben wegen disser praetension hatt der Gottlieb 14 fl. in das armbe haus zu erlegen, weillen er Gottlieb sonsten dem Joachim Pürgl 44 fl. zu bezahlen gehabt hette.

Demnach Joachim Pürgl judt über die an alhiesiger gemainer statt ober-camerambt in sachen anhängig ausgezalte 18 fl. 13½ kreitzer, ingleichen dem herrn Trumer kayserlichen 30-igstambts gegenhandlern abgeführte 34 fl. auch wegen sonsten Koppergerischen pfändter 240 fl., zusamben 292 fl. 13½ kreitzer, item Joseph Beyrl burgerlichen sattler-maister alhier, als Leischnerischen successor lauth sattler auszügl 63 fl. 24 kreitzer vnnndt als Hierschlicher gerhab in nahmben des Wenzel Hierschel seeligen hinterlassenen erben auch crafft riemers auszügl 48 fl. 20 kreitzer, consequenter in integra summa 403 fl. 57½ kreitzer an herrn Kopperger zu fordern haben, aber über die in sachen der ordnung nach gehandlete notturff dato des ihrigen nit hetten habhafft werden khenen, als seint sothannen creditorn gegen oben besagter praetension der 403 fl. 57½ kreitzer zwey Koppergerischen in 8/4–4/8 bestehende weingarten also vnnndt dergstalten gerichtlich übergeben worden, das sie erstbemelte weingärtten in solang vnnndt vill proportionaliter geniessen khenen vnnndt mögen, biss selbe hieraus ihr völlige contentierung werden gezogen

haben, im fahl aber mehrberührte weingärtten imitels verkhaufft wurden, benente creditores ihre befridigung von den fallenden khauffschilling in paaren zuerheben, anbey wegen der nöttigen richtigkeits machung, dessen sich bey gemainer statt grundtbuech anzumelden haben sollen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

265.

1714. augusztus 25. A budai tanács Bürgl Joachim vizivárosi zsidó kérvényére csupán a Mailing-féle ügy elintézése után adhat választ.

Sessio den 25. Augusti 1714.

Vnterthänige gehorsambe bitten mein Joachim Bürgels juden in der Wasserstatt, prout intus.

Resolutum: wan die zwischen denen Mainlinischen erben schwebende strittsach gehebt sein würdet, so dan folget verrer bschaidt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1713 – 1714. – 740.

266.

1714. szeptember 1. Bachrach Herz óbudai zsidónak Hoffman János vizivárosi mézáros 8 napon belül fizesse meg az adósságát.

Sessio den 1-ten Septembris 1714.

Widerholt gehorsambes bitten Hercz Bachrach judens zu Alt-Ofen contra herrn Johann Hoffman burgerlichen fleischhackhern in der Wasserstatt per contentierungs auflag.

Resolution: die contentierung inner 8 tagen aufzulegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

267.

1714. szeptember 7. Pest. Bürgl budai zsidó Kehlné asszonytól 247 forint adósság megfizetését kéri, aki ezzel szemben adja elő védekezését.

Pest, den 7-ten Septembris 1714.

Bürgl judt in Ofen contra frau Kehlin per 247 fl. schuldtforderung an den Kehl seeligen betreffend.

Der frauen bekhlagtin umb die klaglosshaltung zuzustellen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1714 – 1716. – 139.

268.

1714. szeptember 19. Hoffman János vizivárosi mézáros 4 napon belül rendezze tartozását Bachrach Herz óbudai zsidóval szemben.

Sessio den 19. Septembris 1714.

Abermahl widerholtes vnndt gehorsambes bitten Hercz Bachrach judens zu Alt-Ofen contra herrn Johann Hoffman burgerlichen fleischhackhern in der Wasserstatt per contentierungs auflag.

Resolution: die contentierung nochmahlen inner 4 tagen aufzulegen, damit in das begehren nit noth werde.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

269.

1714. szeptember 25. A budai városi bírói szék Hoffman János mézárosnak ísmét 4 napi határidőt ad arra, hogy Bachrach Herz óbudai zsidót kielégitse.

Sessio den 25. Septembris 1714.

Gehorsambes bitten Hercz Bachrach judens von Alt-Ofen contra herrn Hoffman burgerlichen fleischhackhern alhier per contentierung vnnnd gerichtliche verbott auf das weinlesen betreffndt.

Resolution: die contentierung nochmahlen inner 4 tagen aufzulegen, damit in die gerichtlichen execution zu bewilligen nit noth werde.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

270.

1714. október 12. Kaylné budai polgárasszonynak és szappanfőzőnek Joel zsidó a safirkövet vagy adja vissza, vagy fizessen érte 30 birodalmi tallért.

Sessio den 12. Octobris 1714.

Frau Kaylin burgerliche saiffensiederin beclagt sich wider den judten Joel, wie das ihr man dem juden einen falschen stain per 3 fl. zuuerkhauffen vermeint gewesen, ihme aber durch verstoss einen auf 60 fl. aestimierten safier gegeben hätte, batte also dem juden die billiche restitution aufzulegen, worüber der judt eingewendet, das der stain nit guet vnnnd nicht über 3 fl. werth wäre, weillen aber ahiesig Ratzisch goldschmidt Andreas Franciskovitz in der sach alle wissenschaftt tragete, auch den stain auf 30 reichsthaler geschätzt, nit weniger erstberührte 30 reichsthaler darvor zu geben sich anerbotten, als ist zu recht erkhenet worden, das von dem beclagten judten Joel bemelten stain innerhalb 3 wochen oder in paren 30 reichsthaler zu gerichts hannden erlegt werden solte vnnnd zumahlen sie saiffensidterin dissen stain oder bemelte 30 reichsthaler denen reverendis patribus Capucinern übermachtet, solle es auch darbey sein verbleiben haben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

271.

1714. október 17. Hoffman János mézáros ellen a budai városi bírói szék végrehajtást rendel el, mivel adósságát Bachrach Herz óbudai zsidónak még mindig nem fizette meg.

Sessio den 17. Octobris 1714.

Widerholtes gehorsambes bitten Hercz Bacharach judens von Alt-Ofen contra herrn Johann Hoffman burgerlichen fleischhackhern per ingebettene gerichtliche execution.

Resolution: fiat executio.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1714. október 21. Joel zsidó a drágakövet átadta a budai városi bírői széknek, amelyet Franciskovitz András aranyműves megvett 30 birodalmi talléért.

Sessio den 21. Octobris 1714.

Der judt Joel hatt den strittigen stain zu gerichtshandten erlegt vndt Andres Franciscovitz burgerlicher goldschmidt hatt vorhin gerichtlich veranlasster massen dissen stain widerumben per 30 reichsthaler an sich geleset vndt das gelt auch bey gericht abgeführt, daruon seint diejenige 3 fl. abgezogen worden, welche der saiffensiedterin dem judten widerumben hatt zu geben wollen, solche aber der judt nicht angenohmben, selbe auf die erden fallen vndt legen lassen, mithin die drey gulden verlohren gegangen seint.

Budai bírői jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1714. november 9. Hirschl Joel zsidónak a pesti tanács ítéltele értelmében Augustin György a kecskeméti Katalin-napi vásárig 100 tallért fizessen, a többi pedig húsvétig adja meg, mert máskülönben végrehajlás alá fog esni.

Sessio den 9-ten Novembris 1714.

Joel Hürschl abermahlen contra Georg Augustin wegen schuldigen 78 mezen gethraidt, dann 109 fl. paares gelt.

Georg Augustin soll an den kläger biss nach dem Kezkemether Catharina marckh 100 thaller hieran bezahlen, dann den überrest auff Ostern, in widerigen mann undt bey nicht abführender zahlung auff das, wass er kläger zeügen wüerdtt, wider ihn Augustin mit der execution auff klagen gerichtlich zu verfahren haben wierdt.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1714 – 1716. — 150.

1714. november 21. Hoffman János budai polgár és mézáros 14 napon belül Bürgl Joachim zsidónak a 75½ forint adósságát vagy megfizeti vagy 24 birodalmi tallér büntetést kap.

Sessio den 21. Novembris 1714.

Joachim Bürgel praetendiert an Johann Hoffman burgerlichen fleischhackhern 75½ fl. vndt weillen disse schuldt in sich selbstn richtig vndt er Hoffman dessendtwegen schon öftters geclaget worden, als ist ihme Hoffman die contentierung iner 14 tagen also gewis zu thuen auferlegt, als er in wüdrigen selber ohne nachlass per 24 reichsthaler gestrafft werden solle.

Budai bírői jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1714. november 23. Pest. Jobst tegyen esküt Hirschl zsidó ellenében arra, hogy minden hamisság nélkül vezelte a feljegyzéseit és hogy a 400 mérő zabot a zsidó szolgálai előlt lemérte, az árpa fejében pedig fizessen a zsidónak 10 forintot.

Pest, den 23-ten Novembris 1714.

Jobst in der strittsachen mit dem juden Hirschel schweret, erstlich sein regester ohne falschheit geführet zu haben, andertens die 400 mezen haber seiner gegentheillss knechten ohne falsch richtig vorgemessen habe.

Sonsten bleibt der Jobst dem juden wegen des gersten praetension ad 20 fl., nach dem spruch des raths schuldig 10 fl.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1714 – 1716. – 160.

1714. december 7. Hoffman János budai polgár és mészáros ellen Bachrach Herz óbudai zsidó kérésére a budai városi bírói szék ismét végrehajtást rendel el.

Sessio den 7-ten Decembris 1714.

Offt widerholt gehorsambes bitten Hercz Bacherach judens von Alt-Ofen contra herrn Johann Hoffman burgerlichen fleischhackhern alhier per contentierungs auflag.

Resolutum: fiat nochmahlen executio.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1714. december 7. Schick János, úgyszintén Bürgl Sámuel és Joachim zsidók a budai városi bírói szék előtt jelenjenek meg.

Sessio den 7-ten Decembris 1714.

Gehorsambes anlangen vnndt bitten Johann Schickh contra Samuel et Joachim Bürgerl per, ut intus.

Resolutum: beede theill sollen nochmahlen bey gericht erscheinen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1714. december 13. József Simon zsidó elégtse ki a Griener-féle hitelezőket, Hirschl Izsák zsidó pedig Aigner Erzsébetnek adjon választ a kifogásolt hiányok miatt.

Sessio den 13. Decembris 1714.

Gehorsambes anlangen Caspar Frenz Anton Spillman mandatario nomine deren herrn Krienerischen creditorn contra den juden Joseph Simon per execution.

Resolutum: die contentierung mit allen ernst bey vermeidung der execution aufzulegen.

Höfliches ansuechen Elisabeth Aignerin verwittibten kriegscommisarin contra den juden Isak Hirschl per jurament vndt mängelposten erleutterung.

Resolutum: dem beclagten vmb seine verandtwortt vndt mangelposten erleütherung zuezustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

279.

1714. december 20. Spillman Gáspár Ferenc Antal megbizottnak József Simon zsidó 4 napon belül fizessen, különben végrehajlják.

Sessio den 20. Decembris 1714.

Caspar Franz Anton Spillman mandatario nomine contra den judn Joseph Simon per würckhliche execution betreffend.

Resolutum: die contentierung innerhalb 4 tagn aufzulegen, damit in die würckhliche execution zu bewilligen nicht noth werde.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

280.

1714. december 20. Menigat Anna zálogát Bürgl Joachim zsidótól váltsa ki, Bachrach Herz óbudai zsidó javára pedig a végrehajtás Hoffman János mézáros ellen az ünnepek után történjen meg.

Sessio den 20. Decembris 1714.

Joachim Bürgl juden gehorsambes bitten contra fraun Annam Menigatin, damit selber dass pfand ausszulesen möge auferleget werden.

Resolutum: fiat auslösung inuermelten pfandts.

Hercz Bacharach judt mehr oft widerholtes gehorsambes bitten contra herr Johann Hoffman burgerlichen fleischhackher alhier die ex officio parier- und contentirungs auflag betreffend.

Resolutum: gleich nach verstreichung deren heyligen Weinnachferien solle die gerichtliche execution ex officio eingeleget werden vndt ist die gewisse partition zu laisten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

281.

1715. január 3. Bürgl Joachim zsidó és Bayrl budai polgár és nyerges a Koperger-féle szőlő termése után a Szent Márton napi árákat fizessék, míg a kamatra 5%-ot számíthatnak fel.

Sessio den 3-ten Jener 1715.

Gemainer statt-grundtbuech referiret, das Joachim Bürgl judt und Bayrl burgerlicher sadler, welche die Coppergerische weingarthen arbai-

then wollen lassen, damit selbe zu ihrer forderung gelangen mögen, zu wissen verlangen, wie hoch selbe den masch annehmen mechesten.

Resolutum: wie der wein jedtesmahl an fest Sancti Martini in preiss gehe, also derselbe von inuermelten creditorn angenohmben werden solle, das interesse, so liquide gezaigt würdt, ist auff fünff pro cento ausgesprochen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714–1715.

282.

1715. január 9. Forster Gottlieb kérését József Simon zsidónál letélben örözt Griener-féle pénzre vonatkozólag a budai városi bírói szék nem teljesíti.

Sessio den 9-ten Jener 1715.

Gottlieb Vorster bittet umb den gerichtlichen verbott deren 442 fl. 6 kreitzer auf die Grienerische wahrens gelder, welche bey den juden Joseph depositirter ligen.

Resolutum: dem herrn supplicanten widerumben hinauszugeben vnnndt hatt dises begehren über vorhin schon in sachen gepflogene abhandlung nicht statt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714–1715.

283.

1715. január 9. Joel zsidónak Perkovitz Mihály 159 forint tartozását 14 napon belül fizesse meg.

Sessio den 9-ten Jener 1715.

Judt Joel clagt den Michael Perkovitz wegen schuldigen 159 fl. vnnndt weillen disse schuldt in sich selbst richtig vnnndt von dem geclagten allerdings geständig, als ist ihme Perkovitz die contentierung inner 14 tagen auferlegt, als in widrigen er Perkovitz ihme Joel in das haus einzunehmen schuldig sein solle.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714–1715.

284.

1715. január 9. Spillman Gáspár Ferenc Antal megbízott és József Simon zsidó között egy bizottság előtt történjen meg az elszámolás, hasonlóképpen Hirschl Izsák zsidó és Aigner Erzsébet hadibiztosné közti vizzályban is egy bizottság teremtsen rendet.

Sessio den 9-ten Jener 1715.

Caspar Franz Anton Spillman mandatario nomine deren Krienerischen contra den juden Joseph Simon per ingebettesen verbott und würrkhlichen execution betreffendt.

Resolutum: wegen in sachen vorgekhomenen novitäten würdt

mit zueziehung aller interessierten vndt herrn Cetto zu vornehmung einer ordentlichen verrechnung eine commission angeordnet vndt hierzue zu commissarium herr Kachenek des rathsmittl benenet, welcher nach belieben hierzu tag vndt stundt seczen würdt.

.....
Isackh Hierschl handelsjudt bittet umb haltung einer commission wegen der habenden unrichtigkeit mit frauen kriegscommissarin Agnerin.

Resolutum: fiat commission mit zueziehung herrn Laup vndt herrn Khaar beder gericht's assessorn vndt ist sich auch dessentwegen bey herrn Kepler gemainer statt-grundtbuechs verwaltern vmb producierung inuermelten schrufften anzumelden, damit hierauf von den herrn commissarien eine ordentliche tagsatzung benenet werden möge.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

285.

1715. január 15. A budai tanács József zsidót kinevezi zsidóbírónak.

Sessio den 15. Janner 1715.

Aus ursach der jud Joseph in der contagion seinen fleiss zimlich gethan, auch schon alt und der burgerlichen schuz ist, als wirdt ihme, ob schon er sich zimlich entschuldigt, hiermit der juden richteramtb aufgetragen und ist dessen per decretum zu versichern.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1715 – 1716. – 16.

286.

1715. január 16. A budai városi bírói szék e napon három olyan ügyben intézkedik, amelyek zsidókra vonatkoznak.

Sessio den 16-ten Jener 1715.

Mein schuldig relation inuermelt in sachen verordneten commissarien, die zwischen denen Krienerischen herrn creditorn vndt Gottlieb Vorster, wie auch Simon Joseph alhiesigen handelsjuden strittige adersion betreffendt.

Resolutum: disse relation ist ratificiert, so bey der canzley aufzubehalten vndt denen interessierten auf anlangen hieruon abschrufft zuertheillen.

Anna Maria Menegattin contra Joachim Bürgl judten per producierungs auflaag einer original obligation.

Resolutum: die producierung inuermelter obligation ex officio aufzulegen.

Joachim Bürgel judten contra Hoffman burgerlichen fleischhack-

hern per 1-mo cassirung dess verwirckhten pöenfahls, 2-do wirckhlichen executions einlegung betreffendt.

Resolutum: fiat einforderung des verwürckhten pöenfahls, dan die contentierung aufzulegen, als in würdigen die execution erfolgen werde.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

287.

1715. január 16. Bürgl Sámuel császári löszerszállító zsidónak 280 forintja terheli a Jurschinger-féle házat. Ez irányban a budai városi bírói szék nyilatkozatot kíván hallani.

Sessio den 16-ten Jener 1715.

Sámuel Bürgl kayserlicher munitions liferant bittet umb verkaufung des Jurschingerischen hauss wegen einer lauth saczbrieß darauf hauffenden praetension per 280 fl.

Resolutum: vmb die erklärung zuezuhalten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

288.

1715. január 23. Hirschl Izsák zsidó kérésére a budai városi bírói szék egy bizottságot küld ki Aigner né hadbiztosnéval fennálló viszálya megoldására.

Sessio den 23. Jener 1715.

Isaakh Hirschl handelsjud alhir bittet umb ein neüe commission tagsazung wegen der zwischen ihme und frauen kriegscommissarin Agnerin schwebenden unrichtigkeit.

Resolutum: disse commission wirdt auf den 28. diss nachmittag vmb 3 vhr in der stattcanzley zu erscheinen erstreckhet, darbey auch herr Kepler zugegen zu sein ersuechet würdt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

289.

1715. január 23. Bacharach Herz óbudai és Bürgl Joachim budai zsidóknak Hoffman János mészáros elleni keresetükben a budai városi bírói szék intézkedik.

Sessio den 23. Jener 1715.

Hercz Bacharach judt von Alt-Ofen contra Johann Hoffmann burgerlichen fleischhackher alhier per contentirung et ex officio gehorsambs auflag betreffendt.

Resolutum: ist mit gegentheilischen anbringen erlediget.

Joachim Bürgl jud alhier contra herrn Johann Hoffmann burgerlichen fleischhackher per 1-mo verordnung an dem stattwachtmeister

wegen eincassirung des pöenfahls und 2-do einlegung der execution betreffendt.

Resolutum: ist mit gegentheiligen anbringen erlediget.

Johann Hoffman bürgerlicher fleischhackher alhier bittet sowohl umb ableytung des eincassirenden pöenfahls, als betrohung der execution, dann auch umb 8 tägige früst zu widerlegung der Ebermanischen commission treffende verantwortung.

Resolutum: mit zustellung fürzuhalten vndt ist zu allen überfluss der 8 tägige termin bewilliget.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

290.

1715. január 31. Bürgl Joachim zsidónál levő zálogtárgynak kiváltására nézve Menegatné asszony nyilatkozzék.

Sessio den 31. Jener 1715.

Joachim Bürgl jud contra frauen Mennegathin die redimirung ihres pfandts grossginstigst aufzulegen.

Resolutum: der frauen Mennegatin sambt inligendter attestacion zu ihrer nachricht zuezustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

291.

1715. február 5. A budai tanács Nall és Pacher zsidókat abban, hogy kevesebb üzlet nyiljék meg, szívesen támogatja, azonban a porciójukat nem csökkentheti.

Sessio den 5. Feber 1715.

Nattliche und Bacherische juden bittet in ansehung, das anjetzo so viel handlungsgwolber aufgerichtet werden, wo ihnen das brodt geschmellet wird, umb limitierten portion.

Resolutum: das wenige gwolbe wirdt, wirdt man sattsam an die hand gehen und wurd die portzion so hoch nit seyn, wan die ausgaben sich nit taglich mehreten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1715 – 1716. – 64.

292.

1715. február 6. Menegat Anna Mária asszony legyen addig türelemmel Bürgl Joachim zsidóval szemben, amig Schick váci sörfőzőre vonatkozó jelentés megtörténik.

Sessio den 6-ten February 1715.

Anna Maria Menegatin contra den Joachim Bürgl juden per ex officio producierungs auflaag betreffendt.

Resolutum: ist dessentwegen in solang in gedult zu stehen, biss der in sachen von Schickh breymaistern zu Waizen abgeforderte bericht erstattet sein würdet.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

293.

1715. február 6. Bachrach Herz óbudai és Bürgl Joachim budai zsidó javára a budai városi bíró szék Hoffman János mészáros ellen végrehajtást rendel el, Paulovits Demeter tabáni rác pedig tegyen panaszt Bürgl Joachim zsidó ellen.

Sessio den 6-ten February 1715.

Hercz Bachrach jud von Alt-Ofen contra herrn Johann Hoffmann burgerlichen fleischhackher alhier per ex officio contentirungs auflaag.

Resolutum: fiat executio.

Joachim Bürgl judt alhier contra Johann Hoffman burgerlichen fleischhackhern per eincassirung des verwirckhten pöenfahls und wirckhlichen executions einlegung.

Resolutum: fiat executio.

Dimeter Pauloviz Raz in Taban contra Joachim Birgl juden alhier per ingebettene satisfaction betreffendt.

Resolutum: wan der supplicant auf die schuldt ordentlich clagen würdt, sodan folget verrer beschaidt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

294.

1715. február 13. Spillman Gáspár Ferenc Antal megbizott részére József Simon zsidó ellen kimondott végrehajtásról a jelentést 8 napon belül elő kell terjeszteni.

Sessio den 13. February 1715.

Caspar Franz Anton Spillman mandatario nomine contra dem hiesigen handelsjuden Joseph Simon per execution oder personal arrest betreffendt.

Resolutum: die vollziehung der in sachen ergangenen relation iner 8 tagen aufzulegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

295.

1715. február 16. Aigner Erzsébet hadbiztos neje és Hirschl Izsák zsidó közli elszámolás adósság fejében átengedett szőlővel kapcsolatban megtörtént.

Sessio den 16. February 1715.

Relation inuermelt in sachen verordnieten commissarien, die zwischen fraun Elisabeth Aignerin kriegscommissarin vndt Isacc

Hierschl alhiesigen handelsjuden wegen eines loco debiti überlassung weingartens strittige berechnung betreffend.

Resolutum: disse relation bey der canzley aufzuhalten vndt denen interessierten auff anlangen hieruon abschrüfften zu ertheillen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

296.

1715. február 16. Menegat Anna Mária és Bürgl Joachim zsidó közötti vizsályban a kérdéses kötelezvényt a budai városi bírói szék előtt fel kell mutatni.

Sessio den 16. February 1715.

Anna Maria Menegatin contra den juden Joachim Bürgl juden (*sic!*) per ex officio producirungs auflaag betreffend.

Resolutum: bey so beschaffenen sachen die producierung inuermelten scheins oder obligation nochmahlen ex officio aufzulegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

297.

1715. március 5. Pest. József zsidó ezüst gallonját Esztergomban ellopták, az illeni piacon viszont felismerték. Az illetékes bírónál emeljenek panaszt.

Pest, den 5-ten Merz 1715.

Der jud Joseph wegen der silbern gallonen, so ihm zu Gran gestohlen worden vndt dahier in markh erkent seint, wirdt das herr Andree Razen Novag bey seinen richter belägen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1714 – 1716. – 231.

298.

1715. március 8. Bürgl Joachim zsidó kérésére a budai városi bírói szék Hoffman János mészáros ellen végrehajtást rendel el.

Sessio den 8. Merczen 1715.

Joachim Bürgl judt contra herrn Hoffmann burgerlichen fleischhackher per reassumirung der in der verwilligten execution.

Resolutum: fiat executio.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1715. március 13. Bachrach Herz óbudai zsidó kérésére Hoffman János mészáros ellen a budai városi birói szék végrehajtást rendel el.

Sessio den 13. Merczen 1715.

Hercz Bachrach judt von Alt-Ofen contra herrn Johann Hoffmann burgerlichen fleischhackher alhier per endlich schluss der contentirung betreffendt.

Resolutum: fiat executio.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1715. március 21. Bachrach Herz óbudai zsidó Hoffman János mészárossal a perköltségek és a kamatok ügyében egyezzen meg.

Sessio den 21. Merczen 1715.

Hercz Bachrach judt von Alt-Ofen contra herrn Johann Hoffmann burgerlichen fleischhackher per bonificirung der causirten gerichts uncosten et interesse.

Resolutum: dem Hoffman vmb sich mit den cläger zu vergleichen zuezustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1715. április 3. Mózes zsidó csak a Szent Adalbert-napi budai vásárig árusíthat Budán, azután távoznia kell.

Sessio den 3-ten April 1715.

Moyses judeus bittet ihme alhier zu gedulten, auch das er seine wahren frey offen verkauffen könne.

Resolutum: biss auf negst küffftig Ofner jahrmarckh Sancti Adalberti ist er noch gedult, alsdann soll er sich weither machen und wo er gleich denen Arnouten widerumb fail haben wolte, hat er sich zuvor bey rath anzumelden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1714 – 1716. – 119.

1715. április 3. Joel budai zsidó kereskedő bőrök ára fejében Schitter János vargától 5½ forintot, azután még további 11½ forintot követel. A varga kijelenti, hogy az 5½ forintot már megfizette, mibe a zsidó belenyugszik, míg a másik tételeből a zsidó egy forintot elenged, viszont a még fennmaradó 10½ forintot pünkösdre meg kell adni.

Sessio den 3-ten April 1715.

Joel alhiesiger handelsjudt praetendiert wegen ausgenohmbenen zwey juchten heittl 5½ fl., dan ein buschen cardavon per 11½ fl. an

den Johann Schitter burgerlichen schuechmacher. Wass nun die 5½ fl. anbelangt, sagt der beclagter selbe schon bezalt zu sein vndt weillen er Schitter disse strittige schuldtpost der 5½ fl. auf sein gewissen genohmben, als ist er judt auch darmit zufriden, die übrige 11½ fl. seint mit einwilligung des judens auf 10½ fl. richtig gemacht, so auf negstkunfftige heyligen Pfingsten zubezallen gerichtlich determinieret ist.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

303.

1715. április 3. Bachrach Herz óbudai zsidó perköltségek és kamat címén 11 forint 8 krajcárt követel Hoffman János mézárosától. Ha ebben a felek békésen nem egyeznének meg, ez esetben a bíróság fog dönteni.

Sessio den 3-ten April 1715.

Hercz Bachrach judt von Alt-Ofen contra herrn Johann Hoffman burgerlichen fleischhackher per bonification der causirten gerichts uncosten et interesse per 11 fl. 8 kreitzer betreffendt.

Resolutum: wan sich der beclagter mit dem cläger wider verhoffen nicht vergleichen solte, ist die expens specification zu übergeben, so dan selbe ex officio moderiert werden solte.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

304.

1715. április 10. Kokal Anna Mária asszony Bürgl zsidónak a Vízivárosban levő üzlethelyiségét felmondja, mit a budai városi bírói szék is jóváhagy.

Sessio den 10. April 1715.

Auf anlangen der Anna Margaretha Kokalin würdt dem Bürgl juden das in ihren haus in der Wasserstatt habendte gewölb aufgekhündet, das er selbes nach verflossenem termin raumben solle, so hiemit gerichtlichen confirmieret würdt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

305.

1715. április 10. Hoffman János mézáros a budai városi bírói székhez fordul Bachrach Herz óbudai zsidó ellenében a kamat és a perköltségek ügyében.

Sessio den 10. April 1715.

Johann Hoffman burgerlicher fleischhackher contra vndt in sachen des judens Hercz Bacheradt praetendirendes interesse und stattgerichts uncosten per billicher ableitung und abweisung desselben betreffendt.

Resolutum: communicetur.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1715. május 13. Bürgl Sámuel zsidónak Kehl Miklós özvegye a 247 forint tartozását fizesse meg.

Pest, den 13. May 1715.

Samuel Bürgel judt contra frau Kehlin per 247 fl. zu bezhalen aufzuerlegen auf eine obligation den herr Nicolaum Kehl seeligen, betreffendt. Vmb die klaglosshaltung zuzustellen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1714 – 1716. — 256.

1715. május 15. Bürgl Joachim és Sámuel zsidók 8 napon belül elégítsék ki Schick János követelését, mert máskülönben végrehajlják őket.

Sessio den 15. May 1715.

Johann Schickh contra Samuel et Joachim Bürgl per extradirung der sentenz oder einwilligung in dem personal arrest betreffendt.

Resolutum: dem Samuel vndt Joachim Bürgl die richtigkeitsmachung inuermelten schuldt iner 8 tagen aufzulegen, als in wüdrigen die gerichtliche execution erfolgen solle.

Budai bírői jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1715. május 15. Bürgl Joachim zsidó és Menegat Anna Mária kölcsönösen vádaskodnak egymás ellen.

Sessio den 15. May 1715.

Joachim Bürgl judt contra frauen Annam Menegatin burgerin und wittib per silber pfandt-ausslösung auflaag per 150 fl. betreffendt.

Resolutum: mit zuestellung fürzuhalten.

Anna Maria Menegattin contra Joachim Bürgl judt per pöenfahlige producierung auflaag betreffendt.

Resolutum: ist mit gege(n)theilischen an heunt zugleich berathschlagten anbringen erlediget.

Budai bírői jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1715. május 15. Bachrach Herz óbudai zsidó és Hoffman János mészáros közötti perköltség miatt fennálló viszályban máj. 23-án a Vizivárosban a bírósági tiltár előtt legyen a tárgyalás, míg Hirschl Izsák zsidót Aigner Erzsébet hadbiztos neje 14 napon belül elégítse ki.

Sessio den 15. May 1715.

Hercz Bachrach judt contra Hoffmann burgerlichen fleischhackher per ex officio moderirung der causirten gerichtts ohncosten.

Resolutum: zu moderierung inuermelten expens specification ist der 23. May nachmittag vmb 2 vhr bey herrn stattgerichts secretario in der Wasserstatt zu erscheinen benenet, darbey beede theill erscheinen vndt der cläger sein specification mit denen darin allegierten schrufftlichen notturfiften ordentlich belegen solle.

Isackh Hirschl judt contra frauen kriegscommissarin Agnerin per ex officio contentirungs auflaag.

Resolutum: die contentierung iner 14 tagen aufzulegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

310.

1715. május 31. A budai városi bírói szék Bachrach Herz, Bürgl Joachim és Sámuel, valamint Hirschl Izsák zsidók peres ügyeivel foglalkozva intézkedik.

Sessio den 31. May 1715.

Hercz Bachrach juden contra Johann Hoffmann burgerlichen fleischhackhern per peremptorie clausulierte moderierungs tagsatzung betreffndt.

Resolutum: fiat vndt würdt disse moderierungs tagsatzung auf dem 6-ten Juny nachmittag vmb 2 vhr bey herrn stattgerichts secretario zu erscheinen peremptorie erstrekth.

Joachim Pürgl juden contra Annam Menigattin wittib per silber pfandt auslessung und würckhliche execution ex officio betreffndt.

Resolutum: wan wegen der vorhin strittig geweste obligation weiter nichts einzumängen, ist die auslesung des pfandts iner 8 tagen aufzulegen.

Johann Scheikh contra Samuel et Joachim Bürgel judem per mediantem executione die contentierung aufzulegen.

Resolutum: die contentierung iner 4 tagen aufzulegen, als in würdigen in die execution absolute verwilliget sein solle.

Isackh Hirschl contra fraun kriegscommissarin Agnerin per ex officio et mediante execution contentirungs auflag betreffndt.

Resolutum: die contentierung iner 8 tagen aufzulegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

311.

1715. június 19. Hirschl Izsák zsidó csatolja a mellékletet és ebben az esetben a budai városi bírói szék határozni fog Aignerné hadbiztos nejével szemben.

Sessio den 19-ten Juny 1715.

Isak Hirschel contra fraun kriegscommissarin Agnerin per abermahl ex officio mediante executione contentierungs auflaag.

Resolutum: supplicant hat die beylagen zu geben, dan volget weitherer beschaidt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1715. június 26. *Aigner hadbiztos neje 3 napon belül fizessen Hirschl Izsák zsidónak.*

Sessio den 26. Juny 1715.

Isack Hirschl contra frauen kriegscommissarin Agnerin per ex officio mediante executione contentierungs auflaag betreffendt.

Resolutum: die contentierungs inner 3 tagen aufzuerlegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1715. július 3. *Hirschl Izsák zsidónak Aigner hadbiztos neje vagy adja meg a tartozását vagy a végrehajtás fog következni, míg Schick János tegyen esküt Bürgl Joachim és Sámuel zsidók ellen.*

Sessio den 3. July 1715.

Hirschel handelsjud contra frauen kriegscommissarin Agnerin per abermahlig ex officio et mediante executione contentierungs auflaag.

Resolutum: die contentierung nohmahlen inner 3 tagen bey betrohung der wirkhlichen execution auffzulegen.

Johann Schickh contra Samuel et Joachim Bürgel per einwilligung der würckhlichen execution betreffendt.

Resolutum: da ohnedem in sachen ein jurament mus abgeschwohren werden, wird supplicant dahin verweisen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1715. július 10. *Schick János javára Bürgl Joachim és Sámuel zsidók ellen legyen végrehajtás, de élölte a zsidók még figyelmeztetésben részesüljenek.*

Sessio den 10. July 1715.

Johann Sickh contra Samuel und Joachim Bürgl per leztere der contentierungs auflaag betreffendt.

Resolutum: fiat execution, doch dessen vorhero zum überfluss zu erindern.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1715. július 10. *Bachrach Herz zsidó és Hoffman János mészáros ügyében tárgyalás van kitűzve, míg Schubert Anna Mária és József zsidó jelenjenek meg a legközelebbi bírói ülésen.*

Sessio den 10. July 1715.

Hercz Bachrach juden contra Johann Hoffman bürgerlichen fleischhackher per peremptorie clausulirte moderiertags betreffendt.

Resolutum: fiat vndt würdt disse tagsaczung auf den 15. diss vmb 2 vhr nachmittag zu erscheinen peremptorie cum clausula erstreckhet vndt wan auch ein oder ander theil ausbleibe, gleichwohlen was rech- tens ist, gesprochen werden solle.

.....
Anna Maria Schubartin contra juden Joseph in puncto 17 fl. 50 kreitzer per restituier oder contentirung des versazes et paritions auf- laag betreffndt.

Resolutum: beedte theil werden disser sachen halber bey negster stattgerichts session zu erscheinen peremptorie citiret.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

316.

1715. július 15. A budai városi bírói szék egyfelől Aigner Anna Mária Erzsébet hadbiztos neje, másfelől Hirschl Izsák kereskedő zsidó közötti viszályban határoz.

Sessio den 19. July 1715.

Anna Maria Elisabeth Aignerin contra Isac Hirschl handelsjuden per in gebettener abweisung betreffndt.

Resolutum: mit zustellung furzuhalten.

Isackh Hierschel contra frauen kriegscommissarin Aignerin per würckhlichen executions belegung betreffndt.

Resolutum: ist mit gegentheilischen an heunt zugleich beratschlag- ten anbringen erledtiget.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

317.

1715. július 24. Aigner hadbiztos neje ellen Hirschl Izsák zsidó érdekében leggen végrehajlás, de előzetesen erre figyelmeztessék.

Sessio den 24. July 1715.

Isackh Hierschel contra frau kriegscommissarin per belegung der würckhlichen execution betreffndt.

Resolutum: fiat execution, doch dessen vorhero zu erindern.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

318.

1715. augusztus 1. Aigner hadbiztos neje Hirschl Izsák zsidónak 3 napon belül vagy fizessen, vagy a szüretkor végrehajlják.

Sessio den 1-ten Augusty 1715.

Isackh Hierschel contra frauen kriegscommissarin Agnerin per belegung der würckhlichen execution betreffndt.

Resolutum: die contentierung iner 3 tagen also gwis zu laisten, als in widrigen der cläger in so vill seine anforderung austraget, in ihr frauen Aignerin negstkünfftige weinfexung immitiert werden solle.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

319.

1715. augusztus 14. Aigner hadbiztos neje ellen Hirschl Izsák zsidó javára hozott korábbi bírósági határozat hajtassék végre.

Sessio den 14. Augusty 1715.

Isackh Hierschel juden contra frauen kriegscommissarin Aignerin per belegung der execution.

Resolutum: anligende vorhero ergangene verordnung exequieren zu lassen, so dan folget verrer bschaidt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

320.

1715. augusztus 21. Hirschl Joel zsidót Pevanovicz Illés, míg Hirschl Izsák zsidót Aigner hadbiztos neje a legközelebbi szüretkor fizessék ki, Schick János és Bürgl zsidó pedig a most következő bírói tárgyaláson jelenjenek meg.

Sessio den 21. Augusty 1715.

Joel Hierschel praetendiert an Elias Pevanovicz 99 fl. 24 kreitzer vvnndt weillen diese schuldt in sich selbstn richtig, als ist ihme Pevanovicz die contentierung auf negstkünfftiges weinlesen zu laisten auferlegt.

.....

Isackh Hirschl juden contra frauen kriegscommissarin Agnerin per würeklichen execution.

Resolutum: fiat immissio in ihr frauen beclagtin negstkünfftiges weinlesen, doch dessen vorhero zu erindern.

.....

Johann Schükh contra die juden Bürgel per endmachung der so lang suechenden praetension wegen eines versatz.

Resolutum: beede theill sollen diser sachen halber bey negster stattgerichts session peremptorie erscheinen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1715. szeptember 4. A budai városi bírói széknek e napi tárgyalásai során több zsidó ügyében hozott határozatai.

Sessio den 4-ten Septembris 1715.

Anna Maria Elisabeth Aignerin contra Isac Hürschel juden per appellations erwilligung.

Resolutum: fiat vndt wurd die frau supplicantin zue appellation gelassen.

Caspar Franz Anton Spillman in nahmen der Kriennerischen contra den juden Joseph Simon per die schon vorlängst verwilligste execution einstens vollziehen zu lassen.

Resolutum: beedte theill sollen den 9-ten diss nachmittag vmb 2 vhr bey herrn stattgerichts secretario in der Wasserstatt bey würklicher bethroung der execution erscheinen.

.....

Caspar Franz Anton Spillman mandatario nomine der frauen Herdeggin contra die handelsjuden Joseph Simon und Isac Hürschel per contentierungs auflag betreffend.

Resolutum: bey so beschaffenen sachen die contentierung iner 14 tagen aufzulegen.

.....

Isackh Hierschl handelsjudt contra frauen kriegscommissarin Agnerin per weinlesens verbott und derentwegen verordnung an das löblichen grundbuch.

Resolutum: ist mit gegentheillischen an zugleich berathschlagten anbringen erledtiget.

Joseph Simon und Isaac Hirschel beedte handelsjuden contra frauen Kremplin per contentierungs auflag der auf sich gefahrenen und von ihr zu bezahlen habenden 40 fl.

Resolutum: die contentierung aufzulegen.

.....

Anna Felicitas Waigarttin contra Gottlieb Ofner getaufften juden per execution betreffend in puncto debiti 15 fl. 30 kreitzer.

Resolutum: fiat executio.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1715. szeptember 6. Pest. A pesti tanács megismélti felszólítását Kehl Miklós özvegyéhez, hogy adósságát adja meg Bürgl Sámuel zsidónak.

Pest, den 6. Septembris 1715.

Samuel Bürgel contra frau Kehlin wegen schuldt.

Der fraun wittib vmb die klaglosshaltung.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1714 – 1716. — 336.

1715. szeptember 11. A budai tanács teljesíti a budai vargák kérését Bürgl Joachim zsidótól elkobzott cipők tárgyában.

Sessio den 11. Septembris 1715.

Samentliche schustermeister contra juden Joachim Bürgel bitten die hinweggenommene schuh den spittal und ihren handwerckh zu placidiren.

Resolutum: da die haubtsach schon abgethan, noch aber einige par schuhe vorn jeden, die meister haben, als sollen sie solhe, wan der jud sich bey ihnen meldet und das gelt, vor die erkaufft sambt denen ohncosten erlegt, verabfolgen lassen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1715 – 1716. — 338 – 9.

1715. szeptember 11. A budai tanács József Simon és Hirschl Izsák zsidók kérése tárgyában úgy intézkedik, hogy a budai zsidókról jegyzék készíttessék az adózás kivétele céljából.

Sessio den 11. Septembris 1715.

Joseph Simon und Hirschel Isak beedte handelsjuden bitten ihnen die künfftig zugeben haben die portion decretaliter zuerindern, damit sye nicht allein zahlen, sondern auf andere auch die repartition machen können.

Resolutum: es solle ein specification aller anwesendten juden, wie schon ordinirt, geschehen vndt dan eingegeben werdten, so wird die sach bey künfftiger repartition eingerichtet werden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1715 – 1716. — 341.

1715. szeptember 11. József Simon zsidónak késői kérése miatt Kolbecher szüretelésére foglalási jogol a budai tanács nem ad, ezért 300 forint követelését másképpen hajtsa be.

Sessio den 11. Septembris 1715.

Joseph Simon contra herrn Kolbecher sucht das weinlesen, da er von herrn von Zanegg wegen der 300 fl. nicht hatt konnen bezahlt werdten.

Resolutum: das ansuchen ist zu spath und kan altera parte inaudita nicht procediert werdten, daher er die zahlung anderst zu suchen hatt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1715 – 1716. — 341.

1715. szeptember 13. A budai tanács előtt Hirschl Izsák zsidó Aignerne hadbiztosi özvegygel 30 forintban és két akó borban kiegyezik.

Sessio den 13. Septembris 1715.

In der zwischen der frauen Aignerin kriegscomissarin vndt Isacc Hirschl handelsjuden strittigen vndt bereits durch das stattgericht auf 83 fl. 51 kreitzer aussgemachten praetension hatt ein stattrath zwahr sich dahin bemiehet, vmb die sach in der giette zu uergleichen, allein sie frau Aignerin sich ein vor allemahl auf ihre doltal vndt paraphernal sprüch, wie auch Velleianischen rechten bezogen, weillen aber ein stattrath die von stattgericht in sachen einraichte relation de dato 16. Feber 1715. nit weniger ratificiert, sie frau Aignerin aber hierüber zu appellieren willens, als würdt sie auch hier zuegelassen vndt würdt ex officio aufgetragen, dasselbe die appellation gehöriger orthen also gleich anmelden solle, als in widrigen selbe derhert vndt mehrbemehlte frauen Aignerin zur contentierung angehalten wurde.

Nach vorgelesener obigen resolution hatt sich der judt Isack mit der frauen Aignerin dahin verglichen, das er sich mit 30 fl. vndt 2 emer wein vergniegen lassen wolle, darbey es auch seinen verbleiben haben solle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1715 – 1716. — 342 – 3.

327.

1715. szeptember 18. Bürgl Sámuel császári löszerszállító zsidónak Hutter Péter egrí postamester és Krempl Krisztina fizessék meg az adósságukat, míg Weigart Anna Felicitas javára Ofner Gottlieb kikeresztelkedett zsidó végrehajtasák.

Sessio den 18. Septembris 1715.

Samuel Bürgl kayserlicher munitions lifferant judt contra herrn Peter Hutter kayserlichen postmeistern zu Erlau in puncto debiti 32½ fl. per weinlesens verboth.

Resolutum: dem herrn beclagten vmb seine verandtworttung zuezustellen.

Samuel Bürgl kayserlicher munitions lifferant judt contra frauen Christinam Krempelin in puncto debiti 50 fl., dann 10 thaller und austendig interesse per contentierungs auflaag.

Resolutum: die contentierung aufzulegen.

.....
Anna Felicitas Weigartin contra Gottlieb Ofner getaufften juden in puncto debiti 15 fl. 30 kreitzer per execution verwilligung.

Resolutum: fiat executio.

Budai bírői jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1715. szeptember 20. A budai tanács Bürgl zsidó és Resch polgár közti viszályban előterjesztett jelentést jóváhagyja.

Sessio den 20. Septembris 1715.

Herr Fells und herr Nattschmid referirn wegen des jud Bürgel contra Resch.

Resolutum: die relation wirdt ratificiert, ist bey der canzlei auffzubehalten vnd kan auff ansuchen iedem ein copia gegeben werdtten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1715 – 1716. – 365.

1715. október 23. Dávid Abrahám gyöngyösi kereskedő zsidó panaszára Järing budai órás válaszoljon.

Sessio den 23. Octobris 1715.

David Abraham handelsjuden in Gyöngyös contra klein uhrmacher Järing in puncto restitutionis horologii et damni refusionis betreffendt.

Resolutum: dem beclagten vmb seine verandtworttung zuezustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1715. október 31. Forsternek és József Simon zsidónak Spillman Ferenc Antal a 442 forint tartozását 8 napon belül adja meg.

Sessio den 31-ten Octobris 1715.

Herr Vorster und judt Joseph Simon contra Caspar Franz Anton Spillman in puncto debiti 442 fl. per gerichtlichen compelle.

Resolutum: die contentierung iner 8 tagen ernstlich aufzulegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1715. november 29. Schubert Anna Mária és József vízivárosi zsidó a 17 forint 50 krajcár adósság miatt a budai városi bírói szék legközelebbi ülésén jelenjenek meg.

Sessio den 29. Novembris 1715.

Anna Maria Schubertin clagt contra Joseph juden in der Wasserstatt in puncto debiti 17 fl. 50 kreitzer bittet ihme vor gericht zu erscheinen und die contentirung aufzulegen.

Resolutum: beedte theill haben disser strittsach halber bey negster gerichtssession peremptorie zu erscheinen.

Bírói jegyzőkönyv 1714 – 1715.

1716. január 17. A budai tanács Freudenberget a városi bíróság elé utalja Grunauer Kristóf kikeresztelkedett zsidó elleni panaszával.

Sessio den 17. Janner 1716.

Herr von Freudenberg bittet seine bey dem getaufften juden Christoph durch einen dantler Jacob genant, erga 6 fl. versezte 3 silber loffel und einen goldenen ring gegen schon erlegten 6 fl. nebst 4 groschen interesse, da obwohln sein frau des dantlers weib noch etwas an ihren verdienten liedlohn, wo es doch nicht seye schuldig zu sein, gesagt will werden, weillen nec maritus pro uxore, ihme widerumb zuruckh zu stellen auferlege, auch ihme gedachten juden so lang in arrest, bis er erwehte 3 löffel und ring wird restituiert haben, nehmen zu lassen, auch den tandler abzustraffen wegen seines begangenen vortheilhaftigkäten.

Resolutum: wirdt pro justitia dem loblichen stattgericht übergeben, so die sach nechst vornehmen wirdt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1715 – 1716. — 479. és uo. 1716 – 1717. — 11.

1716. január 22. Bürgl Sámuel zsidó és Franzin kéményseprő özvegye a köztük fennálló viszály miatt tartoznak megjelenni a budai városi bírói szék legközelebbi ülésén.

Sessio den 22. January 1716.

Samuel Bürgl judt beschwäret sich wider die rauchfangkhörerin exception undt bittet deren von ihren eheherrn seeligen Frantzin schuldig herrührenden 50 fl. geldt nebst einen von Poschla schneidermeister bey ihren eheherrn gegen 16 fl. versezten ring wegen, weillen er bey der ersten tagsatzung ursach seiner verraision sich nicht einpfinden können, sie frauen Franzinin zur rüchtigkeit machung ernstlich anzuhalten, damit er nicht gezwüngen die sach höhere orthen anzubringen.

Resolutum: beede theil sollen diser straitsach halber bey nächster stattgerichts session erscheinen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 8/b.

1716. január 27. A budai tanács határozata a budai zsidókra kivetett adó tárgyában.

Sessio den 27. Janner 1716.

Der juden anschlag wegen wirdt resolviert:

1-o die 2 Hirschliche zahlen, wass sie sambt dem dritel voriges iahr gezahlet haben.

2-o die vagierendte sollen 200 fl. entrichten, welche der judenrichter einzucassiren hatt.

3-tio Joel und Bürgel sollen nicht allein vor heür gleich denen Hirschlichen, sondern auch die restierende portionen vor verflossene iahr so gleich abfihren, so hiemit dem camerambt pro effectuatione intimiert wirdt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1715 – 1716. – 495 – 6. és uo. 1716 – 1717. – 21.

335.

1716. február 6. A budai tanács Freudenberget ismét a városi bíróság elé utasítja Grunauer Kristóf kikeresztelkedett zsidó elleni panaszával.

Sessio den 6. Feber 1716.

Herr von Freudenberg bittet den getaufften juden Xaveri Grunauer in so lang in arrest nehmen zulassen, bis er ihme seine gegen 6 fl. versezte und wegen seines weibs seeligen noch ruckständigen lidlohns vorenthaltene 3 silberne loffel und goldenen ring zu handen schaffet.

Resolutio: herr supplicant hatt dem Christoff Grunauer des vorgeworffene schelme stückh zu probiren, so wirdt man abzustraffan wissen, wass nicht recht ist, der zeit aber ist er noch ein ehrlicher man und burger, widrigens und wo die prob nicht geschüehet, wird herr supplicant wüssen satisfaction zu verschaffen. Sonsten ist man in der sach bey rath nicht informieret, gehöret solche auch vor das stattgericht, wo herr supplicant, als der kläger, vel per se vel per alium neben einen burger wohl erscheinen kan. Gibet nun das stattgericht die ausrichtung, sehen wir es gehrn, solte es aber wider verhoffen nicht geschehen, so stehet der recursus secundum ordinem zu uns beuor und wird man bepfundenen dingen nach die justiz administrieren, doch altera parte etiam audita, ohn wessen beysein oder doch sufficienter beschehende citation in rechten nicht kan verfahren werden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716 – 1717. – 30 – 1.

336.

1716. február 17. A budai tanács Freudenberg fenyegetőzésével nem törődve a korábbi határozata mellett kitart.

Sessio den 17. Feber 1716.

Von Freudtenberg urgiert zum letzten mahl mit betrohung, so ihme mündlich durch den rathsdienier kein favorable resolutum gegeben wurde, bey andern instantin die sach anzubringen, die arrestierung des Xavery Grünauer wegen 3 sülber leffel und goldenen ring.

Resolutio: auff vorige resolutum zu verweisen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716 – 1717. – 45.

1716. február 28. *A budai tanács Izsák, Hirschl Simon és Pacherach zsidókra kivetett adót nem mérsékli.*

Sessio den 28-ten Feber 1716.

Mit der burgerschafft wirdt ein so anders deliberieret:

.....

4., ob dem juden Simon Hürschel, Isack und Pacherach, da (titl.) herr von Zennegg ihrer wegen rescribieret in die portion oder schützgelt etwass nachzulassen seye, wirdt aber per unanimia erfunden, dass nichts konne nachgelassen werden, da auch dem burger die portion schwär ist, selbe aber gleichwohl zahlen müessen und wollen, so schriftlichen hie-mit wider gehen solle.

.....

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716 – 1717. — 57 – 8.

1716. március 9. *József Simon és Hirschl zsidók a rájuk kivetett porció enyhítését kéri, mit a budai tanács nem teljesít.*

Sessio den 9. Merz 1716.

Joseph Simon, die Hirschel juden beschwären sich wegen der unträglichen vormjähri-gen portionen vnd bitten auss gewüssen versprochenen willfahrigkeit ihnen das drittel zu moderiren und bey dem ersten würcklich bezahlten beruehen zu lassen.

Resolutio: das geltmangel ist gar zu gros, dahero nichts kan nachgesehen werdtten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1715 – 1716. — 580. és uo. 1716 – 1717. — 68.

1716. március 11. *Bürgl Sámuel zsidónak Miser Jakab budai polgár 15 napon belül fizesse meg a 34 forint adósságát.*

Sessio den 11-ten Marty 1716.

Samuel Bürgl judt klaget contra herrn Jacob Miser in puncto debiti gelichnen 34 fl. geldes undt bittet ihme, wellen er in guten nichts haben kan, zur contentierung ex officio anzuhalten.

Resolutum: die contentierung inner 15 tagen aufzulegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 16/a.

1716. március 20. A budai kalapkészítők azt kéri a budai tanácstól, hogy a kereskedők és a zsidók kalapárusítását tiltsák meg. A budai tanács ebben a kérdésben a kereskedők véleményét kívánja előbb meghallgatni.

Sessio den 20-ten Marty 1716.

Gesambte huetmacher alhier bitten denen kauffleüthen und allen juden die hüett zuführen abzuthun, da sye alhiesige burger, auch die portion destwegen entrichten müessen, verobligiern anbey omnis generis sowohl fein, alls ordinari zu machen.

Resolutio: so viel man derzeit ersehen kan, will sich nicht gezimmen, dass die kauffleüth ordinari hüett führen, ehe man aber resolvieret, haben die kauffleüth hierüber zu andworthen in termino 14 tagen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716 – 1717. – 86.

1716. április 20. A budai tanács kimondja, hogy jövőben minden olyan polgár, kinél zsidó lakik, a tőlük kapott haszonbért a városnak fizesse be.

Sessio den 20-ten April 1716.

Nachdeme der juden wegen so viel ohngelegenheitn entstehen, selbe aber die burger selbstn foviern, alls sye ihnen unterschlaiff mit einnehmung in den zinss geben, so dan wider die privilegia, crafft welcher bey der statt stehet, selbe zu leyden oder abzuschaffen handlen.

Solchemnach wird resolvieret, dass jene burger, so juden haben, den zinss zu gemeiner statt künfftighin zahlen sollen, wass sye von juden empfangen, wie sye dan anzugeben haben, wass die juden zahlen oder vorhinein bezahlt haben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716 – 1717. – 103.

1716. április 22. Bürgl Sámuel császári löszerszállító zsidónak 280 forint kölcsöne terheli a várofalakon kívül az ágostonos atyák szomszédságában fekvő Jarschinel-féle házat, melynek felbecsülését és eladását kéri a zsidó, mihez a budai városi birói szék hozzájárul, de a tulajdonos előzetesen értesítessék.

Sessio den 22-ten April 1716.

Samuel Bürgl kayserlicher monitions lufferant, ein jud, bittet, dass dass ausser der ringsmaur bey denen reverendis patribus Augustinern auf der landstrass ligende Jarschinalischen und ihme nebst einen alhier gegen 280 fl. capital und landbräuchigen interesse verhypothecierte hauss geschätzt und verkhauffet werde, auch dessentwegen an dass

grundbuch die gemessene verordnung ergehen zu lassen, weillen er bald mit denen lüffering wird beschäftiget werden und obwohlen er zwar nur ein judt, dennoch nicht gehrn sehete die instanzin unter ein ander zu versezen, da er sein sach höherer orthen suchen wolte.

Resolutum: fiat mit vorwissen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 19/a., b.

343.

1716. május 15. Bürgl Sámuel császári löszerszállító zsidónak Kollbacher Lamberttel szemben fennálló 1700 forint követelésével a budai tanács Werlein- vagy a Kurtz-féle házat terheli meg.

Sessio den 15. May 1716.

Samuel Bürgel kayserlicher munitions lüfferant judt bringet vermög 2 beygelegten schuldscheineln an, wie dass ihme herr Lambert Kallbacher ad 1700 fl. liquide schuldig seye, welcher ihme zwar in Wien ad pinquiorem sortem hat verweisen wollen, iedoch auf dass es ihme desto weniger fällen mechte, bittet ihme auf sein in der vestung den herrn Kollbacher von land undt einen löblichen magistrat erfundtene recht adjudicirte Werleinische oder Kurtzische hauss vorzumerckhen, bis er mit ihme richtig werde.

Resolutio: fiat nota bey so beschaffenen sachen, jedoch mit vorwissen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1715 – 1716. — 667. és uo. 1716 – 1717. — 125 – 6.

344.

1716. június 10. A budai városi bírói szék úgy Franckenberg Károly Joachimnak József zsidóval, mint Resch Ferenc budai polgárnak és hajós-mesternek Bürgl Sámuel zsidóval szemben fennforgó ügyében ítélkezik.

Sessio den 10-ten Juny 1716.

Carl Joachim von Franckhenberg claget contra Joseph judten in puncto eines depositierten giessbeckh, bittet umb auflaag der restituirung.

Resolutum: dem beclagten umb gantz befürderlichen bericht zuezustellen.

.....
Frantz Resch burgerlicher schöffmeister alhier zeüget an, wie dass Samuel Bürgl judt ihme 101 fl. richtig schuldig seye, wolte also dise schuldt dem herrn Johann Achacz Hueber von Greiffenfeldt über das schuldige capital per 84 fl. 9 kreitzer und moderierten gerichtts unkosten in summa 102 fl. ihme dahin angewisen und solche schuldt cediert haben.

Resolutum: der supplicat hat von den judten innvermelthen schuld von selbst einzucassieren undt selber schon vielfältig und langwürige zahlungs termin gehabt, alss kan man in fernere verweillung nicht mehr verwilligen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 24/a – 25/a.

345.

1716. június 17. Szomolányi Imre kérésére a budai városi bírói szék bizonyítja, hogy Schick János váci sörfőző és Bürgl Joachim zsidó között a per már 2 év óta tart, míg Dobeschitz Lőrinc, aki József Izsák zsidót egy kövel a fején súlyosan megsebesítette, köteles fájdalomdíjat és borbélyköltséget fizetni.

Sessio den 17-ten Juny 1716.

Emericus Somolany bittet umb ein gerichtlichen attestation, dass die zwischen herrn Johann Schikh breümeister zu Waizen und Joachim Bürgl in puncto depositi geschwebte process in die 2 jahr bey unser stattgericht gethauert habe, massen herr Schikh solche attestation zu behelf dises beym löblichen auditambt mit nöchsten ausgehenden process sehr nöthig habe.

Resolutum: dass der zwischen Johann Schickh breümeister zu Waizen und Joachim Bürgel schwebende process in puncto depositi schon über 2 jahr daure, wird hiemit gerichtlich attestiert.

.....

Joseph Isak judt claget wider einen jung, Lorentz Dabeschitz, wie dass er ihme mit einen stein in kopff sehr gefährlich verwundet hätte und weillen ein solches wahr zu seyn befunden worden und auss einer bossheit beschehen ist, alss wird decidieret, dass besagter jung den hierdurch causierten schmerzen und den balbierer wegen der cur bezahlen, mittels aber verbleiben solle.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 25/b. – 26/a.

346.

1716. július 9. József Izsák zsidónak Dobeschitz Lőrinc aranyműves legény, mert vagyontalan, sem fájdalomdíjat, sem borbélyköltséget megfizetni nem tudja, ezért börtönbe zárják.

Sessio den 9-ten July 1716.

Joseph Isak, ein judt, clagt wider dem Lorentz Kalltitz(!) einen goldtschmid jung bey dem Andre Franciscoviz, dass er ihme mit einer stain in kopff sehr verwundet, so auch erwisen worden, disemnach hat man zwar zu recht erkhönnnet, dass besagter jung den schmerzen und die cur bezahlen solle, allein weillen er nit die geringste mittel hätte,

hat dass stattgericht ihme in arrest condemnirt und wan selber disen eine zeit lang ausgestandten haben wird, solle er dimittirt und so dan lossgesprochen seyn.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 28/a., b.

347.

1716. július 16. A budai városi bírói szék Bürgl Sámuel zsidó kérésére a Jarsinin-féle házra árverést rendel el.

Sessio den 16. July 1716.

Samuel Bürgel judt claget contra Jarsinin in puncto debiti, bittet über die ergangene und zu recht exequirte vorwissens verordnung umb anschlagung eines failzettuls auf dem bey gemeiner stattgrundbuech in hypothech stehenden Jarsingischen fundum.

Resolutum: fiat nochmahlen mit vorwissen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 29/a

348.

1716. július 29. József Simon zsidó 4 napon belül fizesse meg Grünernek a 375 forint tartozását.

Sessio den 29-ten July 1716.

Martin Wesseli mandatario nomine deren Grünerischen claget contra Joseph Simon juden allhier in puncto debiti die durch gerichtlichen relation schuldig zuerkhenten 375 fl., bittet die contentierung bey würcklicher execution einlegung aufzuerlegen.

Resolutum: die contentierung inner 4 tagen aufzulegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 30/b.

349.

1716. augusztus 5. A budai városi bírói szék tétélei József Simon és Bürgl Sámuel zsidókra vonatkozó peres ügyekben.

Sessio den 5-ten Augusty 1716.

Martin Wessely mandatario nomine der Grünerischen claget abermahl contra Joseph Simon juden allhier in puncto debiti 375 fl. capital, bittet über die geloffene auflaagen in die würcklichen execution einlegung zu gewilligen.

Resolutum: die contentierung bey betrohung der würckhlichen execution nochmahlen inner 4 tagen aufzulegen.

Samuel Bürgel kayserlicher munitions lifferant judt claget contra die Jarsingin in puncto debiti, bittet ihme über die beraihts geloffene gradus executions dermahl eins in dass ihm verhypothocirte hauss ein schatzung zu gewilligen.

Resolutum: der concipist dises memorialis, alss herr Haunoldt, solle bey nächster stattgerichts session erscheinen.

Samuel Bürgel kayserlicher munitions lifferant jud claget contra herrn Jacob Müeser in puncto debiti 34 fl., bittet ihme die gerichtliche contentierung aufzulegen.

Resolutum: die contentierung aufzulegen.

.....

Samuel Bürgl kayserlicher munitions lifferant judt claget die Peter Paull Franzinische erben in puncto debiti 50 fl., bittet ihnen die ernstliche contentierung oder aber die angebende annullität des schuldscheins ex officio aufzulegen.

Resolutum: beede theil sollen auf den 19. diss bey der stattgerichts session erscheinen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 31/a. – 32/a.

350.

1716. augusztus 12. József Simon zsidó ellen, ki Grünernek 375 forinttal tartozik, a budai városi bírói szék végrehajtást rendel el.

Sessio den 12. Augusty 1716.

Martin Wessely mandatario nomine der Grünerischen contra Joseph Simon juden in puncto debiti 375 fl. bittet in einlegung der würckhlichen execution zu gewilligen.

Resolutum: fiat execution.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 32/a.

351.

1716. augusztus 26. A budai városi bírói szék e napon több, Bürgl Sámuel zsidót érintő ügyben hoz ítéletet.

Sessio den 26-ten Augusty 1716.

Samuel Bürgl judt bittet, dass weillen er bey einen löblichen grundbuch auf die Vlische weingarten wegen schuldigen 20 fl. beraihts vorgemerckhter stehet, nun aber nicht füegler, alss durch maisch kunte bezahlt werden, ihnn auff das heürige weinlösen zu versichern.

Resolutum: bey so beschaffenen sach die contentierung aufzulegen, damit in das begehren zu bewilligen nit noth werde.

Samuel Bürgl claget wider die frauen Theresiam Catharinam Pösin-gerin in puncto debiti theils vor sye selbstem, theils aber vor ihre fraun schwägerin zu Prin und bittet, weillen er sich diser schuld halber gefertschen muess, ihme auf das ihr an heur zukommende weinlösen zu versichern.

Resolutum: die contentierung aufzulegen, damit in dass begehren zu bewilligen nit noth werde.

Samuel Bürgl bittet, dass weillen herr Philipp Müeser ihme seiner schuld halber nur mit stillschweigen aufzuziehen suchet, ihme Bürgl auff sein des Müesers heüriges weinlösen umb desto sicherer zu dem seinigen zu khommen, vormerckhen zu lassen.

Resolutum: ist mit gegentheilischen an heint zugleich berathschlagten anbringen erlediget.

Samuel Bürgel bittet in den verkhauff der Jarsingischen grundstückh zu verwilligen, damit er dermahleins zu seinen ihm schuldig 280 fl. capitall nebst dem von anno 1699. biss auf heuntigen dato verfallenen interesse gelangen mechte und dessentwegen dass behörige an gemeiner stattgrundtbuech ergehen zu lassen.

Resolutum: in anschlagung des failzettels an das Jarninische hauss ist bewilliget, doch dessen vorhero zuerindern.

.....

Philipp Jacob Müeser excipirt wider dem juden Samuel Bürgl, wie dass er ihme an seiner schuldt der 34 fl. 10 emer claren most in seinem hauss hätte abschöpfen lassen, so der judt doch laugnet und weil-ler er ihme bey einen löblichen stattgericht destwegen angibet, so rechnet er ihme juden den emer per $3\frac{1}{2}$ fl. an, bittet also dies ihme intimiren zu lassen.

Resolutum: mit zuestellung fürzuhalten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 33/b. – 34/b.

352.

1716. szeptember 1. Bürgl Sámuel zsidó néhai Fränzin budai polgárnak és kéményseprőnek 50 forintot adott kölcsön, melynek visszafizetésére egyezés jön létre.

Sessio den 1-ten Septembris 1716.

Herr Felber undt herr Schmidt referiren wegen der von Samuel Bürgel juden dem Fränzin gewest burgerlichen rauchfangkherer dargelichenen 50 fl.

Resolutum: diser vergleich ist gerichtlich ratificieret und bey der canzley aufzubehalten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 35/a.

1716. szeptember 9. A budai városi bírói szék Wessely Mártont, mint aki a Grüner és Schmidt kereskedőket képviseli, József Simon zsidóval szemben a bizottsághoz utasítja.

Sessio den 9. Septembris 1716.

Martin Wessely mandatario nomine repetiert seine wider dem Simon Joseph handelsjuden allhier in puncto debiti denen Grünerischen und Schmidischen handelsleüthen formierte clag undt bittet, weillen dan die contentierung noch nicht erfolget, umb die würckliche execution.

Resolutum: auff die künfftige commission zu verweisen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 36/a.

1716. szeptember 11. A budai tanács Eyerl Mátyást annyi akó pálinka átadására kötelezi, amennyire neki Bürgl Joachim zsidó pénzt adott.

Sessio den 11-ten Septembris 1716.

Joachim Bürgl claget contra Matthias Eyerl, dass diser ihm den verkhaufften brandwein nicht abfolgen lassen wolle. Eyerl excipieret, der contract seye zug vorzug und auf gewissen termin und tag geschlossen worden. Nur habe der judt den termin nicht gehalten, so sye er auch zu halten nicht schuldig.

Hierüber nun und da herr Felber damahl zugegen gewesen, sagt diser sub juramento senatorio auss, der Eyerl habe einstens den juden zu erlegung des gelts termin gegeben mit dem zusatz, wan er es nicht bringen werde, wolle er ihm kein brandwein geben oder gebe nicht mehr, alss er gelt bringe, ferners und wie der judt nicht laugnen kan, termin empfangen und nicht zuegehalten zu haben, dahero auch der verkhauffer nicht mehr gehalten werden kan ex eo, dass der contractus mutuus ist. Ein so viel oder wenig, alss dem ander bindet, solchemnach weil der judt nicht zugehalten, er Eyerl ferner nicht mehr zu hergebung des brandweins gehalten seye, zumahlen aber der Eyerl über den ersten gelterlaag wider gelt angenohmen, wiewohl er sagt, es wäre der frauen gegeben worden, wird er zu soviel brandwein verabfolglassung von rechts wegen angehalten, dahero gehet zum abschiedt.

Yber von Joachim Bürgl contra Eyerl gemachte clag puncto verkhaufften brandweins und geschehene exception des beclagten also nach wohl angehörten partes ergethet hiemit zum abschiedt.

Es wäre Matthias Eyerl nur so viel emer brandwein dem clagenden judten verabfolgen zu lassen schuldig, alss er auf 2-mahl gelt empfangen hat und alles zwar umb jenen preiss, wie anfangs verglichen worden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716 – 1717. — 202 – 3.

1716. szeptember 15. A budai tanács Bürgl Sámuel zsidónak azt a kérelmét, hogy Pösinger zsidó idegen bort raktározhasson el a város területén, különféle okból nem teljestti.

Sessio den 15-ten Septembris 1716.

Judt Bürgl Samuel bittet den Pösinger judten zu erlauben frembde wein in zimlicher anzahl hier einlegen zu lassen.

Man consideriert dabey, dass es gefährlich, indeme die juden warthen werden biss der wein alhier theur wirdt in khünfftigen jahr, da es zum guten wein kein hoffnung hat, mithin hiesige wein verschlagen, auch wohl seye dárffte, dass sye alhier auf aller hand praetext zu verkhauffen trachten werden, mithin die privilegia auch in dem kränkhen könten, dass sye ihn auch ausszuschenkhen trachten wurden, der wein aber selbst in dass laager lauth pass verführt werden solle, worauss man dan vrtheillet, es müesse auf fortheill angesehen seyn, sonst ia sye die auss- und einlegungs costen, item kellerzinss nicht aufwenden wurden, der wein aber im laager nöthig ist, dahero man die abführung zubefördern mehrer, alss mit einlegung zu hintern suchen solle, so wird dass ansuchen abgeschlagen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716 – 1717. – 206.

1716. szeptember 16. Bürgl Sámuel zsidónak Müesser Fülöp Jakab 8 napon belül fizesse meg tartozását.

Sessio den 16-ten Septembris 1716.

Samuel Bürgl reiterieret seine schon unter 26-ten Augusty dises jahr wider herrn Müesser puncto debiti gestelte clag und bittet selben, weillen ihme von seiner eingegebenen exception dato nichts zugestellet worden, dahero ein aussehen hat, dass er ihm nur auf die länge herumb zu züehen suechet, zur contentierung zu compelliren.

Resolutum: die contentierung inner 8 tagen aufzulegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. – 37/a.

1716. szeptember 25. A budai tanács Hirschl Regina zsidó özvegyasszonynak még hátralékos porciójából 10 forintot elenged.

Sessio den 25-ten Septembris 1716.

Regina Hirschlin jüdin kommet supplicando nebst producierung eines portion restzettel von 1713., 14., 15. et 1716. ein und bittet sye in etwas auss ansehung ihres wittibstands zu verschonen und nachzusehen, damit ye wüssen khönne, wass sye jährlichen geben muess.

Resolutio: der anschlag ist nicht ohnbillich, dahero es bezahlt werden muess, doch seyn ex misericordia ihr 10 fl. nachgesehen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716–1717. – 225.

358.

1716. október 1. Bürgl Joachim zsidó Freydenberg asszony zálogtárgya ügyében magával az asszonnyal tárgyaljon, míg Müesser Fülöp Jakabnak az a válasza, hogy ő a 34 forint tartozását Bürgl Sámuel zsidónak már cefrével megfizette, ez közöltessék a zsidóval.

Sessio den 1. Octobris 1716.

Joachim Bürgl beclaget sich wider die frauen von Freydenberg, vorhin geweste Maylingin, wie dass er ihr 100 fl. vorgestreckhet und ein pfandt vor so viel darthung zu handen empfangen hette, nun aber da frau von Freydenberg mit der ausslösung saumseelig, habe er disen versatz der frauen hauptmanin Kohlkhin über diss versezet, da aber anjezo die frau Kohlkhin von hier hinweg sich verraisen will und ihr gelt selbst nöthig hette, tribe sie ihn obgedachten pfandt an sich zu lösen, bitte also ein löbliches stattgericht sye beschikhen zu lassen und zu fragen belieben mögte, ob selbe dass bey der frauen Kohlkhin versezte pfandt ausslösen wolle, widrigens innerhalb 3 tag berührtes ihr pfandt schätzen lassen und dises mentionierter frauen hauptmanin Kohlkhin einandworthen wolle.

Resolutum: wüderumben hinausszugeben und lasset es dass stattgericht bey der von einem löblichen auditoriat-ambt ergangenen resolution allerdings verbleiben, hette aber der supplicant in vermelthen pfandts halber mit der frauen von Freydenberg etwass zu thuen, solle er ein solches mit selber der ordnung nach aussmachen.

Philipp Jacob Müeser excipieret iterato wider dem Samuel Bürgl in puncto debiti 34 fl. und zeüget, dass er ihme mit maisch völlig vor obbelmthes treppfelweiss dargelichenes gelt contentiert, dahero ihme juden dises nochmahlen rathschlágig zu intimiren lassen bittet.

Resolutum: dem Samuel Bürgl umb seine weithere nothurffts handlung zuezustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716–1720. – 37/b. – 38/b.

359.

1716. október 7. A budai városi bírói szék Bürgl Joachim és Sámuel zsidókat illető ügyekben ítélkezik, míg Márton ácsmester ígéri, hogy Joel zsidónak járó 15 forintot a most következő szüretkor borral vagy készpénzzel kifizeli.

Sessio den 7-ten Octobris 1716.

Joachim Bürgl claget wider die frauen von Freydenberg puncto debiti 100 fl., vor welche er zwar ein pfandt zu handen empfangen, sel-

bes aber secundario der frauen hauptmanin Kohlkhin auss mangl der mittlen hat versezen müessen, die dan ihme zu ausslösung erstbesagten satzes treibet, weillen dan frau von Freydenberg ihr bey der frauen Kohlkhin verseztes pfand selbstn nicht ausslösen will oder kan, auch ihme zu contentiern keinen termin zuehalten wurde, so bittet er umb die einschätzung desselben.

Resolutum: der frauen von Freydenberg umb ihre erklerung zuezustellen.

.....

Samuel Bürgl bittet, dass weillen er an denen gelayten Vlischen erben auf dass ihnen zueexequirte sein ersters anbringen mit contentierungs auflag dato nichts habhafft werdenkhönne, in dass würckhlichen verbott des ihrig heürigen weinlesen zuverwilligen.

Resolutum: in dass verbott des weinlesens zu verwilligen ist nit mehr in der zeit, hat also der supplicant der contentierung halber dass petitum auff ein anderes compelle zu stellen.

Samuel Bürgl bittet in dass anschlag des failzetls in dass Jarsingischen hauss endlich absolute zu verwilligen, damit er einstens zu seiner contentierung gelange.

Resolutum: fiat anschlagung des failzetls und ist sich dessentwegen bey gemeiner stattgrundtbuech anzumelden.

Samuel Bürgl claget contra die frau Catharinam Theresiam Nassauin, vorhero Pösingerin in puncto debiti, ut sub 26. Augusty instehenden jahrs gestelten petiti und bittet ihr in casu non solutionis dass ihrig heurige weinlesen zu spern, damit er desto versicherter zu seiner contentierung gelangen möge.

Resolutum: weillen dass weinlösen schon gar zu nahend, alss kan in selbes nit mehr verwilliget werden.

Samuel Bürgl khommet nochmahlen über des herrn Müeser sein ihme zueexequierte exceptiones ein und haltet sey vor null undt nichtig, bittet dahero ihme abermahlen die nachtruckhsamber contentierungs auflag anzubefehlen. Endlich dan, wan herr Müeser ihme sein auss der hochlöblichen kayserlichen hoffkriegsraths canzley heraus practicierte expedition wird extradieret und zuegestellt haben, so ist er auch hingegen urbüetig ihme herrn Müeser seinen empfangenen maisch gutzumachen und zubezahlen, biss dahin aber gestehe er nichts.

Resolutum: zur ausmachung diser strittsach sollen beede theil bey nächster stattgerichts session erscheinen.

.....

Martin zimmerman verspricht dem judten Jöel die ihme schuldige 15 fl. auf küfftiger weinlesen entweder mit wein oder mit paaren gelt zu bezahlen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. – 39/b. – 41/a.

1716. október 14. A budai városi bírói szék Bürgl Joachim zsidónak háromféle ügyében hoz bírói határozatot.

Sessio den 14-ten Octobris 1716.

Joachim Bürgl urgieret nochmahlen die einschätzung des von der frauen von Freydenberg bey ihme vor 100 fl. versetzten pfandts, weillen es ein anzeugen habe, dass sye es schwärlich oder gar nicht mehr auslösen werde, da ihr man der gerichtlichen verordnung turpe vor nichts schätzet und ihme in infinitum hinaus zu traimiren suchet.

Resolutum: ist mit gegentheillen an heunt zugleich berathschlagten anbringen erlediget.

Joachim Bürgl bringet bey, wie dass herr Schickh breümaister zu Waitz ihme und seinem bruder Samuel wegen zwey gewissendten ihnen per 250 fl. gehabten sülbern pfändtern über einschätzung derselbig den überrest ad 39 fl. 11 kreitzer schuldig währe, bittet also, weill er allhier auch burger und grundstück habe, ihme zu einwilligung diser schuld ex officio zu compelliren.

Resolutum: die vollziehung des in sachen ergangenen verlass aufzulegen.

Herr von Freydenberg erstattet unter vielfältig und spätlich calumniosen sprechen wider einen löblichen magistrat, in specie aber wider herrn syndicum Vanos ihre auf des Joachim Bürgl juden, umb dass bey ihme vor dargelichene 100 fl. gelt versetzte pfandt einschätzen zu lassen, seine exception vorgebendt, dass er Bürgl ihr nicht 100, sondern nur 92 fl. und dise nicht auf einmahl, alss ein capital, sondern nur zitzelweiss nebst versprechung ihr zuezuhalten, biss ihr process mit ihren stuefftöchtern ein end wird genohmen haben, auf welche arth und weiss sye es von ihme und nicht anderst empfangen, will ihme auch dazumahl ehrlich bezahlen, bittet dahero ihme biss dahin zu verweisen.

Resolutum: dises dem Joachim Bürgl in abschrift ex officio zuezustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 43/b. – 44/b.

1716. november 18. Szomolányi Imrének Schick váci sörfőző nevében adott válaszát a budai városi bírói szék Bürgl Joachim zsidóval közli.

Sessio den 18. Novembris 1716.

Emericus Somolany, alss Schickhischer mandatarius, bittet den juden Joachim Bürgel über den bey dem löblichen audithoriat-ambt alhier aussgefahlenen sentenz, biss selber seine weithere nothdurfft gehandelt haben wird, nicht anzuhören, sondern ihme biss dahin zu verweisen.

Resolutum: mit zuestellung fürzuehalten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 47/b.

1716. november 20. A budai tanács Hirschl Regina zsidó özvegyasszony és Wabler közt fennálló zálogügget törli.

Sessio den 20. Novembris 1716.

Der cleg contra Hirschlin judin vor herrn Wabler puncto einiger pfander von 21. Augusti 1716. wird erindert und alles gegen einander cassirt und wie der Dautl herr wegen die jüdin, alls den armen Höss schenkhet, alls wirdt es auff 12 fl. gelassen, die herr Wabler den herrn Bruner gleich zahlen solle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716 – 1717. — 278.

1716. november 24. Bürgl Sámuel császári löszerszállító zsidónak Pössinger-né, most Nassauné asszony vagy fizessen készpénzben vagy adjon 10 akó bort, mtg Bürgl Joachim zsidóval követelése tárgyában közöltessék ellenfelének, Schick Jánosnak védekezése.

Sessio den 24. Novembris 1716.

Samuel Bürgl kayserlicher munitions lifferant judt klaget contra frauen Pössingerin, anjetzo Nassauin in puncto debiti, bittet ihr die contentirung oder aber die zue geben versprochenen 10 emmer wein zue geben aufzuerlegen.

Resolutum: die contentirung endweders mit baaren mitlen oder mit dem versprochenen wein aufzulegen, damit nicht ein scharfferes compelle erfolge.

.....

Joachim Bürgl contra herrn Johann Schickh bittet umb verbott auff den einzunehmen habenden hausszinss in puncto ihme von löblichen audithoriatamt untern 31-ten Augusty diss jahrs zuerkente 39 fl. 11 kreitzer.

Resolutum: auf das von gegenseiths an verwichenen gerichts tag eingeraichet und vor beschaides anbringen zu weissen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 49/a., b.

1716. november 28. Simon József és Hirschl Izsák zsidók évi 100 forint haszonbér fejében azt kéri, hogy Budán egyedül ők égethessenek pálinkát és adhasanak el. A városi jegyző nyilatkozzék ebben a kérdésben.

Sessio den 28. Novembris 1716.

Simon Joseph und Isac Hürschel beedte juden bitten ihne zweyen vhlir das brandtwein zu brenen und zu verkauffen gegen jährlichen

darreichung 100 fl. zuerlauben und dennen übrigen judten solches brantwein-brenen und haussiren einzustellen.

Resolutio: herr syndicus hatt hierüber sein bedenckhen zu geben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1715 – 1716. — 930. és uo. 1716 – 1717. — 285.

365.

1716. december 1. Grünaur Kristóf kikeresztelkedett zsidó eskü alatti valamása Nassauné asszony zálogtárgyaival kapcsolatban.

Sessio den 1. Decembris 1716.

Christoph Grünaur, ein getauffter jud, über abgelegtes jurament sagt auss, das er ein der frauen von Nassau, vorhin Bösingerin zuegehöriges pfand der frauen Kolkin per nit mehr, alss per 50 fl., undzwahr nur einmahl versezt habe, item vermeldet er, das die mit silbernen schallen darbey geweste messer, gablen und löffl verpötschirter waren und er Grünaur habe zum verpetschiren das liecht gebracht und also er der frauen Kolkin ein solches verpötschirter eingehändiget. Actum in judicio Ofen, den 2. Decembris 1716.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 50/b.

366.

1716. december 5. Bürgl Sámuel zsidó és Nassauné asszony jelenenek meg személyesen a legközelebbi bírósági tárgyaláson, mtg Bürgl Joachim zsidó 95 forint követelésére Stalbauer Péter borvonyó adja elő védekezését.

Sessio den 5. Decembris 1716.

Samuel Bürgl kayserlicher munitions lifferant claget abermahlen contra frauen Posingerin, anjezi Nassauin in puncto debiti, bittet ihr die contentirung durch scharpferes compelle oder aber zu hergebung des versprochene 10 emer weins anzuhalten.

Resolutum: beede theill sollen bey nächster gericht's session umb die sach auf einmahl ausszumachen erscheinen.

Joachim Bürgl claget contra Peter Stalbauer burgerlichen vassziehern in puncto debiti 95 fl., so wegen von den Bürgl aberkaufften brandwein, so der Stalbauer den juden zurukh stellen will, bittet also die contentierung der restirenden 95 fl. auffzuerlegen.

Resolutum: dem beklagten umb seine verandworttung zuzustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 50/b. – 51/a.

1716. december 9. Bürgl Joachim zsidónak Schick János vagy fizessen vagy forduljon kérvényével a felsőbb halóságához, míg Freidenberg asszony a zálog miatt igyekezzék Bürgl Joachim zsidóval megegyezni.

Sessio den 9. Decembris 1716.

Joachim Bürgl judt urgiret die von loblichen auditoriat-ambt ergangenen verlass die vollziehung dessen durch gerichtts verbott auff den Schikhischen hausszinss auff 39. fl. 11 kreitzer.

Resolutum: die vollziehung nochmahlen aufzulegen oder wann mann sich über den bey den löblichen auditoriat-ambt ergangenen verlass beschwäret befundte, bey höherer instanz das weithere vorzukheren.

Joachim Bürgl handelsjudt claget contra herrn von Freidtenberg in puncto pignoris, bittet umb die contentirung der darauff gelihenen 150 fl. oder aber umb die gerichtliche einsazung des pfands.

Resolutum: die frau von Freidenberg hatt mit den Bürgl inuermelten pfandts halber ohne anstandt richtigkeit zu machen, alss in wüdrigen in die schätzung dessen verwilliget wurde.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 52/b. – 53/a.

1716. december 16. A budai városi bírói szék Bürgl Joachim zsidónak 3 peres ügyében hoz bírói ítéletet.

Sessio den 16. December 1716.

Frau Johanna Elisabeth von Freidenberg excipiret wider des juden Joachim Bürgl unterm 9-ten Decembers 1716. eingegebene clag wegen einschätzung eines silber pfands, so 150 fl. hafftet und vermeldet selbe, man möchte sie künfftigen von dergleichen verordnung verschonen, wo seyn nicht unter dise instanz gehöre, dahero auch nicht red und and-worth zu geben schuldig wäre, man solte ihr vill lieber das ihrige geben, so wolte sie auch ihre creditores befridigen.

Resolutum: der frauen von Freidenberg mit den Bürgl des pfands halber innerhalb 8 tagen richtigkeit zu machen nochmahlen aufzulegen, widrigen fahls in die schätzung sothannen pfands absolute gewilliget würde, in übrigen werden die hierin angezogene scalirung und calumnien ernstlich verwissen, woruon künfftighin alss gewiss abzustehe, damit mann nit ein wüdriges zu ergreifen bemüssiget werde.

Joachim Bürgl urgiret wider die frauen von Freidenberg die schätz und einantwortung des silbers pfandts, so per 150 fl. bey ihme juden Bürgl versezet worden.

Resolutum: wie frau von Freidenberg hätt inner 8 tagen mit dem Bürgl die richtigkeit wegen des pfands also gewiss zu machen, widrigen fahls die schätzung absolute bewilliget.

Joachim Bürgl urgiret seine clag contra Peter Stahlbauer burgerlichen vassziehern in puncto debiti 95 fl. wegen von dem Bürgel aberkaufften brandtwein, so der Stahlbauer den Bürgel juden zurukhstellen will, bittet also ihme die contentirung der 95 fl. ex officio aufzulegen.

Resolutum: der beklagte hat bey nächster gerichts session seine verandwortung also gewiss zu erstatten, alss in widrigen die contentirung auflag bewilliget wurde.

.....

Joachim Bürgl claget abermahlen contra herrn Johann Schickh, bittet umb verbott auff den einzunehmen habenden hausszinns in puncto ihme von alhiessigen löblichen auditoriatambt untern 31-ten Augusty diss jahrs durch gerichtlichen verlass zu erkhenten 39 fl. 11 kreitzer.

Resolutum: fiat verbott, wofern von seith des beklagten weiter nichts einzuwenden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 54/a. – 55/b.

369.

1716. december 23. A budai városi bírói szék e napon tartott tárgyalásai során négyféle zsidó peres ügyel foglalkozik.

Sessio den 23. December 1716.

Peter Stahlbauer contra Joachim Bürgel juden gibet seine antworth über des juden eingeraichte clag in puncto debiti 95 fl. wegen verkaufften brandtwein und zeiget, das er den brandwein den juden paar bezahlet und dahingegen der judt, da es auff gleichen gewin gegangen, wegen vnkosten ihne 39 fl. guett zu machen haben und also die contentirung aufzuerlegen bittet.

Resolutum: mit zuestellung fürzuhalten.

.....

Joseph Simon und Isacc Hierschl beeder juden halber wegen gewissen handlschafft mit dem Ratz Schifko Joseph Simon richtigkeit gemacht und hat sich gezaiget, das wann er Schifko den von ihnen juden annoch schuldigen brandwein per 12 emmer a 10½ fl. nit annehmen, verbleibt er denen juden annoch hinauss zu bezahlen 175 fl., in fahl er aber gedachten brandwein augitiret, hatt selber dene juden abzuführen 301 fl., darbey es auch das stattgericht allerdings verbleiben lasset.

Joachim Bürkhl judt claget abermahlen contra Johann Schickh breymaister zu Waitzen in puncto der ihme von alhiessigen löblichen auditoriatambt unter 31. Augusty diss jahrs durch gerichtlichen verlass zu erkenten 39 fl. 11 kreitzer, bittet umb verbott auf den hausszinns.

Resolutum: a tempore factae exemptionis den 8 tägigen termin verstreichen zu lassen.

Joachim Bürgl contra frauen von Freydenberg urgirt die schätz und gerichtliche einandwortung des per 150 fl. lange zeith hero veretzten pfandes.

Resolutum: von zeit der beschehenen zueexequirung den 8 tägigen termin verstreichen zu lassen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 56/a – 57/a.

370.

1717. január 7. Több budai polgárnak Joel és Bürgl Joachim zsidók ellen az a panasza, hogy az eladott pálinkát megvizelték volna, nem nyervén bebizonyítást, a vételárat 14 napon belül tartoznak kifizetni, azután Freidenberg asszony is fizessen 8 napon belül Bürgl Joachim zsidónak, míg a Schickféle ház haszonbérét a lakók a városbírónak adják át.

Sessio den 7. January 1717.

Ohnerachtet der einwendung des Schrenzes, Fihdinger und Neümarkher wider die juden Juil und Joachim Borgl puncto gewasserten brandweins, da die beklagte gestehen den brandwein gekostet sigilirter und mit sigill übernahmen zu haben, das wasserfillen aber, womit sie sich entschuldigen wollen, lauth zeügen aussag des Sebastian Liblss vorhin geschehen wäre, wird zu recht erkennet, das sie die den juden schuldige 75 fl. 30 kreitzer sub termino 14 tagen ohne fehler zahlen sollen.

Joachim Bürgl contra frau von Freydttemberg urgiret abermahlen die gerichtliche schätz und einantwortung des per 50 fl. ihne versezten pfands, wo er über so viell geloffene gradus executionis die contentierung nicht erhalten kann.

Resolutum: den terminum ex superabundanti auff 8 tag und selbe zu dessen frauen von Freidenberg richtigkeit machen.

Joachim Bürgl contra herrn Schickh breymeistern zu Waitz claget in puncto der ihme von alhiesigen loblichen auditoriatamt zuerkenten 39 fl. 11 kreitzer, bittet umb intimirung des verwilligten verbotts auff den hausszinss.

Resolutum: mit disem gehet der befehl an die Schikhische einwohner alhiesigen hauss, das sie den ruckständigen zinss und bey mit erlegung dessen auch den neyen herrn stattrichter zu erlegen haben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 57/b – 59/a.

371.

1717. január 13. Stahlbauer Péter 15 napon belül bizonyítsa be Bürgl Joachim zsidótól vett pálinkára vonatkozó állítását, hogy ítéletet lehessen mondani.

Sessio den 13. January 1717.

Joachim Bürgl jud claget mehrmahlen contra Peter Stahlbauer in puncto debiti 95 fl. wegen eines brandwein, bittet also ungehindert des

Stallbauer den 23. December 1716. eingeraichte exception die contentirung ex officio aufzuerlegen.

Resolutum: den Stallbauer mit den erindern zuezustellen, er solle in termino 15 tag wider die inligende Copailiche obligation probiren, das der brandwein kauff mehrer compaignieweiss und auff gleichen gewinn und verlust verstanden werden sey, dann ergeheth ferner bescheid.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 60/a., b.

372.

1717. január 16. A budai tanács 3 budai polgárnak azt a panaszát, hogy Bürgl Joachim zsidó nekik eladott pálinkát megvizsgálte, nem fogadja el és a városi bírói széknek ez ügyben hozott ítéletét jóváhagyja.

Sessio den 16. Janner 1717.

Numarkher, so auch Ignatius Hierlinger undt Simon Schrientz von der Neystüfft clagen contra den juden Joachim Bürgl, das selbe sie mit brandtwein hintergangen, wo nach verkostung selber wasser eingefüllet haben sollte, bitten daher den juden dessentwegen abzustraffen undt die schuldige 75 fl. den juden nicht zu zahlen schuldig seyndt zu reservirn.

Resolutio: auff eingekhombenen dess löblichen stattgerichts relation und das sie den brandtwein nach der kost sigiliret undt so unverlezt übernahmen, lasset es ein löblicher magistrat bey den in stattgericht ergangenen urtheill allerdings sein verbleiben haben, wie sie dann auch zur zahlung condemnirt worden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716 – 1717. — 331.

373.

1717. január 16. A budai tanács Bürgl Joachim zsidót felszólítja, hogy a porcióját fizesse meg, egyben közli vele, hogy a Meyling Benedek-féle peres ügyet szintén rendezni fogja.

Sessio den 16. Janner 1717.

Joachim Bürgel judt bittet ihme die von dem herrn Benedict Mayling auff die statt vorgestrekhte 225 fl. bezahlen zu lassen.

Resolutio: suplicant hatt ja vor seine portion zu zahlen und anderes richtig zu stellen, so wird die statt bey enderung der Meylingischen strittsach wegen demme alle substanz inhibition stehet, schon auch richtigkeit machen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716 – 1717. — 333.

1717. január 18. A budai tanács úgy tlélkezik, hogy Holtermanné adóssága megfizetésére 11 és $\frac{1}{4}$ akó vörösbort adjon Bürgl Joachim zsidónak.

Sessio den 18. Janner 1717.

Joachim Bürgl urgiert die execution contra Holtermanin, da es der auditor mit¹ auff der Holtermanin dahin, wiewohl widerrechtlich gethannes clagen auss bey der statt judicatur es verbleiben lassen, ut originale intorsatum, will dann mit wein bezahlet werden, wie er verschriben worden, den emer a 1 fl. 30 kreitzer.

Resolutio: auff abermahliges des Joachim Bürgls clagen contra Holtermanin in puncto der zahlung von 45 fl. 9 kreitzer wegen begehrten wein, den emer a 1 fl. 30 kreitzer, wird hiemit zu recht erkhenet, das weill der löblicher stattgericht beschaidt dahin gehet, es müesse oder solle mit maisch bezahlet werden, jezo aber alles wein ist, so das obgemelter massen die contentierung nicht geschehen mag, doch aber der gerechtigkeit nach geschehen solle. Es solle von dem Holtermanischen der jud $11\frac{1}{4}$ emer rothwein, so hiemit ad 4 fl. aestimirt wirdt haben undt empfangen, wie dann sie Holdermanin in abwesenheith ihres mans so vill emmer wein abzuführen undt er Bürkhl zu übernehmen haben wirdt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716 – 1717. — 334 – 5.

1717. február 17. Hess Tamás kovácslegény, akit József Simon zsidó kulyája megharapott, egyezzen ki a zsidóval, mtg Schmidt és Grüner bécsi kereskedők és József Simon zsidó közötti adósságban egy bizottság döntsön.

Sessio den 17. February 1717.

Thomas Hess schmidtgesell contra Joseph Simon juden alhier claget, wie das ihme durch seinen hundert, wo er die pferdt zu beschlagen berueffen worden, ein gefährlicher schaden mit einen biss, so ihme gegen 30 fl. gekostet, zuegefüegt worden, bittet umb contentierung.

Resolutum: da die juden sich zum vergleich anerbiethen, hatt supplicant dahin zu gehen, wo aber die vergleichung nit folgete, hatt er sich weither zu melden.

Marthin Wessely nomine deren herrn Schmidt und Grüener handelsleüth in Wienn claget contra den juden Simon Joseph wegen einen ausständigen rest per 175 fl., bittet umb die contentierung bey würklichen execution einlegung.

Resolutum: fiat commissio und ist hiezu herr syndicus, herr Felber und herr Vorstner deputirt, wo dann die sach zu urgiren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 63/a., b.

1., utána egy szóra a hely üresen hagyva.

1717. március 1. Standthafft Kristóf Frigyes megkeresztelkedett zsidó fiú áttérési és ruházati költségeit a budai tanács viseli, egyben a város költségén tanuljon ki egy ipart is.

Sessio den 1-ten Marty 1717.

Wegen des getauften juden knaben Christopf Friderich Standthafft wirdt auszügl mit 19 fl. passiret der klaydung wegen.

Gedachten knaben Standthafft solle einbindtgeldt 4 fl., den P. Eihler so ihn getauftt, 4 fl., den kirchendiener aber 30 kreitzer gegeben undt der knab zu einem handtwerkh applicirt werden sumptibus civitatis.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716 – 1717. – 369.

1717. március 3. Stahlbauer Péter a pálinka árát 6 héten belül adja meg Bürgl Joachim zsidónak, míg Grüner és Schmidt, valamint József Simon zsidó ügge még a bizottság előtt van.

Sessio den 3-ten Marty 1717.

In sachen Joachim Bürgl contra Peter Stallbauer puncto obligation von 20. Octobris 1716. wegen des brandweins, da Stallbauer nicht probiren können, das es compagnie gewesen, ergeheth hiemit zum abschidt, es habe der Stallbauer den brandwein, wie contrahirt worden, inner 6 wochigen termin zu bezahlen.

.....

Wessely der herren Grüner undt Schmidt bestellter urgiret contra Simon Joseph juden wegen schuldigen 175 fl. capital, bittet ungehindert gegen auffzug in die execution absolute zu gewilligen.

Resolutum: stehet noch auff der commission.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. – 64/b. – 65/a.

1717. március 15. A budai tanács Scosa Pétert, aki egy zsidó fiút megvert, két fogát kiütötte és két kalapját elvette, elégtétel címén 6, büntetés címén pedig 50 tallér megfizetésére ítéli.

Session den 15-ten Marty 1717.

Da Petrus Scosa einen juden puben freffentlich geschlagen, 2 zahn aussgestossen, über dass auch den buben 2 huth neben abermahlig stöss vnd schlagen, da die sach schon grichtlich anhenig ware, hinweg genoh-

men, auch zum despect des löblichen stattgerichts, alss er citiret wordten, 2-mahl nicht erschinen, solchemnach wirdt er Petrus Scosa dem buben 6 reichsthaler zu satisfaction sambt den zway hiethen geben, zur straff aber seines verübten frehfehlss 50 reichsthaler inner 3 tagen erlegen, will er nicht, sich wircklich exequiren lassen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716 – 1717. — 387 – 8.

379.

1717. március 20. Scosa Péter budai polgár és kereskedő büntetését a zsidó fiú megverése miatt a budai tanács 30 tallérra mérsékli, viszont a 6 tallért kitevő elégtételt meg kell fizetnie az elvett két kalap visszaadásával együtt.

Sessio den 20-ten Marty 1717.

Peter Scosa burgerlicher handelssmann remonstrireret vnd bringet auch durch attestacion bey, dass er wegen der händl, so er mit einen juden bueben gehabt, nicht vrsacher gewesen seye, bittet also ihne der 6 thaller, alss auch der straff per 50 thaller des verübten frevels zu convincieren oder aber wenigstens in etwas zu relaxieren.

Resolutio: wass in der furia sindtiget, muess man hernach biessen, ist dahero die straff nicht ohnbillich, da er in flagranti furia sich vergriffen, wo er doch den richter hätte findten können, doch will man auf dieses inständige bitten die straff limitieren, dass er supplicant nur 30 thaller, undzwar biss nächsten montag ohnfehlbahr erlege vnd vor den buben die 6 thaller mit denen hiethen geben, auch solche zu herrn burgermeister handten erlegen solle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716 – 1717. — 395 – 6.

380.

1717. márc. 22. Leeb Jakob, Hirschl Joel és Bürgl Joachim zsidók panaszt emelnek Simon József zsidó lerakata miatt és ez ellen tiltakoznak. Kérik e lerakat megszüntetését, mit a budai tanács támogat.

Sessio den 22-ten Marty 1717.

Juden Jacob Leeb, Joel Hirschl vnd Joachim Bürgel beschwären sich wider Simon Joseph wegen aufrichtung einer niederlaag vnd protes-tieren, hinwider bitten also den Simon Joseph diss procedieren zu inhi-bieren.

Resolutio: die leztere die ist billich vnd hat man gehöriger orthten die sach eingerichtet, dass geholffen seyn solle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716 – 1717. — 403.

1717. április 7. Bürgl Sámuel zsidó 24 tallért követel Miesertől. Ebben az ügyben még ma délután egy bizottság határozzon.

Sessio den 7. April 1717.

In sachen Samuel Bürkhl contra Mieser puncto 24 thaller seyn herr Kachanek, Laup undt Pruner auff heünth nachmittag verordnet.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 65/b.

1717. április 14. Miesser Jakob budai polgár fizessen 16 forint 15 krajcárt Bürgl Sámuel zsidónak és magára vessen azért, hogy késedelmes volt.

Sessio den 14. April 1717.

Miesser Jacob burger alhier bringet bey, wie das der Bürgl judt angebracht hätte, der jud den uersprochenen mäschi nicht erhalten, weilten aber er Zillich solches contestiret, das der jud empfangen habe, als bittet also umb satisfaction.

Resolutum: auf einkommene relation und das der masch nach den zehet-tax gegeben werden solle, hat Miesser 16 fl. 15 kreitzer zu bezahlen, so ihme hiemit auch zu thun anbefohlen hat undt were Miesser nicht moros gewesen, hätte er keine ohnkosten gehabt, daher solche leiden muss.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 67/b.

1717. május 12. Stahlbauer még 14 napi haladéket kap Bürgl zsidó elleni ügyében.

Sessio den 12-ten May 1717.

In causa Burgel contra Stallbaur lauth prothocoll den 3-ten Marty 1717. wirdt den beklagten annoch ein termin von 14 tagen gegeben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 68/b.

1717. május 26. Stahlbauer Péter 3 napon belül fizessen 95 forintot Bürgl Joachim zsidónak.

Sessio den 26-ten May 1717.

Joachim Bürgl judt alhier claget abermahlen contra Peter Stahlbauer in puncto debiti 95 fl., bittet also nach gethanen 2. terminen ihme zu der zahlung zu compellirn.

Resolutio: fiat die zahlung sub termino 3-er tagen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 70/a.

1717. június 16. Baczich Gyuró pesti polgárnak és kereskedőnek a budai sakter a neki elzálogosított bundát adja vissza.

Sessio den 16-ten Juny 1717.

Gyuræ Baczich burgerlicher handelsmann zu Pest meldet, wie dass er vor einen jahr den juden schachter einen peltz mit silbernen und vergolten knöpffen gegen 5 fl. 30 kreitzer verseczen miessen, nunhero aber, da er den peltz haben wolte, suchte der jud allerhandt aussträden, alls wäre die peltz ihme gestollen wordten, bittet also ihme zu seinen beltz verhillflich zu seyn.

Resolutio: der schächter hat den cläger alsobalden schadloss zu halten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 70/b. – 71/a.

1717. június 30. Lopás miatt elfogott Jakab József zsidót a budai városi bírói szék kihallgatja.

Sessio den 30-ten Juny 1717.

Der ob furtum inhafftirte jud Jacob Joseph wirdt examiniret.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 71/b.

1717. augusztus 11. Mivel Jakab József zsidóra sem Pozsonyból és Graufenstadtból, sem Bécsből terhelő adat nem érkezett be, ezért őt a budai városi bírói szék a börtönből elengedi.

Sessio den 11-ten Augusty 1717.

Da über den arrestierten juden Jacob Joseph weder von Presspurg noch von Grauenstatt oder Wienn, was wider ihm eingeloffen, als wirdt er entlassen und ist der bisshेरige arrest die straff seines dahir begangenen diebstalls.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 75/b. – 76/a.

1717. augusztus 30. A budai tanács Bürgl Sámuel és a többi zsidó kérésére megengedi, hogy a temetőjüket fallal vehessék körül, de annak már ellene van, hogy őrzés céljából ott egy házikót is építsenek.

Sessio den 30-ten Augusti 1717.

Samuel Bürgl und gesambte juden mellden, das ihrer frydhoff so liederlich verwahret seye, das von aller seithen nichts, als vnflattigkeit

zu ersehen ist, dahero bitten, das selber von dergleichen ohngelegenheit versichert wäre, mit einen graben zu begliden und ein hitl zuerbauen pro custodia, er bieten sich residuum restantiarum fundi zubezahlen.

Resolutio: wan die restantin bezalt wordt seyn, kan die maur gebaut werden, das heisl aber ist abgeschlagen, da man ein thür machen und spöhren kan.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716 – 1717. — 551.

389.

1717. szeptember 1. Sámuel zsidó és a Schwartz örökösök, valamint Nassauné asszony a legközelebbi bírósági tárgyaláson személyesen jelenjenek meg, míg Simon zsidó Trümer Zakariásnak 15 napon belül vagy fizessen vagy elfogadható okát adja annak, hogy miért nem fizet.

Sessio den 1. September 1717.

Samuel jud producieret vermög vorgesezten ...brieff, das die Schwartzische erben ihme noch 10 fl. restirn, dahero bittet pro justitia ihme zu den gelt zuverhelffen.

Resolutum: bey nechsten stattgericht haben alle beyde partheyen zu erscheinen.

Samuel contra Nassauin kan zur bezahlung seiner schulden per 290 fl. sambt interesse nicht gelangen, bittet von der verkaufften behausung umb anweissung bey dem grundtbuech.

Resolutum: ebnermassen wirdt auff die persöhnliche erscheinung beschieden.

.....

Item Zachariae Trümer instanz wider den juden Simon in puncto item (*sic!*) debiti bittet vmb mehrmalliger execution, damit das schuldts quantum zu gerichtshandten erlegt wurde.

Resolutum: der jud Simon solle die contentirung innerhalb quindenen leisten oder aber seine entschuldigung gniglich dem gericht einreichen innerhalb der benannten zeith.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 76/b. – 77/a.

390.

1717. szeptember 3. Pest. Bürgl zsidónak követelése tárgyában Kehl Miklós özvegye fejtsse ki az álláspontját.

Pest, den 3-ten Septembris 1717.

Pürckhl judt in causa debiti contra frau Kellin per ingebettene justiz administrirung zu habhafftwerdung diesser schuldt.

Der frauen bekhlagtin nochmahlen umb die klaglosshaltung zuzustellen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1717 – 1719. — 88.

1717. szeptember 10. A budai tanács Bürgl Sámuel zsidó kérésére nem hajlandó a Jueschin-féle házal megbecsülni, hanem keressen rá előbb egy pevőt.

Sessio den 10-ten September anno 1717.

Samuel Bürgel nach schon vor lengst beschehenen judicati seiner praetension und da sich kein kauffer heruor thuet, ersuchet ihm die Jueschinische behausung zu schätzen zu lassen.

Resolutio: die einschätzung gehet nicht an, mus also supplicant zue warthen oder einen kauffer auffsuchen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1716 – 1717. – 567.

1717. október 20. Simon zsidó 3 napon belül Grüener Zakariást és Schmidtel elégtse ki, mert máskülönben végrehajtják.

Sessio den 20-ten October 1717.

Auff des Zahariae Kriener vnd herrn Schmidt abermahliges anlangen wirdt dem jud Simon annoch 3 tag zeith zur zahlung termin gegeben, wornach die execution folgen solle.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. – 81/a.

1717. október 27. Simon József zsidó ígéri, hogy Franckenberg grófnőnek az elzálogosított ezüstjél 2 hónapon belül vagy visszaadja vagy kifizeti lotját 3 forinttal, míg Simon zsidó ha figgelméletésre sem fizet Grüener Zakariásnak és Schmidtnak, úgy végrehajtják.

Sessio den 27-ten Octobris 1717.

Ad requisitionem dominae contissae von Franckenberg durch ihren plenipotentiarium Carolum Joachim capitl lieutenant ist der jud Simon Joseph vor gericht berueffen wegen zuruckhstellung einiges versachten silbers, so wohlgedachten frau gräffin zugehörig vnd ihm juden von frauen Klingelmayrin ebenermassen versezet, admoniret worden, weillen der jud excipiret vnd relegiret sich auf mit der frauen Klingelmayrin habender berechnung, derohalben verspricht der jud dasselbes silber innerhalb 2 monnathen verschaffen in ipso valore, qualitate, als selbe versetzte silber seye, wan es der jud nicht verschaffen kan, verwilliget sich vor einjedes loth 3 fl. zu zahlen.

Ad instantiam Zahariae Kriner und Schmidt abermahlen ex superfluo et superabundanti und leztlich solle der Simon jud ad complanationem debiti admoniret werden, in renitirung solle die gerichtliche execution die fortgang haben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. – 82/a.

1717. november 3. Simon József zsidó panasza közöltessék Grüner Zakariással és Schmittel.

Sessio den 3-ten November 1717.

Der herr Zahariae Griener vnd herr Schmidt contra Simonem Joseph juden ihr angesuchte schuldt praetension deliberatum: ist mit gegentheiligen anbringen erlediget.

Des Josephi Simonis juden instanz, was der jud Simon Joseph in enodationem sui eingebet, solle mit denen herrn partibus communiciret werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. – 82/b.

1717. november 8. Pest. Ha Kehl Miklós özvegye elfogadható ellenvetést nem tud tenni Bürgl Sámuel zsidó követelésével szemben, a végrehajtás nem fog elmaradni.

Pest, den 8. Novembris 1717.

Samuel Pürkhel jude contra frau Kehlin per ingebettene nochmalige contentirungs auflag, alss in widrigen mit der execution hierzu anzuhalten betreffend.

Der frau beklagtin nochmalen die contentirung aufzuerlegen, alss man in die execution sonst willigen wirdt, besonders sofern sie nichts erhebliches dargegen einzuwenden hat.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1717 – 1719. – 94.

1717. november 10. Grüner Zakariás és Schmidt feleljenek József Simon zsidó elszámolására, míg Wabler fizesse ki Bürgl Sámuel zsidót.

Sessio den 10-ten Novembris 1717.

Zahariae Krienner und herrn Schmidt instanz, da ihnen dato nicht communicirt, vermög leztern deliberato und liquide schuldt keine berechnung nöttig hätten, bitten die würllichen execution auffzuerlegen.

Resolutum: herr instantes per viam juris sollen auf des juden Joseph Simon eingegebene liquidation in contrarium eingeben, sodann wass gefällig, die exception wider des juden eingehändigete auspflicht das deliberatum gesprochen wirdt.

.....

Joachim Bürgel contra die Wäblerische erben in puncto debiti nach langen auffzug endlich ex officio pro rato temporis spatium ihm die contentirung auffzuerlegen.

Resolutum: herr Wäbler hat diese liquide schuldt zubezahlen, secus via liquidū debiti wirtt supplicanten die satisfaction geleistet werdtē.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 83/b. – 84/a.

397.

1717. december 1. Hirschl Jakobné zsidóasszonyt Sperger Anna Mária cseléd lány megverte, miért az orvosi költséget meg kell térítenie, de egyéb büntetésben nem részesül szegénysége miatt.

Sessio den 1-ten Decembris¹ 1717.

Ess claget die jüdin Jacob Hirschlin wider Anna Maria Spergerin, ein dienstmensch, wegen einiger zänkh und schlag händel auf vulneration, als des chyrurgii Mohr hierinfals gegebene vulnerations attestacion zeigt.

Das verklagte mensch qualificirte und erkennet die beschehene vulneration.

Deliberatum: weillen die jüdin selbstē zu dieser vnglicklichen straff, welhes ihr dienstmensch durch die ofengabl auf den schlaff und stirn empfangen habe, von beklagten mensch Anna Maria Spergerin vrsach gewesen, welhe sich hat sollen enthalten, dem beklagten ins haus zu gehen, also weillen doch damahls das beklagte mensch ihr aigener richter zu seyn sich vnterfangen, als wirtt die beklagte dem feldscherer, so das beleydigte gestillet, völlig contentiren, übrigens wirtt ihr armuth angesehen vnd die übrige straff ihr nachgesehen, aber forthin sich von dergleichen zu enthalten hat.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 85/a., b.

398.

1717. december 15. Simon József zsidó adja meg tartozását Grüner Zakariásnak és Schmidtnek, mert máskülönbē végrehajlják.

Sessio den 15-ten December 1717.

Zahariae Griener und Schmidt instanz wider Joseph Simon judt in puncto debiti.

Deliberatum: mit dem Simon Joseph juden wirtt das anbringen communiciret und ihme ernsthaftt angedeütet ohne aufschub die contentirung zuverschaffen, sonsten wirtt mann mit der schörffe executio nis verfahren miessen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 87/b. – 88/a.

1., az eredetiben tévesen *November* írva.

1718. január 19. Amennyiben Simon József zsidó 8 napon belül 175 forintot nem fizet Grüner Zakariásnak és Schmidtnek, büntetésben fog részesülni.

Sessio den 19-ten January 1718.

Zacharias Griener und Schmidt compagne handlscherren klagen wieder den Simon Joseph juden allhier, verlanget nach bereits zwischen einander gepflogene berechnung den reest zubezahlen executione mediante, massen die quindena in duplo verflossen ware.

Resolutum: dem schuldtner Joseph Simon wirdts zum überfluss gerichtlich angedeütet, indeme die schuldt der 175 fl. liquid ist, damit er innerhalb 8 tagen seine creditores befridtige, sonstn wirdt man auch de contumacia ihme nach denen landtrechten bestraffen, das selber dem gerichtlichen deliberato intra quindenam nicht nachgelebet habe.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 90/a.

1718 január 24. A budai lanács a zsidókat kitiltja Budáról, csupán a nők és gyermekek részére engedélyez egy bizonyos időt az elmenetelre, Hirschl Jakab zsidó pedig még 6 hélig maradhat.

Sessio den 24-ten January 1718.

Der juden wegen, da einige in lauther weiber und kinder bestehen, will man ex misericorida bis auff¹ etwan² nachsehen, andere aber, sonderlich die in burgerlichen heüser seyn und leicht forth können³, executive abzuschaffen, da aber herr von Zennegg vor den jud Jacob Hirschel auff einige zeith, bis er mit seiner sach alle richtigkeit mahe, werden ihme 6 wochen indulgiret.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1718. — 20.

1718 január 26. Simon József zsidó a 175 forint adósságának megfizetésére még további 3 napi haladékot nyer.

Sessio die 26. January 1718.

Zacharias Kriener und Schmidt wider dem Joseph Simon wegen 175 fl. schuldt widerhollet die klag.

Resolutum: dem juden werden annoch ex superabundanti 3 tag verwilliget die zahlung zu leisten, in casu renitentiae hat die würcklicher execution seinen fortgang.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 92/a.

1., 2. és 3., a szövegben üres hely kitöltetlen hagyva.

1718 március 15. Grüner és Schmidt bécsi kereskedők panaszára a budai városi örmester Simon József zsidót 175 forint erejéig hajtsa végre.

Sessio die 16. Marty 1718.

Die Grienerische und Schmidt von Wienn clagen widerhollen abermahl ihr plenipotentiarius, das indeme der jud Joseph Simon öftters und villmahl grichtlich admoniret, danoch auch unter betrohung der execution keine zahlung leisten thuet.

Resolutum: als in memoriali allegiret, wirdt grichtlich vor recht erkennet und weillen der jud renitent in der zahlung gewesen, moros und contumax alleweill verharret, hat der stattwachtmeister über dise liquide schuld ad mentem articuli 31. anni 1659. quo ad sumptus et interesse cum capitali über die bereits bezahlte 200 fl. 175 fl. inbenendte zu vollziehen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 98/a., b.

1718. március 23. Bürgl Áron zsidó számára arról, hogy pulykakakasát Antal nevű pesti kalaposmester Hemmer Gottfried kalaposlegénnyel együtt ellopták és megették, a budai városi bírói szék hatósági bizonyítványt állít ki.

Sessio die 23-ten Marty 1718.

Aaron Bürgel jud von hir kommet ein wegen seinen indiänischen hann, so ein huetter in Pest sich dermahlen auffhaltend, nahmens Antonius, mit seinen huettergesell camerraten Gottfridt Hemmer genandt, entfremdet und alhier mit einander verzehret, daher auch gemelter Hemer durchgangen, welches auch den nechst verflossenenen gericht's tag der alhiesige huttermester Johann Gross contentiret hat, bittet also hierüber eine gerichtlichen attestatation zuertheillen und wird communi suadente justitia hiemit ihme attestirter ausszufolgen verwilliget.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 99/a.

1718 április 29. Pest. Mivel Kehl Miklós özvegye az eladott ház árának felét felvette, ebből Bürgl Sámuel zsidó követelése kielégítést nyerhet.

Pest, den 29-ten Aprilis 1718.

Samuel Pürkhel contra frau wittib vmb die contentirung.

Weillen die frau wittib die helffte des verkaufften hausses, so dem verstorbenen gehörig war, auch empfangen, als kan der supplicant hieruon in seiner forderung contentirt werden, wie es dan von billigkeit wegen erkent wirdt.

Pesti tanácsulési jegyzőkönyv 1717 – 1719. — 153.

1718. május 20. *Egy zsidó évi 60 forint haszonbért fizet Pest városának pálinka-kimérési engedélyért.*

Pest, den 20-ten May 1718.

Ein contract mit einem juden wegen verkauffung des brandtweins auf ein jahr per 60 fl. bestandt der cammeren zugestellt.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1717 – 1719. — 157.

1718 június 1. *Bürgl zsidó követelésével várja meg adósának, Wablernek megérkezését, míg Bürgl Joachim zsidónak Schick volt kancellistával szemben fennforgó pénzbeli igénye tárgyában a bíróság Vácott lakó atyját fel fogja szólítani fizetésre.*

Sessio den 1-ten Juny 1718.

Bürgel judt klaget wider den herrn Wäbler in puncto debiti, suppliciret mit gerichtlicher assistenz und versprechung ihme mit so vill wein, als die praetension austraget, zu contentiren.

Resolutum: supplicant wirdt verwisen auff seines gegentheills anhero kunfft, dann hat sich selber anzumeliden, auditis pro et contra partibus wirdt man thuen, was recht und billich ist.

Joachim jud Bürgl wider den Schicken gewesten cancellisten in puncto praetensionis suppliciret über die nicht allein abgelessene 2 particular, sondern auch compass schreiben nicht erhaltene antwortt, die inhibition auff dessen kinfftige weinfechsung an das löblichen grundt-buch ergehen zu lassen.

Resolutum: auff inbenents anbringen wirdt man annoch einmahl des Schickn vattern naher Wätzen gerichtlich schreiben, ihme zu admoniren die schuldt praetension vor seinen sohn zu complaniren, damit seinem sohn kein affrant geschehe, widerigen falls, weill man vernehmet, ihme schuldtnern zu Wien sich auffzuhaltten, wirdt man allda mitl wissen zugebrauchen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 107/b. – 108/b.

1718 június 10. *Pest. Meyer Jakab zsidó tegyen esküt arra, hogy Kernhofer a 100 forint foglalóra adott-e vagy nem adott-e nyugtát, mely után következni fog a további intézkedés.*

Pest, den 10-ten Juny 1718.

Jacob Meyer praetendirt 100 fl. an Kernhofer, welche er drangelt empfangen.

Kernhofer sagt, diese 100 fl. seyn in die vorige rechnung abgerechnet vndt seye auch ein schein darauf geben.

Der judt negirt den schein.

Martin binder gibt zeug, das Kernhofer selbst bekent, wie mit der alten rechnung es seyn richtigkeit habe vndt die 100 fl. drangelt gehörn auf den neun contract.

Wan Jacob Meyer judt, weillen er ein zeug vor sich hatt, auf diss in supplementum das jurament ableget, das Kernhoffer auf die 100 fl. kein schein geben habe oder aber solches dem Kernhofer deferirn, so folget weiteren bescheidt.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1717 – 1719. — 162.

408.

1718. június 17. Seeligman Herz zsidótól elvett ruhadarabot a budai tanács ezúttal visszaadja, de a zsidó a Szent Kereszt kápolna javára fizessen 4 forint büntetést és vegye tudomásul, hogy nem zsibáruskodhatik.

Sessio den 17. Juny 1718.

Hertz Seeligman jud supplicirt die ihme durch den stattwachtmeistern hinweckh genohmenes fleckh von Drapdor die (titl.) freyher von Zenneg gehörig hinwiederumb verabfolgen zu lassen.

Resolutio: vor diesesmahl wirdt die sach zuruckhgegeben, indessen aber 4 fl. straf zu handen herrn Keppeler vor die heyligen Creützcapellen erlegen, künfftig aber alles dantln sich enthalten, dann mann es nicht leiden kann undt will.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1718. — 209 – 210.

409.

1718. június 17. A budai kereskedők társulata védelmet kér a budai tanácstól úgy a zsidók, mint mások ellenében. A tanács kijelenti, hogy a zsidókat nem tűri, a többieket pedig jelentsék fel.

Sessio den 17. Juny 1718.

Bruderschaftt der kauffleüthen imploriren wegen unterschittlichen, so wohl einhaimbisch, als ausswendigen einschleichern bey ihrer kauffmans ordnung, gleich wie juden undt ander sich genuegsamb befindten, in gnaden zu manuteniren.

Resolutio: die juden will mann bey rath ohnedeme nicht leyden, die übrige aber, so schaden machen, seyn anzugeben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1718. — 210 – 1.

1718. június 17. Hirschl zsidónő egy óbudai szegény zsidó érdekében közbenjár a budai tanácsnál. A zsidó ez alkalommal visszakapja a 9 pár harisnyáját és a csipkéit, de fizessen a szegényház javára 6 forintot és többé ne merjen kereskedni.

Sessio den 17-ten Juny 1718.

Hirschlin judin nomine eines armen judes von Alt Ofen supplicirt die diesem durch den wachtmeister hinweckh genohmener 9 paar, sit venia, strümpf sambt wenig spützen hinwiederumben gegen versprechung 6 fl. in das armen hauss zuerlegen, zu extradiren.

Resolutio: vor dissmahl will man gegen 6 fl. erlaag undt discretion dem wachtmaister die waaren verabfolgen lassen, künnfftig aber gleich ihme das waahr verkauffen verboten, so wirdt alles confiscirt undt nicht mehr zuruckh gegeben werdten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1718. — 216 – 7.

1718. július 14. A budai városi bírói szék Bürgl Sámuel zsidónak négy peres ügyében intézkedik.

Sessio den 14-ten July 1718.

Samuel Bürgel jud allhir beklaget sich wider herrn Miesser, wassmassen dieser seiner mämb auf der gassen mit brügl trohe in suppositione, sye wollte seine stiefftöchter zur judin machen.

Resolutum: dieses anbringen ist mit herrn Miesser umb dero verantwortung willen innerhalb 3 tagen zu geben einzuhändigen.

Samuel Bürgl jud wider die schwartzbekh wirthin suppliciret die schätzung des wüthshaus, damit er dermahl eins zu den seinigen gelangen möge.

Resolutum: der praetendent hat sich ad concursum creditorum zu gedulden, wan solches angehen wirdt, solle ihme auch zu wissen gemacht werdten.

Samuel jud Bürgel wider fraun Pössingerin in puncto debiti per 200 fl. suppliciret, das verbott auf ihr heüriges weinlesen zu schlagen.

Resolutum: dieses soll mit den beklagten theill umb ihr verantwortung willen communiciret werdten.

Samuel jud Bürgel wider die Prauseysische erben in puncto debiti 222 fl. und interesse pro rato suppliciret die verantwortung undt contentirung denen erben aufzulegen.

Resolutum: hierüber haben diese erben die information undt verantwortung einzusendten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 112/b. – 113/a.

1718. július 18. Miesser Jakab feleletében tiltakozik Bürgl Sámuel zsidónak hamis fellevése ellen, amelyre a zsidó minél előbb válaszoljon.

Sessio den 18. July 1718.

Herr Jacob Miesser gibet seine verantworttung wider dem juden Samuel Bürgl in puncto von dem juden wider ihne formirten falschen injurien.

Resolutum: dise verantworttung solle dem judenn zugestellet werden, ob derselbe keine bessere documenta seine klag zu fulciren, habe, solche auch ehestens einzugeben seynt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 114/a.

1718. augusztus 3. A zsidótól ellopott pulykakakas árának felét Placklin Antal, másik felét pedig Schreiner János György kalapösmester fizesse meg, mtg Miesser Jakab Bürgl Sámuel zsidó nényét az utcán többé ne háborgassa.

Sessio den 3. Augusti 1718.

Antonius Plakhlin soll wegen der complicität des von juden entfremdeten indianischen hann die helffte, die andere helffte aber Johann Georg Schreiner huettermeister alhier, weillen solcher bey ihme genossen worden, davon auch wissenschaftt gehabt, zu bezahlen schuldig seynt.

Jud Samuel Bürgl wider herrn Mieser repliciret wegen seiner mämb, da solche von gedachten Mieser beschuldiget worden, dass sie seine tochter verführe, suppliciret anbey herrn Mieser pönfahlig aufzulegen, nicht allein seine mämb, sondern auch andere seine verwandte jeder zeit ruhig und unangefochtener zu lassen.

Resolutum: herrn Mieser wird ex officio auferleget des juden Samuelis Bürgl mämb auf der gassen ruhig gehen zu lassen bey unvermeidlicher straff.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 115/a., b.

1718. augusztus 19. Pest. Kernhofer adjon Mayer Jakab zsidó kövételésére a per befejezésig biztosítékot.

Pest, den 19-ten Augusti 1718.

Jacob Mayer proviandt judt contra Kernhoffer bittet vmb verordnung an den Kernhoffer, das er ihme juden caution de judicio sistendo et judicatum solvendo so wohl wegen der 100 fl. drangab, alss auch der

1000 grossen mezen veraccordirten getraydt, nichtweniger vmb das rest haber per 20 fl. 30 kreitzer ihme eingehendigt werde.

Dem Kernhoffer zu exequiren vndt hatt derselbe den juden wegen seiner praetension zu versichern, biss der process ein endt gewinne.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1717 – 1719. — 181.

415.

1718. augusztus 31. Bürgl Joachim zsidónak a Wabler örökös 3 napon belül fizesse meg tartozását, mert máskülönben szüretkor végrehajlják.

Sessio den 31. Augusti 1718.

Joachim Bürgl jud contra Wäblerischen erben puncto debiti bittet paratam executionem die Wäblerische erben hierdurch zu compelliren oder den verbott auf dasiges lesen in gemeiner statt grundbuch inhibiren zu lassen.

Resolutum: herr schuldner in diser liquiden praetension hat die unaussbleibliche satisfaction und contentation innerhalb drey tügen zu leisten, wann nicht, bey den grundbuch hat sich supplicant anzumelden bey künfftigen weinlesen seine entrichtung zu erhalten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 119/a.

416.

1718 szeptember 7. Wabler Antal és Bürgl Joachim zsidó a legközelebbi bírósági tárgyaláson jelenjenek meg, ahol esetleg esküre kerülhet sor.

Sessio den 7. Septembris 1718.

Herr Antoni Wäbler contra juden Joachim Bürgl, da die schuldfor-derung nicht liquid seye, er dessen auch judicialiter nicht angehörret worden, daher ersuchet ex officio ein jurament hierüber abschwören zu lassen.

Resolutum: der Joachim Bürgl mit dem beklagten hat sich dem nächsten gerichtstag zu stellen und sich gantz nichtern halten, dass wann man finden wird, das gewöhnliche jurament abstatten kann.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 120/a.

417.

1718. október 3. Bürgl Joachim zsidó kérését bírói úton közölje Wabler Antallal, akinek arra 3 napon belül válaszolni kell.

Sessio den 5. Octobris 1718.

Joachim Bürgl jud wider den herrn Wäbler in puncto praetensionis reiterirtes suppliciren, da herr debitor morose dahin abziehlet, mit seiner abreysung solches in eine weitläufigkeit zu ziehen, sine ulteriori prote-latione die execution biss zu würrkhlicher contentirung aufzulegen.

Resolutum: der jud hat dise klag dem gegentheill gerichtlich zu exequiren, worauf auch innerhalb 3 tügen der beklagte seine verantwortung und declaration einzuhändigen hat.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 121/b. – 122/a.

418.

1718. december 14. *Joel zsidó 8 forint bért fizessen Satzinger Nándornak azért, mert pálinkáját a pincéjében tárolta, melyet onnét szállitson el.*

Sessio den 14. December 1718.

Zwischen den juden Joel und Ferdinand Satzinger ist die sache also verglichen, dass dem Satzinger der jud wegen des commission brandweins den kellerzinss, so vor 17. monath restirend gewesen und der Satzinger davor 22 fl. forderte, der jud in toto 8 fl. zahlen solle und wolle und den brandwein von nun an da auss den keller wegnehmen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 129/a.

419.

1719. január 11. *Larmbrust Kristóf bevallja, hogy Schemitzer Andrástól a Vizivárosban ruhát lopott, amelyet egy zsidó látatlanul megvett tőle 2 forintért és aki őt további lopásra biztatta, de nem fogadott neki szót.*

Sessio den 11-ten January 1719.

Christoph Larmbrust catholische religion von Bresslau gebürtig, alt 55 jahr, bekenet, er habe den 15. Novembris 1718. dem Andree Schemitzer insassen in des burgerlichen weissbeckhen Hanss Georg Sigedi hauss in der Wasserstatt einen rockh und camisoll bey der nacht gestohlen, solches alles einem juden per 2 fl. ungesehen, wass in denen schubsäckhen gewesen seye, verkauffet, welcher jud zu ihne gesagt hätte, er solle ihme nur mehr solche sachen bringen, er wolle ihme schon zahlen. Der jud hätte ihme zugleich einen hackhen schlissl gewisen und zur dieberey geben wollen, er hätte ihne aber nicht angenommen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 130/a., b.

420.

1719. január 18. *A budai tanács Gottlieb kikeresztelkedett zsidót 10 forintra bünteti meg a nála kiütött tűz miatt.*

Sessio den 18. Januarii 1719.

Der getauffte jud Gottlieb ist gestrafft umb 10 fl. innen 8 tügen zu erlegen wegen bey ihme in mandlholtz entstandenen feüer und hatt das gefährliche gebäu bey dem feüer zu endern.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1719. — 6. és no. 1719. — 6 – 7.

1719. február 6. A budai tanács a zsidókra az elmúlt és a folyó évre 600—600 forint adót vet ki.

Sessio den 6. February 1719.

Den sammentlichen juden werdten vor heür 600 gulden, item vor verflossenes eben so viel andictiret.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1719. — 48. és uo. 1719. — 58—9.

422.

1719 február 13. Simon József zsidóbíró kérésére a budai tanács a zsidók évi adójából 100 forintot elenged, tehát 500 forintot fizessen be.

Sessio den 13. Februar 1719.

Simon Joseph judenrichter beschwäret sich den portions numerum nicht contribuiren zu können und bittet, wie sonst jeden cameraljuden das seinige in particulari ausszuwerffen, bey andern privat jüden aber ihr quottum einzassiren zu lassen.

Resolutum: man will endlich noch 100 fl. nachsehen, hatt dahero der Joseph 500 fl. zu repartiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1719. — 69—70. és uo. 1719. — 83—4.

423.

1719. február 27. Pest. Bürgl Sámuel zsidó Pest városának gabonát szállított, melynek árát a városi kamarás fizesse meg.

Pest, den 27. February 1719.

Samuel Burgel per contentirung des geliferten fruchten.

Ist an die stattcammeren gewissen, welche, wie accordirt, richtigkeit zu machen hatt.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1717—1719. — 238.

424.

1719. február 27. Pest. Schwab zsidó szerződése maradjon május 21-ig érvényben, de nem tovább, azonban kétkerekű kocsija miatt a bűnletést meg kell fizetnie.

Pest, den 27. February 1719.

Der judt Schwab producirt seinen contract wegen des brandtweins verkauff, so den 21. May sein ende hatt.

Soll der contract biss zum endt gehalten, aber weiters nicht. Dagegen vor das sein karl herumben gelegen über nacht, soll die angesetzte straff zahlen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1717 – 1719. — 240.

425.

1719. február 28. Bürgl Sámuel zsidó bécsi megbízásból a Resch örökösöktől 255 forintot követel. A budai tanács felszólítja az örökösöket, hogy ebben a kérdésben nyilatkozzanak.

Sessio den 28-ten February 1719.

Samuel Bürgel nomine (titl.) herrn einnehmers in landhauss zu Wien produciret eine obligations copiam per 255 fl. capital wider die Räischische erben, suchet an realem hypothecam auf des Reschen seeligen vorhandene grundstückhe in genere et specie.

Resolutum: denen Reschischen erben umb ihr verandtwortung, wass sie in sachen dagegen einzuwendten?

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1719. — 81 – 2. és uo. 1719. — 99.

426.

1719 március 1. Hirschl Joel zsidóval Putel János harangöntő kétszer 14 nap alatt számoljon el és jöjjenek egymással rendbe.

Sessio den ersten Marty 1719.

Ebenfahls Joel Hirschl jud verlanget an dem Johann Putel glockhengiesser eine schuld, so liquid ist, werden ihme auch zweymahl vierzehnen tag dem beklagten zeit sich zu verrechnen und die richtigkeit zu pflegen gerichtlich aufertragen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 135/a.

427.

1719. március 3. Pest. Leidersdorfer zsidónak azt a szándékát, hogy Pesti János malmába egy molnárt ültet és 165 forint követelését így hajlja be, a tulajdonos nem ellenzi.

Pest, den 3-ten Merz 1719.

Leidersdorffer judt contra Pesti Janos seye ihme auf die mühl noch 165 fl. schuldig, wolle das gelt haben oder die mühl in seinen nuzen nehmen.

Der Pesti Janos will ihn biss in schnitt zahlen.

Judt hingegen will einen müller auf die mühl sezen vndt sein forderung alda einnehmen.

Pesti Janos ist nicht entgegen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1717 – 1719. — 242.

1719. március 11. A Resch örökösök kerekén tagadják, hogy tartoznának, miért Bürgl Sámuel zsidó közölje a megbízójával, hogy követelését hitelesen bizonyítsa.

Sessio den 11. Marty 1719.

Reschische erben replicirn wider die von den juden Samuel Bürgel nomine herrn einnehmers in landhauss zu Wien habendte schuldpraetension undt angesuchte vormerckhung auf die hinderlassene grundstückhe, da ihnen von dieser nichts wissend, auch von ihme herrn principalen in seiner anwesenheit alhier nichts gemeldet wordten, bitten die abweisung.

Resolutum: durch den Samuel Bürgel juden dem herrn principal sich angebednten creditori zu intimirn, er habe sein forderung authentisch zu docirn, dan folget auditis ambabus partibus weitherer bescheid.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1719. — 110 — 1. és uo. 1719. — 135.

1719 március 20. A budai tanács Bürgl Sámuel zsidó tudomására adja, hogy egyellen hitelező sem számíthat kamatra, tehát ő is elégedjék meg azzal, ha a 292 forint követelését megkapja.

Sessio den 20. Marty 1719.

Samuel Bürgel suechet an, das von 292 fl. ausständig gewesten capitals und derentwegen zu regressirn ihme hypothecirten Kopergischen weingarten die hiervon betragendte interesse, bittet die willfährigkeit dieser.

Resolutum: es bekommet kein einziger creditor die interesse, dahero auch supplicant acquiescirn wirdt, wan er sein capital bekommet.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1719. — 121. és uo. 1719. — 149.

1719. március 22. Paumer Fülöp kikeresztelkedett zsidó a Fehér Farkas vendéglősnét a nyílt utcán meqverte. Ezért 2 hétig ült a börtönben és a fűrdöst kell még kifizetnie.

Sessio den 22. Marty 1719.

Der Philipp Paumer getauffte jud hat ex vindicta die Weisse Wolffen würrhin in publica platea zu brüngen sich unterfangen. Weillen er nun 14 täge die squalores carceris aussgestandten, solle der deliquent den baader bezahlen, caeterum cum capitulo dimissus.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 — 1720. — 138/b.

1719 március 24. A budai tanács felszólítja Nassauné asszonyt, hogy 15 napon belül írásban adjon választ Bürgl zsidó követelésére.

Sessio den 24. Marty 1719.

Bürgel contra frau Nassauin in puncto praetensionis und von ihr fundirten fälschen unterschrifft bittet wegen fraudulent verfarhung der frau beklagten die contentirung oder andere verhypothecirung aufzulegen.

Resolutum: frau Nassauin hat in bewusten sachen ihr verantwortung sub termino 15 tügen schriftlich einzugeben, damit mann hierin, wass recht ist, sprechen könne.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1719. — 131 – 2. és uo. 1719. — 163.

1719. március 24. A budai tanács elhatározza, hogy a királyhoz panasszal fordul a zsidók ügyében.

Sessio den 24. Marty 1719.

Fiat beschwärungs schreiben ad maiestatem wegen der juden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1719. — 133. és uo. 1719. — 165.

1719. március 27. A budai tanács a királyhoz írt felterjesztését a zsidók ügyében továbbítja.

Sessio den 27. Marty 1719.

Das schreiben ad maiestatem der juden wegen wirdt abgelesen, verteütschet und expedirt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1719. — 138. és uo. 1719. — 172.

1719. március 30. A budai tanács Bürgl Sámuel zsidót felszólítja, hogy a Koperg-féle adósságban csatolja a bírói ítéletet, hogy intézkedni lehessen.

Sessio den 30. Marty 1719.

Joachim Bürgel, da diser vermög verabschaidung de dato 20. Marty der Kopergischen ansuchenden interesse halben acquiesciren solte, bittet, weillen vermög gerichtlichen entschluss vor andern ihme die interesse

zugesprochen wordten, an das grundtbuech das behörige ergehen zu lassen, damit er qua hypothecarius richtig werdte.

Resolutum: wan suplicant die rath- oder gericht's deliberation wirdt beylegen, folgt fehrnere beschaid.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1719. — 145. és uo. 1719. — 181.

435.

1719. április 19. Leidersdorfer zsidónak Bader János asztalosmester 30 napon belül vagy adja meg 31 forint adósságát vagy adja elő kifogását.

Sessio den 19. April 1719.

Jud Leyderstorffer contra burgerlichen tischler Johann Baader in puncto schuldiger 31 fl.

Resolutum: dem beklagten die contentirung innerhalb bis quindenam aufzulegen, es wäre dann sach, dass etwas zu excipiren seye.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 140/a., b.

436.

1719. április 21. Pest. Mayer Jakab zsidó kívánságával szemben Kernhoffer védekeztek.

Pest, den 21. April 1719.

Jacob Mayer judt contra Kernhoffer per contentirungs auflag.

Vmb die klaglosshaltung denn beklagten zuzustellen oder er erweise von der praetension loss zu sein.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1717–1719. — 265.

437.

1719. április 21. A budai tanács közli Bürgl Joachim zsidóval, hogy a Perkovitz-féle adósságban a kamatok fejében ő használta a szőlőt.

Sessio den 21. April 1719.

Bürgel Joachim bringet ferners wegen des Perkovitzischen capital vermög beygelegten instrumenten bey, das demselben auch die interessen gebühren solten, bittet daher an seine behordte, das gemessene ergehen zu lassen, damit er dermahl einstens zu dem seinigen gelangen möge.

Resolutum: da bey dem löblichen stattgericht 292 fl. 13 1/2 kreitzer zu erkennet, damahlen auch gleich die weingart übergeben wordten, hat es darbey sein verbleiben und cessiren ab anno 1714. wegen geniessung des weingarten die interesse billich.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1719. — 157. és uo. 1719. — 197.

1719. április 21. A budai tanács a zsidóknak azt a kérelmét, hogy a rájuk kivetett hidvám mérsékellessék, nem teljesíti.

Sessio den 21. April 1719.

Sammentlich juden alhier bitten, da vermög des neü affigirten patens an der überfuhr bruckhen sie ein poltrackh, auch 3 ungrischen zahlen müssen, imo so einer in einem zeckher etwas tragt, a parte bruckhgeld abgefordert wird, sie allerdings bey den alten kayserlichen beruhen zu lassen.

Resolutum: wass angeschlagen ist, muss bezahlet werdten und seyn die excessen, wo einer wass an der hand tragt, nicht billich, daher abgestellt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1719. — 158. és uo. 1719. — 198.

1719. május 19. Mayr Jakab zsidónak egy hajóslegény az adósa, akinek Burger Pálnál őrzött holmiját a bíróság távollétében tilalom alá veti mindaddig, amíg e zsidót ki nem fizeti.

Sessio den 19. May 1719.

Auf des Jacob Mayrs juden wegen habender anforderung seynt des von hier abgereysseten schiffknechts, dessen bey den Paul Burger in deposito ligenden sachen biss gedachter jud bezahlt, gerichtlich in verbott.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 141/b.

1719. június 5. Pest. Mayer zsidó óhaja Kernhofer részéről a legközelebbi tanácsülésig teljesüljön, mert máskülönb en a végrehajtás fog következni.

Pest, den 5-ten Juny 1719.

Judt Meyer contra Kernhoffer.

Ess ist das auferlegte zu vollziehen vndt zwar biss nechsten rathstag, als in widrigen mit wirklicher exexution verfahren werden wirdt.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1717 – 1719. — 292.

1719. június 5. A budai tanács Hirschl zsidónő porcióját a felére, míg Hirschl Joel porcióját 50 forintra mérsékli.

Sessio den 5-ten Juny 1719.

Hirschlin judin und in nahmen ihres schwagers sohn supplicirt nachlaas der auferlegten portion mit beschwärnus, das sie in armuth

leben muss und ihr schwigersohn nichts durch den gantzen sommer negotiren könne.

Resolutum: man will die portion auf dissmahl auf die helffte limitiren.

Jöell Hirschell und sein bruder, da sie weithlauffig auf den land ihre nahrung zu suechen bezwungen, bitten der mit 80 fl. dictirten portion eine nachsehung.

Resolutum: allen beeden ist die portion auf 50 fl. limitirt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1719. — 207 — 8. és uo. 1719. — 258.

442.

1719. június 21. Hirschl Wolf zsidónak a rácvárosi Márton zsinórkészítő 84 forint tartozását a kecskeméti vásárig adja meg.

Sessio den 21. Juny 1719.

Wolff Hirschl jud klagt den schnürmacher Martin in der Räzenstatt in puncto schuldiger 84 fl. Der beklagte hat biss zu endgehenden Ketschke-meter markh zubezahlen termin.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 — 1720. — 147/b.

443.

1719. június 28. Herz zsidót azzal a kérvényével, hogy követeléseihöz hozzájuthasson, a budai tanács a városbíróhoz utasítja.

Sessio den 26. Juny 1719.

Hertz jud bittet, da er von seinen creditoribus zu der bezahlung sehr getrieben wird, wegen zugestandenenen grossen unglückh der aussraubung halber auf der strassen und erlittenenen arests sich nicht zu helffen weiss, vermög beygelegter specification zu denen annoch zu forderen habendten schulden gnädig zu verhelffen.

Resolutum: gehet pro justitia an herrn stattrichter.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1719. — 249. és uo. 1719. — 309 — 310.

444.

1719 július 1. Silveszter muzsikus a zsebórát addig tartsa magánál, amíg Herzl zsidó 60 birodalmi tallér adósságát Järing Erzsébet órásnénak meg nem fizeti.

Sessio den 1-ten July 1719.

Elisabeth Järingin burgerlichen uhrmacherin contra Hertzl juden wegen einer von ihr genohmenen uhr per 60 reichsthaler, welche er nicht bezahlet, sondern hin und wider mit selber handelt und versezet, bittet hierauf ein gerichtliches verbott zu schlagen.

Resolutum: herr Sylvester musicus hat die sackuhr vermög gerichtlichen verbott so lang bey sich zubehalten, biss die klägerin von dem juden contentiret.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 150/a.

445.

1719. július 19. A budai városi bírói szék ezen a napon három zsidóval kapcsolatos ügyben mond ítéletet.

Sessio den 19. July 1719.

Die zwischen dem Johann Schauer und Abraham Lew juden entstandene verbal iniurien seindt beederseits ex officio aufgehebt.

Der Albich rathsdienier hat dem Jöel juden wegen aussgenohmmenen tuech per 21 oder 22 fl. inner monathfrist zubezahlen.

.....

Es wirdt der Jarschinin annoch zum allen überfluss bis quindena gegeben, wo sie den Samuel Bürgl juden zubezahlen hat, alss im widrigen wirdt nach verfließung dises termin ein faillzetl an das hauss geschlagen und verkhaufft werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 153/a., b.

446.

1719. augusztus 23. Bürgl Sámuel zsidó Turtltaub Éva Rozinára vonatkozó adóskötelezvényét augusztus 30-án az alperes jelenlétében a bíróságnak mutassa be, míg Simon József és Hirschl Izsák zsidók Holderman János Ulrik szüretjéből a többi hitelezővel arányosan részesülni fognak.

Sessio den 23-ten Augusty 1719.

Eva Rosina Turtltaubin wegen des Samuel Bürgl juden an ihr forderenden schuld praetension supplicirte ihr in vidimo die schuld obligation von dem communiciren zu lassen, alssdann ihre exception erstatten will.

Resolutum: der jud Samuel Bürgl oder dessen gevolvechtigter hat negster gericht session den 30-ten diss mit denen obligationen und andern documentis nebst der klägerin zu erscheinen.

.....

Joseph Simon et Isacc Hirschl, beede handelsjuden, in puncto betragender schuldtposten per 459 fl. 30 kreitzer lauth obligatoriarum bitten gleich es der schuldtnr Johann Vllrich Holderman versprochen die contentirung successive des heürigen weinlesens in etwas zuverwilligen.

Resolutum: kläger haben insoweith a conto der schuld von des beklagten weinfexung zuempfangen, alss auch andere creditores hierinfahts concurriren werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 160/b. – 161/b.

1719. augusztus 30. Seeligman Herz zsidó, aki óvadék ellenében szabadult ki a börtönből, a hitelezőitől követeléseik kivonatát kapja meg.

Sessio den 30-ten Augusty 1719.

Hertz Seeligman jud bringet an, dieweillen er auf gethane caution von dem arrest, worinen er schulden halber gesessen, entlassen worden, ihme auch zu denen specificirten 3 schulden extracten gelangen zu können gnedige handt zu bietten.

Resolutum: dem herrn Kahr umb seine verandtworttung.

Resolutum: dem Benedict Roth umb seine verandtworttung.

Resolutum: dem Ellepfandten würrh umb seine verandtworttung.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 163/a.

1719. november 8. Wagner hadibiztos Ulmer Löbl zsidóval szemben rendezi az adósságát, ki az elzálogosított arany gyémántgyűrűt a bíróság előtt azonnal visszaadja, az aranyozott ezüst serleget pedig rövidesen a hadbiztos lakására fogja vinni.

Sessio den 8-ten November 1719.

Herr kriegscommissarius Wagner contra Löbl Vlmer judt ist ventilatis ventilandis ratione mutui undt respective pingnoris capitalis et interesse halber verglichen undt zahlt erster in facie judicialia den juden sein capital per 130 fl., das interesse pro rato auf 3 jahr ware 23 fl. 60 vngrisch, solches aber ist verglichenenmassen mit 18 fl. 60 vngrisch paar entrichtet worden. Wohingegen er jud alsogleich jezt dem versätzt gulden diemantring coram hac sede ihme herrn kriegscommissario behendigt und den silber vergolten pecher alsobalt in sein losament einhendigen will.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 165/b. – 166/a.

1719. november 9. Bürgl Sámuel zsidónak Roth aranyművesné a 30 forint tartozását fizesse meg.

Sessio den 9-ten November 1719.

Samuel Bürgl jud contra Rothin burgerlichen goldtschmidin alhier, vorhin Brieckhin, in puncto von ihr annoch schuldiger 30 fl., welche sye wegen lange der zeit negiret und schon bezahlt zu sein vorgibet, bittet die contentirung bey vermeydung der execution aufzulegen.

Resolutum: die contentirung aufzulegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 167/a.

1719. november 10. A budai tanács Bürgl zsidót felvilágosítja, hogy a telek-könyvi előjegyzés csak azután történhetik meg, ha Prauneis örökösök elleni követelését a városi bíróság már elismerte.

Sessio den 10-ten Novembris 1719.

Bürgel contra Prauneysische erben in puncto debiti bittet auf die grundstückh die vormerckhung an das löblichen grundtbuch ergehen zu lassen.

Resolutum: wan supplicant sein schuld beym löblichen stattgericht wirdt liquidirt haben und hierüber erkennet wordten seyn, folget weithere beschayd.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1719. — 400. és uo. 1719. — 481.

1719. december 13. Leidersdorfer zsidó 3 adósát a budai városi bírói szék felszólítja a fizetésre, hogy elkerüljék a végrehajtást.

Sessio den 13. December 1719.

Jud Leiderstorffer contra Johann Vlrich Pöckhl burgerlichen traxlermeister alhier in puncto debiti per 100 fl. bittet bey erfolgender würklichen execution die contentirung aufzulegen.

Resolutum: den beklagten die contentirung aufzuerlegen, als man in die execution verwilligen wuerde.

Leiderstorffer jud contra den burgerlichen wagnermeister Spazierer in puncto debiti per 475 fl. obligation, item interesse bittet bey antrohen-der execution den gegentheill die würckhliche contentirung aufzulegen.

Resolutum: der beklagte wirdt vermög obligation eheisten bezahlen, als im widrigen in dass begehren verwilliget werden müeste.

Leiderstorffer jud contra Gottlieb Ofner getaufften juden alhier in puncto debiti annoch per 150 fl., item interesse bittet bey vermeydung der execution die contentirung aufzulegen.

Resolutum: der beklagte hat zubezahlen, da man nit in die execution zuerwilligen gezwungen wuerde.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 170/a., b.

1719. december 20. A budai városi bírói szék ezen a napon többek között Bürgl Sámuel, Leidersdorfer és Joel zsidók peres ügyeivel is foglalkozik és határozatokat hoz.

Sessio den 20-ten December 1719.

Samuel Bürgl contra Peter Pauer in puncto 42 fl. disen creditirten eisen zu dreyen callesch beschlagen, welche er mit dem relegirten schmidt-

meister Hueber auf profit zuerkhauffen verfertigt, nun aber seiner contentirung halber auf disen Hueber weiset, welchen er niemahls getrauet hätte.

Resolutum: dem beklagten umb seine fördersamme verandtwor-
thung zuzustellen.

Samuel Bürgl contra die verwittibte zingiesserin Schwartzin in puncto annoch restirender 10 fl., welche er ihren mann seelig vorgestreckhet, da nun dise ihm an herrn hauptman Serenus der contentirung halber jederzeit anweist, bittet er gerichtliche assistenze.

Resolutum: der beklagtin die contentirung innerhalb 15 tügen aufzulegen.

Samuel Bürgl contra die burgerlichen goldtschmidin Rothin, vorhin Brinckin, reassummirt seine clag de dato 9-ten November instantis anni da auf vorbeygegangene contentirungs auflaag dise dato nicht erfolget, bittet die antrohung der würckhlichen execution.

Resolutum: der beklagtin die contentirung innerhalb 15 tügen bey betrohung der execution nachmahlen aufzulegen.

Leyderstorffer contra den burgerlichen wagnermeister Spatzirer in puncto debiti bittet in würckhlichen execution forthzufahren, da der debitor den unter 13. dito ergangenen gerichtsschluss nicht attendiret und paritionem leistet.

Resolutum: dem beklagten die contentirung innerhalb 15 tügen also gewiss aufzulegen, alss im widrigen in die execution würckhlich verwilliget werden wurde.

.....

Catharina Lukatshin contra juden Joel in puncto an und gegenforderung, weillen sie über villfältig tentirten vergleich nicht zu der richtigkeit gelangen können, bittet gerichtliche assistenz und commission.

Resolutum: fiat commissio und wird hiezue herr Wolff denominiret, deme belieben wird die sach zu untersuchen und darüber zu referiren.

Budai birói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 171/a. – 172/b.

453.

1720. január 15. *Mária Terézia kikeresztelkedett zsidónőnek a budai tanács, hogy kitanulhasson szakácsnőnek, negyedévenkint 6 forint segélyt ad.*

Sessio den 15. January 1720.

Maria Theresia getaufte judin, da sie kocherey zu lernen zu dem bürgerlichen koch Terpin gegeben wordten, sie aber nur zu wasser und holtz zu tragen applicirt wirdt und von den juden in solcher gassen sehr angefochten wird, bittet ihr das alljährlich auf sie anwendente geld zu eigenen handen zu geben.

Resolutum: hierauf hat der stattcammer-ambt vor diss jahr alle quartal 6 fl. zu bezahlen, damit supplicantin sich an etwas leichter ernehren könne.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 14. és uo. 1720. — 22.

1720. január 19. Lőb Jakab zsidó a budai sörháznak leszállított árpa árából még 22 forintot kér. Schmidt Ágoston nyilatkozzék ebben a kérdésben.

Sessio den 19-ten January 1720.

Jacob Lőb jud wegen in gemeiner statt breyhaus gelieffter gersten und ihme annoch restirender 22 fl. bittet, da er immerhin auf herrn Augustin Schmidt verwisen wirdt, ihme zur contentirung zu verhelffen.

Resolutum: an herrn Augustin Schmid umb bericht, was in sachen wissend.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 33. és uo. 1720. — 44.

1720. január 31. Pöckl János Ulrik esztergályos igéri, hogy Leidersdorfer Mayer zsidót április 13-ig, míg Spatzierer Jakab pedig ugyanezt a zsidót 4 héten belül ki fogja elégteleni.

Sessio den 31-ten January 1720.

Johann Vlrich Pöckl burgerlicher träxlermeister verspricht gerichtlich den juden Mayer Leiderstorffer biss inclusive den 13. Aprilis mit seiner anforderung also gewiss völlig zu contentiern, alss im widrigen ipso facto die execution solle vorgehommen werden.

Hingegen verobligiret sich der Jacob Spatzierer den juden Leyderstorffer per 500 fl. ebenfahls innerhalb 4 wochen richtig zubezahlen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 176/a., b.

1720. február 1. Ofner kikeresztelkedett zsidónak porcióját a budai tanács nem mérsékli. A zsidókat kerülje, az öt gúnyoló keresztényeket pedig nevezze meg.

Sessio den 1-ten Feber 1720.

Ofner, der getauffte jud, auf viell anführendte motiven und theils von christen, theils von juden ausstehendte vexas und verfolgung und da die zeiten sehr schwär, suppliciret von der an heür sehr hoch angeschlagenen portion einen gnädigen nachlass zu resolviren.

Resolutum: supplicant meyde die juden und mache jene christen nahmhaft, welche ihn so schümpfflich tractiren, übrigens bleibt es bey der portion.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 65 – 6. és uo. 1720. — 83 – 4.

1720 február 7. Ofner Gottlieb elismeri, hogy Leidersdorfer zsidónak 108 forinttal adósa, melyet a legközelebbi husvédig meg fog fizetni, amivel a zsidó is megelégedett.

Sessio den 7-ten February 1720.

Gottlieb Ofner gestehet, das er dem juden Leyderstorffer auffrichtig schuldig seye 108 fl., welche er gelobet auf nächstkünftige Ostern zu bezahlen, mit deme der Leyderstorffer auch zufrieden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 178/b.

1720. február 19. A zsidók ügyében trt fogalmazványt a budai tanács továbbítja, Bürgl Sámuel zsidónak pedig a porciót fizetni kell.

Sessio den 19-ten Feber 1720.

Das concept wegen der juden wirdt expedirt, item das ander wegen des Samuel Bürgel, das er portion zahlen solle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 80. és uo. 1720. — 100.

1720. február 26. Pest. Leidersdorfer Mayer Sabel zsidót Sifkovics Pesti János elégítse ki, hogy elkerülje a végrehajtást.

Pest, den 26-ten February 1720.

Mayer Sabel Leydersdorff judt contra dess Johan Pesti Schiffkouich wegen schuldigen 169 fl. 32 kreitzer, dorzu das pfandt auf das hauss hatt, restirn zwar noch 157 fl. 11 kreitzer.

Dem beklagten die contentirung bey sonst erfolgender obrigkeittlicher assistenz aufzuerlegen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. — 34.

1720. március 13. Sill Éva Rozinával szemben Bürgl Sámuel zsidó bizonyítsa be, hogy neki 200 forinttal tartozik, míg ugyanez a zsidó Prauneys örökösök irányában fennforgó követelésével forduljon a városi tanácshoz.

Sessio den 13-ten Marty 1720.

Eva Rosina Sillin contra Samuel Bürgel juden in puncto von disem an sie stellende praetension per 200 fl., welche aussführlich dociret zu werden, sie hiemit gerichtlich aufzulegen anbegehret, sintemahlen sie einiger schuldt sich nicht zu entsinnen wüsse.

Resolutum: dises anbringen dem juden umb die inuermelte docirung zu communicirn.

.....
Samuel Bürgl contra Prauneyische erben in puncto debiti per 287 fl. 39 kreitzer bittet contentirung capitalis et interesse in ermanglung der mittlen aber das hauss plus offerenti anzuschalgen.

Resolutum: da diese sach von einen löblichen stattmagistrat dependiret, wirdt der kläger daselbst sich anzumelden haben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 182/b. — 184/a.

461.

1720. március 22. Pest. Leidersdorfer zsidó javára Pesti Jánost a telekkönyv 157 forint 11 krajcár erejéig hajtsa végre.

Pest, den 22. Merz 1720.

Leidesdorffer contra Pesti János wegen noch restirenden 157 fl. 11 kreitzer bittet vmb execution.

Das grundtbuch hatt dem saz gemess mit gerichtlich vornehmender assistenz den debitorn zur obenverlangten zahlung zu halten.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. — 53.

462.

1720. április 10. Löw Jakob zsidó 6 héten belül 170 forintot köteles a bíróság kezéhez lefizetni Sára vak rácnő részére, míg e zsidónak Szigeti György és Kornfeil András sütőmesterek a már átadott 50 forinton felül még annyit tartoznak adni, amennyi értékű gabonát tőle átvettek.

Sessio den 10. April 1720.

Der jud Löw Jacob ist der blinden Rätzin Sara schuldig 170 fl., so er verbunden innerhalb 6 wochen zu gerichtshanden zuerlegen wegen herrn Hotman, Ech und einigen pupillen in Taban.

In causa derer burgerlichen bekhen Georg Sigedi und Andre Kornfeihl contra juden Löw Jacob weegen einigen gelüfferten getreydts, das solches der jud hinwiderumben zurukhnehmnen und dem Kornfeihl die empfangene 50 fl. restituiren solle, ist zu recht erkandt worden, der jud habe wider den contract nicht gehandelt, folgsamb da sye bekhen die 47 säckh getreydts würckhlich übernohmnen und noch zu dato in ihrer eignen verwahrung haben, seynd selbe auch verbunden souill dass getraidt über die bereiths voraussgegebene 50 fl. ausstraget, den juden zubezahlen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 185/a., b.

1720. április 15. Schwab zsidónak porcióját a budai tanács 45 forintról 15 forintra szállítja le.

Sessio den 15. April 1720.

Schwab jud, nachdem er wenige zeit alhier gewesen seye und ihme dannoch 45 fl. portion angeschrieben wordten, der gemeine statt in unterhandlung sehr vielles mit schaden gedienet hatte, bittet also, da er auch von hier nach Prespurg sich zu begeben gesinnet, seye ihme die portion nachzusehen.

Resolutum: man will in ansehung inermelter motiven die sach auf 15 fl. limitiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 171. és uo. 1720. — 211.

1720. április 17. Petrovich és Leidersdorfer zsidó között egy bizottság előtt legyen az elszámolás.

Sessio den 17-ten April 1720.

Petrovih contra Leyderstorffer in puncto an und gegenforderung bittet den juden die einmahlige zusammenrechnung aufzulegen, damit er zu dermahl einstiger contentirung auch gelangen möge.

Resolutum: fiat zusammenrechnungs commissio und hat solche herr Laup und herr Wolff vorzunehmen, worzue beyde partheyen zu citiren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 187/a., b.

1720. április 22. Bürgl Sámuel zsidónak Budáról távozni kell, mivel itteni tartózkodását a budai tanács nem hosszabbítja meg.

Sessio den 22-ten April 1720.

Joachim Bürgel jud bittet, da er nach aussbietung seines hausherrn sich iezeigen Georgi aussziehen solte, mit einem andern wieder in so weit gedungen, biss es ein löbliches magistrat ratificiren und erlauben wirdt, ihne biss er etwan seine schulden eintriben wirdt, zu tolleriren.

Resolutum: supplicant weiss, dass man ihn nit leyden will und dauret es schon lang genueg, hat also er sich von hier hinweckh zu machen, anlangend seine schulden hat man ihn solche zu credidiren nicht geheissen und diese einzubringen, gibet es andere, die sich brauchen und eincassiren, indessen findet er auf eine kleine zeit und in der nahe dorffschafften, wo er sich aufhalten kann.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 185 – 6. és uo. 1720. — 228 – 9.

1720. május 6. Schlesinger zsidónak a 25 forint porciót meg kell fizetni, mivel kiváltsága értelmében letelepedési engedélyt a budai tanácstól nem kért.

Sessio den 6-ten May 1720.

Schlesinger jud produciret ein kayserliches privilegium, vermög welchen er und seine leüth in allen orthen von übersezten portion frey sein solle, zumahlen er zwar in der portion nicht angeschrieben, sein hauswürth und burger aber auf ihn 25 fl. mehrer zahlen solle, die von ihme zugleich auch anfordteret gut zu machen, bittet solches zu relaxiren.

Resolutum: man hat dem reichs stylo nach die originalia nicht gesehen, die authentisirte copia aber zeigt, das solches wider Ofen nicht zu allegiren, da wir contra judaismum allergnädigst privilegiert seyn, er auch, wie sein privilegium anweiset, weder mit dem stattrath noch mit der gemeindte über sein reception einig wordten, dahero werdten die 25 fl. billich gefordteret, da dem burger verboten wider unser wissen undt willen juden einzunehmen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 207—8. és uo. 1720. — 256—7.

1720. május 10. Bürgl zsidó a Koberg-féle adósság lökjéhez és kamatához kíván jutni, azonban a budai tanács a korábbi határozatát érvényben tartja.

Sessio den 10-ten May 1720.

Bürgel jud in sachen der Kobergischen praetension per 240 fl. capitale, so in die 10 jahr fruchtloss gehafftet und dieselbe zur comparation gezogen möchte werdten, bittet dahin zu reflectiren, damit er dermahleins zu dem capital und interesse gelangen möchte.

Resolutum: wie die sach ausgemachet wordten, dabey bleibt es.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 218. és uo. 1720. — 268.

1720. május 10. Simon és Hirschl Izsák zsidók a Holderman-féle szőlők termését szeretnék átvenni napi áron követelésük törlesztésére, azonban a budai tanács ezzel szemben úgy határoz, hogy a telekkönyv a többi hitelező közé sorolja őket.

Sessio den 10-ten May 1720.

Simon jud und Hirschel Isac contra Holderman in puncto debiti, dass sie nach langen anstandt zur zahlung gelangen möchten, suppliciren ihnen die Holdermannische weingarthen bauen zu lassen, wo die lesens-

zeit, wan der maisch gering, ieden claren emmer per 2 fl. 30 kreitzer, in theüren zeiten auch höher annehmen wollen.

Resolutum: das grundtbuech hat hierüber sammentlich Holdermannischen creditoren einzugeben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 219. és uo. 1720. — 269.

469.

1720. május 13. Pest. Leidersdorfer zsidónak 265 forint követelelével szemben Mutz védekezzék.

Pest, den 13. May 1720.

Leidersdorffer contra Mutz ihr obligation ad 265 fl., so er empfangen auf traydt lieferung.

Dem beklagten vmb die klaglosshaltung zuzustellen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 — 1722. — 80.

470.

1720. május 17. Bürgl Sámuel zsidónak Pösinger özvegye fizesse meg a 10 forint tartozását, ha azt jogosnak ismeri el.

Sessio den 17-ten May 1720.

Samuel Bürgel jud bringet an, welcher massen ihme herr Pösinger annoch ab anno 1713. 10 fl. schuldt, bittet die contentirung der nachgelassenen frauen wittib una cum interesse groszgünstig aufzulegen.

Resolutum: wan frau Pösingerin nichts dagegen einzuwendten, ist die zahlung zu thuen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 225 — 6. és uo. 1720. — 277.

471.

1720. május 17. Bilansky budai kereskedő Schwab zsidó elhunyt fiának egy pozsonyi zsidónál fennálló adóssága törlesztésére 130 forintot fizetett ki, azonban erről a zsidó fiú atyja nem akar tudni, tehát tegyen esküt, ha nincs másképpen.

Sessio den 17-ten May 1720.

Bilansky handelsman alhier, welcher einem juden von Prespurg 273 fl. 25 den. wegen ausgenohmenen waaren schuldig wordten, da er nun des alhiesigen juden Schwab seinen abgelebten sohn an dieser schuldt 130 fl. abgezahlet, bemelter Schwab aber in dessen nachgelassenen bücheren nichts hiervon zu findten vorgibt, bittet dise ad juramentum zu treiben.

Resolutum: dem juden mit errinderen, was er dagegen einzuwendten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 226 — 7. és uo. 1720. — 278 — 9.

1720. május 22. *Özvegy Pösingerné bizonyítsa be 15 napon belül, hogy Bürgl zsidónak a 10 forint 55 krajcárt már megfizette, mert máskülönb en ez az adósság őt fogja terhelni.*

Sessio den 22-ten May 1720.

Die verwittibte frau Pösingerin hat innerhalb 15 tägen, wie es sich gebühret zuerweisen, das der Bürgliche ausszügl per 10 fl. 55 kreitzer bezahlet worden, widrigens wirdt die schuldt für richtig erkennet und die frau erbin solche zu bezahlen verbunden seyn.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 190/b.

1720. május 27. *Pest. Leidersdorfer zsidó kérésére a pesti tanács Mutz elleni perében egy bizottságot küld ki, amely május 29-én üljön össze a felek jelenlétében.*

Pest, den 27. May 1720.

Leidersdorffer contra Muz sucht an eine commission.

Ist verwilligt die commission vndt seint herr Michel Lechner vndt herr Wishey zu commissarien benent. Ist der 29-ten zu dem termin bestimbt in der commissarien stuben fruzeitig zu erscheinen, worzu denen partheyen extra anzusagen ist.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. — 93.

1720. május 29. *A budai városi bírói szék többek között ezen a napon Hirschl Jakab és Leidersdorfer zsidók peres ügyeiben is ítéletet hoz.*

Sessio den 29-ten May 1720.

Jud Jacob Hirschel verspricht an denen dem lederer Hoffman schuldigen 82 fl. gleich die helffte zu erlegen, die anderte helffte aber innerhalb 2 monath und gibt zu mehrerer sicherheit einen wechselbrieff von den Gottlieb Ofner, der nach verflossener zeit die ausständige post zu stattgerichts handen zu erlegen hat, so ihme Ofner zu intimiren.

.....

Franco Petrovitsh contra Leyderstorffer juden in puncto an- und gegenforderung reassumiret seine klag von 16. April.

Resolutum: nach mündlich abgestatter relation derer herrn commissarien ist dieses anbringen nebst der specificirten praetension per 255 fl. 14 kreitzer dem juden Leyderstorffer zu communiciren, der inner-

halb 4 wochen seine bedencken dargegen einzuwenden haben wirdt, sodann folget, was rechtens.

.....
Leyderstorffer contra Terpin.

Dem beklagten die contentirung innerhalb 4 wochen aufzuerlegen.

Leyderstorffer contra Benedict.

Dem beklagten die contentirung innerhalb 4 wochen aufzuerlegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 191/a. – 192/a.

475.

1720. május 31. A budai tanács ígéri, hogy november 1-ig Vánosi városi jegyzőnek és Götznek megadja azt a kért összeget, amit Hidegkuton végrehajtott állatok kiváltása fejében a zsidóknak fizettek ki.

Sessio den 31-ten May 1720.

Damit wegen den zu Hidegkut in die execution gezogenen und hinwekh getriebenen viech weder ein noch der ander theill zu schaden komme, haben herr stattsyndicus Vanosi und herr Götz zu dessen ausslösung erbothen ihre von den juden in handten habendte obligationes per 559 fl. 6 kreitzer, id est fünfhundert funfzigneün gulden 6 kreitzer undt respective 113 fl. 30 kreitzer, id est hundertdreyzehen gulden 30 kreitzer ihme juden zuruckhzugeben und solcher gestalten gedachtes viech auszulösen, wogegen gemeine statt beede herrn versicheret quovis meliori modo schadloss zu halten undt ihnen das anticipatum auf dise oder jene arth hinwiederumb zu refundiren, undzwar längstens 1-ma Novembris die statt moge das geldt nehmen, wie sie wolle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 239 – 240. és uo. 1720. — 297 – 8.

476.

1720. június 5. Az elhalt Demeter rác és Nestorovich Sára közötti elszámolás során Löw Jakab zsidónak a Losonczy-féle 200 forintról szóló kötelezvényt a bíróság kezéhez kell adni, ugyanekkor Paulovich Tamás gyámtól visszakapja ez összegről szóló elismervényt, a 170 forint tartozását e zsidó 4 héten belül rendezze, végül a budai városi bírói szék Leidersdorfer zsidónak két peres ügyével is foglalkozik.

Sessio den 5-ten Juny 1720.

Nach genauer untersuchung hat sich befunden, ist auch bereiths vorhin bey dem richter in Taban praesentibus partibus aussgemacht worden, das der verstorbene Raitz Dimeter der Raytzin Sara Nestorovichin in capitali und interesse ein mehrers nicht, alss 119 gulden schuldig gewesen, hieran hat selbe nach eigener bekhandtnuss empfangen von der verkhaufften peltz 50 fl., item an getraid von dem juden Löw Jacob

90 fl., in summa 140 fl., restiret also denen pupillen zuruckhzubezahlen 21 fl.

NB. Hier wirdt angemercket, das die Sara auch von dem alten Raitzen an ihrer schuldt empfangen 70 fl., item 50 fl., ferrer 90 fl., (zusammen) 210 fl.

Wan also auch die schuld nach der Sara aigenen angeben per 170 fl. angerechnet wirdt, so erhellet, dass sie dennoch umb 40 fl. zu vill empfangen, immittels wäre die wahrhafftte schuld, wie gedacht, nur 119 fl., der überrest aber das zu hoch angeschribene interesse, nemblich von des Demeter jeden gulden wochentlich 1 bolturakh.

Verrers hat der jud Löw Jacob weegen der Losontzischen schuld annoch zu erlegen 170 fl. worunter jedoch diejenige 100 fl. begriffenseynd, welche die statt Gyöngyös wegen an sich gelösten Losontzischen hauss zu erlegen hat, also das denen pupillen noch zum besten in toto kommen 191 fl. Worüber angemercket wirdt, das von herrn stuhlrichter Zlinski abzufordern der haussbrieff über dass Losontzische hauss. Item solle der jud Löw Jacob die Losontzische obligation per 200 fl. zu grichts handen erlegen, hingegen der Thomas Paulovich, als derer kinder tutor den juden seine recognition über obige obligation zuruckzustellen. Endlichen auch die Sara, nachdeme sie schon contentiret, die Dimetrische obligation, so in Ratzischer sprach, gedachten gerhaben einhändigen.

Obige 170 fl. hat der jud Löw Jacob entweder in bahren geld oder auch in getrayd innerhalb 4 wochen zu erlegen.

.....
Leyderstorffer contra Spieglin in puncto debiti per 136 fl. wegen ihres tochter mann, welche sye verflossen Pflingsten zu bezhalen versprochen, bittet mit würckhlichen execution sie zur contentirung anzuhalten.

Resolutum: der beklagten die contentirung innerhalb 15 tägen aufzulegen.

Leyderstorffer contra Sett löwzelter in puncto debiti per 41 fl. 48 kreitzer um abgekaufttes wachs bittet sub termino legali dem gegenheill die contentirung aufzulegen.

Resolutum: dem beklagten die contentirung innerhalb 15 tägen aufzulegen, es hätte dan selber einiges einwenden, so bey nächster stattgerichts session schriftlich einzugeben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 192/a. – 194/b.

477.

1720. június 7. Hirschlné zsidó asszony mostohafia, Meintzer Herz érdekében vállalt szavatossága miatt már régóta börtönben ül. Ha Paur Mátyásnak kiszabadulása ellen nincs kifogása, ám akkor börtönét elhagyhatja.

Sessio den 7-ten Juny 1720.

Hirschlin judin bittet sie von dem langwürigen arrest, indeme sie wegen einer burgschafft ihres schwigersohns Hertz Meintzer per 300 fl.

aufgehalten wirdt, zu erledigen, da sie in einem halben jahr ihme zu stellen, zumahlen er durchgangen sich anerbietet, indessen aber ihren sohn Salamon Aron vor sie zu bürgen stellet.

Resolutum: an herrn Matthias Paur und wan er mit dem anbringen zufrieden, hat man bey raths nichts zugegen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 242–3. és uo, 1720. — 300–1.

478.

1720. június 19. Bürgl Joachim és Leidersdorfer zsidók peres ügyeiben a budai városi bírói szék határozatokat hoz.

Sessio den 19. Juny 1720.

Jud Joachim Bürgl solle herrn Kharr die schuldige 100 fl. innerhalb 4 wochen erlegen undt sein pfandt ausslösen.

Frau Pösingerin hat die dem juden Bürgl schuldige 10 fl. 55 kreitzer innerhalb 15 tügen ohnfehlbarh zuerlegen.

.....

Dass strittige gewicht, welches der jud Joachim Bürgl, alss wan es ihme wäre, gestollen worden, propria autoritate sich zugeignet, wirdt den gastgeb Johann Georg Wagner widerumben zuruck gestelt, weillen man den ersten possessorein erfahren, nebst deme wirdt der jud wegen seines eigenmächtigen verfahrens und das er obigen gastgeb mit worthen injuriret, umb diejenige 7 fl. gestrafft, die ihme heünt bey der frau Pösingerin zuerkandt worden.

.....

Leyderstorffer contra Gottlieb kauffman und getaufften juden bittet über jene ihme annoch in Novembri elapsi anni zuexequirte klag, dato aber nicht erfolgte contentirung die würckhlichen execution.

Resolutum: die priora in authentico beyzulegen, alssdann folget weitherer bescheid.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716–1720. — 196/a. — 198/a.

479.

1720. június 26. A budai városi bírói szék Leidersdorfer zsidónak halféle ügyében mond ítéletet, azonkívül Nikolsburger Ábrahám rabbinak Prängel Anna Zsuzsanna Veronikával való viszályában hoz döntést, végül a magyar udvari kancellária parancsára e rabbitól 2300 forintról szóló 4 db. váltót vesz át bírósági őrizetbe.

Sessio den 26. Juny 1720.

Leyderstorffer contra Spieglin über das unter 5. dito ihr zuexequirte anbringen, aber nicht erfolgte contentirung bittet per gradus executionis sye hierzu anzuhalten.

Resolutum: der beklagtin die contentirung innerhalb 8 tägen aufzulegen.

Leyderstorffer contra Zett burgerlichen löwzelter alhier bittet über jenes untern 5. Juny eingelegtes anbringen nicht erfolgte verandtworhung ihme die contentirung bey vermeydung der execution aufzulegen.

Resolutum: die contentirung innerhalb 8 tägen aufzulegen.

Leyderstorffer contra Kollrovitz schneidermeister alhier in puncto debiti per 50 fl. bittet die contentirung bey vermeydung der execution aufzulegen.

Resolutum: dem beklagten umb seine verandtworhung zuzustellen, die er bey nächster stattgerichts session einzureichen hat, sonst folget der bescheidt in ordine.

Leyderstorffer contra herrn von Krempel in puncto debiti gegen 400 fl., wo er zwahr ein pferdt in handen, bittet die contentirung aufzulegen oder diss zu verkauffen.

Resolutum: dem herrn beklagten umb seine verandtworhung zuzustellen, die selber bey nächster stattgerichts session einzuwenden hat, sonst folget in ordine, wass rechtens ist.

Leyderstorffer contra Terpin bittet über jenes ihme unter 29-ten May zu exequirtes anbringen und in termino nicht erfolgte contentirung executive zu verfahren.

Resolutum: dem beklagten die contentirung innerhalb 15 tägen aufzulegen.

Anna Susanna Veronica Pränglin leget einen körperlichen ayd ab, das rabbi Abraham Nicolspurger mit ihr auf 21 emmer weissen wein 19-ner gewächss würckhlich contrahiret und umb den emmer 3 fl. 30 kreitzer zu geben versprochen. Item das gedachter jud Abraham nicht auf ihr verlangen, sondern freywillig diese 21 emmer weissen wein coscher gemacht und unter sein bettschafft genohmen habe. Da nun die quaestion cessiret, ist der jud schuldig den wein umb gedachten preiss zu sich zu nehmen.

Leyderstorffer contra Gottlieb Ofner in puncto debiti per 50 fl. und vermög gerichtts beschaid von 13. December 1719. nicht erfolgter contentirung bittet würckhliche execution.

Resolutum: für dissmahl wirdt die entschuldigung weegen nicht beygelegten prothocolls extract acceptiret und dem beklagten die contentirung innerhalb 15 tägen auferleget.

Auf genedigsten befehl einer hochlöblichen königlich Hungarischen hoffcantzley de dato Wienn, den 19. Juny 1720. seind 4 wechselbrieff von Joseph Simon und Hirschl Isaac an Simon Hollitscher undt Wolff Hirschel inssgesambt per 2300 fl. durch den rabbi Abraham Nicolspurger, der sich anfangs dessen geweigert, biss man ihne mit beygebung des stattwachtmeister dazu angehalten, zu stattgerichts handen in beyseyn des Jöel Hirschel und Hirschel Isaac, der wegen eines gewissen hönig contracts de indemnisatione protestiret, mit dreyen pettschafften verschlossener erleget worden und solle nach aussage des Isaac Hirschel auch obiger contract ratione des hönigs dabey sich befunden. Die drey

pettschaffter aber seindt nach recognition des Jöel Hirschel von den Wolff Hirschel Abeles von Alt-Ofen, dann dem Simon Hollitscher und Wolff Jochen von Nicolspurg.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. – 198/a. – 200/b.

480.

1720. július 3. A budai városi bírói szék e napon Leidersdorfer zsidónak 10 féllal szemben fennálló panaszában hoz bírói ítéletet.

Sessio den 3-ten July 1720.

Gollwitzer contra Leyderstorffer repliciret auf jenes ihme von dem gegentheill unter 26. dito communicirte anbringen und bekennet die 50 fl. ihme aufrichtig schuldig zu seyn, bittet aber bis etwen künfftiges leesen mit der execution inzuhalten.

Resolutum: dem juden Leyderstorffer umb seine erklärung zuzu- stellen, ob und wie lang er den Gollwitzer zuzuwarthen intentioniret seye.

Leyderstorffer contra Gollwitzer in puncto debiti 50 fl., weillen ihme zwahr die in vorleztern gericht's tag aussgefahlene verbscheidung in ordine exequiret worden, er aber hinwider nichts einwenden kann, bittet die entliche contentirung.

Resolutum: ist mit des Gollwitzer heünt eingreichten memoriali erlediget, worauf der kläger gewissen wirdt.

Leyderstorffer contra Spieglin bittet nochmahlige contentirungs auflaag, da sye in termino nichts eingewendet.

Resolutum: die contentirung beklagtin innerhalb 3 tägen noch- mahlen aufzulegen, sonstn seye in dis begehren verwilliget.

Leyderstorffer contra Zett in puncto debiti per 61 fl., weillen nun über zweymahlig würckhlichen auflaag die contentirung nicht erfolget, bittet er mit der würckhlichen execution zuverfahren.

Resolutum: dem beklagten die contentirung innerhalb 3 tägen nochmahlen aufzulegen, sonstn seye in dieses begehren verwilliget.

Leyderstorffer contra Hänsel in puncto debiti per 10 fl. bittet die gerichtlichen contentirungs auflaag, da er sonstn in der gütte diese nicht habhafft werden kann.

Resolutum: dem beklagten die contentirung innerhalb 30 tägen bey betrohung der execution aufzulegen.

Leyderstorffer contra Doll in puncto debiti per 26 fl. bittet, da er in der grössten noth ihme dises gelihen, der zahlung aber nicht vertröstet wirdt, die würckhlichen gerichtlichen contentirungs auflaag.

Resolutum: dem beklagten die contentirung innerhalb 30 tägen bey betrohung der execution aufzulegen.

Leyderstorffer contra Faiss burgerlichen handtschuchmacher in puncto debiti per 30 fl. bittet, da er der schuldt nicht habhafft werden kann, ihme die contentirung bey betrohung der execution aufzulegen.

Resolutum: dem beklagten die contentirung innerhalb 30 tägen bey betrohung der execution aufzulegen.

Leyderstorffer contra Roittner oder dessen erben in puncto debiti per 65 fl. bittet die würckhlichen contentirungs auflaag, da er in der gütte nicht die zahlung habhafft werden kann, bey würckhlichen execution.

Resolutum: denen Roittnerischen erben die contentirung innerhalb 30 tügen bey betrohung der execution aufzulegen.

Leyderstorffer contra Wabler in puncto debiti per 150 fl. lauth obligation annoch von anno 1716. bittet die contentirung dem herrn debitori sub legali termino aufzulegen.

Resolutum: dem herrn beklagten die contentirung innerhalb 30 tügen bey betrohung der execution aufzulegen.

Leyderstorffer contra Heißler in puncto debiti per 75 fl. bittet die contentirung aufzulegen, da er der zahlung nicht habhafft werden kann undtzwahr bey würckhlichen execution.

Resolutum: dem beklagten die contentirung innerhalb 30 tügen bey betrohung der execution aufzulegen.

Leyderstorffer contra herrn von Krempel reiteriret seine unter 26. Juny angebrachte klag und bittet nochmahlige contentirungs auflaag bey antrohung der execution.

Resolutum: dem herrn beklagten die contentirung innerhalb 8 tügen aufzulegen oder man würde in die gerichtliche schätz- und verkauffung verwilligen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 201/a. – 203/a.

481.

1720. július 17. Leidersdorfer zsidó adósai igyekeznek a végrehajtást elkerülni és ebből a célból tesznek fizetési ajánlatokat vagy kifogásokat, míg Löw Jakab zsidó addig a városházáról nem távozhat, amíg 170 forint tartozását le nem fizeti vagy kezest nem állít.

Sessio den 17-ten July 1720.

Spieglin contra Leyderstorffer in puncto debiti replicirt auf seine des juden gethane klag und zeigt, wie sye ihme zu contentiren suche und würckhlich in etwas contentiret habe, bittet nichts b(e)schähren.

Resolutum: dem kläger umb seine erklärung zuzustellen ob und wie weith er zuzuwarthen und die zahlung successive anzunehmen gedencke.

Wabler contra Leyderstorffer in puncto debiti per 150 fl. an seinen bruder in Wienn bittet gedachten juden die executions verfarhung zu verweisen, da er nicht vorhero ihne güttlich dissfahls angesuchet.

Resolutum: dem kläger umb seine erklärung zuzustellen ob und wie lang er den beklagten etwan zuzuwarthen gedencke.

.....

Zett contra Leyderstorffer in puncto debiti per 26 fl. 43 kreitzer, welche er 1-ma January 1721. und 34 fl. 94 den mit anfang Augusty

erlegen will, bittet umb ein gerichtlichen moratorium und die zuewarthung den gegentheill aufzulegen.

Resolutum: dem kläger umb seine erklärung zuzustellen, ob er mit der anerbothenen zahlung zufriden seye?

Carl Hänsel contra Leyderstorffer in puncto debiti per 10 fl. repliciret auf die ihme exequirte klag undt meldet ihne gegentheill nichts schuldig zu seyn, bittet auch personal vorstandt.

Resolutum: da beklagter die schuldt laugnet, hingegen der kläger eine authentische copia von der obligation bey gericht produciret, alls sollen beede partheyen auf künfftigen gericht's tag entweder in persona oder durch gevollmächtigte erscheinen.

.....

Der jud Löw Jacob hat also gleich die weegen des Losonzischen hauss schuldige 170 fl. zu gericht's handen zuerlegen oder darüber annehmbliche bürgschafft zu laisten, biss daher aber von den rathhauss nicht abzutreten.

.....

Herr Krempel contra Leyderstorffer repliciret die schuld in so weith gegen den pignus richtig zu seyn, wan nur der jud auch in leesen die anzunehmen versprochene 100 emer maisch zu sich genohmmen hätte, da er es aber nicht gethan, bittet er umb zuwarthung.

Resolutum: dem kläger umb seine erklärung zuzustellen.

Leyderstorffer contra Ofner in puncto debiti da er gegentheill über zweymahlige contentirungs auflag nichts eingewendet, auch keine bezahlung geleistet, bittet paratissimam executionem.

Resolutum: dem beklagten die contentirung innerhalb 8 tügen bey betrohung der execution nochmahlen aufzulegen.

.....

Leyderstorffer contra herrn von Krempel urgiret nochmahlen die contentirungs auflag oder die würckhliche verkauffung seines in handten habenden pfandts.

Ist mit des herrn beklagten an heünt eingereichten memorial erlediget, worauf der kläger gewissen wird.

Leyderstorffer contra Gollwitzer in puncto debiti per 50 fl. repliciret auf sein des gegentheill gethannes einwenden und bittet per gradus executionis ihme zur zahlung anzuhalten.

Resolutum: dem beklagten die contentirung innerhalb 15 tügen bey betrohung der execution aufzulegen.

.....

Leyderstorffer contra Spieglin und Zett bittet, weillen beede den 3-mahlig gerichtlichen termin verstreichen lassen, die contentirung aber nicht erfolget, die würckhliche execution.

Resolutum: künfftighin die klag wider jeden debitorem separatim einzugeben, dissmahl ist dis anbringen mit beeden gegentheillischen an heünt eingereichten erlediget, worauf der kläger gewissen wirdt.

Leyderstorffer contra Terpin da über zwey gerichtlich verstrichene termin die contentirung nicht erfolget, bittet er paratam executionem.

Resolutum: dem beklagten die contentirung innerhalb 8 tügen bey betrohung der execution aufzulegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 203/a. – 206/a.

482.

1720. július 19. *Bürgl Sámuel zsidó javára Nassauné ellenében meghozott ítélet kitűnik a vonatkozó iratokból.*

Sessio den 19-ten July 1720.

In sachen jud Samuel Bürgl contra Nassauin vor Pösingerin puncto chartae biancae von 150 fl. undt debiti von 90 fl. 48 kreitzer wirdt sententionirt, wie acta specialia.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 295. és uo. 1720. — 385.

483.

1720. július 24. *Leidersdorfer zsidó adósai közül Krempel, Spieglin és Zett 3 napos határidőt nyerne tartozásuk megfizelésére.*

Sessio den 24-ten July 1720.

Leyderstorffer contra herrn von Krempel bittet bey aussbleidender contentirung die würckhlichen einschätzung des in handten habenden pfandts zuerwilligen.

Resolutum: dem herrn beklagten die contentirung innerhalb 3 tügen aufzulegen, sonsten seye in die gerichtlichen schätzung des pfandts verwilliget.

Leyderstorffer contra Spieglin bittet, da frau gegentheillin gleichsamb in morositate die bezahlung aufschiebet und nicht die contentirung leistet, ihr nachmahlen, undzwahr ex superabundanti sub comminatione realis alias sequendae die execution aufzulegen.

Resolutum: zu aller endlichen überfluss der beklagtin die contentirung nochmahlen innerhalb 3 tügen aufzulegen, alss im widrigen nach deren verfließung die execution durch den stattwachtmeister eo ipso eingelegt werden solle.

.....

Leyderstorffer contra Zett bittet, weillen der gegentheill alle gradus executionis verstreichen lassen, zur bezahlung doch nicht geschritten, mit würckhlichen executions mitteln zu verfahren.

Resolutum: dem beklagten die contentirung nochmahlen zu allen endlichen überfluss innerhalb 3 tügen aufzulegen, alss im widrigen nach den verfließung die execution durch den stattwachtmeister eo ipso eingelegt werden solle.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 206/b. – 207/b.

1720. augusztus 9. Kerschbaum budai szalócs vassal nem kereskedhetik és ami készlete van, azt fizetés ellenében adja át azonnal Bürgl zsidónak.

Sessio den 9-ten Augusti 1720.

Bürgel contra Kerschbaumber, welcher ihme in dem eysen einhandlen praëjudicz machet und da ihme dises nur allein zu stehen will, bittet gedachten Kerschbaumer dises eysenhandlen erstlich einzustellen undt wass er im vorrath hat, ihme abzulösen geben.

Resolutum: dem Kerschbaumb, als einem kreissler, wirdt hiermit dass eysenhandlen verboten und solle er das in handen habendte eysen gegen den geldterlaag dem juden so gleich extradiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 321. és uo. 1720. — 423.

1720 augusztus 9. Koperg százados nyilatkozzék, hogy Bürgl Sámuel zsidó 45 forint 59 1/2 krajcár követelését jogosnak ismeri-e el?

Sessio den 9-ten Augusti 1720.

Bürgel Samuel, da sich derselbe sub termino praefixo wegen der Copergischen schuldt per 45 fl. 59 1/2 kreitzer angemeldet, bittet also solches debitum liquidum ihme gerichtlich vormerckhen zu lassen.

Resolutum: ob herr hauptman von Koperg nichts einzuwendten umb seine erleütherung.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 323. — és uo. 1720. — 429.

1720. augusztus 14. Hirschl Joel zsidó 25 forintot fizet le a bíróság kezéhez Hirschl Regina helyett és ezzel mentesíti magát az óvadék alól.

Sessio den 14-ten Augusty 1720.

Jud Jöel Hirschel erlegt zu gerichts handen weegen der Regina Hirschlin 25 fl., auf souill er nemblich caution geleistet, die herr Matthias Pauer, qua creditor, auch richtig empfangen, mithin cessiret des Jöel caution, der übrigen die principal debitricin persöhnlich vor gericht gestellet, wie er es versprochen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 209/a., b.

1720, augusztus 21. Bavianovicz Illés Joel zsidóval szemben fennálló adósága rendezésére kóser-bor készítésére vállalkozik, a kamat fejében pedig 6 akó mustot ad.

Sessio den 21. Augusty 1720.

Weillen Elias Bavianoviz wider die Jöelische schuldt per 99 fl. 24 kreitzer angibet, das er ihme Jöel anno 1717. 4 emmer a 3 fl., anno 1718.

2 emmer deto a 3 fl. und mehrmahlen in disen jahr lämbl-vell per 5 fl. 57 kreitzer, also zusammen 23 fl. 57 kreitzer abgeföhret undt bezahlet habe, da aber er jud Jöel dises alles negiret, alls wirdt ihme Bavianovicz auffgelegt, dises so besser zu probiren innerhalb 8 tügen, undzwahr auf nächstigen gerichts tag entweder mit einen schein oder mit lebendigen zeügen authentischer zu verificiren.

Item Elias Bavianovicz condescedirt dahin, das er auf obige schuldt dem Jöel juden zu künfftiges leessen kascher-wein machen und in seinen keller solang verpetschirter biss Martini ligen lassen will und allsdann er Jöel jud denselbigen also anzunehmben versprechet, gleich er dazumahl in pretio currenti geben wirdt und anstatt der von dem juden Jöel ansehenden interesse solle er Bavianovitz ingleichen auf zukünfftiges lessen geben an most 6 emmer.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 210/b. – 211/a.

488.

1720. augusztus 26. Buda városa részéről két fogalmazvány kerül elküldésre: az egyik Schlesinger zsidó, míg a másik Stom báró ügyében.

Sessio den 26-ten Augusti 1720.

Es werdten 2 concept expedirt wegen des Schlösinger juden undt herrn baron Stom.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 330. és uo. 1720. — 439.

489.

1720. augusztus 26. Ábrahám rabbi, aki a Natl, Bacharach és Hirschl zsidó családoknál már 10 év óta a zsidó isentiszteletet tartotta, tartózkodási engedélyt kér a budai tanácstól, mit nem kap meg, azonban teljes csendben tovább működhet.

Sessio den 26-ten Augusti 1720.

Abraham juden rabiner, so 10 jahr alhier bey denen 3 familien Natl, Bacharach undt Hirschel sich pro exercitio mosaicae religionis aufgehalten, suppliciret erga condignas praestandas portiones ihne vor andern frembden zu gedulden.

Resolutum: man weis die 10 jahr von einem rabiner nicht und will man weder ihn noch einen ander leiden, sonderlich da er nicht nöthig, weil die andere, worüber noch die sach höherer orthen hanget, allein undt nach seiner durchlauchten eminenz geistlichen hohen befehl in der still ohne getöss betten soll.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 332. és uo. 1720. — 442 – 3.

1720. október 9. Turtltaubné házának felét a budai városi bírói szék Bürgl Sámuel zsidó követelése alól mentesíti, míg a ház másik felére ez a követelés fennáll, azonban a többi hitelező és az asszony jogának sérelme nélkül.

Sessio den 9-ten October 1720.

Samuel Bürgel contra die Turtltaubin, vorhin Jarschinin in puncto des ihme per hypothecam und dargelichenen 280 fl. versezte hauss und äckher bittet finaliter bey producirten allegatis die per valvas feylgeschlagene beheüsung ihme in aestimationem angedeyhen zu lassen.

Resolutum: da dass beyligende gewöhr de 2. January 1698. beyde conleüthe concerniert, die hypothecca aber der man ohne den weib allein gemacht, wirdt dass halbe Jarschinische hauss und äckher von der praetension bilich absolvirt und ihr Jarschinin frey zu erkennet, betreffendt den ander und der hypothecc nach obligiert an scheinen den hauss und äckher theill, zumahlen die hypothecc auf die übermass lauthet, bleibet so andern creditoribus, alss auch ihr Jarschina, wo sie etwan weibliche sprüche hätte, das habende recht bevor und wirdt finaliter ihme kläger die jusdicz widerfahren, wo die obligation, ohne welche dass gewöhr nichts probiret, sub termino 30 tügen, welche man hiemit peremptorie ansetzet, produciret wird, alss hierauff auch sich die hypothecc gewöhr referiret.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 213/a., b.

1720. október 16. Ulmer zsidónak is a többivel együtt Budáról távozni kell.

Sessio den 16. Octobris 1720.

Ulmer bittet ihme mit dem antrohenden gewalt der eycirung wegen zu verschonen und da er jederzeit seine portion richtig abgestattet, mit anderen juden zu tolleriren.

Resolutum: man will keinen juden leiden, hatt er auch weggzuehen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 486.

1720. október 30. A zsidó sakter és Gogitz Péter között folyó perben a budai városi bírói szék olyan ítéletet hoz, hogy a zsidónak nemcsak az üstöt kell visszaadni, hanem még 6 forint 30 krajcárt is vissza kell fizetni.

Sessio den 30. October 1720.

In sachen jud schachter contra Peter Gogitz betreffendt 22 fl. anlehen und derentwegen etlich emmer zerschidener jahr empfangener wein wirdt nach richterlichen weintax zu recht erkennet, es habe der jud den kessl zu restituiren und noch 6 fl. 30 kreitzer zuruckhzuzahlen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 213/b. – 214/a.

1720. november 6. Leidersdorfer zsidónál levő Krempl-féle zálogtárgyak megbecsülését egy bizottság fogja elvégezni, Hänsel János Károly viszont igyekszik 10 forint adósságát Leidersdorfer Mayr Sabel zsidónak megadni, míg Áron sakter köteles Gositz Péternek a rézüstjét visszaadni, de nem kell neki 6 forint 30 krajcárt fizetni.

Sessio den 6. November 1720.

Zur schätzung des Kremplischen versatz bey den juden Leyderstorffer weillen sye frau Kremplin des interesse loss sein will, ist morgen umb 10 uhr die zeit bestimbt bey herrn Monticelli, Sanffleben goldtschmidt, herr Kharr, herr Pruner und Mayr werden hierzue deputirt.

Hannss Carl Hänsel adjustiret seine schuldt-obligation per 10 fl. an dem Mayr Sabel Leyderstorffer juden solche nach möglichkeit zu bezahlen.

Die in voriger session von dem juden Aron schächter dem Petrr Gositz zu bezahlen schuldtige 6 fl. 30 kreitzer seynd in so weith cassiret und aufgehoben, das er jud gedachten Gositz sein kupffernen kessel alsogleich restituire.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 214/a.

1720. november 7. Bürgl Sámuel zsidó követelésére Raditz, mint Uhl-örökös, válaszoljon, míg Leidersdorfer zsidó és Wabler a legközelebbi bírósági tárgyaláson jelenjenek meg.

Sessio den 7-ten November 1720.

Bürgel Samuel contra die Uhlische erben in puncto schuldtiger 20 fl. und da er schon anno 1716. auf das weinlesen angedrungen in tempore aber zu spatt ware, bittet er vor dissmahl pro justitia ihme dises angedeyhen zu lassen.

Resolutum: dem Uhlischen successori herrn Raditz, was er dagegen einzuwendten.

.....

Leyderstorffer contra herrn Wäbler reiteriret seine klag von 3. July, wo er Wäbler die contentirung der 150 fl. capital nebst interesse innerhalb 30 tügen auferleget worden, biss hieher aber nicht beschehen, die würckhlichen execution nunmehr zu verwilligen.

Resolutum: beyde partheyen haben bey nächster gerichts session zu erscheinen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 216/b. – 217/b.

1720. november 13. *Leidersdorfer zsidó és Petrovich Frano rác ügyében meg kell vární Pacheracher tanú megérkezését, míg Leidersdorfer zsidótól Kremplné asszony feléven belül a zálogtárgyait váltsa ki.*

Sessio den 13-ten November 1720.

In sachen Leyderstorffer contra Raitz Frano Petrovih puncto debiti und abrechnung oder gegenforderung, da der allegirte zeüg Pacheracher nicht allhier, muss es biss dahin anstandt haben, 2-do will wahr-scheinig seyn, das der Christ alljährlich 25 fl. interesse zahlt habe, da der Christ nur 100 fl. empfangen zu haben meldet und die jährlich gegebene zam per 25 fl. sich auf dass erste referiren mögten, auch der jud in sein brieff selbst gestehet nicht auf 6 pro cento gelihen zu haben, 3-tio kann man anders auss der sach nit kommen, alss per juramentum relatorium, wo der Christ behaubten will, der jud habe gesagt, er solle nur ander abzahlen, dise aber, wan er auch schon mehrer zahlete, der Leyderstorffer werde kommen und abzahlen. Betreffendt die den Joseph Simon gegebene wein, da er nur 3 emmer eingestehet, der Christ aber die 16 emmer nicht meldtet, muss es auch per juramentum in alterius defectum gehoben werden.

In sachen Leyderstorffer contra frauen Kremplin puncto pignoris et debiti, da die schätzung nur 296 fl. machet, die schuld aber mit interesse 428 fl. 36 kreitzer ist, wirdt der frauen beklagten ein halb jahr zur ausslösung vorbehalten, nach diesen aber und wo sie nicht zuehalten solte, were sie die restirende 132 fl. 14 kreitzer doch biss dahin ohne interesse zu zahlen schuldig.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 217/b. – 218/a.

1720. november 18. *Leidersdorfer Mayer Sabel zsidónak 387 forint követelése ellen Lennersberg védekezzék.*

Sessio den 18-ten Novembris 1720.

Mayer Sabel Leüderstorffer judt contra herrn Lennersperg wegen 387 (fl.) capital, vor welche herr Lennersperg anstatt dess holzhandlers Aldtorffer gueth gesprochen.

Dem beklagten herrn Lennersperg umb die klaglosshaltung zu communiciren.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. — 129.

1720. november 23. *Áron zsidó 4 váltó kiadását kéri a budai tanácstól, azonban ez csak a kir. kancellária engedélye alapján lehetséges.*

Sessio den 23. Novembris 1720.

Aron jud wegen jünger massen zu einen löblichen wohlweisen stattmagistrat handen depositierte 4 wexlbrieff, vermög welcher Simon

Hirschl zu abfuhrung einen theils erkandte praetension hönig verabfolgen lassen, bittet umb übrigen einbringen zu können, solche wexlbrieff extradiern zu lassen.

Resolutum: wann ein hochlöbliche königliche hoffcanczlei genedigst befehlen wirdt, solle das ansuchen geschehen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 558 — 9.

498.

1720. november 28. Leidersdorfer zsidó kérésére Hänszl válaszoljon.

Sessio den 28-ten November 1720.

Leyderstorffer contra Hänszl in puncto debiti per 10 fl. bittet, da dem beklagten die contentirung zu leisten öffters auferleget worden, nicht aber beschehen, sub executione zu verfahren, wie er sich dann in des gegentheill replic eingeführte injurien reserviret.

Resolutum: dem beklagten der richtigkeit willen zuzustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 — 1720. — 219/a., b.

499.

1720. november 29. Leidersdorfer zsidó kérésével, hogy amennyiben Kremplné asszony a zálogát korábban kiváltaná, az esetben tartozásából 10 forintot elengedne, forduljon a budai bírói székhez.

Sessio den 29. Novembris 1720.

Leiderstorffer jud contra die frau Kremplin in puncto des von einen löblichen stattgericht geschätzten versatz, wo der frau beklagtin $\frac{1}{2}$ jahr der ausslösung halber vorbehalten worden, damit aber dises nicht so lang anstehe, will er annoch 10 fl. nachlassen.

Resolutum: dem loblichen stattgericht hatt similiter zu referiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 572.

500.

1720. december 5. Leidersdorfer zsidó 10 forint engedményt ad a követeléséből Krempelnek, ha zálogát korábban kiváltja, míg Ulmer zsidó panaszával forduljon János bécsi skót apáthoz, végül Petrovich eskül ajánl fel Leidersdorfer zsidó ellen.

Sessio den 5. December 1720.

Leyderstorffer jud contra herr Krempel in puncto des jüngst geschätzten versatz, wo dene beklagten $\frac{1}{2}$ jahr der ausslösung wegen vorbehalten worden, damit es aber nicht so lang anstehe, will er annoch 10 fl. nachsehen.

Resolutum: den gegentheill umb seine erkhlärung über die inlaag sub termino 15 tügen.

Ulmer jud bittet dem burgerlichen schlossermeister Johann Georg Hueber, welcher vor einen kollbrenner zu Genna per 42 fl. 30 kreitzer alls bürg gestandten, sich aber anjetzo nicht fündet, aufzulegen, das er die contentirung statt desselben thuen wolle.

Resolutum: supplicant wirdt an die erste instanz titl. ihro hochwürden herrn P. Joannes, alls grundtherrn nahmens dess löblichen stifts zu Schotten in Wien verwisen.

Petrovih contra Leyderstorffer und respective Bacharacher juden in puncto an- und gegenforderung, da der Bacharacher wider von hier vereyset, ansonst man auch zu der sache endtschafft hard gelangen wirdt, bittet und ist urbiettig, dass seine per juramentum zu behaubten.

Resolutum: dem juden Leyderstorffer, wessen er sich ratione dess anerbottenen juraments entschliessen oder was er dagegen einzuwändten, sub termino 30 tügen zuzustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1716 – 1720. — 220/b. – 221/b.

501.

1720. december 20. Ulmer zsidó Schmidt Ágoston budai tanácsostól 116 forintot követel, aki erre nézve nyilatkozzék.

Sessio den 6. Dezember 1720.

Ulmer jud contra herrn Augustin Schmidt des inner raths über getroffene contract eincassierte 116. fl. suppliciert solche ihne nicht mehr zugestandene eincassierung nicht allein ins künfftig zu verwisen, sondern auch obrigkeitlichen dahin anzuhalten, damit er auch obig eincassierte 116 fl. ehestens bezahlen mögte.

Resolutum: unsrer rathsmittl herrn Augustin Schmid umb seinen verandworthing.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1720. — 582.

502.

1721. január 7. Scosa Péter és Joel zsidó örködjenek afelett, hogy alkalmazottaik a jövöben minden civakodástól tartózkodjanak.

Sessio den 7-ten January 1721.

Da Peters Scosa lehrjung vnd Joels juden bedienter wegen vorgehend abwendig machenden kunden durch einander rauff-händl gehabt, die principaln hierin aber keine vrsach, werden demnach mit verweisung solche für dismahl gegen einander auffgehbt, denen principalln aber zugleich auch befohlen, das sie ihren jung vnd bedienten vmb verhüetung künfftigen ubels alles wohl untersagen vnd verbietten, das einer dem ander nichts mehr in geringsten in weeg lege, so zu thun angelobt worden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. — 4/a.

1721. január 10. *Leidersdorfer Mayer Sabel zsidót Lennersberg elégtse ki.*

Sessio den 10-ten Jenner 1721.

Jud Leydterstorffer vmb contentirungss auflaag contra herr Lennersperg.

Dem herrn beklagten vmb die contentirung zuzustellen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. – 173.

1721. január 17. *A budai tanács Bürgl Joachim zsidót arra kötelezi, hogy Kokalné asszonynak üzlete után a haszonbért fizesse meg, a felmondást pedig el kell fogadnia.*

Sessio den 17. January 1721.

Frau Kokalin beschwehrt sich wider juden Joachim Bürgl, das sie auf etlich jahr schuldigen zinnss, noch auf die ausbietung des gewelbes weder die zahlung noch die ausraubung habhafft werden könne vnd weillen ihr des lecztern wegen ein straff per 25 fl. dictieret, bittet nicht allein obgedachten juden die zahlung, sondern auch die raubung mit nachlass der straff obrigkeitlichen zu resolvieren.

Resolutum: dan sich ist bilich undt dahero die aufkündigung hiemit obrigkeitlich autorisieret und hatt der jud richtigkeith zu machen redlich, da der zins privilegirt ist.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1721. – 17.

1721. január 22. *A budai városi birői szék e napon többek között Leidersdorfer Izsák és Ulmer zsidók peres ügyeivel is foglalkozik.*

Sessio den 22. January 1721.

Leiderstorffer contra Hänsel puncto debiti reiteriret seine klag von 28. November 1720., auf welche contentirungs auflag er annoch keine partition geleistet.

Resolutum: sub termino 15 tagen sol verandtwordten.

Ulmer contra Hueber schlossermeister puncto des von disen wegen eines kollbrenner geleister bürgschafft bittet, da der mann von ersten grundherrn wekh und nicht zu finden, ihme bürgen die zahlung aufzulegen.

Resolutum: wirdt an die grundherrschaft des schuldners verwisen.

.....

Ulmer contra Rott burgerlichen goldschmid puncto debiti per 78 fl. und darüberhin gegebener obligation, dass er ihne mit vergangenen Weynachten wo nit in barren geld, doch mit wein bezahlen wolle, weillen es nun wider nicht beschehen, bittet er gerichtliche einschätzung und verpetschirung des wein.

Resolutum: gegen extradirung der original obligation wirdt sovilh wein verwilliget, als die schuldt ausmachtet und wirdt der schazung wegen pro commissariis herr Laup und herr Kahr resolvirt.

Frano Petrovicz inhaeriret sein voriges petitem untern 2. December 1720. contra Isac Leiderstorffer und bittet zu einstiger terminirung der sachen strittigkeiten den juden dahin zu vermögen, dass der jud oder er ad juramentum gelassen werde seine gerechte sache zu liquidiren.

Resolutum: dem juden sub termino 30 tagen und hatt er sich in termino ad juramentum, so man in diser zweiffelhafft langen sachen rechtmessig und gerichtlich zuerkhönet, zu stellen erscheinen oder nicht, so wirdt auff des andern theil ansuchen geschehen was recht ist.

Leiderstorffer contra Petroviz in erstangezochenen sache bittet ihme Petroviz die contentirung seiner obligation aufzulegen, wo er sich des von den judeo Bacheracher empfangenen most wegen nictes anfighen lasset, da er auch in ungleichen pretio angesezet werden will.

Resolutum: es wirdt zu recht erkennenet, das clager das jurament ablegen zu conferiren und sich auff gegentheilen andringen 30 tag pro termino angesezet.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. — 5/a. – 7/b.

506.

1721. január 23. Ulmer zsidó árpát szállított a budai sörfőzdének, amelynek árával Schmidt Ágoston még mindig tartozik, aki feleljen erre a követelésre.

Sessio den 23. January 1721.

Ulmer jud contra herrn Augustin Schmid in puncto gersten liffierung in gemeiner statt breyhauss und ihme derentwegen schuldigen gelds reiteriret sein untern 6. Decembris 1720. gethanes anbringen, da es herr Schmid nicht andersten, alss per decretalem intimationem annehmen will, also zuruck gesendet.

Resolutum: unsers rathsmittel herrn Augustin Schmid abermahl umb sein verandworhung.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1721. — 22.

507.

1721. január 24. Mutz János György 165 forint tartozását Leidersdorfer Mayer Sabel zsidónak fizesse meg.

Sessio den 24-ten Jenner 1721.

Jud Mayer Leyderstorffer contra Ritterwürth wegen noch restirenden 165 fl.

Dem beklagten Rütterwürth vmb die contentirungss auflag hiermit zuzustellen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. — 181.

1721. február 3. A budai sütő-céh Mayr Mózes és Jakab zsidó testvéreken a le nem szállított 1500 pozsonyi mérő gabona miatt az óvadékul kikötött 1000 forintot és költség címén további 145 forintot követel. A budai tanács mindezt közli a zsidókkal.

Sessio den 3. Feber 1721.

Bekhen handtwerkh wider Moyses Mayr vnd dessen brueder Jacob Mayr wegen auf 1500 mezen Prespurger maass den 3-ten Marty 1719. eingegangenen vnd nicht adimplierten contract, dann dessentwegen pro caution verfallenen 1000 fl., item dem bekhen handtwerkh causirten ohncosten per 145 gulden suppliciren Jacob Mayr in verhafft zu halten oder seine alhier einzucassieren habende schulden wenigst in verboth zu schlagen, biss in so lang die 1000 fl. caution vnd 145 fl. ohncosten bezahlt werden.

Resolutum: communicetur in copiis mit dem juden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1721. — 57 — 8.

1721. február 3. Bürgl Judit zsidónőt, aki 100 tallért követel Krempltől, a budai tanács a városi birói székhez utasítja.

Sessio den 3. Feber 1721.

Juditha Bürglin jüdin hinterbringet, wasmassen sie an herrn Krempl 100 thaller rechtmässiger weiss zu praetendieren habe, von solchen aber auf schon so öffters ermahnen nichts zu bekommen möglich, alss bittet sye bey etwann herrn Krempls creditoren contentierung, ihrer auch gnädig zu erindern und wegen schon so langer zeithero habenden anforderung schutz vnd hilff verspühren zu lassen.

Resolutum: pro justitia an das löblichen stattgericht.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1721. — 65 — 6.

1721. február 10. Lennersberg fizesse meg adósságát Leidersdorfer Mayer Sabel zsidónak, hogy ne kelljen azt hatósági segítséggel behajtani, mtg Mutz János György esetében e zsidó várja meg türelemmel a háza eladását.

Sessio den 10-ten February 1721.

Mayer Sabel Leydterstorffer jud abermahlen contra herr Lennersperg.

Dem beklagten herrn von Lennersperg nochmahlen, vndtzwar ex superabundanti vmb die contentierung zuzustellen, sonst man auf

weithers anlangen vndt gebenden fingerzeüg, dass klägerss bemüessigist seyn wirdt, hüerinfahlls demselben mit gerichtlicher hilff an die handt zu gehen.

Johann Georg Mutcz, alss debitor, langet an seinen creditorn den jud Leyderstorffer mit seiner anforderung per 165 fl. in so lang in die gedult zu verweissen, biss er debitor sein hauss verkaufft haben wirdt.

Dem Mayr Sabel Layderstorffer zuzustellen vndt erseheth derselbe hierauss, wie er Mutcz willig solche schuld zu contentiren seye, aber dermahlen ausser mittel, wirdt dahero der creditor biss das hauss verkauft, zur gedult gewissen, indessen ist solches auf dess klägers sein anmelden bey dem statt-grundbuch vorzumerckhen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. — 186 – 7.

511.

1721. február 10. Wolf zsidónak a városi örmester adja vissza azt az elkobzott 5 rőf fehér vásznat, amelyet a zsidó Cettinnétől vett meg.

Sessio den 10. Febr 1721.

Judt Wolff vmb zuruckstellung einer von frauen Cettin 5 elln aberkaufften vnd durch den stattwachtmeister ihne hinwekhgenohmenen weissen leinwath.

Resolutum: bey so bewandten sachen hatt der wachtmeister die leinwath zu extradiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1721. — 81 – 2.

512.

1721. április 2. Leidersdorfer zsidó ellenfelei: Göllné asszony és Gollerwiczer válaszoljanak, míg Wäbler ápr. 30-ra jelenjen meg a bíróság előtt a felperesével együtt.

Sessio den 2-ten April 1721.

Leyderstorffer jud contra frau Göltlin puncto debiti per 72 fl. 30 kreitzer iteriret seine von 5. February et 20. Marty eingelegte bitt und klag, welcher zuvolge sie biss anhero weeder eine verantwortung noch weniger contentirung geleistet.

Resolutum: weillen über die unten 7-ten Marty gethanne exequirung keine anthwortt erfolget, wirdt terminus peremptorius der letzte April praefigiert entweders zu der realen bezahlung oder aber zu einer exception, wann etwas zu excipieren vorhanden, es geschehe nun eines oder keines, so wird doch geschehen, was recht ist.

Leyderstorffer contra herr Wäbler puncto debiti per 150 fl. seinem bruder dem Leiderstorffer in Wienn, weillen beklagter schon einmahl

einen terminum von 30 tügen verstreichen lassen und ihne nicht contentiret, sondern aufzuziehen suchet, bittet er die würrkhlichen contentirung ihne zu imponiren.

Resolutum: gesambte partheyen werden nochmahl zur persöhnlichen erscheinung, vndzwar auf den leczten April ex officio citiret.

Leyderstorffer contra Gollerwiczer schneidern puncto debiti per 50 fl. und vill verstrichne termin.

Resolutum: dem beklagten umb seine anthwortt zuezustellen.

Budaí birói jegyzőkönyv 1721 – 1722. — 19/a. – 20/a.

513.

1721. május 12. Leidersdorfer Mayer Sabel zsidó 165 forint követelésével Mutz János György irányában annál is inkább legyen türelemmel továbbra is, mert a telekkönyvönél a hitelezők jegyzékében az ő neve van az első helyen.

Sessio den 12-ten May 1721.

Mayer Sabel Leyderstorffer contra rütherwürth Johann Georg Mutcz in puncto debiti ad 165 fl.

Dem kläger zum bescheyd, das gleichwie derselbe nach den 10-ten February lauffenden jahrss mit seiner anforderung auf die gedult, biss der debitor sein hauss allhier verkaufft haben wirdt, woran ohnedeme ein feyll-zettul angeschlagen ist, verwisen wordten, also auch er nochmahlen angesehen ohnedeme bey dem stattgrundtbuch dass noch ruckständigen debitum per 165 fl. auf gedachten hauss vor ander vorge-merckhter stehet, an die gedult verwissen wirdt.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. — 230.

514.

1721. május 12. Leidersdorfer Mayer zsidónak Nussbäcker Jakab és Schmidt Nándor pesti polgárok tartoznak, mit cáfoljanak meg, ha tudnak.

Sessio den 12-ten May 1721.

Mayer Leydterstorffer jud contra den Jacob Nussbükher in puncto debiti.

Dem beklagten Jacob Nussbükher vmb die contentirungss auflag zuzustellen.

Meyer Leydterstorffer jud contra Ferdinand Schmidt in causa praetensionis per 313 fl. 18 kreitzer defalcatis defalcandis.

Dem beklagten Ferdinandt Schmidt vmb die klag losshaltung zuzexequiren.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. — 231 – 2.

1721. május 23. *Leidersdorfer Mayer zsidó Nussbäcker Jakab és Schmidt Nándor pesti polgárok ellen megújítja panaszát adósságuk miatt, kik fizessenek, nehogy a tanács kényszerüljön beavatkozni.*

Sessio den 23-ten May 1721.

Mayer Leyderstorffer judt abermahlen contra Ferdinand Schmidt et Jacob Nussbukher in puncto debiti.

Beeden beklagten hiermit nochmahlen die contentirung aufzuerlegen, in widrigen man auf ferrers klagen hierzue obrigkeittlich verhelffen wird.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. – 237.

1721. május 30. *Ulmer zsidó és Schmidt Ágoston között 128 forint követelés tárgyában megtartott bizottsági tárgyalás alapján Schmidt 6 héten belül nemcsak ezt az összeget, hanem költségek címén további 10 forintot fizessen meg a zsidónak.*

Sessio den 30. May 1721.

Relatio wegen herrn Augustin Schmid und jud Ulmer, vermög welcher referirt worden, dass herr Augustin Schmid 128 fl. 37 kreitzer mehrer, dann der jud empfangen. Item habe er vermög aufgerichten contract den juden auch verschidene partheyen wegen empfangener gersten statt baar geld überlassen, von solchen aber hernachmahls ohne vorbewust des judens et contra tenorem contractus 121. fl. 30 kreitzer eincassiret, anjezo aber auf solche partheyen zu verwiesen meinert, welche herr Schmid lauth obigen contracts pro se in solutum acceptiret, welche der jud auch in soweith und weillen sie mehrist auf den land nur auss einer dienstgefähligkeit auf sich genohmen, könne sich aber keines weegs dise anzunehmen binden lassen.

Resolutum: in sach jud Vlmer contra herrn Augustin Schmidt puncto anforderung von 128 fl. wirdt nach pro et contra uberlegten sach, auch gehaltene comission und hiervon geschehene relatio zu recht erkönnet, das sy, er jud auff die ihme vorgeschlagene partheyen sich wisen zu lassen nicht schuldig, muss mithin er, herr Schmid als specificirtes quantum auff andere anwesendte mittel in richtig. . . wie dan hier ein gewöhnliche termin von 6 wochen hiermit angesetzt wirdt, die ohncosten betreffend sy solch auff 10 fl. limitiert und gleichfahls von herrn Augustin Schmidt zu bezahlen.

Referirt wirdt die ohncost sy nur 13 fl. gewesen, sy hernach auff 10 fl. limitirt und das prothocoll dan corrigirt wirdt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1721. – 245 – 7.

1721. június 11. Göttl kérésével kapcsolatban Leidersdorfer zsidó nyilatkozék, míg Voglbacher asztalosmester 8 napon belül válaszoljon Bürgl zsidónak, kinek egyébként Krempl tarlozik fizetni.

Sessio den 11. Juny 1721.

Herr Göttel contra juden Leyderstorffer puncto von disen an ihne formirender praetension, nachdeme er aber einige exceptiones zu machen und übrigen ad principale nichts thuen könne, biss die erbschafft sach zwuschen ihne und seine sohn aussgemachet worden, bittet also bis dahin disen juden in gedult zu verweisen.

Resolutum: ob clager dabey acquiesciren wird, sol sie erkhlern.

.....

Bürgel contra Voglbacher tischlermeister und Strollischen erben puncto von disen ihne schuldigen capital per 113 fl. bittet gerichtliches compelle, da die contentirung in der gütte nicht erfolgen will.

Resolutum: umb verandworhung 8 tagen.

.....

Bürgel contra herr Krempl puncto debiti per 64 fl. und wegen empfangenen warren biss 30 fl. bittet obrigkeitlich dem debitori zur zahlung anzuhalten, da er in gütte nicht habhafft werden kan.

Resolutum: fiat zahlung an herrn von Krempel.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. — 23/b. — 24/b.

1721. június 18. Leidersdorfer Mayr zsidó Forstmayr, Hansl János György és Wabler budai polgárok ellen panasszal él, a budai városi bírói szék pedig e peres ügyekben határozatokat hoz.

Sessio den 18-ten Juny 1721.

Jud Mayr Leyderstorffer contra Vorstmayr puncto debiti per 77 fl. 30 kreitzer inhaeriret mehrmahlen seine bitt von 4-ten hujus, dieweillen er sich nicht verantworttet, dise ernstliche contentirung aufzulegen.

Resolutum: dem beklagten sub quindena vmb seine veranthworhung.

.....

Leyderstorffer contra Hanss Carl Hanssl reiteriret seine öfftere petita dem beklagten mit würkhliche execution zu compelliren, zugleich der aussgegossene injurien und causirten expensen wegen ihne zur satisfaction anzuhalten.

Resolutum: auf nechsten gerichtstag haben beyde partheyen zu erscheinen.

Leyderstorffer contra Wäbler puncto schuldiger 150 fl. bittet mit schon angedroheter execution zu verfahren, dass er sowohl des capitals, interesse, als unkosten contentiret werde.

Resolutum: da das deliberatum nicht beyliget, wirdt das petitum an dem beklagten communiciert sub termino 15 tägen richtigkeit zu machen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. — 26/b. – 27/a.

519.

1721. június 23. Schmidt Nándorl a pesti tanács újból figyelmezteli, hogy Leidersdorfer Mayer zsidónak adja meg tartozását.

Sessio den 23-ten Juny 1721.

Mayer Leyderstorffer jud abermahlen contra den Ferdinand Schmidt per contentirungss auflag.

Dem beklagten nochmahlen ex superabundanti die contentirung aufzuerlegen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. — 265.

520.

1721. június 25. Leidersdorfer zsidó elleni ügyében Petrovich Frano tegen esküt.

Sessio den 25-ten Juny 1721.

In causa zwischen Frano vnd Leyderstorffer, ut acta, wirdt zu recht erkennen, da die jüdische vollmacht ad juramentum nicht authentisch, der Christ inzwischen durch 2 juden ein merkliches an die obligation abgezahlt zu haben probieret, es seye billich er Franco ad juramentum zu lassen vnd so vill zuezueerkennen, als er über die obligation aydlichen behaubten wirdt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. — 28/b. – 29/a.

521.

1721. július 9. A budai városi bírói szék Leidersdorfer zsidónak 3 és Bürgl zsidónak 4 ügyében mond ki ítéletet.

Sessio den 9-ten July 1721.

Leiderstorffer contra Spiglin zeigt vermög prothocollati de 17. July 1720., wie sie nach wükhlich gehabter execution die bezhalung versprochen, nicht aber biss hieher geleistet, bittet also nochmahlen wider sie mit wükhlichen execution zu verfahren.

Resolutum: worin beclagte nicht richtigkeit mahe, umb ihr verandworhung.

Leiderstorffer contra herrn Wabler puncto debiti per 150 fl., nachdeme herr debitor auf so villfältige auflagen die bezahlung annoch nicht geleistet, bittet er mit würrhlicher execution dermahleins zu verfahren.

Resolutum: wirdt bey rechten stehung der praetension herr beclagter nicht contentiren, hatt der clager zu zeigen, auf was man exequiren solle.

Leiderstorffer contra Vorstmair über villfältig verstrichene termin der auferl(e)geten verantwortung oder bezahlung wegen bittet nochmahlen der 77 fl. einer weylbrieff wegen die würrhliche bezahlung bey vermeidung der execution aufzulegen.

Resolutum: herrn Rott und herrn Wolff wirdt die sach commissionaliter zu verhören committiert und folgt auff die relation das urtheil.

Bürgel wegen herrn Trilk seeligen reichert eine specification ein wegen von demselben empfangenen warren per 17 fl. 15 kreitzer, da er es bey herrn Pössinger seeligen öffters sollicitiret, nicht aber habhafft werden können.

Resolutum: wirdt an dem löblichen stattrath alhier recommendiret.

Bürgel contra weissbekh in der Neustiftt Müller seeligen verlassen-schafft puncto debiti per 40 fl. einer in handten habenden obligation bittet una cum interesse an den fahlenden hausszinss angewisen zu werden.

Resolutum: die crida ist under handt und bis dahin zu gedulten.

Bürgel contra herrn Kahr meldet, dass ihme zwar durch den stattwachtmeister befohlen worden jene bey herrn Kahr ligende pfänder ausszulösen, nachdeme er aber in keinen standt, bittet noch ein jahr oder weniger die gedult herrn gegentheill anzumuthen.

Resolutum: wan herr Kahr acquiesciret, ist man auch zufriden, wirdt dahero umb die resolution hiemit communiciret.

Bürgel contra Strehl und Vogelbacher beede tischlern, nachdeme sie der den 11. Juny zu exequirten klag zuvolge die verantwortung weniger die bezahlung geleistet, bittet per gradus executionis würrhlich zu verfahren.

Resolutum: an gemeiner statt grundbuch, als dise schuld nicht alda vorgemerkt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. – 30/b. – 32/a.

522.

1721. július 30. A budai bírói szék Leidersdorfer zsidónak háromféle ügyében hoz ítéletet

Sessio den 30-ten July 1721.

Herr Wäbler contra juden Leyderstorffer bittet dem juden ein befridigung zu stellen, damit er noch eine zeit gedult tragen möge, indeme er ihme schon wein angetragen, solche aber nicht annehmen wollen.

Resolutum: wiederumben hinauszugeben und hat herr beklagter über seine offertta sich mit dem kläger selbst einzuverstehen.

.....

Leyderstorffer contra frauen von Kremplin, da frau beklagte das pfandt gleich es ihr gerichtlich auf $\frac{1}{2}$ jahr vorbehalten worden, nicht aussgelösset, über dises 132 fl. 14 kreitzer lauth gerichtlichen spruch restiret, die unkosten auch 10 fl. aussmachen, bittet die contentirung bey vermeidung der execution.

Resolutum: die entrichtung des residui wird der frauen beklagtin innerhalb 15 tügen hiermit auferlegt.

.....

Vrano Petrovitz burgerlicher goldschmid liget ab das juramentum suppletorium über das, so er et respective delatam dem juden Leyderstorffer und dessen mandatarius abgeföhret hat, reliqua in actis.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. – 32/a. – 35/a.

523.

1721. augusztus 7. A budai bírói szék arra utasítja Leidersdorfer zsidót, hogy Petrovits Vranóra vonatkozó kötelezvényét 8 napon belül a bíróságnak adja át, Bürgl Joachim zsidó pedig záloga kiváltására 5 napi haladékot kap.

Sessio den 7-ten Augusty 1721.

Vrano Petrovitsch contra juden Leiderstorffer da diser vermög jüngst aussgefahlenen sentenz weder die obligation zurukhstellen noch die 26 fl. bezahlen will, bittet ihne hierzu gerichtlich anzuhalten.

Resolutum: der jud Leyderstorffer, als in sachen gewester mandatarius hat die obligation innerhalb 8 tügen zu gerichtshanden zu erlegen.

Dem juden Jöachim Bürgl werden zum endlichen überfluss annoch 5 tåg vorgesetzt, beim welchen selber sein pfandt bey schuldiger 144 fl. 54 kreitzer ausszulesen die freyheit hat. Nach verfliessung derer den herrn Kharr so uill dauor eingeschätzt werden wird, als dessen schuld austraget.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. – 36/b.

524.

1721. augusztus 11. Ulmer zsidó, mivel Schmidt Ágoston halálos beteg, követelésével legyen egy kis türelemmel, Bürgl Joachim zsidó pedig jobban bizonyítsa be, hogy a Teiler-féle hagyatékából neki 17 forint 15 krajcár jár.

Sessio den 11-ten Augusty 1721.

Ullmer jud contra herrn Augustin Schmid puncto debiti über verstrichenen 6 wochen termin vnd noch nicht erfolgte zahlung bittet aber-

mahl, sonderlich da herr Schmidt gefährlich krankh liget, ihne solche zuerkhennen zu lassen.

Resolutum: weillen herr Augustin Schmid sehr gefährlich krankh ist, die abänderung mit einiger geduld zu erwarthen.

Joachim Bürgl nach anweisung von den stattgericht cum recommendatione an einen löblichen stattmagistrat widerhollet derselbe seine anforderung per 17 fl. 15 kreitzer an die Teillerischen verlassenschaft der zahlung wegen.

Resolutum: supplicant hat seine anforderung besser zu liquideren, absonderlich da soliche der verstorbene in articulo mortis solle contradicieret haben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1721. — 328 — 9.

525.

1721. augusztus 11. Ulmer zsidóval szemben Schmidt Ágoston 130 forint 48 krajcár ellenkövetelést támaszt. Erre nézve a zsidó nyilatkozzék.

Sessio den 11-ten Augusty 1721.

Herr Augustin Schmid contra juden Vllmer contradicieret seine klag vnd producieret wider dise eine gegenforderung per 130 fl. 48 kreitzer, welcher wegen herr Augustin Schmidt dem juden zur zahlung anzuhalten ersuechet.

Resolutum: den juden zuzustellen, was er dargegen einzuwenden habe.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1721. — 331.

526.

1721. augusztus 13. A budai birói szék Leidersdorfer, Hirschl és Bürgl Joachim zsidók ügyében ítélik, egyben kimondja, hogy ez utóbbi zsidó zálogtárgyai, köztük Salamon temploma szombattól kezdve eladhatók.

Sessio den 13-ten Augusty 1721.

Leyderstorffer contra herr Wöbler puncto praetensionis bittet den lezteren rathschlag zuvolge und da er auf nichts anderes zeigen kan, ein verbott auf künfftiges lessen zu verwilligen, umb den wein, wie er in preys sein wird, anzunehmen.

Resolutum: kläger wird hiemit gerichtlich denenmassen an das grundbuech verweisen, welches das behörige fürzukehren wissen wird, jedoch seind beklagte dessen nochmahlen zuerindern.

Hirschl jud contra herr und frauen Krempel puncto wegen empfangener warren über abrechnung lauth gegebener obligation schuldig

wordenen 58 fl. bittet auf künfftiges weinlesen herr beklagte ein verbott zu thuen umb zu den seinigen kommen zu können.

Resolutum: dem herrn und frauen beklägten umb die vnklaghafft-
haltung zuzustellen.

.....

In sachen Joachim Bürgl judens contra burgerlichen schuchmacher Schilder puncto einiger an- und gegenforderung wird zu recht erkandt, da aus den unteren gerichts prothocoll erhellet, das der jud gestanden die beede auszügl empfangen, aber zerrissen oder verleget zu haben, seye der Schilder zu complanierung des Bürglischen anforderung annoch zu erlegen schuldig 2 fl. 18 kreitzer.

Den herrn Kharr wird das leztere Bürglische pfandt, wo das tem-
plum Salomonis dabey ist, per 136 fl. zuerkandt dergestalten, das ihm
herr Kharr von künfftigen sambstag an frey stehen solle solches nach
belieben zu verkauffen.

Budai birói jegyzőkönyv 1721–1722. – 37/a. – 38/b.

527.

*1721. augusztus 14. Bürgl Joachim zsidót, hogy a Wohlfart örökösök fizessék
meg 8 forint 30 krajcár követelését, a budai tanács e hagyatékot kezelő
bizottsághoz utastlja.*

Sessio den 14-ten Augusty 1721.

Jöachim Bürgl contra die Wohlfartische erben puncto schuldiger
8 fl. 30 kreitzer bittet die zahlung gedachten erben de aequo et justo auff-
zuerlegen, damit er zu den seinigen gelangen mögte.

Resolutum: wird auf die in der Wolffarthischen verlassenschafft
sach angeordnete commission verwisen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1721. – 341.

528.

*1721. augusztus 21. Ulmer Dávid zsidónak néhai Schmidt Ágostonnal
szemben fennálló követelését a telekkönyv jegyezze elő.*

Sessio den 21-ten Augusty 1721.

David Ullmer jud contra herrn Augustin Schmid seeligen puncto
debiti und zuvolge des erhaltenen rathschluss de dato 30. May 1721.
bittet, dieweillen die sach schon ihne adjudiciret worden, also paratam
executionem nach sich ziehet auf den von dem herrn Singhamer wegen
erkaufften Schmidischen hauss zu den grundbuch zu erlegen habenden
kauffschilling vormerkhen zu lassen.

Resolutum: dieser anforderung bey dem grundbuch vorzumercken.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1721. – 349.

1721. szeptember 1. Leidersdorfer zsidó Mutz György, Schmidt Nándor és Pesti Jánossal szemben fennálló követelései átruházta Ech kapitányra, kik közül a két első részletekben törleszt, míg Pesti Jánost, ki nem jelent meg a pesti tanács előtt, a legközelebbi tanácsülésre megidézik.

Sessio den 1-ten Septembris 1721.

Herr haubtmann Ech als cessionarius von dem jud Leyderstorffer an die burger Georg Mutcz, Pesti János vndt fleischhackhermeister Ferdinand Schmidt übergeben bekommenene forderung suchet die auflag der bezahlung des capitals, interesse, auch schaden vndt vncosten.

Georg Mutcz wirdt vor gericht constituirten meldet dem jud Leyderstorffer schuldig zu seyn, den will er auch bezahlen vndtzwar anwider 60 fl. in abschlag, den rest ingleichen mit nächsten.

Ingleich Ferdinand Schmidts sohn haltet sich ebenfals an seine obligation bey dem jud Leyderstorffer vndt gleich wie er schon ein abschlags zahlung ad 30 fl. bereiths gethan, als wirdt er die übrige 270 fl. auch mit eheisten suchen zu contentiren.

Pesti Janos absens wirdt auf nächsten rathstag citiret werdten.
Ist extractualiter herrn haubtmann zu communiciren.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. — 301 – 2.

1721. szeptember 1. A nikolsburgi zsidóknak a budai zsidóknál kinnlevő követeléseit a budai tanács Hart Miklós sütőmester kérésére letiltja a tartozás erejéig.

Sessio den 1-ten Septembris 1721.

Auf derer Nicolspurger juden hier in Ofen hafftende gelder wird auf mündliches anlangen des burgerlichen beckhenmeister Nicolaus Hart das verboth auf hiesige judenschafft endlich verwilliget, so vill dessen praetension austräget, weillen man auf so villfältiges zuschreiben bisshero nicht die mindeste antworth erhalten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1721. — 361.

1721. szeptember 12. Pest. A pesti tanács Leidersdorfer Mayer zsidót Lennersberg elleni ügyében a korábbi tanácsi határozatra figyelmezteti.

Pest, den 12-ten Septembris 1721.

Jud Mayr Leyderstorffer contra herr von Lennersperg per execution ad mobilia biss die contentirung praestiret wirdt oder aber bezahlung des gehabten schaden vndt vncosten ad 50 fl.

Herr von Lennersperg protestiret wider das anbringen vndt ansuchen mit bitt, den actorem in poenam calumniae zu condemnirn vndt diss denen landtsrechten nach, weillen die sach noch in anno 1707. abgemachet ist vndt nun wider indebite resuscitaret wirdt.

Dem kläger zu exequiren vndt hatt er auss den noch in voriger raths-session ergangenen verlass den vnerricht der schon gehandelten causae zu vernehmen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. — 309.

532.

1721. szeptember 12. Pest. Nusspeckné pesti polgárásszony 10 forint tartozása megfizelésére Bürgl Joachim zsidótól haladékol kér.

Pest, den 12-ten Septembris 1721.

Joachim Bürgel fordert an die frau Nusspükherin 10 fl. lauth des verstorbenen manns eügenhändigen scheinss.

Illa bittet vmb gedult, welches den actori vorgetragen wirdt.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. — 310.

533.

1721. szeptember 17. Ulmer zsidónak a budai telekkönyv arányosan azonnal fizetni fog a Schmidt-féle hagyatékából, míhelyt pénz folyik be.

Sessio den 17-ten Septembris 1721.

Jud Ulmer reiterieret abermahl seinen instanz an die Schmidtische verlassenschaft wegen seiner schuldt vnd bittet vmb die zahlung.

Resolutum: sobald bey den grundbuch einiges geld eingehet, wird supplicant unter den erstern nach proportion bezahlet werden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1721. — 377.

534.

1721. szeptember 19. Pest. Leidersdorfer Mayer zsidónak Lennersberg 8 napon belül írásban válaszoljon.

Pest, den 19-ten Septembris 1721.

Jud Mayr Layderstorffer contra herr von Lennersperg per ingebötene obrigkeittliche anhaltung ohngeachtet seiner einwendung zu dass actoris seiner contentirung.

Dem herr von Lennersperg zu communicirn vndt wirdt derselbe, wass er hierwider zu antwortten hatt, solches schriftlich seiner zeitt von 8 tagen dem magistrat eingeben.

Nota bene! Die statt-cancelley behalte dass original in der cancelley vndt gebe eine abschrift mit der vorbescheidung.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. — 315.

1721. szeptember 19. Bürgl Joachim zsidó Khell Gertrud Renata elleni keresetét alaposabban támassza alá.

Pest, den 19-ten Septembris 1721.

Dem jud Joachim Pürgl auf die von der frau wittib Gertraudt Renata Khellin vnterschribene vndt von ihme gerichtlich producirte charta bianca findet das gericht keine causam debendi, also auf den gemehlte frau Khellin widerreden vndt excipiren, nochweniger darnach gerichtlich sprechen zu können, wird also er jud seine forderung an sie Khellin gründlicher zustellen haben.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. — 317.

1721. október 20. Bürgl Joachim zsidó, aki Freudenberg zálogtárgyait el akarja adni, kérésével forduljon a budai bírói székhez.

Sessio den 20-ten Octobris 1721.

Jöachim Bürgl contra Freudenberg in puncto schuldiger 150 fl. capital et interesse biss 10 jahr bittet, dieweillen er zur contentirung nicht gelangen kann, ihne das in handten habende pfandt zu verkauffen erlauben.

Resolutum: suppliant wird zu den stadtgericht verwisen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1721. — 414.

1721. november 10. Bürgl Joachim budai zsidónak Göttl, mint aki Wohlfart után örökös, fizessen 8 forint 30 krajcárt.

Sessio den 10. Novembris 1721.

Bürgel Joachim reiteriret seine von 14. Augusty anni instantis gethane supplic und bittet denen Wohlfartischen erben die schuldige 8 fl. 30 kreitzer zu bezahlen ernstlich aufzulegen.

Resolutum: an den Wohlfartischen herrn successoren, herrn Göttel und hatt er die richtigkeith zu machen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1721. — 435.

1721. november 10. Pest. Bürgl Joachim zsidó bizonyítsa be, hogy Khelln asszony a zálogot a kiváltáskor valóban megkapta.

Pest, den 10-ten Novembris 1721.

Frau Khellin wittüb wirdt auf des jüden Joachim Bürgelss weitheres urgirn, vndtzwar herr Kohlbacher auf ihre charta bianca attestirt, wie

den 18-ten Octobris 1713. 22 fl. 15 kreitzer Joachim Bürgel zu ausslossung des Khellischen versatz bey herrn Wappler seeligen hergeschossen vor rath constituiret vndt ihr die charta bianca zu recognoscirn vorgewisen, ingleich die attestation dess herrn Kohlbacher wo wider sie excipiret, das sie zwar auf verlangen der frau Kohlbacherin seeligen in antecessum die charta bianca von sich gegeben in hoffnung, sie werdte den versatz gleich zu handen bekommen, sie hätte aber biss daher weder versatz gesehen noch bekommen, also auch zur zahlung der obgemehlten forderung nicht zu halten.

Dem juden Joachim Bürgel hierauf zu bedeütten, ess erfordert also die prob, das frau Khellin den versatz bey der ausslossung bekommen, allsdann folget weitherer bescheyd.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. — 328 – 9.

539.

1721. november 17. Pest. Kastberger az erőszakkal elvett árut Bürgl Joachim zsidónak adja vissza, a 64 forint követeléssel szemben pedig biztosítsa magát.

Pest, den 17-ten Novembris 1721.

Joachim Bürgel klagt den Kastberger wegen ihme angethanen gewalts vndt mit gewehrter handt weggenohmenen wahren.

Kastberger sagt, er habe den herrn statrichter gesucht, aber nicht gefunden vndt weillen der jud eingepackhet, dahingegen ihn mit einer obligation, die er ihn geben nicht allein betrogen, sondern noch die obligation verhandlet, wo doch die praetension dess judenss noch nicht richtig vndt erst der eügenthumber oder erb dess verstorbenen probsten die praetension der 64 fl. erkenen muess, alls habe er sich sicher stellen wollen.

Dess Kastbergerss vnterfangen mit der pfendung ist verwissen vndt vnrecht, darumben der jud zu restituirn, dahingegen weillen der jud seine praetension liquid machen soll, alls soll er in so vill die sicherheit stellen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. — 333.

540.

1721. november 20. Leidersdorfer zsidó több követelését átruházza Ech századosra.

Sessio den 20-ten Novembris 1721.

Jud Leyderstorffer thuet an herrn haubtman Ech zerschiedene schuldtposten cedieren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. — 46/a.

1721. november 26. A budai bírói szék Leidersdorfer zsidóval szemben Hansel Károlyt felmenti 10 forint megfizetésének kötelezettsége alól, egyben tudomásul veszi, hogy Leidersdorfer Sabel zsidó több követelését átruházta Schwingheimbre.

Sessio den 26. Novembris 1721.

In sachen jud Leyderstorffer contra Carl Hännssel puncto schuldt-obligation von 9-ten February 1720. auf 10 fl. obzwar beklagter weder handschrift noch schuldt laugnet, da er aber einwendet, das die 10 fl. in Wien an einen agenten bezahlet worden wären, umb alda einige rest-schein, benandtlich auch die Tobitschische zuerheben, weillen er kläger dise einzucassieren sich freywillig anerbothen, nach der handt aber nicht allein weither nichts getriben, sonder völlig abgelossen, so das beklagter mit weithern kosten die endtschafft erzwingen müessen, wirdt hierauff zu recht erkennt, es seye obgenanntde obligation billich zu cassieren, er beklagter auch hieupon zu absolvieren, wie dann hiemit cassiert vnd respective absolviert wirdt, so mehrers, als die sach selbstn nicht ihne Hänsl, sonder die Tobitzische erben angegangen wäre compensatis expensis.

.....

Jud Säbl Leyderstorffer machet eine cession secundum fassionem oretenus zerschidene schulden an (titl.) herrn von Schwingheimb.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. — 46/b. – 47/b.

1721. december 4. Schwingheimb a budai bírói szék előtt azt a 2000 forintot keresi, amely a Fehér Haltyú vendéglőt terheli és amely adósságot Leidersdorfer zsidó ruházott át rá.

Sessio den 4-ten Decembris 1721.

Herr von Schwingheimb ersuchet diejenige 2000 fl., so auf den Weissen Schwannen wirthshaus vor den juden Leiderstorffer hafften, von seinen sohn aber fasse an die herrn Eisenreich und Conradi vermög cession vernegotyret worden, vor das kayserliches aerarium bey den grundbuch und da es der alte Leyderstorffer schuldig vorzümerkhen, die ihrige aber zu cassiren und es ihnen zuerinderen.

Resolutum: an die herrn Eysenreich vnd Conradi vnd haben sye sich sub termino 6 wochen a die insinuationis oder nechst darauff seyenden gerichtstag zu der possession vnd in angemerkhter obligation vnd hypothech zu legitimieren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. — 50/a., b.

1721. december 10. A budai bírói szék ítélete szerint Bürgl Joachim zsidónak a legközelebbi újévig 50 forintot kell fizetnie Hirschl gödingi zsidónak.

Sessio den 10-ten Decembris 1721.

In sachen Hirschl von Goding contra Joachim Bürgl betreffendt den 5-ten theill dessen, was ihne klägern den 29-ten Octobris lauffenden jahrs von deme zuerkannt worden, was er beklagter von Francz Killian Mayr empfangen, da aus deme durch ihn beklagten unter seinen authentischen vidimus von 23. Jenner 1720. producierten instrumento erhellet, das das vergleichs quantum sich auf 250 fl. belauffe, wirdt zu recht erkhanndt, das vmb willen er Bürgl indeme ihme gerichtlich sub paena praelusi vorgeschribenen termino die ohncosten weder eingegeben noch liquidiret, die 50 fl. 5-tl bis künfftiges Neüejahr ohne abgang bey straff der execution zu bezahlen schuldig.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. — 51/b. – 52/a.

1721. december 15. Pest. Leydersdorfer Mayer Sabel zsidónak még fennálló 155 forint követelése a Dévay-féle ház árából adassék meg.

Pest, den 15-ten Decembris 1721.

Mayer Sabel Leyderstorffer liquidiret seine schuldt vor gericht an dem Devay vndt dessen abgelebte eheconsortin über schon von dem Leyderstorffer bereiths empfangene 19 centen 30 lb. wohl per 144 fl. 45 kreitzer annoch zu fordern habende 155 fl. 15 kreitzer, welche gegen empfangenden revers zum grundtbuch von dem Devayschen hauss kauffschilling zu contentirn seint.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1720 – 1722. — 345.

1722. január 14. Rothné budai aranyműves asszony egy gyűrű ára fejében annyit fizessen a zsidó metszőnek, amennyit ez 15 napon belül igazolni tud.

Sessio den 14-ten January 1722.

In sach herr Christoph Conrad Kern contra jud schachter vnd goldtschmidin Rothin einen ring betreffendt, da solcher erwisenermassen ihne herr klägern zuestehet, der jud hingegen 11 fl. kauffschilling praetendiret, wirdt erstlich der ring rechtlich zuruckh gestellet, des praetendierten kauffschillings wegen aber, da nichts erwisen, ja danner die goldtschmidt Rothin erbiethig ist, mit arbeith ihme juden das ausgelegte zu bezahlen, wirdt zu recht erkhennt, es habe seiner zeit sye goldtschmidin

sovill zubezahlen, als er jud sub termino 15 tägn bezahlt zu haben erweisen wirdt vnd wirdt er dem nachkommen, alls in widrigen er nach verflossenen termin abgewisen seyn solle.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. — 56/b. – 57/a.

546.

1722. január 19. Hoffmann városi örmester közölje az orvosi költséget, hogy Leidersdorfer zsidóval szemben el lehessen járni.

Sessio den 19-ten January 1722.

Hoffman stadtwachtmeister contra juden Leyderstorffer einiger anno 1719. schon von seinen vetter ihne angethanen verbal und real injurien, wessentwegen er auch vorhin schon die satisfaction sich vorbehalten, bittet aber nunmehr den juden hierzu anzuhalten.

Resolutum: supplicat hat specificie einzugeben, was das arztlohn gekostet, sodann wird man an die hand zu stehen nicht ermanglen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1722. — 66.

547.

1722. január 21. Bürgl Joachim zsidót a budai bírói szék Hirschl gödingi zsidó javára végrehajtja, Schwingheimb keresete és Simon József, valamint Hirschl Izsák zsidóknak Monticelli irányában fennálló követelése tárgyában pedig határozatot hoz.

Sessio den 21-ten Jenner 1722.

Die geschene execution contra Jöachim Bürgl pro Hirschl von Gedin(g) an herrn Winckler wirdt hiemit prothocollando eingetragen.

Über die unter 4-ten Decenbris 1721. ausgefallen deliberation der Neünerischen obligation vnd hypothee per 2000 fl. pro Sabl Leyderstorffer, nachdeme die herrn Conradi vnd Eysenreich eine original attestation von Samuel Isaac Leyderstorffer einschikken, wirdt dise in paribus mit (titl.) herrn von Schwingheimb communiciert vmb das fernere sich be diennen zu können.

Simon Joseph et Hirschl Isaac contra Monticelli und mit disen gestandtener compaignie wegen einiger türkhischen warren, weillen er sich nun mit gwalt an ihnen vergriffen, über dises aber annoch 192 fl. schaden praetendiret, bitten sie die remonstration.

Resolutum: an den herrn beklagten und hat er sich der ordnung nach sub termino 15 tägn mit dennen juden zu berechnen, massen solches aller welt rechten die billichkeit anscheinen will.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. — 58/a. – 59/b.

1722. január 28. Monticelli védekezését Simon József és Hirschl Izsák zsidók keresetével szemben a budai bírói szék közli az érdekelttel.

Sessio den 28-ten January 1722.

Monticelli contra die jüingsthin wider ihne eine klag formirte juden Simon Joseph und Hirschl Isac welchermassen sie nictes wider ihnen vorbringen möchten, massen er schon mit ihnen zusamb gerechnet und zum überfluss bereithwillig wäre, protestiret de non litem contestando et de expensis.

Resolutum: an die klagendte juden, wass sie in sachen ferner handeln wollen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. — 61/b.

1722. február 5. Dimschin budai lakost Löw Jakob zsidó 15 napon belül elégitse ki.

Sessio den 5-ten February 1722.

Dimschin contra jud Löw Jacob in puncto debiti vermög gerichtlichen sentenz de 5. Juny 1720., da er nun die contentirung nicht vollzohen, bittet sie umb gerichtliche compellirungs mittl.

Resolutum: wo dargegen nichts einzuwendten, fiat contentirung sub termino 15 tügen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. — 62/b.

1722. február 11. Banowszkynak Simon József zsidó fizesse meg a 204 forint tartozását, mert máskülönben záloga becslés alá kerül, míg Winklernek Bürgl Joachim zsidó adja meg 33 forintot kitevő adósságát.

Sessio den 11. February 1722.

Herr Banowsky contra juden Simon Joseph puncto schuldiger 204 fl. bittet destwegen über schon vielfältigen gesetzten termin das bey ihne versezte pfandt einschätzen zu lassen.

Resolutum: der jud hat richtigkeit zu machen, als im widrigen mann in die schätzung einwilligen möchte.

Herr Winckhler contra juden Joachim Bürgel puncto debiti per 33 fl. bittet ihme juden die contentirung sub termino legali aufzuerlegen.

Resolutum: wo dargegen nichts einzuwendten, fiat contentierung.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. — 65/a., b.

551.

1722. február 11. *Bürgl zsidónak Göttl 8 forint 30 krajcár tartozását fizesse meg, hacsak elfogadható ellenvelése nincsen.*

Sessio den 11. February 1722.

Bürgl contra Wohlfahrtische erben und respective herrn Göttl bittet die contentirung der 8 fl. 30 kreutzer über schon vorhin beschehene auflag nochmahlen sub executione zu thuen.

Resolutum: beklagter habe lauth löblichen raths deliberation die contentierung zu leisten, ausser er habe dagegen was legaliter einzuwendten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. — 65/b. – 66/a.

552.

1722. február 25. *Paur budai polgár és Bürgl Joachim zsidó Mayr városi jegyző előtt számoljanak el egymással.*

Sessio den 25-ten February 1722.

Paur wagnermeister contra juden Joachim Bürgl einer abrechnung wegen, da nun der jud mit neuen einwürffen ihne seine von sich gegebene scheinl nicht restituiren will, bittet er umb gerichtliche auflag.

Resolutum: beyde partheyen habe sich bey notarium Mayr zu verrechnen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 1722. — 67/a.

553.

1722. március 5. *Leidersdorfer zsidó löbb köveletését átruházta Schwingheimbre, a 2000 forintos Neumer-féle kötelezvény tárgyában pedig vizsgálat lartva.*

Sessio den 5-ten Marty 1722.

Es werden zerschidene creditores constituiret, welche an den Leyderstorffer schuldig seyn vnd an herrn von Schwingheimb überlast.

Item wirdt mit gedachten Leyderstorffer ein examen praesente herr von Schwingheimb vorgenohmen wegen der Neumerischen 2000 fl. vnd dessen obligation betreffendt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 2. — 69/a., b.

554.

1722. március 6. *Bürgl Joachim zsidó a zálogtárgyak ügyében forduljon a városi bírói székhez, a továbbiakban Buda városa nem érzi magát adósnak.*

Sessio den 6-ten Marty 1722.

Joachim Bürgl bittet ihme zu der schuld von herrn Meylin seehligens per 225 fl. cum interesse, so er wegen der stett affairen zu Pres-

purg empfangen zu verhelffen, item zu der lauth depositirter pfänder per 171 fl. 30 kreitzer, wo er ebenfahls dises quantum hierauf rechtlichen zu fordern.

Resolutum: derer pfändter wegen wird supplicant an das stattgericht verweisen, was das übrige anbetrifft, versehet man auss der obligation nicht, das die stadt zubezahlen schuldig seye.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1722. — 165.

555.

1722. március 18. Urbanicz Mártonnak Bürgl Joachim zsidő az 500 forint tartozását 15 napon belül adja meg, ha nincs ellenvetése.

Sessio den 18-ten Marty 1722.

Urbanicz contra Joächim Bürgl puncto debiti per 500 fl. lauth obligation bittet, da der in diser gesetzte 6 monathliche termin schon 3 fach verstrichen und quaevis scriptura privata sigillo debitoris munita paratam executionem nach sich ziehet, mit diser würkhlich zu verfahren.

Resolutum: wo nichts einzuwenden, fiat sub termino 15 tügen die contentierung.

Budai bírői jegyzőkönyv 1721 — 2. 70/b.

556.

1722. március 18. Schwingheimb hadbiztos kérésére Leidersdorfer zsidóval újabb vizsgálat tartva a Neuner-féle kötelezvény tárgyában.

Sessio den 18-ten Marty 1722.

Es wirdt abermahl ad instantiam domini de Schwingheimb commissarii bellici ein examen vorgenommen mit dem jud Leyderstorffer wegen der Neunnerischen obligation.

Budai bírői jegyzőkönyv 1721 — 2. 73/b.

557.

1722. március 26. Urbanecz Mátyás bodrogszegyei alispánnak Bürgl Joachim zsidó az 500 forint tartozását 6 héten belül fizesse meg, mert máskülönb 50 forint perköltség is fogja terhelni.

Sessio den 26-ten Marty 1722.

In sachen (tit.) herrn Matthiae Urbanecz incltyi comitatus Bodrogszegensis vicecomitis contra Joächim Bürgl jud puncto obligationis ad 500 fl. de 24. July 1720. nachdeme beklagter die obligation nicht ablaugnen kan vnd eingestehet, die gemachte einwendung aber ein solches betreffe, welche alles der obgemeldten obligation vorgehet, dannenhero

vnd weillen ein ieder schuldig, wie er sich verbundten, also auch richtigkeit zu machen, es seye er jud Bürgl die schuldige 500 fl. sub termino 6 wochen zu bezahlen schuldig, die ohncosten per 50 fl. betreffendt ob schon vigore obligatorialium beklagter solche allenfahls zu bezahlen schuldig were, nachdem aber auf villes zureden herr kläger solche remittieret, de futuris aber billich protestieret, also wirdt beklagter jud in obbeschribenen termino die richtigkeit pflegen, als im widrigen er sich selbstn solches ohncosten zumessen müeste.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 2. 76/a., b.

558.

1722. április 13. Hoffman György városi őrmester közli a budai tanáccsal, hogy az orvosi költség 12 bírodalmi tallért tesz ki, mire nézve Leidersdorfer zsidó törekedjék békésen kiegyezni.

Sessio den 13-ten April 1722.

Georg Hoffman stattwachtmeister reiteriret seine von 19. Jener hujus anni gemachte instanz wider den juden Leyderstorffer, produciret zugleich verifice, dass das arztlohn in 12 reichsthallen bestehe.

Resolutum: dem juden Leyderstorffer zu erindern, derselbe solle sich intra quindenam in der gütte vergleichen, damit man nicht noth habe in der sach zu sprechen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1722. – 224 – 5.

559.

1722. április 22. Banovszkynak 204 forint tartozását Simon József zsidó a kamatokkal együtt 15 napon belül egyenlítse ki. Ebből az összegből 67 forint levonásba kerül az ennyire becsült zálog címén, míg Gastner János Miksa bécsi kereskedőnek 54 forint adósságát Seeligman Herz zsidó 8 napon belül adja meg.

Sessio den 22-ten April anno 1722.

Herr Banovsky über sein unten 11-ten February 1722. eingereichte bitte contra juden Simon Joseph puncto schuldigen 204 fl. bittet abermahlige gerichtlich adjudication undt execution grossgünstig zuverwilligen.

Resolutum: nachdeme beklagter jud weder geanthworttet noch richtigkeit gepflogen, dannenhero vnd weillen herr kläger sein geldt nicht länger ligen lassen will, wirdt hiemit beklagten die zahlung des capitals landtbrachigen interesse sub termino 15 tagen zu leisten auffgelegt, herrn klägern auch in defalcatam das mit des schuldners willen auf 67 fl. geschäczte pfandt zuerkhennt, es wäre dan sach, das er jud gegen so vill paares geldt in erst angeseczten termino solches auslesen, den überrest betreffendt vnd wo solchen er schuldner deliberiertermassen nicht abführen solte, wirdt in via execution auf ferneres anlangen ver-

faren werden oder auch hiemit gerichtlich verwilliget, das herr kläger zugreifen könne, wo er was sein des schuldners eigenthumb findte, wie dann vnd wo derentwegen er herr Banovsky extra civitatis territorium anlangen solte, jede orths obrigkeit gebührend vnd höfflich ersuechet wirdt hilfliche handt secundiern inen zu biethen.

Herr Pscherr mandatarius des kayserlichen hoffbefreyten herrn Johann Maximilian Gastner contra jud Hertz Seeligman puncto schuldiger und zu bezahlen restirendten 54 fl. bittet obbemelten juden zur contentirung gerichtlich zu compelliren.

Resolutum: da herr Pscher mit der original gewalt sich legitimieret vnd beklagter sicher dahin zahlen könnte, wirdt beklagter sub termino 8 tagen die richtigkeit pflegen, es wäre dann sach, er habe was wichtiges darwider einzuwendten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 2. – 80/a. – 81/a.

560.

1722. április 22. Bürgl zsidó Krempl asszonytól 64 forintot követel, ki 6 héten belül vagy fizessen vagy tegye meg ellenvetését, mit Bürgl Joachim zsidónak kérésére Mayr városi jegyző nyilatkozzon Winklerre vonatkozólag

Sessio den 22-ten April anno 1722.

Bürgl contra frau Kremplin widerholet seine bitt de dato 11-ten Juny 1721. undt bittet umb fernere gerichtlichen hülfleistung zu seiner an obbemelten frauen Kremplin rechtmassig zu fordern habendten 64 fl. zu gelangen.

Resolutum: frau supplicantin hat sub termino 6 wochen, wo dagegen nichts einzuwendten, die contentirung zu leisten, damit mann nicht mit der execution verfahren dürffte.

Instantia Joächim Bürgls contra herrn Winckhler ist mir notarium Mayr vmb aus kundtschaftt zuegestellet worden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 2. – 81/b. – 82/a.

561.

1722. április 29. A budai városi bírói szék Mathym Rozina ügyében arra kötelezi Schimel zsidót, hogy a zálogot 8 napon belül a bíróságnak szolgálta be, azonkívül bizonyítsa be, hogy a kifogásolt akó bort megfizette, a kamatra és a discrecióra pedig nem tarthat igényt.

Sessio den 29-ten April anno 1722.

In sachen frau Rosina Mathym betreffend einige beym judt Schimmel wegen 115 fl. versetzten pfänder, nachdeme beklagter judt in persönlichen verstandt eingestehet durch zerschidene jahr wein in einer angesetzten summa von 122 fl. empfangen zu haben, nur aber einige emmer difficultieret, mit vorwendten solche bezahlt zu haben, sonsten

auch das auf 2 monath von 50 fl. capital mit 2 fl. verschribene interesse jährlich 2 emer wein versprochene discretion begehret, von frauen klägerin hingegen widersprochen wirdt mit vermeldten, er judt habe so in dem weinpreiss, als auch weithere verseczung des pfandts vermuethlich vmb hoeheres geldt das ihrige sathsamb genossen, wäre auch übrigen einiges interesse nicht verschriben wordten, villweniger die 2 emer discretion billich, sodann ihre pfänder begehret, wirdt hiemit zu recht erkhennt, es habe erstlichen beklagter judt das pfandt innerhalb 8 tagen ohnfehlbar zu gerichtshandten zuerlegen, andertens sub eodem termino genuegsamb zu probiern, das er mit paaren geldt die difficultierte emer wein bezahlt habe, betreffendt 3-tio die interesse, da mann die wein ring genueg angesetzt, das interesse aber über die gantze summa verschriben worden zu seyn nicht findet werden, solche als wuecherisch sambt der illegal vnd straffmässigen discretion hiemit rechtlich abgesprochen vnd folget in oben geseetzten gerichtlichen termino das fernere.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 2. – 83/b. – 84/a.

562.

1722. május 6. Dimbschin Sárának Jakab zsidó 8 napon belül adja meg az adósságát, mert ha nem, úgy a megismételt kérésre érezni fogja a jog szigorúságát.

Sessio den 6-ten May anno 1722.

Sara Dimbschin wider den juden Jacob eine schuldt betreffendt wiederholet ihre bitt sub dato 5-ten February 1722. undt ersuchet fernere gerichtlichen hülf zu der schuldt einstens gelangen zu mögen.

Resolutum: annoch sub termino 8 tagen der richtigkeit willen an den beklagten juden, als in widrigen bey unterbleibung dessen auf ferners ansuechen, er mag was einwendten oder nicht, mann in sachen thuen werde, was recht ist.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 2. – 85/b.

563.

1722. május 20. Mäthin Rozinának Schimel zsidó a 7 forint többletet 15 napon belül fizesse vissza, egyben az ezüst gombok után a többi zálogtárgyat is 8 napon belül adja vissza.

Sessio den 20-ten May 1722.

Frau Rosina Mäthin klaget den juden Schimmel, er habe in dem verstrichenen termino der difficultierten wein wegen nichts probieret, mit bitt dise einwendung zu verwerffen vnd zu den ihrigen ferners zu verhelffen, der judt meldet hingegen, er seye nicht citiert worden vnd ware kein stattgericht gewesen mit weithern beysatz, er habe einmahl die wein bezahlt.

Deliberatum: nachdem beklagter jud den gerichtlich gesezten termin ohne prob verstrichen lassen, ja auch dato nichts probiern kann, an bestimbten tag auch, in welchem er sich selbstn hätte machen sollen, sedes judiciaria gehalten worden, wirdt zu recht erkhennt, das er in seiner einwendung nicht mehr gehöret werden solle vnd weillen dem calculo zu folg 122 fl., also über sein capital der 115 fl. zu vill empfangen 7 fl., er habe disen überschus sub termino 15 tagen zuruckhzuzahlen, als auch das übrige pfandt nach erlegten silberne knöpfffen sub termino 8 tagen ohne fernerer anstandt zuruckhzugeben.

- Budai bírói jegyzőkönyv 1721 - 2. - 86/b. - 87/a.

564.

1722. május 21. Leidersdorfer Sabel zsidó, aki Brindl Dávidné zsidó asszonyt megverte, ezért a megbántottnak 6 forint fájdalomdíjat, az elkövetett erőszak miatt pedig 6 birodalmi tallér büntetést fog fizetni, míg Dávidné a rágalmazás vádja alól felmentést nyer.

Sessio den 21. May 1722.

In sachen Brindl Davidin jüdin contra Sabl Leiderstorffen puncto real injurien und destwegen angesuchte satisfaction, nachdem beklagter die schlög eingestehet, alss solche der augenschein von selbstn auch zeigt, mit disem aber sich purgiren will, klägerin hätte ihne gezeitiget, er habe sich mit der Schlesingerin jüdin in ehebruch vergriffen, nachdem keines wegs zugelassen seyn will, im fahl auch vorangezochenes geredet werden wäre, sich selbstn mit schlög satisfaction zu nehmen, gestalten einer jeder seinen richter weiss, danenhero wird hiemit zu recht erkhennt, es habe beklagter jud der klägerin vor schlög und schmerzen 6 fl., wegen verübter violenz aber 6 reichsthaler straff zu erlegen, betreffend die injuriam imputati adulteriü, zumahlen klögerin und respective beklagte solches ablaugnet mit dem zusatz, dass sie von beyden nichts ohnehrlisches wissen, zudem er jud, alss auch die Schlesingerin sich selbstn satisfaction genohmen haben, wo auch die injuria bekehnet oder probiret worden wäre, werden sie derentwegen billich abgewisen und sie jüdin absolviret.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 - 2. - 87/a., b.

565.

1722. május 23. Ifjabb Leidersdorfer zsidó azért, mert a városi őrmestert oldalfegyverével megsebesítette, gyógyköltség címén 18 forintot, fájdalomdíj címén 30 forintot, végül a tanácsi tekintély megsértése címén 40 forint büntetést, összesen tehát 88 forintot fizet.

Sessio den 23. May 1722.

Dem jungen Leyderstorffer juden, das er den von herr burgermeister in geschäftten abgeschickhten stattwachtmeister mit entzuckhung seines

eigenen seithen gewöhrs verwundet hat, wirdt pro 1-mo die straff dictiert, nemblichen baader kuhr per 18 fl., 2-do für schmertzen den stattwachtmeister 30 fl., dann 3-tens propter violatam autoritatem magistratus 40 fl., in summa 88 fl. erlegen solle.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721–2. — 89/a.

566.

1722. június 3. Mäthim Rozina javára Schimel zsidó ellen hozott bírói ítélet hajtassék végre, míg Jakab zsidó Helblingnél levő zálogát 15 napon belül váltsa ki.

Sessio den 3-ten Juny anno 1722.

Rosina Mathym urgieret die vollziehung des jungst unter 20-ten May beschehenen deliberati contra jud Schimmel betreffend die zahlung vnd restituierung des pfandts.

Deliberatum: das ansuechen ist billich vnd will mann die vollziehung thuen.

Dem jud Jacob wirdt 15 tag termin geben, das er sein pfandt bey herrn Helbling auslöse, als im widrigen mann solches gerichtlichen einschätzen wurde.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721–2. — 100/b.

567.

1722. június 15. Leidersdorfer zsidó a börlönből addig nem szabadul ki, amíg büntetését meg nem fizeti, Schimel zsidó és Mathy Vilmos közti perben a budai városi tanács jóváhagyja a városi bírói szék ítéletét, a zsidót pedig arra kötelezi, hogy a zálogot adja át a bíróságnak és az ítéletnek tegyen eleget.

Sessio den 15. Juny 1722.

Leiderstorffer jud, welcher wegen des wachtmeister Hoffman und da er sich an ihne vergriffen, in dem arrest biss zu erlegter straff condemnirt worden, bittet die straff zu moderiren und bey stellerer caution ihne des arrests zu entlassen.

Resolutum: die straff ist noch zu lind, bleibt also dabey und wirdt er die abführung besorgen, das man anderst zu verfahren nicht ursach habe.

Schimel jud contra den Wilhelm Mathy wegen ihne dargelichenen 95 fl. und hierauf versprochene interesse an wein, appellirt über schon bey einen löblichen stattgericht angehängte und ad sententiam geschrittene causam, da er in der calculationi aggravieret zu seyn sich angibet und ansonsten in kurzen termino übereillet worden, bittet die revision.

Resolutum: nachdeme in sachen die gerichtliche abhandlung überleget worden, findet man, das alls rechtlichen gesprochen worden, wirdt also hiemit von rath aus das stattgerichts urtheil confirmirt, er jud aber sich 25. Juny das pfandt zu gerichtshanden bringen und das deliberatum erfüllen, damit man andere mittl vorzukehrn nit ursach habe.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1722. — 331 — 3.

568.

1722. június 17. Schimel zsidó Schaffer zászlós nejének az ékszeret adja vissza, saját magát pedig a Roth-féle hagyatékából törekedjék kárpótolni.

Sessio den 17-ten Juny anno 1722.

In sachen frau fendrich Schafferin contra jud Schimmel betreffendt einen von diser dem nun seeligen goldtschmidt Roth zum fassen gegebenen, von disen aber per 5 fl. versecztes steinl wirdt zu recht erkhenet, es habe beklagter das steinl ihr frau Schafferin ohnuerweillt zu extradiern, seinen regress aber an der Rothischen verlassenschaft zu suechen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 — 2. — 103/a.

569.

1722. június 17. Bürgl zsidónak 90 forint követelését Kremplné egyenlitse ki, hogy ne kelljen az örökségét letiltani, míg Bürgl zsidó által Trubler bécsi polgárra átruházott 77 forint 36 krajcár adósság tárgyában Winkler nyilatkozzék.

Sessio den 17-ten Juny anno 1722.

Bürgl contra herrn Krempl seeligen erben in puncto schuldig und restierender 90 fl. bittet ihnen die bezahlung aufzulegen oder ein verbott auf derenselben fählendes erbtheill zu schlagen.

Resolutum: frau Kremplin wirdt richtigkeit machen, damit man angesuchtsmassen nicht verfahren darff.

Copman mandatario nomine herrn Trublers in Wienn contra herrn Winkhler und von disen an den juden Bürgl schuldigen ihne herrn Trubler aber cedirten 77 fl. 36 kreutzer über gepflogene abrechnung bittet den herrn gegentheill die contentierung aufzulegen.

Resolutum: communicetur dem beklagten, was in sachen einzuwendten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 — 2. — 103/b. — 104/a.

1722. június 17. Rienner és Leidersdorfer zsidó közötti adósság tárgyában a budai városi szék tudni kívánja, hogy készpénzben teljesített tartozásról van-e szó?

Sessio den 17-ten Juny anno 1722.

Rienner contra Leiderstorffer in puncto ihne schuldiger 300 fl., worn er ihn 35 fl. an Balthausen Winkhler anweiset oder cediret, da er nun nicht weiss, ob dise schuld richtig, bittet er ihne mit dessen erbtheill richtig zu stellen.

Resolutum: ob inligende schuldt liquid.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 2. – 105/a.

1722. június 21. A zsidóknak azt a kérését, hogy a rájuk kivelett porció enyhíttessék, a budai tanács nem teljesíti.

Sessio den 21. Juny 1722.

Juden bitten ihnen das angeschlagene portions quantum bey ohnedeme zu grund gehenden mittlen auss ursach anderer praestirung zu limitiren, gestalten sie die toleranzgelder einer hochlöblichen hoffcammer abzuführen fast nicht vermögen.

Resolutum: man gravirt nicht niemand über vermögen, hatt auch dessen nicht ursach. Verbleibt also, das sie, wie angesetzt, zahlen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1722. – 358.

1722. július 1. A budai városi bírói szék Schaffer zászlós nejének Roth Benedek aranyműves által elzálogosított ékszerét visszaadja, Schimmel zsidó pedig igyekezzék az aranyműves hagyatékából magát kártalanítani.

Sessio den 1-ten July anno 1722.

Das von frauen fendrich Schäfferin einstens dem nun seeligen Benedicto Roth goldschmidt zum fassen gegebenes hertcz steinl mit 5 kleine diamandl in der mitte, von disen aber an den juden Schimmel schächter per 5 fl. verseczt, von disen aber zu gerichtshanden erlegt aus vrsachen eine frembde sach nicht kann verseczt werden vnd ieder das seinige billich suecht, wirdt hiemit ihr frau Schäfferin extradiert vnd mag er jud derentwegen sein regress an der goldschmidischen verlassenschaft, wie weith probiern wirdt, billich suechen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 2. – 106/a., b.

1722. július 8. Resch panaszára a budai városi bírói szék Simon József zsidót Belgrádból szállított méz miatt 50 forint erejéig végrehajtja.

Sessio den 8-ten July anno 1722.

Resch contra juden Joseph Simon und vor disen von Belgrad hieher geführten hönig, welches aber durch aussrinen schaden gelitten, nicht aber gleichwie er probiret, hiervor stehen kann, bittet die unkosten per 21 fl. und den rest lauth contract per 29 fl. zubezahlen aufzulegen.

Resolutum: in paribus an den juden vnd hatt er bey so beschaffenen sach die richtigkeit in 4 wochen zu machen.

NB. den 27. July den judt zu exequiret worden ohne beylegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 2. — 108/a., b.

1722. július 14. A budai tanács határozata szerint Leidersdorfer Sabel zsidó részéről Schwingheimbre átruházott 200 forint követeléssel a telekkönyv terhelje meg a Wabler-féle házat.

Sessio den 14. July 1722.

Herr von Schwingheimb contra herrn Wabler puncto dem juden Säbel Leyderstorffer schuldigen 200 fl., welche schuldt von bemelten juden dem kayserlichen aerario a conto cediret wordten, suchet an eine praenotierung bey zu künfftigen Wablerischen haus verkauff.

Resolutum: das grundbuch hatt inn bemelds quantum auff das Wablischen vermögen zu praenotiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1722. — 408.

1722. július 20. A budai tanács Conradit és Eisenreichet értesíti, hogy Schwingheimb rajtuk követeli azt a 2000 forint Neuner-féle adósságot, amit Leidersdorfer zsidó engedell át neki.

Sessio den 20. July 1722.

Herr von Schwingheimb wegen von den juden Leiderstorffer an das kayserlichen aerarium gedihene Neunerischen schuld per 2000 fl. bittet pro salvatione dem Neuner, die nicht bezahlung an die Eisenreich und Conradi aufzulegen, biss er dissfahls contentiret seye.

Resolutum: man kan ohne wissen der herrn Conradi und Eissenreich nichts thun undt dahero mit ihnen hiemt communicirt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1722 — 430 – 1.

1722. július 23. *Simon Áron zsidó Roth Benedek aranyműves özvegyén 76 forintot követel, ki vagy fizessen, vagy védekezzék.*

Sessio den 23-ten July anno 1722.

Simon Aron contra Benedict Roth erben puncto debiti per 76 fl., da er zwar einige versaz, aber nicht glöckhlich, bittet ihnen die contentirung gerichtlich aufzulegen.

Resolutum: an die frau wittib der richtigkeit willen wo dagegen nichts einzuwendten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721–2. — 109/b.

1722. július 23. *Seeligman Herz budai zsidó tagadja, hogy egy bécsi aranyművesnek bármivel is tartoznék.*

Sessio den 23-ten July anno 1722.

Hertcz Selligmann repliciret dem burgerlichen goldtschmidt in Wien nichts schuldig zu seyn, da er wegen der quaestionirten sachen wegen einen dickhstein, so wenigsten ad 60 fl. zu schätzen, wie er jud probirn will, hat vor die auslösung geben müssen.

Resolutum: an den herrn mandatarium leutenannndt Pscherr, was in sachen weithers zu handlen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721–2. — 110/b.

1722. július 24. *Conradi és Eisenreich a budai tanács előtt tiltakoznak Leidersdorfer zsidótól Schwingheimbre átruházott Neuner-féle 2000 forintos adósság megfizetése miatt.*

Sessio den 24. July 1722.

Herr Conradi et Eissenreich repliciren wider, das von herrn von Schwingheimb eingegebene anbringen in puncto des von dem juden Leiderstorffer cedirten Neunerischen capitals per 2000 fl. an das kayserlichen aerarium contra postulatatum et de non contestando lite protestando.

Resolutum: an tit. herrn von Schwingheim und wirdt er solcher gestalt sein . . . anderst zu suchen wissen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1722. — 440.

1722. július 29. Joel budai zsidó elismeri, hogy Badianovicz Illés fiának 98 forint 90 dénár értékben eladott áru vételárát megkapta és ha erről kötelezvény jönne elő, úgy azt érvényteleníti.

Sessio den 29. July 1722.

Da zwischen Eliam Badianovicz vnd Jöell juden wegen vor jahren des ersteren sohn gegeben waaren eine praetension per 98 fl. 90 den. gewesen vnd aber bezahlet worden, gleich Jöell eingestehet, das er vollkommen in capitali vnd interesse contentirt worden, als wirdt hierdurch Badianovicz absolviert vnd richtig gestellet vnd obschon diser eine obligation derentwegen gegeben worden zu seyn glaubet, dahero dise repetiert, bekhennet er Joell frey, das weder er noch die seinige ob angeführten praetension willen was begehren werde, hätte keine obligation gehabt vnd wo sich auch wider sein wissen einige findten solte oder wurde, wäre sye nürgends zu attendiern, massen er solche hiemit cassiere, mortificiere vnd gantzlichen auffhebe.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 2. – 111/a., b.

1722. augusztus 13. Bürgl Joachim zsidó 18 forint követelése miatt Winkler halázmester az örökségéből ennyi értéket tartalékoljon.

Sessio den 13-ten Augusty anno 1722.

Joachim Bürgl contra fischermeister Winckhler in puncto schulder 18 fl. bittet lauth untern 17. Juny von herrn Coopman, alss mandatario gemachter instanz die contentirung nochmahlen ernstlich aufzulegen.

Resolutum: an herrn Winckhler vnd hat diser sovill von der erportion auff- vnd zuruckh zu halten, als die schuldt austraget.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 2. – 113/b. – 114/a.

1722. augusztus 19. Simon Áron zsidó és Roth aranyműves özvegye 3 héten belül kölcsönösen bizonyítsák be állításukat, a panaszolt lányának zálog ellenében adott 3 forint pedig azonnal fizetlessék meg a zálog visszaadása mellett.

Sessio den 19-ten Augusti anno 1722.

In sachen Simon Aron juden contra wittib goldtschmidtin Rothin puncto von diser ihrn seeligen mann extradiierter obligation ad 67 fl., dan pignorum in toto mit 88 fl., da beklagte wider die obligation excipiert nicht unterschreiben zu seyn, nichts von ihren mann zu haben

mehrere pfänder, als jud specificiert verlanget, jennes aber was ihr tochter in abwesenheit gegen 3 fl. versetzet, auslesen will, wirdt zu recht erkennt, es habe kläger jud zu beweisen sub termino 3 wochen, das beklagte von ihren verstorbenen mann was habe vnd zu bezahlen schuldig seye, 2-do gleichfahls die wittib wo sye sich der pfänder annehmen will, zubeweisen sub eodem termino, in weme alles bestanden, dann volgt weitherer beschaydt. Das von der beklagten tochter gegebene pfandt auf 3 fl., da es causa separata, seye klagender jud gegen refundierung gedachten 3 fl. sogleich zu restituieren schuldig.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 2. – 114/b. – 115/a.

582.

1722. augusztus 26. Mayr városi jegyző elismeri, hogy Resch és József zsidó között fennálló viszály elintézése a hatáskörébe tartozik.

Sessio den 26-ten Augusti 1722.

Ich Mayr habe commission zwischen den Reschen vnd juden Joseph eine auf abrechnung sich berueffende strittsach vorzunehmen vnd auszumachen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721. – 2. – 115/a.

583.

1722. augusztus 26. Bürgl zsidó kérésére a budai városi bírói szék figyelmezteli Freidenberget, hogy a zálogát 15 napon belül váltsa ki, mert máskülönben azt megbecsülik és eladják.

Sessio den 26-ten Augusti 1722.

Auf ansuechen juden Bürgls herrn Freydenberg zu intimieren, er habe das bey ihne versetzte pfandt sub termino 15 tagen auszulesen, als man in widrigen auf ferners anhalten gedachtes pfandt gerichtlich schätzen et tanquam insolutum einhändigen werde.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 2. – 116/b.

584.

1722. szeptember 9. Bürgl Joachim zsidó és Paur Péter budai polgár és bognármester között levő viszályban a budai városi bírói szék kimondja, hogy a zsidó követeléséből csupán a tatarozási költség vonható le, míg a többi tartozást 45 napon belül le kell fizetni, míg Leidersdorfer zsidónak 25 forintos kötelezvénye nem tartozik ide.

Sessio den 9-ten September anno 1722.

In sachen Joächim Bürgl juden contra Peter Paur burgerlichen wagnermeister eine bey den gericht in der Wasserstatt berechnung vnd

richtigstellung, dann rest per 12 fl. 7 kreitzer de anno 1720. den 27. May, item von dem beklagten gemachter replic, es wäre nemblich auch dazumahl die Leyderstorfferische obligation per 25 fl. contra beklagten produciert, abgerechnet, sodan der prothocollierte rest gezeiget worden, obschon das erste betreffend der beklagte richtigkeit gemacht zu haben vorgibt, wann er vor den juden zu gemeiner statt cammeramt 10 fl. gezahlet vnd einrechnet, was er nach des juden ausziehen, reparieren lassen mit 13 fl. 6 kreitzer, zumahlen aber klagender jud die 10 fl. von darumben widerspricht, weillen notorie selbe nicht ihme juden, sonder den burger, welcher wider obrigkeitlichen befelch juden bey sich gelitten vnd auffgehalten, dictieret worden. Wirdt zu recht erkhennt, es könne mentionierte 10 fl. beklagter keines weegs, wohl aber die reparations costen billich abziehen, das übrige aber sub termino 6 wochen 3 tag bezahlen. Betreffend die obenangeführte Leyderstorfferischer obligation zumahlen klagender jud vorgibet, wie nemblichen er die obligation zwar in handen nicht, aber länger, als etwas weniges über 24 stundt gehabt, dises zwar in anno 1719. bey seinen einziehen sie dann gleich restituieret, da beklagter nicht vermischen oder abziehen lassen wollen, das gerichts prothocoll aquaticae auch nur von berechnung zwischen sye beyde, nichts aber vor Leyderstorffer, tanquam tertio, meldet, übrigens die berechnung mit der zeit beym Bürgl gewester obligation vmb ein grosses differieret, selbe auch als wegen einer mercklichen post beklagter Paur, wo sie in der abrechnung verstanden gewesen wäre, zu sich hätte nehmen sollen vmb contra tertium sicher zu seyn, sodann pro obligatione zu praesumieren, obschon weithers beklagter Paur seine dem juden eigen gegebene recognitiones repetieret, vmb dardurch indirecte die miteinrechnung der Leyderstorfferischen obligation zu beweisen, da aber klagender jud des Paurn recognitiones cassiert vnd zerrissen zu haben vorgibet, vrsach er gerichtlich mit der abrechnung gesicheret, der gegentheill auch solche dazumahl und nicht erst aniezo begehren sollen, suo modo absolvieret wäre ohne ferners molestiert werden zu können, zu allem dem zwey jurati ex judicio aquaticae sich nicht erindern wollen, das die obligation bey der verrechnung angeführt worden wäre, deme auch zuekommet, das Leyderstorffer recognoscieret, wie kläger angebracht, das solcher die oftberührte obligation kaumb über 24 stundt in handen gehabt, wo doch zu seinen behueff er kläger ein besseres jüngst vor gericht allegierter massen er beklagte von ihme juden gehoffet, sodann wider sich approbieren muess, was den er vor sich angeführet, wirdt hiemit ferners zu recht erkhennt, es könne mit der angegebenen vnd prothocollierten abrechnung die Leyderstorfferische obligation keine connexion haben, müesse sodann der Paur das darin begriffene quantum ihme Leyderstorffer oder deren getreuen inhaber zu seiner zeit bezahlen.

1722. szeptember 12. Paur bognármester a budai városi bírói szék előtt bizonyítsa be, hogy nem ő, hanem Bürgl zsidó tartozik neki.

Sessio den 12. September 1722.

Paur burgerlicher wagner contra juden Bürgl in puncto an und gegenforderung, wegen welcher bereits bey einem löblichen stattgericht der sentenz geschlossen worden, mithin der Paur bey sperung des lesen den juden bezahlen solle, bittet dises verbott zu cassiren, dieweillen er probiren will, dass der jud schuldig seye.

Resolutum: das stattgericht hatt hieruber zu referiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1722. — 539.

1722. szeptember 16. Simon Aron zsidó bizonyítékait az özvegy aranyművesné tudomására kell hozni, hogy védekezhessék, míg Göttl ígéri, hogy Ech kapitánynak bizonyos kikötéssel feléven belül megadja a Leidersdorfer zsidótól neki átruházott adósságot.

Sessio den 16-ten Septembris anno 1722.

Obzwar mit Simon Aron contra die verwittibte goldschmidtin der zur prob angesetzte termin de dato 19-ten Augusti vor 8 tagen verstrichen, er sich auch dessentwegen bey herrn stattrichter gemeldet, bis an heunth aber in versambleten stattgericht verschoben, bringet er also ad probam nachgehendes vor, erstlichen hätte sie für ihren mann seeligen an andere leüth bereiths 300 fl. bezahlt, signanter an David Ulmer, warumb auch ihne nicht sie bezahlen solle, andertens hätte sie bey lebzeiten ihres manns öftters versprochen, sie wolle ihn vor ander bezahlen.

Deliberatum: communicetur mit der wittib vnd wirdt sie in defensam das fernere zu handeln wissen nach den ferien.

Herr Göttl verspricht an herrn haubtmann Ech die Leyderstorffische schuldt nach termin eines halben jahrs zu bezahlen, doch mit disen reservat, das er sich des geträydts wegen noch erklären werde.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 - 2. — 127/b. — 128/a.

1722. szeptember 16. Bürgl Joachim zsidónak Voglbacher és Strell asztaloszok elleni 113 forint követelését a telekkönyv jegyezze elő, hogy a ház árából fedezetet nyerjen.

Sessio den 16-ten Septembris anno 1722.

Bürgl Joachim contra tischler Voglbacher und Strell in puncto ihne schuldiger 113 fl. lauth obligation bittet, da den 11-ten Juny 1721. die auflag der bezahlung bereits ergangen, nictes aber erfolget, nunmehrö

executione mediante dahin anzuhalten, damit er wegen schaden, interesse und unkosten contentiret werden möge.

Resolutum: an das gemeine statt grundtbuch vnd wirdt dasselbe ersuechet die schuldt also zu praenotieren, damit auch dise von dem depositierenden kauffschilling bezahlt mögte werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 2. – 128/b.

588.

1722. október 29. A budai városi bírói szék Bürgl Joachim zsidónak négyféle peres ügyében hoz határozatot, míg Renner Ádám kereskedő, akire Leidersdorfer zsidó átruházta Winkler halázmesternél levő 19 forint követelését, borral lesz kifizelve.

Sessio den 29-ten Octobris anno 1722.

In sachen Jöachim Bürgl contra die Aurische erben puncto von 34 fl. 49 kreitzer vnd 27 emer vaass anforderung lauth copia commissionis von 5-ten Juny 1703., dann einen Pösingerischen attestato von 17-ten Augusti 1704., hierüber aber beklagter seith reiterierter der sachen durchsuechung vnd löblichen raths ratification sub 22. Juny 1706. vermög welcher Aurische erben biss auf 3 fl. 20 kreitzer absolvieret worden, wirdt zu recht erkhennt, es habe die sach allenfahls bey der raths ratification vnd absolution sein verbleiben.

In sachen jud Joachim Bürgl contra herr leüthenandt Winckhler puncto obligationis wirdt zu recht erkhennt, es habe beklagter leuthe- nandt dise schuldt vnd was sich von der Kokallischen verlassenschaft vermög theill-libell, zeiget, sub termino 6 wochen 3 tåg, wann nicht der sogenannte Steürer garthner den vorschuss thuet, die zahlung über seine abrechnung zu leisten mit dem vorbehalt gegen zuruckstellung der original obligation, welche er jud wider gewohnheit im ieczigen stattgericht zu produciern geweigert hat.

Item in sachen jud Jöachim Bürgl contra Matthiam Nattermann betreffend an- vnd gegenforderung, so sich beyder seiths auf verrechnung beziechet, wirdt die vor dem lesen angeordnete commission reassummieret.

In sachen Jöachim Bürgl contra Balthasarum Winckhler fischer puncto debiti von 28 fl. 34 kreitzer, da die schuldt eingestanden wirdt, andere mittl aber zur zahlung nicht fündig wirdt, zu recht erkhennt, es habe beklagter theill nach abzug der Rennerischen schuldt von 19 fl. mit heüriger weinfexung, wann beyde partheyen sich nicht vergleichen können, nach richterlichen schätzung vmb Martini zubezahlen.

Adam Renner burgerlicher handelsmann contra Winkhler fischer- meistern in puncto von disen dem Leiderstorffer schuldigen 19 fl., so ihme cediret worden, bittet von heurigen weinlesen ihme zu contentirn und derowegen das gerichtliche verbott ergehen zu lassen.

Resolutum: beklagter wirdt mit wein bezahlt werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 – 2. – 130/a. – 131/b.

1722. november 26. Paticz Mátyás rácnak Joelné zsidónővel szemben fennálló perében a budai városi bírói szék úgy ítélkezik, hogy a zsidónő a 15 akó bort köteles 22 forint 30 krajcár értékben átvenni, míg a rác 7 forint 30 krajcárt tartozik készpénzben fizetni a zálog kiváltása fejében. Ez összegből a zsidónő 5 forintot elenged.

Sessio den 26. Novembris 1722.

In sachen Raitcz Mathias Paticz contra jüdin Joellin betreffend einen in dem lesen gegebenen maisch den emmer per 2 fl. angehend, nachdeme klagender theill aber weder den accordierten preiss, weder selber auf wein oder maisch beschehen nicht probieren könne, da beklagte negieret vnd in abredt stehet, wirdt sodann zu recht erkhennt, es seye der wein so vill selber austraget, aus vrsach bekandter massen der maisch in dem lesen weith wohlfayler zu bekommen ware, nach der schätzung anzunehmen.

Nachdeme nun über vorstehende causam Matthias Bogner, Antoni Piesola vnd Matthias Natterman in dem lesen der maisch gesehen, ja auch gekostet vnd vnter ihren guten gewissen niemand zu lieb noch zu leyd bekhennen vnd aussagen, das die weinbeer erstlich ohnzeitig die kampff auch darbey gewesen vnd sonst keine gehabt habe, ja schlecht gewesen seye, disen nach der handt herr Kahr auch in dem keller gekostet hat vnd ingleichen referieret, das der wein sehr schlecht seye, dannenhero wirdt der wein per vota gerichtlich geschäczet der emmer per 1 fl. 30 kreitzer, so auff 15 emmer 22 fl. 30 kreitzer austraget, da nun die schuldt 30 fl., wirdt sye Joellin sodann den wein vmb disen preis behalten vnd er Rätcz Paticz den überrest zu auslesung des pfandts mit 7 fl. 30 kreitzer bezahlen vnd nechsthin zu gerichtshanden erlegen.

NB. die jüdin ware so resonabl, das wann der Rätcz paares geldt geben wurde, sie von der schuldt 5 fl. schenckhen wolte.

Budai bírói jegyzőkönyv 1721 - 2. — 138/a. — 139/a.

1722. december 5. A budai tanács Bürgl zsidót újólag a városi bírósághoz utasítja követeléseinek behajtása tárgyában.

Sessio den 5-ten Decembris 1722.

Bürgl jud bittet, weillen er von seinen schuldnern nicht kan contentiret werden, das löbliche stattgericht auch gar ville terminos machet, ein löbliches magistrat wolle pro justitia ihne hierzu verhelffen, damit er auch seine creditores ebenfahls befridigen und von disen entlediget werden möchte.

Resolutum: dem stadtgericht umb die gebühr und billigkeit zuzustellen, obschon man sonst informiret, das die specificirte schulden theils alt und abgethon, theills aber nicht vill erfodern seye.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1722. — 648 — 9.

591.

1723. január 9. A börtönben ülő Schlesinger Leeb zsidóért Schlesinger Mózes és Leidersdorfer Ábrahám zsidók kezességét vállalnak 70 forint erejéig. A budai városi bírói szék a peres felek között elszámolást rendel el.

Sessio den 9-ten January 1723.

Moyses Schlessinger vnd Abraham Leyderstorffer stehen für den juden Leeb Schlessinger, so im arrest vnd dennen fleischhackhern biss 70 fl. schuldig, dergestalten guet, das er sich von hier nicht begeben werde biss nicht die richtigkeit vollständig gepflogen solte seyn, im fahl aber er Leeb von hier entweichen wurde, sye würcklicher zahler wolten seyn, wie sie auch stipulatis manibus angelobet haben. Zumahlen nun aber der schuldner vorgibet, es seyen die 70 fl. oder sovill die praetension angeben worden, nicht richtig vnd berueffet sich auf eine verrechnung, dannenhero wirdt deliberieret, es seyen herr Laux mit dem notario in commissarios deputiert, welche bey der verrechnungs revision seyn und zu referieren haben werden, dann folget weitheres.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 — 1/a., b.

592.

1723. január 21. Bürgl Joachim zsidónak Kremplné asszony mindent megfizet, amiről bizonyítani tudja, hogy azt ő vette tőle, Winkler pedig 26 forintot lefizet, míg Paur bognármesternek további 15 napi haladék van adva a fizelésre.

Sessio den 21-ten January 1723.

Bürgl Jöachim contra frau Kremplin puncto debiti, da beklagte excipieret, sie halte sich ihrer weiblichen sprüchen, vndzwar wie zu ausmachung der Mereis- vnd Kremplischen massae von einen löblichen magistrat die commission schon angeordnet worden, jennes aber will sie zahlen, was er jud von ihrer handt weisen wirdt können.

Resolutum: der jud Bürgl, als kläger solle erweisen, das die frau beklagte auf die ausgenohmmene waaren anweisungs zettl gegeben oder sie sich sonst obligieret habe, folget sodann das weithere.

Auf des Joachim Bürgls juden an herrn Winckhler machenden praetension lasset er herr Winckhler durch seine schwägerin fischermeisterin Winckhlerin vor gericht erlegen usque ad liquidandam liquandorum interim a conto 26 fl.

In causa Paur wagnermeistern puncto debiti zuzolge eines löblichen magistrat untern 15-ten hujus ratificierten stattgerichtlichen spruch

vnd dessen vollziehung wirdt ihme Paur ex superabundanti zur bezahlung der schuldt an den Joachim Bürgl noch 15 tåg termin gesezet, widrigenfahls et in casu renitentiae auf begehren die execution erfolgen werde.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 5/a., b.

593.

1723. január 27. András csizmadia özvegye adja meg tartozását Ech kapitánynak, akire Leidersdorfer zsidó követelését átruházta.

Sessio den 27-ten Jenner 1723.

Herr haubtmann Ech begehret von der zischma Andraschin an den jud Leyderstorffer noch schuldigen quanti die bezahlung auffzuerlegen.

Deliberatum: weillen bekanndt, das die schuldt liquid, wirdt beklagte mittl vorschlagen zubezahlen, als mann nach der hypothech nicht verfahren müeste.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 10/a.

594.

1723. március 3. Teutsch Salamon zsidó Hubinger Pál budai hajósmesteren hiányzó ócskavasat követel. Erre nézve vagy fizetés törtéjék vagy elfogadható védekezés.

Sessio den 3-ten Marty 1723.

Salomon Teütsch jud contra Paul Huebinger burgerlichen schüffmeister in puncto eines geführten alten eysen, so er zu Almasch abgegeben, bittet, weillen er hierinfahls zu wenig gelüffertt, ihne sowohl zu diser satisfaction, als auch wegen causierten schaden vnd vncosten anzuhalten.

Resolutum: wann, wie angebracht, die sach sich also befindet, wirdt beklagter richtigkeit machen oder nechsthin im stattgericht eingeben, was er dagegen zu handeln.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 18/a., b.

595.

1723. március 10. Josics Tamás a budai városi bírói szék védelmét kéri Ech kapitánnyal szemben, mint aki Leidersdorfer zsidó hiteleit átvette, mert már 18%-os kamatot fizetett. Erre nézve elszámolás legyen.

Sessio den 10-ten Marty 1723.

Thomas Joschics contra juden Leiderstorfferischen cessionarium herrn hauptmann Ech in puncto von disen juden ihne Joschics mit anfang der rebellion gelichenen 100 fl., welche er aber mit 316 fl. 15 kreitzer

in unterschiedlichen abführungen bonificieret, weillen nun solcher gestalten das interesse auf 18 pro cento kohmete, bittet er umb gerichtliche hilffs mittl zu seinen regress gelangen zu können.

Resolutum: da die loss-sprechung oder das zuvill beehrte billich angesuchet wird, umb ausser stritt zu seyn, gehet es an dem herrn mandatarium und kan die berechnung vorgenommen oder wo wass einzuwenden, chest eingereicht werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 21/a., b.

596.

1723. március 10. Butre harangöntő a zsidó metszőtől ellopott és általa megvett mozsarat köteles ingyen visszaadni, hacsak a tolvaj elő nem kerül, akin a zsidó kárát megeheti.

Sessio den 10-ten Marty 1723.

In causa jud schächter contra den burgerlichen glokhengiesser Butre puncto eines dem juden gestohlenen und dem Butre umb einen leichten preyss verkaufften mörsers, welcher nachdeme der Butre den verkauffer nicht zu wissen vorgibet, wird der mörser dem juden dergestalten gerichtlich zurukh gestellet, dass er dem Butre das aussgelegte geld zubezahlen nicht schuldig seye, es wäre dann sach, dass der Butre den thätter noch angeben und er jud an denselben den regress wider suchen könnte.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 22/a., b.

597.

1723. március 17. Buda. Teutsch Salamon zsidóval különféle szállítások miatt előállott 2040 forint ellérés miatt Forstmayr hajósmester számoljon el.

Sessio Ofen den 17. Marty 1723.

Salomon Teutsch jud und kayserlicher munitions lifferant durch dessen bestelten contra Vorstmayr burgerlichen schiffmeister in puncto wegen unterschiedlichen lifferungen annoch zu verrechnen habenden 2040 fl. bittet, weillen er Vorstmayr über alles dises ein verbott bey herrn Mittermayr in Pest auf ein gewisses geld geschlagen, die relaxirung dessen, pro 2-do aber wegen fererer verrechnung den persöhnlichen vorstandt.

Resolutum: man glaubete, Vorstmayr thätte gutt bey so angegebene umbständten das verbott in Pest zu relaxiren und mit dem juden nechsthin sich sehen zu verrechnen, damit man ad clarum komen möchte.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 23/b.

1723. május 8. Paur bognármester kérését, hogy Bürgl Joachim zsidóval szemben fennálló viszályában bizottság küldessék ki, a budai tanács nem teljesíti.

Sessio den 8-ten May 1723.

Paur burgerlichen wagnermeister contra juden Joachim Bürgl in puncto an und gegenforderung bittet, ob die sach zwar schon coram iudice ventiliret und decidiret worden, man aber der juden subtile arth wider die christen ainss eine reassumirungs commission zu verordnen.

Resolutum: ess seye schon bey stattgericht und stattmagistrat eine abgeurtheilte sach, findet dahero die angesuchte commission keine stath.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1723. — 177.

1723. május 11. A budai tanács Paur Péter bognármester és Bürgl Joachim zsidó közötti viszályban a korábban hozott határozatokat fenntartja.

Sessio den 11-ten May 1723.

Peter Paur contra Joachim Bürgl juden in puncto pro et contra praetensionis schwebender streittsach, wessentwegen er schon vorhin appelliret und mit der sachen völligen vorstellung, nochmahlen appellationis modo bittet mit der execution inzuhalten und die sach in facie magistratus zu decidirn.

Resolutum: es hat bey dem in sachen untern 8-ten May ergangenen rathschluss sein verbleiben und wirdt das stattgericht auf anlangen des triumphirenden theills executive zu verfahren haben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1723. — 181 — 2.

1723. május 20. Bürgl Joachim zsidónak Glavodanné asszony tartozása kiegyenlítése címén fizessen egy forintot, miből az asszony 30 krajcárt azonnal megad, a 30 akó pálinkát pedig, melyet Günsburger Salamon zsidó eladott Ofner Gottliebnek, ki azonban fizetni nem tud, a zsidó vegye vissza, míg Otné bécsi asszonynak Coeff Mózes zsidó 7 forint adósságát a pesti Medárd-napi vásárig egyenlítse ki.

Sessio den 20. May 1723.

Joachim Bürgl klaget die Glavodanin per 2 fl. vermög abrechnung und prothocolls extract den 27. Juny 1721., dise aber dagegen einwendt, er jud habe bey ihr 3 tag nach der verrechnung gepresset und ihr, sit

venia, ein parr strimpff versprochen, der jud aber es laugnet und meldet, er habe ihr in denen waarren genug nachgelassen. Wird hierüber resolviret, sie Glavodanin solle zu abthuung der völligen schuld 1 fl. bezahlen.

Zahlet gleich in instanti 30 kreitzer, die übrige helffte mit nechsten zu gerichtshandten zu erlegen versprechet.

In sachen Salamon Günstzburger contra Gottlieb Ofner puncto verkaufften 30 emer brandwein, so in geld 157 fl. 30 kreitzer betraget und beklagter Ofner dessentwegen auf 4 monath den 18. Novembris 1722. ein wechssl-zettul von sich geben, dises aber nicht bezahlt, sondern expiret, auch beklagter Ofner noch dato nicht die zahlung leisten zu können vorgibet, wohl aber auf zwey jahr auf das neue sich verobligiren wolle, kläger aber sich hierein nicht einlassen will noch könne, sondern seines in handten habenden wechssl-zettul halte, der brandwein in sich selbstem aber unter den pettschafft noch vorhandten, wird dann zu recht erkehnet, es habe der kläger den brandwein zurukhzunehmen so mehrer, alss der wechssl termin verstrichen und für sich null und nichtig, auch auff den anerbottenen termin nicht einwilligen will und er Ofner auch dermahlen zu zahlen ausser standt sich befinden thuet. Betreffend die machende anforderung der fühl, weillen beklagter vorgibt, es seyen die vässer vorhin nicht voll gewesen, wird dises auch dermahlen gegen einander compensiret und aufgehoben.

Jud Moyses Coeff ist frauen Ottin in Wienn schuldig 7 fl., verspricht die bezahlung biss künftigen Medardi markh im Pest.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 33/a. — 34/a.

601.

1723. május 26. Winkler hadnagy tégéri, hogy a legközelebbi bírósági ülésen Bürgl zsidót kifizeti, ha viszont ez a kötelezvényét visszaadja, míg Paur Péter tegyen eleget Bürgl zsidóval szemben hozott bírói végzésnek és tanácsi határozatnak.

Sessio den 26. May 1723.

Herr lieuthenant Winkhler verspricht den Bürgl seine schuld auf zukünftigen gerichtstag alsogleich zu bezahlen, wann er ihme seine in handten habende obligation dazumahl produziren und zu gerichtshandten legen werde.

Peter Paur thuet zu folge des untern 9-ten Septembris 1722. aussgefahlenen sentenz und nechsthin ferers verabfasten deliberati de dato 20-ten hujus die in rem judicatam verfallene schuld über abzug der vorgesehenen reparations unkosten in facie judicii mit 9 fl. 1 kreutzer an den juden Bürgl abführen und bezahlen, worüber er Peter Paur auch von seithen des stattgerichts sicher gestellet worden ist.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 37/b. — 38/a.

1723. május 28. Bürgl Joachim zsidónak Meyling városi jegyző után maradt követelését, ha az elszámolást nyert a város részére, ez esetben a tanács megléti, máskülönbén a hagyatékhöz tartsa magát.

Sessio den 28-ten May 1723.

Item des Joachim Bürgls in puncto einer noch von dem Meyling syndico seeligen herrührenden schuldt.

Resolutum: es seye dissfahls die Meylingische rechnung aufzuschlagen, so er das quantum der statt verrechnet, wäre es die statt zu bezahlen schuldig und in solchen fahl ist es dem juden an seiner schuldigen portion abzuschreiben. So es aber in der rechnung nicht einkomet, möge der jud sich an die Meylingische verlassenschaft halten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1723. — 206.

1723. június 2. Kneifel budai polgárt és vendéglőst, aki 200 forinttal, a Kurtz-féle házban lakó zsidót pedig, aki vagy 50 forinttal adósa Geiger sörfőzőnek, a városi őrmester első figyelmeztetésben részesítse a fizetés miatt.

Sessio den 2. Juny 1723.

Dem burgerlichen gastgeeb Kneifel, item dem juden in dem Kurtzischen hauss, welcher erstere zweyhundert, der andere aber etlich funffzig gulden an den breymeister Geiger schulden, wird ihnen durch den stattwachtmeister der zahlung wegen die erste ermahnung von gericht auss zu wissen gemacht und bedeutet.

Budai birói jegyzőkönyv 1723. — 42/a.

1723. június 2. Ech kapitány kérésére Leidersdorfer zsidótól átvett adósságok behajtása érdekében a budai városi birói szék Göttl, azután Paur Péter és végül Paulovich rác ellen ítéletet hoz.

Sessio den 2. Juny 1723.

Herr haubtmann Ech contra herrn Göttl in puncto debiti einer übernommenen Leiderstorfferischen schuldt per 72 fl. 30 kreitzer, item contra Peter Paur puncto debiti per 25 fl., dann den alten Rätzen Paulovich per 18 fl. interesse bittet, da er von keinen disen einige contentirung erhalten kann, die gemessene bedrohung, undzwar den ersten bey wirkhlichen execution aufzulegen.

Resolutum: ad 1-mum hat beklagter seinen vor gericht untern 16. Septembris 1722. gethanen versprechen gemess die schuld zu contentiren und sich des getrayds zu declariren, 2-do ist Paulovich zu herrn kläger umb seine convenienz in persona verwisen worden, 3-tio betreffend den beklagten Paur wird die sach mit nechsten stattgericht vorgehomen werden und dann das weithere folgen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 45/b. — 46/a.

605.

1723. június 21. Paur Péter budai polgár Bürgl zsidó után fizetett 10 forint porció visszanyerése érdekében tegyen hivatalos bevallást.

Sessio den 21. Juny 1723.

Peter Paur bringet an, welchermassen er anno 1720. wegen eingehommenen juden Bürgl und derowegen dictierten portion per 25 fl. a conto 10 fl. bezahlet habe, da aber die erinderung zu spath geschehen und der jud der zünss schon angetretten, auf beschehene aufkündigung aber lauth producierender attestation vor alles guettzustehen versprochen, bittet er umb eine modalität zu sprechen, wie er zur refusion gelangen könne.

Resolutum: wann fassio legalis und in authentico wirdt beygeleget werden, folget weitherer bescheidt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1723 — 256 — 7.

606.

*1723. június 30. Leidersdorfer zsidótól Schwarzenberg ételmezési főbiztos által átvett adósokat a budai városi bírói szék felszólítja a fizetésre és ugyan-
ezt teszi Paur Péter budai bognármesterrel is, aki az említett zsidó után
Ech kapitánynak 25 forinttal tartozik.*

Sessio den 30. Juny 1723.

Dem Ferdinand Landstorffer wird gerichtlich auferleget, dass er sich bey titl. herrn oberproviant commissarii von Schwartzenberg wegen der Leiderstorfferischen schuld verstehen solle und damit das stattgericht nicht mehr dessentwegen überlästiget oder mit dem gerichtlichen compelle zu verfahren gezwungen müeste werden.

NB. Also ist der extract auf den Erhardt Neuner, denen goldschmid Rothischen erben, Thomae Terpin, Elisabethae Spieglin und Salome Langin gewesten dekhenmacherin jeden in sonderheit ex officio durch den stattwachtmeister zugeschikhet worden.

Herr haubtmann Ech klaget schröfflichen den Peter Paur burgerlichen wagnermeister wegen einer Leyderstorfferischen schuld per 25 fl., von welchen er die original obligation in handten und in praesentiarum die contentirung nicht habhafft werden kann, bittet nochmahlen die gerichtliche auflaag mit der execution.

Deliberatum est: beklagter hat heunt über 14 tag die richtigkeit zu pflegen, alls im widrigen mann exequiren müste.

.....

Herr obercommissarius von Schwartzenberg bittet jenen schuldnern, gleichwie vor specificiret, es bedeuten zu lassen, damit sie die Leiderstorfferischen bey ihnen hafftende capitalien und interesse abführen möchten, umb hierinnen das kayserliches aerarium nicht leiden dörrfte, weillen der jud dahin schuldet.

Resolutum: man ist der innenbenannten specificirten schuldnern prothocollando ingedenkh gewesen und hat jeden in sonderheit der richtigkeit wegen das decretum ex officio gerichtlich zustellen lassen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 57/b. — 59/a.

607.

1723. június 30. Günsburger zsidó Ofner Gottlieből váltó alapján 157 forint 30 krajcárt követel. Ebben az ügyben a budai városi bírói szék korábbi határozata marad érvényben, míg Göttl észrevételeit Leidersdorfer zsidó után maradt adósságra nézve Ech kapitány tudomására kell hozni.

Sessio den 30 Juny 1723.

Jud Güntzburger contra Gottlieb Ofner in puncto eines an ihme aussgestellten wechsslbrieff per 157 fl. 30 kreitzer auf 4 monath, welcher den 18. Marty schön verfahren gewesen, bisshero aber wegen unterschidlichen aussflüchten nicht bezahlet worden, bittet umb rechtlichen hilffsmittl zu den seinigen zu gelangen.

Resolutum: man beziehet sich auf das untern 20. May in sachen schon aussgefahlene deliberatum.

.....

Herr Göttl uxorio nomine contra herrn haubtnamn Ech, alls cessionario des juden Leiderstorffer wegen einer schuld und derowegen vermittels einer klag ihne jüngst angedrohter execution bittet ihne hiemit zu verschonen, ursachen in der sach annoch einige quaestiones entstehen, item wie er aniezo nicht in standt stehe solche zu bezahlen, dann auch in facto alieno versire, dass also herr kläger sich indessen anderst sicherstellen könne.

Resolutum: ex superabundanti an herrn klägern, ob er mit disen zufriedn seye.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 60/b. — 61/b.

1723. július 12. Schwarzenberg élelmezési főbiztos érdekében a budai városi bírói szék meghagyja a városi őrmesternek, hogy Leidersdorfer zsidó adóseit szólttsa fel fizetésre, míg Paur Péter bognármester a legközelebbi törvény-széken jelenjen meg, hogy Bürgl Joachim zsidóval való viszálya rendeztessék.

Sessio den 12. July 1723.

Herr von Schwartzenberg kayserlicher oberproviant commissarius meldet, wassmassen sich auf jüngstes decretum de 20. elapsi einige Leiderstorfferische schuldner zwar angemeldet, einige aber mit lähren excusationen hinterbliben, also zu nichts gelangen werde, wo nicht juxta consuetudinem legalis solutionis terminus denen auferleget wird.

Resolutum: es ist in pleno consessu dem stattwachtmeister ex superabundanti die commission mit einer specification deren schuldnern gegeben worden, dass sie sich alle und jede insonderheit bey (titl.) herrn instanten, alss creditori sowohl des capitals alss interesse insonderheit aber pro termino solutionis conveniren mögen und sollen.

Herr vormund nomine des burgerlichen wagnermeisters Peter Paur contra juden Joachim Bürgl intercediret mit reassumirung des völligen casus vor disen und bittet jus et justitiam ihme widerfahren zu lassen.

Resolutum: an Peter Paur burgerlichen wagnermeister, welcher mit disen libell auf zukünftigen stattgericht persönlich zu erscheinen haben wird, umb die sach finaliter ausszumachen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 — 62/b. — 63/b.

1723. július 21. Paur Péter bognármesternek a budai városi bírói szék megengedi az új perfelvételt, miért is Bürgl Joachim zsidó 15 napon belül az elszámolását írásban nyújtja be.

Sessio den 21. July 1723.

Wilhelm Mathy pro parte Peter Paurs burgerlicher wagnermeisters contra juden Joachim Bürgl und der Leiderstorfferischen schuldsachen mit eben disen petito, gleichwie jüngsten untern 12. currentis notiret worden.

Resolutum: das beneficium novi wird hiemit indulgiret und gehet solches an den beklagten juden Bürgl, welcher sub termino 15 tägen die mit dem Peter Paur gepflogene abrechnung und gemachte richtigkeit schrüfftlich zu zeigen und anzugeben haben wird.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 65/b. — 66/a.

1723. augusztus 9. *Neugebohrn megkeresztelkedett zsidó professzornak a budai tanács 6 forint segélyt ad.*

Sessio den 9. Augusty 1723.

Neugebohrn getauffter jud und gewester professor linguae sacrae bittet in ansehung er anderst wohin keine hilff zu suchen weiss, ihne eine christliche beysteur zu thun, damit er alss ein convertit sein stükh brod mit einer wüthschafft suchen möge.

Resolutum: das statt cammerambt hat supplicanten zu einen christlichen beytrag sechs gulden zu verabfolgen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1723. — 332 — 3.

1723. augusztus 25. *Paur Péter bognármester esküt tesz le Bürgl Sámuel zsidó hagyatékból származó 10 forint 48 krajcár követelésére nézve és erről a hadbiztosi hivatal hivatalos értesítést nyer.*

Sessio den 25. Augusti 1723.

Peter Paur burgerlicher wagnermeister leget zu besserer liquidirung seiner anforderung per 10 fl. 48 kreitzer an die Samuel Bürgliche verlassenschafft das juramentum suppletorium ab und ist solches an das löblichen auditoriat ambt attestationaliter zu extradiren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 70/b. — 71/a.

1723. augusztus 25. *Günsburger Salamonné zsidóasszonynak azt a kérését, hogy a pálinka feltöltésére fordított 71 itcét Ofner Gottlieb fizesse meg, a budai városi bírói szék elutasítja, ellenben a 13 forint követelés felét, azaz 6 forint 30 krajcárt megtéli.*

Sessio den 25. Augusti 1723.

Da zufolge des untern 20. May schon gerichtlich aussgefahlenen deliberati abermahl die Salomon Güntzburgerin wegen des ihr von dem Gottlieb Ofner adjudicirten brandwein kläglich moviret erstlich, das der brandwein gegen von ein jahr abgeschlagen und selbe allein gegen 13 fl. verlichen solle, andertens habe sie von obigen 20. May biss anhero 71 halbe verfühlet, verlanget also von beyden die bonification oder refusion.

Deliberatum est: man findet nicht, wie Gottlieb Ofner zur bonification der fühl angehalten könne werden, indeme von der gerichtlichen judicatur an der brandwein nicht mehr sein, sondern der klägerin eigen gewesen ist, habe sie also auch ihr eigen guett gefühlet, betreffend den

abschlag des preys solle er Ofner pro redimenda vexe gegen extradirung seines wechssl-zettuls die helffte mit 6 fl. 30 kreitzer an den Güntzburger oder die seinige bezahlen und ist sodann alles mithin gerichtlichen abgethan.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 72/b. — 73/a.

613.

1723. szeptember 1. Bürgl Joachim zsidó a legközelebbi bírósági tárgyaláson Winkler hadnagyra vonatkozó kötelezvényét adja át, mert csak ezután történhet meg az elszámolás.

Sessio den 1. September 1723.

In persöhnlich vorstandt herrn lieuthenant Winkhler und Joachim Bürgl juden puncto anforderung und zusamben rechnung wird dem Bürgl auferleget, er solle auf zukünfftigen stattgericht des herrn leuthenant Winkhler original obligation zu gerichtshandten einlegen, dann wird wegen der zusamben rechnung das weithere gerichtlich ordiniret werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 76/b. — 77/a.

614.

1723. szeptember 9. Ech kapitány és Paur Péter bognármester ügyét Leidersdorfer zsidó-féle 25 forint adósság tárgyában a budai városi bírói szék ismét a tanács elé terjeszti, míg Löw Jakab zsidó ügy Voglbacher asztalosmester 26 forint 35 krajcárnyi, mint Strell Mátyás 15 forint 54 krajcárnyi adósságát Piginonál fennálló tartozására utalja át.

Sessio den 9. September 1723.

Nachdeme auf klag (titl.) herrn haubtmann von Ech abermahlen unter den 3-ten hujus in plena sessione amplissimi magistratus der vorlängst untern 9. September 1722. sub judicatu herrn Vanosi, als damahls gewesten herrn stattrichters, gefühlte sentenz und deliberatum contra Peter Paur burgerlichen wagnermeister betreffend 25 fl. Leyderstorfferischer schuld secundario revidiret und gleichwie das erste mahl zu kräftten und recht gesprochen zu seyn erkehnet, folglich in rem judicatum erwachsen und nichts weither eingewendet könne werden, sondern vollkohmentlich stehen müesse, ja die bezahlung krafft dessen ein stattgericht dem Peter Paur auferlegen solle mit publicirung des sentenz und da herr stattrichter an heunt praesentia herrn haubtmann von Ech und des beklagten Paur alles der ordnung nach referiret, der sentenz iterato verlesen worden, die bezalung auch zuzolge dessen dem Peter Paur auferleget, repliciret diser in instanti, er habe es einmahl schon bezahlet, könne es nochmahlen nicht zahlen und will es mit einen jurament beteuren, dass es abgerechnet worden seye. Welche sothane pro-

testation, da von seithen dasigen herr statrichter und assessoribus die schuldigkeit nach befehl eines loblichen magistrat observiret und vollzogen worden, wird dise causa ob renitentiam an einen löblichen magistrat abermahlen remittiret.

Voglbacher tischlermeister über die vor gericht heunt gepflogene abrechnung bleibet dem Löw Jacob juden schuldig 26 fl. 35 kreitzer und wird der Voglbacher mit diser schuld in toto von dem juden Löw an herrn Piginio angewisen, dahingegen werden die instrumenta cassiret.

Über heunt mit dem juden Löw und Matthia Strell gepflogene berechnung verbleibt der Strell ihme juden schuldig 15 fl. 54 kreitzer, welche der Löw Jacob ebenfahls an herrn Piginio zu abstössung seine dahin restirenden schuld in toto anweist und werden die Strellische obligatoriales cassiret.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 77/b. — 79/a.

615.

1723. szeptember 15. Forster Dániel fizesse meg minél előbb 5 forint 30 krajcár tartozását Bürgl Joachim zsidónak, míg Turtltaub neje, Jarschina elismeri, hogy Bürgl Joachim zsidónak 9 forinttal adósa.

Sessio den 15. September 1723.

Den Daniel Vorster wird gerichtlich auferleget dem juden Joachim Bürgl die lauth extradirung der obligation schuldige 5 fl. 30 kreitzer plus minus ehest zu bezahlen.

Die Jarshina, anjezo Turtltaubin bekehnet vor gericht, das sie dem juden Joachim Bürgl lauth obligation de anno 1699. 9 fl. schuldig seye, beruffet sich aber auf ihren mann, der da das mehrere hiervor leisten wird.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 81/a.

616.

1723. szeptember 18. A budai városi bírói szék Neuner Erhard ügyét, aki 2000 forinttal tartozik Leidersdorfer Mayr Sabel zsidónak, mely összeg után felszámítható kamatok f. évi június 30-ig 123 forint 12 krajcár kivételével rendezve vannak, a tanácshoz terjeszti fel további intézkedés végett.

Sessio den 18. September 1723.

Erhardt Neuner auf beschehene gerichtliche citation recognosciret an heunt in pleno consessu judicii, das er lauth obligation an den juden Mayr Säbl Leyderstorffer gegen realer hypothec auf sein hauss aufrecht schuldig seye in capitali baar 2000 fl. Betreffend die von zeit der obligation biss anher pro rato temporis verfallene interesse habe er wegen den hauss-zünss erstlich sich mit gedachten juden Leyderstorffer, ander-

tens in abwesenheit dessen mit seiner frauen die interesse biss ultimam Juny 1723. ausser 123 fl. 12 kreitzer, so er noch zu bezahlen schuldig zu seyn gestehet, völlig schon verrechnet. Dann a prima July anni currentis die weithere forthlauffung der interesse und da jud Säbl Leidersdorffer mehrer an (titl.) herr kriegs-commissarium von Schwingheim angewisen und nunmehr auch von der an (titl.) herrn oberproviant commissarium von Schwartzberg dises cediret worden, protestiret er das zuvill angesetzte per 237 fl. und übernehmet solches zu seiner zeit mit dem juden ausszumachen.

Wie nun aber das capitale liquidum mit denen obbenanten interesssen die abführung an (titl.) herrn von Schwartzberg zufolge seines klagbelli bezahlet und abgeführt möchte werden, massen man vigore officii von seithen des stattgerichts die justiz zu administriren schuldig ist, declariret sich in antwort gedachter Erhardt Neuner, das gleichwie er einer hochlöblichen königlichen delegirten commission in beyseyn herrn doctor Stokhers und herrn Monticelli eröffnet habe, das er ehe und bevor solch ernantes capital mit seinen interesssen nicht bezahlen könne noch wolle, biss nicht die strittsach seines hauss betreffend entweder durch hochgedachten hochlöblichen königlichen commission abgemachet werde und fahls es da nicht geschehen könnte, zu seiner mayestät gar den recursum zu nehmen, wie er es auch in his formalibus mit producirenden prothocolls extracten (titl.) herr hoffcamer-rath graffen von Löwenburg remonstriret, welcher auch dise causam herrn von Zenegg übergeben und recommendiret habe, mithin, wie imer man nun von seithen des stattgerichts die schuldigkeit des ambt thuen wollen, so findet man die renitentia auss des schuldners anführungen von selbst, welches zu den ende hiemit indessen solenissime protestiret wird, umb nicht arguiret werden zu können de non administranda justitia.

Deliberatum est: weillen dise causa wegen hypothecam notam des grunds nach sich ziehet und notabilem summam betrifft, andertens des Neuners mit seinem mitnachbahren habenden grunds stritt und deswegen eingelegten protestation keine connexion nicht habe mit der bezahlung, alss solle alles einen löblichen magistrat umbständiglich referiret werden, wass weithers in sachen zu thuen und vorzukehren seyn werde.

Budai birói jegyzőkönyv 1723. — 81/b. — 83/a.

617.

1723. szeptember 23. Schwarzenberg főbiztosra átruházott Leibersdorffer zsidó követelesei tárgyában Neuner és Landsdorffer adósokat a budai tanács figyelmezteti, hogy amennyiben nem fizetnek, úgy házaik árverés alá kerülnek.

Sessio den 23-ten Septembris 1723.

Stattgerichts relation in puncto der Layderstorfferischen schulden, welche von diesem juden an den herrn obercommissarium von Schwartzberg cediret worden und dieser nun urgiret, meldet, wassmassen die

interessirte burger citiret und des zahlungs termin ernstlich befraget worden, welche auch alle sich accomodiret ausser den Neüner und Landtstorffer, deren einer sich ihres hauskauff halber und praetendirenden grundt auf diese, der ander auf jene arth ausreden wollen.

Deliberatum: das grundtbuch hat das Neünerisches und Landtstorfferisches hauss mit affigirung des zettels dem plus offerenti fayll zu biethen und solcher gestalten diese renitentes debitores zur raison zu bringen, iedoch ein solches vorhero beeden zu allen endlichen überflus nochmahlen zu erinderen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1723. — 445 — 6.

618.

1723. szeptember 24. Bürgl zsidó 170 forintot követel Freudenbergtől, kinek Buda városánál őrzött pénzére leltást kér, azonban ebben már más valaki megelőzte.

Sessio den 24-ten Septembris 1723.

Bürgl contra herrn von Freydenberg puncto debiti per 170 fl. capital mit 8 pro cento interesse, welches er auch also bezahlen müssen, bittet, weillen es schon 10 jahr anstehet und keine widerbezahlung erhalten kan, umb ein verbott auf dessen bey gemeiner statt ligendes geld.

Resolutum: es ist schon eine andere parthey in via juris vorkohmen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1723. — 454.

619.

1723. október 26. József Simon és Hirschl Joel zsidók évi 50 birodalmi tallért hajlandók fizetni abban az esetben, ha a többi zsidónak a pálinka árusítása meg lenne tiltva. A budai tanács a legközelebbi tanácsülésen tárgyalni kíván velük.

Sessio den 26. Octobris 1723.

Joseph Simon und Joel Hirschl erbietten sich jährlich 50 reichsthaler zu praestiren, wann die hin und wider sowohl von Alt-Ofen, als auch hier circulirende und den brandwein halbweiss herumb tragende juden abgeschaffet und es ihnen allein zugestandten würde, salvo tamen civico quaestu quocunque.

Deliberatum: supplicanten haben bey nächster raths session persönlich zu erscheinen und sich näher zu erklöhren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1723. — 477.

A legközelebbi tanácsülési jegyzőkönyvben e zsidók megjelenésének semm i nyomát sem találtam.

1723. december 1. A budai városi bírói szék Schmidt Péterné ácsmesterné panaszára felszólítja Bürgl Joachim zsidót, hogy újévig a zálogtárgy átvétele ellenében egyenlítse ki 200 forint adósságát.

Sessio den 1. December 1723.

Frau Peter Schmidin zimmermeisterin klaget den juden Joachim Bürgl gegen einen in unterschiedlichen sachen, so in judicio eröffnet und revidiret worden bestehenden silber versatz per 200 fl. capital und verlanget über bereits zwey jährige ausswarthung die contentirung.

Deliberatum est: es wird dem Joachim Bürgl hiemit biss zukünftigen Neuenjahr der termin gerichtlichen gesezet, in welchen er ohnfehlbarh gegen den versatz die bezahlung zu entrichten haben werde, widrigen fahls auf klägerin anlangen das weithere dann gesprochen solte werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 94/a., b.

1723. december 6. Schwarzenberg sürgetésére, ki átvette Leidersdorfer zsidó követeléseit, a budai tanács az adósoknak még 15 napi határidőt engedélyez a fizetésre.

Sessio den 6. Dezembris 1723.

Herr von Schwartzenberg bittet ihne die endliche cathgorische resolution, anerwogen er länger nicht zuwartten, sondern andere compellirungs mittel zu ergreifen gänzlich entschlossen ist, ohnschwehe zu ertheillen, in der mit denen Neüner, Landstorffer und anderen Leidersdorfferischen creditorn hafftende schuldsach, welche sich stättshin, undzwar schin in die 9 monath über öftters eingelegte klag bey den stattgericht renitent erzeigen.

Deliberatum: man will ex superabundanti auf relation herrn stattrichters über so vill bereits verstrichene terminen von rath auss die bezahlung allen ernst auferlegen, damit sub termino quindenae richtigkeit geflogen werde.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1723. — 527.

1723. december 15. Winkler hadnagy 108 forint 12 krajcárt követel Bürgl Joachim zsidótól, kinek ezzel szemben ellenkövetelései vannak, míg Hertzl zsidó újévig 44 forint 15 krajcár tartozását fizesse meg Fleischänderl Simonnak, akitől visszakapja zálogát.

Sessio den 15. December 1723.

Herr lieuthenant Winkhler leget zu gerichtlichen handten ein verrechnung per 108 fl. 12 kreitzer, so er an den juden Joachim Bürgl anforderet und weillen aber auch der jud Bürgl dagegen an herrn Winkhler

einige praetension zu formiren habe, alls wird eine abschrift von diser verrechnung auss der cantzley dem juden zuzustellen seyn, das original aber ist aufzubehalten.

Dem juden Hertzl und seinen weib wird hiemit ex officio gerichtlichen auferleget, das selbe den bey den Simon Fleischänderl gegen 44 fl. 15 kreitzer ligen habenden versatz biss zukünfftigen Neuenjahr auslösen sollen, alls im widerigen alles gerichtlichen geschäzet und an der schuld dem creditori eingantwortet solle werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723. — 96/a. — 98/a.

623.

1723. december 17. Lihmer a Kurtz-féle gabonát Pollák Jakab zsidónak mérje föl és a fizetésre nézve egyezzenek meg.

Sessio den 17. Dezembris 1723.

Herr Lihmer hat den juden Jacob Pollak das Kurtzische getrayd vorzumessen und mit ihm dorüber auf leydentliche termin der zahlung halber den accord zu schliessen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1723. — 544.

624.

1724. január 5. Fleischänderl festőnek Herzl zsidó tartozását ha 8 napon belül nem adja meg, ez eseiben zálogtárgya eladás alá fog kerülni.

Sessio den 5-ten January 1724.

Über das unter 15-ten Decembris verlittenen jahrs gerichtlich ausgefallenen deliberatum wegen von dem juden Hertzl an den mahler Fleischänderl gegen 44 fl. 15 kreitzer eingelegten versatz erscheint an heünth die mahlerin vnd verlanget entweder die einschätzeung des versatzes oder gegen disen das geldt, mithin wirdt dem Jacob Löw, so anstath des Hertzl oder Hertzlin erschinen, aufferleget, das er mittl machen solle den versatz auszulesen, als im widrigen nach 8 tägen der mahlerin frey stehet solcher, so guet sie könne, zuverkauffen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723-4. — 99/b. — 100/a.

625.

1724. január 10. Ech századosnak Paur Péter bognármester 8 napon belül fizesse meg azt a 25 forintot, amellyel Leidersdorfer zsidónak tartozott, hacsak ez ellen elfogadható kifogása nincsen.

Sessio den 10-ten January 1724.

Herr hauptman Ech contra Peter Pauer burgerlichen wagnermeister begehrt die contentirung vermög der ihm cedirten Leyderstorfferischen obligation per 25 fl.

Deliberatum: weillen beklagter in den mit dem juden Joachim Bürgl abgeführten process nicht erwiesen, das die Leyderstorfferische obligation in der vor dem gericht in der Wasserstatt zwischen ihne undt ernenten juden gepflogenen abrechnung eingekommen seye, in welchen fall der Leyderstorffer oder nunmehr dessen herr cessionarius sich billich an dem Bürgel zu halten gehabt hätte, wohl aber gedachtes gericht lauth des schon öftters ratificirten und längsten in rem judicatum erwachsenen stattgerichts deliberati das contrarium recognosciret, dass nemblich bey ermelter ab- undt zusammenrechnung besagte Leyderstorfferische obligation von seithen des Bürgels nicht produciret, folgsamb auch beklagter Peter Paur wegen dieses judens nicht ein oder angerechnet wordten und daher bey cräfften verblieben ist, als hat beklagter die contentirung innerhalb 8 tügen bey vermeydung weitherer gerichtlichen compellirung mittels ohnfehlbar zu leisten. Es wäre dan sach, das selber wider das instrumentum obligationis selbst oder die cession einige erhebliche exceptiones zu exponiren hätte, welche bey nächsten raths session einzugeben undt wie sich gebührt, zu verificiren wären.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1723. — 7–8.

626.

1724. január 12. Jakab József zsidó a zsinagógának 17 forinttal tartozik, melyet 15 napon belül fizessen meg, míg Löffler János György pokróckészítő, aki 22 forinttal adósa e zsidónak, ennyi értékű pokrócot adjon át a bíróságnak.

Sessio den 12-ten January 1724.

Jacob Joseph jud restiret der communität schüel 17 fl. wegen empfangener frucht vnd weillen die 2 deputierte schon zum 4-tenmahl alhier gewesen vnd solche schuldtforderung solicitieret, aber nichts habhafft werden können, auch einen gulden vncosten praetendieren, alss ist ihme jud Jacob Joseph terminus quindenae zur zahlung hiemit gerichtlichen gesezet worden. Indeme aber jud auch den burgerlichen kotzenmacher Hannss Georg Löffler vmb 22 fl. klaget, so wirdt vnd das die vorstehende schuldt desto sicherer gezahlet mögte werden, wirdt den burgerlichen kotzenmacher aufferlegt, das er vmb seine schuldt an den juden sovill kotzen zu gerichtshanden einlegen solle.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723–4. — 103/b.

627.

1724. január 17. A budai zsidóság a rájuk kivetelt adóból 120 forintot 3 héten belül ígér megfizetni, míg a másik 120 forintra a budai tanács egy kevés ideig hajlandó elvárni.

Sessio den 17-ten January 1724.

Judenschafft vermög ihnen sub dato 4-ten January zugeschikhten decret, das von vergangenens per 120 fl., in gleichen vor gegenwärtiges

jahr 120 fl. portions quantum sub termino 3 wochen zu erlegen, erklä sich 120 fl. pro interim zu erlegen, der überrest wegen bitten annoch in geduldt zu stehen, ingleichen wider die etwan morosos mit der execution an die hand zu stehen.

Deliberatum: supplicante haben pro interim die 120 fl. gegen quittung bey nächster raths session zu erlegen, da man mit der ander halben scheid noch auf eine kurtzer zeit zu warthen, auch gegen die renitenten judt gerne der execution assistiren wird.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1724. — 22.

628.

1724. január 20. Bürgl Joachim zsidó ama panaszára, hogy Winkler János neki adósa, ez utóbbi a védekezését adja elő, míg Crál Hirschel Joel zsidó nevezze meg adósait, hogy a budai városi bírói szék neki segítséget nyújthasson.

Sessio den 20-ten January 1724.

Jud Jöachim Bürgl contra herr Johann de Winckler puncto debiti bittet ihme wegen des sowohl in capital als interesse in zerschidenen posten verhöfflich zu seyn.

Resolutum: communicetur dem herrn beklagter, was er hierüber zu excipieren.

Joël Hirschel Crál schutzjudt bittet nebst beygelegter recommenda-tion von titl. herr herr von Zennegg ihme wegen bey unterschiedenen burgern zu praetendiren habendten schulden gerichtlich anzuassistiren.

Resolutum: suppliant hat seine debitores in ordine juris zu klagen, dann von seithen des stattgerichts ist mann nicht entgegen die behilff-lich vnd schuldige justiz mittl zu administrieren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 — 4. — 106/b. — 107/a.

629.

1724. január 28. A budai tanács meghagyja a budai zsidóknak, hogy ajánlatuk szerint a 120 forint adót fizessék be, a másik 120 forintnyi adóösszeget pedig maguk között vessék ki és ennek beszolgáltatására időt adnak.

Sessio den 28-ten January 1724.

Juden wegen ihnen auferlegten portions quantum bringen an, das sie bey gegenwärtigen zeiten nicht mehr dann 100 thaler zusammen bringen können, undzwar terminweis, bitten darmit vor lieb zu nehmen oder nach selbst aigenen gutachten zu repartiren.

Deliberatum: supplicanten haben bey vermeidung der execution nach jüngsthin gethanen aigenen anerbietthen die 120 fl. ohne einzig anstand zu des raths handen zu erlegen, wo man weegen der ander halbscheid nicht entgegen ist nach möglichkeit zu zuhalten. Vbrigens

können supplicanten unter einander sich selbst besser, als der rath, folgsamb kan man sich auch in keine individual repartition einlassen, gleichwie man das haubtquantum ebenfahls proportionirt zu sein erachtet.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1724. — 40 — 1.

630.

1724. február 9. A budai városi bírói szék felszólítja Winkler hadnagyot, hogy Bürgl Joachim zsidónak köveletésére nézve mondanivalóját írásban vagy élőszóval terjessze elő.

Sessio den 9-ten February 1724.

Auf schon vorhin villfältige vnd heunth abermahl gethannene klag des juden Jöachim Bürgels wirdt herr leuthenandt Winckler hiemit ex officio gerichtlichen auferleget, das diser seine endliche erklärung der bezahlung wegen vor gericht nechsthin entweder schrüfftlich oder mündlich einlegen solle.

NB. ist durch den stattwachtmeister ex officio zustellen zu lassen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 — 4. — 112/a.

631.

1724. február 15. Winkler hadnagy feletét a budai városi bírói szék közli Bürgl Joachim zsidóval.

Sessio den 15-ten February 1724.

Herr Winckler erstattet seine verantwortung wider den Joachim Bürgel von ihme begehrendten schuldt vermög sub dato den 20-ten January 1724. eingereichten memorial undt bittet die sachen bey gericht in persöhnlichen vorstandt auszumachen.

Resolutum: communicetur dem kläger Bürgl vnd was diser pro replica noch rechtlichen einzuwendten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 — 4. — 115/b.

632.

1724. március 8. Rosacy Zsigmond József, mint Teutsch Sámuel zsidó megbíztottja, Forstmayr kérésére elrendelt letiltás feloldását kívánja, mely ügyben az ellensele nyilatkozzék.

Sessio den 8-ten Marty 1724.

Herr Sigismundus Josephus Rosacy, qua mandatarius des kayserlichen lifferanten Samuel Teutsch juden, contra herr Vorstmayr wegen einem verbotth auf 230 fl., so er aigenmächtig bey herrn Mittermayr

über doch richtig gepflogene rechnung gethan hat, bittet umb die relaxirung dessen, da das interesse höherer darin subversirt.

Resolutum: gehet an den beklagten vnd was diser dargegen einzuwenden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 – 4. — 119/b. — 120/a.

633.

1724. március 10. Ludwig városi örmesternek a budai tanács megparancsolja, hogy a zsidóknak pálinkával való házalását tiltsa meg és a pálinkafőző üstöket távolítsa el.

Sessio dem 10-ten Marty 1724.

Herrn Ludwig zu intimiren, das keinem juden mehr erlaubet seye mit brandenwein zu hausiren, ingleichen sollen auch die jüdische brandwein kessel durchgehendts abgestellt werden, dessen execution ihme herrn Ludwig aufgetragen wird, dis am füglichisten die nachtwächter dazu gebrauchen kan.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1724. — 107.

634.

1724. március 22. Schneider Péter rác Schlesinger zsidónak a 17 forint tartozását az aradi vásárig ígéri megfizetni, Turtltaubné asszony pedig 9 forint adósságát Bürgl Joachim zsidónak kóser-bor készítésével fogja fedezni, végül Bürgl zsidó válaszol Winkler hadnagy követelésére.

Sessio den 22-ten Marty 1724.

Jud Schlessinger klaget den Raitzen Peter Schneider wegen 17 fl. Der beklagte verspricht auf zukünfftigen sonntag 10 fl., den überrest aber nach den künfftigen Arrather marckh zubezahlen.

Die Turtltaubin, vorhin Jarschinin, bekhennet die schuldt per 9 fl. an den juden Joächim Bürgl vnd verspricht solche auf zukünfftiges leesen mitmachung cascher-weinn nach billicher taxierung zubezahlen vnd zubefridigen.

.....
Jud Bürgl contra herr Winckhler formiret eine gegenpraetension über die jüngst von ihme herr Winkhler eingereichte forderung und bittet derowegen die auflaag ex officio an herrn Winkhler ergehen zu lassen.

Deliberatum: gehet an den herrn beklagter vmb seine schlus-schrüfft.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 – 4. — 123/a. — 124/a.

1724. március 29. A budai városi bírói szék egy óbudai zsidó és azonkívül Bürgl Joachim zsidó különféle ügyeiben intézkedik.

Sessio den 29-ten Marty 1724.

Bis zu austrag der sach ist der verboth wegen einen juden zu Altopen, welchen der Schneider Niclas für empfangene waaren einige gulden schuldig vnd die verwittibte leederin Mathym an den juden 8 fl. zuzordern hat, gerichtlichen verwilliget.

In simili in sachen herrn Winkhler et Joächim Bürgl seynd eben herr Bigino vnd herr Christn pro commissariis denomminieret.

Christoph Pöckh contra Joachim Bürgel wegen ihm annoch schuldigen 20 fl., welcher 20 fl. wegen der jud vorgibt, mit dem Gottlieb Eyerl gewesten stadtbreümeisters schon die richtigkeit gepflogen zu haben, da er aber das original besagter vergütung oder richtigkeit wegen nicht vorzeigen kann, bittet ihm die gerichtlichen contentirung aufzuerlegen.

Deliberatum: dem beklagten vmb seine veranthwortung vnd wie begehrt, vmb producierung des originals.

Bürgl contra Josephum Szovitsch et uxorem ejus, da er seiner an ihnen zu fordern habendten schuldt nicht kann haabhafft werdten, bittet ihm competentem terminum der zahlung willen gerichtlichen aufzuerlegen.

Deliberatum: dem beklagten vmb die contentierung sub termino 15 tügen, es seye dann, das er hiewider was relevantes einzuwendten habe.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 – 4. — 125/b. — 127/b.

1724. március 30. A budai tanács utasítja a város jegyzőjét, hogy az adószedővel együtt állapítsa meg, vajon 12 év előtt Bürgl Joachim zsidó Pozsonyban tényleg adott-e kölcsönt a városnak.

Sessio den 30-ten Marty 1724.

Joachim Bürgl jud stellet vor, welchemmassen er bereits vor 12 jahr herrn Meyling eine summam gelds zu Prespurg nicht auf seine, sondern eines löblichen magistrat producirte brieffschafften vorgestrekhet habe, bittet dahero dermahleins zur zahlung zu gelangen.

Deliberatum: herr syndicus Both hat mit zuziehung des gewesten steuereinnehmer herrn Adlers diser sach commissionaliter vorzunehmen und darüber zu referiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1724. — 140.

1724. március 31. *Bürgl Joachim zsidónak Göttl, mint Wohlfart örökös, adja meg a 8 forint 30 krajcár tartozást.*

Sessio den 31-ten Marty 1724.

Joachim Bürgl jud contra herrn Göttl, als Wohlfahrtischen successore bittet die ihm bereits anno 1721. zu contentirn auferlegte 8 fl. 30 kreitzer nochmalens alles ernst sub executione abzuführen demselben anzuhalten.

Deliberatum: dem herrn beklagten nochmalen umb die contentirung ex officio zuzustellen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1724. — 144.

1724. április 5. *József Simon és Hirschl Jakab zsidók a legközelebbi tanácsülésben mutassák be a kiváltságlevelüket a pálinkafőzésre vonatkozólag.*

Sessio den 5-ten Aprilis 1724.

Juden, und zwar Joseph Simon, item Jacob Hirschl cameral schutzjuden bitten, weillen ihnen jüngsten das brandtwein brenen untersaget worden, sie aber sich schon hierauf verleget, ja auch vermög kayserlichen privilegii bissherr alle zeit gaudiret haben, in das künfftige sie auch also inperturbirter zu lassen.

Deliberatum: supplicanten haben das innermeldte allergnädigste kayserliches privilegium bey nächster raths session originaliter zu produciren, sodan folget der weithere bescheid.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1724. — 162.

1724. április 7. *Pichler a kamarai felügyelet nevében a budai tanács előtt tiltakozik a zsidóknak pálinka-kereskedési tilalma és kiváltságaik felmutatása miatt.*

Sessio dem 7-ten Aprilis 1724.

Vberrachtet herr Pichler nomine einer löblichen camerae inspection scriptam protestationem puncto des denen hiesigen juden, so praetensive unter der camerae jurisdiction stünden, verbothenen brandtwein handels und von ihnen verlangter production deren privilegien petendo desuper testimoniales. Hierauf wird deliberative geschlossen, der löbliche inspection schriftlich genuine zu antworthen und zu reprotestiren.

Oidaljegyzet: Herrn Pichler ad domum zu schicken.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1724. — 172 - 3.

1724. május 18. Paur Péter bognármester a Leidersdorfer-féle zsidó tartozás címén Ech kapitány részére 25 forintot lefizet a budai városi bírói széknek, mire bora mentesül a lefoglalás alól.

Sessio den 18-ten May 1724.

Die Leyderstorfferische schuldt per 25 fl., so der burgerlicher wagnermeister Peter Paur dem herrn hauptmann Ech tanquam cessionario et possessori obligatorialium in beyseyn des substituirten herrn vormunder Schultz in seiner eigenen behausung deponieren wolle, er herr hauptmann Ech solchen aber nicht acceptieren, sondern noch die interesse vnd gerichtliche vncosten von der zeit der morae et actionis haben vnd fordern will, also hoc in passu erleget der Peter Paur obgedachte 25 fl. ad manus judicarias cum protestatione, so auch acceptieret und dagegen der verpetschirte wein relaxieret worden ist.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 - 4. - 137/a., b.

1724. május 31. Polák Jakab zsidó elégtételt kér Hirschl Joel zsidótól a miatta ártatlanul elszenvedett bebörtönzésért és a költségekért.

Sessio den 31-ten May 1724.

Jacob Pollackh jud contra Joel Hirschel puncto eines auszügels, da dieser bey dem militari den arrest angesuchet, nachmahlen zu gemeiner statt jurisdiction gelanget, bittet deren unschuldig erlittenen arrests und unkosten satisfaction.

Deliberatum: gehet an seinen gegentheill vmb die schleinige veranthworttung.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 - 4. - 141/a.

1724. június 12. Hirschl és Mózes zsidók kereskedésére nézve a budai kereskedők társulata adjon véleményyt.

Sessio den 12-ten Juny 1724.

Hirschl und Moyses juden, da sie mit denen burgerlichen kauffleüthen viell zu negotiren gehabt und niehemalen eine klag vorgekommen, bitten sie in den schutz eines löblichen magistrats aufzunehmen und ihnen ihr stukh brodt alhier zu suchen zu erlauben.

Deliberatum: weill supplicant auf die kauffleüthe sich beruffet, alss ist dieses ansuchen der handlungs brudersschafft umb ihrer bedencken und gutachten zuzustellen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1724. - 271.

1724. június 12. Paur Péter budai polgárnak Bürgl Joachim zsidó 48 forint 6 krajcárral adósa, ki ennek az összegnek megfizetését a katonai hatóságon keresztül kérje.

Sessio den 12-ten Juny 1724.

Peter Pauer contra Joachim Bürgl puncto einer schuldt forderung per 48 fl. 6 kreitzer.

Deliberatum: weillen der beklagte jud die hohe militar protection geniesset, alss wird klöger seine klag bey den löblichen auditoriat-ambt anzubringen haben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1724. — 271 — 2.

1724. június 21. A budai városi bírói szék kijelenti, hogy amennyiben Joel Simon zsidó 4 héten belül az aranyzólogát Nussbaumer Franciskától ki nem váltja, azt neki át fogják adni.

Sessio den 21-ten Juny 1724.

Wegen den goldt versatz, so der junge Jöel Simon der Nusbaumerische jüngern tochter Franciscæ per 100 fl. vor einige jahren gegen zwey monath auslesung versezet worden, wirdt die schätzung dessen gerichtlich verwilliget, vndzwar wann die auslesung innerhalb 4 wochen nicht geschehen solle, eo ipso die einanthworttung des versatz ohne weithern anstandt fürgekehrt wirdt werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 — 4. — 141/b. — 142/a.

1724. június 28. A budai tanács intézkedik a város területén élő zsidók összeírásáról.

Session dem 28-ten Juny 1724.

Herrn stadtmauthner, Ludwig und herrn Natterman per decretum zu intimiren, das selbe mit zuziehung des stewartdieners Wolff alle und jede auf hiesigen stadgrund befindliche juden von kopff zu kopff nach gleich dieser tügen beschreiben und bey rath eingeben solle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1724. — 315.

1724. július 11. Bürgl Joachim zsidónak 225 forint kölcsönéből a budai tanács még 87 forint 34 krajcárral tartozik, melynek megfizetésére intézkedés történik.

Sessio den 11-ten July 1724.

Relation in puncto des Jöachim Bürglischen praetension per 225 fl. capital und interesse.

Diese relation wird ex puncto aequitatis ratificiret und hat das cammeramt dem juden die mit compensation annoch restirende 87 fl. 34 kreitzer nach und nach pro viribus cassae zu bezahlen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1724. — 335.

1724. július 15. Bürgl Joachim zsidónak a budai tanács határozata értelmében Göttl az aratási idő után 10 napon belül adja meg az adósságát.

Sessio den 15-ten July 1724.

Joachim Bürgl contra herrn Göttl in puncto debiti bittet, weillen die gerichtliche auflaagen de 10. Novembris 1721. und 31. Marty 1724. nichts verfangen wollen, die würlhliche execution zu verwilligen.

Deliberatum: dem herrn beklagten zuzustellen, der wird post ferias innerhalb 10 tügen die contentirung zu laisten haben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1724. — 356 – 7.

1724. július 18. A budai tanács Bürgl zsidónak porciójából a fennálló 87 forint követeléséhez még további 13 forintot engedélyez levonásba hozni.

Sessio dem 18-ten July 1724.

Bürgl jud puncto seiner an den Mayling seeligen zu fordern gehalten praetension capital per 200 fl., dan interesse 189 fl. ihme defalcirt worden portionen jährlich per 40 fl., da andere nur 25 fl., ia ihme die 2 lezte jahr vermög unter der judenschafft gemachte repartition nur 6 fl. jährlich aufgetragen, bittet umb einen zusaz der ihme ausgeworffen 87 fl. 34 kreitzer.

Deliberatum: man will supplicanten zu completirung deren 100 fl. annoch 13 fl. aus guten willen beylegen, auch sehen denselben in andern begebenheiten nach thunlichkeit zu consolirn.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1724. — 368.

1724. július 19. Cetto Jakab örökösei 51 forint 36½ krajcárt követelnek Joel zsidótól, melynek biztosítására szolgáljon a budai polgármester őrizete alatt álló egy vég hollandi posztó.

Sessio den 19-ten July 1724.

Jacob Cetto seeligen erben geben an heünth in sessione judicaria vor, welcher massen sie an den juden Jöel lauth conto 51 fl. 36 ½ kreitzer liquide zu fordern haben vnd weillen (titl.) herr burgermeister eben wegen einer an disen zu fordern habenden schuldt ein stuckh Holländisches tuech in handten haben solle, also das auf den überrest die supplicanten noch contentiert könnnten werden.

Deliberatum est: fiat mit vorwissen des beklagten vnd wirdt (titl.) herr burgermeister hiemit höfflichen ersuehet, es b(e)liebe derselbe auf des instanten begehren vnd berechtigung das verboth in soweith einzuwilligen, bis nicht beyde partheyen diser zahlung wegen sich convenieret und verglichen werden haben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 – 4. – 148/a., b.

1724. július 19. Gstettner Lebl és Bürgl Joachim zsidó közötti kölcsönös követelés rendeztessék, míg Joel Simon zsidó tartozása tárgyában Copman javára hozott ítéletét a rabbi közölje a budai városi bírói székkal.

Sessio den 19-ten July 1724.

Jud Lebl Gstettner contra Joachim Bürgl in puncto pro et contra praetensionis bittet bey durchgehung diser sach dem Joachim Bürgl hiemit abzuweisen.

Deliberatum: gehet an den beklagten vmb seine veranthworttung, vndzwar sub termino 8 tägen.

.....

Herr Copman contra Simon Joel in puncto debiti per 16 fl. 30 kreitzer capital und unkosten 11 fl. 15 kreitzer bittet, da der rabiner dises zwar ihne herrn Coopman zugesprochen, nicht aber autoritatem zu exequiren umb die richterlichen compellirungs mittl.

Deliberatum: dem rabiner vmb seine schleinige veranthworttung zuezustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 – 4. – 151/a., b.

1724. július 26. Bürgl Joachim budai zsidó kéri Michlstettner Löbl nikolsburgi zsidóval fennálló viszályában a rabbi döntését végrehajtani, de a budai városi bírói szék előbb hallani akarja a másik fél álláspontját is.

Sessio den 26-ten July 1724.

Jöachim Bürgl contra Löwl Michlstettner nikhlspurger juden replicieret wider dessen jüngsthin eingereichtes lähres einwenden, bittet, weillen die sache von den rabiner schon aussgemachet worden, die würlhlichen execution.

Deliberatum: communicetur dem kläger, als parti A. pro duplica.

Budai bírói jegyzökönyv 1723 - 4. - 152/a.

1724. augusztus 3. A budai városi bírói szék Bürgl Joachim budai zsidó és Michlstettner Löbl nikolsburgi zsidó között még 1719. óta fennforgó kölcsönös követelések tárgyában, melyben a nikolsburgi rabbi is már tétkezett, a peres feleket megfelelő eljárásra utasítja.

Sessio den 3-ten Augusti 1724.

Jud Jöachim Bürgl klaget dem Lebl Michlgestettner auch juden von Nicolspurg vermög eines jüdischen rabiner sentenz de dato Nicolspurg, den 28-ten Juny 1719. wegen schuldigen 50 fl. vnd begehret die zahlung. Hierüber bekhennet zwar beklagter dise 50 fl. schuldig gewesen zu seyn, allein habe er ihme Bürgl gleich nach schluss des sentenz in Nicolspurg, alss er auf der post hinweckh gefahren, 15 fl. in mehren 7-ner gegeben. Item das er Bürgl von seinem sohn aus seinem laden per 12 fl. waar auch dazumahl ausgenohmmen habe. Sonsten aber praetendierte er von mehrgedachten Bürgl, wie er es in seiner schrüftlichen exception weithläuffiger anführet wegen der durch seiner schwester sohn an der Bürglischen töchter gestiffte heürath die ihne destwegen versprochene 6 species duggaten, dann das er Bürgl ihme beklagten 35 emmer altofner wein 1722-er gewäx, von welchen 5 emmer ausgeronnen, crafft dasigen richterlichen behilffs sequestrieret lassen vnd weillen er hieuon den emmer in Nicolspurg über abzug der vncosten durch 15 emmer gemachte prob a 6 fl. in pretio verkauffet, als forderete er auch an ihne Bürgl sowohl für die vncosten, als werth des wein, da er den emmer nur a 2 fl., dann 2 fl. 30 kreitzer hiesigen orths verkauffen könne, in toto 130 fl., nicht weniger schliesslich per cessionem von dem Jöel Hirschl lauth stattgerichtlichen deliberati Ofen, de dato 29-ten Octobris 1721. abermahlen an ihne Bürgl 100 fl., weillen aber hierüber kläger Bürgl auf das erste replicieret, das es seyn könne von ihme beklagten geldt vnd waar empfangen zu haben, doch sich eigentlich des ersteren wegen de quantitate nicht mehr reflectiere, wohl aber wisse, das er 6 fl. waar überkommen habe, das übrige betreffendt widerspreche er alles und will

keines weegs das liquidum cum illiquido confundieren lassen. Er beklagter aber wendet dargegen ferners ein, das er kläger mit denen eingangs gemeldten 15 fl. baargeldts, item 12 fl. waar, zusamben 27 fl. sich auf die 50 fl. völlig begnüegen habe lassen vnd offerieret er sich, wo es nöthig, in supplementum ad juramentum judaicum nach so pro et contra schrüfft- vnd mündlich gehandleten nothdurfften.

Deliberatum est: vndzwar quoad 1-mum werde dem beklagten auferlegt, das er sowohl das dem Bürgl gegebene geldt, als die wahren, wie auch, das mit disenn er Bürgl auf die 50 fl. sich in toto befridigen habe lassen, besser probieren, als im widrigen solle beklagter zuzufolge des jüdischen rabiner sentenz, in wie weith er sub termino quindenae die conto zahlung nicht erweislich machen werde, allenfahls den rest zubezahlen schuldig seyn. Ad 2-dum wirdt diser, dan es ein heürath sach anlangt, der 6 duggaten wegen zu den rabiner gericht, wohin dises ohne deme gehörig, verwisen, ad 3-tium warumb beklagten so vill wein, wie angeführt, von klägern sequestiert und dardurch schaden verursacht, dann leztlich wie die 100 fl. von dem Jöel Hirschl authentisch cediret und ob bereiths an disen nichts abgeführt worden, wirdt beklagter Gestettner, da es mit der ersten praetension der 50 fl. keine connexion hat, ad separatum judicium verwisen, so das, wo er das seinige in ordine wirdt handlen, in beyden dann auch gesprochen soll werden, was rechtens ist.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723–4. — 152/b. — 154/a.

653.

1724. augusztus 9. Bürgl Joachim budai zsidó elleni ügyében Michlstettner Löb zsidó tegyen esküt, mtg Sándor György pápai nemes 50 forint követelése tárgyában Löb Jakab zsidó ellen a budai tanács ítélkezzék, végül Schwarzenberg élelmezési főbiztos részére, akire Leidersdorfer zsidó után Szavits Józsefet terhelő 136 forint adósság szállott, egy szólvó becsüllessék meg.

Sessio den 9-ten Augusti anno 1724.

Jöachim Bürgl contra juden Löw Michlgstettner bittet dene, alls zahlflüchtigen dahin zu compelliren, damit er die 50 fl. capital, biss dahin er seine asserta besser probiret, ad manus judicarias erlege.

Deliberatum: nachdeme beklagte das anbegehren vorgehalten worden vnd diser dann einfür allemahl der 15 vnd 12 fl., zusamben 27 fl. quoad factam totam contentationem der praetendierenden 50 fl. standthafftig inhaerieret mit dem anhang, das weillen es nur zwischen ihne vnd den kläger beschehen, ein nähere prob nicht auffbringen könne, er sich abermahl ad juramentum offerieret, als wirdt in defectum dessen er beklagter den 17-ten dises auch pro juramento suppletorio more solito gelassen werden, also zwar, das es nach solchen seinen ymbständten dem klägern zu seiner auch nöthig seyenden erscheinung hiemit notificieret wirdt.

Dominus Georgius Sandor nobilis Pappensis contra judaeum Jacobum Löw in puncto debiti ad 50 fl., super quibus jam anno 1721. die 21. Aprilis secundum extractum prothocolli non solummodo convictus, sed nunc etiam arrestatus est, petit quoquo modo contentationem.

Deliberatum: relegatur dominus instans ad amplissimum magistratum, unde secundum deliberatum causa dependet.

.....

(Titl.) herr von Schwartzenberg contra Joseph Szavitsch in puncto debiti per 136 (fl.) capital von dem juden Leiderstorffer herrührend bittet über offtere contentierungs auflaag mit aufgeloffenen interesse und unkosten einen weingarten einzuschätzen.

Deliberatum: fiat, wie begehrt, doch mit vorwissen des beklagten.

Budai birói jegyzőkönyv 1723 – 4. — 155/b. — 157/b.

654.

1724. augusztus 21. Hirschl Wolf és Dávid Mózes zsidók évi 30 forint bért ajánlanak fel a budai tanácsnak, ha szabad kereskedést engedélyeznek nekik, de kérésüket elutasítják.

Sessio dem 21-ten Augusty 1724.

Wolff Hirschl jud nebst dessen cameraden Moyses David bittet, dieweillen er sich hier und in Alt-Ofen bisshero ohnedeme meistens mit ehrlichen handl und wandl aufgehalten, ihnen die völlige licenz gegen jährlichen 30 fl. herein zu ertheillen.

Deliberatum: mann kan auss erheblichen ursachen in supplicantens begehren nicht verwilligen, es wird auch selbem das handeln und wandeln bey gemeiner stadt hiemit ernstlich und sub poena confiscationis verbothen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1724. — 423.

655.

1724. augusztus 23. Löbel Ábrahám rabbi a budai városi birói széknék kijelenti, hogy Frankl Jakab zsidó Joel Simon zsidótól való 16 forint 30 krajcár követelését átruházta Copmanra, melyet már meg kellett volna fizetni, mi nem történt meg, sőt Joel Simon ellenkövetelést támasztott. Az adós a bíróság ítélete szerint 8 napon belül fizessen.

Sessio den 23-ten Augusti 1724.

Abraham Löwel rabiner machet in persöhnlichen vorstandt fassiö-nem, welcher massen Jacob Fränckhl an herrn Copman jenne von dem Simon Jöel zuffordern habende 16 fl. 30 kreitzer in seiner gegenwarth cedieret habe, zu denne seye bey den juden gericht, vndzwar durch ihne rabiner der spruch schon verabfast worden, das er beklagter unter 20

fl. straff innerhalb 4 wochen die bezahlung leisten solle vnd weillen dann aber mehr als 4 monather verstrichen und die contentierung dato nicht beschehen, als begehret herr Copman auf den Simon Jöel den personal arrest. Der rabiner setzet weithers hinzue, das er Simon Jöel aus dem buech eine gegenforderung an den Jacob Fränkhel gewisen habe mit befragen, warumb er Joel dises nicht dazumahl bey der klag gemeldet, denne er geantworthet, er habe es damahls nicht thuen wollen, weillen bey seinen vatter die hochzeit gewesen, andertens sagt er rabiner, er habe herrn Copman gesagt, er solle dise klag wider an den Frankl reddressieren vnd für seine bis hieher gehabte müehe lieber die 3 fl., wo er aber ein duggaten gefordert, annehmen.

Deliberatum est: dem beklagten ex superabundanti die bezahlung auffzuerlegen, vndzwar sub termino 8 tåg.

Budai bírói jegyzökönyv 1723 – 4. — 160/a. — 161/a.

656.

1724. augusztus 23. Bürgl zsidó Nussbaum örökösöknél elzálogosított ezüstjét ha 15 napon belül nem váltja ki, azt 229 forint becsértékben az örökösök kapják meg. Ami az ezüst hiányát illeti, erre nézve kölcsönösen bizonyíttsanak.

Sessio den 23-ten Augusti 1724.

Die gerichtliche schätzung wegen des Bürglichen silber versatz bey denen Nusbaumberischen erben per 229 fl. 2 $\frac{1}{2}$ kreitzer wirdt der gerichtliche terminus gegeben, das er Bürgl solchen in termino 15 tågen auslesen solle, als nach den verstrichenen termin widrigen fahls solcher in pretio dennen Nusbaumberischen erben gerichtlichen eingeanthworttet solle werden, doch mit reservation, das er Bürgl das abgängige dociere und die erben dargegen sich dessen veranthwortten, das es nicht seye und alles zwar mit genuesamben prob.

Budai bírói jegyzökönyv 1723 – 4. — 163/a., b.

657.

1724. augusztus 28. Mandl Jakab zsidónak 6 forint 12 krajcárt kitevő porciójából a budai tanács egy forint 42 krajcárt elenged.

Sessio dem 28-ten Augusty 1724.

Jacob Mandl bittet um nachsehung derer ihme per 6 fl. 12 kreitzer gar zu hoch angeschlagenen portion.

Deliberatum: supplicanten seynd, iedoch ohne folgerung an heüriger portion 1 fl. 42 kreitzer nachgesehen.

Budai tanácsülési jegyzökönyv 1724. — 436.

1724. szeptember 1. Göttl kérésére a budai tanács meghagyja Bürgl Joachim zsidónak, hogy a Wohlfart örökséghez formált igényéről 8 napon belül mondjon le.

Sessio dem 1-ten Septembris 1724.

Herr Göttl contra juden Joachim Bürgl in puncto formirender praetension an die Wohlfahrtische erben protestiret de non consentiando in litem und bittet dem juden die cedirung aufzulegen.

Deliberatum: dem juden Bürgl die cedirung innerhalb 8 tägen aufzulegen, wie gebetten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1724. — 441 — 2.

1724. szeptember 6. Copmannak Joel Simon zsidó azonnal fizessen, miként ezt a budai városi bírói szék már korábban kimondotta.

Sessio den 6-ten Septembris 1724.

Herr Copmann contra Simon Joel juden in puncto debiti zufolge gerichtts schluss de dato 23. Augusti bittet, weillen ohngeachtet deme die contentirung nicht beschehen, umb den personal arrest.

Deliberatum: die contentierung ohne verschub und immediate zu praestieren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 — 4. — 165/b.

1724. szeptember 20. A városi őrmester figyelmeztesse Leidersdorfer Mayr Sabel zsidó négy adósát, hogy fizetési kötelezettségüknek tegyenek eleget.

Sessio den 20-ten Septembris 1724.

Mayr Säbel Leyderstorffer contra 4 benante burger in puncto debiti zusamben per 25 fl. 45 den. bittet ihme in seinen anjezo sehr nothdürfftig und schlechten standt hierzu gerichtlich zu verhelffen.

Deliberatum: der stattwachtmeister hat hiemit befelch die inspecifizierte partheyen der zahlung wegen zu admonieren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 — 4. — 170/a., b.

1724. október 13. Lukácsi örökösök Günsburger Salamon zsidónak és Copman Bernátnak adjanak át $20\frac{1}{4}$ akó bort 28 forint értékben, a fennmaradó 55 forint tartozást pedig 15 napon belül egyenlítsék ki, ami pedig Copman és Günsberger közti verekedést illeti, Copman börtönbe vettessék, a budai tanács pedig döntsön felettük.

Sessio den 13-ten Octobris 1724.

In causa Lukaczischen erben betreffend schuldt an den juden Gänsburger vnd herrn Copman.

Deliberatum est: zufolge producierten schuldscheinen von dem juden Salamon Gänsburger contra die Lukaczischen erben sollen erstlich die ihme verschribener massen gefüllte $20\frac{1}{4}$ emmer wein, ieden a 5—17-ner gerechnet, mit 28 fl. $41\frac{1}{4}$ kreitzer ausfolget vnd andertens der überrest per 55 fl. $39\frac{3}{4}$ kreitzer sub termino 15 tåg in geldz bezahlt werden.

In sachen verbal vnd real injurien, dann schlägereyen mit stockh und entblösten seithen gewöhr Bernardi Copmann contra juden Gänsburger pro et contra angehörter nothdurfften wirdt delibériert, es solle er Copmann bis auf zukunfftigen stattgerichts session in dessen arrest gehen, wo bis dahin der casus per relationem verfasst vnd dann ad amplissimum magistratum cum sententionali opinione eingereicht solle werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723—4. — 172/b. — 173/a.

1724. október 18. Amennyiben Hirschl Jakab zsidó 8 napon belül adósságát Leidersdorfer zsidónak nem adja meg, ebben az esetben a 4 pálinkafőző üstje bírói zárlat alá fog esni.

Sessio den 18-ten Octobris 1724.

Leyderstorffer contra juden Jacob Hirschl in puncto debiti bittet umb ein gerichtliches verbott auf alle dessen effecten, sonderlich auf die 4 brandwein kessel in den Sautermeisterischen hauss auf der Landstrass.

Deliberatum: wann dargegen nichts einzuwenden vnd die schuldt in quota et quantitate richtig, dann die bezahlung innerhalb 8 tagen nicht erfolgen solle, als wirdt das angesuechte verboth auf ferneres des klager ansuechen, doch mit vorwissen des beklagten hiemit gerichtlichen verwilliget.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723—4. — 174/b.

1724. november 8. Bürgl Joachim zsidó a Nussbaum örökösöknek a 300 forint tartozását és a kamatokat november 29-ig a bíróság kezébe tegye le, azt pedig, hogy az elzálogosított ezüstből $109\frac{1}{2}$ lot hiányzik, bizonyítsa be.

Sessio den 8-ten Novembris 1724.

Die Nusbaumerische erben haben von 17. July 1719. an den juden Joachim Bürgl liquide zu fordern 300 fl. in capitali, der hievor verhan-

dene versatz ist lauth specification den 21. Augusti 1724., ut A. taxiret worden per 229 fl. 2½ kreutzer. Der jud wendet ein, dass lauth seiner specification, ut B. 109½ loth von disen versatz abgehe und beschuldiget dessentwegen die entweder verstorbene Nussbaunerischen eltern oder deren hinterlassene erben.

Worauf die erben vor sich und ihre erblösser auf das höchste protestiren inhaerendo, der jud solle die prob machen verlangend ihr capital und das zu 6 pro cento verfallene interesse.

Deliberatum est: es wird hiemit den juden gerichtlich auferleget den 29. lauffenden monaths Novembris das capital per 300 fl. sowohl, als aufgeloffene interesse ohnfehlbar zu gerichts handten zu erlegen und zugleich den abgang authentice zu dociren, welchemnach man von seithen des stattgerichts in allen sprechen wird, was das recht mit sich führet.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 – 4. — 178/b. – 179/a.

664.

1724. november 29. Hirschl Joel zsidó fiával, Simonnal együtt beleegyezését adja ahhoz, hogy Nussbaum Franciskánál 100 forintért elzálogosított 9 db aranygyűrű és egy dukát bírói beclés alá kerüljön.

Sessio den 29-ten Novembris 1724.

Der Jöel Hirschl stehet an heünth mit der Nusbaumberischen tochter Francisca namens seinen sohn Simon Jöel persöhnlich vor vnd williget freywillig ein, das jennes pfandts, so in 9 goldenen ringen und ein etlichfachen duggaten bestehet und vmb 100 fl. versezet worden, das die gerichtliche schätzung vorgekehrt mogte werden vnd wirdt hierzu mit zueziehung ein oder des ander goldtschmidts herrn Slatini commission gegeben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 – 4. — 190/b.

665.

1724. december 22. A budai városi bírói szék e napon kizárólag Bürgl Joachim zsidó peres ügyeivel foglalkozik, mert a bíróság tudomására jutott, hogy a zsidó több helyen úgy nyilatkozott, hogy nem kap igazságot, minek megcáfolására most a zsidó 7 perében hoznak ítéletet.

Sessio den 22-ten Decembris 1724.

Weillen jud Joachim Bürgl sich an zerschidenen orthen verlauthen lassen, mann thätte in dissen vnsern foro wider seine morosos debitores justitiam nicht administrieren, jedoch so solemnissime protestirt wird, als hat mann wiewohlen in villen causis schon gesprochen worden, dannoch die fernershin angebende partheyen abermahl gerichtlich coeptuiret, pro et contra die nothdurfften gehöret vnd in sachen deliberiret, wie nachfolget: 1-mo klaget jud Joachim Bürgl die verwittibte satler-

meisterin, das nemblich dessen abgelebter eheconsort ihne wegen aussgenohmenen tuch 9 fl. schuldig verbliben seyn solle, so er allein mit einen extract auss seinen buech erweisen will. Beklagte hingegen aber selbst an ihne juden 7 fl. fordert vnd saget, es seye wegen einer gemeinschaftlichen wainfexung, so im nahmen deren rierer Hirschlichen erben, der Frantz Kramerlauff sie verwittibte Peyerlin aber und er jud Joachim Bürgl gemeinschaftlich vor vielen jahren auf sich gehabt, durch mehr abgereicht und empfangenen most oder wein bereiths alles abgerechnet vnd abgethan worden, dass sie ihme juden nichts, er ihnen aber wohl 7 fl. schuldig verbliben seye vnd wäre auch die sach schon gerichtlichen also in gegenwarth dess herrn Kramerlauff recognosciert und decidieret worden, protestiert dahero wider dass widerrechtlich vnd vnbefuegte klagen die wittib Peyerlin.

Deliberatum est: weillen nicht allein beklagte anführet von diser klag loss zu seyn, sondern mann auch von stattgericht, auss dessen sich noch wohl erinderet, dass diser jud wegen seiner praetendirten 9 fl. in defectu probae allezeit abgewisen, alss wirdt er kläger mit solcher klag abermahlen abgewisen vnd bleibete der vor jahn beschehenen auspruch in salvo, wie die frau wittib Peyerlin ihre action wegen der 7 fl. weithers oder nicht prosequiren will.

2-do klaget er jud Bürgl den burgerlichen satlermeister Scheibl wegen aussgenohmenen 4 ellen tuch vnd verlanget die zahlung. Beklagter gestehet das tuch empfangen zu haben, nicht aber auf sein, sondern herrn von Salgari seeligen nahmen zettl vnd anweisung, dessen sich die frau wittib noch wohl zu reflectieren wissen wirdt, mithin nicht er, sondern dasige erben die zahlung zu leisten hätten und da er per hominem juratum die beschaffenheit von dasiger frauen wittib in gegenwarth bey der partheyen erkundigen lassen, meldet selbe, sie wisse, das dass tuch, wie er satlermeister anführet, auf ihres herrn anweisung aussgenohmen, wisse zugleich aber auch, das die zahlung den juden gegen zuruckstellung dess zettls geleystet seye worden vnd habe er jud an den satlermeister weder ietzt noch vorhin auch in dass künfftige nichts zu praetendiren, massen vnd wo er glaubt, das hieruor die zahlung auf solche arth nicht geleistet, seye sie frau wittib gegen producirung ihres seeligen herrn zettls vnd anweisung solche jedessmahl zu bezahlen vrbiethig.

Deliberatum est: bey so bewandter sachen ist er satlermeister Scheibl von der dess Joachim Bürgl oft gemachten klag finaliter zu absolvieren.

3-tio Bürgl fordert vermög schein de anno 1696. an die Jarschinin, nunmehrö Turtltaubin gelichenes baar 9 fl. vnd da beklagter theill die schuld richtig zu seyn bekhennet, destwegen auch zahlungs termin auffereget worden, alss wirdt fernershin deliberiret: dass beklagte ex superabundanti 15 tag nach 3 könig die zalung hiermit auferlegt wirdt, alss man bey nicht erfolung dessen auf ferneres anlangen dess kläger weithers gerichtlich verfahren werde.

4-to jud Bürgl praetendiret an der verwittibten breümeisterin Eyerlin erstlich wegen ein stüchl blaue leinwath per 7 fl. 30 kreitzer, mehr für

2 $\frac{3}{4}$ ellen kardan 1 fl. 33 kreitzer, mehr wegen dess bierversilberer Christoph Peckh vmb empfangene waren, so er ingleichen an- vnd ein-rechnet, 17 fl. 15 kreitzer, leztens über abrechnung von herrn Eyerl lauth handtschrifft schuldig verblibene 8 fl., zusamben 34 fl. 18 kreitzer.

Dahingegen hätte sie gedachte frau Eyerlin von ihme juden einen in guldenen ringen vnd granaten bestehenden versatz per 30 fl. in handen, welcher so von der obbigen post abgezogen wurde, sie frau Eyerlin ihne juden noch 4 fl. 18 kreitzer heraus zu bezahlen hätte, welche er auch forderet. Hierauff excipiret frau Eyerlin, sie halte sich erstlichen ihres in handen habenden versatz per 30 fl., andertens restirete er jud Bürgl vmb empfangenes bier lauth abrechnung von 26. Feber 1720. von dem bierversilberer Peckh, so ihr zukommet, 36 fl., über abzug der wahren annoch 18 fl. 45 kreitzer, drittens wan der jud an ihren mann seeligen etwass zufordern habe, solle er es an jenen suchen, welchen er es gegeben, dann sie von nichten wisse, es seye dan sach, dass er solches mit einen haebreischen jurament bekräftige, will sie vor ihren mann seeligen zahlen summa 48 fl. 45 kreitzer.

Hieran gestehet sie aber die blaue leinwath empfangen zu haben mit 7 fl. 30 kreitzer, von den cardan wisse sie aber nichts. Mithin über abzug dessen verblibe er jud ihr liquide schuldig 41 fl. 15 kreitzer vnd verlangt die zahlung mit einschätzung des versatzes cum eo, quod interest und in wie weith der versatz in sich erkläcket bey so beschaffener sachen.

Deliberatum est: weillen dise causa sehr intriciert vnd vermischet anscheinet, alss solle er bierversilberer an dem juden dass seinige suchen, diser leztere aber entgegen authentisch probiren, wann, wie vnd weme er die vergüetung dess empfangenen biers geleistet, sonst aber bleibet es bey den versatz vnd solle er kläger ingleichen darthuen, zu wass zeit vnd weme er dem cardan verabfolgen lassen, dann wird weithers in sachen gesprochen werden, wass rechtens ist, inzwischen hat der jud termin biss auf den 21-ten January 1725, seinen versatz gegen erlegten schuldigkeiten ausszulösen, alss in widrigen solcher wird missen gerichtlich eingesezet vnd der jud in übrigen wass recht mag erkenet seyn, condemnirt zu werden.

5-to jud Joachim Birgl klaget die burgerlichen zimmermeisterin Schmidin vnd sagt, sie habe ohne dessen vorwissen von seinen ihr vor 3 jahren versetzen silber versatz ein nahmhafftess verkauffet, protestiret also dem verkauff. Beklagte gestehet, das von dem versatz, worauf sie 200 fl. vor 3 jahr gelichen, mit vorwissen dess klägern an den jud Lewl lauth dessen handtschrifft nacher Altofen ein nahmhafftten theill, undzwar per 105 fl. 30 kreitzer verkauffet habe, massen er Bürgl der ausslösung wegen gar oft, ja auch gerichtlichen ermahnet worden und so gar auch sein consens er selbst letzlichen darzue gegeben, den rest per 94 fl. 30 kreitzer hätte sie lauth producierter specification an silber noch in handen, wären mithin dess Burgels suehende aussflüchten null vnd nichtig, bittet die ausslösung des übrigen oder die gerichtliche einschätzung dessen.

Deliberatum est: die b(e)klagte ist der klag so mehrer zu absolvieren, alss ihme Bürgl lauth der obligation über 3 jahr lang genueg zuegewarthe

worden, wo er in 6 monath solchen versatz ausszulösen sich anerbotten vnd so er den überrest auch nicht zu sich nehmen wolle, wirdt beklagte diser auch auf ferneres anlangen in solutum gerichtlichen zuegesprochen werden.

6-to Bürgl auf vorher gerichtlich vorgegangene schätzung eines silber versatz bey denen Nussbaumerischen erben und destwegen von disen schon langwürigen gefuhrter klag excipiret, dass deme an zerschiedenen sorten, wie er es specificiret, biss 108 loth abgängig wären, verlanget mithin die ersetzung, die gesambte Nussbaumerische erben hingegen sagen vnd erweisen, erstlich lauth ihres herrn vatters handtbuech und eigener schriftt, das in anno 1718. den 19-ten July auf sogedachte silber versatz 400 fl. capital gelichen seye worden, dass jahr darnach den 17-ten July 1719. er jud an dem capital 100 fl. abgezahlet, dargegen aber so viel an zerschiedenen silber, mit welchen er den abgang nunmehr erweisen, will heraus genohmen, absonderlich will die jungere tochter Francisca, wo es nöthig, mit einen jurament betheüreren, wie sie sich noch gar wohl zuerineren weiss, dass unter andern er Bürgl ein silberstuckh vnd vergolt in form eines thurns zu sich bekommen habe, also das dass capital nur 300 fl. stehen verbliben, so in gedachten handtbuech eben gar richtig angemerckhet worden ist.

Andertens zuedeme trüefft es gar schön zue, das er Bürgl dasselbige silber geschmeydt nebst andern erstlichen zu herrn Kahr seeligen, da von da zu der zimermeisterin Schmidtin per 200 fl. versezet, unter welchen versatz, wie lauth gerichtlicher specification de dato 15-ten Augusti 1721. die revision vor dem stattgericht geschehen, sich nicht allein dises stuckh in formb dess thurns, worauff die Mosaischen gesätz, sondern auch, wie er Bürgl durch dan abgang schröfflichen angibet, eine silberne gürtl, dann eine schallen und einige silberlöffel befunden habe, gleich drittens, wie er Bürgl zur öfftern in persöhnlichen vorstandt gemeldet, das die mehresste silber sachen in disen Nussbaumerischen versatz von herrn syndico Mayling her seyen, so befindet sich eben bey der zimmermeister(in) Schmidin ihren versatz, dess herrn Mayling seeligen aigene silberne dobakdosen, welche er Bürgl eben zu solher zeit unter andern heraus genohmen, mithin sich gantz clar erzeiget, wie fraude et dolo er jud Bürgl molversiere, ja sogar von denen zweyen gleichen leib-gürtlen einem dem juden nach Altofen durch frau zimmermeisterin Schmittin mit dess juden Joachim Bürgls consens nebst anderen versezten sachen vmb bares geld verkaufft, nach der hand aber, wie vntersuchet wurde, von den altoffner juden durch ihre jüdische correspondens vnter der handt weithers verdistrahiret worden, als das man in sachen einer andern prob nicht mehr nöthig.

Deliberiret: es seye denen gesambten Nussbaumerischen erben der vntern 21-ten Augusti lauffenden jahrs auf einwilligung vnd consentierung dess Bürgels gerichtlich geschätzte versatz lauth specification per 229 fl. $2\frac{1}{2}$ kreitzer betragend in abschlag des capitals der 300 fl. hiemit judicialiter eingeanthwortet vnd hat er Bürgl den überrest per 71 fl. sambt a tempore morae, id est von 17-ten July anno 1719. biss ende Decembris anno 1724. zu 6 per centum verfahrenen interesse per 98 fl.

25 den. post ferias juristitium sub termino biss quindenae ohnfehlbahr zu bezahlen, alss mann in casu renuientiae andere compelierungs mittl seiner behörde nach vorzukehren bemüssigst wurde.

7-mo diser jud Joachim Bürgl hat über andere in facie nostri formati judicii civilis gezeigte vbel gesittete aufführung und grobheiden hiermit seine fraudes et dolos abschröckhen zu wollen das Meylingische vorzue-rupffen, da der jud jedem nach lauth magistraten schluss von 10. July 1724. vnd gegen seiner quit-vnd respective verzüchtquittung de dato 5-ten Decembris 1724. richtig und bar contentirt worden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1723 – 4. — 195/b. – 202/b.

666.

1725. január 12. A budai tanács Leidersdorfer zsidó kérésére Lukacsovicsné-nál elhelyezett borát a zárlat alól feloldja.

Sessio dem 12-ten January 1725.

Jud Leyderstorffer bittet den bey der Lukacsovichin gerichtlich sequestierten wein, welchen er, wie bekandt, von herrn Coopman erkaufet und nachdeme in quaestionem und process gezogen worden, zu relaxirn, da er alss tertius nicht leyden kan.

Deliberatum: weillen, so vill man informiret ist, supplicant in der zwischen der goldschmidin und herrn Copman obschwebenden strittigkeit nicht interessiret ist, alss mag das stadtgericht die innermeldte weine ohne weithern anstand ihme supplicanten consignirn lassen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. — 8/a.

667.

1725. január 15. Ofnerné zsidónőnek férje elleni panaszában a városbíró lépjen közbe.

Sessio dem 15-ten January 1725.

Ofnerin jüdin contra ihren mann klagen.

Deliberatum: herrn stattrichter pro medela zuzustellen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. — 13/a.

668.

1725. január 15. Günsburger Salamon zsidónak Copman Bernát és az arany-művesné ellen elhangzott panaszja tárgyában a városbíró tegyen igazságot.

Sessio dem 15-ten January 1725.

Salamon Güntzburger jud contra Bernardum Coopman wegen grausam ihme zugefügtenn schlägen bittet vmb die zulängige satisfaction, weillen selber seinen aignen richter abgeben.

Deliberatum: herrn stattrichter zuzustellen.

Guntzburger jud contra goldtschmidin e regione curiae puncto praetensionis bittet selber die contentirung entweder mit wein oder geld aufzuerlegen.

Deliberatum: dem stattgericht zuzustellen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. — 14/a., b.

669.

1725. január 17. Az öreg Joel zsidó a budai városi bírói szék előtt kötelezett-séget vállal fia helyett, hogy Nussbaum Franciskánál fennálló 100 forint adósságot 3 évi kamattal együtt megfizeti, míg Günsburger zsidó 56 forint követelését a telekkönyv jegyezze elő az aranyművesné házára és szöllejére.

Sessio den 17. Jenner 1725.

Der alte Jöel verspricht den von seinen sohn bey der Nusbaum-merischen tochter Francisca noch in jahr 1721. den 3-ten Decembris versetzten versatz per 100 fl. solcher gestalten zu redimiren, das er inerhalb 8 tåg ad manus judiciarias baar 60 fl. erlegen wolle vnd wirdt sowohl des überrest der noch ad capitale schuldig verbleibenden 40 fl., als auch auf 3 jahr a 5 pro cento verfallenen interesse a dato der erlegenden 60 fl. bis quindena zur zahlung gesezet, in welchen termin er Jöel affidieret ohne rechts ausnamb oder längeren zeitverschub die contentierung zu leisten, widrigens mann ihm mit allen gerichtlichen compellerungs mittl zur billichen vnd schuldigen satisfaction sine exceptione fori sui veranhalten könne, solle vnd möge.

.....
Weillen von der verwittibten goldtschmidtin in aere nichts zu haben, auch sonst er Güntczburger etwas pro executione zu indigitieren nicht weiss, als wirdt er seiner praetension wegen per 56 fl. gleich ander glaubigern auf das haus vnd weingarthen zur vermerkung angewisen dem grundtbuech zur nachricht.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 — 7. — 5/a. — 7/a.

670.

1725. február 10. A budai tanács bizonyítványt állit ki arról, hogy Bürgl zsidó az 1715—1724. évek között a porciót megfizette.

Sessio dem 10-ten Feber 1725.

Jud Bürgl bittet umb eine quittung, dass er mit abrechnung der Meylinischen schuld ab anno 1715. biss 1724. 336 fl. portion bezahlet habe.

Deliberatum: man wird supplicanten ein attestatum hinausgeben, dass selber vor inbemelten jahr die portion bezahlet habe und nictes schulde.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. — 38/b.

1725. február 10. Bürgl Joachim fellebbezésének a Nussbaumer-féle perben a budai tanács helyt ad.

Sessio den 10-ten Feber 1725.

Joachim Bürgl jud appelliret in causa Nusbaumeriana puncto eines zugeschätzten versatzes, weillen er durch das stattgerichts deliberation zu sehr aggraviret und solches zu erwisen urbiettig.

Deliberatum: die appellation oder revision wird acceptiret, es hat aber supplicant die heraufgaab deren samentlichen acten bey den stattgericht der ordnung gemäss zu sollicitiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. — 45/b.

1725. február 10. Hirschl Joel zsidónak a városi kamara fizessen két hajdúruha ára fejében 37 forint 9 krajcárt.

Sessio den 10-ten Feber 1725.

Joel Hirschl cameral schutzjud reichet eine ausszigl ein wegen aussgenommener zweyer trabanten klaydung pro anno 1721. per 37 fl. 9 kreitzer, bittet umb die anschaffung.

Deliberatum: an das camerambt, wann die schuld richtig, hat selbes die zahlung zu leisten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. — 48/a.

1725. február 21. Simon Márk pozsonyi zsidónak Michlstettner Löbl nikolsburgi zsidó 426 forint tőkével, 46 forint kamattal és 221 forint perköltséggel tartozik, melynek biztosítására a budai városi bírói szék lefoglalja 437 akó borát és kimondja, hogy május 15-ig a két zsidó számoljon el egymással és maguk között intézzék el az ügyüket.

Mivel Joel zsidó nem fizetett Nussbaum Franciskának, a megbecsült záloglárgy legyen az övé és a még fennmaradó adósságot a zsidó 15 napon belül adja meg.

Sessio den 21-ten February 1725.

Krafft ihro hochgraffliche excellenz (titl.) herr palatino durch herrn Johann Weingrueber eines hochlöblichen consilii regii geschwornen agenten einbehändigten befelch sambt ander beygehanckhten instrumenten nomine et in causa Marci Simon judenrichter vnd schutzjuden seiner obgedachten hochgräfflichen palatinischen excellenz zu Prespurg puncto debiti 426 fl. 26 kreitzer capitale, 46 fl. interesse, dann auffgeloffenen vnkosten per 221 fl. contra den Nicolspurger juden Löwl Michelstettner werden aufgethannes ansuechen des gedachten plenipotentiarii, als kla-

gern, dann einwilligung des beklagten in dem sogenanntden Spieglichen verlassenschafft keller eigenthumblich befindlichen 437 emmer wein gerichtlichen in solang per sequestrum genohmen, bis diser nicht, da er einige gegen einwendung vnd forderung an den kläger zu haben vor-schuetzet, auf den ihme hiermit bis 15. May anni currentis gerichtlich zugebenen termin seine sach ratione hujus debiti in Prespurg mit klägern völlig ausgemacht haben werde, als im widrigen auf ferners des klagenden theill anlangen sovill wein, als die schuldt mit interesse vnd vncosten, doch das leztere mit moderatione judiciaria in sich betraget, gerichtlichen geschäczet zuerkhennt vnd gantzlichen eingeanthwortet werden solte.

Weillen jud Jöel zuzolge des untern 17-ten Jenner stattgerichtlichen deliberati sein gethannesenes versprechen gegen Nusbaumerischen tochter Francisca eines versatz wegen den ersten terminum bis anher mit nichten zuegehalten, auch auf heünth in stattgericht nicht ershinnen, folglich contumax zu sprechen wäre, als wirdt in sachen weithershin und endtschliesslichen deliberieret:

Es wirdt auf begehren der Nusbaumerischen tochter der järke versatz, wie er vorhin schon per . . . ¹ fl. gerichtlichen geschäczet worden, ad capitale zur abschlags zahlung hiermit eingeanthwortet, des überrest vnd der interesse wegen ihne Jöel aber 15 tag termin gegeben, das er gleichfahls die contentierung leisten solle.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 14/a. – 15/b.

674.

1725. február 28. A budai városi bírói szék elrendeli, hogy a városi kancellária adja ki másolatban Bürgl Joachim zsidónak a Nussbaum örökösökkel való perének iratait a szokásos illeték mellett.

Sessio den 28-ten February 1725.

Joachim Bürgl weillen in causa dess Nussbaumerischen erben pfandt in appellation vergünstiget worden, bittet umb die extradirung deren acten.

Deliberatum: die cantzley hat inbegehrte acta sovill verhanden, abzuschreiben vnd gegen der gewöhnlichen tax dem supplicanten zu extradiern.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 17/a.

675.

1725. március 3. Gut Mózes zsidótól Forster 20 forint kárpótlást kér a ki nem bérelt szoba miatt, melyre nézve a zsidó adja elő védekezését.

Sessio den 3-ten Marty 1725.

Herr Vorster contra jud Moyses Guts wegen einer praetension per 20 fl. erstattet seine verantwortung, das nemblich er jud ein zimmer

1., a hely üresen hagyva.

von ihm in bestand genommen und 20 fl. daran gegeben, nachgehend spat widerum abegesagt, wodurch er eine grosse schaden, als 20 fl. erlitten.

Deliberatum: dem juden vmb seine nachricht vnd veranantwortung zuezustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 18/b.

676.

1725. március 6. Schlesinger Mózes és Sámuel zsidóknak az illetékes bizottság állítson ki részleges porciócedulát.

Sessio dem 6-ten Marty 1725.

Samuel und Moyses Schlesinger bitten wegen den portionen ihnen ein particular portionszettl zustellen zu lassen.

Deliberatum: dem in sachen den anominierten commission herr von Mayerberg zuzustellen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. – 67/b. – 68/a.

677.

1725. március 14. Bürgl Joachim zsidónak követelését Göttl, mint aki örököse Sinzendorfer udvarbírájának, 3 napon belül fizesse meg.

Sessio dem 14-ten Marty 1725.

Jud Joachim Bürgl contra herrn Göttl puncto an ihne qua Sinzendorferischen hofrichters successore zu fordern habend und zugesprochenen praetension, bittet ihm obrigkeitliche hilf zu bieten.

Deliberatum: die contentirung nochmahlen inner 3 tügen aufzulegen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. – 79/b.

678.

1725. március 20. Günsburger Salamon zsidónak a budai tanács nem engedi meg, hogy a város területén kereskedhessék, mert a kiváltságlevele erre nem vonatkozik.

Sessio dem 20-ten Marty 1725.

Salamon Günsburger gibet ein deliberatum von herrn von Zenegg ein mit dem inhalt, das er jud vermög kayserlichen und königlichen privilegien, alss ein unter den schutz genommener seinen handl treiben dörfte.

Deliberatum: widerumben hinausszugeben und wie man vermög allergnädigsten kayserlichen privilegii nicht verbunden noch gesünnet ist einigen juden alhier zu gedulten, also mag supplican auss dem Schlesingerischen privilegio selbst sich verdolmetschen lassen, dass solches auf dergleichen privilegirts örther nicht gemeinet, sondern diser per expresum aussgenohmen worden. Wann übrigens supplican sich mit seinen waaren anderwärttighin transferiren will, werden dise ihme nicht aufgehalten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. — 87/b. — 88/a.

679.

1725. március 20. Bürgl zsidónak a Nussbaumer ügyben történt fellebbezésében a budai tanács a per felülvizsgálata után döntené fog.

Sessio dem 20-ten Marty 1725.

Bürgls juden appellation in causa Nusbaumeriana.

Deliberatum: man wird die causam revidiren und sodann sprechen, wass rechtens ist.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. — 90/b.

680.

1725. április 27. Bürgl Joachim zsidó és Gölll irataikkal a budai tanács előtt 8 nap múlva jelenjenek meg.

Sessio dem 27-ten Aprilis 1725.

Joachim Bürgel contra herrn Göltel puncto debiti bittet abermahl umb die zahlungs auflegung.

Deliberatum: beede partheyen haben heut 8 tåg vor rath zu erscheinen und sich mit genugsamen documentis zu versehen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. — 109/b.

681.

1725. április 30. Gölll ellenvetésére Bürgl Joachim zsidó még a mai nap folyamán felelni fog.

Sessio dem 30. Aprilis 1725.

Herr Göltel replicirt wider den Joachim Burgel puncto praetensi debiti.

Deliberatum: wird auf gegentheiliges an heit verbeschaydes anbringen verwiesen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. — 110/b.

1725. május 12. Michelstetter Löw zsidónak Márk pozsonyi zsidó, azután Schwab Lázár és Raab zsidók elleni ügyében a budai tanács hatheti határidőt engedélyez.

Sessio dem 12-ten May 1725.

Löw Michel Stetter jud contra Marx juden von Prespurg bittet umb 6 wochigen termin, biss er seine documenta von Nickhlspurg hiehero gebracht haben wird, mithin also in executione der arrestirten weinen einzuhalten.

Deliberatum: wird ad terminum pro administranda justitia an das stadtgericht remittiret.

Idem Stetter contra Lazarus Schwaab et Raab in puncto debiti und strittigen wexlbrieff bittet eben umb obigen termin.

Deliberatum: wird gleichfahls an das stadtgericht remittiret mit der erinderung, das weillen Nicolspurg extra regnum, der anbegehrte 6 wochige termin supplicanten gar wohl verwilliget werden könne.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. — 115/b. — 116/a.

1725. május 17. Pollak zsidót a hitelezői börtönbe vetik, míg adósságának megfizetésére velük meg nem egyezik, Michlstettner Löw nikolsburgi zsidó áruja és bora, mely utóbbit a jezsuita atyák 60 forint követelése is terhel, május 23-tól számított 6 hétig bírói zárlat alatt marad, hogy időközben a felek egymással rendbe jöhessenek.

Sessio den 17. May 1725.

Die respective herrn creditores von dem juden Pollak benantlichen herr Ferberth, herr Pigino, Peisser, Michael Lang, Führnhamer, Matthias Renner und Johann Schauer, item Beymbinder, Lener richter in der Neustift und der praeceptor bey dem Dichl verwilligen sich mit bitten, dass diser jud entzwischen arrestlich angehalten und dessen sequestrirte sachen geschätzt, sodann eine crida formiret werden solle, biss der jud eintweder einen annehmlichen caventen oder genugsambes pfandt oder andere zulönglicher mittl zeigen wurde obbenente seine getreue, respective herrn creditores zu contentiren.

.....

Es wird dem juden Löw Michlstöttner schutzverwandten zu Nickhlspurg in causa des Marx juden von Prespurg wegen sequestrirten weinen, item juden Lazarys Schwab et Raab wegen einen strittigen wexlzettel ein termin zu behilff seines weitheren rechts von 6 wochen mit den 23. laufenden monath May und jahrs anzufangen indulgiret, entzwischen sollen die bey den herr Spatzierer ligendte warren in sequestro verbleiben, vorhin schon sequestrirten wein sowohl auss vorbenenter ursach, als auch der schuld wegen an die herrn Patres Societatis Jesu per 60 fl.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 — 7. — 29/a. — 30/b.

1725. május 24. Pollak Jakab zsidónak Ferberth Józseffel történt kiegyezését beírják a városi jegyzőkönyvbe.

Sessio den 24. May 1725.

Der an heünth schrüfftlich eingereichte vergleich zwischen herr Joseph Ferberth vnd den juden Jacob Pollackh puncto debiti wirdt hiermit ad prothocollum genohmben vnd ist das originale in der cantzley auffzubehalten, dennen partheyen aber auf anlangen paria zu extradieren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 33/a.

1725. május 30. Leidersdorfer Mayr Sabl zsidó a budai városi bírói szék előtt elismeri, hogy Spatzierer őt 1775 forint lefizetésével kielégítette.

Sessio den 30-ten May 1725.

Jud Sabl Mayr Leyderstorffer bekhennet heünth in facie judicii, das er an herrn Spatzierer wegen des vorhin sogenandten Felberischen hauss nichts zu fordern, sondern diser ihne richtig vnd baar 1775 fl. bezahlet vnd abgeführt habe.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 34/a.

1725. június 12. Simon Márk zsidónak 741 forint követelését a budai tanács 196½ akó kóser borral Michelstettner Löw nikolsburgi zsidó részéről kifizeti, a 14 forint többletet pedig a városi bíróság veszi át.

Sessio den 12-ten Juny 1725.

Zufolge eines löblichen magistrats verordnung in causa Marx Simon puncto schuldigen 741 fl. 8 kreitzer capital vnd interesse contra Simon¹ Michelstetter wird das originale wegen taxier- und schätzung der von gericht aus vorhin schon sequestrierten cascher wein abgelesen vnd auch die extradition 196½ emmer sambt tarra ieden a 3 fl. 51 kreitzer, so 755 gulden 33¾ kreitzer betraget vnd ausmachtet, an den juden Marx Simon, als creditori, verwilliget, also zwar, das er auf obbiges schuldt summa dem Michelstetter annoch 14 fl. 25¾ kreitzer hinausuzahlen habe, wie er dann auch solche zur gerichts handen eingelegt hat.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 34/b.

¹ elírás lesz: Löw helyett!

1725. június 28. Leidersdorfer Izsák zsidó 15 napon belül nyilatkozzék arra nézve, hogy 1200 forint adósságát Glöcknernek miként kívánja megfizetni.

Sessio den 28-ten Juny 1725.

Dem jud Isaac Leyderstorffer wirdt auf anlangen herrn Glöckhners 15 tag termin gegeben, das selber sich wegen der schuldigen 1200 gulden capitale ohne der auffgeloffenen interesse de modo solvendi sich erklären solle.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 39/a.

1725. július 4. A budai városi bírói szék Glöckner kérésére Michlstetter Löbl zsidónak Rütz Boldizsár budai polgárnál és kereskedőnél lerakott árúját bírói zárlat alá veszi.

Sessio den 4-ten July 1725.

Weillen herr Glöckhner vor- und angebracht, das bey den burgerlichen handelsmann herr Balthasar Rützen einige waaren, so dem juden Löbl Michlstetter eigen zuegehörig alda in deposito sich befinden vnd ligen vnd er herr Glöckhner an gedachten juden Michlstetter vermög wexlzettel ein nahmhaftes capital zu fordern hat, als ergeheth hiermit der gerichtliche verboth dahin, das gedachter herr Rütz von so obbenannten waaren dem gedachten juden nicht das geringste ausfolgen solle lassen und dises bis weithere befelch vnd verordnung.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 40/b.

1725. július 11. Leidersdorfer Mayer Sabel zsidóval, aki 300 forintot követel Josits Tamástól és társaitól, a budai városi bírói szék közli ennek ellen-számláját mihez tartás végett.

Sessio den 11-ten July 1725.

Sabl Mayer Leyderstorffer jud contra Thomam Joschiz et compagie in puncto debiti per 300 fl. bittet, weillen dise die zurukh bezahlung nicht probiren können, umb obrigkeitlichen und zulängliche compellirungs mittl.

Deliberatum: was schon in anno 1723. auf eigene persohn der beklagte Thomas Jositsch mit einer gegenrechnung sich veranthworttet, wirdt dem kläger hiermit in der abschrüfft zu seiner ferneren nothdurffts handlung communicieret.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 42/a.

1725. július 18. A város területén élő zsidók összehívására a budai tanács bizottságot küld ki.

Sessio dem 18-ten July 1725.

Zu beschreibung deren juden wird ex parte des raths benennet herr von Mayerberg, von seithen der burgerschafft herr vormunder undt noch zwey ander, von seithen der cantzley Mauritius Sibert.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. — 159/b.

1725. augusztus 4. A budai városi bírói szék meghagyja Leidersdorfer zsidónak, úgyszintén Josits Tamásnak és társainak, hogy a legközelebbi augusztus 8-i bírói tárgyalásra irataikkal együtt jelenjenek meg.

Sessio den 4-ten Augusti 1725.

Jud Leyderstorffer replicirt contra Joschiz und seine consocios mit bitt, weillen es lautter löhre assecta seynt, denne zu besserer prob anzuhalten.

Deliberatum: kläger vnd beklagte haben mit ihren schrüfftlichen original documentis zu künfftigen stattgericht, als den 8-ten dises persöhnlich zu erscheinen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 - 7. — 43/a., b.

1725. augusztus 22. A budai városi bírói szék határozata szerint Turtltaubnak egy pálinkafőző üslje mindaddig bírói őrizet alatt álljon, amíg csak meg nem egyezik Bürgl zsidóval.

Sessio den 22-ten Augusti 1725.

Weillen der Turtltaub sehr moros vnd gleichsamb anscheinet nicht allein seine creditori, sondern auch das stattgericht schon so lange zeit eludieret, als wirdt geschlossen, das ein sein seiniger brandtwein kössel, auf welchen der jud Bürgl, als creditor pro executione zeigt, morgen auf das rathhauss gebracht vnd so lang alda eingelegt verbleiben solle, bis er Turtltaub sich mit dem juden nicht abgefunden werde haben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 - 7. — 48/b.

1725. augusztus 23. Deutsch Sámuel zsidó kérését 15 napos határidő iránt, hogy Forstmayrral elszámolhasson, a budai tanács a bírói széknél támogatja.

Sessio dem 23-ten Augusty 1725.

Samuel Teutsch jud bittet herrn Vorstmayr terminum bis quindenae de sistendo umb sich, wie gerichtlich befohlen worden, miteinander verrechnen zu können, aufzulegen.

Deliberatum: dise instanz wird propter materiam suam ad iudicium verweisen und wird herr statrichter umb gebühr und billichkeit recommendirt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. — 199/b.

1725. augusztus 23. A budai tanács javasolja a bírói székeknek, hogy Leidersdorfer zsidót a fogságból engedje szabadon, mivel óvadékot tett le jótállója megérkezéséig.

Sessio dem 23-ten Augusty 1725.

Leyderstorffer jud bittet in puncto debiti an herrn Glökhner ihme das personal arrests zu entlassen, da er ohnedeme in debito an herrn obercommissars Schwartzberger hier nicht entweichen darff und ansonsten auch jüngsthin auf sein des Glökhners instanz bey hiesigen auditoriat ambt in dessen gegenwartt cautionem juratoriam biss zu ankunfft seiner caventen gestellet habe.

Deliberatum: weillen vermög eingeholten berichts von dem löblichen auditoriat ambt die cautio juratoria simpliciter und bis zur contentirung in gegenwarth des creditoris Glöckner praestiret worden, alls finde man nicht, das der personal arrest statt habe, sondern es wird solicher hiemit relaxirt vnd dis dem stadtgericht zur nachricht.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. — 206/b.

1725. szeptember 5. Raab Izsák és Simon József zsidók, ez utóbbi mint Mentz Vencel temesvári zsidó megbízottja, bejelentik a budai városi bírói székeknek, hogy Michlstettner zsidóval megegyeztek, ki tartozásának megadására Budán elraktározott áruját és borát kötötte le, Pollák Jakab zsidó pedig kiszabadul a börtönből, ha egy rabbi jelenlétében le teszi az esküt, hogy nem fog megszökni.

Sessio den 5-ten Septembris 1725.

Erscheinet heünth in termino legaliter praefixo Isaac Raab contra den Michlstäther puncto debiti vermög eines wexlbrieffs vnd declarieret, welchermassen er sich mit dem beklagten amicabiliter solcher gestalten

verglichen habe, das er Michlstätter secundum inter se factam conventionem sovill von dennen in sequestro und mit gerichtlichen verboth verspöhrnt gewesen wahren in et pro quantitate an ihne Isaac Raab zur völligen contentierung verabfolgen wolte lassen, so auch hiermit gerichtlichen approbieret wirdt.

Ingleichen nach obbigen vergleich erkläret sich Michlstätter, da eben Simon Joseph wegen des Temesvárer juden Wentzl Mentz, qua mandatarius, erscheinet vnd die versicherung der von dem Michlstätter schuldigen 1500 fl. verlanget, das er auf den überrest der noch übrig verbleidenden waaren und wo dise nicht erkleckhlich, auch auf seinen wein biss 14 tág oder längsten 3 wochen, vndzwar in so lang, biss er Mentz von Wienn revertieren wurde, die versicherung hiermit gerichtlichen einwillige, so zur sicherheit auch des gevollmächtigen ad prothocollum genohmen worden ist.

.....
Jud Jacob Pollackh, welcher dem herrn Ferveth 200 fl. capitale schuldig vnd sich durch verkauffung seines viehes des durchgehens verdachtig gemacht, auch derentwegen eine zeit lang in arrest gesessen, auf bewilligung aber des herrn creditori solcher gestalten des arrest entlassen, da er nach allen jüdischen ceremonien bey heintiger stattgerichtlichen session das nach den hiesigen landtgesetzen gewöhnliche juramentum in beyseyn dasiger rabiners abgelegt hat.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 - 7. - 50/a. - 51/b.

696.

1725. szeptember 27. Joel zsidó 35 forint tartozását áruval megfizeti Nussbaumer Franciskának, míg Joel és Michlstettner zsidók egymást kölcsönösen kielégítik a Lukazovich-féle adósságból.

Sessio den 27-ten Septembris 1725.

Jungfrau Francisca Nussbaumerin wird wegen von Joel jüden ausständigen 25 fl. capital und nur freywillig anbegehrten 10 fl. interesse, zusammen 35 fl. folgender massen contentiret: Gruia erlegt statt paren gelds wegen des Jöels schuld 5 weisse, 4 blaue ungarischen rökchl, zusammen a 25 fl.

Vuczka deto 2 rökchl á 6 fl., 1 deto par hosen á 1 fl. 24 (kretzer), 1 rökchl á 2 fl. 30 (kretzer), facit 34 fl. 54 (kretzer).

Wormit sie contentiret vnd völlig abgethan.

Michlstätter mandatarius des Jöels, weillen von denen abstehenden Raizen die wahren zu gerichtshanden gelegt und beede obige juden betreffen, die es mehrer theill mit einander von ihnen zu praetendirn gehabt hetten, als wird dem Mühlstätter der á 10¼ ellen erlegte carisee per 13 fl. 48 kretzer judicialiter extradiret, die er dem Jöel zu behändigen hat, indessen wird wegen seinen regress der Michlstätter in der Lucazovischischen schuld vorgemerckhet, wo er Jöel zu forderen hat.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 - 7. - 57/a., b.

1725. szeptember 28. A budai tanács Günsburger zsidó kérelmét teljestve a bíróság lezárt üzlethelyiségét kinyitattja abból a célból, hogy áruját ornét elvihesse.

Sessio dem 28-ten Septembris 1725.

Jud Gintzburger bittet ihme dessen gerichtlichen versperetes gewölb eröffnen zu lassen biss er etwon seines privilegii wegen das mehrer werden zeigen können.

Deliberatum: mann will die öffnung vnd hinweckh bringung der waaren salvis tamen juribus fisci, si quae propter aperitionem fornicis competere possint, hiermit verwilligen vnd wird darumben künfftigen montag der rahtsdiener Wallner das schlos abnehmen, solang auch darbey verbleiben, bis das gewolb alles geläht ist, supplicant aber sich nicht zu unterstehen mit disen waaren alhier zu handeln, dann er sich zuschreiben müeste, wann die sachen ihme alsdann hinweckh genohmen wurden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. — 241/b.

1725. december 1. A budai tanács felszólítja a városi bírói széket, hogy Bürgl Joachim zsidónak Gölll az elismert követelését és felszámítható költségeit fizesse meg.

Sessio 1-ma Decembris 1725.

Joachim Bürgl jud contra herrn Göttl puncto praetensi debiti et causatarum expensarum bittet umb ferner gerichtlichen assistenz.

Deliberatum: dem stattgericht zuzustellen und hat dises in ansehen des medio depositi juramenti liquid erkhandten debiti auch wegen deren darauf de usu et lege folgenden expensen supplicanten die gebühr und billichkeit zu administriren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1725. — 292/a.

1725. december 12. Bürgl Joachim zsidó Eyrlné asszonytól jövő év január 15-ig váltsa ki zálogát, egyéb ügyeikben pedig kölcsönösen számoljanak el egymással.

Sessio den 12. Decembris 1725.

Nachdeme jud Joachim Bürgl in der Eyrlischen sache sich heunt wider vor gericht gestellet, man aber wegen solcher confundirten causa ad clarum nicht komen mag, alss wird deliberiret: pro primo dass er jud Bürgl hiemit biss 15. Jener eingehenden 1726-ten jahr termin habe seine versatcz von frauen Eyrlin ausszulösen, widrigens solche gerichtlichen

werde müssen eingeschätzt werden und weillen pro 2-do unterschiedliches, als nemblichen hier, warren und anders hierin vermischt, solches aber separatum negotium und nicht zu den versatz gehörig, als mag, nachdeme er jud mit frauen Eyrlin und dise mit dem versilberer sich umb so leichter verrechnen und die sache in richtigkeit bringen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725–7. — 66/a., b.

700.

1726. január 24. Bürgl zsidó nyújtsa be Göttl ellen perköltségét a budai városi bírói székeknek, hogy intézkedni lehessen.

Sessio den 24-ten Jenner 1726.

Bürgl contra Göttl puncto debiti über schon offtere klagen bittet das finale mit denen aufgeloffenen expensen zu machen.

Deliberatum: kläger hat die expens specification einzugeben, dann folgt weithere beschaidt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725–7. — 76/a.

701.

1726. február 7. A budai tanács meghagyja a városi bírói székeknek, hogy Bürgl zsidó és Eyerlné sörfőzőné közti viszályban késedelem nélkül intézkedjék.

Sessio den 7-ten February 1726.

Bürgl jud aggraviret sich über das procedere zwischen ihme und der verwittibten breymeisterin Eyrlin bey einen löblichen stattgericht wegen einen pfandt, dass er jud ausslösen solle.

Deliberatum: man findet nicht, das dieser sach einer weithlaüffigkeit nöthig habe, besonders da frau Eyerlin ihres man seeligen erbin ist und die decision des judens jurament submittiret, der es auch abzuschwören erbiethig ist. Mithin wird das stadtgericht hierinfahls die schleünige billigkeit supplicanten wiederfahren lassen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1726. — 52/b. – 53/a.

702.

1726. február 20. Richter Mátyás budai szabó, aki Mózes zsidó kezéből Stocker orvostól ellopott ruhát vásárolt meg 4 forintért, tartsa meg magának azt a vásznat, amit a zsidó adott neki biztosítékul, a zsidó pedig keresse karát azon, akitől a ruhát vette meg.

Sessio den 20. February anno 1726.

Matthias Richter, ein schneider, hat von den juden Moyses ein alt übertragenes graues camisoll vnd baar hosen, welche er jud offentlich

vmbgetragen, per 4 fl. erkauffet, vndzwar solcher gestalten, das er von gedachten juden ein stickhl leinbath zu einen vnterpandt überkommen vnd herr doctor Stockher dises camisoll vnd baar hosen, welche aus seinen haus entfrembdt worden, nach der handt ansprühig machen lassen vnd mithin repetieret, als wirdt deliberieret, es seye die leinwath dem Matthias Richter hiermit auch dergestalten zuegesprochen, das er hierdurch so gueth, als er könne, sich regressieren mögte, der jud hingegen solle seinen regress an dem, der ihme dises camisoll und hossen verkauffet, in gleichen suo jure suechen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1726 – 7. — 80/b. – 81/a.

703.

1726. február 27. Bürgl zsidó és Eyrlné asszony március 13-án jelenjenek meg a budai városi bírói szék előtt, míg Göttl erre az időre írásban válaszoljon Bürgl zsidónak.

Sessio den 27-ten February 1726.

Bürgl contra frau Eyerlin puncto praetensionis beruffet sich auf in sachen vielfältig ausgefallene deliberata und bittet das endliche finale.

Deliberatum: beklagte frau Eyerlin mit kläger haben auf den 13. Marty vor dem stattgericht zu erscheinen, mit welchen zugleich herr quartiermeister Nattermann vnd herr Rütz hiermit berueffen seynd.

Bürgl contra herr Göttel puncto praetensi debiti bittet, da er selbe medio depositi juramenti liquidiret, jenem nochmahlen gerichtlich zur zahlung anzuhalten.

Deliberatum: communicetur dem herrn beklagten cum annexis vnd hat diser den 13. Marty seine schrüfftliche veranthwortung einzureichen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. — 84/a., b.

704.

1726. március 27. Löb Jakab zsidó 26 forint adósságát gabonával kívánta megadni Paur János Mihály pesti tükészttőnek, azonban a zajló Duna miatt ez nem volt lehetséges, tehát további 15 napi haladékot kap a fizetésre.

Sessio den 27-ten Marty 1726.

Jacob Löb bekhennet den Johann Michäel Paur burgerlichen nadlerin in Pest richtig 26 fl. schuldig zu seyn, welche er auch mit frucht zubezahlen versprochen, dises aber bishero nicht halten könne, da die Donau noch harth zu passieren, daher wirdt ihme Jacob Löb auf heünth erst gethannene klag 15 tåg zur zahlung gesezet, doch Gottes gewalt auf den wasser ausgenohmben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. — 88/b. – 89/a.

1726. június 4. A budai tanács a telekkönyvnek utasításban adja, hogy Bürgl zsidót Göttl ellenében a legközelebbi szüretnél elégtse ki.

Sessio dem 4-ten Juny 1726.

Bürgl jud contra Göttl puncto debiti, welches er schon vor stattgericht und den magistrat so villfältig sollicitiert, dannoch nicht habhafft werden könne, bittet umb obrigkeithlichen finalmittl.

Deliberatum: dem grundbuch zuzustellen, welches zur zeit des lesens die gebührende satisfaction zu schaffen gelegenheit haben wird, auch effective zu verschaffen hat.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1726. — 162/b. — 163/a.

1726 június 19. Göttl kijelenti, hogy Bürgl Joachim zsidónak csak akkor fog tartozni, ha már a Wohlfarth örökség birtokában lesz, míg Mandl Hirschl vörösvári zsidó Popp Jovántól kárpótlást kér azért a 3 hordó faolajért, amely Nikolsburgba való szállítás közben megromlott.

Sessio den 19. Juny 1726.

Nachdeme der jud Joachim Bürgl herrn Göttl, welcher sich persönlich vor gericht gestellet, wegen causirten unkösten per 23 fl. 21 kreitzer schriftlichen geklaget, diser aber meldet, dass er ihme juden nictes schulde, wohl aber, wenn er die Wohlfartische erben belangen wird, meritorie geantworttet werden solle, alss ist es dem juden ex officio zu communiciren.

NB. beeden theillen ex officio zu communicirn.

.....

Hirschl Mandl jud in Vörösvar contra Popp Jovan puncto von deme bona fide gekaufften und nacher Nickhlsburg geführten 3 vässl baumöhl, welches aber, nachdeme alda ohnbrauchbahr gefunden worden, bittet umb refusion des causirten schadens.

Cessat.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 - 7. — 93/a., b.

1726. július 5. Ofner Gottliebnek a budai tanács megengedi a pálinkafőzést, azonban kiköti, hogy zsidókat ne alkalmazzon.

Sessio den 5. July 1726.

Gottlieb Ofner bittet ihme das brandwein-brennen in seinem hauss auf der Neustiftt noch ferrers zu erlauben und die obrigkeitlich abgenohmene hütt widerumben restituirn zu lassen.

Deliberatum: wann supplicant selbst und nicht durch die juden an einen sicheren orth und ohne gefahr des publici brennen, auch sonsten die erforderliche säuberkeit beobachten will, wird man denselben von seithen der obrigkeit keine hinternus machen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1726. — 187/a.

708.

1726. augusztus 14. Rákóczi Pál és neje elismerik, hogy 120 forinttal tartoznak Leidersdorfer Sabel zsidónak, ki megelégszik 100 forinttal, mely összeget majd Glöckner fog megfizetni a házuk és szőlejük árából, míg Michlstettner Löbl zsidó állítása szerint Simon Mihály pozsonyi zsidó tartozik neki és nem megfordítva.

Sessio den 14-ten Augusti 1726.

Ragoczi Pál vnd seine eheconsortin in heünth persöhnlichen vorstandt bekhennen die jud Leyderstorfferischen schuldt auffrechts per 120 fl. schuldig zu seyn vnd condescendieret aus seinen vrsachen er jud Säbl Leyderstorffer bis auf 100 fl., welche er denn nechsten mit genuegsamber versicherung auf haus und weingärthen an seinen creditori herr Glöckhner mit all einlegenden original schrűfften vnd documenten transigieren vnd cediren will.

Löbl Michlstöttner contra juden Michael Simon in Prespurg puncto debiti bittet seine excellenz herrn palatinum regni zu informiren, wie er an disen juden und nicht diser an ihne zu fordern habe.

Deliberatum: communicetur dem beklagten Simon vmb seine förder-sambe replica.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725–7. — 101/b. — 102/a.

709.

1726. augusztus 28. Leidersdorfer Sabl zsidó Rákóczi Pálra és nejére vonatkozó kötelezvényét átadja a budai városi bírói széknek, amely viszont intézkedik, hogy a telekkönyv biztosítsa a zsidó követelését a házat és a szőlőt megvevő Glöckner által lefizetendő vételárból.

Sessio den 28-ten Augusti 1726.

Gleichwie unten 14-ten Augusti schon in den persöhnlichen vorstandt partibus utrinque consentientibus zwischen den jud Leyderstorffer vnd den Ragoczy Pál vnd dessen eheconsortin determinirt vnd geschlossen worden, als leget zu solchen ende jud Leyderstorffer die original obligation zu gerichtshanden ein vnd möge dann das gründtbuech des in eingangs angemerkhten stattgerichtlichen, respective declaration vnd

deliberati die vormerckhung auf des Ragozci Pál vnd dessen eheconsortin hauss vnd weingarthen an herr Glöckhner seiner ordnung nach der zahlung wegen vorkehrn.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 104/a., b.

710.

1726. szeptember 6. Michlstetter Löw és Lemon Herz zsidók ügyében a budai városi bírói szék illetékes ítélkezni.

Sessio dem 6-ten Septembris 1726.

Löw Michl Stetter puncto pro et contra praetensionis wider den Hertz Lemon juden zu Wienn.

Deliberatum: diser instanz wird an das gericht tanquam forum competens verwisen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1726. – 230/b.

711.

1726. szeptember 6. A budai városi bírói szék Bürgl zsidót felmenti az alól a követelés alól, hogy Eyerlné asszonynak 36 forintot fizessen, sőt az asszonyt kötelezi arra, hogy a zsidónak a zálog visszajuttatása ellenében még 4 forint 18 krajcárt adjon.

Sessio den 6-ten Septembris 1726.

In causa jud Pürgl contra frauen Eyerlin puncto 36 fl. umb empfangenes bier, welches der erstere mit herrn Eyerl seeligen durch ein abrechnungs scheinl untern 17-ten April 1719. gegen waaren verrechnet zu sein, an- und vorgibt.

Deliberatum: weillen der geweste kastner herr Lihmer pro fundamento gantz gewiss angibt, das gleichwie er die zusamben rechnung zwischen herr Eyerl seeligen und den juden Pürgl gemachet und geschriben possitive sich erindere gegen empfangenen bier die aussgenommene waaren abgerechnet worden zu sein, alss wird er Pürgl von der bier anforderung per 36 fl. hiemit gänzlichen absolvirt, so mehrer zwar, alss dise zusamben rechnung ohne vorbewust des hierversilbers Beckh, welcher selbiger zeit nicht mehr in den breuhauss diensten gestandten, vorgehomen worden, mithin auch der leztere gar billich die vergütung der obgedachten 36 fl. an frau Eyerlin an seiner noch schuldigen praetension abzuschreiben haben wird. Übrigens aber gegen zuruckstellung des versatzs sye frau Eyerlin ihme juden noch in paaren 4 fl. 18 kreitzer hinauss zubezahlen hat.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 106/b. – 107/a.

1726. szeptember 13. Hirschl zsidó keresztény hitre kíván átléni, kinek a budai tanács anyagilag segítségére fog állni.

Sessio dem 13-ten Septembris 1726.

Hirschl jud, welcher sich zu den wahren glauben begeben will, bittet in nothwendigen aussgaben ihne zu succuriren.

Deliberatum: herr Vossmayr und Hoffmann haben das nöthige zu besorgen und das aussgelegte zu specificiren, so wird es die statt abführen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1726.

1726. október 21. Dávid Gábor zsidónak a többi zsidóval együtt kell Budáról eltávozní, mert a kinnlevő köveleléseit bármelyik szomszédos faluból, ahol letelepszik, behajthatja.

Sessio dem 21-ten Octobris 1726.

Gabriel David jud bittet über jüngste verordnung unter anderen auch ihne abzuschaffen in so lang gedult zu tragen, biss er von seinen creditoren, bey welchen er über 1000 fl. zu fordern, contentiret seye.

Deliberatum: es verbleibet bey der jüngsthin ergangenen obrigkeitlichen determination und hat supplicant in der herumblickenden nachbahrschafft gelegenheit genug unterzukommen und seine schulden einzucassiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1726. — 257/b. — 258/a.

1726. október 31. Michl Stettner nikolsburgi zsidó, hogy a börtönből szabadulhasson, József Simon zsidót állítja kezesül. Ebben a kérdésben a tárnokmester tiltára nyilatkozzék.

Sessio dem 31-ten Octobris 1726.

Michl Stettner nikhspurger jud bittet ihne des arrests wegen seiner schuldner zu entlassen, inmassen er den juden Joseph Simon, qua caventem pro persona biss künfftig Neuesjahr stellet.

Deliberatum: herrn secretario von seiner excellenz thavernicorum magistro umb seine erkhlährung zuzustellen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1726. — 263/a., b.

1726. október 31. A budai tanács Dávid Gábor, Hirschl, Izsák Mózes zsidók és Cyboria zsidónő kérését, hogy Budán tovább maradhassanak, nem teljesíti.

Sessio dem 31-ten Octobris 1726.

Gabriel David hiesiger jud bittet über jüngsten bescheyd mehr anführende bewegursachen deme alhier noch ferers zu gedulden.

Deliberatum: widerumben hinausszugeben und hat es bey dem vorigen bescheyd allerdings sein verbleiben.

Hirschl jud und brandweinbrenner bittet ihme auss anführenden nothstandt, da es ohnmöglich jezo seyn kan, noch disen winter zu gedulden.

Deliberatum: supplicant ist wegen des abziehens schon längstens erindert worden, hat also auch jezo sein verbleiben.

Moyses Isac bittet noch disen winter hier toleriret zu werden auss angeführten motiven.

Deliberatum: widerumben hinausszugeben und gleichwie die intimation wegen des abziehens annoch bey gelegener zeit beschehen, also hat es auch jezo dabey sein bewenden, wass die angegebene, aber noch nicht erwissene schulden anbetrifft, kann supplicant einen getreuen mandatarium bestellen.

Cyboria jüdin und wittib bittet mit ihrer tochter noch längers alhier geduldet zu werden.

Deliberatum: widerumben hinausszugeben und hat dises begehren keine statt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1726. — 263/b. — 264/b.

1726. november 6. Roth városi jegyző megbízásból két váltót mutat fel Michl-stettner zsidó ellen, akinek borát, áruját, gyapjúját és egyéb ingóságait a budai városi bírói szék egy bizottság által megbecsülteti.

Sessio den 6-ten Novembris 1726.

Herr stattsyndicus Roth langet an mandatario nomine N. N. auf vorhin producirten zweyen wexlbrieff aus Wienn contra den juden Michlstettner, welcher letztere annehmlicher zahlungs mittl an wein, waaren, wohl vnd ander alhier habenden effecten vorgeschlagen thuett, als wirdt zur revision dessen der stattwachtmeister mit dem Michelstetter herr Natterman vnd herr Rütz oder in abwesenheit dessen herr Barnuco, dann von seithen der juden Joseph Simon vnd der alter Leyderstorffer, welche alles solches zu visiern, zu kosten vnd in die zahlungs mittl zu taxieren hiermit committiret worden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 — 7. — 110/a., b.

1726. november 29. A budai tanács a mézáros-céhel figyelmezteti, hogy ameddig zsidók élnek Budán, addig a kóser-vágásokat nem akadályozhatják meg.

Sessio dem 29-ten Novembris 1726.

Judenschafft alhier contra die burgerlichen fleischhakher, welche ein verbott gemacht, dass sie bey den Gregori Schneider, wissen nicht wass ursachen, künfftighin nicht mehr schächten sollen.

Deliberatum: dem fleischhakher handwerkh umb fördersamben bericht, dann solang juden alhier seyn, sie ihr fleisch haben müssen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1726. — 282/a.

1726. december 11. A budai városi bírói szék Schmidt Péter ácsmester és Bürgl Joachim zsidó között létrejött egyezséget jegyzőkönyvébe véteti.

Sessio den 11-ten Decembris 1726.

Die schon in einige lange zeit puncto eines silber versatz per 200 fl. obgeschwebte strittigkeit Peter Schmidts burgerlichen zimmermeisters contra juden Joachim Bürgl ist an heünth in facie judicii solcher gestalten amicabiliter utrinque partibus consentientibus abgethann, das über vorhin schon verkauffte 105½ loth silber, der noch bey gerichtshanden lauth specification, ut acta gelegene versatz nebst bey frauen Eyerlin assignirten 4 fl. 18 kreitzer in solutum übergeben worden, das obwohlen der güetlich nachgesehenen interesse wegen er Peter Schmidt an den capital noch 3 fl. 13½ kreitzer zu fordern hätte, pro redimenda vexa danoch alles mithin gegen einander auffgehoben seyn, das weder ein oder ander theill nichts mehr movieren oder derentwegen zu praetendieren haben solle, so auch hiermit zu beeder seiths richtigkeit ad prothocollum genohmben worden ist.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. — 119/b. — 120/a.

1726. december 11. Néhai Nigics Péter által Fekess Jakab zsidónak 11 forint 56 dénárért átadott zálogot Zanegg tanácsosnál lemérték és jegyzékbe foglalják.

Sessio den 11-ten Decembris 1726.

Das pfandt von Peter Nigics seeligen, so dem juden Jacob Fekess per 11 fl. 56 den. versezt ware, versezte diser hinwiderumben herrn Peer, welcher solches zu herr von Zanegg gebracht, alwo es gewogen und specifiert worden, herr Eckher wird sich dessen selbsten erkundigen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. — 123/a.

1726. december 16. A budai mézárós-céh azért nem engedi meg a zsidók kóser-vágását, mert hátralékban vannak a fizetéssel. A városi tanács ezt az álláspontot helyesli.

Sessio dem 16-ten Dezembris 1726.

Fleischhakher handwerkh repliciret auf jüngstes von hiesigen juden wider sie eingereichtes anbringen, dass sie nemblichen solche bey dem Matthias Schneider zu schächten von darumben nicht zulassen wollen, biss sie vorhero richtig gestellet und bezahlet.

Deliberatum: es ist nichts dann billich, dass man zahle oder sich berechne, ehe man einen meister oder das orth zu schachten aböndere, werden dahero sie juden richtigkeit pflegen, alss man sonst auch von obrigkeits wegen inen beschribenes zwangsmittl approbiren müste.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1726. — 308/a., b.

1726. december 20. Márkus Simon zsidónak Bilanszky Lénárd József tartozását fizesse meg az ünnepek után, ha azt jogosnak elismeri.

Sessio den 20-ten Dezembris anno 1726.

Marcus Simon hebraeus petit, quatenus amplissimus magistratus puncto certi debiti in instantia adnexi Leonar(d)um Josephum Bilanszky certificari ac terminum pro exolvendo debito praefixi dignaretur.

Deliberatum: si in causam attractus debitum pro liquido agnoscit, contentationem etiam intra tempus feriarum amicabiliter praestet aut si quid nefors in contrarium haberet, replicam suam libellatorie et fundato in prima sessione magistratuali post ferias porrigat.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1726. — 311/a., b.

1727. január 9. József Simon és Hirschl Izsák zsidók 112 forint 30 krajcárt követelnek az eladott ház árából Kollbachtól, azonban a budai tanács tudomása szerint a kérdéses ház nem Kollbacheré.

Sessio dem 9-ten January 1727.

Joseph Simon und Hirschl Isac cameral schutzjuden bitten wegen schuld von herrn Kollbacher noch per 112 fl. 30 kreitzer bey jezigen hauss verkauff eine reflexion zu machen.

Deliberatum: gleich supplicant bey (titl.) herrn von Zenegg angefangen, auch vermög hochlöblichen hoffcamer befehl dahin angewisen worden, muess er auch alda den rest suchen, dann bey der statt so vill wissen, ist nichts mehr Kollbacherisch.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 4/a.

1727. január 11. Lömbl kikeresztelkedett zsidónak feleségét megillető osztrák örökség elnyerésében a budai tanács nem segíthet, mert az osztrák jog szerint az örökség a mostohaanyára nem vonatkozik.

Sessio den 11. January 1727.

Lömbl getauffter jud uxorio nomine wegen eines in Österreich ansuchenden erbtheills bittet ihme verhilfflich zu seyn.

Deliberatum: die sach wird österreicherisch tractiret und darumben das geld alda behalten werden, wird also die stieffmutter nach dasigen rechten aussgeschlossen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 6/a.

1727. január 15. Bilanszky és Márkus Simon zsidó közti adósságkérdésben nagyobb bizonyosságra van még szükség. A zsidók Vizivárosban egy szobát az istentiszteletük elvégzésére bérelhetnek, de már zsinagógát számukra a budai tanács nem engedélyez.

Sessio dem 15-ten January 1727.

Bilanszky replicirt wieder die von den juden Marcus Simon puncto praetensionis jüngsthin eingelegte klage.

Deliberatum: pro ulteriori replica mit den klägern zu communicieren undt lasset sich freylich biss zur besserung nichts eygentliches thuen.

Juden bitten umb erlaubnuss einige schull aufrichtung in den Schaurischen hauss in der Wasserstadt.

Deliberatum: ein zimmer zum betten, so lang man sie nehmlichen duldet, ist mann zu erlauben nicht ungeneigt, eine schulln aber kann mann nicht billichen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 11/b — 12/a.

1727. január 15. Bürgl zsidónak Göttl 3 napon belül fizessen, mert máskülönben a végrehajtás nem marad el, míg Michlstetter Löbl nikolsburgi zsidónak nincs szüksége menlevélre, ha magától meg tud egyezni az adósaival.

Sessio dem 15-ten January 1727.

Bürgl judt wieder herrn Gödtl puncto debiti bittet die execution ex officio zu verwilligen.

Deliberatum: fiat contentierung sub triduo bey straff der execution.

Löbl Michael Stetter nickolspurger judt bittet umb seine schulden allhier eincassieren zu können, einen salvano conductu, mithin seine creditores an dessen erste instanz zu verweisen.

Deliberatum: wann supplicant mit seinen creditoribus von selbstn sich verstehet, hat es eines salvi conductus nicht nöthig.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 12/b.

726.

1727. január 29. Schlesinger Wolf pozsonyi zsidó ügyében, aki 146 forintot követel Davidovics Nikola tabáni kereskedőtől, a bírói ítéletet ma hirdetik ki.

Sessio den 29. January 1727.

Im klagsachen Wolff Schlesinger juden von Prespurg contra Nicola Davidovichz kauffman in Taban graeci ritus puncto anforderung per 146 fl. wird nach öfftern gerichtlichen vorstandt an heunt das deliberatum publiciret, ut special acta.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. — 130/b.

727.

1727. január 30. Arnsteiner zsidó és társai kérésére Tatschy tabáni rác ellenében a budai tanács elrendeli a városi bírói szék ítéletének felülvizsgálatát és a megtélt esküt sem engedélyezi.

Sessio dem 30-ten January 1727.

Jud Arnstainer et compagnie contra Rätzen Tatschy in Taban bittet revisionem zu acceptiren über den gestrig gefasten stattgerichts schluss und den Rätzen von dem aufgetragenen jurament zu inhibirn.

Deliberatum: die revision wird acceptiret und hat das stadtgericht mit dem juramento innezuhalten, so dan die acta heraufzugeben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 33/b.

728.

1727. január 31. A budai tanács Göttl és Bürgl zsidó közt folyó perben a most következő febr. 7-én kíván ítéletet hozni, amelyen amelyik fél nem jelenik meg, az pervesztes lesz.

Sessio dem 31-ten January 1727.

Göttl contra juden Bürgel puncto praetensionis.

Deliberatum: da es der mühe nicht werth ist die quaestion wegen etwelcher geringen expensen auf weitläuffige schrift-wexlung und einen noch langeren process ankommen zu lassen, alls sollen beede partheyen

auf den 7-ten des nächst instehenden monaths February pro recipiendo finali iudicio also gewiss persöhnlich bey rath erscheinen, als man widrigens den ausbleibenden ipso facto pro convicto halten und nimmermehr anhören würde und ist destwegen dieses deliberatum pro directione dem juden Bürgel ex officio zu stellen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 44/a.

729.

1727. február 3. Arnsteiner Márk zsidónak a budai városi birói szék másolatban adja ki Davidovich Miklós tabáni polgárra vonatkozó perének iratait.

Sessio den 3-ten February 1727.

Marci Arnstainer, ein judt, bittet die extradierung actorum in paribus judicialiter cum futuro termino wieder Nicolaum Davidovich quaestorem et civem hujus Tabaniensem betreffendt.

Deliberatum: das stadtgericht hat die acta in paribus zu extradiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 54/a.

730.

1727. február 10. Arnsteiner Márk zsidónak perét illető és még hiányzó iratokat a városi kancellária másolatban pótlólag még csatolja.

Sessio den 10-ten February 1727.

Jud Arnsteiner über jüngst ihne placidirte revision den acten von einen löblichen stattgericht gesprochen sentenz seines processes wegen begehrt noch fernere acta et prothocollata zu sein behueff.

Deliberatum: wan dem angeben nach von denen ad complementum actorum gehörigen punctis noch etwas manglet, hat solches die cantzley zu extradirn.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 63/b — 64/a.

731.

1727. február 17. Bürgl zsidó követeléseire vonatkozó pereit külön-külön nyújtsa be a budai városi birói széknek, ahol igazságot fog nyerni.

Sessio den 17-ten February 1727.

Bürgl jud specificiret einige schulden, von welchen er biss hieher keine contentirung erhalten können, bittet magistraliter zu assistiren.

Deliberatum: supplicant hat die causas zu separiren, dann bey löblichen stattgericht einzureichen und wird dises hierüber justitian thun.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 64/b — 65/a.

1727. február 17. Bürgl zsidó a Weissenbohrn örökösökkel együtt a legközelebbi szerdán jelenjék meg a budai városi bírói szék előtt, ahol itélkezni fognak.

Sessio den 17-ten February 1727.

Bürgl jud contra Weissenbohrnischen erben wegen einen dahin vor die feursbrunst eingelegten und noch bezahlten schuld noch nicht zuruck erhaltenen pfandt.

Deliberatum: hierauf haben beyde theill nechsten mittwoch bey stattgericht in persona oder vollmächtige zu erscheinen, dann folget jeden, wass rechtens ist.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 66/a.

1727. február 17. Áron zsidónak csak a sörfözde pálinkáját szabad elárustani, mivel vászonnal a Schlesinger zsidók kereskedhetnek.

Sessio den 17-ten February 1727.

Aron jud, welcher den breyhauss brandwein verschleisset, bittet die andere haussirende juden zu vertreiben und zugleich ihne zu erlauben, dass er ein gewölb mit obbenenten brandwein und etwas leinwath zu handeln aufrichten und bestehen möge.

Deliberatum: mit dergleichen warren pflegen die Schlessinger zu handeln, dahero hierauf ein gewölb sich nicht richten lasset, bleibet also supplicant bey dem brandwein.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 67/b – 68/a.

1727. február 17. Arnsteiner zsidónak Davidovich Miklós elleni perében a budai tanács a kívánt utastítást megadja.

Sessio den 17-ten February 1727.

Arnsteiner jud in sachen des zwischen ihme und Nicola Davidovich vorschwebenden streiths bittet ratione einer schleünigen von dem löblichen stadtgericht beschehenden expedition das erforderliche dahin von seiths des löblichen magistraths übergehen zu lassen.

Deliberatum: was inuermeldter massen von denen actis abgängig wird, das stadtgericht in plena sessione recognoscirn und sodan dem protocoll inserirn lassen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 73/a.

1727. február 21. A budai nagy mészáros társulat nyilatkozzék, hogy Simon Áron zsidóval kötött szerződésüket a kóser-vágások tekintetében miért nem tartják be?

Sessio den 21-ten February 1727.

Simon Aaron contra fleischhakher handtwerkh daselbes demschachter der juden auf alljährlich 3 centner fleisch nachzusehen versprochen, nun aber deme nicht mehr nachkomben und das versprechen halten wollen.

Deliberatum: der grosse compaignie zuzustellen und findet man das anbringen in der billigkeit fundiret zu seyn.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 78/a.

1727. március 3. Bedli úrnak, aki egy pozsonyi zsidót képvisel, a budai városbíró adja meg a kért felvilágosítást, hogy Michl Stetter zsidó miért szabadult ki a börtönből.

Sessio den 3-ten Marty 1727.

Dominus Bedli plenipotentiarius certi hebraei Psoniensis contra pariter judaeum Michl Stetter puncto debiti petit informationem ac testimoniales literas, quare vel quibus rationibus aut ad eujus instantias iste hebraeus jam semel inarestatus dimissus sit.

Deliberatum: cum negotium istud judicialiter tractatum fecisset, dominus judex eatenus informationem suppeditabit.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 85/a., b.

1727. március 5. Glöckner panaszkodik Leidersdorfer zsidóra, aki minden negyedévben 50 forint megfizetését ígérte, mit nem teljesít és így öt nehéz helyzetbe hozta, míg Strell Mátyás 11 forint tartozását Bürgl zsidónak szüretkor musttal fogja megfizetni.

Sessio den 5-ten Marty anno 1727.

Herr Glöckhner klaget den juden Leyderstorffer, das diser vermög von sich gegebenen contract all quartall 50 fl. zu bezahlen versprochen und bereiths mit ende dises monnaths dessentwegen biss 200 fl. abzuführen schuldig wäre, da beklagter aber, wie er es herr Glöckhner schon von vorhin erklärret, auf ein gewissen orth bis zu künfftigen Georgy 200 fl. sicher zu hoffen hätte, als wolte er herr Glöckhner auch solche hiemit gerichtlichen assignieren vnd zuesagen, mit deme der

leztere in so weith doch ohne mündester nachtheiligkeit seines in handen habenden contracts sich dahin in die geduld verlaithen lassen will, als er im widrigen auf seine des beklagten persohn vnd sachen ipso facto zugreifen allenfahls bemüessiget seyn wurd und müeste.

.....

Matthias Strell bekhennt dem juden Bürgl aufrichtig schuldig zu seyn 11 fl., verspricht auch zue künfftiges leesen mit most zubezahlen, bis welcher zeit er jud Bürgl auch noch zuzuwarthen sich verwilliget, doch das es nur richtig geschehen mögte.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 139/b. – 141/a.

738.

1727. március 12. Leidersdorfer zsidó 300 forint követelésével szemben az érdekelt rációk kifogásaikat 15 napon belül adják elő, míg Radics Mátyás szabómeszter 16 forint tartozását Bürgl Joachim zsidónak a pesti József-napi vásárkor fogja megfizetni.

Sessio den 12-ten Marty 1727.

Judaeus Leyderstorffer contra Rascianos Stojan Zurzia, Thomas Joschiz et Nenad Vacsichz puncto debiti vigore obligatorialium in 300 fl. petit contentationem tam in capitali, quam et interesse. Deliberatum: communicetur parti I., quae sub termino quindenae responsum suum fundate porrigendum habeat.

.....

Jud Joächim Bürgl klaget dem burgerlichen schneidermeister Matthias Radics wegen verabfolgten tuech vnd dessentwegen schuldig worden 16 fl. Beklagter schlaget vor entweder wein zu geben oder das tuech selbst wider in natura zu restituirn, wo kläger aber bis künfftigen Josephi Peester marckh noch zue warthen wolle, er in baaren die bezahlung zu leisten versprochet, mit welchen letzten er Bürgl auch zufriden seyn will.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 141/b – 142/b.

739.

1727. március 17. Márkus Simon zsidónak Bilanszky József fizesse meg az elismert tartozását, mert máskülönbén sor kerül a végrehajtásra.

Sessio den 17-ten Marty 1727.

Judaeus Marcus Simon reiterat instantiam suam puncto liquidi debiti super Josephum Bilansky, petit contentationem mediante executione.

Deliberatum: domino Bilansky in paribus communicandum ea cum admonitione, ut exolutionem debiti, quod aliunde liquidum agnos-

ceret, diutius non protrahat aut quoquo modo negotium amicabiliter componat, secus ad ulteriorem hebraei instantiam futurum, quod juris ordo dictaverit.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 113/b.

740.

1727. március 17. *Bürgl Joachim zsidónak Löffler kapitány ellen folyó perében a budai városi bírói szék illetékes dönteni, míg Arnsteiner Márk zsidónak és társainak, valamint Manheimer Simon zsidónak Davidovich rác elleni per iratai a városi bíróság eredetiben adja ki.*

Sessio den 17-ten Marty 1727.

Jud Joachim Bürgl contra herrn capitain Löffler bittet über jüngste instanz, da den vernehmen nach diser sich a foro entziehen und an das auditoriat ambt recurriren will, umb die gewöhnlichen certificirung oder adjudicirung seines gesuchs.

Deliberatum: dem stattgericht zuzustellen, welches dise causam auditis sufficienter ambabus partibus ex merito ausszumachen hat und findet die exceptio contra forum nicht stath, massen die strittigkeit noch mit frauen von Weissenbohrn seeligen, alss einer würrklich gewesten burgerin angefangen worden, dass also auch die frau erbin oder dero herr ehgemahl sich dem burgerlichen foro nicht entschlagen können.

Marci Ansteiner compagne et Simon Manheimer contra Rätzen Davidovich über jüngst anbegehrten revision des processus bittet die vorhin angesuchte recognoscirungs acten zu seinen behuff extradirn zu lassen.

Deliberatum: dem stattgericht zuzustellen und hat selbes invermelte ad magistratum heraufgegebene recognoscirungs acta dem supplicanten zu handlung seiner weitheren nothdurfft in authentico zu verabfolgen, inmittels aber mit dem juramento suppletorio nicht forthzufahren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 114/b – 115/a.

741.

1727. március 20. *Bürgl Joachim zsidó követelésére Löffler kapitány márc. 26-ig írásban válaszoljon.*

Sessio den 20-ten Marty 1727.

Jud Joächim Bürgl repliciret wider herrn capitain leuthenanth Löffler puncto ihme von der frauen Weissnbohrin seeligen noch restirend und zurukgehaltenen pfandt.

Deliberatum: communicetur dem herrn capitain lieutenant Löffler, welcher ihme belieben lassen wirdt auf den 26-ten hujus seine veranthwortung schrüfftlichen einzuraichen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. — 146/a.

1727. március 21. Aigner Anna Borbála osztrák származású 19 éves cseléd lányhoz, ki padláson aludt, Bürgl zsidó fia a pesti József-napi vásár éjjelén belopódzott, Kritz Károly pesti polgár és vendéglős azonban ezt észrevette és a zsidót hajánál fogva az ágy alól, ahova elbújt, kihúzta.

Sessio den 21-ten Marty 1727.

Anna Barbara Aignerin von Asperstorff in Öesterreich gebührtig, gegen 19 jahr alt, catholisch, saget, das den vergangenen Pester Josephi marckh des juden Pirgl sein sohn gegen 10 uhr abends erstlich auf die bodenleither gestigen mit einem liecht, allwo sie ihre ligerstatt gehabt, und schlaffen gehen wollen, zu ihr aber gesagt: er wolle auch zu ihr schlaffen kommen, sie aber vermeldet hätte: sie brauche ihn nicht. Er demnach jedoch gegen 12 uhr nachts ohne liecht und zwar zu ihren beth kommen, sie aber ihn befragt: wass er hier wolle? Er ihr geantworthet: sie wolle still seyn und sich zu ihr aufs beth gekihnet. Worauf sie vermeldt: er wolle sich hinunter machen, dann wann ihr herr komete, wurde es ihme nicht gueth gehen. Über welches auch ihr herr mit einer lathern kommen und umb den juden gefragt, der jud sich aber sogleich unter ihr beth verstecket, welchen der wüth beym haarn hervor gerisst und hinunter geschafft, sonsten aber sagt sie nichts üfels zwischen ihr und den juden vorbey gangen zu seyn.

Christian Critz burger und gastgeb allhier saget auss, zwey juden bey ihme übernachtet zu haben, unter welchen einer des jud Pirgl sein sohn von Ofen gewesen und da er wüth gegen mitternacht erwachet, seye ihme kalt aufs beth gangen und die stubenthüer offen gefunden, dahero er gefragt, wer dann hinauss gangen wäre? aber gefunden, das des jud Pirgl sein sohn abwesend und von seiner strey oder beth weggangen, der wüth aber gleich ein liecht schlagen lassen und mit der lathern den juden suchen gangen, welchen er auch auf den boden neben dess menschen ihren beth auf der erden ligend angetroffen, solchen aber gefragt, waas er allhier mache? und beym haarn hervor gezogen und hinunter geschafft.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1725 – 1729. — 270-2.

1727. március 26. Löffler kapitány válaszára Bürgl Joachim zsidó bizonyítson, míg Riemner Ádámnak Leidersdorfer Mayr Sabel zsidó még 16 forint 30 krajcárral és perköltség címén további 2 forint 15 krajcárral tartozik.

Sessio den 26-ten Marty 1727.

Herr capitain lieuthenanth Löffler repliciert wider den juden Joachim Bürgl seines an die Weissenbohrin massa ansuhenden pfands wegen und bittet den juden abzuweisen.

Deliberatum: klägern wirdt die prob hiermit auffgelegt, welche er wegen einfallenden juristition frist 3 tügen schrüfftlichen einzureichen haben wirdt.

Herr Adam Rienner berechnet sich mit den juden Mayr Sabl Leyderstorffer ratione eines de anno 1721. á 16-ten Octobris per 300 fl. lauthenden wechsl bekehennend, er habe hieran empfangen vorhin 151 fl. 30 kreitzer, item ein obligation von Schambeker seines behalts de anno 1719. wegen schuldiger gersten per 132 fl., welche obligation herr Rienner vorhin den reverendo patri Göschner parocho pro tunc existenti in parochia Acquatica behändiget, resstiert also er jud annoch 16 fl. 30 kreitzer, item 2 fl. 15 kreitzer gericht's vncosten, wohin gegen er jud an den Schambeker lauth obligation die interesse pro rato zu fordern hätte, welche er auch dahin anweist.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725–7. — 146/b – 147/a.

744.

1727. március 26. A budai tanács Bedli úr értésére adja, hogy a borral és gyapjúval kereskedő zsidó (értsd alatta Michlstetter nikolsburgi zsidót!) a tanács tudta nélkül szabadult ki a börtönből.

Sessio den 26-ten Marty 1727.

Reproductum domini Bedli ad transmissam relationem judicii.

Deliberatum est: esto perillustris dominus instans super arrestum coram nobis magistratu contra introscriptum judaeum petierit, quia vero causa prima arrestantis ex post coram nostro judicio more solito et juxta consuetudinem assumpta et terminata exstitisset, pro parte vero alterius sive super arrestum impetrantis nihil ibidem legaliter actum, insinuatum aut justificatum fuisset, evenit, quod judaeus, qui aliunde vina et lanam sub arresto etiamnum haerentia hic haberet, sine nostro magistratus praescitu dimissus fuerit.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 121/a.

745.

1727. márc. 29. Bürgl Joachim zsidónak szombatra való hivatkozását a budai városi bírói szék nem fogadja el, azonban Löffler kapitánynak adandó válaszát mégis aug. 27-ig meghosszabbítja.

Sessio den 29. Marty 1727.

Jud Joachim Bürgl replicieret wider herr capitain leuthenanth Löffler excipiendo wegen des so kurtzen, undzwar auf ihrn sabbath fahlenden termin bittet die prorogirung des termini und auflaag ad directus respondendum.

Deliberatum: von einen juden lasset man sich von alt testamen-tischen gesätzen nichts vorschreiben, zumahlen nicht die person, son-

dern nur die schriftliche duplic pro termino verlanget worden, übrigens aber in merito causae zu deliberiren wird der prorogirungs terminus ob imminentes ferias biss auf den 27. Augusti verstreket und solches auch herr capitain leüthenanth, qua I. zu communiciren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 148/b.

746.

1727. április 3. Leidersdorfer Izsák zsidónak panasza ellenfelének, Josits Tamásnak megnyilatkozásával elintézés nyert.

Sessio den 3-ten April anno 1727.

Isac Leyderstorffer contra Thoman Joschiz puncto praetensionis et communicata actione da selber ad respondendum contumax scheine, bittet pro executione exequendorum.

Deliberatum: ist mit gegentheilligen verbeschaidung entlediget.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 150/b – 151/a.

747.

1727. április 4. Hirschl Izsák és József Simon zsidókat, mint Natel örökösöket, a budai tanács a tárnoki szék döntéséről értesíteni fogja.

Sessio den 4-ten April 1727.

Jud Hirschl Isaac et Joseph Simon Nätliche erben bitten in der zwischen ihnen und den herrn Monticelli vor einig jahn geschwebten strittsache dajenige, wass hoher orthen etwan aussgemachet worden, ihn zu communiciren.

Deliberatum: da nun der löbliche thavarnical-sitz sich geendiget, wirdt mann trachten die sach demnechsten auszumachen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. – 140/a.

748.

1727. április 28. Michlstetter Löwel zsidónak lefoglalt boránál Eleonóra zsidónőnek 60 forint követelését a budai tanács már nem veheti figyelembe.

Sessio den 28-ten April 1727.

Eleonora jüdin bittet wegen ihrer schuld per 60 fl. an den Löwel Michl Stetter sovill an dem sequestrirten weinn zuzuerkehren.

Deliberatum: da andere creditores ihrn recht ehender invigiliret, lasset sich an der bereits gerichtlich determinirten execution nichts mehr abändern, sondern supplicantin mah ihre regress auf andere arth und weeg suchen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. – 160/b.

1727. április 28. Göttl perköltség címén 9 forintot 15 napon belül fizessen meg Bürql Joachim zsidónak, míg Arnsteiner és Manheimer pozsonyi zsidókat Davidovich Miklós tabáni rác kereskedő ellen támasztott keresetükkel a budai tanács a városi bírósághoz utasítja.

Sessio den 28-ten April 1727.

Relation in causa juden Joachim Bürql contra Wohlfahrtische erben einer herr Göttl puncto debiti und hierüber collationirter acten cum annexis.

Deliberatum: da bekandt, das kläger durch herrn beklagten durch mehr, alss ein jahr ohnnöthiger weiss aufgezochn wordenn, hingegen auch kläger zerschidenes excessive ansetzt, alss werden hirmit die expensen ex officio auf 9 fl. limitiret, welche herr beklagter intra terminum bis quindenae zu gerichtshandten zu erlegen hat.

Marcus Arnsteiner et Simon Manheimer compagne handelsjuden in Prespurgh, ut AA. contra Nicolaum Davidovich Rätzischen handelsmann in Taban, ut I. über vorhin gehandlete nothdurfften.

Deliberatum: an das stattgericht. Es habe das dem beklagten zuerkehnte juramentum nicht stath, sondern es solle er beklagter per ordinariam vel extraordinariam juris viam die angebende zahlung dociren oder widerigens dazu gerichtlich angehalten werden, besonders da die empfang deren warren ultronee gestandten wird.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. – 162/a., b.

1727. április 30. Josits Tamásnak Leiderstorfer zsidó elleni perében a felhozott indokra való tekintettel, úgyszintén Davidovich Miklós tabáni rácnak Arnsteiner Márkus és Manheimer Simon zsidók ellenében a válaszára 15 napos határidő engedélyezve.

Sessio den 30. April 1727.

Thomas Joschiz in causa cum judaeo Leiderstorfer bittet wegen abgängigen Isac Popp, welcher ohnweith hier krankh liget und nöthwendig in hac causa beyseyn muss, umb prolongirung des heunt verflonnenen termini.

Deliberatum: intuitu des angeführten motivi wird ex superabundanti quindenae indulgiret, bey welcher verfließung gesprochen werden solle, wass rechtens ist.

Leyderstorffer contra Joschiz bittet über öffters verschlichene termin die absolute sprechung in contumaciam et executionem.

Deliberatum: ist auf gegentheilig anheüt zugleich erledigtes anbringen verwisen.

Marci Arnsteiner und Simon Manheimber juden contra Nicolaum Davidovichz Rätz in Taban produciren des von einen löblichen magistrat gestern aussgefahlene deliberatum, vermög welchen der Davidovichz seine sach weithers probiren solte.

Deliberatum: communicetur dem beklagten, welchen ad meritorie respondendum terminus quindenae hiemil indulgiret wird.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 153/a., b.

751.

1727. május 8. Hirschl Joel zsidó 100 forint tartozását Simon Márk pozsonyi zsidóbírónak Vácott hajóra rakott és Pozsonyba irányított borával fogja megfizetni.

Sessio den 8-ten May 1727.

Jöel Hirschl, der durch den Marx Simon judenrichter von Prespurg seinen bedienten vnd mittls interposition (titl.) alhiesigen herrn 30-siger wegen vor dem Mayer Löwel juden per 100 fl. vigore obligationis guetgestandener zahlung an heünth in facie judicii, nachdeme der termin vorlängst verstrichen geklaget worden, verspricht, das weillen er ohne diss eine gewisse quantität wein, auf welche er mit dem herr Naderer vnd den juden Mayr Löwel in contract stehet, diese auch bereiths schon unterweegs begriffen seynd, zu Waitzen auf das schüff einladen, von dannen mit dennenselben zu wasser auffwerths abgehen vnd mitter zeit in Prespurg eintreffen werde, in eingener persohn mit dem mehrgedachten Marx Simon, als creditori diser schuldigen 100 fl. wegen alle getreuliche richtigkeit zu pflegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 154/b – 155/a.

752.

1727. május 14. Davidovics Miklós tabáni kereskedő Belgrádban tartózkodó tanúját Arnsteiner Márkus és Manheimber Simon zsidók elleni perében 45 napon belül a bíróság elé állítsa vagy az áru árának megadását más úton, módon bizonyítsa, mert máskülönben neki kell majd fizetni.

Sessio den 14-ten May 1727.

In causa Arensteiner et Simon Mannheimber handelsjuden in Prespurg contra Nicolaum Davidovics alhiesigen burgerlichen handelsman in Taban vigore eines löblichen magistrats in revisione causae de dato 28-ten April ausgefallenen deliberati wirdt in gegenwarth beyder partheyn weithers deliberiert, das weillen beklagte Davidovics sich auf zeugenschafft, sonderbahr auf einen gewissen gewölbdiener Mihailo Antoniovics oder Raskovics, so sich dermahlen in Belgrad befinden

solle, berueffet, als wirdt parte A. consentiente ihne Davidovics auffergelet, das er peremptorie sub termino 6 wochen 3 tåg einweder hier vor gericht stellen oder auf eine sonstige weiss die zahlung der waaren edociern solle, widrigen als im nach verflussung dises termins die zahlung eo ipso leisten solle.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. — 156/a.

753.

1727. május 26. Eleonóra zsidónőt Michlstellner zsidóval kapcsolatban Márk Simon pozsonyi zsidó követelésével már megelözte.

Sessio den 26-ten May 1727.

Eleonora jüdin inhaeriret mit weitherer action contra jud Michl Stetterische creditores ihren petito von 28. April.

Deliberatum: der vorgesorget ist Marx Simon auss Prespurg.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 193/b – 194/a.

754.

1727. május 29. A budai városi bírói szék Arnsteiner és Leidersdorfer Izsák zsidók peres ügyében ítéletet mond.

Sessio den 29-ten May 1727.

Dominus Stephanus Bornamissa in causa judaei Arensteiner contra Davidovich Ratzn in Taban petit prorogationem termini, quandoquidem solus comparere nequit.

Deliberatum: quandoquidem suis de causis terminus differri non valeret, providebit sibi domini instantis principalis de alio procuratore.

.....
Thomas Josics wider Isak Layderstorffer, des Sabel Mayers als juden plenipotentiarium, puncto debiti undt bittet ihme an seinen brudern relegieren, damit er sich sub termino peremptoriali anhero personaliter hiehero stölle möge.

Deliberatum: dem kläger vmb seine weithere erklärung.

Isaac Leyderstorffer, ein judt, wieder obbemelten Thomam Josics und da er ob certas rationes bis quindenam erhalten wegen obbemelter schuld zu abführen und dannoch nicht erschienen, ihme qua ex contumacia zu proclamieren undt so dann ad contentationem anzuziehen, supplicieret.

Deliberatum: ist mit gegentheilliger veranthworttung entlediget.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. — 158/a – 159/b.

1727. június 26. *A budai tanács nem engedi meg, hogy a zsidók a Strasser-féle udvarban zsinagógát és 12 család számára lakást építsenek.*

Sessio den 26. Juny 1727.

Juden bitten ein löbliche magistrat möchte ihnen erlauben in denn Strasser hoff eine schull und zugleich für 12 partheyen alda wohnungen zu erbauen.

Deliberatum: es lasset sich dermahlen in sachen nichtes determinirn, da man nicht gesünet ist 12 partheyn hier zu gedulten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 223/b.

1727. július 3. *Arnsteiner és Mannheimber kereskedő zsidók válaszolnak Davidovics Miklós feleletére.*

Sessio den 3. July 1727.

Arnsteiner und Mannheimber handelsjuden contra Nicolaum Davidovichz repliciern auf dessen jüngste klag oder replica.

Deliberatum: dem gegentheill zu seiner duplica hiemit zuzustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. — 163/b – 164/a.

1727. július 7. *Mivel a budai tanács Budán nem tűr meg zsidót, ezért Joel Antal zsidónak sem engedi meg, hogy évi 8 forint haszonbér ellenében ócska vassal kereskedjék.*

Sessio dem 7-ten July 1727.

Antoni Jöel jud bittet hier gegen leydentlicher tax von gegen 8 fl. mit alten eysen und dergleichen handln zu können, toleriert zu werden.

Deliberatum: da man hier juden zu leyden nicht gesünet ist, alss kan man in des begehren nicht verwilligen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 229/a.

1727. július 16. *Davidovics Miklós válaszára Arnsteiner és Mannheimber zsidók társasága a legközelebbi bírói tárgyaláson végső írásbeli feleletüket nyújtják be.*

Sessio den 16-ten July 1727.

Nicolaus Davidovics replicieret wider die juden Arnsteiner und Mannheimber compagnie auf jüngste replica mit bitt ihne cum oblatione

juramenti simpliciter zu absolviren und P. A. in refusionem expensarum ad 80 fl. legaliter zu convinciern.

Deliberatum: dem kläger vmb seine schlussschrüfft zu communicieren, der dise nechster stattgerichts session einzugeben hat.

Budai bírői jegyzőkönyv 1725 – 7. – 164/a.

759.

1727. augusztus 13. *Josits Tamás ellen Leidersdorfer Mayer Sabel zsidó a budai városi bírői szék elé terjessze be utolsó írásbeli választát.*

Sessio den 13-ten Augusti 1727.

Thomas Jositsh contra juden Isák Layderstorffer, qua plenipotentiarium des Sabl Mayer Leyderstorffer juden, puncto an ihme formierender schuldt praetension und bittet sub titulo peremptoriali ihme ad stylum ordinarium procedendi zu relegieren.

Deliberatum est: ist dem klägern umb seine schlussschrüfft zuzustellen.

Budai bírői jegyzőkönyv 1725 – 7. – 167/a.

760.

1727. augusztus 25. *Arnsteiner és Manheimber zsidók Davidovich tabáni rákra vonatkozó összes irataikat nyújtják be az illetékes budai városi bírői székhez.*

Sessio den 25-ten Augusti 1727.

Arnsteiner et Mainheimber juden contra Davidovich Rätzen in Taban mit anlegung aller acten bitten die weithere ordinirung pro consequenda justitia pro merito causae et actorum acclusorum.

Deliberatum: der gantze process cum omnibus actis wird ad sententiam an das stadtgericht tanquam competentiam suam verweisen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. – 257/b.

761.

1727. augusztus 25. *Davidovich Miklósnak kérését Arnsteiner és Manheimber zsidókkal kapcsolatban a budai tanács e napon ebben az ügyben hozott határozatával elintézettnek tekinti.*

Sessio den 25-ten Augusti 1727.

Nicolaus Davidovich contra juden Arnsteiner undt Manheimber puncto der schon vorhin bekandten strittsach wegen seiner liquid schulden.

Deliberatum: ist mit gegentheillen an heütt berathschlagten anbringen erledigt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. – 264/a.

1727. augusztus 29. A budai városi bírói szék Löffler András kapitányt felmenti Bürgl Joachim zsidó keresete alól.

Sessio den 29. Augusti 1727.

Herr Andreas Löffler capitain leüthenanth contra juden Joachim Bürgl und von deme wider ihne untern 29. Marty dises lauffenden jahrs wegen eines ruhstehenden pfandtes gemachter klag bittet, weillen in termino der jud, alss gegentheill agenda nicht agiert, ex regula juris antiqui actore non probante deme zu absolvirn.

Deliberatum: weillen gegentheill in den ihme auf den 27-ten dises gerichtlich gesezten termino weder durch sich noch niemandt andern geuollmächtigten nicht erschien vnd in merito causae agenda agieret, als wirdt auch ex contumacia dahin gesprochen, das diser mit seiner sub titulo pignoris an die Weissenbohrische verlassenschaft vermeintlich habenden anforderung hiemit gerichtlichen abgewisen vndt beklagter dessentwegen absolviert vnd klagloss gestellet seyn solle.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 167/a., b.

1727. szeptember 1. József Simon zsidó a Vizivárosban fekvő Sautermeister-féle üzletet évi 50 birodalmi tallérért szeretné kibérelni, azonban a budai tanács már másként döntött.

Sessio dem 1-ten Septembris 1727.

Joseph Simon jud bittet jenes vorhin Sautermeisterischer, nunmehr zu gemeiner statt gefahlene gewölb in der Wasserstatt auf den platz gegen jährlichen 50 reichsthaler zinss sowohl zu verschleissung seiner wahren, alss auch gemeiner statt brandwein deme zu überlassen.

Deliberatum: man hat mit dem gewölb bereiths disponiret, kan also in des begehren nicht verwilligen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. – 270/b – 271/a.

1727. szeptember 1. Bürgl Joachim zsidónak a budai tanács engedélyezi az új perfelvételt a Weissenbohrn örökösökkel szemben.

Sessio dem 1-ten Septembris 1727.

Joachim Bürgl jud bittet, da ihme in causa Weissenbohrnischer erben bey dem löblichen stattgericht dessen process in contumaciam

gesprochen worden, umb das beneficium novi hinwiderumben zu indulgiren.

Deliberatum: das novum wird zugelassen und die causa ad priorem instantiam remittiret.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 272/b.

765.

1727. szeptember 10. Leidersdorfer Izsák zsidó ellen Josits Tamás és társai utolsó válaszukat 8 napon belül nyújtsák be, míg Bürgl zsidó, aki új perfelvételt nyert, várja meg Löffler kapitány visszatérését Bécsből.

Sessio den 10-ten Septembris 1727.

Isaac Leyderstorffer contra Thomam Josicz et socios puncto praetensionis bittet executionem dessen hauses.

Deliberatum: dem beklagten Thomae Josicz et sociis umb ihre sub termino 8 tügen gleichfahls einzureichen habenden schlusschrift fordersam zuzustellen.

.....
Bürgel jud contra die respective Weissenbohrische erben, da er beneficium novi exoperiret, bittet terminum zu praefigirn pro restitutione pignoris.

Deliberatum: weillen wie bekand, herr capitain lieutenant nicht hier, sondern in Wienn, wird kläger bis zu dessen ankunfft in die geduld verwiesen, wo man so dann verfahren werde, was rechtens ist.

Budai bírői jegyzőkönyv 1725 – 7. — 170/b – 171/b.

766.

1727. november 12. A budai városi bírői szék e napi határozatai zsidó vonatkozásokban.

Sessio den 12-ten Novembris 1727.

Pürgl contra herr von Weissenbohrische erben, da er vermög seiner jüngsten klaagschrift bis ankunfft herr capitain Löfflers verwiesen, bittet ihme terminum legalem ad respondendum zu praefigirn.

Deliberatum: wann kläger die novas rationes gleich er penes novum procedieret, dem nechsten stattgericht schrüfftlich einreichen werde, als wirdt denen beklagten Weissenbohrnischen erben sodann auch der legalis terminus gerichtlich praefigieret werden.

.....
Nach abgelesenen sambentlichen schrüfftlichen acten wegen Moyses Jacobum hoffjuden zu Waitzen, welchen der alhiesige handelsmann Ernestus Knecht an verwichenen Michaeli marckh, wie die acten weisen, mit der faust bluettig geschlagen, wirdt deliberiert, das weillen hierdurch der leztere die offentliche marckh freyheit violieret, das cum

opinioe mit der 12 thaller andictierten straff ad amplissimum magistratum unacum danda satisfacione pro judaeo referieret solle werden.

Auf ferner gemachte klag des burgerlichen saiffensieders herr Johann Glöckhner wegen praetendierenden 1200 fl. capital an den juden Mayer Sabel Leyderstorffer über sovill sowohl contractmässig, als auch stattgerichtlichen versprochene zahlungs termin wirdt unitis votis deliberieret, das weillen beklagter jud Mayer Säbl Leyderstorffer über sovill verstrichene fristung mit der zalung bishero nicht zuegehalten, das ihm herr klägern die persohn der beklagten solcher gestalten übergeben werde, das er selbe auf sein des klägers berechtigung, solang es ihm gefällig, auf den rathhaus verarrestieren vnd auffbehalten lassen könne.

Thomas Josicz kürschnermeister contra juden Mayer Säbl Leyderstorffer bittet umb ein dilatorium in hac causa, weillen seine zeigen alhier nicht in loco.

Deliberatum: weillen beklagter sich auf einige zeigen in diser seiner finalschrüfft zum mehrerer comprobierung der angebenden abgeführten seyn sollenden schuldt allenfahls beziehet, als seynd ex defectu einer andern bis hieher in dem rechten nicht genuegsamb zulänglicher prob in gegenwarth beyder partheyen auf den 26-ten dises persöhnlich vor dasiger stattgericht zu statuirn, welche praevio deposito juramento dann, wie gewöhnlich, abgehöret sollen werden.

Mayer Sabel Leyderstorffer contra Thomam Josichs bittet causae finale.

Deliberatum: ist mit heünth gegentheilligen verbeschaydter schlusschrüfft entlediget.

.....
Pürgl jud contra alhiesigen burgerlichen huffschmidt Schwartzeyen puncto aestimationis des vorhin schon angeführten eysenwerckhs cum damno et expensis et falsificationis literarum wegen poenam betreffendt replica.

Deliberatum: dem beklagten vmb seiner verantwortung zuezustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 175/b. – 179/a.

767.

1727. szeptember 12. Göttl a 9 forint perköltséget Bürgl zsidónak 8 napon belül vagy fizesse meg, vagy személyesen jelenjék meg a budai tanács előtt.

Sessio dem 12-ten Septembris 1727.

Bürgl contra herrn Göttl bittet, weillen er die ihm adjudicirte 9 fl. expensen vermög rathschluss de dato 28. April noch nit bonificirt, umb ein verbott auf dessen bevorstehendes lesen.

Deliberatum: beklagter hat innerhalb 8 tägen entweder richtigkeit zu pflegen oder sich persöhnlich vor rath zu stellen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. – 288/b. – 289/a.

1727. szeptember 22. A budai tanács meghagyja a városi bíróságnak, hogy Arnsteiner Márkus és Manheimer Simon zsidók és társai, valamint Davidovich Miklós közti per iratait felülvizsgálás céljából terjesszék fel a tanácshoz, az eskü kivételével pedig időközben várakozzanak.

Sessio den 22-ten Septembris 1727.

Marcus Arnsteiner et Simon Mannheimber compaignie contra Nicolaum Davidovich schliesset bey dem nechst ihne heraus gegebenem process mit bitt da juramentum suppletorium parti adversae noch einzustellen biss ad ulteriorem causae allegatae revisionem.

Deliberatum: dem stattgericht mit der erinderung zuzustellen, es habe selbes die acta processualia pro revisione zu rath zu beförderen, inmittels aber mit dem juramento suppletorio einzuhalten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 309/a.

1727. november 17. Arnsteiner zsidó Davidovich elleni tanút másnap 10 órára rendelje be a városi kancelláriára és kérdőpontjait nyújtsa be.

Sessio dem 17-ten Novembris 1727.

Arnsteiner judt contra Davidovics in schwebender strittsach zwischen sie bitten jenen zeügen, den sie gerichtlich zu stellen erbiettig, auch noch belieben abzuhören.

Deliberatum: supplicant hat den zeüg morgen umb 10 uhr fruhe in der cantzley zu statuiren und die deutri puncta zu exhibiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 325/a.

1727. november 17. József Simon és Hirschl Izsák zsidók panaszukat Monticelli ellen írásban adják be, mely után sor kerül az ítéletre.

Sessio dem 17-ten Novembris 1727.

Joseph Simon et Hirschl Isaac juden contra herrn Monticelli bitten in die schon lang andauerenden sache vermög aussgefahlenen hochlöblicher Hungarischen cantzley schluss ihne herrn Monticelli vel per se vel alium ad comparendum zu citiren, damit die sache finaliter coram amplissimo magistratu decideret werden möchte.

Deliberatum: supplicanten haben ihre klag in forma einzuraichen und docenda zu docirn, sodan wird man sprechen, was rechtens ist.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 326/b 327/a.

1727. november 21. Arnsteiner és Manheimer zsidók tanúinak vallomását előzőleg az ellenféllel, Davidovich-csal közölni kell és csak azután csatolhatók a periratokhoz.

Sessio den 21-ten Novembris 1727.

Juden Arrensteiner et Mannheimber contra Davidovich bittet zu weithere declaration die jüngst von dessen zeügen deponirte Deeoutri puncta fassion ad acta zu legen.

Deliberatum: da jeder theill gehöret werden muess und die defensa ohne dis in rechten keinen verbothen ist, als wirdt dises dem gegentheill communiciret vmb seine fördersambe erklärung.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 327/b.

1727. november 21. Leidersdorfer zsidónak Josicz Tamás és társai elleni perében a budai városi bírói szék a tanácsot tájékoztassa és a pert igyekezzék befejezni.

Sessio den 21-ten Novembris 1727.

Leyderstorffer contra Thomam Josicz et socios bittet revisionem causae, secundo eliberationem erga cautionem arresti.

Deliberatum: an das stattgericht vnd hat daselbe hierüber zu referieren, auch die causam pro justitia zubeschleingigen zue trachten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 330/b.

1727. november 26. Bürgl zsidó kérésére a Weissenbohrn örökösök december 2-re terjesszék a bíróság elé megelőző perük összes iratait.

Sessio den 26-ten Novembris 1727.

Pürgl jud contra Weissenbohrnische erben ad deliberatum de dato 12. decurrentis bittet denen beklagten aufzulegen, dass sie primaevum processum reproducirn und in übrigen terminus legalis praefigirt werde.

Deliberatum: beklagte haben den 2-ten Dezembris, wie begehrt, die gehandlete schrüfften primaevi processus zu reproducieren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. — 182/b.

1727. december 1. *Davidovich rác válaszát Arnsteiner zsidó tanúinak vallomása tárgyában a periratokhoz csatolni kell.*

Sessio den 1-ten Decembris 1727.

Davidovics Rätz contra juden Arnsteiner repliciret über jüngst vor dem juden abgehörten zeügen mit weitherer bitt ihme das juramentum suppletorium zu deferiren.

Deliberatum: ist qua accessorium ad acta zu legen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 333/b.

1727. december 2. *Löffler haladékat kér Bürgl Joachim zsidó elleni perében, mire nézve ellenfele nyilatkozzék, kinek kérvénye is ezzel elintézését nyert.*

Sessio den 2-ten Decembris 1727.

Herr Löffler contra Joachim Bürgel puncto praetendirenden refuscitationem causae bittet nicht allein umb ein dilationem, bis sein herr procurator nach den ferien wiederumben anhero kommen wird, sondern auch ihme juden cautionem reconventionis aufzuerlegen.

Deliberatum: dem gegentheill vmb seine nachricht.

Oldaljegyzet: Describatur et originale servetur in cancellaria.

.....

Jud Pürgl contra respective herr Weissenbohrnische erben, da ihme beneficium novi placidiret und terminus pro se productione der heutige bestimet worden, bittet prosecutionem.

Deliberatum: ist mit gegentheilliger anthwortt entlediget.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. — 184/b – 185/b.

1727. december 5. *Wohlfarth örökösök Bürgl Joachim zsidó elleni perükben kifogásolják a 9 forint perköltséget. Ebben az ügyben a felek e hó 12-én jelenjenek meg a tanács előtt.*

Sessio den 5-ten Decembris 1727.

Wohlfahrtische erben contra juden Joachim Bürgl puncto von disen an sie forderenden 9 fl. causirter expensen bitten die sach ab ovo resuscitiren.

Deliberatum: es werden hiermit beyde partheyen auf dem 12-ten dises vor rath erscheinen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 336/b.

1727. december 10. Leidersdorfer Mayer Sabel és Bürgl zsidók peres ügyei-
ben a budai városi bírói szék ítéletét mond.

Sessio den 10-ten Decembris 1727.

Mayer Säbel Leyderstorffer contra burgerlichen seyffensieder Kleck-
ner und da er ihme puncto debiti liquidi hat in arrest setzen lassen,
solchem nach er jud die amicabilem mit ihm zu treffen tentieret habe,
dann in arrest könnte nicht zahlen, solche jedoch nicht zu standt bringen
könne, alss bittet des arrest zu entlassen.

Deliberatum: dem kläger vmb seine erklärung.

.....

Schwartzzeysen repliciret auf die von dem juden Bürgl wider ihne
unter 12. Novembris geführte klag mit bitt dem juden abzuweisen,
ansonsten er wider die unkosten protestire.

Deliberatum: dem kläger vmb seine weithere veranthwortung zuzu-
stellen.

Jud Bürgl contra alhiesigen burgerlichen hueffschmidt Schwartzzey-
sen giebet ein seiner triplicam und bittet ihme über seine, wie der ihme
schon angezogenen praetension sub dato 12-ten Novembris ad respon-
dendum et contentandum terminum peremptorium zu praefigieren.

Deliberatum: ist mit heünth gegentheillig verbeschandter replica
entledigt.

Jud Säbl Leyderstorffer contra Thomam Josich et socios ejus puncto
liquid schulden und da solchen durch zeigen jurato comprobieret, solche
schuldt schon vorhin bezahlet zu haben, als bittet die angetheillige fas-
siones sub authentico ihme zu extradiern.

Deliberatum: die cantzley hat vorhin aufferlegtermassen dise zeu-
gen aussagg sub authentico zu extradiern.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. — 186/a – 187/b.

1727. december 12. Leidersdorfer zsidó Glöcknernek való tartozása miatt
börtönben ül. Kéri ügyének felülvizsgálatát és óvadék ellenében a szabadon
bocsátását. Ebben a kérdésben a városi bíróság döntson és tegyen jelentést.

Sessio den 12-ten Decembris 1727.

Jud Leyderstorffer bittet, da er in schuldsachen an herrn Glökhner
bereits durch etliche wochen arrestlich sizet, primo revisionem causae,
secundo befreung des arrest erga cautionem juratam.

Deliberatum: das stattgericht wirdt rechtlich zuerfahren wissen
vnd hierüber den bericht erstathen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 346/a.

1727. december 15. Glöckner Mühlstetter zsidó bizonyos borára végrehajtást nyert, melyet a városi bíróság fogatosíthat, ha ennek nem lesz akadály.

Sessio den 15-ten Decembris 1727.

Glöckhner meldet, welcher gestalten in puncto debiti einige wein von dem juden Mühlstetter durch das stattgericht exequiret worden, da aber ein andere parthey entzwischen gekohmen und er villeicht ad bonificationem gezogen werden könnte, bittet er umb die absolvirung oder sichere und rechtliche zuerkandtnus dessen.

Deliberatum: wann das stattgericht hierin wegen gesprochen vnd sonst nichts in weeg stehet, mag dasselbe die wein exequieren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 351/b. — 352/a.

1727. december 20. Leidersdorfer zsidónak a börtönből való kiszabadulása ügyében a városi bíróság az ünnepekre való tekintet nélkül intézkedik.

Sessio den 20-ten Decembris 1727.

Leyderstorffer jud und dermahlinger arrestant bittet in ansehung dessen und die eingehenden zeit sein negotium mit zuziech- und beruffung allerseiths interessenten modo extraordinario vorzunehmen.

Deliberatum: an das löbliche stattgericht vnd hat dasselbe non obstantibus feriis die sach vorzunehmen vnd auszumachen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1727. — 360/b.

1727. december 22. Glöckner János György szappanfőző Schlesinger Simon zsidó kezessége mellett beleegyezik Leidersdorfer Mayer Sabel zsidó szabadon bocsátásába, ki viszont Josits Tamás és társai elleni perében 15 napon belül tegye meg észrevételeit, míg Bürgl zsidó ellenfelei, a Weissenbohrn örökösök január 14-re peres irataikat mutassák be.

Sessio den 22-ten Decembris 1727.

In sachen des burgerlichen sayffensieders herr Johan Georg Glöckner wieder den juden Mayer Sabl Layderstorffer, welcher wegen schuldigen 1200 fl. einige tag zur zahlung arrestierlich angehalten worden, unter beyder seyths vigore dess 28-ten tituli partis 3-ae operis Tripartiti in persöhnlichen vorstandt nachfolgende conditiones et puncta abgehandlet, und zwar erstlichen haltet sich herr Glockhner des untern 11. Octobris 1725. erichteten contracts, worauf er jud Layderstorffer vor dasigen stadtgericht sowohl se de persona sistendo, als auch fienda solutione

geschworen und bereiths mit gelaister zahlung zweyer terminen per 100 fl. denselben usu roborieret hat, ein vor allemahl und will von deme keines weegs weichen, zufolge welchen er mehrgedachte herr Glöckhner 2-tens umb dass er jud Leyderstorffer aus dem arrest auf ein viertl jahrfrist, id est biss ultima Marty 1728. frey gelassen werde, deme Simon Schlesinger solcher gestahlten für die person des Leyderstorffers zu einen bürgen an, dass auch dieser ihme herrn Glöckhner auf die über obige 2. per abschlaag dritte viertl jahrs zahlung vermög eingangs gemelten contracts baahr 25 fl. nicht allein zubezahlen verspröchet, sonder auch 3-tens nach verflussung leztgedachten endtlassung termins, in welchen er Leyderstorffer krafft eingangs gemelten articuls inn stipendium solutionis mendicando aufzubringen sich bewerben solle, er fidejussor Simon Schlesinger seine des Layderstorffers persohn selbst wieder vor gericht zu stellen sich verobligieret, alss in wiedrigem er mit seiner persohn in solang verpfändet seyn solle, dass allenfahls herr glaubiger Glöckhner rescissis omnibus juris remediis gleich des Layderstorffers person mit ihme in den arrest verfahren könne und möge, welches dann auch, wie abgeredt undt stipuliriet futurorum jurium horum pro cautela ad prothocollum genohmen worden ist.

.....
Mayer Sabl Leyderstorffer contra Thomam Josics et socios berichtet sich auf die schon vorhin in dieser causa eingewähnte principia mit rejicierung deren gegentheilligen gezeügen, wo mehr weibs, alss mans persohnen gewesen zu seyn allegieret, welche ob fragilitatem sexus a testimonio zu amoviern wärn undt fahret forth mit implorierung der justiz.

Deliberatum: communicetur dem beklagten umb seiner weithere verandtwortung sub termino 15 tägen.

Judt Bürgl contra die Weisenbohrnische erben puncto actionierten pfandtsorten.

Deliberatum: es wirdt denen beklagten zu reproducierung voriger schriffthandtlungen der 14-te zukünftigen monaths January hiemit ex superabundanti praefigieret, alss mann bey unterlassung dessen nicht ursach hab ein dess klägers begehren einzuwilligen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1725 – 7. – 191/a – 193/a.

782.

1728. január 2. Buda. Leidersdorfer Mayer Sabel és Löw Jakab zsidók Schwarzenberg főelmezési biztosnak adott kötelezvényükben 100 rajnai forint megfizetését ígérk egy éven belül.

Wür endes unterschriebene geloben und versprechen an (titl.) ihro gnaden herr oberproviant commissario von Schwartzenberg in ein jahr dato einhundert gulden Reinisch zu bezalen wegen den Joseph Simon sein aussgestelten wexelbrieff an herrn Isac Leyderstorfer, von

dem Joseph Simon sein schüldt, was er an die gemeiner judenschafft alhier zu forderen hat, zu defalcieren. Urkhundt dieses lauth unser eigner unterschrifft. Ofen, den 2-ten Jenner 1728.

Mayer Sabel Leyderstorff.
Jacob Löv judt alda.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728 – 31. — 99 – 100. fólíók közé betéve ez a papiros.

783.

1728. január 15. Bürgl Joachim zsidó a Weissenbohrn örökösök elleni perében Leitner Vilmost nevezi meg ügyvédjéül. A Weissenbohrn örökösök e perre vonalkozólag 9 db. iratot nyújtanak be a bíróságnak, amelyekről Bürgl Joachim zsidó másolatot kér, míg Schwarzeisen Mihállyal folytatott perében, végül Gundian Fülöp bécsi polgár örökösei és Simon József zsidó közötti perben a felek január 21-én a bíróság előtt jelenjenek meg.

Sessio den 15-ten January 1728.

Jud Jöachim Bürgl in causa wider die Weissenbohrnische erben constituirt procuratorem herr Wilhelmb Leüthner.

.....

Es ist zwar dennen von den jud Jöachim Bürgl beklagten Weissenbohrnischen erben zu reproducierung der gehandelten processacten der terminus an gestern auf den 14-ten gestellet gewesen, weillen aber die gewöhnliche stattgerichts session ob apud amplissimum magistratum interventa publica negotia nicht gehalten, sonder auf den heüntigen tag verschoben müessen werden, als erscheint gesambte parthey mit ihren vorhin constituierten procuratoribus vnd legen zufolge des gestrig gestandenen termini alle acta, vnd zwar von nr. 1. mit einer anligednen specification biss inclusive nr. 9., aber ohne beylaagen, originaliter zu gerichtshanden ein, welche auch in der cantzley zu conservieren seynd, doch das auf anlangen beyder partheyen gegen der billichen cantzley tax in paribus, von denneselben so vill zu handlung ihrer nothdurfften begehret wirdt, ausgefolget könne werden.

Jöachim Bürgl contra Weissenbohrnische erben, da den 14-ten dieses reproductionis actorum wegen der terminus verfllossen, bittet, die acta mit ihme zu communiciren.

Deliberatum: communicetur dennen Weissenbohrnischen, respective erben vnd seynd die reproducta primaevi processus instructionirter massen aus der cantzley vmb so ehunder zuerhoben, damit die rationes novae den nechsten eingereicht vnd zu entbringung diser causae weithershin dieselbe dennen I. I. ordine zuegestellet könten werden.

.....

Jöachim Bürgl replica contra Michaellem Schwartzeyzen puncto falsificationis literarum und praetendirendten eysen.

Deliberatum: Auf den 21-ten dises werden beyde partheyen mit ihren documentis vnd etwan habenden zeigenschafften vor dasigen stattgericht zuerscheinen haben.

Philipp Gundian seeligen erben in Wienn contra Joseph Simon puncto praetensionis wegen von dem Moyses Löwel übernommenen wexelbrief reichet eine replicam ein und bittet ihne zur zahlung anzuhalten.

Deliberatum: auf den 21-ten dises hat beklagten in persönlichen vorstandt seine schrüfftliche veranantwortung punctatim einzureichen, dann volgt weithere beschaydt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728 – 31. — 1/a – 3/b.

784.

1728. január 21. Bürgl Joachim zsidónak Löffler Antal válaszoljon, míg e zsidó és Schwarzeisen Mihály közötti per minél gyorsabb befejezése érdekében a felek január 28-án a bíróság előtt az irataikat mutassák be és tanúikat állítsák elő.

Sessio den 21-ten Jenner 1728.

Jöachim Bürgl judaeus et adversus perillustrem ac generosum dominum Antonium Löffler intuitu 1-o cassandae prioris convictionis judicialis, 2-o productionis quorundam literalium ab intus denotatorum et praesentorum documentorum.

Deliberatum: communicetur parti I. utrum et quidnam solidiores respondendum haberet.

Michäel Schwartzeyzen contra den juden Joachim Bürgl bittet, damit die controversia zwischen ihnen umb so ehender geendet werde, umb mündliche verhörr und vorstellung der sachen.

Deliberatum: fiat, wie begehrt vnd haben beyde partheyen auf zukünftiges stattgericht, als den 28-ten dises mit ihren schrüfftlichen documentis vnd etwann in sachen habenden zeigenschafften hiermit zu erscheinen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728 – 31. — 5/a., b.

785.

1728. január 29. Löffler kapitány vizontválasza közöltessék Bürgl Joachim zsidóval, ki ha új perfelvételében érdemleges okokat nem hoz fel, úgy a korábbi bírói ítélet érvényben marad, míg Leidersdorfer Izsák zsidónak Josits Tamás és társai ellen felhozott kívánságaira a bepanaszolt fél nyilatkozzék.

Sessio den 29. January 1728.

Replica herrn capitain lieutenanth Löfflers contra juden Joachim Bürgel.

Deliberatum: praesens replica partis I. communicetur cum parte A., quae cum adhuc nullas ad novi iudicii stabilimentum adduxisset rationes, ad allegata partis I. meritorie respondere judicialiter admonetur, secus priorem stare deliberationem.

.....

Jud Säbel Leyderstorffer nomine seines bruders Isac contra Thomam Josics et socios bittet umb verhör des Coopmans, 2-dó gegentheiligen producirung zweyer haebraischen schein und den communicirung in paribus, 3-tio communicirung gegentheiliger replic intuitu formatae exceptionis contra ejusdem testes.

Deliberatum: an die beklagte, was sye darwider einzuwenden.

Budai birói jegyzőkönyv 1728 – 31. — 7/a – 8/a.

786.

1728. február 18. Josits Tamás óhajára Leidersdorfer Izsák zsidó vagy jelenjék meg személyesen a bíróság előtt, vagy az alperes esküt fog tenni, Löffler kapitány tiltakozása pedig Bürgl Joachim zsidó ellen, ki új érveket terjesztett elő, nem vehető figyelembe.

Sessio den 18-ten February 1728.

Jud Sabel Leyderstorffer contra Thomam Josicz et socios Rätzen allhier puncto einer deliberierung nach so viellen processualische procedurn und bittet habita causa pro conclusionem ex merito collationem actorum vorzunehmen.

Deliberatum: ist mit des beklagten an heünth verbeschaydten final-schrüfft entlediget.

.....

Thomas Josicz contra juden Leyderstorffer puncto an ihme praetendirender schuldforderung bittet ihme juden, als cessionierten aufzulegen, damit er seinen bruder Isac, cum actio sit personalis, ad comparandum vorstelle.

Deliberatum: da bekandter massen cessionarius nur in facto alieno versirt, müsse entweder die statuirung des würrkhlichen creditoris ad confrontationem testium geschehen oder aber es seye nebst der zeigenschaft der beklagte ad juramentum suppletorium zu lassen.

.....

Simon Joseph jud contra Mayer Leyderstorffer wegen einen wexelzettel.

Deliberatum: dem beklagten umb seine verantwortung zuzustellen.

.....

Dominus capitaneus Löffler contra Joachimum Bürgel cum novas rationes suas necdum introporrexisset, protestatur circa beneficium novi. Deliberatum: ex quo pars A. hodie novas suas adduxisset rationes, cessaret proinde etiam haec introporrecta protestatio.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728 – 31. – 12/a – 16/b.

787.

1728. március 4. Leidersdorfer zsidó kérésére a budai városi bírói szék Josits Tamás és társai elleni per iratait átleszi a tanácshoz, míg Bürgl zsidó Löffler kapitány ama előterjesztésére, hogy a zsidó pervesztesnek mondassék ki, válaszoljon.

Sessio den 4. Marty 1728.

Jud Layderstorffer contra Thomam Josich et socios ejus bittet ein löbliches stadtgericht, wolle die acta, mittl welchen er wieder ihne Josich vor den stadtgericht procedieret, pro revisione ad amplissimum magistratum zu übergeben.

Deliberatum: wann die revisio actorum von einen löblichen magistrat exoperieret solte werden, ist mann nicht entgegen die acta zu collationieren und solche der ordnung nach zu transmittieren.

Dominus Löffler contra judaeum Bürgl inhaerendo prioribus rationibus et legibus petit juxta priorem latam judiciariam deliberationem eundem judaeum, tanquam calumnias allegantem ac in proba succumbentem, in perpetua amissione causae et indebita actione convinci.

Deliberatum: communicetur parti A. ad finalem desuper dandam replicam.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. – 19/b – 20/a.

788.

1728. március 10. Bürgl Joachim zsidó ügyvéde jelenjék meg a városi kancellárián, ahol feleletet fog kapni, míg Simon József zsidó válaszára az ellenfél tegye meg észrevételét.

Sessio den 10. Marty 1728.

Judaeus Joachimus Bürgl contra dominum Löffler et respective haeredes Weissenbohreianos petit productionem primaevi libelli.

Deliberatum: instans seu procurator ejus in cancellaria compareat et ibidem se melius explicet, responsionem recepturus.

Jud Joseph Simon contra Gundanischen erben repliciert wegen eins compasszettul, so an ihme zwar aussgestellt gwesen, herr Banovsky seeliger aber sich schon regressiert.

Deliberatum: denen herrn klägern umb ihre nothdurfft hierinnen weithers handlen zu können.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. – 22/a., b.

1728. március 12. A budai városi birói szék tegyen jelentést a tanácsnak Leidersdorfer zsidó és Joschicz Tamás között folyó perről.

Sessio den 12-ten Marty 1728.

Jud Leyderstorffer in einer causa contra Thomam Joschiz, so zwar bey dem stattgericht anhängig gemacht, da er aber wegen einen abhängig libell aggraviret zu werden sich fürchtet, bittet umb vorankheren.

Deliberatum: das stattgericht hat hierüber zu berichten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1728. — 73/a.

1728. március 17. Bürgl Joachim zsidónak Löffler kapitány végső választ a szünet utáni első bírósági tárgyaláson tegye meg.

Sessio den 17. Marty 1728.

Judaeus Joachim Bürgel, ut A. contra dominum Löffler ceu haeremdem Weissenbohrnianum, qua I. intuitu certi pignoris causae beneficio novi resuscitatae petit administrationem justitiae.

Deliberatum: communicetur cum parte I. ita, ut post ferias prima sessione judiciaria finalem porrigat replicam.

Budai birói jegyzőkönyv 1728-31. — 27/b.

1728. április 5. Arnsteiner zsidó és Davidovich közt folyó perben hozott ítéletet a budai tanácsban felolvassák és a periratokhoz csatolják.

Sessio den 5-ten April 1728.

In causa juden Arnsteiner contra Davidovics wird das deliberatum abgelesen und ad acta consigniret.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1728. — 85/b.

1728. április 14. Davidovics Miklós illir nyelven letett esküjével megnyerte perét Arnsteiner és Manheimer zsidók ellen.

Sessio den 14-ten April 1728.

In causa des juden Arlensteiner et Monheimer, ut A. contra Nicolaum Davidovics mercatorem Thabanensem lauth des in revisione bey einen löblichen magistrat abgeführten spruch de dato 12-ma Aprili

mensis et anni currentis hat pars triumphans, als Nicolaus Davidovics, tanquam I. das juramentum suppletorium illirica sua lingua in pleno iudicio abgeleget vnd wirdt dann diser zufolge desselben ab actione hiermit gerichtlichen absolvieret.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 30/a.

793.

1728. április 21. Leidersdorfer Mayr Sabl zsidó ktvánságára Josits Tamásra és társaira vonatkozó peres iratokat a városi kancellárián összeolvassák.

Sessio den 21. April 1728.

Mayr Säbl Leyderstorffer contra Thomam Joschiz bittet collationem samentlicher acten in gemeiner stattcantzley vornehmen zu lassen.

Deliberatum: ist sich in der cantzley zu melden, welche umb gelegene zeit die collation deren actorum vorzunehmen wissen wird.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 31/a.

794.

1728. április 21. Glöckner budai polgár és szappan/őző Leidersdorfer Mayr Sabl zsidóval kötött megállapodásának számítási hibáját a bíróság által kijavíttatja.

Sessio den 21. April 1728.

Herr Glöckner burgerlicher seiffensieder produciret jene mit dem juden Mayr Säbl Leyderstorffer eingegangene transaction, vermög welcher er consideratis considerandis von 1075 fl. auf 350 fl. condescendiret, mithin cum suis conditionibus 725 fl. und nicht 625 fl., wie in dem instrumento der aussrechnung angesezet, auch gleich corrigiret worden, nachgesehen, wovon die copia ad acta zu legen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 34/b.

795.

1728. április 30. Nall, Hirschl és Bacherach zsidók, akik az udvari kamara védelme alatt állnak, kiváltságos helyzetükre tekintettel azt kéri, hogy a többi zsidóval együtt ők ne essenek kiutasítás alá. Ebben a kérdésben a királyhoz jelentés megy, ki majd döntené fog.

Sessio den 30-ten April 1728.

Nattliche, Hirschlische und Bacherachische cameral schutzjuden alhier bitten, wann wie sie vernohmen der kayserliche befehl wider andere juden alhier in abweichung exequiret werden solle, dass sie

nicht mitleyden möchten, massen sie die cammer toleranz und auch ihre portiones bissher richtig abgestattet.

Deliberatum: dem aerario caesareo zahlen sie billich, da sie juden in dem land gedultet werden, solten aber bisshero auch der statt consequenter bezahlet haben, ist aber gleichwohl unterbleiben, dass man derentwegen wenig zu reflectiren hätte. Übrigens lasset sich schwährlich ein vorzeiten von einigen juden gehabtes protectionale auf die erben in infinitum extendiren, da die umbstände in villen wegen der statt privilegien und ihrer der juden selbst abgeändert seyn. Es wird sich aber alles bald geben, da man seine kayserliche und königliche mayestät, unsern allergnädigsten herrn allerunterthenigster pflicht nach informiret.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1728. — 99/b.—100/a.

796.

1728. április 30. Simon József zsidó és a Natl és a Hirschl zsidók örökösei Monticelli elleni ügyükben egy bizottság kiküldését kéri, mit a budai tanács teljesít.

Sessio den 30-ten April 1728.

Simon Joseph und Natl Hirschliche erben contra herr Monticelli bitten wegen anno 1721. ihnen beschehener violenz und causirten schaden umb eine commission zu untersuchung der sache, entzwischen verbott auf dessen hiesige grundstükh.

Deliberatum: obschon man nichts schliessen kann, man habe zuvor beyde theill gehöret, so ist doch umb die sach in etwass in das clare zu bringen eine commission verwilliget, welche auch die herr Dillmann und Mayerberg vorzunehmen haben werden, sonstn aber hätten supplicanten ihr sach längstens und bey des herrn Monticelli alhier seyn, der ordnung nach anbringen sollen, wurde man längstens amts schuldigkeit gethan haben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1728. — 104/b.—105/a.

797.

1728. május 7. A budai városi bírói szék Leidersdorfer zsidó és Josicz közti per iratait küldje át a tanácshoz.

Sessio den 7-ten May 1728.

Layderstorffer contra Josicz bittet vmb die verordnung in das stattgericht ratione transmissionis actorum.

Deliberatum: die transmissio actorum wird verwilliget und dis dem stattgericht zur nachricht.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1728. — 109/a.

1728. május 10. *Bürgl zsidó tiltakozik a budai tanács előtt azért, mert Löffler Gáspár elleni perében tudta nélkül hoztak ítéletet. A városi bíróság erre nézve tegyen jelentést.*

Sessio den 10-ten May 1728.

Bürgl judaeus contra dominum Casparum Löffler in causa coram judicio civitatensi certarum rerum depositarum moti processus et desuper ipsi incertificato latam sententiam interponit solennem protestationem petendo desuper testimoniales.

Deliberatum: quandoquidem supponeretur, quod ambae partes beneficio juristitii renunciaverint, hinc iudicium informare velit.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1728. — 115/a.

1728. május 12. *Hirschl Wolf budai zsidónak Schmidt Péter kovácsmester a tőle megvett ruha ára fejében 27 forint 34 krajcárt 8 héten belül fizesse meg.*

Sessio den 12. May 1728.

Wolff Hirschl jud von Altofen fordert an den Peter Schmidt burgerlichen schmidtmeister auf der Landstrass wegen deme geschafften anleg kleyd 27 fl. 34 kreitzer und wird ihme Schmidt mit bewilligung des juden 8 wochen gerichtlicher termin zu bezahlung gesezet.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 36/a.

1728. május 19. *Löffler kapitánynak Bürgl Joachim zsidó, mint peresztes, perköltség címén 51 forint 30 krajcárt fizessen.*

Sessio den 19. May 1728.

Nachdeme herr rittmeister Löffler contra juden Joachim Bürgl in geschwebter process sach zwischen beyden triumphiret und seine expensen bey stattgericht eingereichet, alss seynt dise praevia deliberatione auf 51 fl. 30 kreitzer limitiret worden, ut acta.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 38/a.

1728. június 16. *Mayr Jakab zsidónak Újhelyi szabómester 16 forint tartozását a legközelebbi Margit-napi vásárkor adja meg.*

Sessio den 16. Juny 1728.

Jud Jacob Mayr klaget den burgerlichen schneidermeister Viheli wegen noch schuldigen 16 fl., da er nun dermahlen nicht in standt ist

solche zu bezahlen, alss verspricht er künfftigen Margarethen markht die contentirung, welche ihme dann auch hiermit gerichtlich auferleget wird zu leisten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 40/b. — 41/a.

802.

1728. június 18. Bürgl Joachim kifogását, hogy Löffler elleni perében a bírósági szünet és Szent Flórián napján hoztak ítéletet, a budai tanács nem fogadja el, azonban jelentést kér a városi bíróságtól.

Sessio 18-ten Juny 1728.

Joachim Bürgel jud protestiret wider den sentenz in causa zwischen ihme und herrn Löffler, da der spruch tempore juristitii und in festo Sancti Floriani beschen und publicirt worden.

Deliberatum: festum Sancti Floriani ist nicht festum fori, also in iudicis keine hindernuss, die sach selbst nicht von solcher beschaffenheit, dass in diaeta hier über ein articulus zu besorgen, wird demnach das stadtgericht hierüber referiren, damit man wisse, wie es gesprochen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1728. — 141/b. — 142/a.

803.

1728. július 3. Ofner Gottlieb kikeresztelkedett zsidónak és budai polgárnak máriazelli zarándokútjára a budai városi bírói szék azt a 12 forintot adja át, amelyet neje fizetett le a bíróságnak.

Den 3. July 1728. seynt dem Gottlieb Ofner, einen getaufften juden und burger alhier, vermög des von herr burgermeister extradirten pass 12 fl., welche dessen ehewürthin zu gerichts handten erleget, auf seine in intention habende Zeller reyss, undzwar dem Michael Hoffinger burgerlichen landgutscher in beyseyn des cancellisten herr Sibert und des stattwachtmeister extradiret worden unter der auflaag ihne Gottlieb Ofner biss nacher Wienn zu spediren, sodann den überrest alda von denen 12 fl. ihne Ofner hinwiderumben zu behändigen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 43/b.

804.

1728. július 16. Arnsteiner zsidó Davidovich Miklós elleni perének áttételét sürgeti a tárnoki székhez, mi a legközelebbi napokban megtörténik.

Sessio den 16-ten July 1728.

Arnsteiner bittet umb den processum contra Nicolaum Davidovis ad sedem thavernicalem zu beschleinigen in cancellaria ablesen zu lassen.

Deliberatum: man mus secundum articulum die acta publice ablesen, so nechsten tügen beschehn wird.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1728. — 169/a.

805.

1728. augusztus 18. A budai városi bírói szék jelentést és véleményt terjeszt elő a tanácsnak Bürgl Joachim zsidó és a Weissenbohrn örökösök között folyó perben.

Sessio den 18. Augusti 1728.

Ist die relatio et opinio puncto des juden Joachim Bürgl gegen die Weissenbornischen erben process überlessen worden, welche dem künftigen rattstag einem löblichen statmagsitrat pro uberiori revisione eingereicht wirdt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 51/a., b.

806.

1728. augusztus 19. Bürgl zsidó érdekében a telekkönyv az idén hajtsa végre a tilálmal Göttl szüretére vonatkozólag.

Sessio den 19-ten Augusty 1728.

Bürgel jud contra herrn Göttel puncto causirten expensen, da in anno 1726. schon der verbott auf das lesen verwilliget, repetirt sein begehren.

Deliberatum: das in anno 1726. verwilligte verbott hat vor heür das grundbuch zu exequiren und wird hiermit intimirt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1728. — 185/a.

807.

1728. augusztus 30. A jezsuiták által megkeresztelésre előkészített zsidónak a budai tanács új ruhát ajándékoz és Mayrberg tanácsost küldi ki a keresztelési ünnepségre.

Sessio den 30. Augusty 1728.

Deliberatum: den juden, welchen die herrn patres Jesuiter ad actum baptismatis praesentiret, wird dass ober cammerambt modeste kleidung verschaffen und wird ad hunc actum als commissarius herr von Mayrberg ernennet.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1728. — 201/b.

1728. szeptember 6. *A zsidó megkeresztelési költségeire a budai tanács összesen 12 forint 30 krajcárt utal ki.*

Sessio den 6. Septembris 1728.

Zu der tauff des auf künfftigen Frauentag neu zu tauffenden judens hat dass obercammeramt dem herrn pfarrer 4 fl., vor eine mahlzeit 2 fl., einbindgeld 6 fl., dem kirchdiener 30 kreitzer zu geben, solle dem herrn von Mayrberg das geld behändiget werden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1728. — 207/b.

1728. szeptember 13. *Löffler kapitány panaszát Bürgl zsidó ellen az illetékes helyen nyújtja be.*

Sessio den 13. Septembris 1728.

Bürglische process revision in puncto pignoris, wie solcher von dem stattgericht herüber geben worden, ob nemblich die strittsach wegen 130 fl. connexa seye.

Deliberatum: nachdeme der process bey rath revidirt worden, hat sich befunden, dass ratione deren 130 fl. keine klag oder instanz bey einem stattgericht geschehen und an sich selbstn auch ein causa seperata seye, hat also herr rittmeister Löffler contra juden Bürgl seine klag in foro competenti einzureichen oder zu prosequiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1728. — 211/b.

1728. november 24. *Wormser Mayer Jakab zsidónak Resch hajósmester dec. 9-re válaszoljon.*

Sessio den 24. Novembris 1728.

Jud Jacob Mayer Wormser contra hiesigen burgerlichen schiffmaister Resch in puncto compotus et praetensionis.

Deliberatum: dem beclagten zuzustellen, damit solcher den 9-ten des künfftigen monaths seine replic gerichtlich erstatte.

Budai birói jegyzőkönyv 1728-31. — 53/a., b.

1728. november 27. *A budai tanács nem tudja megérteni azt, amit Bürgl zsidó kíván a Weissenbohrn örökösöktől, mert senki maga ellen fegyvert nem fog.*

Sessio die 27. Novembris 1728.

Bürgel jud contra Weissenbohrnische erben wegen eines versatz und beschehenen gerichtlichen ausspruch, da es bey der revisionem ma-

gistrualem bestehet, bittet dem gegentheill annoch aufzuerlegen, damit solcher annotationes domesticas producere etc.

Deliberatum: jede parthey Sorge seinen rechten und wie nicht zu begreifen, dass anderen commun oder gemein seye, was einer in seinem hauss vor sich notiret, sonsten auch keiner so leicht ohne quittung zahlet, will derzeit nicht begriffen werden, was supplicat von seiner gegentheill ansuchet, da keiner schuldig contra se arma zu subministriren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1728. — 229.

812.

1728. november 27. A budai városi tanácsot abban, hogy Arnsteiner zsidónak perét Davidovich ellen a tárnoki székhez még mindig nem küldték el, semmi késedelem nem terheli.

Sessio den 27. Novembris 1728.

Arnsteiner jud bittet seinen gehabten process contra Davidovicz ad sedem tavernicalem zu expediren.

Deliberatum: von seithen des raths ist niehmand in mora, gleich auch der process längsten abgeschrieben, sehete man selbst gerne, das einmahl beede theill abstrahendo a juristitio erscheineten oder sich submittirten renunciando perlectioni, so wäre alles in kurtzen fertig.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1728. — 232/a., b.

813.

1728. december 2. Gölll részére kikézbessitlik Bürgl zsidóval kötött egyezség bírói költségeit.

Sessio den 2. Decembris 1728.

Dem herr Göltell nomine Wollfartischen erben wird dass mit Bürgl juden getroffene vergleichs instrument wegen gerichtlichen uncösten domino Dräxler judicialiter extradiert und behändiget.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 55/a., b.

814.

1728. december 13. Resch János György hajósmester kérésére a budai városi bírói szék egy bizottságot küld ki, hogy előtte elszámolhasson Wormser Mayer Jakob zsidóval.

Sessio die 13. Decembris 1728.

Johann Georg Resch burgerlicher schiffmaister replicirt auf die von Jacob Mayr Wormbser juden in puncto debiti eingereichte klag und begehrt eine commission umb sich mit dem kläger zu verrechnen.

Deliberatum: fiat commissio und werden herr Zlatini und herr Dräxler hierzue denominirt, welche beede parteyen vor sich berueffen und die sach untersuchen werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 55/b.—56/a.

815.

1728. december 20. *Leidersdorfer zsidó Josich Tamás és társai elleni perében forduljon a városi bírói székhez, ahol intézkedni fognak.*

Sessio die 20. Decembris 1728.

Judt Layderstorffer contra Thomam Josich et socios ejus mit beschwörung, wie beschwärllich ihme der stattgerichtliche verlass fallen thätte und weillen solcher a judicio civitatensi bemelte causam in praesentiam amplissimi magistratus provocieret, bittet in revisorio ad rationes et motiva a se introporrecta zu reflectiern und partem A. velut in proba succumbentem zur zahlung der actionierten schulde gerichtlich anzuhalten.

Deliberatum: supplicant wirdt an das stattgericht verwiesen, aldorth das nöthige handlein, wo dann seiner zeith in ordine gehandelt werden soll.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1728. — 248/a., b.

816.

1728. december 20. *Bürgl zsidó tanúit Löffler elleni perében a városi bírói szék vagy hallgassa ki vagy indokolja meg, ha nem tenné meg, erről a tanácsnak tegyen jelentést.*

Sessio die 20. Decembris 1728.

Bürgel contra herr Löffler begehret über beygelegte articulos die zeügen aydlichen bey gericht abhören zu lassen.

Deliberatum: ad judicium, ob solches die zeügen verhöret habe oder wan es unterlassen worden, worumben es geschehen, mit nächsten zu referirn, dan folget weitheres.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1728. — 249/b.

817.

1728. *Zsidóösszeírás Pest-Pilis-Solt megyében.*

Conscriptio regnicolaris in I. Pest Pilis et Solth art. u. comitatibus.

Possessio Isaszegh:

Nomina ... Hebraeorum:

Moyses Salamon cum duobus generis in domo dominali degens cum minutiiis quaesturam egeretur, nullum inde emolumentum revelare potuit, nisi quod vitam suam sustentet.

Curialis possessio Aszód.

Nomina Hebraeorum:

Jacobus Simon in domo dominali degens, cum minutioribus mercibus questum exercens et inde misere vitam suam sustentans.

Marcus Abraham in eadem domo dominali degens, pariter cum minutioribus quaestum exercens et inde misere vivens.

Jacobus Bernard in domo dominali degens, ante duos annos crematum exussit, modo tantum misere vitam suam sustentat, nihil habet.

Isac Hersl in domo dominali degens, cum minutioribus quaestum exercens et inde misere vitam sustentans.

Jacobus Simon, in domo rusticana inquilinum agens, cum minutioribus quaestum exercens et misere vivens.

Jacobus Samuel decrepitae aetatis nihil habens, tantum ex benevolentia aliorum hujatum Judaeorum vivens.

Possessio Sáp.

Nomina Hebraeorum:

Adamus Szlezinger in domo dominali residens, nullas alias appertinentias habens, inde misere vivit.

Joannes Leb in domo dominali degens, nullas appertinentias habens, solum inde miserrime vivens.

Jacobus Simon in domo aliena subinquinum agens, cum minutioribus mercibus domesticis quaestum exercens et taliter vitam suam sustentans.

Jacobus Moyses in domo rusticana subinquinum agens.

Isac Jakab in domo dominali degens, cum minutioribus mercibus quaestum exercens, inde tamen miserrime vivens.

David Simon in domo dominali degens, apud reliquos hujates Judaeos servitio vitam suam sustentans.

Possessio Haraszthy.

Judaeus aequae datur unus quaestum exercens, qui solum ab 3 mensibus hic existens, quaestus sui proventus nondum expertus.

Conscriptio processus Pilisiensis.

Possessio Vörösvár.

Nomina Hebraeorum:

Perelproger, in domo dominali degens nullasque appertinentias habens, cum minutioribus mercatur, ex indeque vivit.

Oppidum Vetus Buda.

Nomina Hebraeorum:

Marcus Mandl iudex Hebraeorum in domo incolae erga censum habitat, cum exiguis mercibus quaestum exercet.

Isak Abraham in domo incolae habitat erga censum, quaestum exercet cum minutioribus rebus.

Lebl Jol in domo incolae erga censum habitat, habet officinam cum exiguis mercibus.

Bolff Hirsl in domo incolae erga censum habitat, habet officinam cum exiguis mercibus, non magna considerationis.

David Ballis in domo incolae erga censum habitat, cum exiguis mercibus quaestum exercet.

Philippus Jakab, cum fratre Moyse in domo aliena erga censum habitat, cum minutioribus rebus quaestum exercet.

Elias Hersl in domo aliena censuali habitat, cum minutioribus pagatim mercatur.

Hersl Mandl, frater iudicis, simul mercantur.

Abraham Kloyer, nihil habet praeter opificum vitrary.

Anton Jakab in domo aliena censuali habitat, nihil habens.

Isak Marcus in domo aliena censuali habitat, pagatim cum minutioribus mercatur.

Gombl Polyak miser, nihil habens ex aliorum subsidio vivit.

Lazarus Alte nihil habens miser in aliena domo censuali degens.

Philippus Csonok nihil habens, in aliena domo degens.

Marcus Lazar nihil habens, in aliena domo censuali degens.

Hirsl Pukl nihil habens, in aliena domo degens.

Salamon Kon et Vale Kon in aliena domo censuali degentes et nihil habentes.

Oppidum Zsámbék

Nomina... Hebraeorum:

Israel Isak Hebraeorum iudex, in domo dominali erga arendam flor. 10 degens, cum minutioribus mercibus quaestum exercens, inde vivit misere.

Abraham Volff in domo dominali erga censum flor. 10 habitans, pariter cum munitioribus rebus quaestum exercens, inde misere vivit.

David Csaszni pariter erga censum flor. 10 in domo dominali degens, cum minutioribus rebus quaestum exercens, inde misere vivit.

Jacobus Isak in domo dominali degens aequae erga censum flor. 10 cum minutiis quaestum exercens, inde misere vivens.

Jacobus Snaider in domo dominali degens erga flor. 10 censum, sartor, praeter opificium nihil.

Isak Lazar in domo dominali erga censum flor. 10 degens, cum minutiis quaestum exercens, inde misere vivens.

Leb Csaszni in domo dominali degens erga pensionem flor. 10 cum minutioribus mercibus quaestum exercens inde misere vivens.

Moyses Aron in domo dominali degens erga flor. 10 censuales, similis ut praecedens Hebraeus.

Lebel Daniel in domo dominali erga flor. 10 degens, cum Abraham Volff uti reliqui quaestum exercens.

Michael Volff in domo dominali degens erga censum flor. 10 cum minutioribus rebus quaestum exercens.

Salamon Marcus in domo dominali erga flor. 10 degens, miser nihil habet, ex benevolentia aliorum vivit.

Michael Lebel in domo dominali degens erga flor. 10 cum minutioribus rebus quaestum exercens.

Samuel Philip in domo sua tribus florenis empta habitat et tantum quod aliis Judaeis serviat, inde vivit.

Salamon Elias servus reliquorum vulgo Sachter nuncupatus, in domo sua habitat ex servitio suo vivit.

Abraham Jacob subinquilinus apud Salamonem Marcum habitans, cum exiguis mercibus quaestum exercens.

Philip apud Lazarum Isak inquilinum agens, similis uti immediate praecedens Hebraeus.

Jacob Csaszni Jacobi Leb subinquilinus Samuel Leb Salamonis subinquilinus Elias Isak in domo sua tribus florenis empta habitat Peszer Lebel Salamonis subinquilinus	} Hi omnes cum exiguis mercibus quaestum ex- ercentes et inde misere videntes.
---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------

Marcus Jakab Jacobi Snaider subinquilinus Salamon David Moysis Aron subinquilinus Salamon Isak apud alium Judaeum degens	} Hi omnes cum exiguis mercibus quaestum ex- ercentes et inde mi- sere videntes.
--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------

Volff Marcus apud Hebraeorum iudicem subinquilinum agens et eidem serviens, inde vivit.

Salamon Jacob servus Jacobi Isak.

Isak David cum socero suo Moyse Abraham in domo dominali allodiali erga censum habitat, mercatur simul pagatim.

Isak Joachim apud Judaeum Schneider habitat, aliis serviendo vitam suam sustentat.

Hersh Bolff Moysis Aron subinquilinus, cum exiguis mercibus mercatur.

Pestmgyei lt. Conscriptioes perceptoriales.

818.

1729. január 7. Ofenthaller Károly megkeresztelt zsidónak a budai tanács 8 forint útiköltséget ad abból a célból, hogy Kismartonba utazhassék, hogy ott a csalás vádja alól magát tisztázhassa.

Sessio die 7. January 1729.

Den neugetaufften christen Carl Ofenthaller hat das cammerambt 8 fl. zu geben, umb mit disen nacher Eysenstatt reisen zu können und seine unschuld wegen beschuldigter criminis stellionatus durch alda einzuhollende zeugenschafften zu beweisen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 2/b.

1729. január 10. József Simon és Hirschl Izsák zsidóknak követelésével szemben Franckenberg grófné tegye meg az észrevételeit.

Sessio die 10. January 1729.

Joseph Simon et Hirschl Isaac contra frau grafyn von Franckenberg puncto praetensionis.

Deliberatum: an frauen obristin gräfin von Frankenberg (titl.) umb ihre verantwortung, dan folget das weitere.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 4/b.

1729. január 12. A budai városi bírói szék előtt e napon négy zsidónak peres ügye került tárgyalásra.

Sessio die 12. January 1729.

Joel jud wird nach seiner ankunfft von Presburg von dem Hirschlichen mandatario in puncto debiti auf dreye wechslzetuln, die erste de dato 1. April 1726. per 220 fl., die andere de eodem dato et anno per 157 fl. 30 kreitzer, die 3-te de eodem anno et dato per 172 fl. 30 kreitzer beclaget, weillen aber der beklagte ein von seiner excellenz den palatino verliches saluum conductum auf jahr und tag von 21. Decembris 1728. datirt, ut paria hievon producirt, hat man dem cläger keine execution ertheillen, sondern nachdeme die schuld zwar bekannt, doch aber wegen einigen bezallungen und pfändern eine berechnung nötig, ist ihme beclagten intuitu salvi conductus mit seinen waaren seine rais fortzuseyn erlaubet worden mit der den clagenden schuldner tenore mandati in jahrsfrist zu befridigen.

.....

Johann Adam Kihländer contra den Herzel Seligman juden in puncto debiti.

Deliberatum: dem beclagten umb seine fürdersambe beantwortung zueustellen.

.....

Marx Leiterstorffer jud contra Johann Ernst Knecht burgerlichen handelsman auf der Neustift in puncto debiti auf 2 wechslzetul, die erste per 93 fl. 49 kreitzer, die andere per 46 fl. 53 kreitzer.

Deliberatum: da der beclagte das debitum liquidum zu seyn erkennt und die 1-te clag bey gericht heut vorgekommen, als wird ihme inner 15 tägen die contentirung zu laisten auferleget.

.....

Brandvogel, als mandatarius des herrn von Mayrs hoffcammer concipistens, claget den Jacob Mayer Wormbser auf eine wechslzetl per

500 fl. Hirüber recognosciret der beclagte dass debitum und spricht selber in einer monaths frist richtig zu bezallen, mit der interessen und expensen wird beclagter elapso termino sich mit dem cläger gleichfahls verstehen, wormit der mandatarius zufriden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 58/a. — 60/a.

821.

1729. január 14. Bürgl Joachim zsidónak a Weissenbohrn örökösök elleni perében kért tanúkihallgatások ügyében a budai városi bíróság mondjon véleményt.

Sessio die 14. January 1729.

Joachim Bürgl contra Weissenbohrnische erben begehret ein aydtlichen verhör über eingereichte Deecoutri puncta.

Deliberatum: die acta seynd pro opinione an das stattgericht remittirt worden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 8/a.

822.

1729. január 14. A budai tanács meghagyja a vízivárosi vámosnak, hogy a vízivárosi bíró közreműködésével az ottani zsidókat írja össze és erről tegyen jelentést.

Sessio die 14. Januarii 1729.

Dem herrn mauthner in der Wasserstatt zu intimiren, er habe mit zueziehung dess herrn richter in Aquatica die judenschafft alda zu beschreiben, dan hierüber zu referiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 8/b.

823.

1729. január 21. Arnsteiner zsidó és Davidovich tabáni rác közti perben a budai tanácshoz leirat érkezett.

Sessio die 21. Jenner 1729.

In causa Arensteiner contra Davidovics wird ein mandatum praesentirt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 9/b.

1729. január 21. A budai tanács Mayr tanácsost és a városi jegyzőt felszólítja, hogy a győri iratban említett zsidókat megesketésük után kihallgassák a kérdőpontokra nézve.

Sessio die 21. Januarii 1729.

Herr Mayr und herr syndicus werden exmittirt die in dem von Raab eingeloffenen compass-schreiben specificirte juden erstlich schwören, dan über die beykommende articulos abzuhören zu lassen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 10/a.

1729. január 21. Franckenberg Mária Eleonóra grófnő válaszol Joel és Hirschl Izsák zsidók panaszára.

Sessio die 21. Jenner 1729.

Maria Eleonora gräfin von Frankenberg repliciret wider die juden Joel und Isac Hirschl auf jüngste klag.

Deliberatum: dem clagenden theil hiemit zuezustellen und last sich bey solcher der sachen bewandnus ein gerichtliche vormerckung nicht practiciren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 10/b.

1729. február 3. Hirschl Joel zsidó a budai városi bírói szék előtt több kötelezvény kifizetését elismeri, míg ugyanekkor úgy Stepanovics Jánost, mint Thomayrt a bíróság felmenti e zsidó keresete alól.

Sessio die 3. February 1729.

Joel Hirschl jud ercläret sich vor offenen stattgericht das folgende obligationen, als dess Mathias Schneider per 300 fl. de dato 7. Juny 1720., item de dato 17. Marty 1720. per 1000 fl., 2-do dess Antoni Michiz de dato 7. Aprilis 1721., per 13 fl., 3-io des Thomae Joschicz de dato 21. May 1715., 4-to dess Hans Georg Hueber de dato 21. July 1724. per 10 fl. bezallet und getilget seyen und da er Joel an gedachte schuldner nichts mehr zu fordern, als restituiret er iedwedern debitori seine obligation.

Joel Hierschl jud klaget Johann Stepanovics auf eine wechslzetul umb 36 fl.

Deliberatum: obwollen ansonsten rechtens ... scriptura probet contra scribentem, aldieweillen aber der cläger 1-mo in seinen handlung negotio gar unrichtig und ville bereits getilgte obligationen denen schuldner nicht zuruckgestellet, 2-do obgedachte schuldpost durch 6 jahr

von dem schuldner nicht gefordert, 3-tio aber der beclagte ein gar ehrlicher und wohlhabender mann, als ex his praesumptionibus solutionem factam esse concludirt, mithin kann der geclagter Stepanovics zur zallung nicht mehr angehalten werden.

Joel Hirschl praetendirt von dem Thomayr einen alten rest per 4 fl. 17 kreitzer.

Deliberatum: da der cläger seine forderung nicht gnuegsamb probirn können, wird der beclagte ab impetione ulteriori hiemit absolviret.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 64/a. — 65/a.

827.

1729. február 7. Leidersdorfer zsidó Josichra vonatkozó kötelezvényét adja át, de ha ezt tenni vonakodna, ebben az eselben a budai tanács e kötelezvény érvényét hivatalból törli.

Sessio die 7. February 1729.

Relatio iudicii wegen Josics und Laiterstorffer, ut acta, er seye ad iuramentum zu lassen.

Dergleichen getilg(t)e obligationes hat jud Joel Hirschl gebracht, welche auch bey rath produciret worden.

Deliberatum: nachdeme villfältig die juden ihren schuldneren, obwollen die schuld ihnen schon bezallet, dennoch die obligationen zuruck behalten, wie dan erst kürzlich derley casus bey dem stattgericht vorgekommen, auch bey rath einige original getilgte obligationes producirt worden, secundo aber tempore contagionis wegen villen verneuerungen, da der jud sich zu Wien befunden, der debitor seine obligation nicht hat abfordern können, tertio aber durch einen zeugen der Josics semiplene probirt, das er ad complanendam integram summam debitam dem juden wein in solutionem gegeben, als der geclagte Josics ad iuramentum suppletorium wohl zulassen, hernach aber wird dem juden des Josics getilgte obligation una cum hyptheca zu extradiren oder zu cassiren auferlegt, wollte aber der jud disen schuldbrief zu cassiren sich weigern, solle solche ex officio cassirt werden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 16/a., b.

828.

1729. február 9. Knecht Ernő két váltó után 140 forint 42 krajcárt 8 napon belül fizessen meg Leidersdorfer zsidónak.

Sessio den 9. February 1729.

Die causa zwischen Ernst Knecht und juden Leyderstorffer, welchen alss cessionario er Ernst vigore deliberati de dato 12. January wegen zweyer wexlzettul 140 fl. 42 kreitzer in termino 15 tügen hätte erlegen sollen.

Deliberatum est: es verbleibe bey obigen gerichtlichen schluss und obwohlen schon fast widerumben 15 tåg verstrichen, dass der termini von ihme Ernst nicht zugehalten worden, alss wird hiemit ex superabundanti indulgiret, es solle er Ernst obbennente schuld per 2 wechslzettul in 140 fl. 42 kreitzer inerhalb 8 tågen, undzwar bey künftiger stattgerichts session barr zu gerichtshandten erlegen und wird nachdeme geschehen, wass rechtes ist.

Budai bírói jegyzõkönyv 1728-31. — 66/a., b.

829.

1729. február 10. Josits Tamás vizivárosi óhitű rác szücsöt letett esküje alapján a budai városi bírói szék mentesíti Leidersdorfer Izsák zsidó keresete alól.

Sessio die 10. February 1729.

Zufolge des unter 7. February 1729. auf vorhin stattgerichtlich gestatete relation von einen löblichen stattmagistrat geschöpften deliberti hat Thomas Josics ein alter catholischer Rázischer kirschner in Aquatica in causa debiti zwischen ihme und den juden Isaac Leütersdorffer, von welchen die processual acta in gemeiner stattcanczley aufbehalten werden, endlich das juramentum suppletorium solenniter abgelegt, disemnach wird er Thomas Josics und seine nachkämpling von ferner klag und anfechtung hiemit absolviret und lossgesprochen.

Budai bírói jegyzõkönyv 1728-31. — 67/a., b.

830.

1729. február 16. Mayerbergnek Leidersdorfer Mayer Sabel zsidó 23 forint tőke és 9 forint kamat tartozását, míg e zsidónak Dimitrovics Siwan fia Koszta 37 forint adósságát 15 napon belül fizessék meg.

Sessio die 16. February 1729.

Herr von Mayerberg contra jud Meyer Sabel Leiderstorffer in puncto debiti per 23 fl. capital et 9 fl. interesse.

Deliberatum: da beklagter die schuldt für liquid bekennet, seyn ihme 15 tåg zur bezahlung termin gesetzt.

Jud Mayr Sabel Leiderstorffer contra des Siwan Dimitrovics ritus Graeci kirschners seeligen in Taban seinen erbnehmen den sohn Kosta in puncto debiti per 37 fl. capital wegen anno 1726. empfangene lämbelfellen.

Deliberatum: da beklagter in persöhnlichen vorstandt die schuldt liquid erkennet, alss wirdt ihme die zahlung sub termino 15 tågen zu leisten über vorhin schon verflossene und nicht zugehaltene zahlungs termin ex superabundanti auferlegt.

Budai bírói jegyzõkönyv 1728-31. — 72/b.

1729. február 21. A budai szabók nyilatkozzanak arra nézve, hogy József Simon és Hirschl Izsák zsidók a ruhákon kívül a nadrágokat is szállít-halják-e.

Sessio 21. February 1729.

Joseph Simon et Hirschel Isac bitten ihnen verrers zuzulassen nebst kleyder auch die hosen führen zu darffen.

Deliberatum: denen alhiesigen kauffschneidern, ob sy dargegen etwas erhebliches einzuwenden?

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 33/a.

1729. február 25. A pesti kereskedelmi társulat kérésére a tanács a 4 országos vásár kivételével megtiltja a zsidók és a házalók kereskedését, azonban a török alattvaló arnautákkal egy évi szerződés áll fenn, így ezt az időt ki kell várni.

Sessio den 25-ten February 1729.

Die sambentliche handlungs compagnie kommet supplicando ein wegen deren Arnaten, als Türkischen unterthanen, juden vnd andern hausiereren, das dise vermög allergnädigsten privilegien vnd zweyer besandtn befelchen möchten abgeschafft vnd selben ausser jahrmareckzeiten weder all in grosso noch alla minuta zu handeln erlaubt seyn mithin sie bey ihren freyheiten und gerechtigkeiten geschüzet werden.

Ess ist in das petitum gewilliget, jedoch dergestallten, dass weillen mit denen Arnoten auf ein jahr accordiret worden, ne fides publica patiatur, disen sogleich nach geendigsten bestandts jahr ausser denen gewöhnlichen vier jahrmarecks zeiten aller handl sowohl all in grosso, als alla minuta völlig solle eingestellet seyn. Haussirer vnd juden sollen nicht gelitten werden, doch dass supplicanten selbst ein wachtsambes aug haben, auch deren anlangen man selben alle zeith nach möglichkeit an handt gehen wird.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1725–1729. — 445-6.

1729. március 9. A budai városi bírói szék felhatalmazza Leidersdorfer zsidót, hogy Sivanovics Koszta tabáni árusbódéjára vevőt keressen, akit telekkönyv elé állítson, hol is a bódét megbecsülik és eladják és ennek árából követelése ki lesz egyenlítő.

Sessio den 9. Marty 1729.

Leyterstorffer jud contra Kostan Schivanovics in puncto schul-diger 37 fl.

Deliberatum: da beclagter ein und andere zallungs terminen nicht zuegehalten, wird dem cläger zu den seinigen zu gelangen erlaubet einen kauffer umb dess beclagten in Taban aigenthumblichen laaden zu suchen und zu dem grundbuech zu stellen, wo sodann gemeldter laaden nach gerichtlichen schätzung verkaufft und von dem werth der jud bezallet, der rest aber den Räzen zuruckgestellet werden solle.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 74/a.

834.

1729. március 16. Joel zsidó és Resch hajósmester 8 napon belül egyezzenek meg vagy a zsidó vigye perre a dolgát.

Sessio den 16. Marty 1729.

Joel jud contra Reschen burgerlichen schiffmaister wegen eines durch dess beclagten wahrlosigkeit erlittenen schaden und uncösten.

Deliberatum: beede theil haben sich inner acht tagen amicabiliter miteinander zu verstecken, oder er kläger seine machende praetension in via juris zu incaminiren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 78/a.

835.

1729. március 18. Herzel zsidó kérését, hogy üzlethelyiséget bérelhessen, ahol használt ruhát kíván árusítani, a budai tanács nem teljesíti, míg Áron Simon zsidó a budai nagy mézárós társulattal szemben tegyen eleget az ítéletnek, azután új perfelvételt kérhet.

Sessio die 18. Marty 1729.

Hertzel jud haltet an umb ein gewölb und alte kleyder verkauffen zu können.

Deliberatum: man sehet lieber, dass alle juden auss Ofen wären, so kan man mit supplicanten nichts stabiliren.

Jud Aron Simon contra die grosse fleischhackher compagne will beweisen, das andere fleischhackher ihme die zuwaag bewilliget.

Deliberatum: wird jud vorhin dem letzteren deliberato genügen leisten, kan man geschehen lassen, dass er hernach seine sach in forma novi judicii durch ihme beliebige rechts proben suchen und wür sprechen, was rechtens seyn wird.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 53/a.

1729. március 23. *Hirschl Joel zsidó Stipics János tabáni polgártól 36 forintot követel. A budai városi bírói szék ebben az ügyben fenntartja korábbi ítéletét.*

Sessio den 23. Marty 1729.

Jöel Hürschl judt contra Joan Stipics burgern in Taban puncto praetensionis liquidi debiti 36 fl.

Deliberatum: kläger wirdt auf das in sachen untern 3-ten February bereiths stattgerichtliche aussgefallene deliberatum verwiesen¹, wobey es auch sein verbleiben hat.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 81/b. — 82/a.

1729. március 30. *Hirschl Wolf óbudai zsidónak Schmidt Péter kovácsmester 4 héten belül fizesse meg tartozását, Leidersdorfer Mayer Sabel és Löw Jakob zsidók pedig ugyanezt tegyék Schwarzenberg irányában.*

Sessio die 30. Marty 1729.

Wolff Hirschl jud von Altofen contra Peter Schmid schmidmaister auf der Landstrass in puncto schuldiger 27 fl. 34 kreitzer.

Deliberatum: beclagter habe das schuldige quantum in zeit von 4 wochen also gewis abführen, als in widrigen fahls man den beclagten durch gerichtlichen execution zur zallung compelliret werden solle.

Herr von Schwarzenberg contra Mayer Sabel Leyderstorffer und Jacob Löw juden wegen vermög obligation schuldiger 100 fl.

Deliberatum: da in der obligation beede beclagte allein die schuldige 100 fl. herrn cläger zu bezahlen auf sich genohmen, auch ein und andere gegebene termin mit der zallung nicht zuegehalten, nun aber von hier abzureisen und herr kläger das löhre nachsehen unterlassen möchten, wird ihnen entweders angenehme caution zu stellen oder aber in dem arrest zu verbleiben auferleget, was sie aber an die gemeinde zu fordern, stehet ihnen in separato klagbar anzubringen bevor.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 82/a., b.

1729. április 7. *Hirschl zsidó keresztény hitre tért. Ezzel kapcsolatban a budai tanács kiadások címén 27 forint 7 krajcárt, kosztpénz címén 16 forintot, végül tanulópenz címén 30 forintot fizet ki utána.*

Sessio die 7-ma Aprilis 1729.

Die ausgab wegen dess neugetaufften christen per 27 fl. 7 kreitzer ist richtig.

¹ 1729 február 3-i bírósági ülésen 36 Ft tartozással Stepanovics János van említve.

Hoffmans kostgeld wegen obgedachten judens.

Deliberatum: da Hoffman das kost gratis zu geben nicht schuldig, ist ihme solches per 16 fl. zu refundiren billig.

Die ausgab dess lehrgeld für den gedachten jud Hirschl, so getaufft worden, per 30 fl. ist richtig.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 68/b. — 69/a.

839.

1729. április 7. Áron zsidónak pálinka eladására a kért üzlethelyiséget a budai tanács nem adja ki, mert azzal más célja van.

Sessio die 7-ma Aprilis 1729.

Aron jud bittet ihme abermahlen das gewölb zum brandtwein verschleiss zu überlassen.

Deliberatum: das ansuchen ist nicht thuerlich, massen man anderst alda zu wüthschafften gedenckhet.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 75/a.

840.

1729. május 13. Áron zsidó egy üzlethelyiséget kér a Vizivárosban, azonban a budai tanács e kérést elutasítja, mert azzal már másként rendelkezett.

Sessio die 13. May 1729.

Aron jud suchet an umb ein gewölb in der Wasserstadt.

Deliberatum: es ist des gewölb wegen schon disponirt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 90/b. — 91/a.

841.

1729. május 18. Löw Jakob zsidó nejének Eichmager sörmester 15 napon belül tartozását egyenlítse ki, de ha ellenvetése lenne, ezt írásban nyújtsa be.

Sessio den 18. May 1729.

Jacob Lewin jüdin contra herrn preimeister Eichmager puncto restierenden 35 fl. 2 groschen.

Deliberatum: denn beklagten zuzustellen, deme die contentierung innerhalb 15 tügen auferlegt wirdt, es wäre dann sach, das er etwas relevantis darwieder inzuwenden hätte, welches er innerhalb obgedachten tügen bey gericht schriftlich einzureichen hat.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 89/b.

1729. június 15. Aichmayr Antal a legközelebbi bírósági tárgyaláson a 200 forint zálogösszeget tegye le, Leidersdorfer zsidó pedig az elzálogosított ezüst ékszer át adja át.

Sessio die 15. Juny 1729.

In persönlichen vorstand claget Antonius Aichmayr wider juden Leüterstorffer wegen eines von dem juden wider wisen und willen des klägers, als eigenthumbers per 200 fl. versezten silber geschmeids.

Deliberatum: dem beclagten aufzulegen, er habe bey nächster session quaestionirtes silber geschmeid entweder in natura oder aber eine genuine erklärung, in was es bestehe und wo es versezet seye, zu gerichtshanden depositiren, der kläger aber hat den pfandschilling per 200 fl. dargegen bey gericht zu reluirung gedachtes pfands zu erlegen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 93/a., b.

1729. június 20. Löffler kapitány kérvényét, hogy Bürgl zsidó keresete alól feloldassék, a budai tanács tárgyalannak tekinti.

Sessio die 20. Juny 1729.

Dominus Löffler contra judaeum Bürgel, cum processum non adurgeret et prosequeretur, petit absolvi.

Deliberatum: ex quo judaeus intus nominatus causam suam in dies adursisset, urgeretque hodieum, moram autem aliae interventae circumstantiae causassent, per se cessat praesens instantia.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 111/a., b.

1729. július 29. A budai tanács a zsidóknak megtiltja a házalást.

Sessio die 29. July 1729.

Die alhiesigen juden seynd zu admoniren, das man das hausirn sub poena confiscationis gänzlich abgestellet haben wolle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 126/a.

1729. július 31. A budai tanács elküldi feliratát a magyar kamarához a zsidók kiutasítása végett.

Sessio die 31. July 1729.

Item wird ein schreiben ad inclutam cameram Hungaricam wegen exterminirung der judenschafft expedirt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 127/a., b.

1729. augusztus 8. A budai tanács nem engedélyezi, hogy a zsidók Lasics Antal házában zsinagógát nyissanak.

Sessio die 8. Augusti 1729.

Juden bitten umb erlaubnuss in des Anton Lasics hauss eine judenschul aufzurichten.

Deliberatum: das angesuchte haus wird nicht verwilliget.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 135/b.

1729. október 29. A budai tanács a zsidók ügyében felirattal fordul a legfelsőbb haditanácshoz.

Sessio den 29-ten Octobris 1729.

Wegen denen juden wird gleichfahls ein schreiben ad excelsum consilium bellicum expediret.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1729. — 185/b.

1730. február 1. Simon József zsidó a budai városi bírói szék előtt Mentzl zsidóért vállalt kezességét visszavonja, kinek emiatt börtönbe kell mennie.

Sessio den 1. February 1730.

Weillen Simon Joseph die von dem Mentzl juden gehabte bürgschafft vor gericht aufgesagt, wirdt er Mentzl judt dem persönlichen arest wegen seinem schulden ausstehen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 141/a.

1730. február 6. Mentzl Jakab zsidóra vonatkozólag lásd az iratokat, míg Ofner Gottlieb kikeresztelkedett zsidó családi viszályát a vizivárosi bíróság intézze el.

Sessio den 6. February 1730.

Wegen denen, respective herrn praetendenten an dem Jacob Mäntz juden videantur acta particularia.

.....

Gottlieb Offner getauffter judt reichet ein beschwärnuss libel wieder seyn weib und kinder ein.

Deliberatum: das gericht in der Wasserstatt wolle man und weib mit ihren kindern und dem benachbahrten kásstekher vor sich rueffen lassen und in merito causae sehen, wie diese verwürrung möge vermittelt werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 142/b. — 143/a.

850.

1730. március 13. József Simon és Hirschl Joel zsidók követelésére nézve Franckenbergné május 8-ig adjon választ.

Sessio die 13. Marty 1730.

Josephus Simon judaeus, necnon Joel Hürschl contra dominam Frankenbergianam relictam viduam puncto liquidi debiti.

Deliberatum: communicetur dominae in causam attractae ad replicandum pro 8-va proxime affuturi mensis May.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1730. — 64/b.

851.

1730. március 17. Natl zsidó örökösei kérésére a budai tanács közli Monticelli örököseivel, hogy a hagyatékra nézve letiltást rendeltek el az ügy elintézéséig.

Sessio die 17. Marty 1730.

Natlische erben contra Monticelli zugleich deüiten an, dass er das zeütliche gesegnet, bitten assistentiam, damit sye wegen ihrer praetension an successoren regress haben könnten.

Deliberatum: denen herren Valeti und Bernucca zu bedeuten, es seye der ingebettene verbott biss zur austrag der sachen verwilliget.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1730. — 65/b.

852.

1730 április 26. Hirschl Wolf óbudai zsidónak Schmidt Péter kovácsmester a conto egy dukátot fizet, mit a budai városi bírói szék átad neki.

Sessio die 26. Aprilis 1730.

Ist dem juden Wolff Hierschl von Altofen, welchen der burgerlicher schmidtmeister auf der Landtstrassen allhier, Peter Schmidt nammens schuldig, der a conto zu gerichts handten eingelegte ordinari ducaten per 4 fl. 9 kreitzer an heutiger sessione judiciaria ausgefolget worden, das die extradirung dessen künfftigen stattgericht auch inprothocolliret solle werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 154/a.

1730. május 4. Mentzl Márkus zsidó 30 napig még börtönben lesz tartva, mely idő alatt adósaival rendezze az ügyét, mert máskülönben vasra verve erődtítési munkára küldik el.

Sessio die 4. May 1730.

Marcus Wenzl judt wirdt wegen seynem schuldnen, prout acta, noch 30 tåg in arest verbleiben, hat sich aber in der vorbestimbtan zeith, damit die versetzte pfender vor gerichtshanden geleet werden, zu befleissen, wie auch ein mittl seyne creditors zu contentiren, auch die schulden abzuführen zu erfinden, sich sich angelegen seyn lassen, wüdrigen fahls wirdt er auf begeren deren creditoren nach verflussener zeith in eissen geschlossen zur fortifications arbeits so lang, bis nicht die schulden abgeföhret werden, condemniret.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 154/b. — 155/a.

1730. június 12. Monticelli örökösei, Valetti és Barnucca, a Natl zsidó örökösei kérésére elrendelt letiltás feloldását kívánják, mit a budai tanács csak feltételesen teljesít.

Sessio die 12. Juny 1730.

Vallete et Barnucca bitten die Natlische juden erben wegen ihrer an herrn Monticelli seeligen habenden anforderung nicht an sie, weillen sie nichts Monticellisches haben, sondern an dessen haus und weingarthen zu verweisen, auch des ansuechenden verboths zu verschonen.

Deliberatum: wann in dem mit Monticelli seeligen getroffenen contract haus und weingarthen nicht enthalten, so weisen supplicanten die Nadlischen creditores billig dahin an, so aber solche immobilia nicht erklecken sollten, so stehet der vorige verbott auch auf den ausgestellten wechselbrieff umb so mehr, als erst widerumb ein mandatum palatinale derentwegen anhero ergangen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1730. — 129/b. — 130/a.

1730. június 22. Resch János György hajósmester bizottságot kér Mayer zsidóval fennálló viszályában, mig Mentzl zsidó, ha tartozásának felét le nem fizeti és másik felére kezeset nem állit, nem szabadul ki a börtönből.

Sessio den 22. Juny 1730.

Johann Georg Resch burgerlicher schäffmeister begehret eine commission contra juden Mayr.

Deliberatum: herr Zlatiny undt Dräxler haben die vorige commission vorzunemben undt darüber zu referirn.

Gesambte Wentzliche creditoren begern dem juden Wentzl auf das neüe in verhafft zu halten.

Deliberatum: bis nicht das helffte deren abgeredten 373 fl. 17 den. dahier von juden Wentzl erlegt oder assigniret undt auf das übrige ein zahlhaffter bierg gestehrt wirdt, hat er Wenzl auf begehren deren creditoren auch ferners in den arest zu verbleiben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 161/b.—162/a.

856.

1730. július 12. Notterman vizivárosi bíró Koroff Mózes zsidó és Pistolli testvérek ügyét vizsgálja meg és intézze el.

Sessio die 12. July 1730.

Jud Moyses Koroff contra die gebrütter Pistolli.

Deliberatum: An herrn Notterman richter in Aquatica undt hat derselbe die sach zwischen der gebrütter Pistolli undt supplicirenden juden zu vntersuchen undt wann es thunlig, auch zu endten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 167/a.

857.

1730. július 12. A budai városi bírói szék Benjamin óbudai zsidót Tráger János György budai tímármesternek egy megromlott borjúbörre vonatkozó keresete alól felmenti.

Sessio die 12. July 1730.

Johann Geörg Dräger burgerlicher ledermeister contra juden Benjamin wegen gewissen kalbfehl.

Deliberatum: in dem klar erscheinet, das lauth zwischen beeden partheyen gemachten vergleich die begehrte kalbfehl geliffert undt ihme rottgärber mayster eingehändiget vnd von ihme angenomben worden, aber erst nach geraumer zeith vor undäugliche undt ruinirte erkhandt gewessen undt nicht vor gericht handten, wie gewöhnlich gewessen wäre, resigniret, sondern wüderumben auf Altofen geführet hat, mithin niemahl genugsamb probiret worden, das die gelifferte kalbfehl ruinirt gewessen, sondern vill mehrers des rottgärber meysters periculo undt propria mora geschehen seyn kan, das die verderbung deren heütten gefolget. Wirdt hiermit er jud Benjamin von weütherer impetition des rottgärber meysters absolviret, sey dan sach, wann er mit besserer prob einkomen könte undt etwas relevantis einzuwenden hete.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728-31. — 167/b.—168/a.

1730. augusztus 3. Simon József zsidó Pfeffer kádármeister özvegyét a budai városi birói szék előtt férje adóssága felől nyugtatja egy dukátot és 17 forintot kapván, mely utóbbi összeget a zsidó adóssága fejében vejének, Mentzl Márkus zsidónak adja át.

Sessio den 3-ten Augusti 1730.

Jud Joseph Simon erkläret sich in persöhnlichen vorstandt vnd in gegenwarth der verwittibten bindtermeistern Pfefferin, das er an dasigen manns verlassenschafft vnd was er an sie bindtermeisterin zu fordern hat, über empfangenen duggaten mit nachlassung 15 fl. 30 fl. nicht mehr praetendirn, als in toto 17 fl., doch das diese ihne baldt abgeföhret mögte werden, so er gleich bey gerichtshanden lassen will, vor die creditores dessen schwigersohn, Marcus Mentzl.

Budai birói jegyzőkönyv 1728-31. — 171/a.

1730. augusztus 14. Wintinger pesti magyar kalapos, ha csak elfogadható kifogása nincs, Mayr Jakab budai zsidónak fizesse meg a 26 forint tartozását.

Sessio den 14-ten Augusti 1730.

Jacob Mayr jud in Ofen contra den hungrischen huttermeister Wintinger bittet umb bezahlungs auflaag 26 fl., die von denjenigen 52 fl. biss dato restirend gebliben, so ihne beglagten bereiths vor einen jahr zubezahlen gerichtlich auferlegt worden.

Dem beklagten die fordersambe contentirung aufzulegen, wan selber nichts neües erhebliches einzuwenden hat.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1729—1733. — 101.

1730. augusztus 31. Resch János György budai hajósmester és Mayr Jakab zsidó ügyében egy bizottság döntsön.

Sessio die 31. Augusti 1730.

Johann Geörg Resch burgerlicher schöffmeister contra juden Jacob Meyr.

Deliberatum: herrn Zlatiny undt Dräxler belieben die vorgehaltene commission zu reassumiren undt die sach zu untersuchen.

Budai birói jegyzőkönyv 1728—31. — 179/a.

1730. december 5. Simon Aron zsidó metszőt a 113 forint kifizetése tárgyában a budai tanács a kiküldött és illetékes bizottsághoz utasítja.

Sessio die 5. Decembris 1730.

Simon Aron jüdischer schächter komet ein umb aussfolglassung der 113 fl. gegen daruor leistender pürgschafft wegen eines durch ihne, weithers denen Luckäschowitschischen kindern zugehörig und zu Prespurg versetzten versatz damit ausszulosen.

Deliberatum: wird an die in sachen angestellte commission verwisen und sofern die Lukatsovitsche kinder zur ausslegung des bey supplicanten versetzten pfand einwilligen, kann es von dem hauss kaufschilling reluiret werden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1730. — 249/a., b.

1730. december 20. Lindtner József nyilatkozzék, hogy miért nem fizet Zahn Márkus óbudai zsidónak, aki egy malmot adott el neki, míg Mentzl Márkus zsidó csődügyében a hitelezők minden forint után 23½ dénárt kapnak, a többire nézve pedig reverzálist állítottak ki.

Sessio die 20. Decembris 1730.

Marcus Zahn judt in Altofen contra Josephum Lindthner in Neustift puncto debiti wegen ihme Lindtner contractualiter verkaufften mühle.

Deliberatum: denn beklagten warumb er bis heut lauth contract undt obligation geniegen nicht geleistet?

.....

Lauth special acta werden unter gesambten creditores des juden Marcus Mentzl von denen bey gerichtshanden eingelegten 120 fl. über die ausgeleste versätz per 81 fl. die noch übrige 39 fl. secundum cridalem repartitionem a ieden gulden 23½ den. in der gleichheit per abschlag getheillet vnd bezahlet, des überrest wegen aber das reversal instrumentum abgelesen vnd ausgefertigen gewilliget.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728—31. — 201/b. — 203/b.

1731. január 8. Simon és Hirschl zsidók a Monticelli örökségből 1800 forintot, ennek kamatait és a költségeket követelik, ezzel szemben Valetti és Barnucca, mint akik megvették Monticelli üzletét, esküt ajánlanak fel.

Sessio die 8. January 1731.

In causa judaeorum, da man die strittsach Simon et Hirschl juden contra Monticelli zu entscheiden in würcklichen deliberation versamblet gewesen, schikte herr excellenz herr commendant einen lieutenant mit

diser post: man sollte dise sach alsogleich ausmachen oder widrigen die straff zu erwarten, Simon et Hirschl et modo eorum nomine spectabilis ac perillustris dominus fiscus regius contra haeredes Monticellionos in puncto 1800 fl. capitalis et interesse et expensarum deliberatum est, ut acta specialia, da aber wegen nahmhafftmachung einiger in die execution zunehmender Monticellischen güeter der herr procurator fiscalis denen Valetti et Barnucca, als kauffern Monticellischen handlungs, dise emptores den kauffschilling schuldig zu seyn angegeben, sie aber dise angab in abrede gestellet, hierüber dan herr procurator ihnen die prob in ihres gewissen geschoben, sie auch hierzu zwar bereit, doch aber cum reservatione, dass sie ratione dises indebite aüfgebürdet werden, wollen den jurament seiner zeit ihre satisfaction suechen wollen, als ist dises auch ad instantiam fisci civitatis et partium procuratoris ad prothocollum genohmen worden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1731. — 5/b. — 6/a.

864.

1731. január 11. A budai tanács a budai várban fekvő Monticelli házat megbecsülte, melynek eredményét a pereskedő zsidókkal közli.

Sessio die 11. January 1731.

Die gewöhnliche und ordinario modo durch die handwerksleuth alleine vorgekehrte schätzung des Monticellischen haus in der vöstung kan denen clagenden juden oder ihren procuratori in paribus extradirt werden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1731. — 6/b.

865.

1731. január 17. Bürgl Joachim zsidónak Kremplné asszony minél előbb fizesse meg a 47 forint 22 krajcár tartozását.

Sessio die 17. January 1731.

Judt Joachim Bürgl contra frauen Kremplin in puncto debiti wegen dem Pischof schmidischen hauss ruckhständigen 47 fl. 22 kreitzer kauffschilling.

Deliberatum: frauen Kremplin umb baldige zahlungs leistung zuzustehlen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728—31. — 208/b. — 209/a.

866.

1731. január 22. Sovics panasza alól a budai tanács a zsidó metszöt mentesíti, egyúttal a szavalossági kötelezvényt visszaadja neki.

Sessio die 22. January 1731.

Erscheinet Sovics contra juden schächter wegen eines von erstern dem lezter gegen darlehen gegebenen versaz, von welchen kläger etwas

abgänglich zu seyn vorgeben, disen abgang aber nichts probiren können, ja dass silber geschmeid lauth eigenhändig dess klägers specification sich befunden, dahero wirdt jud schächter von ferner impetition des klägers absolviret und ist ihme seine zur commission gegebene birg-schafft obligation wider zuruckzugeben, da der versaz ohne abgang wider restituirt worden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1731. — 18/a, b.

867.

1731. január 27. Jordán József kikeresztelkedett zsidó muzsikus mivel Prunoldt Keresztély timárlegényt kardjával fején súlyosan megsebesítette, ezért a bírói szék megsértéséért 18 forint, fájdalomtj címén 30 forint és felcserdj címén 16 forint büntetést fizet 15 napon belül és abból az utcából, amelyben tettét elkövette, el kell költöznie.

Sessio die 27. January 1731.

Nachdeme Joseph Jordan musicant und ein getauffter jud dem rothgärber jung bey Jacob Mathi, nomine Christian Prunoldt tödtlich in dem kopf mit dem degen gehauen und nach examinirter sache convinciret worden, alss ist die gerichtliche straff aussgefahlen und hat er Joseph Jordan erstlichen propter violationem sedis judiciariae 12 reichsthaller, id est 18 fl., vor die schmerzen und versaumnus dem kläger 30 fl. item dem feldscherer 16 fl. zu bezahlen, undzwar sub termino 15 tägen. Solte er beklagter mit lezteren zweyen aber conveniren mögen, kann er es thuen, entzwischen solle er von rathhauss nicht abtreten und 2 bürgen stellen.

Dabey ist ihme Jordan auch nochmahlen gerichtlich bedeuget und auferleget worden, das Mathische hauss zu meyden, nicht zu betretten und dessentwegen sich völlig auss selbiger gassen zu delogiren bey verhüettung künfftiger straff.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728—31. — 210/b.—211/a.

868.

1731. január 31. Ezen a napon a budai városi bírói szék zsidókkal kapcsolatos ügyben háromizben foglalkozott.

Sessio die 31. January 1731.

Rosina Mátthy contra juden Schimel.

Deliberatum: beklagter wirdt hiemit gerichtlich aufgelegt, derselbe accordire sich inerhalb 15 tägen dem 29. April undt 22. May 1722. ge-fasten deliberato, widrigens folget die begehrt execution.

.....

Dem judt Bürgl wirdt gerichtlich auferleget, das er wegen dem bewusten Mandl die 9 fl. innerhalb 3 tügen darlege.

.....
Judt Bürgl contra frau Kremplin urgiert die zahlungs leistung vermög seiner unterm 17-ten Juny 1722. gerichtlich aussgefalenen deliberato. Deliberatum: es gehet an die bestandthaber, welche sich mit rechten erklären werden, ob sye auch frauen Kremplin etwas schuldet.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728—31. — 211/b.—215/a.

869.

1731. február 1. Áron Simon zsidó metsző Sovics Józsefnek kölcsönzött 113 forint után kamatot nem számíthat fel.

Sessio die 1. February 1731.

Aron Simon jüdischer schächter langet an denen Joseph Szoviczischen erben wegen ihren vatter seeligen gegen versatz dargeliehenen 113 fl. die von anno 1720. biss hieher dauon verfallene interesse zu bezahlen aufzuerlegen.

Deliberatum: wann sonsten die interessen von einem capital ordinarie nicht lauffen, es seye dann ein solches verschriben, quia mutuum ex natura sua gratuitum, so kan man auch supplicanten solches nicht zu erkennen, wo in dem wechsslzettel keines stippuliret worden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1731. — 38/a.

870.

1731. február 9. Kremplné asszony 8 napon belül vagy megfizeti tartozását Bürgl Joachim zsidónak vagy a Svábhegyen fekvő szölejét megbecsülik.

Sessio die 9. February 1731.

Bürgl Joachim jud contra Kremplische erben puncto debiti langet an ihme den weingartten in Schwabenberg gerichtlich einschätzen zu lassen.

Deliberatum: frau beklagte hat inner 8 tagen richtigkeit zu machen, sonst müeste in das begehren gewilliget werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728—31. — 216/b.

871.

1731. február 12. A budai tanács nyilatkozatra szólítja fel a mészáros céhet, hogy Schneider Mátyás házában miért tiltották meg a zsidóknak a hús átvételét.

Sessio die 12. February 1731.

Sambentliche juden beschwären sich wider das ehramsbe fleischaker handtwerkh, wie dasselbes dem Matthias Schneider ihnen das

fleisch in seinen haus, wie vorhin zu reichen, verboten habe, bitten dahero solchen verbott zu annulliren.

Deliberatum: dem einen ehrsamem handwerckh umb bericht, warumben das fleisch in haus abzugeben difficultiret werde.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1731. — 41/b.

872.

1731. február 12. A budai tanács Bürgl zsidó és Löffler kapitány között folyó per iratait a városi bíróságnak visszaküldi kiegészítés végett.

Sessio die 12. February 1731.

Nachdeme herr Vanossy in sachen Bürgl judens contra herr von Löfflern referirt, das der process nicht complett.

Deliberatum: man findet zu entscheidung der sach nöthig zu seyn, dass der process completiret seye, gehet demnach an dass löblichen stattgericht, welches denen partibus einen fürdersamben terminum sezen und der beeder seyts gehandlete notturfft ordentlich zu collationiren, dan widerumb herauf zu geben, wo sodan erfolget, was rechtens.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1731. — 42/b. — 43/a.

873.

1731. február 14. Kremplné asszonynek Bürgl zsidó kifizetésére vonatkozó ajánlatát a budai városi birói szék elfogadja, míg a zsidó metsző 8 napon belül elégitse ki Matthy Vilmost, mert máskülönben végrehajtják.

Sessio die 14. February 1731.

Judt Bürgl klaget mündlichen frau Krämplin, dermahlige Huszarin, wegen fl. 18 kreitzer 30, item fl. 47 kreitzer 22, weillen aber frau beklagte die schuld contestirt undt in künfftigen den hauszins vor gerichtshandten legen wihl umb damit dem juden per partes zu befridigen, als hat es bey dem vorschlag seyn verbleiben und wirdt er judt dahin assigniret.

.....

Judt schächter contra Wilhelmum Matthy in puncto debiti bittet derothalben beklagten aufzulegen in facie judicii mit ihme juden die verrechnung zu pflügen.

Deliberatum: sintemahlen die sach noch anno 1722. mense 22. May calculirt, revidirt undt ausgemacht worden, wie nicht weniger die zahlung von einer löblichen dazumahl zu Ofen seyender cameral commission, wie judt in seynen eingaben selbst bekhönth, ihme auferlegt worden, als wirdt ihme zur zahlung ex superabundanti 8 tag bestimmet, wüdrigen fahls volget von seithen des klägers die beehrte execution.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728—31. — 218/b. — 220/a.

1731. március 5. A budai tanács Bürgl Joachim zsidó és Áron pálinkás zsidó ügyét kellőképpen ismeri.

Sessio die 5. Marty 1731.

Joachim Bürgl jud contra juden Aron brandtweiner bittet sich und ihne brandtweiner in sachen der von gedachten Aron wider ihme Bürgl bey einen löblichen magistrat eingelögten klag und sinistren information in facie judici mündlichen zu verhören.

Deliberatum: man ist in der sach schon ehender genugsamb informiret.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1731. — 76/a.

1731. március 14. Áron zsidó tartozásának felét holnapig adja meg Barnukának, a másik felét pedig 6 héten belül.

Sessio die 14. Martii 1731.

Herr Barnuka klaget den juden Aron per fl. 32 kreitzer 30.

Deliberatum: dem juden wirdt hiemit auferlegt, derselbe erlege die helffte derschuldt zwischen heut undt morgen, dem überrest aber innerhalb 6 wochen, wüdrigens wirdt mann mit schierffern gericht compelle mit ihm verfahren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728—31. — 238/b.

1731. április 5. Jordan József kikeresztelkedett zsidó muzsikus addig marad a börtönben, amíg Brunoldt Keresztély tímárlegényt, akit fején megsebesített, ki nem fizeti.

Sessio 5. Aprilis 1731.

Christian Brunoldt rotgerber jung bringt vor, das ihme Joseph Jordan musicant undt getauffter judt lauth die 27. January 1731. gesagter convictiv sentenz noch nicht bezahlet, auch sich keines wegesehen selben deliberato gehalten noch nachgekhomen, als ist er so lang in dem arest zu behalten, bis er nicht völlige contentierung leistet.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728—31. — 240/b.

1731. április 18. Bürgl Joachim zsidó követelésére Auer, mint a Ströll árvák gyámja, nyilatkozzék, míg Kremplné, ki most Huszár neje, válaszoljon e zsidó harmadszori beadványára.

Sessio die 18. April 1731.

Judt Joachim Bürgl contra Ströllische erben in puncto debiti bittet ihme von dem depositirten kauffschilling die contentirung seiner praetension zu placidiren.

Deliberatum: herr Auer, als pupillen rätthandler beliebe hierüber referiren, was der judt an Ströllische erben forderen wihl.

Joachim Bürgl contra frauen Kremplin, dermahlige Huszarin, in puncto debiti 65 fl. 18 kreitzer, dan vor aussgenohmene wahren von ihren eheherrn Krempel seligen per 96 fl. bittet dahero vermög schon eingegebene triplic ihren noch habenden weingarten, so vile seine praetension betrifft, einschätzen zu lassen.

Deliberatum: frauen Huszarin nochmahlen umb ihre verandtwortung zuzustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728—31. — 245/b.—247/a.

1731. május 11. Mayer Jakab zsidó Petrovics Ádám pesti polgártól a megkötött szerződés megtartását kívánja, ki viszont tegye meg az észrevételét.

Sessio den 11-ten May 1731.

Jacob Meyer, ein judt, kläget wider dem Adam Petrovics ad implementum contractus, so zwischen ihnen aufgerichtet worden.

Communicetur beklägten Adam Petrovics umb seine verantwortung.

Pesti tanácsulési jegyzőkönyv 1729—1733. — 180.

1731. május 12. Mentzl Márkus zsidó a budai városi bíróság kezéhez 4 héten belül fizessen 20 forintot, hogy ez összegért ki lehessen váltani az Esztergomban elzálogosított ezüst késeket és kanalakat.

Sessio die 12. May 1731.

Nachdeme frau ritmeisterin von Gränn kläglich vorgebracht, was gestalten der judt Marcus Mentzl ihr vor geraumer zeith 30 loth spitz, das loth per 2 fl. angetragen, sye frau ritmeisterin aber dazumahl kein paares geldt haben ihme 3 paar silberne messer undt lefl zur einer versicherung zu geben, der judt aber, nachdeme weder spitz noch gebraucht,

sondern bey herr stattrichter in Gränn sothane messer umb 20 fl. versetzt, als bittet sye umb extradirung des versatzes.

Deliberatum: der judt Mentzl hat inerhalb 4 wochen die 20 fl. sambt interesse zur gerichtshanden zu erlegen umb damit die versetzte silberne messer undt lefl zu Gränn auszulesen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728—31. — 257/a., b.

880.

1731. május 19. Matthy Jakab tímár Jordan József kikeresztelkedett zsidó muzsikust neje elcsábitásával vádolja meg, aki ez ellen védekezzék, míg Auer választát közlik Bürgl zsidóval.

Sessio die 19. May 1731.

Jacob Matthy burgerlicher rothgärbers alhier contra Josephum Jordan gedaufften judens und musicanten wegen mit des klägers eheweib der untreye sehr in gedacht gekomene persohnen bittet derohalben beklagten von hier abzuschaffen.

Deliberatum: dem beklagten umb seyne verantwortung, ob das anbringen also.

.....

Judt Bürgl auf relation herr Auers.

Deliberatum: dem juden hinaus undt wirdt derselbe sehen, wie die sach beschaffen, kon er also die forderung an seyner gehörde suchen. NB. ist die instanz in cancellaria zu behalten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1728—31. — 258/b.—260/a.

881.

1731. június 18. A budai tanács utasítja a városi árvaszéket, hogy a Hoffman örökösök és Izsák Jónás zsidó közti 245 forint 30 krajcár követelés tárgyában szükséges iratokról gondoskodják és azokat a tanácshoz benyújtja.

Sessio die 18. Juny 1731.

Schreiben von Rechniz in puncto deren von denen Hoffmanischen erben an den alldasigen schutzjuden Isac Jonas praetendirenden 245 fl. 30 kreitzer enthaltet, sie erben vermög beygelegter duplic von der praetension abzuweisen und besser notturifts handlung wegen ratione gegenforderung ein deputation hinauf nach gedachten Rechnitz zu machen.

Deliberatum: das pupillen rathambt in favorem pupillorum das nöthige ferners zu besorgen und bey rath einzureichen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1731. — 171/a., b.

1731. szeptember 20. Löffler Antal és Bürgl Joachim zsidó között folyó perben a budai tanács megvárja a jelentést és csak azután fog dönteni.

Sessio die 20. Septembris 1731.

Herr von Löfflern Antoni wider den militar schuzjuden Joachim Bürgl stellet vor, wie dass diser Bürgl auf sein herrn Löfflers diser jahren hir eingegebenen instantien so wenig, als den sentenz, so ein löbliches stattgericht gefället und von einen löblichen magistrat ratificiret worden, nicht dass mindeste einwendet, bittet daher gedachten Bürgl in contumaciam zu condemniren, sich aber also zu expediren, damit er ulteriorem satisfactionem in suo foro ratione tam realium, quam verbalium injuriarum sibi, suisque illatarum suechen könne.

Deliberatum: die sach dependerit a relatione und wird mit nächsten vorgehomen werden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1731. — 275/a., b.

1731. november 20. Márk Simon zsidónak 233 forint követelését a budai tanács Knecht Ernő árújára és ingatlanára előjegyzésbe veszi.

Sessio die 20. Novembris 1731.

Marx Simon judt wirdt auf des Ernst Knecht hafftende wahren undt grundstikke per 233 fl. chartha bianca de anno 1731. die 30. Augusti vorgemerkt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1731. — 323/b.

1732. január 14. Aigner Mária Borbála hadbiztos özvegye felvilágosításért forduljon a kir. ügyészség igazgatójához József Simon és Hirschl Izsák zsidókkal szemben fennálló követelése tárgyában.

Sessio die 14. January 1732.

Frau Aignerin Maria Barbara verwittibte kriegscommissarin stellet vor, wie sie in erfahrungheit gebracht, das wegen von denen juden Joseph Simon und Hirschl Isac an denen Monticellischen habender forderung einiges geld denen Valetti et Bernucca erleget werden solle und da sie an ihnen zu forderen habe, bittet einen gerichtlichen verbott darauf zu thunn.

Deliberatum: frau kriegscommissarin kan sich bey einen titl. herrn caesarum regalium direttore melden, alwo alle ausführige nachricht zu erhollen seyn wird.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1732. — 20/a.

1732. január 16. Ehrnhoffer Anna Mária sör ára fejében 38 forint 30 krajcárt követel Anscha zsidótól, aki védekezzék, ha tud.

Sessio 16. January 1732.

Anna Maria verwittibte Ehrnhofferin wohnhafft zu Sigott, doch burgerin in der Neustiftt, contra den juden Anscha in puncto debiti wegen empfangenen 38 fl. 30 kreitzer austragen sollenden, noch dato aber nicht bezahlten bier.

Deliberatum: dem juden umb seine verandtwortung.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 2/b.—3/a.

1732. február 11. A pesti tanács tudomásul veszi a magyar kir. helytartó-tanács rendeletét, amely az aranyműesekre, zsidókra, cigányokra és bizonyos pénznemre vonatkozik.

Sessio den 11-ten February 1732.

Publicatum est gratiosum mandatum excelsi consilii locumtenentialis regii respectu aurifabrorum, judaeorum, zingarorum et certae monetae, ad cujus publicationem convocati aurifabri hic existentes et secundum fassionem ipsorum rescribatur excelso consilio regio locumtenentiali.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1729—1733. — 261.

Ezt a helytartótanácsi rendeletet egész terjedelmében már leközölte a MZSO. X. kötet 544. sorszám alatt.

1732. február 14. A budai Vizivárosban egy zsidót paráznaságon értek, azonban elmenekült, de egy ló maradt utána, amelyet bíróilag lefoglálnak.

Sessio die 14. February 1732.

Demnach herr richter in der Wasserstatt angezeiget, das in der Wasserstatt ein frembder jud in puncto attentati adulterii attrappirt worden, hernach aber von hier entwichen und nicht in verhafft hat könen gebracht werden, doch aber ein pferd zuruckh geblieben, so ihme entwichenen lauth mündlicher aussag des juden Schlessinger und jungen Bürgl angehörig seye, als bird geschlossen, das diser pferd in dessen und die weitere inquisition fürgekeret werde, in sequestro verbleiben solle.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 10/b.—11/a.

1732. március 29. Bürgl zsidó a Strell-féle házat illető követelésével forduljon a budai tanácshoz, mint illetékes hatósághoz.

Sessio die 29. Marty 1732.

Judt Bürgl praetendiret eine schuldtforderung per 102 fl. 16 kreitzer an den Strellischen hauss kauffschilling, bittet, als dann ihme eine gerichtliche assignation an ermelten Strellischen hauss kauffschilling ausfertigen zu lassen, damit er seiner contentierung habhafft werden möge.

Deliberatum: herr Ekker recognoscirt die schuldft nicht mehr dan 72 fl. und etliche 40 kreitzer zu seyn, das Strellische haus belangent, weillen mehrer praetendenten vor handten undt die sach bey einem löblichen rath anhängig, mag supplicant sich aldorten anmeihen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 24/b.

1732. augusztus 13. Joachim Simon zsidó 15 forint adósságát Bobich Miklós pesti polgárnak 3 forintos részletekben fizesse meg Szent János fővételétől számított minden vásár alkalmával.

Sessio 13. Augusti 1732.

In schuldsachen actoree Nicolai Bobich ledermaisters in Peest contra juden Joachim Simon per rukhstandt á 15 fl. in krafft producierter original obligation de dato 15-ten Novembris 1732 (*sic!*).

Deliberatum: jud Joachim Simon schuldner seye ex superventa coram facie judicii nova conventione incipiendo von nechst künfftigen Johann enthaubtung Peester markh alle deto markhe bey vnvermaidlichen straffe 3 reichsthaler jedesmahl seinem glaubiger 3 fl. vngrisch in complementum der obligation baar zu entrichten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 49/a.

1732. augusztus 27. Baumgartner hajósmester Jakab Sámuel zsidót 150 forint követelésével és eddigi útiköltségeivel 8 napon belül elégtse ki, ha el akarja kerülni a következményeket.

Sessio die 27. Augusti 1732.

Samuel Jacob judt von Stotthevan contra Baumgartner schiffmaistern in puncto debiti 150 fl., so ihme beklagten lauth von sich gegebener quittung de dato 26. Octobris 1731. vorgestreckt worden, auch derohalben bissheringe reiss unckosten dem kläger verursacht, bittet dannenhero beklagten die endliche contentirung aufzulegen.

Deliberatum: dem beklagten zuzustellen, damit selber inner 8 tügen richtigkheit mache, wüdrigens selber mit gerichtlichen compelle darzu-anhalten werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 53/b.

891.

1732. szeptember 3. A pesti tanács a magyar kir. helytartótanácsnak idegen pénzre, aranyművesekre, cigányokra és zsidókra, azonkívül az adóhátraléokra vonatkozó kétrendbeli rendeletét kihirdeti.

Sessio den 3-ten Septembris 1732.

Publicata sunt gratiosa excelsi locumtenentialis regii duo mandata intimatoria, unum intuitu extraneae monetae aurifabrorum, zingarorum et judaeorum, 2-dum vero quoad restantiam contributionalis.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1729—1733. — 318.

892.

1732. szeptember 16. Bürgl Joachim zsidó követelésére nézve a telekkönyv nyilatkozzék, hogy a Strell-féle ház eladási árából van-e még maradvány.

Sessio die 16. Septembris 1732.

Jud Joachim Bürgl contra die Strellische erben in puncto schuld-forderung von dessen bey dem grundtbuch ligenden hauss kauffschilling, wo ihme zwar schon etwas vermög gerichtlich ergangenen decision de dato 16. Septembris 1722. bezahlet worden, bittet alssdann den überrest seiner praetension anzuweisen.

Deliberatum: dass grundtbuch hat hierüber zu referiren, ob etwas alldorten von denen geldern anliget.

Praesentiert den 18. 7. July 1732.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1732. — 311/b.

893.

1732 október 25. Kubecz szabó Jakob Joachim zsidót, ez pedig Balázs szabót jelenti fel, aki tartozik 4 héten belül szabólegényét előállítani, vagy az elvett ruháért 15 forintot fizetni.

Sessio die 25. Octobris 1732.

Kubecz schneider klaget dem juden Jacob Joachim, Joachim hingen klaget dem schneidermeister Blasio wegen einen von dem gesellen Johannes entnomben klaydt.

Deliberatum: meister Blasius wirdt inerhalb 4 wochen dem rokh oder dem gesellen stehlen oder sub eodem termino das klaydt per 15 fl. zahlen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 68/b.

1732. december 10. *Mantits rácvárosi pokróckészítő a 200 db pokrócot szerződése értelmében mielőbb szállítsa le Sámuel zsidóbírónak.*

Sessio die 10. Decembris 1732.

Samuel judenrichter contra Mantitsch kotzenmacher in der Rätzenstatt wegen mit ihme getroffenen accord umb lifferung vor 200 kotzen und daran empfangene 150 fl., beklagter aber nach seinen versprochen ad terminum nicht zuegehalten, bittet selben ernstlichen anzuhalten die accordirte waar ehestens einzuliffieren.

Deliberatum: dem beklagten zuzustellen undt wan er nichts relevantis dargegen einzugeben, habe er alsobaldt richtigkeit zu machen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 75/b.

1733. január 21. *A rác pokróckészítő Schlessinger zsidónak a 91 db pokrócot 2 hónapon belül le fogja szállítani, azonban 6 mázsa gyapjút kér és legénye számára 9 forintot.*

Sessio die 21. January 1733.

Judt Schlessinger klaget den Rätzischen kotzenmacher per 91 fl. oder stükh kotzen. Verspricht er kotzenmacher ihme juden inerhalb 2 monath die kotzen zu machen, hingegen soll ihme der Schlessinger 6 centen wohl undt vor die gesellen 9 fl. zu verarbeithen vorstrekhen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 10/a.

1733. április 29. *Bürgl Joachim zsidó panaszára Kremplné, ki most Huszárné, vagy feleljen meg vagy a házbére lefiltás alá fog esni.*

Sessio die 29. April 1733.

Bürgl Joachim judt contra frau Huszarin, vorhinigen Kremplin, in puncto debiti 18 fl. 18 kreitzer, item wegen 47 fl. 22 kreitzer und weillen frau beklagte coram judicio lauth prothocolls extract de dato 14. February 1731. die schuldt contestiret und den künfftigen hausszünns zu gerichts handten zu erlegen verobligiret umb den juden per partes zu befridigen, solches aber zu dato des antrags nicht beschehen, bittet ihme die zünns eincassirung biss zu abstattung seiner praetension zu gewilligen.

Deliberatum: wann frau gegnerin hierauf nichts einzuwänden hat, wirdt supplicant sich an gehörigen orthen anzumehlden wissen umb den verbott ordentlich alldorten zu machen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 25/a., b.

1733. május 4. A budai tanács elrendeli a zsidók kitiltását és erre nézve a polgármesternek a felhatalmazást megadja.

Sessio die 4. May 1733.

Nachdeme beygebracht worden, dass die judenschafft alhier mit ihren handlen und hausiren hiesigen handstand und andern burgerlichen gewerbern grossen eintrag machen, dan auch unter den übrigen ganz catholischen volk verschidene scandala erwecken, als wird in conformität deren königlichen privilegien geschlossen, das herr Wallner mit zueziehung der burgerlichen wache einer familie nach der andern aufgebende ordre des herrn burgermaisters zu bedeüten, dass sie sich von hier hinweg begeben sollten, massen man sie alhier nicht mehr dulden wolle.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1733. — 163/b.—164/a.

1733. június 5. A nem kiváltságolt zsidók arra kéri a budai tanácsot, hogy a városban továbbra is megmaradhassanak, azonban a válasz elutasító.

Sessio die 5-ta Juny 1733.

N. N. sambentlicher ohnprivilegirte juden petunt et instant pro ulteriori permansione hic loci penes praestationem praestandorum.

Deliberatum: supplicanten haben anderwärtig ihr glükh und aufenthalt zu suchen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1733. — 206/b.

1733. június 16. Ha Polák Jakab zsidó a 43 akó bort hétfőig akóját 2 forint 15 krajcárért nem váltja ki, ez esetben Weiss György a bort eladhatja úgy, ahogyan tudja. Azonkívül Polák zsidó 4 forintot fizet a börtönben ülő zsidónak.

Sessio die 16. Juny 1733.

In streits sach zwischen den in arest sitzenden juden undt Georg Weiss wegen einem kascha-wein ist ferners deliberiret undt zu recht erkönet worden, das sich der Geörg Weiss an dem Jacob Polak halte undt so der Polak den wein per 43 emer per 2 fl. 15 kreitzer auf künftigen montag nicht auslessen werde, er Weis fuch undt macht haben solle durch 2 herr deputirte den weinn von der petschier zu endledigen undt so guts zu verkhauffen, als es möglich, ansonst er Pollak seyn drangeldt per 10 fl. verlihren solte. Letzlich er Polak den inarestirten juden 4 fl. bezahlen wirdt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 32/a., b.

1733. június 17. Áron zsidó 50 forintot fizet le a bíróság kezébe Drächler részére a zálogba vetett két db ezüst rúdért.

Sessio die 17. Juny 1733.

Der judt Aaron erleget durch gerichtshandten dem herr Dräxler umb die 2 versetzte silberne stängl 50 fl.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 32/b.

1733. szeptember 16. Schlessinger Sámuel zsidó feljeleni Mandics rác pokróc-készítőt, mivel nem tesz eleget szerződésbeli kötelezettségének. Szlatiny tanácsos a felek közötti elszámolást végezze el és erről tegyen jelentést.

Sessio die 16. Septembris 1733.

Schlessinger Samuel jud klaget den Johann Manditsch Rázischen kotzenmacher, da selber versprochen lauth aufgerichten contract ihme juden vor die milliz in königreich Ungarn nach und nach eine quantität kotzen auf empfangene darangab zu verfertigten, beklagter aber zu dato nicht zu halten will, bittet selben hierzu anzuhalten.

Deliberatum: weillen die sach von einer berechnung abhanget, wirdt darzu herr Szlatiny ernennet, welcher sothan die sach vornemben wirdt undt darüber referiren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 43/b. — 44/a.

1733. október 21. Jakab Sámuel zsidó és Eszter zsidónő között Berger és Landtrachtlinger tanácsosok az elszámolást hajtsák végre és javaslatot terjesztenek elő.

Sessio die 21. Octobris 1733.

In causa Samuelis Jacobi judens contra Ester eine abrechnung beeder theilen betreffendt bird herr Berger und herr Landtrachtlinger committiret beede theile zu vornehmen und hierüber guetöchtel referiren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 47/b.

1733. október 30. A budai tanács meghagyja Vossmayr tanácsosnak, hogy a polgári őrség által szigorúan ellenőriztesse, nehogy a zsidók vásár- és ünnepnapokon üzleteiket nyitva tartsák.

Sessio die 30. Octobris 1733.

Nachdeme vorkomet, das die juden an sonn- und feürtägen ihre gwelber aufmachen und frey verkauffen, als beliebe herr Vossmayr durch

die burgerlichen wacht ihnen solches inhibiren zu lassen bey betrohung, das man die trettner zur straff ziehen wird.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1733. — 342/b.

904.

1733. november 26. Huszárné asszony a legközelebbi bírósági tárgyaláson válaszoljon Bürgl zsidónak 90 forint 66 dénárt kitevő követelésére.

Sessio die 26. Novembris 1733.

Purgl judt contra frau Hussarin, vormahlige von Kremplin in puncto schuldiger 90 fl. 66 den. bittet umb die contentirungs-aufraag, in casu renitentiae aber executive zu verfahren.

Deliberatum: dem gegentheill umb die verantwortung hierauf bey dem nechsten stattgericht einzugeben zu communicieren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 53/b.

905.

1733. november 27. Gáspár kikeresztelkedett zsidó tanulja ki a vargá-mesterséget, melynek költségeit a budai szegényház fedezze.

Sessio die 27. Novembris 1733.

Dem getaufften juden Caspar wird verwilliget das schuester handwerckh zu erlernen und werden ihme seine in dem spittall durch die lehrjahr vorbehalten, damit hievon das lehrgeld und übrige aufding und freysagungs unkosten bezallet werden können.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1733. — 372/b.

906.

1733. december 9. Marisevics János zálogtárgyát 15 napon belül váltsa ki Stockernétől és a két zsidónőtől, mert máskülönben azt megbecsülve eladják, míg Huszár Franciska feleletét közlik Bürgl Joachim zsidóval.

Sessio die 9. Decembris 1733.

Die pettenmacherin Stokherin undt jüdinen Aaroin undt Davidin klagen den Johann Marisevics wegen auslesung seiners bey ihnen per 35 fl. versetztes pfandt, massen der redemptionis terminus schon öffter verstreichen.

Deliberatum: dem Marisovics wirdt hiemit in persönlichen vorstandt auferleget, damit er seyn pfandt in frist 15 tügen auslesse, ansonsten dasselbe geschätzt undt verkaufft wirdt werden.

.....
Huszarin Francisca, vormahlige Kremplin, erstattet ihre beandtwortung auf des vorhin von dem juden Joachim Burgels wieder sie in

puncto schuldtforderung eingereichtes klaglibel und bringet an, wie dass sie selben an seiner praetension nichts mehr schulde, auch sie mit dieser klag, alss eine edelfrau diesem gericht nicht unterwürffig seye.

Deliberatum: wann supplicantin forum decliniren hat wollen, hette wohl der spitzige concipist mit einer ehrsammner feder solches thuen können, wirdt also gegenwärtiges umb fernere nothurffts handlung dem gegentheill communiciret.

Budai birói jegyzőkönyv 1732—4. — 55/b.—57/a.

907.

1734. január 27. Sámuel zsidó és Eszter zsidónő közötti vizzályban előterjesztett jelentést a bíróság jóváhagyja, míg Bürgl Sámuel zsidó a vízi-városi kávéstól cselédlánya által ellopott és általa 2 garasért megvett kávéskannát vagy adja vissza vagy az árát térítse meg vagy ártatlanságát bizonyítsa be, végül Polák zsidó Pröbstlt 8 napon belül fizesse ki.

Sessio die 27. January 1734.

Relation deren herrn Landtrachtinger undt Berger puncto habenden anforderung des Samuel juden an der judin Eszter.

Deliberatum: die relation wirdt ratificirt undt so vill die posten, durch anhangende beylaagen liquidiret worden, dem juden zugesprochen, ander der 4-ten position, welche von gegentheill actn nicht probirt ist.

.....

In strittsachen zwischen dem caveesieder in der Wasserstatt undt juden Samuel Bürgl wegen an ihme durch ein mädl gestollene undt verkauffte cavekandl.

Deliberatum: da des cavesieder sein dienstmädl, so die cavekandl gestollen, mit dem juden Bürgl ad faciem confrontiret worden, öffendlich in dem beharret, das sie die kandl erstens bey dem gewelb des judens vorbey gangen undt ihme die kandl gewesen, er dem mädl gesaget habe, sie solle auf der andern seithen beim thor hineingehen, wie es auch geschehen undt durch 2 thier sich hinein verfieget, da ist der judt durch das gewelb in die stuben komen undt ihr die kandl umb 2 groschen abgehandlet, weillen umb dieses zu erfahren das maidl wüderumben darzu schärffter angehalten worden undt stehts bey ihrer aussaag verbleibet, er judt hingegen in puris negativis bestehet undt mit keiner gegenprob wüderlegen kon, als wirdt er judt die kandl eins weder in natura vel in aequivalenti refundiren oder aber mit einer fundirter prob des mädl ihr confrontation wüderlegen undt den widrige sub termino 8 tägen beweisen.

Dem juden Pollák wirdt ex superabundanti auferleget, damit er den herr Pröbstl die schuldt per 8 fl. inerhalb 8 tägen bezahlen.

Budai birói jegyzőkönyv 1732—4. — 6/a.—9/a.

1734. február 4. Mivel ifjabb Marisovics Áron zsidótól Stocker Ignáchoz került zálogát 14 napon belül nem váltotta ki, becslés után az eladható.

Sessio die 4. February 1734.

Weillen dem jungern Marischovitsch seine bey dem bettenmacher Ignatio Stokher wegen den judt Aaron habendes pfandt unter 14 tägen auszulesen auferleget worden, bis dato aber nicht geschehen, als wirdt hiemit resolviret auf ansuchen denen interessirten das pfandt zu schätzen undt da ers selbst nicht auslessen werde, andern zu verkhauffen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 10/b.

1734. február 17. Eszter zsidónő 3 napon belül fizessen Jakab Sámuel zsidónak, mert máskülönben végrehajtás következik.

Sessio die 17. February 1734.

Samuel Jacob judt contra die jüdin Ester und ihren mann in puncto debiti, da selben die contentirung vermög sub dato 27. Jenner instehenden jahrs stattgerichtlich auferleget worden, sich aber in die 3. posten bestehend und zuerkente schuld nicht gewilligen wollen, bittet solchemnach in die würckhlichen execution zu placidiren.

Deliberatum: der jüdin Eszter undt ihren mann ex superabundanti aufzuerlegen, damit selber in frist 3 tägen zur zahlung etwas denominiren, ansonst dem Samuel frey stehen wirdt zur execution etwas vorzuschlagen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 18/b. — 19/a.

1734 február 26. Jordán József kikeresztelkedett zsidó muzsikus tábori életre szánta el magát, miért a budai tanácstól segítséget kér, hogy 150 forint tanulási költségét fedezhesse, azonban a tanács csak a korábbi helyét biztosítja neki arra az esetre, ha visszatérne.

Sessio die 26. February 1734.

Joseph Jordan, ein getauffter jud und bey ahiesiger musicalischen bruderschafft gestandener mitbrueder bringet bey, wie das er sich in das feldt zu gehen resolviret und da er zu erlehrnung der feldtmusic 150 fl. zu zahlen solle, dahero umb einen beytrag und orths vorbehaltung bittet.

Deliberatum: die music wird dem supplicanten vorbehalten, sonsten aber lasset sich nichts resolviren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1734. — 74/b. — 75/a.

1734. február 27. Polák Jakab zsidónak védekezését Jakab Sámuel zsidóval szemben a budai városi bírói szék nem fogadja el, miért tartozik a korábbi bírói ítélethez alkalmazkodni.

Sessio die 27. February 1734.

Polák Jacob judt beandworthet die durch den juden Samuel Jacob wider ihme in puncto praetensi debiti eingereichte klagschrifft und dociret durch 2 beylagen sub A. et B., dass er nichts schuldig seye, wohl aber er noch 12 fl. zu fordern hätte, bittet dahero selben a limine judicii abzuweisen.

Deliberatum: zurukhzustellen undt da supplicant bey der commission genug gehört worden, wirdt er sich den vorigen deliberato accomodiren, sintemahlen auch das instrumentum sub B. ihme nicht dienstlich, ansonsten auf ferners klagen exequiren werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732–4. — 24/a., b.

1734. március 5. Gróf Pálffy János országbíró Arnsteiner Márkus zsidója érdekében a budai tanácshoz fordul Bilanszky Bernátnak és Györgynek eladott áruk megfizetése céljából, mire nézve intézkedés történik.

Sessio die 5. Marty 1734.

Actio excellentissimi ac illustrissimi domini comitis Joannis Pálffy ab Erdöd perpetui in Vöröskeő, judicis curiae regiae etc. contra prudentes et circumspectos Georgium et Bernhardum Bilanszky hujates cives et mercatores intuitu ineundi computus cum judaeo Marco Arensteiner puncto certarum mercium ab eodem judaeo ad cridam acceptarum.

Deliberatum: intronotatis I. I. communicari, qui 18. hujus in curiam hancece vel personaliter vel legitimorum plenipotentiariorum suorum comparebunt, in praesentia domini de Mayerberg, qua deputati commissarii, necnon sibi adjunctorum dominorum Ricz et Cetto computum initari et legis, praxisque consuetae complementum experturi.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1734. — 82/a.

1734. március 22. A budai tanács Steiner Áron zsidónak Bilanszky elleni ügyében az elszámolást május 14-re tűzi ki.

Sessio die 22. Marty 1734.

Nachdeme die in causa judens Aron Steiner contra herr Billanczky angestellte commission referiret, das zwar beede theile medio suorum plenipotentiariorum bey lezthin gesezten termino erschienen, wegen ab-

wesenheit aber des klägers und kranckheit des beclagters nichts vorge-
nommen, sondern beede theile in prorogationem termini consentiret, als
wird solcher verrechnungs termin biss 14. May beeden theilen in persona
zu erscheinen erstreckt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1734. — 99/a., b.

914.

1734. március 29. Eszter zsidónő és Sámuel zsidó közti perben a városi bíróság tegyen jelentést, míg Schlesinger Sámuel zsidó kérésére nézve Mayer tanácsos, a városi jegyző és az alkamara hivatal az érdekelttel együtt keressék a megoldást.

Sessio die 29. Marty 1734.

Ester judin contra juden Samuel, indeme selber ratione einer schuld an sie praetensionem machet, wo sie klägerin in ihme keinen kreitzer schulde, auch solche schuld über sein schon öffters klagen nicht probiren oder erweisslich machen können, sondern nur lauter malitiose erdichtungen seynd und ein löbliches stattgericht sinistre informiret, bittet solchen mit seiner lähren praetension abzuweisen.

Deliberatum: dem stattgericht um bericht ex officio zuzustellen.

Samuel Schlesinger kayserlicher affter lifferandt fraget sich an, ob nicht ein loblicher magistrat den Mandus, welcher ihme über 80 fl. schuldet, für einen schuldner annehmende, er hingegen wolle dem tuchmacher Löffler, welcher der statt schuldet, übernehmen.

Deliberatum: herr Mayr et syndicus haben mit zueziehung des unter-camer-amts alle drey partheyen vorzurueffen, wie die sach zu nuzen der statt zu schlichten wäre.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1734. — 108/a., b.

915.

1734. május 21. Lea zsidónő azt a vádját, hogy Gans Anshl utzivárosi zsidótól gyermeket fogant, bizonyítsa.

Sessio die 21. May 1734.

Anshl Gans jud in der Wasserstatt contra Leam, einer verwittibten judin, welche sich unter nohnen von ihme klägern öffentlich zu sagen, dass er mit ihr fleischlich gesündigtet und sie auch concipiret habe, bittet solchemnach ihr ersagten judin anzubefehlen, ihme solches erweisslich zu machen und bey nicht erfolgender prob pro conservatione honoris sui perpetuum silentium sub poena aufzulegen.

Deliberatum: der besagten zu communiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1734. — 150/b.

1734. május 26. A budai városi birói szék a szabócéh véleményének meghallgatása után Lecker Márton szabómeslernek Schlesinger zsidó részéről megtámadott becsületét helyreállítja.

Sessio die 26. May 1734.

Da ein judt Schlesinger den Martin Lekker burgerlichen schneidermeister wegen verfiertigten rokelour dehonestiret, als wan ihm ein tag wäre abgestollen worden, mithin der rokelour nicht authentisch wurde gemacht worden, so ist solches sowohl durch den ein ehrsamen schneider handtwerkh besichtigt und autentisch gefunden worden, mithin er schneidermeister unschuldig angegriffen ist, welches hiemit zu seiner sicherheit prothocollirt wirdt.

Budai birói jegyzőkönyv 1732–4. — 44/a.

1734. május 28. A budai tanács véleménye szerint az lenne a leghelyesebb, ha Gans Anschl vízvárosi zsidó feleségül venné Lea özvegy zsidó asszonyt.

Sessio die 28. May 1734.

Lea verwittibte jüdin contra Anschl Ganz juden in der Wasserstatt erbiettet sich abermahlen über vorhin eingereichte instanz ihm ersagten juden haubtsächlichen zu probiren, das er sie zum fahl gebracht, bittet dannenhero ihm juden die vereheligung aufzulegen oder in geld abzufinden.

Deliberatum: wann beklagter sich schuldig weiss, wird er sich seines gewissen erindern, were auch besser, wan er dass weibs bild heürathe.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1734. — 162/b. — 163/a.

1734. június 4. Gans Anschl zsidó és Lea zsidónő között Vossmayr tanácsos és a városi jegyző teremtsen rendet egy rabbi és két zsidó bevonásával.

Sessio die 4. Juny 1734.

Anschl Gans jud contra die verwittibte jüdin Lea in puncto vorbringender beschwängerung und da selbe keine prob dato gemacht, bittet eine commission zu ordiniren, vor welcher er sich zeigen wird, ob er der thätter seye.

Deliberatum: herr Vossmayr et syndicus haben beede parteyen mit zueziehung einer rabiners und anderer zweyen juden zu vernemben und die sach zu schlichten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1734. — 164/b. — 165/a.

1734. június 16. Simon Márkus pozsonyi zsidónak Jankovics Athenasko és Mihalovics Péter a 40 forintos váltóadósságukat augusztus 20-ig fizessék meg, ha a végrehajtást el akarják kerülni.

Sessio die 16. Juny 1734.

Marcus Simon judt von Prespurg klaget den Athenasko Jankovics und Peter Mihalovics per 40 fl. lauth ausgestelten wechsl, bittet ihnen terminum zu bestimmen.

Deliberatum: denen beklagten wirdt der 20. Augusti hujus anni pro termino zur zahlung bestimmet undt da sie nicht zu halten sollten, die executio folgen werdet.

Budai birói jegyzőkönyv 1732—4. — 46/b.

1734. június 25. A budai tanács figyelmzetteti Kräller Kristófot, hogy vagy fizessen készpénzzel Bürgl Joachim zsidónak vagy a háza árverés alá kerül.

Sessio die 25. Juny 1734.

Pürgl Joachim jud beschwäret sich wider den Christoph Kräller, wie dass selber die auf ihne zu zahlen gefallene Strellische schuld wegen übernohmenen haus nach so villen ermahnungen nicht zahle, bittet daher selben darzue obrigkeitlich anzuhalten.

Deliberatum: dem beklagten zuezustellen mit dem erindern, damit er mit baaren bezahle, ansonsten ein faillzettul an das haus angeschlagen gewilligen müssen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1734. — 191/a.

1734. július 30. Barnucca János Péter budai kereskedő a budai tanács elé terjeszti Monticelli Brentano és társa üzletátvételével kapcsolatos aktív és passzív kiadásait, ahol Wolf Jakab temesvári zsidó 1200 forint adóssággal szerepel.

Sessio die 30. July 1734.

Herr Barnucca Johann Peter burgerlichen handlssman alhier erstattet seine declaration nebst beygelegten entwurff deren von denen herrn Brentani Monticelli et compagnie alhier in Ofen erkauffte waaren und mobilien, alss nemblich wass er an baaren bezahlt 5500 fl., dann die keller in der vöstung raumen und reparirn zu lassen 268 fl. 46 kreitzer per cassa, anderen ordre sambt briefporto biss anhero 617 fl. 36 kreitzer, an weingarthen arbeith in diesen 1734-igsten jahr baar aussgelegt 126 fl. 56 kreitzer, ingleichen die portion bezahlt 24 fl. und in saldo nebenstehen-

der summa verbleibliche summa 7125 fl. 45 $\frac{3}{4}$ kreitzer, (zusammen) 13 663 fl. 6 $\frac{3}{4}$ kreitzer.

An belauff an waaren lauth ihme übergeben inventario de dato Decembris 1723. 13 287 fl. 17 $\frac{3}{4}$ kreitzer, an übernohmenen mobilien 258 fl. 49 kreitzer, per weinfung von 1733. ist 160 emer most ohne vass a 2 fl. 320 fl., dauon decortiren die aussgelegte spesen 203. — 117 fl., (zusammen) 13 663 fl. 6 $\frac{3}{4}$ kreitzer.

Nota bene! soll in Temesvar noch ein jud, namens Jacob Wolff circa 1200 fl. und der Fränckhl in Belgrad auch circa 300 fl. schuldig seyn. Vndt all dieses beuorstehende hat er ersagter herr Barnucca vermög aufgetragen burgerlichen gehorsamb und pflicht einem löblichen magistrat mit der wahrheit anzeigen wollen und bittet ihne hierinfahls zu schutzen, da er schon so villes hinausgezahlet hat.

Deliberatum: wass nach der inhibition bezahlet worden, lauffet periculo solventium, ist also die massa besser zu liquidiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1734. — 200/b—201/a.

922.

1734. augusztus 23. A budai tanács elhatározza a zsidók kiűzését néhány kivétellel.

Sessio die 23. Augusti 1734.

Wird resolvirt, die juden biss auf etwelche tolerirte abzuschaffen und wann selbe in der güete nicht parirn sollten, mit execution zu verfahren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1734. — 214/a., b.

923.

1734. szeptember 1. Mayerbergnek Sámuel zsidó az adósságát, ha ellene nem tudna védekezni, fizesse meg, nehogy végrehajtás alá kerüljön, hasonlóképpen cselekedjék Huszárné asszony is Bürgl zsidó irányában, végül Wormser Mayr Jakab zsidó zálogát Kielinder János Ádámtól 8 napon belül váltsa ki, mert máskülönben azt eladják.

Sessio die 1. Septembris 1734.

Herr von Mayerberg stellet vor, wie dass einem löblichen stattgericht vermög producirter specification vorhin bekindt seyn wird, wie dass ihme der jud Samuel 57 fl. schulde und jener an der jüdin Ester auch eine praetension gehabt, welche auf 29 fl. über beschehenes klag von einem löblichen magistrat limitiret und folgsamb ihme herr kläger zuegesprochen worden, bittet solchemnach ihme hierzu verhilfflich zu seyn.

Deliberatum: wann die schuldt und beygelegter conto richtig und der jud hierinfahls nichts einzuwenden weiss, hat herr kläger fundum vorzuschlagen, damit man effective exequiren kann.

Bürgl jud contra frau Hussarin, vormahlige Kremplin, beschwäret sich abermahl, dass selbe über sein eingerichtes klaglibel die gerichtlich sub termino auferlegte verandtwortung ihme nicht comunicire und zu dato über so langwüriges klagen keinen willen zur zahlung zeige, bittet sodann in contumaciam zu spröchen und ernanten beklagten frauen besitzende grundstücke, soewith seine praetension, sambt aufgeloffenen interessen und grichts ohnkosten sich besteiget, ihme zu exequiren zu lassen.

Deliberatum: wann frau beklagte hierauf nichts einzuwenden, hat selbe mittl vorzuschlagen, ansonsten auf ferners verlangen des klägers executive wird verfahren werden.

Kielinder Johann Adam burgerlicher naglschmidt contra Jacob Mayr Wormbser juden, welcher ihme klägern einen versatz gegeben, worauf er 50 fl. geliehen und selben über vill verfllossene terminen nicht ausslesen will, bittet selben die ausslesung aufzuerlegen oder dass der versatz gerichtlich auf seine kösten geschätzt und von dem verkauff die zahlung seiner billichen forderung beschehe.

Deliberatum: fiat, wie begehrt und hat Wormser die 50 fl. sub termino 8 tåg zu erlegen, widrigenfahls der versatz geschätzt und daruon supplicant bezallet wird werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. 59/b.—60/b.

924.

1734. szeptember 7. Simon pozsonyi zsidó követelését Jankovics Athanesko és Mihalovics Péter szüretkor fizessék meg, míg Bürgl Joachim zsidót Greller Kristóf 8 napon belül elégitse ki.

Sessio die 7. Septembris 1734.

Simon judt von Prespurg klaget den Athanesko Jankovics undt Peter Mihalovics per 40 fl. lauth darüber dem 16. Juny anni currentis erfolgten prothocoll undt weillen der terminus verstrichen, versprochen auf den leesen mit wein zu bezahlen.

Deliberatum: das grundtbuch hat zu invigiliren, damit keiner deren obbestimbtten debitorum leese ohne den die richtigkheit erfolget.

Bürgl Joachim jud praesentiret sein wider den Christoph Kreller in puncto debiti liquidi bey einem löblichen magistrat eingereichtes unter den 3-ten dises entledigtes und an das löblichen stattgericht dirigirtes memorial und bittet umb hilffe, damit er zu den seinigen gelangen möge.

Deliberatum: beklagter hat in 8 tågen zur zahlung in anfang zu wachen, ansonsten den weinlesen verboten wirdt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 61/b.—63/b.

1734. szeptember 11. Greller Kristóf borvonyó védekezése szerint nem ő, hanem Bürgl Joachim zsidó tartozik neki 12 forinttal, ki válaszoljon erre a megállapításra.

Sessio die 11. Septembris 1734.

Christoff Kreller burgerlicher vasszieher contra Joachim Bürgl juden wegen angebrachten ohnwahrheiten, dass er kläger ihme juden 12 fl. schuldig seyn solle, sondern sich hierinfahls das contrarium weiset, sondern er jud seinen vorfahrer Strell seeligen 12 fl. vor empfangene 4 emer rothen wein zu dato liquidissime schuldig verblieben und er kläger an diser verlassenschaft zu fordern hat, bittet mithin den juden anzuhalten, damit er die 12 fl. bezalle.

Deliberatum: dem gegentheill umb ferneren nothurffts handlung zuzustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732–34. 66/a., b.

1734. szeptember 13. A budai tanács ítélete szerint Gans Anschl zsidó a zsinagógában egy bizottság előtt letett esküvel bizonyítsa, hogy Lea zsidónővel nem hált el.

Sessio die 13. Septembris 1734.

In causa Leae verwittibten judin contra Anschl Gans referirt die commission, das der jud beständig in abred seye mit der Lea ein fleischliches commercium getriben zu haben und das er ohnverschuldter angegeben werde, wie er dan auch durch ein und andere beygebrachte proben seine ohnschuld coram commissione in etwas bescheinigen hat.

Deliberatum: er habe sich juramento mediante coram commissione in der juden schuell zu purgiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1734. — 246/b.

1734. szeptember 15. Nemeskér. Sopron vármegye közönsége gróf Windischgrätz Kristóf Ehrnreich özvegyének, Auersperg Anna Krisztina grófnőnek Salamon Lázár nagymartoni zsidótól váltóra felvett 1050 forint adósságát közgyűlési jegyzőkönyvébe feljegyezi.

Anno 1734. die 15-a mensis Septembris in possessione Nemeskér. . . celebrata est congregatio comitatus Soproniensis etc.

.....
Anno 1734. die 1. mensis Septembris magnifica domina comitissa Anna Christina nata ab Au(er)sperg vidua Vindisgraziana contraxit debitum mille quinquaginta florenorum, id est 1050 fl. a Lazaro Salamon

judaeo Nagymartoniensi sub hypotheca omnium bonorum et renunciatione omnium exceptionum, uti ex literis chartabiancalibus superinde emanatis et penes prothocollum copialiter sub A. relictis uberius pateret, quod ad instantiam eorum praesentibus inscriptum est.

Chartabiancales non adsunt.

.....
Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IX. 128.

928.

1734. szeptember 15. Bürgl Joachim zsidó válaszoljon Greller Kristóf borvonyó állítására, mert a továbbiak ettől függnnek, míg Hirschl Joel zsidó és Ebenhog Mihály mészáros között az elszámolást egy bizottság hajtsa végre.

Sessio die 15. Septembris 1734.

Bürgl Joachim jud contra Christoph Kreller burgerlichen vasszieher in puncto debiti liquidi 12 fl., welche er beklagter qua Voglbacherisch und Strellische hauss übernehmer, von dannen seine praetension herrühret, über vorhin sub dato 7. ejusdem magistratualiter aussgefallenen deliberrato die contentirung vollziehen sollen, biss anhero aber sich dessen nicht bequem will, bittet alssdan den verbott auf heüriges leesen zu gewilligen.

Deliberatum: kläger hat des gegentheills vnter den 11. Septembris hujus anni eingegebene exception zu beanthworthen, nach deme folget das weüthere.

Judt Joel Hirschl klaget den Michäel Ebmhog burgerlichen fleischhakher per auszigl mit 76 fl. 17 den., da aber die schuldt von einer abrechnung hangt.

Deliberatum: die herr Sztatiny undt Dräxler haben commission die sach zu vntersuchen undt abzuthun, auch darüber zu referiren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 67/b.—68/a.

929.

1734. szeptember 20. Politzer Mayer Mózes zsidó Girovics Miklóstól 31 forint 50 dénár megfizetését kéri. A pesti tanács a zsidót a hagyatéki biztosokhoz utasítja, ahol az ügyét majd elintézik.

Sessio den 20. Septembris 1734.

Moyses Mayr Polizers judt gibt vor, wie dass vermög beygelegten wexl de dato Pest, den 26. Marty 1734. der Nicola Gyrowics ihme 31 fl. 50 den. schuldig seye, bittet also ihme justiz zu administriren, damit er contentirt wurde.

Supplicant hat sich bey denen herrn commissarien, so die Gyrovichische verlassenschaft inventirt haben, den 23. Octobris lauffenden jahrs anzumelden, allwo die sach ausgemacht wrdt.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1733—1736. — 276.

1734. szeptember 22. Bürgl zsidónak Greller Kristóf fizesse meg tartozását, mert máskülönben annyi értékű bora lesz bíróilag lepecsételve és végrehajtva.

Sessio die 22. Septembris 1734.

Judt Bürgl contra Christoph Kreller burgerlichen vasszieher in puncto debiti liquidi bittet, indeme ihme kläger die von Voglbacher und Strellischen hauss herrührende schuldt von löblichen magistrat zuerkenet worden, folgsamb auch vermög öffters stattgerichtlich gesetzten terminen ihme beklagten die contentirung auferleget worden, er sich aber biss anhero nicht bequemen will, bittet demnach ihme des beklagten leesen, wie der heürige mäsch in kauff gehet, pro justitia gerichtlich anzuweisen.

Deliberatum: mit dem lesens verbietten ist es zu spath, indeme solches umb Martini hette geschehen sollen, danoch wirdt gegentheill hiemit ex superabundanti ermahnet, unverzieglich zur zahlung anzufachen, ansonsten nach dem lesen so vill wein verbetschiret undt exequiret wirdt werden, als die schuldt austraget.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732–4. — 69/b. — 70/a.

1734. október 27. Simon Márkus pozsonyi zsidó részére 40 forint követelésének biztosítására Jankovics Athanisko és Mihalovics Péter áruira a bírói zárlatot kimondják.

Sessio die 27. Octobris 1734.

Lauth sub 16. Juny 1734. ausgefallenen deliberati undt auf das nüe ad instantiam des juden Marci Simon von Prespurg angelangete hohe recommendation seiner excellenz herr graffen undt general feldtmarchalen Johann Pálffy etc. ist denen Athanisko Jankovics undt Peter Mihálovics wegen in solidum schuldigen 40 fl. sonderlich, da sie schon vormahls die schuldt richtig zu seyn öffters eingestandten, auf ihme wahren der gerichtliche verbott geschehen undt da selbe nicht zahlen solten, ihme juden secundum destinationem die wahren eingesetzt werden.

Oldaljegyzet: NB. dem stattwachtmeister ex officio zuzustehlen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732–4. — 72/a.

1734. október 27. Jakab Sámuel zsidótól Mayerberg 57 forint 14 krajcárt követel, melynek törlesztését szolgálja az a 29 forint is, amellyel Eszter zsidónő tartozik Jakab Sámuelnek.

Sessio die 27. Octobris 1734.

Herr von Mayerberg contra den juden Samuel Jacob in puncto debiti ad 57 fl. 14 kreitzer undt weillen ihme herr von Mayerberg fundum

solutionis zu denominiren aufgetragen worden, alls zeuget er auf die von dem juden an der jüdin Ester zuzufordern habende 29 fl., welche ihme ein löbliches stattgericht in defalcataz zuespröchen wolle.

Deliberatum: dem stattwachtmeister zuzustellen, welcher hierinfahls an der jüdin Eszter exequenda exequiren wirdt.

Budai birói jegyzőkönyv 1732—4. — 73/b.

933.

1734. november 10. Mayerberg részére a városi őrmester Eszter zsidónőtől karhatalommal hajtsa végre a 29 forint 34 krajcárt, míg Wormser Mayr Jakab zsidó által a vízivárosi szögvácsonak fizetett többletkamat ügyében Drechsler tanácsos járjon el és tegyen jelentést.

Sessio die 10. Novembris 1734.

Herr von Mayerberg contra die jüdin Ester in puncto schuldiger 29 fl. 34 kreitzer stellet vor, wie dass ein löbliches stattgericht untern 27. Octobris diss jahrs auf sein eingereichte instanz das beliebige deliberatum ergehen lassen also lautend, dem stattwachtmaister zuzustellen, welcher hierinfahls an der jüdin Ester exequenda exequiren wird, weillen aber stattwachtmeister dieses zu vollziehen von dem jungen Todt, alls hauss-herrn schon öftters abgehalten worden, bittet demnach ersagten stattwachtmeister den gewalt zu geben, dass er die jüdin ex officio exequire.

Deliberatum: stattwachtmeister hat commission der jüdin ihr sach ex officio zu beschreiben, beynebst der junge Thot seinen hauszins beym stattgericht zu liquidiren, umb den überrest zu ersehen, damit mit selben herr kläger contentirt könte werden.

.....

Judt Jacob Mayr Wormser contra den burgerlichen naglschmidt in der Wasserstatt, welcher ihme juden auf einen versatz 50 fl. vorgestreckt, auf beschenes klagen aber des nagelschmidts habe er ersagten versatz wider aussgeleset und das geldt derowegen bey einem guetten freündt aufgetriben, welcher erstermelten naglschmidt nicht nur 50, sondern 60 fl. vor innen verschatz vorgeschossen, mithin er naglschmidt über verfallenes iteresse umb 7½ fl. zu vill empfangen und jene mir nicht zuruckh zallen will, bittet ihme beklagte die zuruckhzallung aufzulegen.

Deliberatum: herr Drexler wirdt die sach revidiren undt darüber referiren.

Budai birói jegyzőkönyv 1732—4. — 73/b. — 74/b.

1734. november 17. Bürgl Joachim zsidónak Huszárné asszony a 243 forint 19 krajcár tartozását 8 napon belül fizesse meg, mert máskülönben szőlejt elárverezik.

Sessio die 17. Novembris 1734.

Bürgl Joachim judt contra frau Hussarin, vormahlige Kremplin, beschwäret sich über so langwüriges klagen und solicitiren seiner so rechtmässig und billichen schuldtforderung in summa per 243 fl. 19 kreitzer, da nicht nur allein frauen beklagten vor einigen jahren schon öftters die contentirung auferleget, auch mit der gerichtlichen execution angetrohet worden, selbe aber sich dessen gar nicht bequemen will, sondern ihne kläger nur mit seiner so billich und erweislichen praetension ausslachtet, bittet solchemnach sub breviori termino die contentirung aufzulegen oder ihren weingarten ihme zu exequiren zu lassen.

Deliberatum: fiat, wie begehret undt wirdt frauen beklagtin hiemit auferleget, damit selbe sub termino 8 tügen bezahle, wüdrigen fahls die denominirte weingart in executionem genohmen werden miesten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 75/a., b.

1734. november 24. A budai városi bírói szék e napon meglartott ülésében Mayr Jakab, azután Bürgl Joachim és egy névleg nem említett zsidó ügyében hozott ítéletet.

Sessio die 24. Novembris 1734.

Auf relation herr Dräxler in puncto debiti des naglschmidt undt des juden Jacob Mayr wirdt determiniret, das er naglschmidt bis auf den künfftigen sonntag 4 fl. bezahle undt da der judt des naglschmidt seinem schein verlohren, als wirdt selber hiemit gewislich cassirt.

Hussarin, vormahlige Kremplin, erstattet ihre verandworttung contra den juden Joachim Bürgl und stellet vor, dass sie nemblich des ersagten judens untern 18-ten wider sie eingereicht und stattgerichtlich hierüber deliberirte instanz zuegstelter überkommen, aber all diese lähre eingebungen sie nur vor eine scarthec haltet, indeme sie öftters dem juden bey stattgericht und anderer ohrten gesaget, dass sie wegen der anforderenden schuldt per 90 fl. keine zallerin seyn könne, indeme jene von der Kremplischen mühl herrühret, bittet solchemnach sie mit der antrohenden execution ihres weingartens zu verschonen.

Deliberatum: in paribus mit der gerichtlichen erinderung zurukhzustellen, supplicantin habe von stattgericht künfftighin die schwache undt hönische schimpfreden auszulassen, wan selbe nicht in emendam linguae

wohlt gezehen werden, als hat selbe heünt über acht tag ehrbahre undt gezimment ihre meritorien antworth, wie auch alle die sach betreffende acta hereinzugeben, umb dieselbe zu collationiren undt darüber sprechen zu können.

Dem juden Joachim Bürgl zu intimiren, er habe seyne Huszarische process acta ad cancellariam zu bringen umb das collacioniret undt in der sach gesprochen werden.

.....

Herr von Mayerberg bittet, es wolle ein löbliches stattgericht dem stattwachtmeister die vollmacht geben, indeme der jud keine parition leistet, dass er ihme juden in arrest führen dörfte.

Deliberatum: fiat, wie begehret undt hat stattwachtmeister commision den juden zu verarestiren.

.....

Bürgl Joachim jud contra Christoph Kreller burgerlichen vasszieher in puncto schuldiger 168 fl. 37 den. und weillen ihme nicht allein diese richtige schuld von löblichen magistrat, wie auch stattgericht zuerkennet worden, er aber von diesen morosen debitori nicht befridiget werden kann, bittet beklagten einen competenten terminum zu setzen, unter welchen er pro complananda debitoriali summa etwas anzeige, wüdrigen fahls aber ihme denominationem fundi in executionem summendi in allweg zu gestatten.

Deliberatum: ex annexis wird die schuldt vor billich erkännet, sintemahlen schuldner sothanne mit der zallung contestiret, alss hat selber sub termino 15 (tägen) mit paaren richtigkeit zu machen, ansonsten das ansuchen zulassen müsten.

Budai birói jegyzőkönyv 1732—4. — 77/a.—80/b.

936.

1734. december 3. Nemeskér. Sopron vármegye közgyűlése Bolla Zsigmond szolgabírónak meghagyja, hogy Wertheimer Farkas zsidó panaszát Madarász Imre örökösei ellen a királyi leirat szellemében az igazsághoz híven intézze el.

Anno 1734. die 3-a mensis Decembris in possessione Nemeskér. . . celebrata est congregatio generalis Sopronienis comitatus etc.

.....

Sub nr. 9. benignum suae maiestatis sacratissimae mandatum die 12. Novembris emanatum, quo mediante committitur, ut judaeo Vertheimer sine ulteriori procrastinatione contra haeredes Madaraszianos servatis de jure servandis justitia administretur. Pro cujusmodi benigni mandati effectuatione commissum est domino Sigismundo Bolla judici

nobilium, qui nimirum in causa processit, quatenus dum et quando ex parte dicti judaei in via juris processum fuerit, servatis de jure servandis aequitati consonam satisfactionem impendat.

Mandati benigni tenor sequens est: . . .

Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IX. 163-4. Wertheimer Farkas zsidó kérvényét és az erre vonatkozó kir. rendeletet a MZSO. III. 419. és 420. sorszámok alatt már leközölte.

937.

1734. december 9. Huszár Gertrúd védekezése Bürgl Joachim zsidóval közöltessék, míg József zsidónak 17 forint 30 krajcár tartozását Zeller Ferenc 6 héten belül egyenlítse ki.

Sessio die 9. Decembris 1734.

Huszarin Gertrauth, vormahlige Krempfin, erstattet ihre zweymahlige verantwortung contra juden Joachim Bürgl in puncto von dem juden an sie machender schuldtforderungen.

Deliberatum: dem Bürgl noch einmahl zu communiciren umb sich hieraus informiren zu können undt seine fernere antworth hierauf zu geben.

.....

Judt Joseph klaget den Frantz Zeller per 17 fl. 30 kreitzer lauth ausgestelter obligation.

Deliberatum: beklagter wirdt sub termino 6 wochen zu bezahlen auferleget, ansonsten auf denominirung des klägers exequirn werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732-4. — 82/a. — 83/b.

938.

1734. december 18. Gröller Kristóf borvonyó és Bürgl Joachim zsidó között folyó perben Landrächtinger és Berger tanácsosok legyenek a biztosok, akik azután jelentést legyenek.

Sessio die 18. Decembris 1734.

Joachim Bürgl judt contra Christoph Kreller in schuldsachen, da disen öfftermahlig von einen löblichen stattgericht auferleget worden, dass er zahlen solle, doch annoch nichts praestiret, als denominiret er kläger dessen weingarten, damit er doch einmahl von der sach entlediget möchte werden.

Deliberatum: umb zu ersehen, was von der sach die allegirten schriffthen mehlden, wirdt herr Landtrachtunger undt herr Perger zum commissariis ernehet, welche die causam vntersuchen undt von rechts wegen referiren werden.

Gröller Christoph burgerlicher vasszieher bittet, ein löbliches stattgericht wolle den Joachim Bürgl juden mit seiner an ihne machenden

anforderung abweisen, da diser nichts, als bedriegliche und falsche argumenten und productiones machet und einen christen zu unterdruckhen suchet, dan er habe in seinen handen einen prothocolls extract vom grundtbuch, deren seinigen creditorn, ihme juden aber nicht darin gefunden.

Deliberatum: wirdt auf gegenthailen verbescheidt verwissen, allwo herr Landtrachtinger undt herr Berger zum commissariis ernehet werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1732—4. — 84/a.—85/a.

939.

1735. január 13. Neuhauser Kelemen panaszát Izsák és Herzl zsidók ellen Landrchtinger és Berger tanácsosok vizsgálják felül.

Sessio die 13. January 1735.

Neühauser Clemens contra die zwey juden Isac und Herzl wegen ihnen abgegebenen most 1733-er, dann auch vässer und weillen sie juden ihme ein- und anderes disputierlich machen wollen, bittet demnach umb ein untersuchungs commission.

Deliberatum: supplicant hat sich bey dem herrn Landtrachtinger und herren Perger zu melden, welche die sach nach gelegenheit vornehmen und untersuchen werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735—6. — 4/a.

940.

1735. január 26. Huszárné asszony 8 napon belül fizesse meg Bürgl Joachim zsidónak a 90 forint 66 dénár adósságát, ha el akarja kerülni a végrehajtást.

Sessio die 26. January 1735.

Bürgl Joachim judt contra frau Kremplin, nunc Huzarin in puncto schuldiger 90 fl. 66 den. und weillen ihme kläger ersagte schuldt schon öffters gerichtlichen zueerkennet worden und sie frau beklagte sich niemahls zur contentierung bequemen will, villweniger mehr auf seine eingereichte klaglibellen etwas einwendet, bittet demnach umb einmahl in der sach ein ende zu haben, die würckhlichen execution auf dessen haabschafft zu gewilligen.

Deliberatum: bey so beschaffener sach hat frau beklagte sub termino 8 tägen zu bezahlen, ansonsten auf denominirung, wo selbe nicht antworthen solte, executione verfährt wirdt werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735—36. — 6/a.

1735. február 4. Schlesinger zsidónak Mandas János tabáni pokróckészítő 80 forinttal adósa, ezért Mayer tanácsosból és a városi jegyzőből álló bizottság a házat és a szőlejét becsülje meg, a hitelezőket hívják össze és tegyenek jelentést.

Sessio die 4. February 1735.

Schlessinger jud contra Joannem Mandasch kotzenmachern in Taban in puncto schuldiger 80 fl. welche er berechneter massen dem kläger annoch wegen zu verfertigen gehabt kotzen restirend verblieben, bittet dahero auf öffteres klagen ersagten kotzenmacher die gemessene contentierung aufzulegen, damit er nicht gezwungen werde höhere instenzen anzuschen.

Deliberatum: wird an die commission, als herrn Mayer und syndicum verwiesen, welche das Mandische hauss undt weingarten schätzen, die creditores convocirn und schliesslichen referiren wird.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1735. — 35/a., b.

1735. február 11. Löbl Mihály zsidó a keresztény hitre kíván áttérni, kinek keresztapjául a budai tanács Seyler tanácsost jelöli ki, egyben intézkedik az ilyenkor szokásos költségek viseléséről.

Sessio die 11. February 1735.

Löbl Michael, ein jud, bringet bey, wie dass er den irrweeg seines glaubens durch die vorsichtigkeit Gottes auss- und den allein seelig-machenden weeg christ-catholischen glaubens eingehen wolle, bittet dahero umb Gottes willen sich per heiligen tauff zu befördern.

Deliberatum: dem ansuchen wird deferirt und hat das cammerambt das gewöhnliche, wie sonst zu besorgen, herr Seyller aber wird sich belieben lassen dem cathecumeno, als tauffpath zu assistiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1735. — 43/b.

1735. február 26. Simon Márkus zsidó kérésére Sztatiny tanácsos a városi őrmesterrel két tanú jelenlétében hajtsa végre Jankovics Athanaskót az adósság és a perköltség erejéig.

Sessio die 26. February 1735.

Auf wüderholtes anlangen des juden Marci Simon lauth sub dato 16. Juny et 27. Octobris 1734. ausgefahlenen deliberati hat herr Sztatiny mit dem stattwachtmeister undt zueziehung zweyen schauendern des

Athanasko Jankovics seyne wahren et in horum defectu die mobilia zu geschätzen undt so viel auszustecken, was die schuldt undt die gerichtlichen limitirenden unkosten des judens austragen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735—6. — 9/b.—10/a.

944.

1735. március 3. Bürgl Joachim zsidó Huszárné asszony elleni perében mutasson rá előző férjétől, Krempltől származó vagyontra, hogy vele szemben el lehessen járni.

Sessio die 3. Marty 1735.

Bürgl Joachim jud contra frau Krempelin, nunmehrige Hussarin, bringet mehrmahlen an, weillen beklagte auf die untern 26. Jenner 1735. beschehene auflaag innerhalb 8 tügen sub poena executionis zu andtworten nicht zuegehalten, alss bittet er über so villfältiges klagen ihme von ihren in Schwabenberg per 24½/48-te habenden weingartten so vill, alss seine schuldt per 90 fl. 66 den. ausstraget, einandwortten zu lassen.

Deliberatum: die schuldt wirdt auch dermahlen vor liquid erkhännt, da aber gegnerin sich auf das löblichen comitäts determination beruffet undt nichts Kremplischen besitzt, vorbringt, hat Bürgl einen cridn fundum zu indigitiren oder dahin zu gehen, wo etwas Krömplisches zu finden.

Huszarin Gertrudis repliciret auf des judens Pürgl untern 26. dieses 1735. wider sie eingereichte klag und stellet mehrmahlen vor, das der jud lauther falschheiten mit seiner suchenden praetension eingibet, mithin, weillen er nichts probiret, sie ihme auch nichts schuldig seye, dahero den juden mit seinem gesuch abzulähnen bittet.

Deliberatum: wirdt auf gegentheilige verbscheidung verwisen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735—6. — 12/a., b.

945.

1735. március 26. Bürgl Joachim zsidó 90 forint 66 dénár követelését Huszárné asszonnyal szemben a Krempl-féle házon kívánja behajtani, melyre nézve az alperes nyilatkozzék.

Sessio die 26. Marty 1735.

Joachim Bürgl contra frauen Krempelin, nunc Hussarin, in puncto zuerkandten debiti per 90 fl. 66 den. und da ihme Bürgl untern 3-ten elabentis bedeüthet worden auf einen Kremplischen fundum zu zeigen, dann wird man executive verfahren, als, weillen frau Huszarin das so genante Kremplisches haus geniesset und nicht edociret, das solches ihr eigen zugehöre, bittet er pro quanto meo umb die assignation auf das haus oder die rechtliche possession sub brevi termino zu produciren.

Deliberatum: der frauen beklagten umb ihre fernere nothdurffts handlung zuezustellen, welche sie mit erweisung ihren exception, das sie nemblichen nicht Kremplischen besize, gleich nach disen Osterferien einzureichen hat.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735–6. — 21/a., b.

946.

1735. április 27. Huszárné asszony egy bizottság előtt bizonyítsa be Bürgl Joachim zsidóval szemben, hogy neki nincsen első férjétől, Krempltól eredő vagyona.

Sessio die 27. Aprilis 1735.

Frau Husärin, vormahlige Kremplin, wendet ihre beschwärnussen wider den juden Joachim Bürgl ein und saget, dass sie nichts Kremplisches mehr besitze, bittet dahero eine commission anzuordnen, allwo sie solches dociren und probiren wird.

Deliberatum: fiat commissio und berden hierzu herr Landtrachtinger und herr Berger ernennet, vor belcher frau beklagte edocenda docirn wird.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735–36. — 22/b.

947.

1735. május 11. Jakab József zsidót Zeller Ferenc ha 8 napon belül nem fizeti ki, akkor ágyneműjét, hegedűjét és egyéb muzsikus felszerelését el fogják árverezni, míg Greller Kristóf adósságát Bürgl Joachim zsidóval szemben a bíróság 117 forint 56 krajcárban állapítja meg és azonkívül 4 forint perköltséget ítél meg.

Sessio die 11. May 1735.

Jacob Joseph jud contra Frantz Zeller und bringet bey, dass nachdeme ein löbliches stattgericht determiniret, er solle auf was zeigen, wormit er contentiret werden könne, alss zeige er auf des beklagten Zellers bethgewandt, geigen, musical instrumenta und andere vorhandene mobilien.

Deliberatum: dem beklagten ex superabundanti und finaliter aufzulegen inner 8 tägen den cläger zu contentiren, als in widrigen man ipso facto in die ansuchende execution willigen wird.

.....

Comissions relation wegen Joachim Bürgl juden dem Christoph Kreller burgerlichen vasszieher gemachten schuldforderung und hat sich solche ad 117 fl. 56 kreitzer richtig befunden, anbey praetendiret der Bürgl sich die gehabte unkösten per 9 fl. 50 kreitzer zu refundiren.

Deliberatum: bey so gestallten sachen wird die schuld des Bürgels ad 117 fl. 56 kreitzer in toto für richtig und liquid erkannt, die expensen aber auf 4 fl. limitirt.

Auf dise Bürgls praetension schlaget herr Ecker nomine des herrn Caspar Teübler in Wienn einen verboth per etlich und neünzig gulden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735–36. — 25/a. — 26/a.

948.

1735. május 25. Bürgl Joachim zsidó Huszárné asszony elleni perében a maga részéről is kéri egy bizottság kiküldését, ami megtörténik.

Sessio die 25. May 1735.

Bürgl Joachim jud contra frau Kremplin in puncto liquidier schuldsach bringet an, weillen sie frau beklagte schon vor einigen wochen eine commission anverlanget, vor welcher sie dociren wolle, dass sie nichts Kremplisches besitze, die instanz aber nicht erhoben und ihme comunciret, solchemnach bittet er beklagter umb der sach ein ende zu machen ex officio die anverlangte commission zu ordiniren.

Deliberatum: fiat, wie begehret undt wirdt die angeordnete commission ex officio procediren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735–6. — 32/b.

949.

1735. június 15. Mózes zsidónak Riedlmayr György a 25 forint adósságát, amennyiben az ténylegesen fennáll, 15 napon belül fizesse meg.

Sessio die 15. Juny 1735.

Mojses jud contra Georg Riedlmayr wüthen alhier in puncto lauth aussgestellten wexelbrieff de dato 20. Novembris 1733. schuldig wordenen 25 fl. und weillen selber auf öffter güettliches ansuchen und beschenes klagen bey dem untern gericht sich zur zahlung nicht bequemen will, bittet dannenhero ihme beklagten einen legalen terminum solutionis zu setzen.

Deliberatum: wann die schuldt richtig, hat beklagter sub termino 15 tügen zu bezahlen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735–6. — 36/a.

950.

1735. június 22. Bürgl zsidó panaszát a Strell-féle tartozás tárgyában a budai városi bírói szék nem hallgatja meg.

Sessio die 22. Juny 1735.

Judt Bürgl beschwäret sich, das ihme wegen der Strellischen schuldt ad 113 fl. nur 102 fl. angesetzt worden, sodann auch an dieser schuldz

5 $\frac{1}{4}$ emer á 3 fl. hat annehmen müssen, wo der emer höchstens per 1 fl. 45 kreitzer hat können verkauffet werden, wie dan dass ihme seine ohnkösten á 9 fl. 50 kreitzer auf 4 fl. limitiret worden, bittet dahero umb eine abänderung.

Deliberatum: es stehet die vorige gemachte unköstens modevirung.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735 – 6. – 41/a.

951.

1735. augusztus 31. Bürgl zsidó várja meg, amíg Greller Kristóf borvonyó a házát eladja és a vételárát megkapja, míg Márkus óbudai zsidónak Rittlmayr György és neje ha 8 napon belül nem fizetnek, akkor ökel végrehajtlják.

Sessio die 31. Augusti 1735.

Judt Birgl contra Christoph Kreller burgerlichen vasszieher in puncto liquidier schuldforderungs sache bittet abermahl auf so lang andaurendes klagen ihme morosen debitori die contentierung executione mediante aufzulegen und in dieser causa das finale zu machen.

Deliberatum: da der Kreller seyn haus verkhauffen wihl, hat supplicant zu warthen, bis der kauffschilling zahlet oder einem andern fundum zu denomiren.

.....

Marcus judt in Altofen contra Georg Rittlmayr et uxoris puncto debiti liquidi 25 fl., dan aufgeloffenen 10 fl. unkösten und weillen beklagte die contentirung untern 15. Juny anni currentis schon auferleget worden, aber nicht beschehen, bittet solchemnach so vill die schuld ausstraget, durch den stattwachtmeister an des beklagten pferden oder wagen ihme kläger zu exwuiren zu lassen.

Deliberatum: nachmahlen den beklagten zu communiciren, welcher heünt über 8 tag antworthen oder bezahlen soll, wüdrigen folget die execution.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735 – 6. – 45/b.

952.

1735. október 23. Nemeskér. Sopron vármegye közgyűlése a m. kir. helytartótanács által elrendelt zsidó-összeírással a megye területére Korlatovics Imre szolgabírótól bízza meg az egyik esküdttel.

Anno 1735. die 23-a Octobris in Nemeskér. . . celebrata est congregatio comitatus.

.....

Deinde perlecta sunt excelsi consilii regio locumtenencialis Hungarici intimata, etquidem primum sub dato diei 23-a mensis Septembris

emanatum intimans, ut judaei in gremio hujus comitatus existentes juxta annexam ideam cum suis accessoriis conscribantur, talisque eorum connotatio ad summum intra trimestre spacium transmittatur, dominique terrestres admoneantur, ne vagos judaeos ad bona sua recipiant. Pro hujusmodi connotatione deputatus est dominus judex nobilium Emericus Kerlatovics cum uno ex juratis assessoribus, in casu vero alicujus impedimenti alter quiscunque ex dominis judicibus nobilium id ipsum peraget.

Cujus tenor talis est:

.....

Sopron vármegyei levéltár, Közgyűlési jegyzőkönyv IX. 460 – 1. Pest városához intézett helytartótanácsi rendeletet ebben a kérdésben a MZSO. III. 431. sorszám alatt már leköszölte.

953.

1735. november 4. A kikeresztelkedett zsidónak, aki Trey polgárnál tanuló, egy pár cipőre és harisnyára a budai tanács 3 forintot utalványoz.

Sessio die 4. Novembris 1735.

Dem getaufften juden, so bey herrn Trey in der lehr ist, hat das cammerambt drey gulden zu geben, umb sich ein paar schue und strimpf zu schaffen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1735. – 252/b.

954.

1735. november 4. A budai tanács intézkedik a m. kir. helytartótanács által elrendelt zsidó-összeírás végrehajtásáról.

Sessio die 4. Novembris 1735.

Dem herrn vormunder und herrn Berger wird committiret mit zueziehung des canzley-accessisten Müller und viertlmaister Freidenreich in conformitate des von hochlöblichen consilio regio eingeloffenen befehls und deme beygelegten idaeae die hiesige judenschafft zu conscribiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1735. – 253/a., b.

955.

1735. december 1. Bürgl Joachim zsidó elégedjék meg Huszárné asszonytól megiltelt házbérrel, míg Jakob zsidó, aki Pejovics Gyurkát bepanaszolta, hogy ez őt megverte, örüljön, hogy nem kap büntetést, mivel saját maga beismerte, hogy visszaverte.

Sessio die 1-a Decembris 1735.

Joachim Bürgl judt stellet vor, nachdeme ihn ein löbliches stattgericht mit seiner an die frau Hussarin habender liquiden forderung sub dato 14. February 1731. an dem hausszins verwiesen, so habe er auch

auf 3-mahl, jedesmahl 12 fl. und also zuesamben 36 fl. erhalten, da aber annoch zu completierung völliger schuld ihne 29 fl. 40 kreitzer zuekommen, bittet demnach, dass er den rest wegen von (titl.) herr statrichter in bestandt habenden keller und gewelb allda erhöben könne.

Deliberatum: zurukzustehlen undt weillen supplicanten der gewelbs zins zugesprochen worden, hat sich selber nun allein an dem gewelbs zins zu halten, wohin auch er mit der schuldtforderung angewisen wrdt.

.....

Es erscheinet in persöhnlichen vorstandt der judt Jacob undt klaget in puncto verberum et injuriarum den Gyurko Pejovics undt da er judt benevole eingestandten, das er nach dem von dem Gyurko empfangenen ersten streich ihme reverberiret, wo er durch de ordine hette klagen sollen undt sich nicht selbst satisfaction geben, beynebster Gyurko mit zeugen aufgekhomen, das nemblich er judt mit ihme schändlich verfahren, so wäre er judt wohl an mehr schuldig, da aber er judt seyn verbrechen mit den arczts gebässert, auch das arcztgeldt bezahlet, ist derowegen undt aus diesen ursachen abgethan undt ihnen stihlschweigen auferleget worden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735 – 6. – 61/b. – 64/a.

956.

1735. december 14. Politzer Izsák zsidó metsző 31 forint 51 krajcárt követel Lang János Mihály sütőmestertől, aki nyilatkozzék ebben a kérdésben.

Sessio die 14. Decembris 1735.

Isaac Politzer schachter klaget dem burgerlichen weissbecken Johann Michäel Lang per 31 fl. 51 kreitzer, welche er schon eine geraume zeit gerichtlichen sollicitiret, die richtigkeith dennoch nicht erfolget ist, dannenhero er gedachten Lang die contentirung protestando de sumptibus quibuscunque causandis aufzuerlegen.

Deliberatum: dem gegenthall zu communiciren, wie es mit der sach beschaffen, umb hierauf nach denen ferien zu repliciren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735 – 6. – 69/a.

957.

1736. január 11. Perl zsidó a budai városi bírói szék előtt bevallja, hogy Pesten három ízben összesen 30 font súlyú rézlemezt vett fontját 6½ garasért, melyet azután fontját 8 garasért adta el.

Anno 1736. den 11. Jenner saget auss jud Perl, wie selber beylaüffig vor 3 wochen zu Pest von gewissen leüthen, so nicht weith von dem schiffwürth bey einem kleinen tischler sich aufhalten, erstens 10 lb., dann 12 lb., dan 3-tens 8 lb. platten kupffer per 6½ groschen erkauffet,

das erste und anderte habe er an Bartholomeo Mattheovics, das letztere dem Gregorio Satanovics umb 8 groschen verhandlet. Er jud könne das hauss, die innwohner und auch die leüthe, von wanne er es eingehandelt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735 – 6. – 3/a.

958.

1736. február 3. Bürgl Joachim zsidónak kérését, hogy keresztény hitre áttért fiának, Kirchhueber Mátyás Kristófnak tilalma alól feloldassék, a budai tanács nem teljesíti.

Sessio die 3. February 1736.

Bürgl Joachim jud wegen der von seinem sohn, qua convertita Mathias Christoph Kirchhueber anbegehrten division und gewilligten verbott auf die Kremplische und vasszieherische schuld, welche aber ohngewiss und er fast selbst das brod nicht habe, solchemnach bittet nicht nur allein seine gedachten sohn abzuweisen, sondern auch den verbott zu cassiren.

Deliberatum: bey so gestallten sachen schadet das verbott ohne deme nichts und kan der vatter indessen andere weege zu helffen finden, wird sich alles per se heben.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1736. — 34/a.

959.

1736. február 29. Strasser-udvar mellett lakó Tiróliné gyógyításból kifolyólag Hertzl és Izsák zsidókat bepanaszolja, mely ügyben Berger tanácsos legyen a biztos.

Sessio die 29. February 1736.

Tyrolerin bey den Strasser-hoff klaget die juden Hertzl undt Isaac puncto einer cur undt noch anderer sachen.

Deliberatum: beede partheyen haben sich bey herr Berger, als in der sach ordinirten commissario zu mehlden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735 – 6. — 16/a.

960.

1736. március 8. Politzer Izsák zsidó panaszára Lang János Mihály 8 napon belül válaszoljon, míg Neskovics Demeter Hirschl Jakab zsidó zálogtárgyát a bíróság kezére adja, hogy a továbbiakban lehessen dönteni.

Sessio die 8. Marty 1736.

Pollitzer Isaac judens alhier contra Johann Michael Lang burgerlichen böckermeister in puncto schuldsache bringet bey, wie dass er wegen des beklagten wider ihne kläger einzureichen gehabte replic biss anhero

zuegewahrtet, indeme aber ersagter Lang auf so langes zuewarthen nicht das geringste mehr in ista causa formiret, bittet er jud mehrernanten Lang als debitorem die abstossung seiner schuldt executione mediante auf das ehiste anzuhalten und mit ihme finaliter zu verfahren.

Deliberatum: dem beklagten noch einmahl mit der obrigkheitlichen aufsaage, er habe hierauf sub termino acht tügen zu andtworthen undt nicht stylzuschweigen, wie in seynen andern causy, ansonsten per contumaciam sprechen miessen.

.....

Dimiter Nesskovics wegen eines versatzes in einen versigleden sackl von dem jud Jacob Hirschl gegen 250 fl. und gewändlichen 6 pro cento interesse, ut anlaag A. auf 8 monath termin ihme Neskovics versezet, so der termin aber schon längst verstrichen, als bitte ihme die zahlung gerichtlich aufzuerlegen oder ihme creditori dem versatz gegen gerichtlicher schätzung einzuhändigen.

Deliberatum: kläger hat denn versatz zu gerichtshandten zu erlegen, nach dem folget das weüthere.

Budai birói jegyzőkönyv 1735 – 6. – 24/a.

961.

1736. április 21. Politzer Izsák zsidó metsző panaszára, hogy Lang János Mihály sütőmester még mindig nem adta meg tartozását, az alperes 8 napi határidőt kap adóssága rendezésére, melyet a végrehajtás jog követni, ha nem fizet.

Sessio die 21. Aprilis 1736.

Schächter Pollitzer Isaac contra Johann Michäel Lang burgerlichen beckenmeister in puncto debiti und da er auf den gerichtlich vorsezten zahlungs termin die contentirung nicht praesentiret, mithin bittet in contumaciam zu sprechen und ein execution zu verwilligen.

Deliberatum: ex superabundanti werden beklagten 8 tág zur zahlung bestimmet, bey verfließung dessen undt nit erfolgter zahlung stehet dem juden frey etwas pro executione zu denominiren.

Budai birói jegyzőkönyv 1735 – 6. – 42/a., b.

962.

1736. május 12. Politzer Izsák zsidó metsző Lang János Mihályné sütőmesterné néhány kifogására a legközelebbi bírósági tárgyaláson válaszoljon.

Sessio die 12. May 1736.

Judt Politzer schächter contra Johann Michäel Lang burgerlichen weissbecken in puncto schuldiger 42 fl. 44 kreitzer, ut specification, welche ihme leztens sub termino 8 tügen zu zahlen gerichtlich aufferleget

worden und dato noch nicht erfolgt, als bittet ihme morosen schuldner zur zahlung mediante executione anzuhalten oder bey mehrmahligem weigerung ihne creditori des schuldners zinn und kupffer inschätzen zu lassen.

Deliberatum: da in persöhnlichen vorstandt frau Langin etwelche deren in der specification stehende posten difficultiret, als ist ihr gegenwärtiges sambt besagter specification umb hierauf auf das nechste stadtgericht zu andtwordten zuzustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735 – 6. — 46/b.

963.

1736. május 23. Lang János Mihály sütőmester neje, Eleonóra azt vitatja, hogy ők csupán egy forint 9 krajcárral tartoznak Politzer zsidónak, aki vizsont bizonyítsa igazát.

Sessio die 23. May 1736.

Langin Eleonora macht ein gegenpraetension an judt Politzer, das selbe nit mehr, dan fl. 1 kreitzer 9 schuldet.

Deliberatum: der computus wirdt dem gegenheill communicirt umb selben mit zeügen oder anderen arth zu erleüthern, damit mann in künfftigen stadtgericht sprechen kan.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735 – 6. — 50/b. – 51/a.

964.

1736. május 30. Politzer Izsák zsidó metsző és Lang János Mihály sütőmester kölcsönösen számoljanak el a kirendelt biztosok előtt.

Sessio die 30. May 1736.

Isaac Pollitzer schächter contra Johann Michael Lang burgerlichen weissböcken reichet abermahlen seine klag ein cum allegatis instrumentis von litera A. biss E. inclusive und stellet vor, wie dass die wider ihne von frauen Langin in abwesenheit ihres manns gemachte einwendung und gegenforderungen lauter fälschliche vorgebungen seynd, auch ihme nicht probiren kan ihr etwas schuldig zu seyn, bittet daher, weillen er ohngeacht des contracts auss dem hauss vor der zeit ziehen müssen, ihme seinen schaden zu refundiren und die ausständige schuld ad 10 fl., dan verursachte expensen ad 7 fl. 43 kreitzer finaliter zu bezahlen aufzulegen.

Deliberatum: weillen die strittsach in forderung und gegenforderung bestehet, mithin auf eine abrechnung ankomet, als werden die herreu Zlatiny und Berger zu commissarien ernennet, vor welchen beede partheyen mit ihren documenten zu erscheinen und sich zu berechnen haben werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735 – 6. — 53/b. – 54/a.

1736. június 30. *Bürgl Joachim zsidónak 121 forint 56 krajcár követelését a budai tanács engelyélye alapján a telekkönyv Kreller házára betáblázhatja.*

Sessio die 30-ten Juny 1736.

Joachim Bürgl jud in puncto debiti liquidi ad 121 fl. 56 kreitzer contra Kreller von Ströhl und Vogelbacher her bittet auf das haus umb die hypothech.

Deliberatum: bey so gestaltten sachen kan erga depositionem dependorum das grundbuch hypothecam extradiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1736. — 220/a.

1736. augusztus 22. *Berger tanácsos jelentése szerint Politzer zsidónak követelése Lang ellen jogos, ki éppen ezért 30 forint 44 krajcárban megállapított tartozását 15 napon belül fizesse meg.*

Sessio die 22. Augusti 1736.

Herr Berger referirt über die anvorderung des juden Politzers contra Lang und saget, das Lang zu probirung des machenden anstandes, als ob die walckmühl nicht in stand wäre gebracht worden, öftters seye citiret worden, aber niemahlen erschienen, der jud hingegen per lit. A. et F. dargethan, dass die walckmühl in stand gebracht, so wäre er der meinung, dass der jud in seinen praetension mit gerichtlich limitirenden expensen bezahlet werden.

Deliberatum: da Langin selbst lauth ihrer eingegebener undt bey dem übrigen actis ligender specification in abwesenheit ihrers manns die praetension, wie es judt Politzer eingegeben, eingestandten, als wirdt hiemit der Langischen parthey auferleget die summam mit gerichtlichen limitirten expensen mit 30 fl. 44 kreitzer innerhalb 15 tägen zu bezahlen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735–6. — 63/b. — 64/a.

1736. szeptember 3. *Bürgl zsidó 90 forint 66 dénárt követel Kremplné, most Huszárné asszonyon. Ezt az adósságot a budai városi bírói szék hajtsa végre, ha lehetséges.*

Sessio die 3. Septembris 1736.

Pürgl jud klaget mehrmahlen fraun Kremplin, nunmehr Hussarin in puncto schuldsache ad 90 fl. 66 den., dan aufgeloffenen klagunkösten und interesse, bittet beklagten frauen die final-contentirung aufzulegen oder in die ansuchende execution zu gewilligen.

Deliberatum: wird an das löblichen stattgericht verwisen und wann cläger einen Kremplischen fundum anzeigen wird, so hat das stattgericht solchen zu exequiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1736. — 291/a.

968.

1736. szeptember 11. Hirschl Mandl óbudai zsidóbíró szerint néhai Platling Antal pesti polgár neki 148 forint 58 krajcárral maradt adós. Az örökösök e követeléssel kapcsolatban nyilatkozzanak.

Sessio den 11-ten Septembris 1736.

Hirschl Mandl judt, judenrichter von Alt-Ofen, exponirt, wassmassen ihm lauth kauffmansbuch 148 fl. 58 kreitzer der Antoni Blatling seelig schuldig wäre, bittet also umb richterliche assistenz.

Der hinterlassenen Platlingischen wittib und erben in abschrift mit diser auflag zuzustellen dasselbe bis 12-ten November lauffenden jahrs auf dise action antworten und ihr nothurft handeln sollen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1733 – 1736. — 609 – 610.

969.

1736. szeptember 12. Dávid zsidó váltóra 90 forintot követel Nikolics Györgytől, ki viszont 80 forint ellenszámlát mutat fel, mely ügyben Berger tanácsos legyen a biztos és ő tegyen jelentést.

Sessio die 12. Septembris 1736.

David jud praesentiret einen wexulzettul per 90 fl. 30 kreitzer von Georg Nikolics, bittet die contentierung.

Deliberatum: weillen in persöhnlichen vorstandt Nikolics eine gegenpraetension per 80 fl. machet, umb aber zu ersehen, in was die praetension bestehet, ist herr Berger zum commissario ernennet, welcher die sach vntersuchen undt bey nechster session darüber referiren wirdt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735 – 6. — 73/a.

970.

1736. szeptember 15. Politzer zsidó metsző javaslatát, hogy Lang sülömesternek a háztartási tárgyai kerüljenek végrehajtás alá, a budai városi bírói szék nem fogadja el, ezért részéről más végrehajtási alap neveztessek meg.

Sessio die 15. Septembris 1736.

Politzer jud schächter contra Lang burgerlichen becken in puncto schuldsache á 30 fl. 44 kreitzer bittet, weillen er auf so langes klagen

nichts habhaft werden kann, das mann des beklagten so vill die schuld ausstraget, sein haussgerath exequieren möchte.

Deliberatum: das hausgerath last sich nicht wohl exequiren, als hat judt ein andern teügliehen fundament executione vorzuschlagen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735 – 6. — 75/b.

971.

1736. szeptember 19. Bürgl zsidó Huszárné asszonynak várbeli házat kívánja végrehajtani, mely 8 napon belül megtörténik, hacsak Huszárné más javaslattal nem jön elő, ami pedig a Tirólinét illeti, ki a beteg zsidó gyógyításáért már 36 krajcárt kapott, a zsidónak őt ki kell fizetni.

Sessio die 19. Septembris 1736.

Judt Bürgl klaget an widerumb in schuldsache frau Kremplin, aniezo Huszarin, und schlaget inmediate pro contentatione das hauss in der vöstung vor, bittet selbes in executionem nehmen zu lassen.

Deliberatum: weillen judt das haus inmediate vorschlaget, hat selbe andere mitl vorzuschlagen oder in 8 tügen dahin die execution ergehen werde.

.....
Herr Berger referirt ratione der Tyrollerin und juden Hertzl wegen ihme juden á 2 fl. verkaufften 5 emer wein und ist durch beygebrachte testes probiret worden, dass ihme juden der emer ohne vass nicht höher, alls vor ersagte 2 fl. übergeben worden, vor welchen werth der jud auch jenen behalten will, des krancken juden cur betreffendt ist dem also, dass der Hertzl jenen ihr recomendiret und auf bemelte cur 36 kreitzer daran gegeben habe.

Deliberatum: wann judt eingestandten, das er 36 kreitzer daran gegeben, ist zu praesumiren, das er darauf accordirt habe, wirdt ihme also auferleget die Tyrolerin zu bezahlen oder selbe etwas vorschlagen soll.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735 – 6. — 77/a. – 78/a.

972.

1736. szeptember 20. Politzer Izsák zsidó metszőnek a budai bírói szék 20 forint 48 krajcár tartozást télt meg Lang sütőmester ellenében, melyet a kallózomalom haszonbéréből végrehajtani nem lehet, mert az idegen területen fekszik.

Sessio die 20. Septembris 1736.

Isac Politzer juden schächter bittet die von seinem an dem beckenmaister Lang zu praetendiren habenden 51 fl. 32 kreitzer stattgerichtlichen limitirte 20 fl. 48 kreitzer zu reformieren und ernennet pro fundo solutionis den walchmühl zinss, welchen jud Schlesinger ihme Lang debittiret.

Deliberatum: man findet ex actis nicht, dass man die stattgerichtliche moderirte unkösten reformiren könne, die execution belangend, weiln der fundus sub jurisdictione aliena, kan man nicht exequiren, ist also wass anderes vorzuschlagen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1736. — 323/b. — 324/a.

973.

1736. szeptember 24. A budai tanács Raab Ábrahám zsidónak megengedi a sörfőzőház pálinkáját kimérni abban az esetben, ha meg tud egyezni a sörfőzővel.

Sessio die 24. Septembris 1736.

Abraham Raab judt bringet vor, wie dass ihme von seiner excellenz herr comendanten alhier erlaubet worden alhier in der vöstung den brandtwein schanckh zu führen, er auch gesünnet wäre dem stattbrau-maister, mit welchen er sich schon unterredet, seinen brandwein ausszuschäncken, bittet solchemnach umb erlaubnus.

Deliberatum: man hat alhier noch einen juden protection gegeben, wann sich aber supplicant mit dem stattbreymaister verstehen kan, will man ihme solange leiden, als andere gedultet werden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1736. — 332/a.

974.

1736. november 22. Bürgl zsidó és Huszárné közötti perben ez utóbbi azzal védekezik, hogy mivel a ház az övé és nem az első férjéé volt, ezért azt végre-hajtás alá venni nem lehet, mire nézve a zsidó nyilatkozzék.

Sessio die 22. Novembris 1736.

Bürgl judt contra frau Huszarin in puncto liquid schuldtforderung bittet umb zahlungsauflaag und respective executions erkennung ratione residui judicialiter pro liquido confessi debiti den keller zins zu gerichtshandten erlegen zu lassen.

Deliberatum: fiat verbott auf den noch restirenden keller zins undt ist solcher dem juden zu erlegen.

Judt Birgl contra des Kremplischen haus und bittet umb executions erkennung auf erst bemeltes hauss, welches er pro fundo seiner schuldforderung vorschlaget.

Deliberatum: wirdt auf gegentheillige verbscheidung verweisen.

Huszerin, vormahlige Kremplin, contra juden Bürgl saget, obwohlen der jud das hauss pro fundo solutionis vorschlaget, müeste er aber wissen, dass selbes nicht von Krempl, sondern von ihr hergekomen, mithin da sie die schuldt nicht gemachet, auch von ihrigen nicht bezahlet werden kann, bittet derothalben sie von diser praetension zu absolviren.

Deliberatum: dem juden, was er hierauf noch einzugeben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735 - 6. — 81/a. — 82/a.

1736. november 28. Bürgl zsidót Huszárné asszony 3 napon belül fizesse ki, míg Schlesinger zsidó és Vencel pokróckészítő a vitás pokrócok miatt a legközelebbi bírósági tárgyaláson jelenjenek meg.

Sessio die 28. Novembris 1736.

Judt Bürgl contra frau Huszarin, ehemahlige Kremplin, bringet an, all dieweillen beklagte frau alle wieder sie verfaste klagschriften umb hierauf zu andtwortten, keine respectiret und die aussgefallene löbliche stattgerichtliche deliberata in ihren gesetzten zahlungs terminis niehemahlen zuhaltet, bittet solchemnach ihr beklagten frauen die communicirung und hierauf zu andwortten intra triduum sub poena contumaciae aufzulegen.

Deliberatum: fiat, wie begehret undt ist gegenwärtiges cum adjunctis der beklagten zu communiciren umb hierauf in drey tägen zu andtworthen, ansonsten per contumaciam gesprochen wirdt werden.

Judt Schlesinger contra den kozenmacher, nambens Wenzl, indeme selber vermög errichteten contract zwar 300 etlich stuckh kotzen verforttiget, selbige aber lauth ersagten contract die länge und braitte nicht gehabt, mithin auch nicht acceptiret worden, da aber er hierauf anticipato gelt empfangen, nunmehr aber nicht restituiren will, bittet beklagten die zuruckhgebung des gelts aufzuerlegen oder den personal arrest auf ihne zu verwilligen.

Deliberatum: beede partheyen aufzuerlegen, damit selbe sambt ihren documentis bey nechsten stadtgericht persöhnlich erscheinen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735 – 6. – 82/b. – 84/b.

1736. december 7. A budai városi bírói szék szigorúan meghagyja Huszárné asszonynak, hogy a legközelebbi bírósági tárgyalásra Bürgl zsidó ellen a feleletét adja be, azonban őrizkedjék minden személyeskedéstől, mert különben érezni fogja a törvény szigorát.

Sessio die 7. Decembris 1736.

Frau Huszarin contra juden Pürgl erstattet ihre verandworttung auf des ersagten judens eingereicht- und ihr communicirte klag, welche verandworttung aber die von dem juden praetendirende schuldt in nichts anders, alss verbal injurien und dehonestirung seines herr procuratoris bestehet und obbemelte schuldtforderung sine fundamento hujus regni articuln bemelten juden absprüchig machen will.

Deliberatum: wüderumb in paribus cum annexo instrumento mit der ernstlichen ermahnung zuruckh, es habe sich frau supplicantin deren ehrerireischen scabiosen worthen zu enthalten undt bey gerichtten ihre vorbringen cum respectu et reverentia fridsamb einzuwenden, damit

mann nicht ursach habe ihr die gesätzmässige straff zu dictiren. Wirdt selber also hiemit aufferleget, bey künfftigen stadtgericht, als den 12. hujus, ihre andtworth cum moderamine et debita submissione mit beyseith lassung sothanen injurien so gewis einzugeben, als mann sonsten sprechen wirdt, was rechtens ist.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735 – 6. — 85/a., b.

977.

1736. december 14. A budai városi bírói szék Huszárné asszonyt felszólítja, igazolja, hogy a házában milyen címen birtokolja, Bürgl Joachim zsidó pedig ezt a választ türelemmel várja meg.

Sessio die 14. Decembris 1736.

Frau Huszarin beandworttet mehrmahlen des juden Bürgl eingereichte letzte klag und saget, dass sie vorhin schon erwiesen, wie dass sie nichts Kremplisches besitze, mithin auch zu dieser zallung nicht angehalten werden kante, sondern villmehr die durch 14 jahr verursachte gericht's expensen von ihme juden bonificirter haben will, bittet auch jene ihme gerichtlich aufzulegen.

Deliberatum: wüderumb zuruckh undt weillen frau supplicantin gemäss angezogenen instrumento A. sich auf eine ausgemachte sach beruffet, als hat selbe formlich zu weisen, wan? vor wem? undt wie? ihre allatar zu gesprechen worden, folgsamb auch zu dociren, quo jure sie das haus besitze undt das nach denen ferien, ansonsten per contumaciam gesprochen wirdt werden.

Pürgl Joachim judt contra frau, ante Kremplin, modo Huszarin cum sibi in praescripto termino judicii super ejusdem instantiam non replicuerit, petit illam contumaciter convictam et aggravatam pronuciari.

Deliberatum: gegentheil ist auf ihr anbringen ehrnstlich ermahnet worden, damit selbe gleich nach denen ferien ihr allatarum authentice probire, ansonsten per contumaciam gesprochen wirdt werden, hat also supplicant sich bis dahin zu gedulden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1735 – 6. — 89/b. – 90/b.

978.

1737. január 7. A budai tanács Duglos Amandust, Huber Friggest és Bürgl Joachim zsidót, mint Kneller Kristóf hitelezőit, kérésükkel a városi bírósághoz utasítja, hogy a ház elárverésével a pénzükhöz hozzájuthassanak.

Sessio die 7-ten January 1737.

Amandus Duglos, dann Friederich Huber und Joachim Pürgl jud klaglen mehrmahlen ihren morosen debitorem, den Christoph Kneller in schuldsachen und weillen sie hypothecarii auf ersagten schuldners hauss

und kein anderer fundus solutionis vorhanden, bitten solchemnach das failletul plus offerenti anschlagen zu lassen.

Deliberatum: an das löblichen stattgericht, ob dise exposition bestehe.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1737. — 5/a., b.

979.

1737. január 16. Huszárné asszony bebizonyítja, hogy ő első férjének 1200 forint értékű hozományt hozott, melyet az elköltött és így nem érti, hogy Bürgl zsidó mi címen formál jogot a házhoz. A zsidó válaszoljon a beadványra.

Sessio die 16. January 1737.

Frau Huszarin erstattet mehrmahlen ihre verandtwortung auf des juden Bürgl eingereichte instanz und produciret ihre allatur lauth beygelegter attestation de dato 4. Decembris 1724., dass sie in silber und geschmuckht biss 1200 fl. den Krempl seeligen zuegebracht habe, welches aber ersagter Krempl ihr alles verkauffet habe, mithin sie nicht wuste, wie jud alle zeit an das hauss den anspruch machet und sie bezahlen solle.

Deliberatum: dem gegenheill umb was selber hierauf noch ferners einzuwenden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737–9. — 4/a., b.

980.

1737. január 26. Bürgl Joachim zsidó a budai tanács határozata szerint ismét a városi bírósághoz forduljon, hogy Kremplné, most Huszárné asszonytól a 90 forint 66 dénár tartozását megkaphassa.

Sessio die 26. January 1737.

Bürgl Joachim jud contra frauen Kremplin nunc Hussarin in puncto schuldiger 90 fl. 66 den. und weillen er bey löblichen stattgericht zu keiner justicz gelangen kan, appelliret ad magistratum mit beylaag nr. 1., 2., 3., 4. et 5. und bittet in die schon resolvirte contumaciam zu sprechen, erbiettet sich auch contra judicem inferiorem juramentum perhorrescentiae abzuschwören und reserviret sich ratione interesse et expensarum.

Deliberatum: sovill aus beyligenden actis erscheinet, können die numilirte petita in medio processus cursu nicht statt haben, gehet also dises nochmahlen an das löblichen stattgericht umb den rechtlichen final ausspruch zu acceleriren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1737. — 30/b.

981.

1737. január 30. Herzl zsidó és Janson között egy bizottság végezze el az elszámolást.

Sessio die 30. January 1737.

Herr Krines undt herr Eker wirdten zwischen dem Janson undt juden Hertzl die commission vorzunehmen, den computum zu verfiertigen undt darüber zu referiren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. — 4/b.

982.

1737. február 1. Liebherr Katalin kikeresztelkedett zsidónő gyermekének a szegényház gondnoka iskolapénz címén heti 3 krajcárt fizessen ki.

Sessio die 1. February 1737.

Einer armen convertitin Catharinae Liebherrin ihren kind hat herr spitalverwalter wochentlich 3 kreitzer schuelgeld abzureichen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1737. — 39/b.

983.

1737. február 13. Polák zsidó Richter Márton puskaművestől 8 napon belül váltsa ki zálogát, mert máskülönb en az becsü alá kerül és eladható lesz.

Sessio die 13. February 1737.

Martin Richter kayserlicher pixenmaister corperall contra Pollackh juden wegen gegen versatz vorgestreckten 50 fl. auf 2 monath, da aber schon 26 monath verstrichen und er jud solchen versatz nicht ausgelöset, bittet daher ihme die auslösung aufzulegen.

Deliberatum: dem juden mit der auflaage, damit selber sub termino 8 tägen den versatz auslese, ansonsten selber gerichtlich geschetzet und dessen inhabern frey zu verkauffen erlaubet wird werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. — 9/a., b.

984.

1737. február 27. Polák Simon zsidót ismét és utoljára figyelmezteti a budai városi bírói szék, hogy Richter Mátyás puskaművestől zálogát váltsa ki.

Sessio den 27. February 1737.

Richter Martin kayserlicher pixenmeister corporal contra Simon Polackh juden bittet den bey ihnen befindlichen versaz von gedachten juden gerichtlich zu schätzen und plus offerenti verkauffen zu lassen.

Deliberatum: dem beclagten ex superabundanti zu erinneren, er habe also gewiss das pfandt zu lösen, als auff einkommen bey erstern stattgericht in die schätz- und verkauffung gewilliget werden wirdet.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. – 19/a., b.

985.

1737. március 13. Lang Eleonóra sülőmesterné kérvényét, hogy Politzer Izsák keresete alól mentsék fel, a budai városi bírói szék a tanácshoz teszi át, míg Richter Márton puskaműves Polák Simon zsidó zálogát adja át a bíróságnak, hogy azt megbecsülni lehessen.

Sessio die 13. Marty 1737.

Eleonora Langin burgerliche beckhenmeisterin contra Isac Politzer juden remonstriret, das sie ihme juden nichts mehr schuldig seye, also bittet umb die absolution.

Deliberatum: das duplicat wird sambt dem instanz ad amplissimum magistratum verweisen, als von wannen in dieser sache der endtspruch und execution abhanget.

.....

Herr Martin Richter kayserlicher pixenmeister corperall contra Simon Polackh juden wegen gegen versatz vorgestreckhten 50 fl., er jud aber solchen versatz nicht ausgelesen will, bittet solchen versatz judicialiter aestimari facere.

Deliberatum: fiat, wie begehret, zu dem ende herr kläger das eingeklagte pfandt zu gerichtshanden liefern wirdt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. – 20/a. – 21/b.

986.

1737. április 30. A pesti tanács napidij címén 16 forintot utal ki azoknak a tanácsosainak, akik egy lopással vádolt zsidó kihallgatásánál jelen voltak.

Sessio den 30-ten April 1737.

Ist resolvirt, dieienige rathsmitglieder, welche mit dem herrn stadtrichter causam criminalem eines in puncto furti inhafftirten judens revirdt, als für eine extra bemühung, die diurna, undzwar session a 1 fl. aus der stadtcammerey bezahlen zu lassen, nemblich:

dem herrn Sautermeister für drey sessiones,

dem herrn Wuda drey sessiones,

dem herrn Kastberger zwey sessiones,

dem herrn Bobics drey sessiones,

dem herrn Mittermayr zwey sessiones,
dem herrn Szalay drey sessiones,
in summa also 16 fl.

Item seyndt dem herrn Wuda und herrn Kastberger für eine exmission
nach Ofen iedem das diurnum passirt mit 1 fl. 30 kreitzer.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1737 – 1741. – 124.

987.

*1737. május 17. A pesti tanács Scopek tanácsosának is utólag 3 forint
napidíjat utal ki, mint aki szintén jelen volt a lopással vádolt zsidó kihall-
gatásánál.*

Sessio den 17-ten May 1737.

Demnach lauth prothocoll de dato 30-ten April wegen gehabter
extra bemühung in causa criminali des arestirten judens denen dabey
gewesenen herrn des raths ihre diurna resolvirt worden und weillen auch
herr Scopek in sothaner inquisition sich gebrauchen hat lassen, alsz wolte
herr stadtcammerer ihme gleich denen andern herrn die 3 fl. aussfolgen
lassen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1737 – 1741. – 135.

988.

*1737. május 22. Bürgl Joachim zsidónak Kremplné elleni perében a városi
jegyző adjon véleményt, hogy utána ítélet következhessék.*

Sessio die 22. May 1737.

Jud Joachim Pürgl contra frau Kremplin definitivam petit in hac
longo tempore durante causa sententiam.

Deliberatum: domino notario assignanda, qui ex actis processualibus
ex non adursione ipsius A. dudum inassumptis haerentibus judicium
scripto ad acta introporrigenda informabit, quo facto, quae juris et
justitiae fuerint, in ordine subsequenter.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. – 42/a.

989.

*1737. június 5. Hoffman Anna Borbálának Heylla zsidónő a legközelebbi
bírószági tárgyaláson vagy fizesse meg az 50 forint tartozását vagy mondja el a
kifogását.*

Sessio die 5. Juny 1737.

Hoffmannin Anna Barbara contra jüdin Heylla in puncto schuld-
forderung 50 fl. capital bittet der beklagten sub breviori termino die
zahlungsleistung gemessen aufzulegen.

Deliberatum: beklagter in abschrift zuzustellen, damit selbe bey nächsten stattgericht sich hierüber verandwortte oder wo die schuld richtig, zahle, ansonst executive verfahren werden müeste.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. – 44/a.

990.

1737. június 14. A budai tanács egyik tanácsosát, Seylert jelöli ki abból a célból, hogy Jakab Izsák zsidónak, aki a keresztény hitre kíván áttérni, keresztapja legyen, egyben gondoskodik a felmerült költségek kifizetéséről.

Sessio die 14. Juny 1737.

Jacob Isaac, ein gebohrner jud, stellet vor, dass er von dem heiligen Geist erleuchtet sich zur christ-catholischen kirchen gesellen, disen allein seeligmachenden glauben annehmen und den jüdischen irrthumb verlassen wolle, wie er sich dan hierin schon gänzlich informiret zu seyn erachtet und ihme sonst nichts, alss die heilige tauff abgehe. Weillen aber dise ohne taufbathen nicht geschehen kan, bittet hierzu einen vom loblichen magistrat verordnen.

Deliberatum: man will das geistliche wercke erweisen und hat das cameramt das nöthige beyzuschaffen und wird sich herr Seyller belieben lassen den cathecumenum zur heiligen tauff zu führen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1737. – 207/a., b.

991.

1737. június 19. Kailla zsidónő szerint Cutica kereskedő javára tőle többet hajtottak végre, mint kellett volna, miért a többet visszafizetését kéri, mire nézve Cutica nyilatkozzék.

Sessio die 19. Juny 1737.

Kailla jüdin contra herrn Cutica handlssmann alhier bringet an, dass ihr durch die vogenommen- stattgerichtlichen execution in mobilibus mehr angenohmben worden, alss sie herrn Valetti et Cutica schuldig ware, bittet daher, weillen sie von ersagten herrn Cutica mehrentheils lauther povel waaren, welche noch von herrn Ritz übernommen worden, empfangen habe, ihr den überrest des betrags heraus zu bezallen.

Deliberatum: herrn Valetti et Coutica zu communiciren, ob selbe noch etwas hierauf einzuwenden haben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. – 46/b. – 47/a.

1737. június 26. Teibler János Pál kérésére a budai városi bírói szék Bürgl Joachim zsidónak a Strell-ház árából való követelésére tilalmat mond ki.

Sessio die 26. Juny 1737.

Herr Johann Paul Teibler contra juden Joachim Pürgl bringet vor, wie ihme derselbe vermög in handten habenden zweyen wechsslbrieffen annoch schulde und weillen ersagter judt an den Strellischen hauss verkauff-schilling zu fordern hat, bittet ihme ehender nichts erfolgen zu lassen, biss er mit ihme richtigkeit gepflogen.

Deliberatum: bey so beschaffener sachen fiat der verboth, doch mit vorwissen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. – 55/a.

1737. július 12. Dragotin rác asszony a legközelebbi Márton napig összesen 119 forint 35 krajcárt kitevő tartozását Schlesinger zsidónak, illetve e zsidó hitelezőinek ígéri megfizetni.

Sessio die 12. July 1737.

Wegen der Dragottin Raizin an dem juden Schlässinger ad 37 fl. capital undt 10 monathlichen interesse ad 2 fl. 13 kreitzer, in summa 39 fl. 13 kreitzer versätz und, ut acta geben, gerichtlich ad 87 fl. 30 kreitzer geschätztes pfandt, item an die herren Valetti et Cutica, ut conto in actis schuldiger 80 fl. 22 kreitzer.

Deliberatum: da die schuldnerin beede posten vor gericht einbekännet, haben die herrn Valletti et Cutika, alss glaubiger sich resolviret, dass dem juden Jacob Schlessinger versetzte pfandt auss und solcher gestalt an sich zu loesen, umb obigen werth der dahin schuldiger 39 fl. 13 kreitzer, auch mit ihrer schuldt ad 80 fl. 22 kreitzer der schuldnerin biss nächst zukünftigen Martini fest zuzuwarthen, dass sodann die schuldnerin zugleich das pfandt ausslöse oder plus offerenti verkauffe und die völlige schuldt mit 119 fl. 35 kreitzer zu bezahlen schuldig und gehalten seyn solle. Dabey es partibus sic consentientibus sein verbleiben hat.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. – 63/b. – 64/a.

1737. augusztus 14. Löbl Kayla zsidónő adósságának hátralévő részét Valetti és Cutica cégnek 8 napon belül adja meg.

Sessio die 14. Augusti 1737.

Herr Waletti undt Cutica contra jüdin Kayllam Löblin suchen an, ihr jüdin den rest zu bezahlen aufzulegen, indeme ihr kläger gemachte

berechnung ganz clar und sie jüdin nur lauter lähre einwendungen und aufschube machet.

Deliberatum: an die jüdin mit der ermahnung, das selbe sub 8 tägen den rest zu bezahlen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. — 77/b.

995.

1737. augusztus 21. Bürgl Joachim zsidó iratokkal bizonyítja, hogy ő nem tartozik Teibler vörösvári postamesternek, miért a bírói zárlat feloldását kéri, mire nézve az ellenfele nyilatkozzék.

Sessio die 21. Augusti 1737.

Judt Joachim Bürgl bringet bey, das er vernommen hätte, wie das herr Taibler Veresvarer postmeister einen verbott auf das ihme zu exequiren sollende Krellerische haus wegen gewissen schulden den.geschlagen, so producirt er aber lit. A., B., C. et D., mit welchen er erweist, das er herm Taibler nichts schulde, dahero auch umb absolvirung des verbotts anlangete.

Deliberatum: dem herrn gegner, ob selbe noch etwas hierauf einzuwenden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. — 81/a., b.

996.

1737. augusztus 23. A kikeresztelkedett zsidó felruházására felmerült 23 forint 33 krajcár kiadást a budai kamarahivatal folyósítsa.

Sessio die 23. Augusti 1737.

Die wegen gedauften juden aufklaidung ergangene unkösten hat das camerambt, da alles accordirt, mit 23 fl. 33 kreitzer zu bezahlen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1737. — 280/b.

997.

1737. szeptember 20. Politzer Izsák zsidó metsző a budai tanács védelmét kéri a vele ellenséges indulatú zsidósággal szemben, mire nézve a zsidóbíró tegyen jelentést.

Sessio die 20. Septembris 1737.

Isacc Polizer judenschächter beschwäret sich wieder die ganze judenschafft alhier, welche ihme aufsätzig worden und der gestalten verfolget, dass er mit weib undt kindt von hier weeggehen solte, auch nicht allein dieses, sondern er solte bey 150 fl. straff verfahren seyn, wann

er nicht diesen nachkommen wolte, bittet biss zu forthführung seines process umb magistratualischen schutz.

Deliberatum: dem judenrichter umb fördersamben bericht zuezustellen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1737. — 338/b. — 339/a.

998.

1737. november 20. Bürgl Joachim zsidó kérésére a budai tanács Löffler kapitányt és nejét a most következő dec. 9-re színe elé idézi.

Sessio die 20. Novembris 1737.

Bürgl Joachim jud intuitu certae praetensionis a domino Löfflern et ejusdem conthorali cum jam longo litis processu contra ejus moto causam non obtinisset, petit praedictis certum juridicum terminum praefigi facere.

Deliberatum: umb den process zu reassumirn wirdt den, respective Weissenbohrnischen herr und frauen erben den 9. des zukünfftigen monaths Decembris jetz lauffenden jahrs praefigiret.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1737. — 421/b.

999.

1737. november 23. József Jakab és József Sámuel péceli zsidók Ozelbergerné pesti szitamesternétől a neki eladott pálinka árát kéri, aki ebben az ügyben nyilatkozzék.

Sessio den 23-ten Novembris 1737.

Jacob Joseph und Samuel Joseph, beede gebrüeder und bestandt juden von Petzl, bitten der allhiesige sibermeisterin Ozelbergerin wegen erkaufften brandtwein die bezahlung auffzulegen.

Der sibermeisterin Ozelbergerin umb die contentirung zuzustellen.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1737 – 1741. — 202 – 3.

1000.

1737. december 19. A budai városi bírói szék ítélete szerint Vogelné zsidónő a bíróságnak már lefizetett 12 forint mellett Prändl János György kölélverőnek a 10 garason kívül még adjon egy forint 39 krajcárt és ezzel viszályuk elintéztét nyert.

Sessio die 19. Decembris 1737.

Hanss Georg Prändl bürgerlicher saillermaister contra die jüdin Vögelin puncto ihr anfänglich zum verkauff übergebenen, hernach in natura, da res noch integrar vndt vnverkaufft ware, praetensive zuruckh

verlangt, aber wider seinen willen umb 12 fl. verkaufften silbern ring mit diamantl, der ad 40 fl. solle geschätzt gewesen seyn, in persöhnlichen vorstandte bittet ihme das superplus ad 40 fl. zuzusprechen.

Determinatum: da aus pro et contra verhandleter nothdurfft erfunden worden, das kläger hierinfahls post festa agiere, auch selbst nit in abredt ist, das eingeklagter ring der beklagten anfänglich nicht höher dan ad 12 fl. zu verkauffen überantwortet vndt das er nicht höher verhandlet oder verkaufft worden, sich beklagte zu einem körperlichen aydt vor stattgericht anerbotten vndt sie solchen nicht mehr herschaffen kan, alss ist die sache finaliter dahin verglichen, das über die schon vorlängst von der beklagten zu gerichtshanden erlegte vndt fügthe von klägern übernommene 12 fl. die beklagte klägern die gehabte gerichtsvkosten über abrechnung 10 groschen annoch mit 1 fl. 39 kreutzer zu vergütten schuldig seye, weillen sie den wider zuruck geforderten ring nit gleich wider haimbgestellet vndt also zur klage vrsache gegeben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. — 123/b. – 124/a.

1001.

1738. január 10. A császári kamara védelme alatt álló zsidók gróf Erdödy kir. biztosnak többféle kérelmüket terjesztik elő, mellyel szemben a budai tanács hasonlóképpen az elnyert kiváltságaikra hivatkozik.

Sessio die 10. January 1738.

N. N. samentlicher kayserlich cameral schutzjuden bey seiner hochgräfflichen excellenz allhier gewesten kayserlichen und königlichen commissario ab Erdödy eingereichter instanz ist anhero pro deliberatione übergeben worden, krafft welcher sie juden anbegehren 1-mo dass sie in ihren handl und wandl imperturbate verbleiben sollen, 2-do dass sie häuser und gewölber bestehen können, dan 3-tio das künftighin der rath sie ohne vorwissen ihrer hohen schutz instanz mit einen arrest belegen dürffe.

Deliberatum: lauth kayserlichen undt königlichen allergnädigsten privilegien stehet der stadt frey die juden zu gedulden oder abzuschaffen, daher das weuthere zu erwarthen seyn wirdt.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1738. — 19/a., b.

1002.

1738. január 17. A budai tanács a kalapos-céh panaszára többek között a zsidók és a rácok illetéktelen versenyével szemben védelmet ígér.

Sessio die 17. January 1738.

Burgerliche huttmacher beschwären sich wider die hier und von Pest einschleichende pfuscher, das hiesigen handelsstand und auch juden, als durch welche sie mit verkauffung deren huetmacher waaren sehr

beeinträchtigt werden, dahero bitten sie sich bey ihren kayserlichen und königlichen privilegien zu schützen.

Deliberatum: primo seyndt die pfutscher mit alten undt neuen arbeits hütten, ad 2-dum ist der handlungs standt eben privilegiert mit den hütten undt geschnit war zu handeln, wan dahero die hiet umb ein billigen preiss gemacht werden, wirdt der handlungs-standt nicht entgegen seyn selber abzulas(s)en undt dem gewin dem burger ginnen. Ad 3-tium seyndt, wie puncto 1-o die juden undt Ratzen anzuthethen, was aber 4-to Pest anbelangendt, stehet solches abzuthun auser der stadt jurisdiction.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1738. — 35/b. — 36/a.

1003.

1738. január 17. A budai tanács a szabó-céh panaszát meghallgatva ellenükben károsan működő zsidók kitiltását helyezi kiltásba.

Sessio die 17. January 1738.

Burgerliche scheidermeister beschwären sich wider die so vielfältig eingeschlichene und befandliche pfuscher, wie auch juden, durch welche sie dermassen beeinträchtigt werden, dass sie kaum mehr leben können, bitten dahero dises einzustellen und sie bey ihren kayserlichen und königlichen privilegien zu manuteniren.

Deliberatum: künfftighin werden trachten die supplicantes bey ihren privilegien zu schützen undt wan die pfuscher undt juden angeteuthet werden, so folget auch die abschaffung.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1738. — 39/b. — 40/a.

1004.

1738. január 27. A budai tanács felszólítja a városi bíróságot, gondoskodjék arról, hogy Bürgl zsidónak a Krempl és a Krehl-féle adósságok kifizetése megtörténjék.

Sessio die 27. January 1738.

Judt Bürgl bringet bey, wie dass er wegen Kremplischer und Krehlischer schuldforderung soviele jahr durch vorigen rath und stattgericht aufgezogen worden, bittet demnach die sach vorzunehmen und finaliter zu decidiren.

Deliberatum: wirdt an das löblichen stadtgericht verwisen, allwo die sach schon anhangig.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1738. — 53/b.

1738. március 4. Bachrach Dávid Béer zsidó meqverése miatt Hochberg nyilatkozzék, míg Schlesinger Sámuel zsidó érje be Wolf Ferenc Ignác feleletével.

Sessio die 4. Marty 1738.

Jud David Béer Bachrach puncto empfangenen schläg contra herrn Hochberg.

Deliberatum: an herrn beklagten, wass er hierwider einzureden.

.....

Jud Samuel Schlessinger contra Frantz Ignatium Wolff.

Deliberatum: ist auf das gegenthail lezthin gewordene ver-schaidt bis was neües einkomet, hiemit verweisen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. — 22/a. – 26/b.

1738. március 8. Schlesinger Sámuel zsidó beleegyezését adja ahhoz, hogy Wolf Ferenc Ignác 30 forint tartozását Mihály napra megfizesse.

Sessio die 8. Marty 1738.

Judt Samuel Schlessinger puncto debiti 30 fl. contra herrn Ignatium Wolff consentiret in den angesuchten termin bis nechstkünfftigen Michaelis 1738.

Deliberatum: ist also prothocolliert, wie begehrt beeden thailen zu ihrer sicherheit vndt vorhalt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. — 27/b.

1738. április 22. Bürgl Joachim zsidó és Löfflerné asszony között folyó per befejezésére a budai tanács 15 napos határidőt tűz ki.

Sessio die 22. Aprilis 1738.

Judt Bürgl Joachim intuitu finalisationis termini et processus contra dominam Löfflerianam natam Weissenbohrn.

Deliberatum: dem gegentheill undt weillen der vorige terminus undt tagsatzung verstreichen, wirdt auf den neüe quindena praefigiret, damit beede partheyen dem process schliessen undt bey rath eingeben, dan gesprochen kan werden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1738. — 137/a., b.

1738. június 2. Bürgl zsidó és Löffler kapitány közti per iratait a budai városi kancellária terjessze a tanács elé.

Sessio die 2. Juny 1738.

Bürgl judt bittet seinen wider herr von Löfflern errichteten und von löblichen stattgericht ad amplissimum magistratum provoceriten process grossgünstig zu revidiren und finaliter hierüber zu sprechen.

Deliberatum: die canzley hat den processum aufzusuchen undt dem rath zu exhibiren.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1738. — 181/a., b.

1738. június 26. A budai városbíró jegyzője jelentést tesz Bürgl Sámuel zsidónak a Krempl örökösök elleni peréről, mit a bíróság jóváhagy és erről a zsidó másolatot kaphat.

Sessio die 26. Juny 1738.

Herr stattrichters notarius referieret schriftlich über den contra Kremplische erben actoree von juden Joachim Pürgl abgeführten process.

Deliberatum: die relation wirdt ratificiert vndt hat die canzley dem juden Pürgl auf anmelden zur seiner weitem nothdurffts verhandlung paria zu erthailen, das original aber mit denen actis anwider mit dem prothocoll zum stattgericht herabzugeben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737–9. — 53/a., b.

1738. július 5. Bürgl Joachim zsidó ellen Huszárné asszony az utolsó feleletét az aratási szünetidő után aug. 23-ra a bíróságnak terjessze elő, hogy elkerülje a végrehajtást.

Sessio die 5. July 1738.

Militarischer schuczjud Joachim Pürgl contra ehemalige frau Kremplin, nun vereheligte Huszarin, in processu auszugali.

Deliberatum: der frauen beklägtin gerichtlich zustellen, welche dem 23. nechstkommenden monaths Augusti anni currentis, utpote post ferias messales, also gewiss ihre lezhin bey stattgericht eingereichte verantwortung mit dem darinen angeführten document ihre allatare betreffendt zufolg indorsierten beschaidte de dato 16. Jener 1737. in paribus zu communicieren hat, damit in sachen geschlossen könne vnd

die process wider alle rechte vnd gerichtts ordnung nicht vnsterblich werden, alss im widrigen auf einkommen eo ipso ex non defendit gesprochen vndt exequiret werden müste.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. – 56/a., b.

1011.

1738. augusztus 6. Bécs, III. Károly rendelete, amely részletes utasításokat tartalmaz az Erdélyben és Délmagyarországon dülő pestisjárvány további terjedésének megakadályozására és többek közt egyes mozgékony népelemek, így a zsidók szabad közlekedésének korlátozását is előírja.

Carolus VI. Dei gratia electus Romanorum Imperator, semper augustus, ac Germaniae, Hispaniarum, Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae, Sclavoniaeque etc. Rex; Archidux Austriae, Dux Burgundiae, Brabantiae, Styriae, Carinthiae, Carnioliae; Marchio Moraviae; Comes Habsburgi, Tyrolis et Goritiae etc. Fidelibus nostris universis et singulis reverendis, honorabilibus, spectabilibus et magnificis, magnificis item, egregiis et nobilibus; nec non prudentibus ac circumspectis supremis et vicecomitibus, iudicibus nobilium, et juratis assessoribus; totis denique universitatibus praelatorum, baronum, magnatum et nobilium, quorumvis praefatorum regnorum nostrorum Hungariae, Croatiae, ac Sclavoniae comitatum; praeterea liberarum, regiarumque civitatum nostrarum, ac aliorum quorumvis privilegiatorum oppidorum, et locorum, prout et possessionum, ac villarum iudicibus, magistris civium, senatoribus, rectoribus, et communitatibus; nec non quorumcunque passuum, portuum, et transituum commissariis, custodibus, inspectoribus et vigilibus; cunctis denique aliis cuiuscunque status, gradus, conditionis et praeminentiae subditis nostris in praefatis regnis nostris degentibus, et commorantibus praesentes nostras visuris, lecturis, aut legi auditoris salutem et gratiam. Probe recordabimini quidnam tenore complurium benignorum mandatorum nostrorum a tempore, quo pestifera lues in Transylvaniam, inde vero in Temesiensem Districtum, et ex hinc Neo-Aradinum, Szegedinum, et ad quaedam Bacsienis quoque, ac Békesiensis Comitatum loca penetravit, ad regium nostrum in Hungaria Locumtenentiale Consilium expeditorum, abinde vero vobis quoque intimatorum, quibus nimirum modis, et mediis dicta lues sisti, et ne ulterius serpat, praecaveri, passusque praeccludi, itinerantes et commeantes salví passus literis muniri, stricteque examinari, et non nisi ex salubri loco moventibus, taliaque pertranseuntibus, ad alia sana loca accessus permitti, ex locis autem de infectione suspectis venientes, ab subeundam in uno, vel alio designatorum eatenus locorum rigorosam contumaciam adstringi, ut vero haec cuncta rite, accurateque observari queant, in Danubio quidem omnes traiectus a Buda incipiendo Petro-Varadinum usque, in Tybisco dein a Tokajino relictis non nisi in Cseghe, Szolnokiense, item Szentesiense, ac prope Szegedinum habito traiectibus, quorum prior medio comitatensium hominum, posteriores vero tres regulato milite

custodirentur, relictis cunctis traiectus usque ad Tybisci in Danubium influxionem tolli, et abrogari debeant, clementer, et serio demandaverimus: Et quia ejusmodi contagiosam luem nihil adhuc remisisse constat, imo ejusdem ulterior (quam Deus clementissime avertere dignetur) extensio prudenter metui posset. Hinc communi omnium subditorum nostrorum salutis, et conservationi benigne prospectum iri cupientes, ad praecavendam, quae ex vicinia in viciniam sensim et contagiose subrepere, et in commune exitium degenerare posset, pestiferam luem, praeter spiritualia ad placandam iram divinam directa, temporanea etiam media adhibenda, ulterius quoque decrevimus, et benigne resolvimus: Ut nimirum

PRIMO. In antelato Regno nostro Hungariae versus Transylvaniam, et Temesiensem Districtum, Aradinum item, et Szegedinum, nec non Bacsiensem, et Bekesiensem Comitatus, a vicinis Regni Hungariae comitatibus ad certam distantiam designatis, et positis vigiliis, de tempore in tempus permutandis, medio earundem serio et districtim praecaveatur, anteventaturque, ne quis contagionis malo infectorum, inde in ultiores Regni comitatus, aut districtus pergere possit, ejusmodi autem malo non infecti, ac idcirco fidedignis passualibus literis provisi, inde non minus quam et ab ipso exercitu nostro ex altera Danubii parte venientes, militares quoque officiales cujuscunque characteris et qualibus quocunque passualibus literis provisi existant, at subeundam in oppido Kecskemeth, aut Szolnokini, ubi nimirum propinquius iisdem erit (respectu illorum, qui ex Temesiensi Districtu, et Transylvania veniunt, hoc insuper observato, ut majoris securitatis causa contumaciam, illi quidem in Csanad, hi vero in comitatu Krasznensi, locoque Somlyó vocato subeant, priusquam Szolnokini, aut Kecskeméthini ad expleandam talismodi contumaciam admittantur) vel vero dum quis ex Bacsienfi comitatu ad hanc Danubii partem transire opus habet, Petro Varadini quadraginta duarum dierum contumaciam dirigantur, et adstringantur, ac nonnisi ea expleta, inibique expurgatis, vel sufficienter saltem ventilatis rebus penes ipsos habitis, cum dandis iisdem de expleta ibidem contumacia testimonialibus, et inferius descriptis passualibus literis, inde ad alia sana Hungariae loca, et per haec ulterius pergere, ac proficisci admittantur. Rascianis autem, Armenis, Valachis, Mendicis, et Judaeis ex locis contagiosa lue infectis, vel etiam suspectis, aliorum admisso, prouti et mercium, ac rerum contagionis malum facile attrahentium, uti est pannus, gausape, lana, linea suppellex, plumae, lectisternia, stupa, et pelles inde advectio, etiam ad locum contumaciae simpliciter sit vetita; praeterea

SECUNDO, alias etiam intra memoratum Regnum nostrum Hungariae sine fide dignis salvi passus literis, in liberis quidem ac regis civitatibus nostris ab earundem magistratibus, pro his, qui inibi fixum habent domicilium, pro aliis vero extra nempe praefatas civitates degentibus a processualibus iudicibus nobilium, et juratis assessoribus expeditis, (quod videlicet ex loco ab omni pestifera lue immuni proficiscatur) ad majorem aliquam distantiam tam ex hac, quam et altera Danubii parte, nullum transire permittatur; cujusmodi literae, si itinerantes per fortalitia nostra

transire debent, eorundem commendantibus, alias vero locorum, per quae transitur magistratui exhibere facere eris necesse, quas si nihil suspitionis circa illas, vel etiam personas, aut res inibi denotatas, et descriptas occurrat, ipsi commendantes, et respective magistratus subscriptione sua corroborabunt. Caeteroquin autem sine ejusmodi literis nullus ullibi locorum ad majorem aliquam (uti praemittitur) distantiam transire permittetur, et ad hanc dispositionem accurate observandam, debiteque exequendam praefati fortalitiorem commendantes, comitatuum, civitatum, et locorum magistratus, nec non terrestres domini peculiariter erunt intenti, debitamque, et congruam praebebunt assistentiam.

TERTIO. In locis autem actualiter pestifera lue laborantibus, ac infectis, vel exposit (quod Divina Bonitas misericorditer avertat) fors inficiendis, infirmi, seu infecti a non infectis mox separari, illorumque quoad spiritualia non minus, quam et temporalia debita cura geri debet; ex ejusmodi etiam infectis, vel saltem suspectis locis nemo Christianorum, Armenorum, Rascianorum, aut Judaeorum, nec praetextu quaestus, nec aliorum negotiorum causa, imo nec alii per similia loca clam, vel palam ad loca salubria sub poena gravissima, amittendae nempe etiam secundum rei circumstantias vitae, amissionisque rerum penes se habitarem proficisci audebunt: prout et sub pari poena, ex ejusmodi infectis, et suspectis, adeoque bannitis locis nullas omnino merces transportare, et adducere licitum erit; temerarii siquidem transgressores hujus, quaestor aequae, ac constituens, vel emptor, pro rerum circumstantia pari poenae, vitae nimirum et rerum amissionis, obnoxios semet efficient. Unde annuales publicas nundinas, et fora quoque pecuaria in praenominatis non minus, quam et eidem advicinantibus comitatibus, districtibus, civitatibusque ac locis, praesertim quo Rasciani, Armeni et Judaei venire solent, pro hic et nunc ac usque ad ulteriorem eatenus subsequendam benignam resolutionem nostram servari prohibuimus et suspendimus.

QUARTO. Et quia in defluxu quidem Danubii a Buda incipiendo usque Petro-Varadinum, in Tybisco autem a Tokajino incipiendo usque ad ejus in Danubium influxionem praeter Csegheiensem, Szolnokiensem, Szentesiensem, et prope Szegedinum habitos trajectus, in statu quo, adhibitis nempe custodia, et vigilibus relinquendos, reliquos trajectus omnes tolli, et abrogari jusserimus, comitatus Regni Hungariae in defluxu memoratorum fluminum et una et altera parte siti, non solum trajectus commemoratos realiter et effective tolli, et abrogari facient, sed et omni sedulitate ipsi quoque curabunt, ne extra trajectus pro publicis ulterius etiam relictos, et majoris inibi habendae securitatis causa sufficientibus vigiliis custoditos, particularium navibus quaepiam hominum per recensita flumina transpositiones fieri admittantur.

QUINTO. Supra autem Budam in Danubio, et supra Tokajinum in Tybisco habiti trajectus custodiri pariter debent, et per illos etiam alii transvehi non admitti, quam qui fide dignis passualibus literis se se legitimaverint, quod ex loco sano veniant, et per mera talia transiverint. Peculiariter autem attendent Maramarossiensis, Szatmariensis, et alii Transylvaniae vicini comitatus, ne ex modo fata provincia in Hungariam

venire quis possit, quam expleta in praenominato Krasznenſi comitatu, inſubique designato eum in finem loco, contumacia.

SEXTO. Pecora demum, quae ex partibus contagiosa lue infectis, vel saltem suspectis appelluntur, ad Szolnokinum per ipsum fluvium Tybiscum una et altera vice pelli, et sic demum remanentibus ex altera Tybisci ripa hominibus illa depellentibus, ex hac Tybisci ripa retineri, et alio depelli debebunt.

SEPTIMO. Pro his porro, qui ab exercitu nostro per Belgradum ex hac Danubii ripa ascendere opus habent, constitutum est, ut tales sive militares personae, vel alterius etiam conditionis existant, si non ad Belgradum, saltem ad Szalankament contumaciam expleant, et sic demum acceptis inde testimonialibus, passialibusque literis, iisdem praeprimis quidem Petro-Varadini, dein vero etiam Eszekini, de expleta contumacia quoad personas suas, et res secum habitas fidem faciant, taliterque ulterius proficisci possint et dimitti etiam debeant.

OCTAVO. Siquidem provincia nostra Inferioris Austriae in his calamitosis rerum circumstantiis sui pariter curam gerens, sibi admitti petiisset, ut his, qui ex Hungaria in Austriam ex hac Danubii parte ascendere volunt, et praedeclaratas, moxque deducendas fide dignas literas de salubri loco, quodve mera talia pertransiverint, attestatorias praevioque modo subscriptas habent, introitus in Austriam solummodo pateat per Hamburgum, Pröllenkirchen, Pruck, Männerstorff, Wampersdorff, Ebenfurth, Neostadium, et Kirchslag: Trans Danubium vero ad Moravam per Hoff, Marhegg, Dürnkruith, Dressing, Hogenau, et Anger, nosque ejusmodi petitioni elementer annuissemus, ita tamen, ne Rascianis, Valachis, Armenis, mendicis, et Judaeis taliter in Austriam venire liceat, aut infectioni obnoxia merces, uti sunt pannus, lana, linea supellex, plumae, gausape, stupa, pellicae res, domus mobilia, et signanter lectisternia invehii permittantur: caeteros autem passus seu antehac communes, seu privatos, omni meliori modo praecludendos, et pontes disjiciendos, nullumque alium ex Hungaria passum, praeter praedeclaratos (ad quorum singulum subalternus iam esset constitutus commissarius) in Austriam admittendum, et in terrorem apertos passus declinare volentium, septa et patibula erigenda ordinassemus. Hinc idipsum vobis quoque pro Vestra notitia, et illorum, qui ex Hungaria in Austriam sive cum victualibus, vel aliorum negotiorum gerendorum perficiendorumque causa venire opus habent directione, et accipiendis secum praevio modo requisitis passualibus literis, talibusque in locis, per quae transiverint, aut ubi morati fuerint, subscribi curandis, in antelatis vero passibus constitutis subalternis commissariis debite exhibendis, per praesentes clementer significandum esse duximus. Forma autem literarum passualium tam intra Hungariam proficiscentibus, quam et in Austriam venire cupientibus extrandandarum est sequens. Quod nempe earundem passualium exhibitor N. N. oriundus quale officium gerens, aut professionem exercens, proprios capillos, vel alius capillitium, cujus coloris habens, staturae vestitus facie pedes eques, vel curru, et quali, quotve equis, cujus ii coloris praejuncto vectus, cum quot, et qualibus hominibus ex loco mansionis suae, sano, et

ab omni contagiosa lue immuni, per ad locum vocatum pergat. Quod si nihilominus quis non ex loco fixae mansionis suae, sed aliunde vel etiam ex loco contumaciae veniret, id pariter, et signanter ubi, quanto tempore contumaciam subiverit, vel alias moratus fuerit, in ejusmodi passualibus seriatim annotandum, et specificè declarandum erit. Quatenus proinde praedeclarata commune bonum respiciens, et utique salutaris dispositio omnibus et singulis innotescere valeat, et veluti semetipsum quisque a periculo praeservare naturaliter intendit, et proximum quoque suum conservare tenetur, ita ad impediendum, ne ulterius serpat tam grande malum praemissas serias dispositiones, et ordinationes nostras sub annotatis poenis districtim observare unusquisque debeat; Vobis et Vestrum singulis, quibus supra, hisce benigne simul, et firmiter committimus, ac mandamus, quatenus praemissa omnia non solum rite observare, ac per vobis subordinatos accurate exequi facere, quin potius si pro rei exigentia majores adhuc praecautiones, et dispositiones in conservationem etiam propriam occurrere, necessariasque fore adinveneritis, easdem quoque omnino adhibere, et prosequi, nobis tamen, et desuper notitiam dare nullo pacto intermittatis, imò debeatis, et teneamini, publicae salutis, et communi bono taliter etiam consulturi, et omni meliori modo prospecturi: de cunctis autem, quae in hac re sanitatis deinceps etiam occurrent, fidelem, ac genuinam relationem de tempore in tempus nobis quidem medio Regiae Cancellariae nostrae Hungarico-aulicae, praeterea vero et Regio nostro Locumtenentiali Consilio facturi. Datum in Archi-Ducali civitate nostra Vienna Austriae, die vigesima sexta mensis Augusti, Anno Domini millesimo septingentesimo trigesimo octavo, regnorum nostrorum: Romani vigesimo septimo; Hispaniarum trigesimo quinto; Hungariae vero, Bohemiae, et reliquorum anno vigesimo octavo. CAROLUS

L. S.

Comes Ludovicus de Batthyán.
Antonius Mátyás.

Fővárosi Levéltár: Pest, Járványügyi Akták 1738 – 1742. Fasciculus 2.

1012.

1738. augusztus 22. Bilanzky és Fratelli válasznak Hirschl Márkus pozsonyi zsidó követeléseire, kinek ügyvédje nyilatkozzék, hogy vajon megelégszik-e a kijelentésükkel.

Sessio die 22. Augusti 1738.

Domini Bilanzky, Frateli replicant in negotio certae praetensionis judaei Marci Hirschl Poseniensis, alias excellentissimi comitis Joannis Pálffy subditi.

Deliberatum: domino adversae partis advocato consignandum, num hac declaratione contentus sit?

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1738. — 262/b.

1013.

1738. augusztus 26. A budai tanácsban felolvassák a király folyó évi aug. 22-iki leiratát a zsidók és a rácok lakhatására vonatkozólag.

Sessio die 26. Augusti 1738.

Lecta et publicata suae maiestatis sacratissimae benignum mandatum de dato 22. Augusti 1738. virtute cuius clementer committit, ut judaei, qui hic domicillum suum fixerant et continarant, ultronee tollerantur et tum hi, tum Rasciani sine passibus modo inibi declarato expediendis huic alio non dimittantur, reducendique semet insinuent, contra venientes vero relegatione puniantur, quod ipsum observandorum observantia illis publicandum veniet.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1738. — 265/a., b.

1014.

1738. szeptember 15. A budai tanácsnak folyó évi szeptember 5-én kell királyi leirat értelmében jelentést kell tennie a zsidóktól szedett 17 krajcárra nézve.

Sessio die 15-ta Septembris 1738.

Lectum et publicatum elementissimum suae maiestatis sacratissimae intimatum de dato 5-tae Septembris 1738., virtute cuius clementissime praecipitur, ut civitas haecce ratione a judaeis desumptorum et desumendorum 17 crugerorum et quid eatenus subsit, quantocius informet.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1738. — 280/a.

1015.

1738. szeptember 17. Bürgl Joachim zsidó válaszára Huszárné asszony szeptember 20-ig feleljen.

Sessio die 17. Septembris 1738.

Judt Joachim Bürgl contra geweste frauen Kremplin, nun vereheligte Huszarin.

Deliberatum: der frauen beklagten gerichtlich vnd ganz fürdersamb zuzustellen, welche bis 20-ten dieses ihr neulich gelegte legitimations schriften dem judten ordnung- und gerichtlichen spruch mössig zu communiciren hat, alss sonst ex non defendit in contumaciam gesprochen werden müste.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737–9. — 76/b. — 77/a.

1016.

1738. október 25. Sidaricz Klára 8 napon belül nyilatkozzék, hogy Ábrahám Izsák óbudai zsidóval kötött vételét állja-e, vagy mi a kifogása.

Sessio die 25. Octobris 1738.

Judt Isaac Abraham von Altofen, ut A. contra Clara Sidaricz puncto debiti.

Deliberatum: der beklagte gerichtlich mit der auflaag zuzustellen, das selbe inner 8 tügen den kauff halte oder ihre etwo habende einwendung einraiche.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. — 84/b.

1017.

1738. november 10. Fülöp Mózes zsidó Pesten lerakott áruját azonnal szállítsa el, mert különben azt a pesti tanács elkobozza.

Sessio den 10-ten Novembris 1738.

Philip Moyses exponirt, das er seine wahren, so er hier depositirt hat, bey disen zeiten nicht weiter bringen kan, bittet daher umb einen längern termin.

Supplicanten wird bey confiscirung seiner wahren nochmahl auferlegt, das er seine wahren ohne verschub wegbringen solle.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1737 – 1741. — 416.

A név és tartalom alapján kétségtelen, hogy csak zsidóról lehet szó.

1018.

1738. november 17. A budai tanács megengedi a zsidóknak, hogy járványkórházat építsenek fel, amely a városra száll, mihelyt arra nem lesz többé szükség.

Sessio die 17. Novembris 1738.

Weillen allhiesige judenschafft auf ihre eigene kosten vor ihr volckh ein lazaret aufrichten wihl, so wirdt gewilliget dasselbe eines nechst den alten lazaret bauen können, jedoch das solches lazaret, wan es nicht mehr nöthig seyn solte, gemeiner stadt ohne entgeltt anhaimb fahle undt ist desswegen mit ihnen ein ordentliches contract aufzurichten.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1738. — 326/b. — 327/a.

1019.

1738. december 18. Arnsteiner zsidónak Bilanszky ellen benyújtott panasza tárgyában a budai tanácsnak jelentést kell tennie a kir. kamara felé.

Sessio die 18-va Decembris 1738.

Lectum gratiosum inclytae camerae intimatum in judaei Arnsteiner querela contra dominos (!) Bilanszky porrecta, super quo informatio submittenda.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1738. — 342/b. — 343/a.

1739. január 10. A budai tanács Cetto tanácsosát küldi ki biztosnak Hoffman Kristóf és Áron zsidó közötti sörfőzőházi adósság ügyében.

Sessio die 10. January 1739.

Hoffmann Christoff contra den juden Aran wegen einer braühauss schuld bittet herrn Cetto pro commissario zu ernennen.

Deliberatum: auf anverlangen wirdt herr Cetto zum commissario ernennet undt hiemit exmittiret.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1739. — 6/a.

1739. február 4. Hirschl Jakob zsidó Moysin Mari zsidónő részére 15 rapon belül tegyen le a bíróság kezéhez 6 hollandi dukátot, ezzel szemben a zsidónő kötelezi magát, hogy az eltulajdonított fűzöt öntött ezüst gombokkal neki visszaadja.

Sessio die 4. February 1739.

In persöhnlichem vorstandt Jacob Hirschl vndt Mari Moysin juden wegen der durch die schäffknechtin Füllenkösslin der schuestermaisterin Späthin entfrendeten miether gegossenen silber knöpfen, dan abgängigen guldenen hauben spizen zusamben geschätzter ad 25 fl.

Deliberatum: da die judin Mari Moysin vor stattgericht dem Jacob Hirschl ins angesicht gesagte, das das ledige juden mensch Hüntl oder Hautel, bey welcher obenspecificirter sachen ad 4 fl. 25 kreitzer von der gedachten inquisitin Füllenkässlin hier 1738. versezet worden, bey ihme Jacob Hirschl in dienst gewesen seye, wie solches er jud selbes auch vor stattgericht nicht laugnet vnd dessen vngeacht in abwessenheit der inquisitin von hier selbe ebenfahls von hier zusambt obernent entfrembdt vnd versezten sachen fors fori mutandi causa weggehen lassen, so das man der sachen bishero nit in natura haabhafft hat werden können, als wird zu recht erkennenet, umb die schadlosshaltung der beschädigten zu verschaffen vnd alsoforth in causa principali zu recht verhinderlich fürgehen zu können, er jud seye schuldig zu stattgerichts handen, wie beschehen, auf 15 tägen termin 6 species ducaten Holländer niderzulegen vnd wan er obige sachen indessen verschaffen wirdet, ihme diese, dafern res integrae, wider zu restituiren, hingegen die judin Mari sich verobligiret, das miether ihme juden Hirschl in solcher zeith beyzuschaffen, als sonst er destwegen an selbe sich sein regress reserviret vndt wirdt dieses loco gerichts zeugenschafft in vndt auser gericht glaubwürdig gegen tax die canzley zu extradieren haben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737–9. — 9/b. — 10/b.

1739. március 3. Bürgl zsidó ellenében Huszárné asszony bizonyítékait hitelesített formában április 15-ig a bíróságnak nyújtsa be.

Sessio die 3. Marty 1739.

Bürgel jud contra frauen Krempel bittet ein löbliches stattgericht wolle ihr die contentierung finaliter mediante executione aufzulegen.

Deliberatum: gegenwüthige exception der frauen beklagten gerichtlich mit der auflaag zuzustellen, das selbe post proxime imminentes ferias subsecuturo primo juris die 15. affuturi mensis Aprilis anni currentis also gewiss ihre zeügenschaftten rechts erforderlichlich authentizierter einlege, alss widrigens eo ipso zu recht fürgegangen werden müste.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. – 16/a.

1739. április 15. Huszár Gertrud bizonyítékaira Bürgl zsidó adja meg végső válaszát.

Sessio die 15. Aprilis 1739.

Frau Gertrud Husarin nachgelasenen Kremplin contra Bürgl jud. Deliberatum: dem kläger umb seine schluss-schrifft gerichtlich zuzustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. – 20/b.

1739. április 18. Bürgl Joachim zsidó a legközelebbi bírósági ülésre nyújtsa be Kremplné asszony ellen folytatott perének költségeit, mely után az ítélet fog következni.

Sessio die 18. Aprilis 1739.

Judt Joachim Bürgl in causa debitoriali contra frauen Kremplin bittet finaliter zu sprechen.

Deliberatum: kläger hat auf nechstes stattgericht seine vnkösten specification ad limitandum bey so gestalter sache einzuraichen, so volget der spruch.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. – 21/a.

1739 május 2. Bürgl Joachim zsidó Kremplné asszony elleni perének iratait még egészítse ki, hogy az ítéletre sor kerülhessen.

Sessio die 2. May 1739.

Pürgl Joachim jud übereichet eine specification deren in wider frau Kremplin führenden process auferloffenen unkösten, bittet demnach

solche nicht nur allein zu ratificiren, sonder auch ihr frau beklagte die zahlung quoad capitale, interesse et expensas aufzulegen.

Deliberatum: kläger hat fördersamb auch die nach der in sachen gegebener relation, darüberhin verhandlte schrifft zu stattgerichts handen ad priora acta et actitata einzulegen, dann volget der sentenz zu rechte.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737 – 9. – 27/a.

1026.

1739. május 21. A budai főkamara hivatal Götzl Simon zsidónak ágynemű ara fejében 185 forint 12 krajcárt és Dávid zsidónak az elhalt Meissner felcser ágya után 14 forint 48 krajcárt fizessen ki.

Sessio die 21. May 1739.

Die specification deren bett requisiten per 185 fl. 12 kreitzer hat das obercameramamt dem juden Simon Götzl zu bezahlen.

Dan hat das obercameramamt dem juden David das böth von dem verstorbenen feldscherer Meissner mit 14 fl. 48 kreitzer zu bezahlen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1739. – 90/a., b.

1027.

1739. szeptember 7. Bürgl Joachim zsidónak Knessl élelmezési biztos fizessen ki 194 forint 45 krajcárt a mostani pestises időben leszállított vászon és egyéb áru fejében.

Sessio die 7. Septembris 1739.

Auszigl von Joachim Bürgl militarischen schutzjuden ad 194 fl. 45 kreitzer wegen bey diser contagionszeit zum ohnentpörlichen gebrauch abgegebene leinwath und anderer waaren.

Deliberatum: diesen auszigl hat der verpflegungs commissarius Knessl zu bezahlen undt zu verrechnen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1739. – 148/a.

1028.

1739. szeptember 22. Götzl Simon zsidót a budai kamarahivatal a lehetőség szerint folyamatosan elégtitse ki.

Sessio die 22-da Septembris 1739.

Das cammeramamt hat des juden Simon Getzel seinen ausszügl nach cräften der cassae nach vndt nach zubezahlen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1739. – 161/b.

1029.

1739. október 30. A budai főkamara hivatal Bürgl Joachim zsidónak, aki 282 forint 5 krajcár értékű árut szállított a zöld kápolna számára, a pénztár ereje szerint fizessen meg.

Sessio die 30. Octobris 1739.

Des obercameramtb hat dem auszügl von juden Joachim Bürgl mit dem abzug, so wegen denen gruenen kapeln gemacht worden, mit 282 fl. 5 kreitzer pro viribus cassae zu bezahlen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1739. — 187/b.

1030.

1739. december 9. Löbl Márkus óbudai zsidóbíró és társai Dimics Péter tabáni ráctól 1986 forint 38 krajcárt követelnek 3 adóslevélre, ki 8 napon belül írásban adja elő védekezését.

Sessio die 9. Decembris 1739.

Löbl Marcus judenrichter et compagnion Spizer, Philep Moyses vnd Hörmias Moyses von Altofen puncto 1986 fl. 38 kreitzer contra Raizen in Taban Peter Dimics.

Deliberatum: die kläger haben ihre instanz vndt 3 wechsslzettel oder schuldschein dem beklagten in abschrift gerichtlich zu stellen zu lassen vnd jenner hierauff inner 8 tügen a dato des empfang jenes seine exception schriftlich einzuraichen, alss im widrigen auf anhalten der kläger zur justiz erthailung eo ipso fürgegangen werden müste.

Budai bírói jegyzőkönyv 1737–9. — 43/a.

1031.

1740. január 16. A budai főkamara hivatal Schlesinger zsidónak 144 forint 2 krajcárt folyóstitson.

Sessio die 16. January 1740.

Das obercameramtb hat dem auszügl von juden Schlesinger mit 144 fl. 2 kreitzer zu bezahlen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1740. — 11/b.

1032.

1740 február 9. Gramartin János, aki pincéjében egy zsidónak bőrárúját raktározta el és azt most a budai várba kívánja ászállítani, ezirányban a vízivárosi bizottságtól kérjen véleményt.

Sessio die 9. February 1740.

Gramartin Joannes von der Neüstiftt bittet umb die erlaubnuss, das in sein keller ligende leder, welches einem gewissen juden zugehörig ist

und er des kellers hoch benöthiget wird, in die vöstung bringen zu lassen.

Deliberatum: suplicant hat sich umb das guttachten hier in fahls abzu- und bey rath einzugeben bey der subdelegirten comission in der Wasserstatt anzumelden.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1740. — 33/a., b.

1033.

1740. május 9. Achracher Izsák Ádám zsidó Temesvárról Budára hozott és itt letiltott fontbőr feloldása tárgyában forduljon kérésével az illetékes felsőbb helyhez.

Sessio die 9. May 1740.

Jud Isaac Adam Achracher bittet ihme die aus Temesvar anhero gebrachte und von 13. July 1738. allhier verarrestirte pfundheüth nunmehr ausfolgen zu lassen, da er selber von hier nacher Alt-Ofen, so dan in Mähren zu verführen willens.

Deliberatum: lauth allergnädigster kayserlichen verordnung de dato 5. Augusti 1738. seynd inernandte heüt abzufolgen verbotten worden, als hat suplicant die relaxirung bey gebührend höchen stellen zu suchen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1740. — 130/b. — 131/a.

1034.

1740. június 1. Bürgl Joachim zsidó azt kéri a budai városi bírói széktől, hogy Kremplné asszony ellen immár 17 év óta vilt perének vessenek véget. Az alperes ebben az ügyben tegye meg utolsó észrevételét.

Sessio die 1. Juny 1740.

Bürgl Joachim jud in der Wasserstatt bittet in ansehung schon 17 jahr daurendes process, die frau Kremplin mediante executione zu zahlung des capitals, interessen und übrigen unkösten gerichtlich anzuhalten, umb dardurch dieser so langwirigen sach ein end zu machen.

Deliberatum: der frauen beklagten zu communiciren und wird derselben finaliter auferleget ihre vorwendende allatur, wie rechtens, zu probiren, als man endlich diser so langwieriger strittsach executione mediante ein ende machen wird.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 — 3. — 40/b. — 41/a.

1035.

1740. június 20. A budai tanács elrendeli a zsidók összeírását annak ellenőrzése céljából, hogy hányan telepedtek le titokban Budán.

Sessio die 20. Juny 1740.

Nachdeme mann beobachtet, dass so viele frembde juden allhier heimlich eingeschlichen, dem gemainen weesen aber disse leüthe sonder-

lich wegen offtern diebereyen und andern handlung mit gefährlichen effecten nachtheilig ist, alss wird herr Rütz den judenrichter beruffen und die heüsser, woh juden wohnen, benennen lassen, so dann samentliche judenschafft durch den Burgstaller und Schiffer conscribiren lassen, weher jedes seye, wie er sich allhier befinde, in wieviel köpfe jede familie bestehe, damit mann hierin fahls obrigkeitlich einsicht sobald möglich, thuen könne.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1740. — 194/b.

1036.

1740. június 22. Huszárné asszony panaszára Bürgl Joachim zsidó válszolja.

Sessio die 22. Juny 1740.

Frau Hussärin klaget iterato contra dem juden Joachim Pürgl und bittet in disen sachen ein ende zu machen und dem juden zu sothanen verursachten unkosten zur zahlung anzuhalten.

Deliberatum: dem juden Bürgl gerichtlich zuezustellen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 — 3. — 52/a.

1037.

1740. július 6. Bürgl Joachim zsidó kérésére Löfflerné asszony, mint Weissenbohrn örökös, a bíróság elé terjessze be a zsidó által elzalogosított ezüst ékszerekre vonatkozó jegyzéket.

Sessio die 6. July 1740.

Bürgl Joachim jud bittet wegen dem versaz, so in der frauen Weissenbohrin ihren handen, welchen er diser annoch vor der feuersbrunst ausgelest, sie ihm aber selben noch nicht zuruckh gestelt, umb eine commision disen process zu endigen.

Deliberatum: (titl.) frau von Löffler, als Weissenborner erbin zu communiciren und wird derselben auferleget, in conformitate des beyliegenden raths-schluss die specification des von dem juden versezten sülber geschmeids gleich nach denen ferien zu produciren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 — 3. — 53/a., b.

1038.

1740. július 18. Mivel a budai városi tanácsnak tudomására jutott, hogy Aradon és Szegeden pestis lépett fel, hogy Buda ettől a járványtól mentesülve legyen, a tanács különféle intézkedéseket hoz, melynek 5. pontja így hangzik:

.....

5.-to bey denen eingängen in denen vorstädten die wachten wider auszustellen, welche auf die herein passirende gute acht haben und

frembde, sonderlich Räzen und juden mit alten kleidern nicht passiren lassen.

.....

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1740. — 212/b.

1039.

1740. augusztus 5. A budai tanács meghagyja Plaska János Györgynek, hogy amennyiben Izsák Ábrahám óbudai zsidónak valóban tartozik 10 forint 31 krajcárral, ezt az adósságát 15 napon belül adja meg.

Sessio die 5-ta Augusti 1740.

Isaac Abraham jud von Alt-Ofen stellet klagbahr vor, wie dass er von dem Johann Georg Plaska lauth specification an ausgenohmenen waaren noch 10 fl. 31 kreitzer zu praetendiren habe, bittet daher ihme zu diser rechtmässigen praetension und schuldt behülflich zu seyn.

Deliberatum: dem beklagten Plaska gerichtlich zuzustellen und wann die schuldt richtig, hat selber inner 15 tügen richtigkeit zu machen und weithere zwangmittel nicht zu erwarthen.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1740. — 238/b, — 239/a.

1040.

1740. szeptember 7. A budai városi bírói széknek Bürgl Joachim zsidó és Kremplné asszony között folyó perben hozott ítélete szerint az asszonymak meg kell fizetni adóssága címén 90 forintot, kamat címén 98 forint 21 krajcárt, végül perköltség címén 30 forintot, összesen tehát 218 forint 21 krajcárt és mindezt 8 napon belül, hogy elkerülje a végrehajtást.

Sessio die 7. Septembris 1740.

Joachim Bürgl jud in causa liquider schuldforderung contra frauen Huszarin, vormahligen Kremplin.

Deliberatum: alldieweillen vermög den von seeligen herrn Johann Georg Krempl untern 30. Juny 1721. recognoscirten original conto die schuldforderung per 90 fl. seine gantzliche richtigkeit hat, die von frauen beklagten, als desselben hinterlassenen frauen consortin und dermahligen besitzerin der Kremplischen verlassenschafft gemachte einwendungen aber nach so villen indulgirten terminen und gerichtlichen auflaag niemahlen rechtsbeständiger wisen worden, als wird hiermit zu recht erkannt und gesprochen, frau Kremplin, dermahlige Huszarin, seye die eingeklagten 90 fl. capital nebst den von 17. Juny 1722., als von eingereicht erster klage, adeoque ex mora a tempore litis motae bis heütigen dato verfallenen interesse 98 fl. 21 kreitzer sambt dem bishero verursachten unkösten, so hiermit auf 30 fl. limitirt worden, zusammen also in einer summa 218 fl. 21 kreitzer dem klager zu zahlen schuldig seyn mit der

fernern auflage, das frau beklagte innerhalb 8 tügen entweder in baaren richtigkeit mache oder annembliche mittel vorschlage, als mann sonsten exequiren müste, was kläger denominiren wird.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740–3. – 69/b. – 70/a.

1041.

1740. november 18. Seligman Herzog budai zsidó 55 forint követelésével a Lengyel-féle bizottsághoz forduljon és ott örködjék joga felett.

Sessio den 18. Novembris 1740.

Hertzog Seligman jud von Ofen, als eines juden Samuel von Acsad cessionarius, bittet der Lengyelischen wittib zu auferlegen, das sie die 55 fl. von den Johann Stublanitz, als mandatarius erhebet, bezalle, ansonsten aber die schuldt vorzumerkhen bittet.

Weillen demnechsten, undzwar wan möglich, in künfftiger woche die Lengyelische sach commissionaliter vorgehomen wird werden, als hat supplicant dazumahl seinen rechten zu invigiliren.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1737 – 1741. – 741.

1042.

1740. szeptember 22. A budai városi bírói szék felszólítja Krell Kristófot és Huszárnét, hogy Bürgl Joachim zsidónak fizessék meg tartozásukat, ha el akarják kerülni a végrehajtást.

Sessio die 22. Septembris 1740.

Bürgl Joachim jud widerhollet seine klag wider den Christoph Kreller racione 157 fl. 60 den. schuld, so ihme öffters stattgerichtlich zu zahlen auferleget, doch nit beschehen, bittet mithin umb zu seiner sach zu gelangen umb eine execution.

Deliberatum: dem beclagten Krell gerichtlich zuezustellen und wird demselben auferleget innerhalb 8 tügen mit paren geld zu zallen oder andere zallungsmittl vorzuschlagen, als man auf ferners anlangen des klägers die execution führen wird, was cläger denominiret, damit diser langwierigen clag ein ende verschaffet werde.

Pürgl Joachim contra frauen Kremplin, dermahlige Husszarin in puncto debiti per 218 fl. 21 kr. bittet in paaren entweder abzuführen oder ein gerichtliche verbott auf weinlesen zu machen.

Deliberatum: der frauen beclagten zu communiciren mit der erinnerung sich disen vorschlag zu accomodirn, als man ohnfehlbar exequiren wird, was cläger denominiret.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. – 76/b. – 77/a.

1740. október 6. Krell Kristóf budai borvonyóval a budai városi bírói szék közli Bürgl Joachim zsidó követelését abból a célból, hogy védekezhessék.

Sessio die 6. Octobris 1740.

Pürgl Joachim jud in der Wasserstatt contra Cristoph Krell burgerlichen vasszicher in puncto liquidi debiti bittet executionaliter ihm darzu anzuhalten.

Deliberatum: zumahlen der beclagte Krell eben heüt einwendet, das er nicht wisse, wo dise praetension herrühret, als ist ihm diese instanz sambt beyligender relation zu communiciren, darbey aber wird beclagte nochmahlen auferleget dise schuld zu bezahlen.

Krell Christoph bittet die von dem juden Pürgl wegen noch praetendierender schuldt eingegebene attestacion ihm zu communiciren, damit er die noch formirende schuldt ersehen möge.

Deliberatum: es wird communicirt werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 3. – 78/a., b.

1740. november 23. A budai városi bírói szék ügy Huszárné asszony, mint Krell Kristóf borvonyó ellen Bürgl Joachim zsidó kérésére elrendeli a végrehajtást.

Sessio die 23. Novembris 1740.

Pürgl Joachim bittet die execution wegen an der frau Kremplin zu fordern habende schuld, weillen auf souil klage und gerichtlichen auferlegung der contendirung selbe sich nit accomodiret, auf den in keller habenden wein und so dise nit erklücken, auch auf die weingarten der hauss vorzunehmen.

Deliberatum: weillen die frau beclagte weder die contentirung geleistet noch auch annembliche bona zur execution vorgeschlagen, fiat execution auf die von cläger vorgeschlagen wein, in wieweit solche erklücken und werden die herrn Teütsch und Kramer mit zuziehung des stattwachtmeisters solche vornehmen und den wein executione mediante dem cläger einschätzen.

Pürgl Joachim bringet bey, er habe schon vor etlich jahren einige instanzen contra Christoph Krel burgerlichen vasszieher eingereicht ratione einer liquiden schuld, herr Krel sich aber excusirte, er wisse nit, woher es rühre, so weiset die von herrn Perger und herrn Landtrachtinger, qua damahls angeordnete comissariis relation, so ihm Krel untern 6-ten Octobris 1740. zugeschicket worden, das er Krel á conto der schuld untern 19-ten Augusti 1722. 5½ emer wein abgeföhret habe, also an der schuld kein zweiffel seye. Bittet daher die execution auf die in seinen

keller habende wein vorzunehmen, so aber selbe nicht erklecklich seyn mochten, auch auf seine habende wirtschafft zu greiffen.

Deliberatum: fiat executio, wie begehrt und haben solche herr Teütsch und herr Kramer vorzunemben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. — 85/b. – 86/a., 87/a.

1045.

1740. november 29. Huszárné férje kivont karddal nemcsak ellenszegült annak a végrehajtásnak, amit a budai városi bírói szék Bürgl Joachim zsidó kérésére elrendelt, hanem a városi hajdút még tettelesen bántalmazta is, és a városra sértő kijelentéseket tett. A városi tisztü ügyész szerezzen elégtételt.

Sessio die 29. Novembris 1740.

Commissions bericht in sachen des von Krempl seeligen bey dem juden Pürgl gemachte schuld und executive per commissionem vorgenommenen, wie dessen hinterlassenen frauen ihr iesziger mann Huszar, sich gegen der commission mit blossen degen gewähr widersezet, den trabanten bey dem halss sich unterstanden anzugreifen und mit hunzketzer ausgebrochen liesse ihme den wein aus den keller ziehen, mit respect er schisse in die statt sich hören lassen, daher die commission umb satisfaction bittet.

Deliberatum: dem herrn statffiscali ex officio zu communiciren umb hieraus die contra dehonestantem competirende action zu erigirn.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. — 89/b. – 90/a.

1046.

1740. december 10. A budai tanács a királyhoz írt felterjesztésében kifejti, hogy Wolf Salamon zsidónak kereskedését a külvárosban nem engedheti meg.

Sessio die 10. Decembris 1740.

Lectum et interpretatum est suae maiestatis mandatum de dato 1. mensis Decembris 1740. intuitu cujusdam judaei Samuel Wolff in eo supplicantis, ut eidem liber quaestus in suburbio hujus civitatis admittatur, quo in passu sacratissima sua maiestas informanda veniet, quod in praejudicium civilium quaestorum admitti nequiret.

Budai tanácsülési jegyzőkönyv 1740. — 361/a.

1047.

1740. december 23. Huszárné asszony a pincéjéből végrehajtással elvitt borának visszaadását kéri, azonban a budai városi bírói szék elutasító válaszl ad.

Sessio die 23. Dezembris 1740.

Frau Husszarin Francisca bringet bey sub annectirter weingarths gewöhr, dass dessen besitzende weingarthn nicht von Krempl seeligen

herühre, sondern von der seeligen frau Kokolin und weilln der wein der executive aus dem keller gezogen worden und ietzt in der 3-ten hand zur verwahrung liget, ingleichen jud Birgl auf keinen Kremplischen grund zeügen kann, alls bittet selbe sich diser lähren stritts zu absolvirn und ihr denn wein zuruckzustellen.

Deliberatum: man hat auf innbenennten weingarten keine execution geführet und da bekanth, das frau supplicantin das Kremplische haus besizet, auch die mühl von sovill jahren genüesset, die vorgebende allatum aber legaliter nicht erwiesen, so stehet die execution des weins.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. – 97/b.

1048.

1741. január 1. Nagykároly. Károlyi Sándor — versenytárgyalásszerűen — bérbeadja négy évre uradalmának Nagykároly-i, Fény-i, Terem-i, Csanálos-i korcsmáit, sör- és pálinkafőzőit és vámjait egy zsidó kollektívának, amelynek vezetője az eddigi bérlő: Josephovics Lázár, kiköelve hogy keresztény alkalmazottakat kell tartaniok.

Nagy Károlyi Gróff Károlyi Sándor Erdődi és Csongrádi Dominiu-moknak örökös Ura, Fölséghes Urunk eő Fölsége Actualis Intimus és a Fölséges Királyi Tanácsnak Consiliarius, Cavalleriájának Generálissa, Egy Magyar Lovas Regementjének Colonellussa, Provinciális Commis-sariatussának Directora, Nemes Szatthmár Vármegyének Feő Ispánnya, adom tudtára és emlékezetül mindazoknak, valakiknek illik, specialiter pedigh magamhoz tartozandóimnak s mostani s jövendőbeli Tiszteim-nek és Szolgáimnak, egy szóval az kiket ezen Dolog most és jövendőben illet és illethet, Hogy minek utánna vigore contractus die 24. 7-bris 1737 Budae ratificati, az Károlyi, Seres, pályinka-főző házamat, ugyanott való seres, pályinka, úgy Csanálosi, Fényi, Teremi, bor, ser, pályinka korcsmákkall, nem különben Károlyi, Fényi, Teremi és Majtényi vám-jaimmal, per consequens ugyan Majtényi ser és pályinka főzővel és hasonló ser- és pályinka korcsmával Lázár Josephovics Arendátoromnak ujrais pro annis 1738., 1739. et deflunte anno 1740. Három Ezer hat száz ötven Rénus forintokban exarendáltattam és birta volna. Observál-ván azon exarendátiót cum detrimento dominali meg ejtetnek lenni és notanter az Majtényi váromnak belé csusztatásával károsnak, máskintis az contractusnak vigora azt hozván magával, hogy mindkét részrül az következő esztendőkre nézve, in tempore prospiciáltathassék, első-benis az fent meg irt arendátoromat meg kínáltattam volna nem teczvéen érdeméhez s a haszna vételéhez s tapasztalt s elvött emolumentumához képpest az fel jegyzetteknek többet igirni s offerálni ezer hat száz R. forintoknál annuatim, melly pro triennio tenne ugyan R florenos 4800 Kínáltattam megh, valamint a meg irt arendátort, ugy többi zsidóságot bocsatattam licitációra, s 24 órának subsequenter egy gyertyának el égése alatt való concertációra, annak el folyása alatt és az gyertyának el égése alatt, non obstanté eo, hogy az eleiben adatott az praerepetált

arendásnak, hogy tanálkozzanak mások, az kik bizonyosan 2000 forintot igitenek s meg adnák absolute, többet nem akart igitni és semmiképpen nem tettsett manuteneálni. Arra való nézve, considerálván én is hasznomat inkább, mint sem káromat és adtam és engedtem azon fellyebb irt arendámat Ábrahám Isák Lázár, Simon és Náthán Beniámin nevű zsidóimnak négy egész esztendeigh annuatim két két ezer Rhénus forintokban, melly per decursum quadriennii fog tenni insimul 8000 R. forintokat és annuatim száz száz akó serben és száz száz itcze pályinkában, s hogyha ezen felül, az Urasság számára több ser hordattatik, az itcenként egy egy pénz, a pályinka pedig két pótrával alább, a mint kelni fogh, fog acceptálatni, ha helyes quietantiákra praestáltatik irt condióiók szerint.

Primo. Az esztendőnek kezdeti mingyárt anticipiáltassék az Uraságnak az annue obvenialando 2000 forintokból 800 r. forint, az 1200 forint pedig angariatim helyes quietantiák mellett praestáltassék itt való tisztelendő pater piarista uraimék collegiumának, következő esztendőben pedig az esztendő kezdetén az Uraságnak 400 forint, más 400 akkor következő husvéth s a többi angariatim, a mint fellyebb meg iratott és így egész el teléséigh az 4 esztendőnek, minden fogyatkozás nélkül.

Secundo. Minden esztendő végén tiszteimmal ineáltassék computus, kiknek köteleességében lészen, hogy ezen kész pénz proventust semminemű vásárlásokkal s praetextusokkal ne praesummályák distrahalni, de kivált a pater piaristák obtingensében egy fillérigh se merjék magokat ingerálni.

Tertio. Semminemű szin és praetextus alatt nem lészen szabad valamint az arendát ezen idő alatt fellyebb verni, azon képpen nékiekis decertációjáért vagy defalcatakért instálni, hanem ha valamelly mulhatatlan és szükséges haszonra és állandó épület tétetik, az urasság hírével s engedelmébül s becsüje szerint.

Quarto. Minthogy pediglen többen lésznek edgyütt az arendához, ámbár csak edgyik administrálni s folytatni fogja, tehát az Urasság securitássára nézve csak edgyik is, avagy ketten tartozni fognak ennek meg állására, observatiójára és obnoxialtatni fognak a meg fizetésre.

Quinto. Minthogy pedig valamennyi bor seprű az Urasság korcsmáján esik, mind nékiek engedtetik, valamennyi bor az Urasság asztalán és praemondáján el fogy, tehát annak seprejét az Urasság számára tartozik ki főzni és az éget borát kézhez adni, ellemenben ökis valamennyi maláta, moslék kívántatni fog és esik a ser és pályinka főzésbül, az Urasság sertesse számára tartoznak praestálni és ha az Uraságnak eladó élettye, komlója lészen, azt rendes árán be venni, úgy hogy alkalmas legyen.

Sexto. Ezen arendában való protectiojok, manutentiojok mindenkben olyan lészen, mint praedecessoroknak, senkinek sehol praejudicalni, bort, sert, pályinkát s egyéb italt büntetés nélkül és contrabonda alatt árulni annyal inkább főzni szabad nem lészen.

Septimo. Mivel kereskedéseket folytattyák, aztat szabadon continuálhattyyák s házakat tarthattyyák és az több zsidók komunitása között lehetnek.

Octavo. A száraz malom, a mint eddig usuáltatott, nékiek engedtetik és a mi szükséges épületek kívántatni fognak, azok iránt affidálatnak,

azonn felül, ha mi ollyast kívánnak, imputatio nélkül magok költségén erigálni, a ki nem ahoz való, s nem szükséges, azt az Urasság magára fel nem vállallya.

Nono. Sem a praedecessor árendás, sem más senki, semmilyen kisebbben ellenek jární, kárt okozni, injuriálni, rövidséget tenni, nékiek praejudikálni, semminemű szin és praetextus alatt nem lészen szabad, kemény büntetés alatt, sőt inkább existemátiojuk prae reliquis lészen. Sőt tiszteim, szolgálím mindenekben nékiek harum vigore assistálni tartoznak, eöket protegálni és oltalmazni.

Decimo. De az vámokat keresztény emberekkel fogják folytatni, ezeknek csak az haszna lévén övék, a mint hogy a végre és más szükségésekre nézve, valamint praedecessorok, egy keresztényből álló nem excessivus hajdutis magok fizetésén, tiszteim által adjurálandót tarthatnak.

Undecimo. Ellenben eök is senkit injurálni de kivált nemes személyek ellen praejudiciumokkall lenni nem lesznek szabadok, annyival inkább pediglen az Urassághnak.

Duodecimo. Hogy ha az Háborúság miatt (kitül Isten örizzen) éppen az arendát nem folytathatnák, tehát csak azon üdöig értetödgyék, mikor kintelenek lésznek félben hagyni, azon üdötül, mellyben nem usuálták, nem is tartozik fizetni, úgy értvén, hogy ha más emberséges ember sem maradhatna az maga házában.

Decimo tertio. Fél esztendővel, ha nem tetczik, az arendátor tartozik hirt adni, hogy a szerint tudhassa kiki magát alkalmazni.

Decimo quarto. Az utolsó szabad kántorokon pedigh, mind Fényiek, Csanálasiak, mind Majtényiak is, ha magok számára nem folytatták, az praemptio mindenkor légyen az arendátoré.

Decimo quinto. Az Csanálason, Fényen lévő korcsmárossai svábok legyenek.

Decimo sexto. Az ünnepek meg tartására, valamint Lazár Josephovics, ugy eök is, köteleztetnek, signanter az három sátoros ünnepet: Aldozót, és Ur napját tartoznak meg tartani.

Mellynek nagyobb erejére és állandóságára való nézve adtam ezen saját kezem írássommall és usuális pecsétemmell megerősített leveletem.

Datum in castro Nagy Károly. 1-a January. Anno 1741.

OL. Károlyi-cs.-lt. P. 397. 25. tétel. 92. csomó (5–7)

1049.

1741. január 11. Sigl János Leidersdorfer zsidóért letett óvadékát visszakapja.

Sessio die 11. January 1741.

Dem Johann Sigl wird seine wegen jud Leüterstorffer depositierte caution versigillirter wider restituirt.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740–1743. — 2/b. — 3/b.

1741 január 21. *Hirschl Mandl óbudai zsidó a pesti tanács előtt felpanaszolja, hogy a Platling-féle leltárban ő csak 90 forinttal van felbéve, pedig 238 forint a követelése. Az özvegy erre nézve tegye meg az észrevételét.*

Sessio den 21. Jener 1741.

Hirschl Mandl judt von Alt-Ofen exponirt, das er nur mit 90 fl. in der Platlingischen inventur vorgemerckht seye, wo er doch 238 fl. 58 kreitzer zu fordern hette, bittet daher umb habhafft-werdung dessen verhilfflich zu seyn.

Der hinterlassenen Platlingischen wittib zuzustellen, welche in verlauff von 15 tägn obstehender anforderung halber sich verantworten soll, übrigens würd sie Platlingische wittib vermahnet, das sie den kauffschilling des hauses zu gericht in besagten 15 tägn erlegen soll, ansonst man ipso facto ein failzettel an das haus schlagen und solches den plus offerenti verkhauffen würd.

Pesti tanácsülési jegyzőkönyv 1737 – 1741. — 785 – 6.

1741. február 4. *Huszár Franciska új perfelvételét Bürgl Joachim zsidó ellen a budai városi bírói szék megengedi és tárgyalás napjául e hó 22-ét tűzi ki.*

Sessio 4-ta February 1741. celebrata.

Domina Huzarin Francisca, prius Krempliana, refert, quod propter judaei Bürgl liquidum debitum a defuncto domino Krempl factum mediante executione ipsi 24 urnae vinorum fuissent extractae, cupit proinde memorata vina ipsi erga sufficientem cautionem resignari ac causam hanc in certo et brevi, competentique termino de novo reassumere et processum per partem prius triumphantem produci cum tota serie modumque juris administrationem hac in causa assummi.

Deliberatum: dominae Husarianae Theresiae, qua succumbenti viam simplicis novi admitti, terminumque incaminandae actionis diem 22. mensis currentis praefigi.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. — 10/a.

1741. február 9. *A budai városi bírói szék utoljára figyelmezteti Krell Kristófot, hogy tartozását Bürgl Joachim zsidónak 15 napon belül fizesse meg, mert máskülönben végrehajlják, egyébként úgy tölle, mint Huszárnétól elrekviráll bor akóját a zsidó 4 forintért köteles átvenni.*

Sessio die 9-na February 1741. celebrata.

Joachim Pürgl militarischer schutzjud bringet bey, es seyen ihme von herrn Krell nicht mehr dann 5 emer heürig schlechter wein, doch

aber per 4 fl. eingeschätzt und behändiget worden, da aber seine schuld ad 215 fl. sich extendiret, bittet daher dem wein unpartheysch aestimiren und ihm selben, wie hoch selber im werth angenommen könnte werden, zuzulassen, weilln auch die abführung nicht erklöcklich, auf den vorhandenen weingarthen, hausrath und mobilien zugreifen.

Deliberatum: ex superabundanti wirdt beklagter noch einmahl admoniret ein mittel zu treffen die schuld innerhalb 15 tügen abzuführen, sonst wirdt man vorgeschlagener massen den weingarthen in execution zu nehmen bemüssiget seyn, den exequirten wein aber wirdt kläger sambt dem vass per 4 fl. anzunehmen haben.

.....

Joachim Pürgl traget vor, es seyen ihm zwar 25 emer heüriger wein á conto seiner an der Kremplin zu fordern habenden schuld den emer á 4 fl. sambt vass geschätzt und eingehändiget worden, hätte den wein aber ein und andern kauffer angetragen, aber ihm aufs höchst vor dem emer nur 22 und 25 groschen gelegt worden, bittet daher ersagte wein unpartheysch schätzen zu lassen und zur zahlung den überrest den weingarthen oder das haus fehrners in executionem zu nehmen.

Deliberatum: der exequirte wein ist ohne dem schon durch die eximirte herrn commissarien per 4 fl. sambt dem vass taxirt worden, weillen aber frauen Kremplin das beneficium novi zugelassen, khan mann in die fernere execution nicht einwilligen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. — 10/b. – 11/a. – b.

1053.

1741. február 21. Bürgl Joachim zsidó Huszárné elleni perében képviselővel Kovács ügyvédet bizza meg, aki Krell Kristóf szőlejére a zsidó nevében végrehajtást kér, mit a budai városi bírói szék pártolólag terjeszt a tanács elé.

Sessio die 21. February 1741. celebrata.

Joachim Pürgl constituirt zu seynem procuratorem herrn Kovacs in causa frauen Kremplin via novi wider constituenten resustiret.

Krell Christoph burgerlicher vasszieher erwidert über das auf klag des Joachim Bürgl unter 9. dieses gerichtlich emanirtes deliberatum, und zwar das er ihm Bürgl laut producti sub B. nicht mehrer dan 51 fl. 13 kr. schuldet, hingegen er Bürgl an unterschiedlichen posten von Krell empfangen hätte 80 fl. 30 kr., daher ihm übern abzug der jud annoch schuldig wäre 29 fl. 17 kr., zu welcher zahlung er ihm Bürgl anzuhalten bittet.

Deliberatum: weillen instant noch den 23. November dess jüngst verflossenen jahrs in der acquisition des klägers gerichtlich convincirt worden, als kan keine im rechnung mehr acceptiren werden.

.....

In persöndlichen vorstand haltet an herr Kovacs des Joachim Birgl constituirter procurator dem Christoph Krell in tota convictione zu exequiren undt ihme dem weingarthen gerichtlich zuzusetzen.

Deliberatum: weillen beklagter Krell nach etlichen gerichtligen aufflagen dem kläger nicht contentiret noch einem sufficientem fundum zu exequiren vorgeschlagen, folglichen die denomination dem kläger zustehet, als soll juxta denominationem des klägers dem löblichen magistrat die schätzung zu verwilligen referirt werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. — 17/a. – 19/a.

1054.

1741. március 11. Sigl Borbála Leidersdorfer József zsidónak a parázs-serpenyőt és a harisnyát 8 napon belül vagy adja vissza vagy terjessze elő védekezését.

Sessio die 11. Marty 1741. celebrata.

Leiterstorffer Joseph jud bringet bey, es habe ihme Barbara Siglin in puncto entfremdung einer silbernen sackuhr und weillen selbe ihme ein solches nit probiren können, bittet daheroh ihme seine ehre zu restituirn und ihr auch aufzuerlegen die unkösten bemühung verschaffung einer glutpfann und seydenen paar strimpff zu bonificirn.

Deliberatum: der beklagten Siglin zu communicirn mit der auflag ihme juden die glutpfann undt die strümpf inerhalb 8 tügen zu restituiren oder ihre dargegen notturfft einzuwenden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. — 25/b. – 26/a.

1055.

1741. március 15. A budai városi bírói szék közli Bürgl Joachim zsidóval, hogy Krell Kristóf szólejenek megbecsülése tárgyában már intézkedett.

Sessio die 15. Marty 1741. celebrata.

Jachim Pürgl klaget abermahl dem Krell in puncto einer schuld und weillen selber den überrest des schon executirten wein nicht bezahlen will und ihme nur verlachtet, bittet daheroh den von ihme besützenden weingarthen ihme einzuschätzrn und so selber nicht erklecklich wäre, auch die haussmobilien zu executirn.

Deliberatum: die relation ist schon an löblichen rath ergangen, damit der weingarth durch das grundbuch geschezet werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. — 30/b.

1741. április 6. A budai városi bírói szék Krell János Kristófot — kérelmét elutasítva — újból figyelmezteti, hogy Bürgl Joachim zsidónak adja meg tartozását, mert máskülönbén végrehajtják.

Sessio die 6. Aprilis 1741.

Johann Christoph Kreller contra Pürgl Joachim juden bringet bey, er wolle mit grundbuchs prothocoll extract docirn, das er ersagten juden schon zu vill bezahlt, bittet daher zu unternsuchung diser sachen umb einer comission mit zuziehung des grundbuchs anzuordnen.

Deliberatum: widerumb zuruckh zu geben mit dem bescheid, es seye die sache vorhin schon comissionaliter untersucht und supplicant für einen schuldner erfunden, dan auch convincirt worden, wird also dem ausgefallenen schlus ein gnügen thuen, als sonsten nach denen ferien die execution folgen wird.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. — 35/a., b.

1741. május 25. A budai városi bírói szék Hirschl Mandl óbudai zsidó adósait felszólítja a fizetésre.

Sessio die 25. May 1741.

Hirschl Mandl handelsjud in Altofen begehret dem herrn Peter Dimicz aufzulegen die ihne schuldige 203 fl. 24 kr. zu zahlen.

Deliberatum: dem beklagten communiciren, welcher innerhalb 16 tügen den kläger entweder klagloss zu stellen oder seine replique einzugeben hat.

Hirschl Mandel handelsjud in Altofen klaget den tuchmacher Wenzl Weiss wegen 27 fl., den Johann Thomayr 27 fl. 80 den. halber, des Jacob Koller erbin intuitu 18 fl. und den Mathiass Tulweiss wegen 7 fl. 39 kr. und bittet ihnen die zahlung aufzutragen.

Deliberatum: denen beklagten zuzustellen und wann die schulden richtig, haben selbe innerhalb 16 tügen auch richtigkeit zu machen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. — 42/b. – 43/a.

1741. június 8. Nagykároly. Josephovics Lázár bérlőnek elszámolása a Károlyi-uradalommal.

Computus ex parte incliti dominii Nagy Karolyiensis pro anno 1740 a 1-a January usque ultimum X-bris anni eiusdem cum Judaeo Lazaro Josephovics qua eotum aredatore ex gratiose excellentissimi ac illustris-

simi domini comitis domini Alexandri Karolyi (tituli) mandato, per me infrascriptum cum geminis documentis alphabetico numero hic adnexis sub dato infrascripti initus.

<i>Obligens:</i>		f. Rh. kr.
1-mo:	Az Karolyi serfüző haz, Fenyi, Csinalosi, Teremi korcsmák, Károlyi, Teremi, Fenyi, Nagy Majtenyi vamokert contractussa szerént tartozik az fent irt arendator	1250 —
2-do	Az bíróságért	50 —
3-tio	Az görögh György haza feletül	20 —
4-to	Bottyatul	40 —
5-to	Az arenda szerént száz akó serrel, vagy a hellet	100 —
6-to	Száz iteze pályinkával, avagy a hellett	15 —
7-mo	Ezeken felül vett fel az meghirt arendator 42 500 téglát, ezerét a ft. Rh. 4. számlálván téssen	170 —
8-vo	Item Karolyban vett diversis vicibus méltóságos uraságtól tiz köből myzet, mellynek köbli a f. Rh. 1 kr. 25 facit	14 10
9-no	Három végh veres posztót vett fel	73 45
10-mo	Mogyorosul hozatott 60 köből meszet köblit a kr. 34, facit	34 —
11-mo	Tizenhárom öl tükis fáért, á f. 2. kr. 30	32 30
12-mo	Husz uj gönczy hordo erga restaurationem vel bonificationem in paratis, egy hordó a kr. 56, facit	17 —
Summa obtingentiae		1816 25

Következik ennek liquidatiója:

1-mo	Sub littera A.) producált documentum mellett tisztelendő Károlyi pater piarista attyam uraiméknak pium legatumát eő excellenciállya kegelmebül dispositioja szerént pro anno 1740 egészben kifizette	1200 —
2-do	Sub littera B.) produkált documentum mellett Mede István vasarlassi exurgálnak ad	227 09
3-tio	Sub littera C.) Kegyes János akkori szamtartónak producált libellussa mellet mely két ház szükségére ako, ser N ^o 168, justa 18, akója a f. Rh. 1. computálván téssen	168 18
4-to	Ugyan azon producált libellussa mellett palyinkát iusta 30, iczójét a kr. 9, computálván, facit	4 30
5-to	Sub littera D.) Kaplonyi P. Franciscanus Attyam Uraimék deputatumában adott 50 akó sert, téssen	50 —
6-to	Sub littera E.) Leszkay Gábor kulcsar recognitiója mellet, méltóságos udvar szükségére ser akó 5 iust. 38	5 38

	item sub eadem producto egy icze palyinkát	— 09
7-mo	Sub littera F.) producto méltóságos ur eő excellenciállya absolutariumat, hogy pro anno praefato 1740 ad liquidans az bíróságaért nem tartozik, mint hogy az communitas fizeti, azok képpest ex obtin-genti, defalcáltatik vigore illarum	50 —
8-vo	Sub littera G.) producallya az liquidans Mede István recognitionalis quietantiait, mellyekkel recognos-cállya, hogy az liquidanstól égetett téglának defal-catiojában vett fel két rendben	96 —
9-no	Stante praesente computu Mak Istvánnak fizetett	14 41
	Summa liquidationis	<u>1816 25</u>

És így nulla restantia mindkét részről.

Signatum in castro Nagy Karoly, die 8-va mensis Juny 1741.

Sótér József s. k.

(Az A.) és B.) melléklet hiányzik, a C.) hónapok és napok szerint feltünteti a Károlyi-udvarnak leszállított sör- és pálinka-mennyiséget, nemcsak az udvarba szállított sör, de munkások számára is, a képfaragó-nak is, csikók szája és lábai mosására pedig pálinkát használtak, a D.) szerint a franciskánusok is kaptak sört.

E.) melléklet szerint az utazó hölgyek is vittek magukkal sört.)

F.) Minthogy Lázár Sidó Arendatoromnak én úgy resolváltam volt Szent János napigh viselyle a bíróságot, s mostan eset értésemre, hogy már ez előtt két héttel a Communitas más bírót választot, azért vigore praesentium parantsoltatik, hogy erre az esztendőre nem ő, hanem a Communitas tegye le az öttven forintokat.

Károly, 30-a May 1740.

Károly Sándor s. k.

G.) Hogy Lázár Arendator Uramtól az házához hordatolt téglák-nak az árában vettem fel ööttven id est 50 Rhénus forintokat, praesen-tibus recognoscálo.

Signatum Karoly 23.-a Augusti 1740.

Medey István Iván.

hátlapján: Item 28. Augusti vettem fel f. Rh. 46 és így huszonnégyszáz ezer égetett téglákért egészszen excontentált.

Signatum Károly, die ut supra.

Mede István

1741. június 10. Nagykároly. Gróf Károlyi Sándor felépítteti a leégett 10 zsidó házat s még 20 új ház építtetését engedélyezi azon zsellér zsidók által, akiknek a névsorát a szolgabíróval jegyzékbe vételi.

Én Nagy Károlyi Gróff Károlyi Sándor, Erdődnek és Csongrádnak örökös Vra, Fölséghes Királyunk s Asszonyunknak eő Fölséghének Titkós, az Fölséghes Helytartó Királyi Magyar Tanácsnak mostani Tanácsossa, Mezey Feő Gyenerálissa, ezen Nemes Szatthmár Vármegyének Feő Ispánya, és ezen Magyar Nemes Hazában Provinciális Commissariátusságnak Directora, Adom tudtára mindeneknek, valakiknek illik, nevezetesen egész hózzám tartozandoimnak, mostani és jövendőbeli Tiszteimnek is ezen levelemnek rendiben, Hogy ámbár már ennek előtte in anno 1723. itten mégh akkoron kevesebb számban lakozott zsidósággal, lakásokért protectiomot contráháltam vala is, kiknek állandóságokat nem csak, hanem szaporodásokat tapasztaltam, és így in anno 1731. Következőképpen velek léptem illy ujjabb alkura, tudnia illik: hogy ók ennek annuatim tartozzanak pap, mester, sókter tartásáért és exercitiumért, ugy kóser bornak, csupán csak magok számára való szabados inductióért és abban oly szabadságok légyen, mint ezen hazában másut is lakos csoportos zsidóságh tartatik, úgy mind azon által, hogy a fele kóser borbul csak egy iczétis kereszténynek ell adni eőt száz forint büntetés alatt nem lészen szabados, ugy se sert, se pályinkát hasonló büntetés alatt ne légyen szabados árulniok. Kóser husokért, melyből szükségesen kívül valott keresztényeknek is adhatták, nem különben Communitás számára általán fellépitett tiz házakért, és azok között lévő sinagógáért és azon hazakban zselléreknek szabados inductiojokért, kik csupán csak az Communitáshoz tartoznak fizetni, ellenben az kik zsellérek és vagy más taxás zsidóknál, avagy akármely városombéli lakosoknak zsellér képpen lakjanak, azok eőt eőt forinttal nékem tartozzanak. Forspontozással ne aggraváltassanak, s biro tartást is megh engedtem, mely történhető causajokat uri székemre való apellatanak admissiojával revideáltassa, és senkinek magamon és fiamon kívül rajtok dispositioja ne légyen. Ugy azt is megh engedtem, hogy az kik földemen vetést tésznek, az szokot dézmát attul adgyák megh. S egy szóval egész protectiomért három száz eöttven R. forintokkal következő képpen a zsidó bironak electioját resolváltam nekik, melyért annuatim eöttven R. forintokkal tartoznak és így egy esztendőre négy száz R. forintokkal, melyeknek angariatim való füzetéseketis megh engedem, és minden sátoros ünepekre tisztességes s minden féle füszerszám beli honorariumnak ez summán kívül, es minden zsidó egy egész hizlalt ludnak prestatiojára obligáltatnak az különös taxajokon kívül. Mivel mind az által, mint hogy az megh irtt Communitás házay az fölsőbb esztendőkben ugy következőképpen ezen folyó esztendőbenis ell égtenek nagyobb részint, mely ell égések ruinatiojával az épületekben lótt tetemes expensaimot meltán praetendálhattam volna, s megh is vehettem volna az megh irtt Communitáson, hanem az megh irtt Communitás hozzam alázasatos instanttiaj-

val járulván, igérvén magokat arra, hogy ők protectiom alatt továbbá is egész hűséggel el maradnak, léptem azért ujabbán velek az alább irtt alkura, tudnia illik

Elsőben, hogy valamint praeattingálva vagyok az második velek való alkum különös nevezetekkel, úgy aszerént mind azokban továbbra is prótegáлом s megh hagyom az megh irtt Communitást, kivéven az annualis summat, mely iránt az alább irtt kilenczedik punctumban lészen egész világozás.

Másodszor, mint hogy maguk instálták, hogy az ell éget házak helyet engedjek nekik magok kölcségén fell állítani husz házakat, abban is instantiajokat applacidáлом, hogy azon helyeken, melyeket nekik ki mutattam, tisztességhes és rendivel való husz házakat fell állítaniok szabados lészen az mostaniakon kívül, úgy hogy azon fell építendő házak közzül egyik se légyen alacsonyabb renden levő épületben, mint az kis Mojses háza.

Harmadszor. Noha eddiglen némely része az itt lakos Communitásnak taxások, némely része pedig Communitás nevezetek alatt voltanak, mind az által hogy az sok Classificatio mind énnekem, mind nékik is károkra ne légyen, instantiajokra resolváltam, hogy ki vévén Josephovics Nagy Lázárt (melyrül alább bővelben és az görögh hazat), mindenike ez mostani esztendőben Sötér Josef uram által véghben vitt conscriptio szerént, mely itten sub litera A.) annectáltatott, egészben csak egy Communitas nevezett alatt tovább tartatnak, és kik taxát eddiglen füzetnek, továbbá taxat ne füzessenek, hanem az Communitásnak bírāja és esküttyei, amint proportionaliter az nékem tartozó annualis censust fell vetik, magok között, a szerént közönségesen tartoznak kezében bírájoknak minden fogyatkozás nélkül annak idejében be füzetni, az bírájok pediglen, az hova magam avagy generális fiam dispositioja tartani fogja, elegeges quietantia mellett angariatim be füzetni.

Negyedszer. Ennek eleötte is nem volt szabados több papot, mestert és sóktert egynél tartaniok, ennek utánna is nem lészen szabados senkinek is különösen tartani sub gravi animadversioe poenae arbitrariae, mely részemre fogh hárulni.

Eötödözör. Az kóser bornak korcsmárolása megh, noha eddig is homályos volt, mind az által az mostani circumstantiákkal es szük időken megh gyengült állapottyoknak jobban leendő helyre hozásokra az kóser korcsmát magok között csak, értödvén bene placitu nostro megh engedtem, úgy hogy ott husz forint büntetés alatt (mely részemre lészen) csak egy iczet is ne adhassak keresztényeknek. Kóser hust pedig tartani szabados leszen, mivel hogy már az mészárszékek arendában Aron Lebellnak ki vadnak adva, s eddig is eő administrált nekik kóser hust, meddig ki telik árendálya, addig is eő fogja az kóser szék hust vágni, melybül szükségeken kívül keresztényeknek is adhattyá; ki telvén arendálya nevezett Aron Lebell mészárosnak, akkoron az kóser mészárszék licitációra bocsattatik s mindenek felett az Communitásnak abban praemotioja resolváltatik.

Halodszor. Az vincularis contractus, mely in anno 1740 uriszékemnek színén itten Nagy Károly városomban az Communitás és Josephovics

Nagy Lázár között celebráltatott és usu roboráltatott is, azont, vigore praesentium ratificálo.

Hetedszer. Szabados bíró választások továbbá is resolváltatott, úgy hogy minden esztendőben ujj esztendő napján főbb tisztetek jelenlétében legyen megh, kinek is eskütt társaival és rabinyokkal, az zsidóság között történhető causákat revidiálni és adjustálni szabados lészen és az tizenkét forintos s több számbul álló büntetés részemre fogh járulni, melyeket az zsidó bíró angariatim tartozik penes quietantiam oda, a hova magam vagy generális fiam dispositioja tartani fogja be adni. Nem contentaltatván pedigh, vagy egy vagy más peresek közzül causájának revisiojával, uri székemre szabadosan intra dominium appellálhattya. Mivel pedig szokásban vették, hogy akár mely dologért is vagy magamnak vagy fiamnak szüntelen való instantiájokkal alkalmatlanoknak, azért hogy rendivel folyhasson a dolog, az olyatenoknak, kiknek instantiára fakadni okok lészen, az bírójoknak magokat jelencsek és az nem tehetvén róla eő általa folytassak dolgokat, külömben tapasztaltván tizen két arany büntetéssel bünhödgyék akár melyik is, mely részemre fogh járulni; kivéven az arendásokat, kiknek is csupan csak az arenda iránt való dolgokban s nem másokéban lészen szabados hozzám vagy fiamhoz vagy főbb tisztetkhez recurrálni.

Nyolcadszor. Mind az mostanában már készen levő házakat: kiket némely részében magam épitettem, ugy az általok fel építettek s építendőket is rujnálni s annyival inkább el adni szabados nem leszen és ha valamely közzülük másuvá lakni menne protectiom alól kívánna, tartozni fogh bírójoknak megh jelenteni jószágának egész confiscatioja büntetése alatt, és az bíró nekem vagy generális fiamnak vagy főbb tisztetknek, hire révén, midőn absolutoriuma resolváltatik, akkoron is nem másként, hanem depositis deponendis bekevel mehet, de az háza részemre fogh maradni.

Kilencedszer. Mind az megh irtt dolgokban való resolutiomért és egész protectiomért az nevezet zsidó Communitás nekem esztendőnként tartozik (Nagy Lázár Görög háza taxáján és az ser pályinka arendásokon kívül, kik mind házaiktól való füzetésben, ugy más dolgokban is, Nagy Lázáron kívül az Communitás közzé tartoznak) hat száz husz id est 620 R. forintokkal, melyet angariára szabván, minden angarianak el telésével száz ötven ött id est 155 R. forintokat tartozik bírójok által administrálni fogyatkozás nélkül, az hova magam vagy fiam dispositioja tartani fogja hely és quietantia mellet és az bírójoknak incumbál, hogy az utolsó angariának le füzetese alkalmatosságával computust tartván, az kivel illik, mind esztendőnek végén és az particuláris quietantiakat generalis quietantiával fel váltani. Ezt is kívántam itten ki tennem, hogy valamint magok kívánták s a szerent légyen, tudnia illik, hogy ha valamelyek elmennének, vagy megh szegényednének közülük, azért az megh irtt annualis census ne diminuáltassék, hanem az megh maradtak az megh irtt annualis censussal, ugy mintha mostani statusban volnának, tartozzanak. Az esztendőnek kezdeti pedigh mindenkor ujjesztendő napja leszen. Nem külömben minden sátoros ünnepekre, és Ujj esztendő napjára minden féle fü szerszámbul álló tisztességes honorariummal, ugy

minden külön kenyeres zsidó egy egész hizott luddal esztendőn által tartoznak.

Végre ha kik pediglen ennek utánna ez mostaniakon kívül, kivannak protection alá be jünni lakni, azok magokat nekem vagy generalis fiamnak vagy főbb tisztetnek, az Communitas bírája által jelencsek, azok is házat építhetnek és azon házaktul s protectionért tartozni foghnak annuatim különösen személy szerént Tizen ött R forintokkal, így ha az zsellerek is engedelem mellett be jünének, azok ött R. forintal annuatim személy szerént tartoznak, mely az Communitás fent irtt causán kívül való fogh lenni és ezektül is az Communitas bírája tartozik gondot viselni és obtingenseket quietantiak mellett az censusát be szolgáltatni, kiknek építendő házaikrul el menetelekkel mint az többiekrül egyenlő értelem observaltassék. Mindezeknek allando voltára és nagyobb erejére nézve, ezen saját kezem irásával es szokot pecsétemmel megh erősített leveletem adom az megh irtt Communitásnak.

In castro Nagy Károly die 10. Juny 1741., ut supra.

Károlyi Sándor L. S.

Mi alább subscribáltak, nevezetesen itten Nagy Károly városában actu lakos zsidó Communitásnak eskütt bírása és eskütt társai mind az fellyebb világosan ki tett és az szerént kegyelmesen fentt titulált méltóságos urtól eő Excelentiájatul reserválni méltóztatott punctumoknak szentül és megh másolhatatlanul való megh tartásokra nem csak magonkat és általunk az egész mostani zsidó Communitást obligályuk, sőt fentt titulált nagy jó kegyelmes urunknak eő excelentiájának s successorinak is további kegyelmességében és protectiojokban állandóknak magunkat declaramus és az megh irtt punctumoknak egész állandósággal és hűséggel való teljesítésére ezen saját kezünk irásával és pecsétünkkel erősíteteb cautionalisunkat adtuk.

Datum die mense anno et loco literae recensitis.

Coram me Jospeho Sötér hujus Szathmariensis ordinarium Judicem nobilium L. S.

נא' בנימו בהר"ר הרש ז"ל

נאום אברהם ב"ה יצחה ז"ל

נאום לזר ב"ר שמעון יצ[ח]

נאום בנימן בן כה"ר נתן ז"ל

נאום משה בן לא"א כהר"ר צבי הרש ז"ל

נאום זנוויל בן כמ"ר ראובן ז"ל

נאום הק' אהרן ליב בן כ' אברהם פויאר ז"ל

נאום שמעון בן כהר"ר עקיבא סג"ל ז"ל

נאום הר' משה כהר"ר בנימ סג"ל ז"ל

Azon sub litera A.) annectált conscriptio, melyrül in puncto tertio emlékezet vagyon peculialiter Jóllehet Méltóságos Gróff Nagy Károlyi Károlyi Sándor (tituli) kegyelmes Uram eő Excelentiája itten Nagy Károly városában actu lakos egész zsidóságot in anno 1740 die 25 8-bris, általam alább subscribált által conscribáltatta vala, mely conscriptiobul ki tetszik, kik az elégett és megh maradtott Communitás házaiban laktanak és azért Communitas nevezeti előtt voltanak, kik pedigh más házakban laktanak, azok taxások és zsellérek nevezeti alatt különös taxa füzetással az Communitas annuális Censussán kívül tartoztanak, mind az által, minthogy az nevezett zsidósággal instantiájokra az Méltóságos Uraságh ujjabb accordára lepet, mely accordának punctumi szerent már ennek utána (Josephovics Nagy Lázár boltja s háza és az Görög György háza fele taxáján kívül) mindnyajan egy communitásnak nevezeti alatt foghnak tartatni és az accorda szerent való summát együtt füzetni, annakokáért jövendő cautiora és bizonyos okokra nézve, az mostani ujj accordához ezen ujjabb conscriptiojok tétetik sub litera A.), és így ebbül világosan ki tetszik, kik minemü házakban actu lakjanak és kiknek közülök szabadság lészen az mostani ujj accordával resolvált husz házakat építeni és az egész communitás, mibül nevezetesen in concreto állyon.

1-o. Azon zsidóknak neveik, kiknek mostan házaik vadnak.

Jacobb Hersly Sído Biro, mely az régi házak mellet való Méltóságos Uraságh által ex fundamento igetett és mór téglából fell állitatott ujj házban lakik. Ennek resolváltatott az Méltóságos Uraságh által ócska házának, mely ugyis végső romlásban vagyon	Judaeus	1
Pinkesz Jerohin, Nathán Arón, Hersl Samson, Jerochim Joseff, Sudhin Salamon. Ezek az megh irt zsidó bírónak háza mellet levő Communitás házaiban, melyet az Méltóságos Uraságh csináltatott, leg utolszor lagnak	Judaei	5
Salamon Abrahám fiával Abraham Salamonnal, mely az Csiszár István háza mellet Asztalos Mihálynak háza felében	Judaei	2
Hersli Jall, ki az Csiszár István házának által ellenében az Lőrincz kovács háza felében lakik	Judaeus	1
Jónás Lázár, ennek mellette azon soron az Német varga háza felében lakik	Judaeus	1
Isák Füleph, azon soron Franc szücs háza felében lakik	Judaeus	1
Hersli Ábrahám, Simon sidó öccsével azon házban lakik, melyet az serházhoz legh közelebb az Méltóságos Uraságh épitetett	Judaei	2
Ábrahám Mojzes, amellet való házban lakik, melyet a M. Urasagh épitetett	Judaeus	1
Moyzes Salamon, Jakobb Simonnal az megh irtt ház mellett való ujj házban lakik, melyet tavaly a M. Urasagh annuentia-jából épitetet	Judaei	2

Farkas Mihály Erdődj arendas, M. Urasagh házában lakik a mellet	Judaeus	1
Markus zsidó régi mészáros házán tul Hersll nevü törpe zsidó mester, mely tavaly az M. Urasagh resolutiojabul az Communitás kissebb házán ismét épített házban lakik	Judaeus	1
Markus zsidó régi mészáros az megh irtt törpe zsidó háza mellet való házban, mely az M. Urasaghé, lakik	Judaeus	1
Hersll Jakób, az M. Urasagh házánál lakik, azon soron, házuknak első szobájában, mely az mészárszékig tart	Judaeus	1
Ábrahám Paur, házas fiával Samuella az mellette való szobában	Judaei	2
Hersll Mojzes, az harmadik szobában lakik	Judaeus	1
Következik a mészárszék, s a mellet egy fedél alatt Aron Lebell mészáros szobája, mely vejével lakik	Judaei	2
Náthán Benedek, mely az második szobában azon fedél alatt vagyon, lakik M. Uraságh házai ezek is	Judaeus	1
Egy özvegy zsidó papné, mely az Ördögh szabó házánál az kisebb szobában lakik	Judaeus	1
Isák nevü öreg sidó szabó vejével Király István ujj háza mellet való ócska házban	Judaei	2
M. Urasághében lakik, melyben ennek előtte az orgonista lakott	Judaeus	1
Eliás Dávid, Pápaj Pálné házában lakik	Judaeus	1
Ábrahám Isák, Cephel Antalnál lakik	Judaeus	1
Salamon nevü sidó, az Marcus mészáros háza mellet egy kis házban lakik	Judaeus	1
Foli nevü sidó, Marsalkonál lakik	Judaeus	1
Egy öreg lengyel sidó szabó, az Börek Rubin háza mellet az sikatoron, mostan épített házban lakik	Judaeus	1
Borek Ruben, ki futoso bíró volt, azon sikátoron, M. uraságh engedelmebül tavaly épített egy házat, s abban lakik	Judaeus	1
Kis Mojses, mely azon sikátoron egy ujj ház van, lakik, tavaly építette M. uraságh annuentiajabul, sógorával	Judaei	2
Kiss Lázár árendás háza, sógorával, az ispotályon tul ujj ház, melyet az M. Uraságh építetett, kibem most sógora lakik ...	Judaei	2
Az zsidó pap háza, az ell égett Communitás házaj között, az egész házak jó épületben vadnak s épségben.		

Következnek azon zsidók, kiknek mostan házaik nincsenek, seller-ségben laknak, interimaliter, kiknek szabados az resolvált husz házakat építeni, nevezetesen

Ábrahám Isák	1
Mojses Náthán	1
Eliás Hersll	1
Ancsel Izrael	1
Isák Hersll	1
Markus Lengyel	1

Mihalyovics Isák özvegye	1
Sido mester	1
Hersll Sandor	1
Adam Lebell, enek fia Hazas Ádám és veje Abraham	3
Jacobb Simon	1
Kain Hersll	1
Kopasz Samuel Ádám házas fiával Ádámnál..	2
Mojses Isák	1
Samuel Kainci	1
Nathan Hersll	1
Ancsul Ruben	1
Ancsul Jonás özvegye	1
Paur Lázár Józseff	1
Simon Jakob	1
Joseff Salamon	1
Zellik Salamon.....	1
Lebell David	1
item Jacobb Simon.....	1
Salamon Lebell	1
Farkas Isák	1
ugyan Salamon Lebell	1
Summa integralis	<u>70</u>

Actum Nagy Karoly, 12. Juny 1741.

Sótér Josef m. p. L. S.

OL. Károlyi-cs. lt. P – 397 25. tétel 92. csomó (37 – 48)

1060.

1741. július 1. Mayer Ábrahám zsidó panaszára, aki Artner András borovai hajóstól 50 öl basa dohányt és 8 láda auripigmentet követel, az alperes 8 napon belül válaszoljon.

Sessio die 1-ma July 1741.

Mayer Abraham jud exponit, das er dem hiesigen schiffmann André Härtner zu Vorava a 50 clafter bassa dohan und 8 küsten auripigmentum umb dieser hiehero auf Ofen zu führen übergeben, bittet also ihme dissfältige contentirung aufzulegen oder ob periculum dessen persohn zu versichern.

Deliberatum: dem beklagten zuzustellen umb innerhalb 8 tåg seine verantwortung einzureichen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. – 53/b.

1741. július 12. Artner András hajós Mayer Ábrahám zsidó panaszára válaszul kijelenti, hogy pestis miatt 10 hétig vesztegzár alatt tartották Eszéken, miközben hajója elsüllyedt és így ő kérhetne a zsidótól kárpótlást, míg Schlesinger Sámuel és Löwel zsidók e hó 19-én jelenjenek meg a bíróság előtt kárhozatos üzleti versenyük miatt.

Sessio die 12. July 1741.

Artner Andreas nauführer alhier erwidert auf des juden Abraham Mayrs untern 1. July deliberirten klagschrifft, das er zwar auf sein und seines mitgeschickten judens Joseph inntändiges bitten die 8 wässer verfaulten bassa doahn und 8 küsten mit auripigmento zu Borova angenommen, doch mit diser condition, das er davor nicht gutstehen wolle, wie dan auch kein kr. geld empfangen habe, mittler weillen aber, da er wegen contagiosen zeiten so wochen contumacz machen müste und zu Essegg umb pass solicirte, seynd die waaren sambt verlust seines aigenen schiffs erträncket worden, bittet also ihne mit seiner widerredlicher klage abzuweisen und ihne juden vielmehr zur satisfaction wegen ihme an getränckten schiff verursachten schaden gerichtlich anzuhalten.

Deliberatum: umb fernere nothdurffts handlung dem kläger gerichtlich zuzustellen.

Schlessinger Samuel jud stellet vor, wie das der jud Löwel nicht nur allein ein extra gewerb in seinem haus errichte, sonndern auch die kauffer bey denen sowohl christlich als jüdischen gewölbern ab- und zu sich ruffe und zu einkauffung in seinen wohnung führe, bittet derothalben gedachten Löwel erstlichen von seinen extra treiben den gewerb abzuschaffen und den so schädlichen abruffung deren käuffer einzustellen.

Deliberatum: dem beklagten juden gerichtlichen zuzustellen und haben sowohl kläger, als beklagter den 19-te lauffenden monaths vor stattgericht persöhnlich zu erscheinen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. — 56/b. – 58/a.

1741. július 15. Weiss Vencel posztó készítő állítása szerint csupán 41 font gyapjúval adósa Hirschl Mandl óbudai zsidónak, aki nyilatkozzék ebben a kérdésben.

Sessio die 15. July 1741.

Weiss Wenzl burgerlicher tuchmacher erwidert des Hirschl Mändl sein klaglibell, er habe den juden 13 grosse säckh wohl verkaufft, welche er zwar 41 lb. davon bezahlt, allein noch 41 lb. schulde sampt säcken, bittet dahero selben zur rechnung anzuhalten, als wird selber nit erfunden ihne, wan er schuldig ist, zu contentirn.

Deliberatum: dem kläger zu communiciren.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. — 60/a.

1741. július 19. Mayer Ábrahám zsidó válaszára és kifogásaira Artner András 8 napon belül feleljen.

Sessio die 19. July 1741.

Meyer Abraham jud contra Andream Artner erwidert auf des beklagten instanz untern 12. July geschöfftes deliberatum, undzwar 1-mo, das beklagter falsch angegeben, als hätte er mit ihne selbstn wegen denen waaren accordiret, weillen kläger damahls abwesend und beklagter die waaren von dem jud Joseph übernahmen und 2-do ob beklagter schon kein kr. geld daran genommen, so hät er doch die waaren nicht ehender aus handt gelassen, bis er nicht wäre contentiret worden und 3-tio weillen er den Joseph juden wegen gemeldten revers citirter haben wolle, kan solches auf seine kósten geschehen und weillen 4-to beklagten authend zu bezeügen gebühret, das die waaren von wegen seiner nachlässigkeit nicht untergangen, recommendiret sich pro justitia et protestatur de expensis.

Deliberatum: dem beklagten zuzustellen umb seine weithere verantwortung innerhalb 8 tügen einzugeben.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. – 61/a., b.

1741. július 27. Artner András hajós feleletére Mayer Ábrahám zsidó tegye meg észrevételeit, míg Schlesinger Joachim zsidó 360 forint követelésére nézve Bürgl zsidó 15 napon belül nyilatkozzék.

Sessio die 27. July 1741.

Andre Arthner nauführer erwidereit auf des juden Abraham Mayer deliberirte instanz, das nicht ihme beklagten, sondern ihme juden Mayer, qua actori obliget seine angebrachte klag durch proben zuerweisen, mithin er selbst seinen bestelten anhero kommen lassen solle, sodan folget das weithere.

Deliberatum: dem gegentheill zu communiciren.

.....

Schlesinger Joachim jud bittet den juden Bürgl zur zahlung, deren ihme schuldigen rests per 350 fl. gerichtlich anzuhalten, womit er auch seine debitores Joseph Haug und tobakhmacher Galland befridigen kánte.

Deliberatum: dem beklagten Bürgl gerichtlich zuzustellen umb 15 tügen seine verantwortung einzureichen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. – 63/b. – 64/a.

1741. augusztus 17. Mayer Ábrahám zsidó bizonyítsa állításait Artner András hajóssal szemben, míg Dimics Péter védekezzék Hirschl Mandl óbudai zsidó követelése ellen, végül e zsidó és Weiss Vencel posztókéészítő közöttli perben egy bizottság ejtse meg az elszámolást.

Sessio die 17. Augusti 1741.

Abraham Meyer jud contra Andream Artner und bittet des beklagten ausflüchten nicht zu acceptiren, weillen er sich dadurch nicht purgirn kann, sondern in seiner rechtlichen bitt inhaerendo prioribus finaliter das finale zu sprechen.

Deliberatum: dem kläger liget ob seine klag, wie angefangen, zu prosequiren und probanda zu probiren, sodan wird auch folgen, wass rechtens ist.

.....

Hirschl Mandels jud von Altofen zufolge beschener gerichtlichen auflaag von 15. dieses repliciret auf die einrede des herrn Peter Dimics, das seine exceptiones in meris assertis gestellt, also zu probiren seynd und weillen er coram judicio die eingeklagte schuld per 203 fl. 24 kr. eingestant, ist derselbe auch schuldig das legale interesse und unkosten zu zahlen schuldig, so in summa betraget 257 fl. 48 den., dahero bittet ihne zur zahlung executive anzuhalten.

Deliberatum: herrn beklägten umb seine nothdurffts handlung innerhalb 15 tägen einzureichen zuzustellen.

.....

Hirschl Mandl jud zu Altofen bittet umb in der zwischen sich und den burgerlichen tuchmacher Wenzl Weiss geäußerten strittsach und habender berechnung ein end zu machen eine gerichtliche commission hierzu zu ordiniren.

Deliberatum: fiat commissio und werden solche herr Landtrachtinger und herr Kramer vornehmen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. — 66/b. – 68/b.

1741 augusztus 30. Dimics Péter tabáni bíró és Hirschl Mandl óbudai zsidó közöttli egy bizottság teremsen rendet.

Sessio die 30. Augusti 1741.

Herr Dimics Peter richter ritus Graeci in Taban contra Hirschl Mandl juden in Altofen, ut A. puncto praetensive schuldigen 257 fl. 48 den. bittet diesen strittigkeit medio exmittendorum commissariorum ausszumachen.

Deliberatum: herr Teütsch und herr Kramer werden mit zuziehung der canzley die ansuchende commission vornehmen und die sach zu complaniren trachten.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. — 71/a.

1741. szeptember 20. Hirschl Mandl óbudai zsidónak követelésére Dimics Péter tabáni bíró vagy 15 napon belül, vagy a szüret után november 15-re válaszoljon.

Sessio die 20. Septembris 1741.

Hirschl Mandl jud in Altofen contra herrn Peter Dimics richtern graeci ritus in Taban inhaerendo prioribus protestiret wider die erschlicke commissio in puncto praetendirender gegenrechnung und bittet selben die triplique, da er in seiner ersten schrift meritorie geandworthe, die schuld bekennent aufzutragen.

Deliberatum: wann beklagter in die bevorstehende leessferien consentiret, hat selber innerhalb 15 tügen, in widrigen aber nach dem leessferien, als den 15-ten Novembris anni currentis weithere nothdurffts-handlung einzureichen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. – 74/a., b.

1741. szeptember 27. Schlesinger zsidó borát Bossányi és Kramer budai tanácsosok egy kádármester bevonásával becsüljék meg és azt Gallant Miklósnak adják át.

Sessio die 27. Septembris 1741.

Weillen der jud Schlessinger die dem herrn Nicolao Gallant verschribene wein bisshero noch nicht getrachtet zu verschleissen und das geld dafür herrn creditor zu verschaffen, sondern solchen selbst verzöhret, als ist auf ansuchen des herrn glaubiger die einschätzung der noch vorhandenen weinen gewilliget worden, welche herr Bossányi und herr Kramer mit zuziehung eines bindermeisters vollziehen und sodan herrn Gallant die wein einantworthen werden.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. – 76/b.

1741. december 6. Haug József vendéglősnek Schlesinger Joachim zsidó borára fejében a 276 forint 45 krajcárt december 15-ig vagy adja meg vagy kifogását mondja el, hogy elkerülje a végrehajtást, hasonlóképpen december 20-ig válaszoljon Gallant Miklósnak 600 forintot kitevő követelésére.

Sessio die 6. Decembris 1741.

Haug Joseph burgerlicher gastgeb contra juden Joachim Schlesinger puncto sich vor empfangenen weinen schuldigen 276 fl. 45 kr. und weillen er die zahlung auf 2 gerichtlichen termin nicht praestiret, bittet ihne juden darzue executive anzuhalten.

Deliberatum: dem beklagten ex superabundanti zu communiciren umb den 13-ten currentis mensis entweder seine etwa habende verantwortung zu geben oder richtigkeit zu leisten, ansonsten man in des klägers begehren willigen müste.

.....

Herr Gallant Nicolaus klaget dem jud Joachim Schlesinger Marcholis in puncto schuldiger 600 fl., das er die schon zweymahl getroffenen convenient nit zu halten, bittet dahero ihme die zahlung sowohl des capital, interesse, als auch schon vill habenden unkösten aufzutragen.

Deliberatum: dem beklagten gerichtlich zuzustellen umb auf den 20-ten labentis mensis seine etwa habende replique einzureichen.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. — 86/b. – 87/b.

1070.

1741. december 22. A budai városi bírói szék újból figyelmezteti Schlesinger Joachim zsidót, hogy Gallant Miklós dohánykészítőnek 600 rajnai forint követelésével szemben január 10-ig védekezzék.

Sessio die 22. Decembris 1741.

Galland Nicolaus burgerlicher tabakmacher klaget abermahl den juden Joachim Schlesinger wegen dem rest der ihme schuldigen 600 fl. Reinisch capital und weillen selber weder auf gerichtlichen vermahren noch lauth obligation der zahlung genüg leistet, als bittet selber des juden sein vermögen ihme gerichtlich einzuschazen.

Deliberatum: dem beklagten ex superabundanti nochmahlen zuzustellen umb auf den 10-ten Jenner nächstkünfftigen 1742. jahrs seine verantwortung also gewiss einzureichen, als man in widrigen sprechen wird, wass die rechts ordnung dictiret.

Budai bírói jegyzőkönyv 1740 – 1743. — 91/b. – 92/a.

MUTATÓK

1. ...	2. ...
3. ...	4. ...
5. ...	6. ...
7. ...	8. ...
9. ...	10. ...
11. ...	12. ...
13. ...	14. ...
15. ...	16. ...
17. ...	18. ...
19. ...	20. ...
21. ...	22. ...
23. ...	24. ...
25. ...	26. ...
27. ...	28. ...
29. ...	30. ...
31. ...	32. ...
33. ...	34. ...
35. ...	36. ...
37. ...	38. ...
39. ...	40. ...
41. ...	42. ...
43. ...	44. ...
45. ...	46. ...
47. ...	48. ...
49. ...	50. ...
51. ...	52. ...
53. ...	54. ...
55. ...	56. ...
57. ...	58. ...
59. ...	60. ...
61. ...	62. ...
63. ...	64. ...
65. ...	66. ...
67. ...	68. ...
69. ...	70. ...
71. ...	72. ...
73. ...	74. ...
75. ...	76. ...
77. ...	78. ...
79. ...	80. ...
81. ...	82. ...
83. ...	84. ...
85. ...	86. ...
87. ...	88. ...
89. ...	90. ...
91. ...	92. ...
93. ...	94. ...
95. ...	96. ...
97. ...	98. ...
99. ...	100. ...

I. NÉVMUTATÓ — INDEX NOMINUM

A zárójelben álló számok évszámok, amelyek az oklevél keltét jelzik. A zárójel nélküli számok az oklevelek sorszámai.

Rövidítések az indexben: A. A. = Alsó-Ausztria, csn. = családnév, F. A. = Felső-Ausztria, hn. = helynév, l. = lásd, m. = megye, szn. = személynév.

- Achracher** Izsák Ádám zsidó (1740) 1033.
- Adler** budai városi adószedő (1724) 636.
- Aichmayr** Antal budai polgár (1729) 842.
- Aigner** Anna Borbála pesti cseléd lány (1727) 742.
- Anna Borbála budai hadbiztosné (1732) 884.
- Anna Mária Erzsébet budai hadbiztosné (1714) 278. — (1715) 284, 288, 295, 309—313, 316—321, 326.
- Albich** budai tanács szolga (1719) 445.
- Kristóf budai polgár (1701) 86.
- Altdorfer** budai fakereskedő (1720) 496.
- Alte Lázár** óbudai zsidó (1728) 817.
- Ancsel** Izrael nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- Jónás nagykárolyi zsidó özvegye (1741) 1059.
- Ruben nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- András** (1698) 66.
- budai csizmadia neje (1723) 593.
- kassai bíró (1593) 32.
- Andráshy-féle** ezred (1703) 124.
- Anscha** budai zsidó (1732) 885.
- Antoniovics** vagy Raszkovics boltoslegény (1727) 752.
- apát, néhai** (1721) 539.
- aranyművesek** (1732) 886, 891.
- arnóták** (1715) 301. — (1729) 832.
- Arnsteiner** Márkus pozsonyi zsidó (1727) 727, 729—30, 734, 740, 749—50, 752, 754, 756, 758, 760—1, 768—9, 771, 774. — (1728) 791—2, 804, 812. — (1729) 823. — (1734) 912—3. — (1738) 1019.
- Artner** András budai polgár és hajósmester (1741) 1060—1, 1063—5.
- Asztalos** Mihály nagykárolyi lakos (1741) 1059.
- Asszonyfalvi** Osl László (1464) 2.
- Auer** csn. (1731) 877, 880. — örökösök (1722) 588.
- Auersperg** grófnő l. Windischgrätz.
- Augustin** György pesti polgár (1703) 122. — (1714) 235, 248, 273.
- Austerlitz** Salamon zsidó (1703) 121.
- Ábrahám** Izsák nagykárolyi zsidó (1741) 1059. — óbudai zsidó szatócs (1728) 817. — (1738) 1016. — (1740) 1039.
- Izsák Lázár zsidó (1741) 1048.
- Márk aszódi zsidó szatócs (1728) 817. — magyarbródi zsidó (1702) 107.
- Mózes nagykárolyi zsidó (1741) 1059. — zsámbéki zsidó (1728) 817.
- Áron** budai zsidó (1720) 497. — (1727) 733. — (1729) 839—40. — (1731) 874—5. — (1733) 900. — (1734) 908. — (1739) 1020. — neje (1733) 906.
- budai zsidó metsző (1720) 493.
- Mózes zsámbéki zsidó szatócs (1728) 817.
- Bacharach** budai zsidó (1706) 140, 147. — (1707) 161. — (1716)

337. — (1720) 489, 495, 500. — (1721) 505. — örökösei (1714) 253. — (1715) 291. — (1728) 795.
- Bacharach** Dávid Beer zsidó (1738) 1005.
- Herz óbudai zsidó (1714) 262, 266, 268—9, 271, 276, 280. — (1715) 289, 293, 299, 300, 303, 305, 309—10, 315.
- Wolf budai zsidó (1707) 151. — (1711) 186. — (1712) 195.
- Baczych** Gyuró pesti polgár és kereskedő (1717) 385.
- Badeni** Lajos őrgróf (1702) 115.
- Bader** János budai polgár és asztalos (1719) 435.
- Badianovicz** Illés (1722) 579.
- Bakoča** Mihály (1554) 20.
- Balázs** budai szabó (1732) 893.
- Ballis** Wolf óbudai zsidó szatócs (1728) 817.
- Balog** Benedek és Orbán (1554) 20.
- Banowszky** csn. (1722) 550, 559. — (1728) 788.
- Barbier** Ferenc budai polgár (1707) 160.
- Barnucca** Péter budai polgár és kereskedő (1730) 851, 854. — (1731) 863, 875. — (1732) 884. — (1734) 921.
- Baruch** Márk zsidó (1703) 119.
- Baltjani** birtokokon élő zsidók (1684) 34.
- Lajos gróf (1738) 1011.
- Bauman** János György győri fuvaros (1697) 63.
- Baumgartner** budai polgár és hajósmester (1723) 890.
- Bavianovicz** Illés budai polgár (1720) 487.
- Bazini** és Szentgyörgyi Farkas gróf (1526) 8.
- Bálint** szn. (1446) 1.
- Bán** János kolozsvári polgár (1523) 7.
- Bärck** Márkus péterváradai zsidó (1711) 187.
- Beck** Kristóf budai polgár (1724) 635. — és sőrelárusító (1724) 665. — (1726) 711. — Lőrinc kolozsvári bíró (1523) 7.
- Bedli** csn. (1727) 736, 744.
- Beinhaimer** János pozsonyi bíró (1546) 10.
- Bekethei** Benedek (1464) 2.
- Belko** István (1695) 58.
- Bellusi** János (1593) 32.
- Benedikt** budai polgár (1720) 474.
- Benes** nagyszombati zsidó (1513) 5.
- Benjamin** zsidó (1730) 857.
- Náthán és Simon zsidók (1741) 1048.
- Benochei** Máté pozsonyi káptalani közjegyző (1593) 32.
- Berger** budai tanácsos (1733) 902. — (1734) 907, 938. — (1735) 939, 946, 954. — (1736) 959, 964, 966, 969, 971. — (1740) 1044.
- Berl** zsidó (1703) 119.
- Bernát** Jakab aszódi zsidó (1728) 817.
- Beyczy** ügyvéd (1568) 31.
- Beymbinder** budai polgár (1725) 683.
- Békés** János csehi jobbagy (1464) 2.
- Bigino** budai tanácsos (1724) 635.
- Bilanszky** budai polgár (1738) 1012, 1019.
- Bernát és György budai polgárok és kereskedők (1734) 912—3.
- Lénárd József budai polgár és kereskedő (1720) 471. — (1726) 721. — (1727) 724, 739.
- Binder** János budai lakos és vincellér (1700) 75—6.
- Márton (1718) 407.
- Biri** István kir. ember (1464) 2.
- Himfi György kir. ember (1464) 2.
- Bobich** pesti tanácsos (1737) 986.
- Miklós pesti polgár és timár (1732) 889.
- Bogner** Mátyás budai polgár (1722) 589.
- Boldizsár** deák, egykor Rawony mester írónoka (1554) 20.
- Bolla** Zsigmond Sopron megyei szolgabíró (1734) 936.
- Borek** Rubin nagykarolyi zsidó (1741) 1059.
- Bornemissza** István ügyvéd (1727) 754.
- Bossángi** budai tanácsos (1741) 1068.
- Both** budai városjegyző (1724) 636.
- Böckel** János budai polgár és esztergályos (1708) 168.
- Bösinger** zsidó (1716) 355.
- budai polgár (1706) 142. — budai tanácsos (1710) 178. — (1712) 194. — néhai (1721) 521. — (1722) 588. — özvegye, Terézia Katalin (1716) 351. — (1718) 411. — (1720) 470, 472, 478. — ki most Nas-sau neje l. ott.
- Brandvoigl** csn. (1729) 820.
- Brauneis** budai polgár örökösei (1718) 411. — (1719) 450. — (1720) 460. — özvegye l. Mieser.
- Braunsreuterné** pesti polgárasszony (1708) 164, 166, 169.
- Brentano** budai polgár (1734) 921.
- Antal budai tanácsos (1697) 64.

- Breyner Fülöp* (1552) 15. — (1553) 17.
- Brinckl özvegye* l. Roth.
- Brindl Dávidné* budai zsidóasszony (1722) 564.
- Brunner* budai tanácsos (1707) 154. — (1716) 362. — (1717) 381. — (1720) 493.
- budai városi kancellista (1713) 229.
- Farkas budai polgár (1703) 117.
- Buda* pesti tanácsos (1737) 986.
- Budai Ferenc* (1554) 20.
- Burchardtné* Schobert Anna Mária budai polgárasszony (1714) 249.
- Burger Pál* budai polgár és hajós (1714) 259. — (1719) 439.
- Burgstaller* budai városi írnok (1740) 1035.
- Burre Márton* komáromi zsidó (1690) 38–9.
- Butre* budai polgár és harangöntő (1723) 596.
- Bürgl* budai zsidó (1713) 232. — (1714) 263, 267. — (1715) 304, 328. — (1716) 334. — (1717) 390. — (1718) 406. — (1719) 431, 450. — (1720) 467, 478, 484. — (1721) 517, 521, 526. — (1722) 551, 560, 569, 583, 590. — (1723) 601, 605, 618. — (1724) 634, 648, 656. — (1725) 670, 679, 692. — (1726) 703, 705, 711. — (1727) 725, 728, 731–2, 737, 766–7, 773, 777, 781. — (1728) 787, 798, 806, 809, 811, 813, 816. — (1729) 843. — (1731) 868, 872–3, 880. — (1732) 888. — (1734) 923, 930. — (1735) 950–1. — (1736) 967, 971, 974–6. — (1737) 979. — (1738) 1004, 1008. — (1739) 1022–3. — (1740) 1045, 1047. — (1741) 1051, 1064. — neje (1713) 201. — fia (1727) 742. — (1732) 877.
- Bürgl Áron* budai zsidó (1718) 403.
- Joachim budai zsidó (1698) 66. — (1701) 88–90. — (1702) 93, 96, 100–1. — (1704) 127, 130. — (1707) 150, 153–4. — 160. — (1708) 166–7. — (1713) 202–3, 205, 211, 229–31. — (1714) 237, 246–7, 254, 258, 260–1, 264–5, 274, 277, 280. — (1715) 281, 286, 289–90, 292–3, 296, 298, 307–8, 310, 313–4, 320, 323. — (1716) 345, 358–61, 363, 366–9. — (1717) 370–4, 377, 380, 383–4. — (1718) 406, 415–7. — (1719) 437. — (1720) 478. — (1721) 504, 523–4, 526–7, 532, 535–9, 543. — (1722) 547, 550, 552, 554–7, 560, 580, 584–5, 587–8. — (1723) 592, 598–600, 602, 608–9, 613, 620, 622. — (1724) 625, 628, 630–1, 634–7, 643, 646–7, 650–3, 658. — 663, 665. — (1725) 671, 674, 677, 680–1, 698–9. — (1726) 700–1, 706, 718. — (1727) 738, 740–1, 743, 745, 749, 762, 764–5, 775–6. — (1728) 783–6, 788, 790, 800, 802, 805. — (1729) 821. — (1731) 865, 870, 874, 877, 882. — (1732) 892. — (1733) 896, 904, 906. — (1734) 920, 924–5, 928, 934–5, 937–8. — (1735) 940, 944–8, 955. — (1736) 958, 965, 977. — (1737) 978, 980, 988, 992, 995, 998. — (1738) 1007, 1009–10, 1015. — (1739) 1024–5, 1027, 1029. — (1740) 1034, 1036–7, 1040, 1042–4. — (1741) 1052–3, 1055–6.
- Bürgl* porciója elengedve, de nem kereskedhet (1702) 106.
- egy hónap múlva Budáról távozzék (1712) 192, 196. — újévig maradhat (1712) 198.
- ker. hitre áttért fia l. Kirchhueber.
- Judit budai zsidónő (1721) 509.
- Sámuel budai zsidó (1694) 50, 52–3. — (1695) 54, 56–7, 59. — (1697) 65. — (1698) 66–9, 71. — (1701) 86. — (1702) 95–6, 98–102. — (1703) 117. — (1706) 148. — (1707) 156–7. — (1708) 164, 166. — (1713) 204, 208–9, 212, 215, 219–20, 222, 227–8, 230. — (1714) 236–8. — császári lőszerszállító (1714) 239, 250, 252, 258, 277. — (1715) 287, 306–7, 310, 313–4, 320, 322, 327. — (1716) 333, 339, 342–4, 347, 349, 351–2, 354–6, 358–60, 363, 366. — (1717) 381–2, 388, 391, 395–6. — (1718) 404, 411–3. — (1719) 423, 425, 428–9, 434, 445–6, 449, 452. — (1720) 458, 460, 470, 472, 482, 485, 490, 494. — néhai (1723) 611. — (1734) 907.
- elismerné a budai tanács joghatóságát, ha megengednék ne-

- ki a kereskedést (1713) 221, 223.
- Bürgl* zsidónak Budáról távozni kell (1720) 465
- Cephel* Antal nagykirályi lakos (1741) 1059.
- Cello* budai polgár (1734) 912. — (1739) 1020.
- Antal budai polgár (1715) 284. — örökösai (1724) 694. — neje (1721) 511.
- Chenke* Imre csehi jobbágy (1464) 2.
- Choknay* Mihály (1554) 20.
- Christ* csn. (1720) 495. — budai tanácsos (1724) 635.
- Ciboria* budai özvegy zsidó asszony (1726) 715.
- cigányok* (1732) 886, 891.
- Coeff* Mózes budai zsidó (1723) 600.
- Conradi* budai polgár (1721) 542. — (1722) 547, 575, 578.
- Copail* csn. (1717) 371.
- Copman* Bernát budai polgár (1722) 569, 580. — (1724) 650, 655, 659, 661. — (1725) 666, 668. — (1728) 785.
- Cral* Hirschl Joel zsidó (1724) 628.
- Cutica* budai polgár és kereskedő (1737) 991, 993–4.
- Csaszni** Dávid zsámbéki zsidó szatócs (1728) 817.
- Jakab zsámbéki zsidó (1728) 817.
- Léb zsámbéki zsidó szatócs (1728) 817.
- Csáky* (Keresztstzei) István gróf országbíró (1690) 40.
- cselédlány* (1734) 907.
- Csempeszázi* Péter (1464) 2.
- Csiszár* István nagykirályi lakos (1741) 1059.
- Csonka* Lukács csehi jobbágy (1464) 2.
- Csonok* Fülöp óbudai zsidó (1728) 817.
- Czobor* Ádám gróf néhai (1694) 51. — özvegye, Erdődy Borbála grófnő (1692) 44. — (1694) 51.
- Danhauser** György komáromi kereskedő (1702) 104.
- Daul* csn. (1716) 362.
- Davidovics* Miklós tabáni polgár és kereskedő (1727) 726, 729, 734, 740, 749–50, 752, 754, 756, 758, 760–1, 768–9, 771, 774. — (1728) 791–2, 804, 812. — (1729) 823.
- Dániel* Lebel zsámbéki zsidó szatócs (1728) 817.
- Dávid* zsidó neje (1733) 906. — budai zsidó (1736) 969. — (1739) 1026. — zsámbéki zsidó (1708) 168.
- Ábrahám gyöngyösi zsidó kereskedő (1715) 329.
- Gábor budai zsidó (1726) 713, 715.
- Gergely komáromi rézműveslegény (1702) 104.
- Izsák zsámbéki zsidó házaló (1728) 817.
- Salamon zsámbéki zsidó (1728) 817.
- Demeter* tabáni rác (1720) 476.
- Dercsányi* Pest megyei biztos (1713) 226.
- Dersfy* (Szerdahelyi) Farkas baranyai főispán és szigetvári kapitány (1554) 20.
- István (1554) 20.
- Deutsch* budai tanácsos (1740) 1044. — (1741) 1066.
- Jakab budai zsidó (1709) 174.
- Salamon budai zsidó (1723) 594. — és császári löszerszállító (1723) 597.
- Deutsch* Sámuel zsidó, császári szállító (1724) 632. — (1725) 693.
- Dezso* György csehi jobbágy (1464) 2.
- Dezsőffy* a pozsonyi kir. kamara elnöke (1556) 13, 24.
- Dévay* pesti polgár (1721) 544.
- Dicht* budai polgárnál tanító (1725) 683.
- Dietzné* budai polgárasszony (1714) 242.
- Dillman* budai tanácsos (1728) 796.
- Dimics* Péter tabáni rác (1739) 1030. — (1741) 1057, 1065. — bíró (1741) 1066–7.
- Dimitrovics* Sivan tabáni szűcs fia Koszta (1729) 830, 833.
- Dimschin* Sára budai polgárasszony (1722) 549, 562.
- Dobeschitz* Lőrinc budai aranyműveslegény (1716) 345–6.
- Doll* budai polgár (1720) 480.
- Dolles* budai polgár (1699) 73.
- Dombrino* Péter deák (1554) 20.
- Dominicus* Orbán budai polgár és vászonkereskedő (1697) 64.
- Dragotin* budai rác asszony (1737) 993.
- Drächsler* budai tanácsos (1728) 813–4. — (1730) 855, 860. — (1733) 900. — (1734) 928, 933.
- Duglos* Amandus (1737) 978.
- Ebenhock** Mihály budai polgár és mészáros (1734) 928.
- Eberman** csn. (1715) 289.
- Ech** kapitány (1720) 462. — (1721) 529, 540. — (1722) 586. — (1723) 593, 595,

- 604, 606–7, 614. — (1724) 625, 640.
- Egger János** budai vízi-városi iskolamester (1700) 75, 77.
- Ecker** budai polgár (1726) 719. — (1732) 888. — (1735) 947. — és tanácsos (1737) 981.
- Péter pozsonyi tanácsos (1568) 28.
- Ehrnhofner Anna Mária** budai polgárásszony (1732) 885.
- Eichler atya** (1717) 376.
- Eichmayer** budai sörmester (1729) 841.
- Eisenreich** budai polgár (1721) 542. — (1722) 547, 575, 578.
- Eleonóra** budai zsidónő (1727) 748, 753.
- Erbs** gróf ezredes (1713) 204.
- Erdélyi Lőrinc** pozsonyi polgár és neje, Ilona (1534) 11.
- Erdődy** gróf kir. biztos (1738) 1001.
- Borbála grófnő 1. Czobor.
- Erhardt** András budai polgár és vaskereskedő (1697) 64.
- Erzsébet** zsidónő, ki megkeresztelkedése után Anna Katalin nevet kapta (1706) 145–6.
- Eszter** budai zsidónő (1733) 902. — (1734) 907, 909, 914, 923, 932–3.
- Eszterházy Gábor** gróf ezredes (1703) 124.
- Pál herceg nádorispán (1690) 40. — (1692) 44. — (1700) 83, 85. — (1703) 123–5. — (1704) 131. — (1705) 136. — (1707) 159.
- birtokokon élő zsidók (1684) 34.
- Eyerl** Gottlieb volt budai városi sörmester (1724) 635. — özvegye (1724) 665. — (1725) 699. — (1726) 701, 703 711, 718.
- Eyerl Mátyás** budai polgár (1716) 354.
- Éliás Dávid** nagykarolyi zsidó (1741) 1059.
- Márton esztergomi zsidó (1701) 92.
- Faiss** budai polgár és kesztyűs (1720) 480.
- familiaris** (1464) 2.
- Fareti** Bernát budai polgár (1706) 138–9.
- Farkas** Izsák nagykarolyi zsidó (1741) 1059.
- Mihály nagykarolyi zsidó, erdődi árendás (1741) 1059.
- Fekess** Jakab zsidó (1726) 719.
- Felber** budai polgár (1712) 194. — budai tanácsos (1716) 352, 354. — (1717) 375. — féle ház (1725) 685.
- Fells** budai tanácsos (1715) 328.
- Ferberth** József budai polgár (1725) 683–4, 695.
- Ferdinánd I.** király (1546) 10. — (1552) 15. — (1553) 17. — (1556) 22, 25–6. — néhai (1568) 29.
- Ferenc** deák (1552) 15.
- Fiedlinger** budai polgár (1717) 370, 372.
- Fischer** György pozsonyi polgár és neje, Anna (1534) 11.
- János pozsonyi városbíró (1568) 28.
- Flaschel** budai zsidó (1712) 195.
- Jakab zsidónak is távozní kell Budáról (1713) 218.
- Fleischacker** csn. (1706) 148.
- Fleischänderl** Simon budai polgár és festő (1723) 622. — (1724) 624.
- Flöczner** Márton pozsonyi polgár és posztönyíró (1534) 11.
- Foli** nagykarolyi zsidó (1741) 1059.
- Forster** csn. (1713) 233. — (1715) 330. — (1725) 675. — budai tanácsos (1717) 375. — pesti főkamarás (1714) 240.
- Forster** Dániel budai polgár (1723) 615.
- Gottlieb budai polgár (1714) 256. — (1715) 282, 286.
- Forstmayr** budai polgár és hajósmester (1721) 518, 521. — (1723) 597. — (1724) 632. — (1725) 693.
- Franc** nagykarolyi szücs (1741) 1059.
- Franzin** Péter Pál budai polgár és kéményseprő özvegye (1713) 220, 227–8, 230. — (1716) 333, 349, 352.
- Franciskovitz** András budai rác aranyműves (1714) 270, 272. — (1716) 346.
- Frankenberg** csn. (1700) 77.
- Károly Joachim (1716) 344. — (1717) 393.
- Mária Eleonóra grófnő (1729) 819, 825. — (1730) 850.
- Frankl** belgrádi zsidó (1734) 921.
- Jakab zsidó (1652) 33. — (1724) 655.
- Frateli** budai polgár (1738) 1012.
- Freudenberg** budai polgár (1716) 332, 335–7. — (1721) 536. — (1722) 583. — (1723) 618. — neje, Johanna Erzsébet, Mayling budai városjegyző özvegye (1716) 358–360, 368–370.
- Freudenreich** budai polgár és fertálymester (1735) 954.
- Friedbergné** asszony (1714) 252.
- Früauf** András pozsonyi polgár özvegye, Borbála (1534) 11.
- Fuchs** Salamon budai zsidó (1696) 60.

- Funkh** János budai polgár és közműves (1706) 140.
- Führnhamer** budai polgár (1725) 683.
- Füllenkösslin** juhászné (1739) 1021.
- Fülöp** budai zsidó (1714) 240. — számbéki zsidó (1728) 817. — Sámuel számbéki zsidó (1728) 817.
- Galya** András bécsi ágens (1703) 125.
- Gallant** Miklós budai polgár és dohánykészítő (1741) 1064, 1068—1070.
- Gans** Anschl vízivárosi zsidó (1734) 915, 917—8, 926.
- Gastner** János Miksa (1722) 559.
- Gáspár** budai kikeresztelkedett zsidó (1733) 905.
- Geiger** budai sörfőzőmester (1723) 603.
- Gelgy** László (1464) 2.
- Gera** Erasmus (1552) 15. — (1553) 17.
- Girovics** Nikola pesti polgár (1734) 929.
- Glaser** Simon Péter belgrádi polgármester (1696) 60.
- Glavada** István budai rác (1690) 38—9. — özvegye (1723) 600.
- Glöckner** János budai polgár és szappanfőző (1725) 687—8, 694. — (1726) 708—9. — (1727) 737, 766, 777—9, 781. — (1728) 794.
- Gogitz** (Gositz) Péter budai polgár (1720) 492—3.
- Goldschmidt**-féle ház Budán (1713) 208.
- Gollanshiia** Iván budai polgár (1704) 127.
- Gollerwicz** budai polgár és szabó (1721) 512.
- Goszthony** Gáspár (1554) 20.
- Gölll** budai polgár (1721) 517, 537. — (1722) 551, 586. — (1723) 604, 607. — (1724) 637, 647, 658. — neje (1721) 512. — (1725) 677, 680—1, 698. — (1726) 700, 703, 705—6. — (1727) 725, 728, 749, 767. — (1728) 806, 813.
- Göring** János Mihály budai polgár (1700) 78, 80—2.
- Görög** György nagykarolyi lakos háza és boltja (1741) 1058—9.
- Göschner** vízivárosi plébános (1727) 743.
- Götz** budai tanácsos (1720) 475.
- Gözl** Simon budai zsidó (1739) 1026, 1028.
- Gramartin** János budaújteleki polgár (1740) 1032.
- Gräsel** Farkas pozsonyi polgár (1534) 11.
- Gross** János budai polgár és kalapos (1718) 403.
- Grölller** János Kristóf budai polgár és borvonyó (1734) 920, 924—5, 928, 930, 935, 938. — (1735) 947, 951. — (1736) 965. — (1740) 1042—4. — (1741) 1052—3, 1055—6. — féle adósság (1736) 958. — (1738) 1004. — féle ház (1735) 951. — (1737) 995.
- Grubenmüllner** György pozsonyi tanácsos (1568) 28.
- Gruia** budai rác kereskedő (1725) 696.
- Grüener** Zakariás bécsi kereskedő (1714) 278. — (1715) 282, 284, 286, 321. — (1716) 348—50, 353. — (1717) 375, 377, 392—4, 396, 398. — (1718) 399, 401—2.
- Grünauer** Kristóf Xavér budai kikeresztelkedett zsidó és polgár (1713) 214. — (1716) 332, 335—6, 365.
- Gschwind**-féle ezred (1702) 110.
- Gsteltner** Löbl zsidó (1724) 650, 652.
- Gundián** Fülöp bécsi polgár örökösei (1728) 783, 788.
- Gusman** Móric (1711) 187.
- Gut** Mózes budai zsidó (1725) 675.
- Günzburger** Salamon budai zsidó (1723) 600, 607. — (1724) 661. — (1725) 668—9, 697. — neje (1723) 612.
- Budán nem kereskedhet (1725) 678.
- Haas** Mihály csehi jobbágy (1464) 2.
- Hackbacher** Farkas budai polgár és kötélverő (1700) 77.
- Haimb** József pétervárad zsidó (1711) 187.
- Haindl** egykor pozsonyi, most nikolsburgi zsidó (1531) 9. — (1534) 11.
- hajdú** (1703) 124. — (1740) 1045. — (1741) 1048.
- Hart** Miklós budai polgár és sütő (1721) 530.
- Haselberg** esn. (1706) 148.
- Haug** József budai polgár és vendéglős (1741) 1064, 1069.
- Márton pozsonyi polgár és varga (1534) 11.
- Haunoldt** fogalmazó (1716) 349.
- Hausrucker** András budai polgár és szabókellék árusító (1702) 108.
- Hänsel** János Károly budai polgár (1720) 480, 484, 493, 498. — (1721) 505, 518, 541.

- Hegedüs* Imre (1710) 179.
- Hegewarth* János budai polgár és hajós (1714) 259.
- Heideg* asszony (1713) 226.
- Heila* budai zsidónő (1727) 989, 991.
- Heinrich* Gáspár pozsonyi tanácsos (1568) 28.
- Heissler* budai polgár (1720) 480.
- Helbling* budai polgár (1722) 566.
- Hemme* Gottfried pesti kalaposlegény (1718) 403.
- Henczel* Mihály csehi jobbágy (1464) 2.
- Herdegkné* budai polgárasszony (1706) 141. — (1715) 321.
- Herzl* budai zsidó (1719) 443–4. — (1723) 622. — (1724) 624. — (1729) 835. — (1735) 939. — (1736) 959, 971. — (1737) 981.
- Herzog* István kassai polgár (1593) 32.
- Hess* Tamás budai kovácslegény (1717) 375.
- Higel* János Keresztély budai tanuló (1706) 146.
- Hierschel* Vencel budai polgár és szijgyártó örökösei (1714) 264. — (1724) 665.
- Hirschl* budai zsidó (1696) 61. — (1704) 129, 130. — (1706) 141, 144. — (1707) 157, 161. — (1710) 182. — néhai (1713) 219. — özvegye, Regina (1712) 199. — (1716) 357, 362. — (1718) 410. — (1719) 477, 486.
- ifjabb budai zsidó (1708) 165. — (1710) 180. — (1713) 215. — (1714) 255, 257, 275. — (1716) 334, 337–8. — (1720) 489. — (1721) 526.
- (1724) 642. — (1726) 715. — örökösei (1728) 795–6. — (1729) 820.
- Hirschl* budai zsidó (1731) 863.
- budai zsidó keresztény hitre tér (1726) 712. — (1729) 838.
- gödingi zsidó (1721) 543. — (1722) 547.
- nagykarolyi törpe zsidó mester (1741) 1059.
- Ábrahám nagykarolyi zsidó (1741) 1059.
- Illés nagykarolyi zsidó (1741) 1059. — óbudai zsidó házaló (1728) 817.
- Izsák aszódi zsidó szatócs (1728) 817. — budai zsidó (1704) 128. — (1706) 139. — (1714) 278. — (1715) 284, 288, 295, 309–13, 316–21, 324, 326. — (1716) 364, 369. — (1720) 468, 479. — (1722) 547–8. — (1727) 722, 747, 770. — (1729) 819, 825, 831. — (1732) 884. — nagykarolyi zsidó (1741) 1059.
- Jakab budai zsidó (1695) 56. — (1697) 63–4. — (1709) 171. — (1712) 199. — (1713) 206. — (1714) 253. — (1718) 400. — (1720) 474. — (1724) 638, 662. — (1736) 960. — (1739) 1021. — neje (1717) 397. — nagykarolyi zsidó (1741) 1059. — nagykarolyi zsidóbfő (1741) 1059.
- Jakab és Simon sasvári zsidó hadserégszállítók (1690) 40.
- Jall nagykarolyi zsidó (1741) 1059.
- Joel budai zsidó (1714) 248, 273. — (1715) 320. — (1717) 380. — (1719) 426, 441. — (1720) 479, 486. — (1723) 619. — (1724) 641, 652, 664. — (1725) 672. — (1727) 751. — (1729) 826, 836. — (1730) 850. — (1734) 928. — fia, Simon (1724) 664.
- Hirschl* Kain nagykarolyi zsidó (1741) 1059.
- Márkus pozsonyi zsidó (1738) 1012.
- Mózes nagykarolyi zsidó (1741) 1059.
- Náthán nagykarolyi zsidó (1741) 1059.
- Rachel zsidónő csak úgy maradhat Budán, ha ker. hitre tér (1713) 217–8.
- Salamon Áron budai zsidó (1720) 477.
- Sámson nagykarolyi zsidó (1741) 1059.
- Sámuel budai zsidó (1698) 68. — (1699) 72.
- Sándor nagykarolyi zsidó (1741) 1059. — péterváradai zsidó, ezredmézáros (1713) 214.
- Simon zsidó (1692) 44. — (1694) 51. — (1720) 497.
- Vid budai zsidó (1697) 63. — (1699) 73–4. — (1700) 75–7, 79. — (1702) 105. — elhunyt neje, Ráchel (1700) 76. — lánya, Kella (1700) 76.
- Wolf budai zsidó (1719) 442. — (1720) 479. — (1724) 654.
- Wolf Abeles óbudai zsidó (1720) 479. — (1728) 799, 817. — (1729) 837. — (1730) 852.
- Hochberg* csn. (1738) 1005.
- Hoffinger* Mihály budai polgár és bérkocsis (1728) 803.
- Hoffman* budai polgár (1729) 838. — budai polgár és tímár

- (1720) 474. — budai tanácsos (1726) 712.
- Hoffman** örökösök (1731) 881.
- Anna Borbála budai polgárasszony (1737) 989.
- György budai városi őrmester (1722) 546, 558, 567.
- János budai polgár és mészáros (1714) 260, 262, 266, 268—9, 271, 274, 276, 280. — (1715) 286, 289, 293, 298—300, 303, 305, 309—10 315.
- Kristóf budai polgár (1739) 1020.
- Hofkirchen** csn. (1690) 38.
- Holtscher** Simon zsidó (1720) 479.
- Hollerman** (Holderman) budai polgár és szabó (1706) 142. — (1707) 153. — (1713) 229. — (1719) 446. — (1720) 468. — neje (1717) 374.
- Hopfer** Ferenc pesti polgár (1699) 72.
- Hoppe** Henrik budai polgár és lakatos (1704) 129. — (1714) 253.
- Hotman** csn. (1720) 462.
- Höss** csn. (1716) 362.
- Hueber** budai polgár és kovács (1719) 452.
- Frigyes (1737) 978.
- János Ákos greifenfeldi lakos (1716) 344.
- János György budai polgár és lakatos (1720) 500. — (1721) 505. — (1729) 826.
- Hundshaimer** György pozsonyi polgár (1534) 11.
- Hunyady** László (1702) 97. — (1703) 120.
- Huszárné** Gertrúd Franciska Terézia, azelőtt Kremlplné, budai polgárasszony (1731) 873, 877. — (1733) 896, 904, 906. — (1734) 923, 934—5, 937. — (1735) 940, 944—6, 948, 955. — (1736) 967, 971, 974—7. — (1737) 979—80, 988. — (1738) 1010, 1015. — (1739) 1022—5. — (1740) 1034, 1036, 1040, 1042, 1044—5, 1047. — (1741) 1051—3.
- Hutter** Péter egri postamester (1715) 327.
- Hübinger** Pál budai polgár és hajósmester (1723) 594.
- Hüntli** zsidó (1739) 1021.
- Hüss** Lukács pesti polgár és festő (1701) 88—90. — (1702) 93, 95.
- Hütterné** budai asszony (1714) 238.
- Illés** Salamon zsámbéki zsidó metsző (1728) 817.
- Ilona** budai özvegyasszony (1702) 96, 101.
- István** rác pap (1690) 38.
- Iván** budai aranyműves (1702) 100.
- Izsák** zsidó (1707) 157. — budai zsidó (1705) 133—4. — (1706) 143. — (1714) 251. — (1716) 337. — (1735) 939. — (1736) 959. — nagykárolyi öreg zsidó szabó (1741) 1059. — nagyszombati zsidó (1513) 5.
- Ábrahám nagykárolyi zsidó (1741) 1059. — szentgyörgyi zsidó (1701) 91.
- Fülöp nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- Illés zsámbéki zsidó szatócs (1728) 817.
- Izrael zsámbéki zsidó bíró (1728) 817.
- Jakab zsidó kikeresztelkedik (1737) 990. — zsámbéki zsidó szatócs (1728) 817.
- Mózes nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- Salamon zsámbéki zsidó (1728) 817.
- Izsák** Mihály (1554) 20.
- Jachinné** budai polgárasszony (1713) 222.
- Jakab** zsidó (1707) 157. — (1722) 562, 566. — (1735) 955. — budai zsidó (1716) 322. — pozsonyi zsidó, ki Passauból származik (1473) 3.
- Antal óbudai zsidó (1728) 817.
- Ábrahám zsámbéki zsidó házaló (1728) 817.
- Fülöp óbudai zsidó szatócs (1728) 817.
- Izrael zsidó (1711) 188.
- Izsák sápi zsidó szatócs (1728) 817.
- József budai zsidó (1717) 386—7. — (1724) 626. — (1735) 947.
- Márk zsámbéki zsidó házaló (1728) 817.
- Mózes óbudai zsidó szatócs (1728) 817.
- Salamon zsámbéki zsidó (1728) 817.
- Sámuel budai zsidó (1733) 902. — (1734) 907, 909, 911, 914, 923, 932. — stockeváni (?) zsidó (1732) 890.
- Simon nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- Jaklin** Balázs nyitrai püspök és magyar kancellár (1695) 58.
- Miklós (1695) 58.
- Jankovics** Athenasko budai polgár (1734) 919, 924, 931. — (1735) 943.
- Janson** csn. (1737) 981.
- Jarschinel**-féle ház Budán (1716) 342, 351, 359. — (1717) 391.
- Jarsinné** budai polgárasszony (1716) 347, 349. — (1719) 445. — utóbb Turtltaubné l. ott!
- János** bécsi skótok apátja (1720) 500.
- budai szabólegény (1732) 893.
- Järing** budai polgár és órás (1715) 329. —

- özvegye, Erzsébet (1719) 444.
- Jerochim József* nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- jezsuita atyák* (1700) 85.
- Joachim Ábrahám* zsidó (1713) 214.
- Izsák zsámbéki zsidó (1728) 817.
- Jakab budai zsidó (1732) 893.
- Károly kapitány (1717) 393.
- Jobafalvay Ferenc* deák (1554) 20.
- jobbágyok* (1446) 1. — (1464) 2. — (1738) 1012.
- Jobst János György* pesti polgár (1714) 241, 245, 251, 255, 257, 275.
- Joel* budai zsidó (1712) 199. — (1714) 242, 270, 272. — (1715) 283, 302. — (1716) 334, 359. — (1717) 370. — (1718) 418. — (1719) 445, 452. — (1720) 487. — (1721) 502. — (1722) 579. — (1724) 649. — (1725) 669, 673, 696. — (1729) 820, 825, 834. — neje (1722) 589.
- Antal zsidó (1727) 757.
- Lebl óbudai zsidó szatócs (1728) 817.
- Simon budai zsidó rabbi (1724) 644, 650, 655, 659.
- Jordan József* budai muzsikus és kikeresztelkedett zsidó (1731) 867, 876, 880. — (1734) 910.
- Josephics Nagy Lázár* nagykárolyi zsidó (1741) 1048, 1058–9.
- Josics Tamás* budai polgár és szűz (1723) 595. — (1725) 689, 691. — (1727) 738, 746, 750, 754, 759, 765–6, 772, 777, 781. — (1728) 785–7, 789, 793, 797, 815.
- (1729) 826–7, 829.
- Jó* (Kazaházi) Balázs kir. fiscus igazgatója (1568) 29–31.
- Jónás Izsák* rohonci zsidó (1731) 881.
- Lázár nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- József* budai sirásó és éjjeli őr (1700) 77, 79.
- I. király (1706) 149.
- budai zsidó (1706) 138. — (1707) 161. — (1709) 170. — (1710) 179. — (1712) 200. — (1713) 205, 207–8, 210, 215, 226, 233. — (1714) 251. — (1715) 297, 315, 331. — (1716) 344. — (1722) 582. — (1734) 937. — budai zsidóbírónak kinevezve (1715) 285. — (1719) 422. — neje (1714) 243.
- zsidó (1741) 1061, 1063.
- Izsák budai zsidó (1716) 345–6.
- Jakab és Sámuel testvérek, péceli zsidók (1737) 999.
- Salamon budai zsidó (1704) 128. — nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- Simon budai zsidó (1706) 139. — (1710) 184. — (1713) 209, 212, 214, 234. — (1714) 241, 245, 249, 256, 278–9. — (1715) 282, 284, 286, 294, 321, 324–5, 330. — (1716) 338, 348–50, 353, 364, 369. — (1717) 375, 377, 380, 393–4, 396, 398. — (1718) 399, 401–2. — (1719) 446. — (1720) 479, 495. — (1722) 547–8, 550, 559, 573. — (1723) 619. — (1724) 638. — (1725) 695. — (1726) 714, 716. — (1727) 722, 747, 763, 770.
- (1728) 782–3, 786, 788. — (1728) 796. — (1729) 819, 831. — (1730) 848, 850, 858. — (1732) 884.
- Jurschinger-téle* budai ház (1715) 287. — l. még Jarschinel.
- Kachenek* budai tanácsos (1715) 284. — (1717) 381.
- Kadel* pozsonyi zsidó (1513) 5.
- Kaincl* Sámuel nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- Kallman* Jakab zsidó (1703) 119.
- Kasapo János* (1696) 60.
- Kastberger* pesti polgár (1721) 539. — pesti tanácsos (1737) 986.
- Kaunitz* Domonkos gróf (1702) 107. — (1703) 119.
- Kaylné* budai polgárszszony és szappanfőző (1714) 270, 272.
- Káldi Böröck* (1464) 2. — Imre (1464) 2. — Osvát (1464) 2.
- Károly III.* király (1738) 1011.
- Károlyi* Sándor gróf (1741) 1048, 1058–9.
- Kása* Mihály vasvári jobbágy (1464) 2.
- Kegl* Farkas pozsonyi tanácsos (1568) 28.
- Kegyes* János számtartó (1741) 1058.
- Kehl* Miklós pesti polgár özvegye, Gertrúd Renata (1714) 267. — (1715) 306, 322. — (1717) 390, 395. — (1718) 404. — (1721) 535, 538.
- Kepler* budai telek-könyvvezető (1715) 284, 288.
- Keppeler* Rüdiger Gáspár budai tanácsos. (1702) 96, 100–1. — (1706) 148. — (1710) 175. — (1713) 204. — (1718) 408.

- Keresztély* Ágost szász herceg, győri püspök (1697) 62.
- Kern* Kristóf Konrád budai polgár (1722) 545.
- Kernhofer* pesti polgár (1718) 407, 414, 436. — (1719) 436, 440.
- Kerschbaumer* budai polgár és szatócs (1720) 484.
- képfaragó* (1741) 1058.
- Khaar* budai polgár (1719) 447. — budai bírósági ülnök (1715) 284. — (1720) 478, 493. — (1721) 505, 521, 523, 526. — (1722) 589. — néhai (1724) 665.
- Kikländer* János Ádám budai polgár és szögkovács (1729) 820. — (1734) 923, 933, 935.
- Király* István nagykarolyi lakos (1741) 1059.
- királyi* ember l. Biri, Kozmafalvai
- helytartó (1553) 13, 17. — (1554) 18.
- országbíró l. Pálffy.
- személynök l. Orbán.
- tárnokmester l. Zichy. — titkára (1726) 714.
- Kirchhueber* Mátyás Kristóf, Bürgl Joachim budai zsidónak ker. hitre áttért fia (1736) 958.
- Kis* Lázár nagykarolyi zsidó (1741) 1059.
- Mózes nagykarolyi zsidó (1741) 1059.
- Klingelmayr*né (1717) 393.
- Kloyer* Ábrahám óbudai zsidó üveges (1728) 817.
- Knecht* János Ernő budai polgár és kereskedő (1727) 766. — (1729) 820, 828. — (1731) 883.
- Kneifel* budai polgár és vendéglős (1723) 603.
- Kneller* Kristóf budai polgár (1737) 978.
- Knessl* budai élelmezési biztos (1739) 1027.
- Koberg* kapitány (1707) 154, 160.
- Koch* János pozsonyi polgár (1534) 11.
- Kohlbacher* Lambert pesti polgár (1711) 188. — (1713) 234. — (1715) 325. — (1716) 343. — (1721) 538. — (1727) 722.
- Kohn* Salamon és Vale óbudai zsidók (1728) 817.
- Kokal* Anna Mária budai polgárásszony (1715) 304. — (1721) 504. — (1722) 588. — (1740) 1047.
- koldusok* (1738) 1011.
- Kollerné* budai polgárásszony (1714) 237.
- Jakab budai polgár (1741) 1057.
- Kollonits* Lipót kardinális (1690) 37. — (1692) 46. — kalocsai érsek és győri püspöki adminisztrátor (1694) 49. — (1695) 58. — (1697) 62. — esztergomi érsek és győri püspöki adminisztrátor (1702) 115.
- Kollrovitz* (Gollwitzer) budai polgár és szabó (1720) 479—81.
- Kopasz* Sámuel nagykarolyi zsidó és fia, Ádám (1741) 1059.
- Koperger* budai polgár (1713) 232. — (1714) 264, 281. — (1719) 429, 434. — (1720) 467.
- kapitány (1720) 485.
- Korlatovics* Imre Sopron megyei szolgabíró (1735) 952.
- Kornel* csn. (1714) 248.
- Kornfeil* András budai polgár és sütő (1720) 462.
- Koroff* Mózes zsidó (1730) 856.
- Kovács* budai ügyvéd (1741) 1053.
- Kozma* Péter csehi jobbágy (1464) 2.
- Kozmafalvai* Gergely és Péter kir. emberek (1464) 2.
- Körber* csn. (1710) 179.
- Kramer* budai tanácsos (1740) 1044. — (1741) 1065—6, 1068.
- Kramertauf* Ferenc budai polgár (1724) 665.
- Krempf*-féle adósság (1736) 958. — (1738) 1004. — féle ház a budai várban (1735) 945. — (1736) 971, 974, 977. — (1737) 979. — (1740) 1047.
- János György budai polgár (1720) 479—81, 483, 493, 500. — (1721) 509, 517. — özvegye l. Huszárné.
- Tóbiás budai tanácsos (1694) 52—3. — (1695) 59. — özvegye, Krisztina (1715) 321, 327. — (1720) 495, 499. — (1721) 522, 526. — (1722) 560, 569. — (1723) 592. — (1731) 865, 868, 870. — örökösök (1738) 1009.
- Kreuzerné* pesti polgárásszony (1714) 235.
- Krines* budai tanácsos (1737) 981.
- Kristóf* komáromi helyőrségi fürdő (1702) 104.
- Kritz* Keresztély pesti polgár és vendéglős (1727) 742.
- Kubecz* budai szabó (1732) 893.
- Kundorfy* Dénes (1709) 170.
- Kurtz*-féle ház a budai várban (1716) 343. — (1723) 603.
- küldönc* (1531) 9.
- Landsdorfer* Nándor budai polgár (1723) 606, 617, 621.
- Landtrachtinger* budai tanácsos (1733) 902.

- (1734) 907, 938.
 — (1735) 939, 946.
 — (1740) 1044. —
 (1741) 1065.
- Lang István** budai polgár és takarókézsítő (1695) 56. — özvegye, Szalome (1723) 606.
- János pozsonyi polgármester (1546) 10.
- János Mihály budai polgár és sütő (1735) 956. — (1736) 960 — 2, 964, 966, 970, 972. — neje, Eleonóra (1736) 963—4, 966. — (1737) 985.
- Mihály budai polgár (1725) 683.
- Larmbrust Kristóf** Boroszlóbból (1719) 419.
- Lasics Antal** budai polgár (1729) 846.
- Laup** budai bírósági ülnök (1715) 284. — (1717) 381. — (1720) 464. — (1721) 505. — (1723) 591.
- Lausser János, Mária** királyné pincemestere (1534) 11.
- Laverne gróf** (1708) 169.
- Lázár Dávid** zsidó (1652) 33.
- Izsák zsámbéki zsidó szatócs (1728) 817.
- Márk óbudai zsidó (1728) 817.
- Lea** budai zsidónő (1734) 915, 917—8, 926.
- Leb Jakab** budai zsidó (1717) 380. — zsámbéki zsidó (1728) 817.
- Lechner Mihály** pesti tanácsos (1714) 257. — (1720) 473.
- Lecker Márton** budai polgár és szabó (1734) 916.
- Lehner** buda-újteleki bíró (1725) 683.
- János pesti polgár és ács (1707) 156—7.
- Leidersdorfer** budai zsidó (1706) 144. — (1707) 158. — (1719) 427, 435, 451—2. — (1720) 455, 457, 464, 469, 473—4, 476, 478—81, 483, 493—5, 498—500. — (1721) 503, 505, 512, 517—8, 520—3, 526, 529, 540—2. — (1722) 546, 553, 556, 558, 570, 575, 578, 584, 586, 588. — (1723) 593, 595, 604, 606—8, 614, 617, 621. — (1724) 625, 640, 662. — (1725) 666, 694. — (1726) 716. — (1727) 737—8, 750, 772, 778, 780. — (1728) 787, 789, 797, 815. — (1729) 827—8, 833, 842. — (1741) 1049. — neje (1706) 144.
- Leidersdorfer ifjabb, budai** zsidó (1722) 565, 567.
- Ábrahám budai zsidó (1723) 591.
- Hock budai zsidó (1707) 156—7.
- József budai zsidó (1741) 1054.
- Mayer Sabel budai zsidó (1720) 455, 459, 461, 493, 496. — (1721) 507, 510, 513—5, 518—9, 531, 534, 541, 544. — (1722) 547, 564, 574. — (1723) 616. — (1724) 660. — (1725) 685, 689, 691. — (1726) 708—9. — (1727) 743, 754, 759, 766, 777, 781. — (1728) 782, 785—6, 793—4. — (1729) 830, 837.
- Márk budai zsidó (1729) 820.
- Sámuel Izsák budai zsidó (1702) 98. — (1707) 154—5. — (1710) 175. — (1714) 235. — (1721) 505. — (1722) 547. — (1725) 687. — (1727) 746, 754, 759, 765. — (1728) 785—6. — (1729) 829. — nem fizet porciót, de nem is kereskedhet (1702) 113.
- Leischner** budai polgár (1714) 264.
- Lemon Herz** bécsi zsidó (1726) 710.
- lengyel király** (1703) 120.
- zsidó szabó Nagykárolyban (1741) 1059.
- Lengyel** budai polgár özvegye (1740) 1041.
- Márkus nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- Lennersberg** csn. (1720) 496. — (1721) 503, 510, 531, 534.
- Leszkay Gábor** kulcsár (1741) 1058.
- Leutner Vilmos** ügyvéd (1728) 783.
- Libl Sebestyén** (1717) 370.
- Lichtenberger Gáspár** pozsonyi polgármester (1568) 28.
- Liebherr Katalin** kikeresztelkedett zsidónő (1737) 982.
- Liechtenstein Lénárd** (1531) 9
- Lihmer kasznár** (1723) 623. — (1726) 711.
- Lindner József** budai polgár (1730) 862.
- Mátyás pozsonyi polgár és kardesiszár (1534) 11.
- Lipót I., király** (1652) 33. — (1684) 34. — (1690) 40. — (1692) 44. — (1693) 48. — (1694) 49, 51. — (1698) 70. — (1701) 87, 91—2. — (1702) 97, 103, 107. — (1703) 119—21.
- Losonczy** csn. (1720) 476, 481.
- Löb Ábrahám** zsidó (1719) 445. — rabbi (1724) 655.
- Jakab budai zsidó (1720) 454, 462, 476, 481. — (1722) 549. — (1723) 614. — (1724) 624, 653. — (1726) 704. — (1728) 782. — (1729) 837. — neje (1729) 841.
- János sápi zsidó (1728) 817.

- Löb* Pál pesti polgár (1702) 99, 102.
- Löbl* budai zsidó (1741) 1061. — óbudai zsidó (1724) 665. — szentgyörgyi zsidó (1701) 87.
- Ádám nagykárolyi zsidó és fia, Házás Ádám és veje, Ábrahám (1741) 1059.
- Áron nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- Dávid nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- Kayla budai zsidó asszony (1737) 994.
- Márk óbudai zsidóbíró (1739) 1030. — vágújhelyi zsidó (1702) 103.
- Mihály zsidó ker. hitre tér át (1735) 942, 953. — zsámbéki zsidó (1728) 817.
- Mózes zsidó (1728) 783.
- Salamon nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- Löffler* András kapitány (1727) 740—1, 743, 745, 762, 765—6, 775. — (1728) 785—8, 790, 800, 802, 809, 816. — (1729) 843. — (1731) 872. — (1727) 998. — (1738) 1008. — neje, Weisenbohrn leány (1738) 1007. — (1740) 1037.
- Antal (1728) 784. — (1731) 882.
- Gáspár (1728) 798.
- János György budai polgár és pokróckészítő (1724) 626. — (1734) 914.
- Lömbel* kikeresztelkedett zsidó (1727) 723.
- Löwenburg* gróf udvari kamarai tanácsos (1723) 616.
- Lörinc* kálmánesehi plébános (1554) 20.
- nagykárolyi kovács (1741) 1059.
- Ludwig* budai vámos és városi őrmester (1712) 194, 197, 200. — (1713) 216, 224. — (1724) 633, 645.
- Lukáchy* (Lukacsovics) örökösök (1724) 661. — (1725) 696. — (1730) 861.
- Ágoston budai polgár (1710) 180.
- István budai várbeli rác aranyműves (1698) 66. — (1702) 96, 100—1. — özvegye (1725) 666.
- Katalin (1719) 452.
- Madarász* Imre (1705) 136. — örökösei (1734) 936.
- Mak* István (1741) 1058.
- Malékóczy* János (1554) 20.
- Mandis* János budai rác polgár és pokróckészítő (1732) 894. — (1733) 895, 901. — (1734) 914. — (1735) 941.
- Mandl* zsidó (1731) 868.
- Hirschl óbudai zsidó házaló (1728) 817. — óbudai zsidóbíró (1736) 968. — (1741) 1050, 1057, 1062, 1065—7. — vörösvári zsidó (1726) 706.
- Jakab budai zsidó (1724) 657.
- Márk óbudai zsidóbíró (1728) 817.
- Manheimber* Simon pozsonyi zsidó (1727) 740, 749—50, 752, 756, 758, 760—1, 768, 771. — (1728) 792.
- Marckhl* esn. (1690) 42.
- Mariam* budai tabáni aranyműves (1714) 240.
- Marisevics* János budai polgár (1733) 906. — (1734) 908.
- Maróthy* László (1554) 20.
- Marsalko* nagykárolyi lakos (1741) 1059.
- Masirivics* Bertalan budai tabáni aranyműves (1714) 240.
- Matheovics* Bertalan (1736) 957.
- Mathy* Jakab budai polgár és tímár (1731) 867, 880.
- Vilmos budai polgár és tímár (1722) 567. — (1723) 609. — özvegye (1724) 635.
- Vilmos budai polgár (1731) 873. — neje, Rozina (1722) 561, 563, 566. — (1731) 868.
- Matusek* András (1702) 115.
- Mattjasovszky* László nyitrai püspök (1702) 97. — (1703) 120.
- Maurach* János pozsonyi tanácsos (1568) 28.
- Mazingger* Farkas budai polgár (1698) 71.
- Mayer* budai tanácsos (1720) 493. — (1729) 824. — (1734) 914. — (1735) 941. — budai városjegyző (1722) 552, 560, 582. — budai vízfelügyelő (1689) 36. — budai zsidó (1730) 855. — udvari kamarai fogalmazó (1729) 820.
- Ábrahám budai zsidó (1741) 1060—1, 1063—5.
- Kerenc Kilián (1721) 543.
- Franciska (1694) 50.
- Jakab zsidó (1718) 407, 414. — budai zsidó (1713) 213. — (1719) 436, 439—40. — (1721) 508. — (1728) 801. — (1730) 859—60. — (1731) 878.
- Löbl zsidó (1727) 751.
- Mózes budai zsidó (1721) 508.
- Mayerberg* budai tanácsos (1725) 676, 690. — (1728) 796, 807—8. — (1729) 830. — (1734) 912, 923, 932—3, 935.
- Mayling* Benedek budai városjegyző (1714)

- 252, 265. — (1717)
373. — (1722) 554.
— néhai (1723) 602.
— (1724) 636, 648,
665. — (1725) 670.
— özvegye most
Freudenberg neje l.
ott.
- Mayling*-féle iratok
(1713) 231.
- Mária* királyné (1534)
11. — (1551) 13. —
(1552) 16. — (1553)
17. — (1560) 27. —
(1568) 29.
— pincemestere l. Laus-
ser.
— sáfárja (1543) 11.
- Mária Terézia* kikeresz-
telkedett budai zsi-
dónő szakácsnőnek
tanul (1720) 453.
- Márkus* nagykarolyi zsi-
dó (1741) 1059. —
nagykarolyi zsidó,
régí mézáros (1741)
1059.
— Izsák óbudai zsidó
házaló (1728) 817.
— Salamon zsámbéki
zsídó (1728) 817.
— Wolf zsámbéki zsidó
(1728) 817.
- Márton* buda-rácvárosi
zsinórkészítő (1719)
442.
— budai polgár és ács
(1716) 359.
- Máté* prédikátor (1554)
20.
- Mátyás* budai sirásó
(1700) 75.
— pesti polgár és ács
(1705) 133.
— Antal (1738) 1011.
- Mede* István (1741)
1058.
- Meissner* budai feleser
(1739) 1026.
- Meintzer* Herz zsidó
(1720) 477.
- Mendel* pozsonyi zsidó
neje (1526) 8.
- Menegat* Anna Maria
budai polgárasszony
(1714) 237, 264, 280.
— (1715) 286, 290,
292, 296, 308, 310.
- Mensi*-féle ezred (1703)
124.
- Mentz* Benedek nikols-
burgi zsidó (1696)
60.
— Jakab zsidó (1730)
849.
— Vencel teemesvári zsi-
dó (1725) 695.
- Mentzl* Márkus budai
zsídó (1730) 848, 853,
855, 858, 862. —
(1731) 879.
- Mereis* esn. (1723) 592.
- Mérey* Mihály nádori
helytartó (1568) 28
—31.
- Michicz* Antal budai pol-
gár (1729) 826.
- Michlstettner* Lóbl ni-
kolsburgi zsidó
(1724) 651—3. —
(1725) 673, 682—3,
686, 688, 695—6. —
(1726) 708, 710, 714,
716. — (1727) 725,
736, 744, 748, 753,
779.
- Mieser* Fülöp Jakab bu-
dai polgár (1716) 351,
356, 358—9. —
(1717) 381—2. —
(1718) 411—3.
— Jakab neje, Brauneis
özvegye, budai pol-
gárasszony (1713)
222, 227—8, 230. —
(1714) 236. — (1716)
339, 349.
- Mihalovics* Izsák nagy-
karolyi zsidó özve-
gye (1741) 1059.
— Péter budai polgár
(1734) 919, 924, 931.
- Miksa* király (1555) 13,
18, 21. — (1568)
(28—31).
- Miltermayr* pesti pol-
gár (1723) 597. —
(1724) 732. — pesti
tanácsos (1737) 986.
- Mockl* egykori pozsonyi
zsídó (1534) 11.
- Mohr* budai orvos
(1717) 397.
- Monticelli* budai polgár
(1720) 493. — (1722)
547—8. — (1723)
616. — (1727) 747,
770. — (1728) 796.
— néhai (1730) 851,
854. — (1731) 863.
- (1732) 884. —
(1734) 921.
- Monticelli*-féle ház a bu-
dai várban (1731)
864. — ennek pincéje
(1734) 921.
- Morgay* János (1554) 20.
- Moysin* Mari zsidónő
(1739) 1021.
- Mózes* zsidó (1715) 301.
— (1724) 642. —
(1726) 702.
— Dávid zsidó (1724)
654.
— Fülöp zsidó (1738)
1017. — óbudai zsidó
(1739) 1030.
— Hörmiás óbudai zsi-
dó (1739) 1030.
— Izsák budai zsidó
(1726) 715.
— Jakab sápi zsidó
(1728) 817. — váci
zsídó (1727) 766.
— Márk óbudai zsidó
(1735) 949, 951.
— Salamon nagykarolyi
zsídó (1741) 1059.
- Mulz* János György pes-
ti polgár és vendéglős
(1720) 469, 473. —
(1721) 507, 510, 513,
529.
- Mühl* János lakáj (1714)
240.
- Müller* (Müllner) budai
kancelláriai díjnok
(1735) 954. — budai
polgár és sütő (1721)
521.
— Péter pozsonyi pol-
gár és puszkamester
(1547) 11.
- Naderer* esn. (1727) 751.
- Nagy* Antal (1554) 20.
- Nagyváthy* (Bogárdi) Fe-
renc kir. tanácsos
(1593) 32.
- Nassau* neje, Bössinger
Farkas budai polgár
özvegye (1716) 359,
363, 365—6. —
(1717) 389. — (1719)
431. — (1720) 482.
- Natl* Jakab budai zsidó
(1692) 43. — (1695)
56. — (1696) 60. —
örökösei (1704) 128.
— (1706) 141—2. —

- (1712) 193–5. —
 (1713) 226. — (1715)
 291. — (1720) 489.
 — (1727) 747. —
 (1728) 795–6. —
 (1730) 851, 854.
- Natterman** budai tanácsos (1714) 242. — szállásmester (1726) 703, 716. — vízivárosi bíró (1730) 856.
- **Mátyás** (1722) 588–9. — (1724) 645.
- Nádasdy** Tamás nádorispán (1556) 25–6. — (1560) 27.
- nádorispán** (1556) 13, 23–4. — (1725) 673, — (1726) 708. — (1729) 820. — l. még Eszterházy, Nádasdy, Ország.
- **-i** helytartó l. Mérey.
- Náthán** Áron nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- **Benedek** nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- **Mózes** nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- Neskovics** Demeter budai polgár (1736) 960.
- Nestorovich** Sára vak budai rácnő (1720) 462, 476.
- Neugebohrn** kikeresztelkedett zsidó professzor (1723) 610.
- Neuhauser** Kelemen budai polgár (1735) 939.
- Neumarcker** budai polgár (1717) 370, 372.
- Neuner** Erhard budai polgár (1722) 547, 553, 556, 575, 578. — (1723) 606, 616–7, 621.
- Német** nagykárolyi varga (1741) 1059.
- Nigics** Péter néhai (1726) 719.
- Nikola** budai tabáni aranyműves (1714) 240. — l. még Simon.
- Nikolics** György budai polgár (1736) 969.
- Nikolsburger** Ábrahám budai zsidó rabbi (1720) 479, 489.
- Novák** András rác (1715) 297.
- Nussbaum-féle** per (1725) 671, 674, 679. — örökösök (1724) 656, 663, 665.
- **Franciska** budai polgárlány (1724) 644, 644–5. — (1725) 669, 673, 696.
- Nussbäcker** Jakab pesti polgár (1721) 514–5. — özvegye (1721) 532.
- Ofenthaller** Károly kikeresztelkedett zsidó (1729) 818.
- Ofner** Gottlieb Mátyás kikeresztelkedett zsidó Budán kereskedhet (1710) 181. — polgárjogot nyer (1710) 183. — (1711) 189. — (1713) 201–3, 205, 211. — (1714) 246–7, 254, 264. — (1715) 321, 327. — (1719) 420, 451. — (1720) 456–7, 474, 478–9, 481. — (1723) 600, 607, 612. — (1726) 707. — (1728) 803. — (1730) 849. — nejeének panasza férje ellen (1725) 667.
- Oláh** Miklós esztergoni érsek (1556) 25–6.
- oláhok** (1738) 1011.
- Olderman** János Ulrik budai polgár és szabó (1708) 167.
- Oppenheimer** udvari zsidó (1692) 44. — (1696) 60. — (1702) 113, 115. — Sámuel bécsi zsidó (1690) 41–2.
- Orbán** István kir. személynök (1690) 40.
- organista** l. nagykárolyi.
- Ország** (Guti) Mihály nádor (1464) 2.
- Oltné** bécsi polgáraszszony (1723) 600.
- Ozelbergerné** pesti szitátné (1737) 999.
- Ördög** nagykárolyi szabó (1741) 1059.
- örmény** kereskedők Budán ne kereskedhesenek (1702) 94.
- örmények** (1738) 1011.
- Pakendorfer** Mátyás pozsonyi polgár (1473) 3.
- Patiez** Mátyás budai rác (1722) 589.
- Paulovics** Demeter tabáni rác (1715) 293. — Tamás tabáni rác (1720) 476.
- Paumer** Fülöp budai kikeresztelkedett zsidó (1719) 430.
- Paur** (Pauer) Ábrahám nagykárolyi zsidó és fia, Sámuel (1741) 1059.
- **János** Mihály pesti polgár és tükészítő (1726) 704.
- **Lázár** József nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- **Mátyás** budai polgár (1720) 477, 486.
- **Péter** budai polgár és bognár (1719) 452. — (1722) 552, 584–5. — (1723) 592, 598–9, 601, 604–6, 608–9, 611, 614. — (1724) 625, 640, 643.
- Payrl** József budai polgár és nyerges (1714) 264, 281.
- Pálffy** János gróf országbíró (1713) 226. — (1734) 912. — táborsernagy (1734) 931. — (1738) 1012.
- Pápai** Pálné nagykárolyi lakos (1741) 1059.
- Peer** budai polgár (1726) 719.
- Peisser** budai polgár (1725) 683.
- Pejovics** Gyurkó (1735) 955.
- Perelproger** vörösvári zsidó szatócs (1728) 817.
- Perkovics** Mihály budai polgár (1707) 150. — (1715) 283. — (1719) 437.

- Perl* budai zsidó (1736) 957.
- Perneszy Egyed* (1554) 20.
- Pesti* (Sifkovics) János pesti polgár és molnár (1719) 427. — (1720) 459, 461. — (1721) 529.
- Peszer* zsámbéki zsidó (1728) 817.
- Petrovich* Ádám budai polgár (1731) 878.
- Franyó budai polgár és aranyműves (1720) 464, 474, 495, 500. — (1721) 505, 520, 522—3.
- Pevanovics* Illés budai polgár (1715) 320.
- Peyger* budai nyerges özvegye (1724) 665.
- Pécsi* Ferenc (1554) 20.
- Pfaffstetter* István pozsonyi közjegyző (1523) 7.
- Pfeffer* budai polgár és kádár özvegye (1730) 858.
- Pfeffershofen* tábornok (1733) 234.
- Pichler* csn. (1724) 639.
- Pisola* Antal budai polgár (1722) 589.
- Pigino* budai polgár (1723) 614. — (1725) 683.
- Pinkes* Jerohim nagy-károlyi zsidó (1741) 1059.
- Pintér* Farkas pozsonyi polgár (1534) 11.
- Pischof* budai polgár és kovács-féle ház (1731) 865.
- Pistollí* testvérek (1730) 856.
- Placklin* Antal pesti polgár és kalapos (1718) 403, 413.
- Plaska* János György budai polgár (1740) 1039.
- Plass* adminisztrátor (1692) 47.
- Platling* Antal néhai pesti polgár (1736) 968. — özvegye (1741) 1050.
- Pogács* Ádám Sopron megye főszámvevője (1704) 131.
- Polak* Gombi óbudai zsidó (1728) 817.
- Izsák és Jakab prossnitzi zsidók (1693) 48.
- Jakab budai zsidó (1723) 623. — (1724) 641. — (1725) 683—4, 695. — (1733) 899. — (1734) 907, 911.
- Simon budai zsidó (1737) 983—5.
- Politzer* Izsák budai zsidó metsző (1735) 956. — (1736) 960—4, 966, 970, 972. — (1737) 985, 997.
- Mayer Mózes zsidó (1734) 929.
- Popp* Izsák (1727) 750.
- Jovan budai polgár (1726) 706.
- Poschla* budai polgár és szabó (1716) 333.
- Pöckhl* János Ulrik budai polgár és esztergályos (1719) 451. — (1720) 455.
- Praus* Salamon budai polgár és fuvaros (1708) 165. — özvegye (1709) 171.
- Prändl* János György budai polgár és költelverő (1737) 1000.
- Prängrin* Anna Zsuzsanna Veronika budai polgárasszony (1720) 479.
- Preininger* Ádám budai polgár és szabókellék árusító (1702) 108. — (1713) 206.
- Pröbstl* csn. (1734) 907.
- Prunoldt* Keresztély budai tímárlegény (1731) 867, 876.
- Pscherr* hadnagy (1722) 559, 577.
- Pukl* Hirschl óbudai zsidó (1728) 817.
- Putel* János budai polgár és harangöntő (1719) 426.
- Püffel* Vencel budai polgár és fuvaros (1708) 165. — (1709) 171.
- Raab** Ábrahám budai zsidó (1736) 973.
- Izsák zsidó (1725) 682—3, 695.
- Miklós budai polgár és puskaműves (1706) 140. — (1707) 151.
- Radics* Mátyás budai polgár és szabó (1720) 494. — (1727) 738.
- Radovan* Ilia rác (1706) 147.
- Raidt* Lipót pozsonyi tanácsos (1568) 28.
- Raithmayr* budai polgár (1704) 129, 130.
- Raskovics* I. Antoniovics.
- Rawony* mester (1554) 20.
- Rác* Gábor pesti polgár (1696) 61.
- pap I. István.
- rácok* (1738) 1011, 1013, 1038.
- Rákóczi* Pál budai polgár (1726) 708—9.
- Reichentaller* csn. (1556) 13.
- Renner* Ádám budai polgár és kereskedő (1722) 588.
- Mátyás budai polgár (1725) 683.
- Resch* Ferenc budai polgár és hajósmester (1714) 259. — (1715) 328. — (1716) 344. — (1722) 573, 582. — örökösei (1719) 425, 428.
- János György budai polgár és hajósmester (1728) 810, 814. — (1729) 834. — (1730) 855, 860.
- Rezhen* Kristóf kolozsvári polgár (1523) 7.
- Richter* Márton császári puskaműves káplár (1737) 983—5.
- Mátyás budai polgár és szabó (1726) 702.
- Riedlmayr* György budai polgár és vendéglős (1735) 949, 951.
- Rienner* Ádám budai polgár (1722) 570. — (1727) 743.

- Roitner* budai polgár (1720) 480.
- Rolkh* kapitány neje (1716) 358—9, 365.
- Rosacy* Zsigmond József (1724) 632.
- Roth* budai tanácsos (1721) 521. — budai városjegyző (1726) 716.
- Ambrus pozsonyi polgár és kalapos (1534) 11.
- Benedek budai polgár és aranyműves (1719) 447. — (1721) 505. — (1722) 568, 572. — neje, Brinckh özvegye (1719) 449, 452. — (1722) 545, 576, 581, 586. — örökösei (1723) 606.
- Rödl* János György budai polgár és költő-
verő (1699) 73—4.
- Rösch* I. Resch.
- Rubendunst* pesti polgár (1698) 68. — (1699) 72.
- Rumi* Miklós (1464) 2.
- Rütz* budai tanácsos (1740) 1035.
- Boldizsár budai polgár és kereskedő (1725) 688. — (1726) 703, 716. — (1734) 912. — (1737) 991.
- Salamon* nagykárolyi zsidó (1741) 1059.
- Ábrahám nagykárolyi zsidó és fia, Salamon (1741) 1059.
- Lázár nagymartoni zsidó (1734) 927.
- Leb zsámbéki zsidó (1728) 817.
- Mózes isaszegi zsidó szatócs (1728) 817.
- Sauczer* Farkas pozsonyi polgár és kőműves (1534) 11.
- Salgari* özvegye (1724) 665.
- Sambhamer* csn. (1703) 122.
- Sanftleben* budai polgár és aranyműves (1720) 493.
- Sanko* Kristóf (1554) 20.
- Sarsun* János nagyszombati polgár és zsidó-bíró (1513) 5.
- Satanovics* Gergely (1736) 957.
- Satzinger* Nándor budai polgár (1718) 418.
- Sauczer* Lőrinc pozsonyi tanácsos (1568) 28.
- Sautermeister* budai tanácsos (1695) 57. — pesti tanácsos (1737) 986.
- -féle ház a Landstrasson (1724) 662. — a vizivárosi piacon (1727) 763.
- Ferenc József pesti tanácsos (1714) 257.
- Sámuel* acsádi zsidó (1740) 1041.
- budai zsidó (1717) 389. — budai zsidó-bíró (1732) 894.
- zsámbéki zsidó (1728) 817.
- Jakab aszódi zsidó (1728) 817.
- Sándor* György pápai nemes (1724) 653.
- Schambeker* csn. (1727) 743.
- Schauer*-féle ház Budán (1727) 724.
- János budai polgár (1719) 445. — (1725) 683.
- Schäffer* zászlós neje (1722) 568, 572.
- Schärl* Ferenc budai polgár (1705) 134. — (1707) 158.
- Scheibl* budai polgár és nyeges (1724) 665.
- Schelhorn* János György (1708) 165.
- Schemitzer* András budai lakos (1719) 419.
- Scheri* csn. (1707) 156—7.
- Schick* volt budai kancellista (1718) 406.
- János budai polgár (1710) 179. — és sör-nemester (1714) 237, 250. — váci püspöki sörfőző (1714) 258, 277. — (1715) 307, 310, 313—4, 320. — (1716) 345, 360—1, 363, 367—9. — (1717) 370. — (1718) 406.
- Schiffer* budai városi írnok (1740) 1035.
- Schifko* budai rác (1716) 369.
- Schilder* budai polgár és varga (1721) 526.
- Schimmel* budai zsidó met-sző (1722) 561, 563, 566—8, 572. — (1731) 868.
- Schitter* János budai polgár és varga (1715) 302.
- Schlesinger* budai zsidó (1720) 466, 488. — (1724) 634. — (1725) 678. — (1727) 733. — (1732) 887. — (1733) 895. — (1734) 916. — (1735) 941. — (1736) 972, 975. — (1740) 1031. — (1741) 1068. — neje (1722) 564.
- Ádám sápi zsidó (1728) 817.
- Jakab budai zsidó (1737) 993.
- Joachim budai zsidó (1741) 1064, 1069, 1070.
- Léb budai zsidó (1723) 591.
- Mózes budai zsidó (1723) 591. — (1725) 676.
- Sámuel budai zsidó (1725) 676. — (1733) 901. — (1734) 914. — (1738) 1005—6, (1741) 1061.
- Simon budai zsidó (1727) 781.
- Wolf pozsonyi zsidó (1727) 726.
- Schlick*-féle ezred (1702) 110. — (1703) 124.
- Schmidt* bécsi kereskedő (1716) 353. — (1717) 375, 377, 392—4, 396, 398. — (1718) 399, 401—2.
- Ágoston budai sör-főző (1720) 454. — budai tanácsos (1720) 501. — (1721) 506, 516, 524—5. — néhai (1721) 528, 533.

- Schmidt* Mátyás budai tanácsos (1710) 178. — (1712) 194. — (1715) 328. — (1716) 352.
- Nándor pesti polgár és mészáros (1721) 514–5, 519, 529.
- Péter budai polgár és kovács (1728) 799. — (1729) 837. — (1730) 852.
- Péterné budai polgárasszony és ácsmesterné (1723) 620. — (1724) 665. — (1726) 718.
- Schneider* Gergely budai polgár és mészáros (1726) 717, 720.
- Jakab zsámbéki zsidó szabó (1728) 817.
- Mátyás budai polgár és mészáros (1729) 826. — (1731) 871.
- Miklós budai polgár (1724) 635.
- Péter budai rác (1724) 634.
- Schobert* I. Burchhardt-né.
- Schreiner* János György budai polgár és kalapos (1718) 413.
- Schrenz* Simon buda-újteleki polgár (1717) 370, 372.
- Schretter* Gottfried kör-möcbányai pénzbeszedő (1690) 41–2. — kinek lánya, Lenick Mária Erzsébet, ennek gyermekei: Ferenc Damján és György Károly (1690) 42.
- Schubert* Anna Mária budai polgárasszony (1715) 315, 331.
- Schultz* budai helyettes szószóló (1724) 640.
- Schwab* budai zsidó (1719) 424. — (1720) 463, 471.
- Lázár zsidó (1725) 682–3.
- Schwartz* budai polgár és önöntő neje (1719) 452.
- örökösök (1717) 389.
- Schwartz* István pozsonyi polgár és a vargacéh céh mestere (1516) 6.
- Schwarzeisen* budai polgár és patkolókovács (1727) 766, 777. — (1728) 783–4.
- Schwarzenberg* élelmezési főbiztos (1723) 606, 608, 616–7, 621. — (1724) 653. — (1725) 694. — (1728) 782. — (1729) 837.
- Schweidler* Keresztély pesti polgár (1698) 68.
- Schwingheimb* hadbiztos (1721) 541–2. — (1722) 547, 553, 556, 574–5, 578. — (1723) 616.
- Schwoller* János pozsonyi polgár és kalapos (1534) 11.
- Scopek* pesti tanácsos (1737) 987.
- Scosa* Péter budai polgár és kereskedő (1713) 207. — (1717) 378–9. — (1721) 502.
- Sebestyén* szerémi püspök (1556) 22.
- Seeligman* Herz budai zsidó (1718) 408. — (1719) 447. — (1722) 559, 577. — (1729) 820. — (1740) 1041.
- Seiler* budai tanácsos (1735) 942. — (1737) 990.
- Selbfeldig* Henrik borostyánkői várnagy (1446) 1.
- Serenus* kapitány (1719) 452.
- Scuberlich* Pál pozsonyi tanácsos (1568) 28.
- Sibert* budai városi kancellista (1725) 690. — (1728) 803.
- Sidaricz* Klára budai asszony (1738) 1016.
- Sigl* Borbála (1741) 1054. — János budai polgár (1741) 1049.
- Sigmar* Zsigmond (1552) 15.
- Sill* Éva Rozina (1720) 460.
- Simon* zsidó (1712) 194. — (1716) 337. — (1717) 389, 392–3, (1720) 468. — (1731) 863. — budai zsidó metsző (1712) 193.
- Aron budai zsidó metsző (1722) 576, 581, 586. — (1727) 735. — (1729) 835. — (1730) 861. — (1731) 869.
- Dávid sápi zsidó (1728) 817.
- Jakab aszódi zsidó szatócs (1728) 817. — nagykarolyi zsidó (1741) 1059. — sápi zsidó szatócs (1728) 817.
- Joachim budai zsidó (1732) 889.
- József zsidó I. József Simon.
- Márk pozsonyi zsidóbíró (1725) 673, 682–3, 686. — (1726) 721. — (1727) 724, 739, 751, 753. — (1731) 883. — (1734) 919, 924, 931. — (1735) 943.
- Mihály zsidó (1692) 45. — pénzverdei zsidó (1696) 60. — pozsonyi zsidó (1726) 708.
- Nikola budai várbeli rác aranyműves (1698) 66. — (1702) 96, 100–1.
- Singhamer* csn. (1721) 528.
- Sinzenorf* udvarbírája (1725) 677.
- Sivanovics* I. Dimitrovics.
- Sovics* József budai polgár (1731) 866. — örököse (1731) 869.
- Sötér* József Szatmár megyei szolgabíró (1741) 1058–9.
- Spath* budai varga neje (1739) 1021.
- Spazierer* Jakab budai polgár és bognár (1719) 451–2. — (1720) 455. — (1725) 683, 685.

- Speck* Jakab zsidó (1696) 60.
- Sperger* Anna Mária budai eszlédlány (1717) 397.
- Spiegel* Erzsébet budai polgárosszony (1720) 476, 479–81, 483. — (1721) 521. — (1723) 606.
- Spillman* Gáspár Ferenc Antal (1714) 278–9. — (1715) 284, 294, 321, 330.
- Spitzer* óbudai zsidó (1739) 1030.
- Sprenger* budai polgár (1714) 243. — János buda-vízivárosi bíró (1696) 60. — (1700) 79.
- Stadler* József budai polgár (1704) 130.
- Stahlbauer* Péter budai polgár és horvonyó (1716) 366, 368–9. — (1717) 371, 377, 383–4.
- Stahrenberg* Guido bécsi udvari kamara alelnöke (1700) 83. — (1707) 159.
- Standhaft* Kristóf Frigyes kikeresztelkedett zsidó (1717) 376.
- Steiner* budai őrmester-hadnagy (1707) 163.
- Steinsdorf* báró (1697) 63.
- Stepanovitz* János budai polgár (1729) 829. — Maxim szentendrei rác (1706) 147.
- Steürer* budai polgár és kertész (1722) 588.
- Stipics* Joan tabáni polgár (1729) 836.
- Stocker* budai orvos (1723) 616. — (1726) 702. — Ignác budai fűszerkészítő (1733) 906. — (1734) 908.
- Stom* báró (1720) 488.
- Strasser*-féle ház Budán (1727) 755. — (1736) 959.
- Strehl*-féle ház Budán (1732) 888, 892. — (1734) 920, 928, 930. — (1736) 965. — (1737) 992.
- Strech* Mátyás budai polgár és asztalos örökösai (1721) 517, 521. — (1722) 587. — (1723) 614. — (1727) 737. — (1731) 877. — (1734) 925. — (1735) 950.
- Stublanitz* János (1740) 1041.
- Stumb* Keresztély pesti polgár és bádogos és fia, János Nándor (1714) 240.
- Submontano* Mátyás pozsonyi kanonok (1593) 32.
- Sulhin* Salamon nagy-károlyi zsidó (1711) 1059.
- svábok* (1741) 1048.
- Swasthich* János (1554) 20.
- Swyng* Walter budai őrmester (1700) 77, 79.
- Szalay* pesti tanácsos (1737) 986.
- Scavics* József budai polgár (1724) 635, 653.
- szász király* (1703) 120.
- Scerencsés* Imre budai polgár és neje, Anna (1523) 7.
- Szigeti* János György buda-vízivárosi polgár és sütő (1719) 419. — (1720) 462.
- Szilveszter* budai muzsikus (1719) 444.
- Szalini* budai tanácsos (1724) 664. — (1728) 814. — (1730) 855, 860. — (1733) 901. — (1734) 928. — (1735) 943. — (1736) 964.
- Szomolányi* Imre (1716) 345, 361.
- Szücs* Fábián kolozsvári polgár és neje, Katalin (1523) 7.
- Tabor* Márk budai zsidó (1700) 78, 80–2.
- Tamás* vasyári prépost (1464) 2.
- Tarczay* János győri polgár özvegye (1702) 115.
- Tarródy* János győri székesegyházi főesperes (1702) 115.
- Tatesy* tabáni rác (1717) 727.
- Teiler* néhai budai polgár (1721) 524.
- Terpin* Tamás budai polgár és szakács (1720) 453, 474, 479, 481. — (1723) 606.
- Teübler* vörösvári postamester (1737) 995. — Gáspár bécsi polgár (1735) 947. — János Pál (1737) 992.
- Thassolich* Lukács pozsonyi kanonok (1593) 32.
- Tholnay* Dániel Sopron megye jegyzője (1703) 124. — (1705) 136.
- Thomagr* János budai polgár (1729) 826. — (1741) 1057.
- Thoperdy* Benedek (1554) 20.
- Thurzó* Ferenc (1556) 25–6.
- Tobitsch* csn. (1721) 541.
- Tóth* budai polgár (1734) 933.
- török* kereskedők és török zsidók Budán ne kereskedhessenek (1702) 94. — visszafoglalta Belgrádot (1690) 40. — zsidónő megvétele (1696) 60.
- Török* Jancsi (1707) 157.
- Träger* János György budai polgár és timár (1730) 857.
- Treu* budai polgár (1735) 953.
- Trilk* budai polgár (1721) 521.
- Triller* budai tanácsos (1714) 242.
- Trubler* bécsi polgár (1722) 569.
- Trumer* Mátyás budai harmincadhivatalnok (1714) 263–4. — Zakariás (1717) 389.

- Tulweiss* budai polgár (1741) 1057.
- Turillaub* budai polgár (1725) 692.
- Éva Rozina, előbb Jarschinin, budai polgárásszony (1719) 446. — (1720) 490. — (1723) 615. — (1724) 634, 665.
- Tyrolerné* budai asszony (1736) 959, 971.
- Uhl* budai polgár (1716) 351, 359. — (1720) 494.
- Ujhelyi* budai polgár és szabó (1728) 801.
- Útlászló* II. király (1546) 10.
- Ulmer* zsidó (1720) 500–1. — (1721) 505–6, 516, 524, 525. — zsidónak Budáról távozni kell (1720) 491.
- Dávid budai zsidó (1721) 528, 533. — (1722) 586.
- Löbl budai zsidó (1719) 448.
- Unger* János György budai polgár (1697) 64.
- Urbanecz* Márton hodrogí alispán (1722) 555, 557.
- Vacsics* Nenad budai rác (1727) 738.
- Valeti* budai polgár (1730) 851, 854. — (1731) 863. — (1732) 884. — (1737) 991, 993–4.
- Valltné* budai polgárásszony (1713) 205.
- Vanosi* budai városi főjegyző (1716) 360, 364, — (1720) 475. — budai városbíró (1723) 614. — (1731) 872.
- Varasdi* Miklós pozsonyi kanonok (1568) 28, 30–1.
- Vogelné* budai zsidó asszony (1737) 1000.
- Voglbacher* budai polgár és asztalos (1721) 517, 521. — (1722) 587. — (1723) 614.
- Voglbacher*-féle ház Budán (1734) 928, 930. — (1736) 965.
- Volekl* Péter pozsonyi polgár (1543) 11.
- Vossmayr* budai tanácsos (1726) 712. — (1733) 903. — (1734) 918.
- Völcséy* György bécsi ágens (1703) 125.
- Vuczka* budai rác kereskedő (1725) 696.
- Wabler* budai polgár (1718) 406. — (1720) 481, 494. — (1721) 512, 518, 521–2, 526, 538. — örökösei (1717) 396. — (1718) 415.
- Antal budai polgár (1718) 416–7. — (1722) 574.
- Ferenc budai tanácsos (1702) 96, 100–1. — (1710) 178, 182. — (1712) 194. — (1716) 362.
- Wagner* hadbiztos (1719) 448.
- János György budai polgár és vendéglős (1720) 478.
- Walg* Ignác budai polgár (1704) 129, 130.
- Wallner* budai tanácsiszolga (1725) 697. — (1733) 897.
- Weber* Kristóf pozsonyi tanácsos (1568) 28.
- Weigart* Anna Felicitas budai polgárásszony (1715) 321, 327.
- Weingartner* budai városi dobos (1714) 244.
- Weingruber* János ágens (1725) 673.
- Weiss* György budai polgár (1733) 899.
- Vencel budai posztókészítő (1741) 1057, 1062, 1065.
- Weissenbohrn* budai polgár örökösei (1727) 732, 740–1, 743, 762, 764–6, 773, 775, 781. — (1728) 783, 788, 790, 805, 811. — (1729) 821. — (1737) 998. — lány l. Löffler.
- Wenzl* budai pokróckészítő (1736) 975.
- Werlein*-féle ház a budai várban (1716) 343.
- Werner* budai fuvaros (1708) 165. — budai tanácsos (1710) 178.
- Wertheimer* bécsi zsidó (1695) 58. — (1734) 936.
- Simon bécsi zsidó (1700) 83–5. — (1702) 97, 109–11, 114. — (1703) 116, 120, 123–5. — (1704) 131–2. — (1705) 136. — (1707) 159.
- Wesely* Márton (1716) 348–50, 353. — (1717) 375, 377.
- Westerneyss* csn. (1553) 17.
- Wieser* budai tanácsos (1710) 178, 182. — (1712) 194. — (1713) 204.
- Wilfersheimb* budai élelmezési tiszt (1690) 42.
- Windischgrätz* Kristóf Ehrnreich gróf özvegye, Auersperg Anna Krisztina grófnő (1734) 927.
- Winkler* Boldizsár budai polgár és halászmester (1722) 547, 550, 560, 569, 570, 580, 588. — (1723) 592.
- János hadnagy (1722) 588. — (1723) 592, 601, 613, 622. — (1724) 628, 630–1, 634–5.
- Wintinger* pesti polgár és magyar kalapos (1730) 859.
- Wishey* pesti tanácsos (1720) 473.
- Wolf* budai adóhivatali szolga (1724) 645. — budai tanácsos (1719) 452. — (1720) 464. — (1721) 521.

- budai zsidó (1721) 511.
- Wolf* Ábrahám zsámbéki zsidó szatócs (1728) 817.
- Ferenc Ignác budai polgár (1738) 1905—6
- Hirsch zsámbéki zsidó (1728) 817.
- Jakab temesvári zsidó (1734) 921.
- Joachim nikolsburgi zsidó (1720) 479.
- Mihály zsámbéki zsidó szatócs (1728) 817.
- Salamon budai zsidó (1740) 1046.
- Wolfart* budai polgár örökösei (1721) 527, 537. — (1722) 551. — (1724) 637, 658. — (1726) 706. — (1727) 749, 776. — (1728) 813.
- Wormser* Mayer Jakab budai zsidó (1728) 810, 814. — (1729) 820. — (1734) 923, 933, 935.
- Wurm* Ker. János budai polgár és sütő (1706) 143—4. — (1707) 154—5. — (1710) 175. — (1713) 232.
- Würsinger* Péter pozsonyi polgár és övkészítő (1534) 11.
- Zahn* Márkus óbudai zsidó (1730) 862.
- Zakariás* budai zsidó (1703) 122.
- Zako* ügyvéd (1568) 31.
- Zalay* János (1554) 20.
- Miklós (1554) 20.
- Zalusky* János trencsényi adószedő (1593) 32.
- Zamon* György komáromi várparancsnok (1690) 38—9.
- Zaunegg* (Zennegg) báró (1718) 408. — (1723) 616. — (1724) 628. — (1725) 678. — (1726) 719. — (1727) 722.
- budai polgármester (1713) 204. — (1714) 242. — budai tanácsos (1695) 57. — (1715) 325. — (1716) 337. — (1718) 409.
- Zaunegg* János budai városi főkamrás (1702) 112—3.
- Zeke* István Sopron megye szolgabírája (1703) 124.
- Zeller* Ferenc budai polgár (1734) 937. — (1735) 947.
- Zellik* Salamon nagy-károlyi zsidó (1741) 1059.
- Zennegg* I. Zaunegg.
- Zelt* budai polgár és hábsütő (1720) 476, 479—81, 483.
- Zichy* István gróf tárnokmester (1690) 40.
- Zillich* esn. (1717) 382.
- Zinzendorf* gróf győri várparancsnok (1703) 124.
- Zlinszky* Pest megyei szolgabíró (1720) 476.
- Zöhrer* Kristóf budai polgár és hajós (1714) 259.
- Zurzia* Stojan budai rác (1727) 738.
- zsidó* fiú (1717) 378—9.
- fogoly (1554) 20. — (1702) 104.
- kikeresztelkedése (1728) 807—8. — (1737) 996.
- zsidók* (1546) 10. — (1681) 34. — (1702) 108, 115. — (1708) 169. — (1714) 241, 259. — (1716) 340. — (1718) 405, 409. — (1719) 419, 432—3. — (1720) 458, 475. — (1726) 707. — (1732) 886—7, 891. — (1733) 899. — (1737) 986—7. — (1738) 1002—3, 1011, 1014. — (1740) 1032, 1038.
- neveik szerint I. Achbacher, Alte, Anchsel, Anscha, Arnsteiner, Austerlitz, Ábrahám, Áron, Bacharach, Ballis, Baruch, Bäreck, Benjamin, Benes, Berl, Bernát, Borek, Bösinger, Brindl, Burre, Bürgl, Ciboria, Coeff, Cral, Csaszni, Csonok, Dániel, Dávid, Deutsch, Eleonóra, Erzsébet, Eszter, Eliás, Farkas, Fekess, Flaschel, Föll, Frankl, Fuchs, Fülöp, Gans, Gáspár, Gottlieb, Götzl, Grünauer, Gstettner, Gut, Günsburger, Haimb, Haündl, Heila, Herz, Ilirschl, Holitscher, Hüntl, Ilés, Izsák, Jakab, Jerochim, Joachim, Joel, Jordan, Josephovics, Jónás, József, Kadel, Kainel, Kallman, Kis, Kloyer, Kohn, Kopasz, Koroff, Lázár, Lea, Leb, Leidersdorfer, Lemon, Lengyel, Liebherr, Löb, Löbl, Lömbel, Mandl, Mannheim, Mayer, Maria Terézia, Márkus, Meintzer, Mendel, Mentz, Mentzl, Michlstettner, Mihailovics, Mockl, Moysin, Mózes, Natl, Nathán, Neugebohrn, Nikolsburger, Ofenthaller, Ofner, Oppenheimer, Paur, Paumer, Perelproger, Perl, Peczer, Pinkesz, Polak, Politzer, Pukl, Raab, Salamon, Sámuel, Schimmel, Schlesinger, Schneider, Schwab, Seeligman, Simon, Speck, Spitzer, Standhaft, Sulhin, Szerencsés, Tabor, Ulmer, Vogelné, Wertheimer, Wolf, Wormser, Zahn, Zakariás, Zellik.
- helynevek szerint I. Acásd, Aszód, Belgrád, Bécs, Buda,

Esztergom, Göding,
Gyöngyös, Haraszti,
Isaszeg, Kismarton,
Komárom, Magyar-
bród, Nagymarton,
Nagykároly, Nagy-

szombat, Nikols-
burg, Óbuda, Pécel,
Pétervárad, Po-
zsony, Prossnitz,
Rohonc, Sasvár, Sáp,
Stockevan, Szent-

györgy, Temesvár,
Vác, Vágújhely, Vö-
rösvár, Zsámbék.
zsidók országos össze-
írása (1698) 70. —
(1735) 952, 954.

II. HELYMUTATÓ – INDEX LOCORUM

- Acsádi** (hn. Vas m.-ben) zsidó l. Sámuel.
- Alba Graeca** l. Belgrád.
- Alba Regalis** l. Székesfehérvár.
- Almás** hn. Komárom m.-ben (1697) 63. — (1723) 594.
- Alsó-Ausztria** (1738) 1011.
- All-Ofen** l. Óbuda.
- Anger** hn. A. A.-ban (1738) 1011.
- Aquatica** l. Vízváros.
- Arad** város (1740) 1038. — *-i* vásár (1724) 634.
- Asperndorf** hn. A. A.-ban (1727) 742.
- aszódi** (hn. Pest m.-ben) zsidó l. Ábrahám, Bernát, Hirschl, Sámuel, Simon.
- Ausztria** (1554) 18. — (1727) 723.
- Aychech** hn. Pozsony m.-ben (1446) l.
- Baja** város (1696) 61.
- baranyai** főispán l. Dersfy.
- Bazin** (Pösing) város Pozsony m.-ben (1526) 8. — (1714) 239. — *-i* plébános (1526) 8.
- Bács** megye (1738) 1011.
- Belgrád** (Alba Graeca) vár (1690) 40. — (1696) 60. — (1722) 573. — (1727) 752. — (1738) 1011.
- *-i* polgármester l. Glaser.
- *-i* zsidó l. Frankl.
- Bécs** (Vienna, Wien) város (1546) 10. — (1551) 13. — (1553) 17. — (1554) 19. — (1556) 24–6. — (1568) 29, 31. — (1652) 33. — (1684) 34. — (1690) 40. — (1692) 44–5, 47. — (1693) 48. — (1694) 49, 51. — (1697) 63. — (1698) 70. — (1700) 85. — (1701) 87. — (1702) 97, 103, 107. — (1703) 116, 120–1, 123. — (1704) 131. — (1705) 136. — (1706) 149. — (1707) 156, 159. — (1708) 165. — (1709) 171. — (1713) 201, 204, 209. — (1716) 343. — (1717) 387. — (1718) 406. — (1720) 479, 481. — (1721) 512, 541. — (1725) 695. — (1726) 716. — (1727) 765. — (1728) 803. — (1729) 827. — (1738) 1011.
- *-i* aranyműves (1722) 577.
- *-i* ágens l. Galya, Völcey.
- *-i* hadi tanács (1702) 110. — (1729) 847.
- *-i* kamarai bizottság (1700) 83.
- *-i* kereskedő l. Grüener, Schmidt.
- *-i* Landshaus (1719) 425, 428.
- *-i* polgár l. Gundian,
- Ottné, Teübler, Trubler.
- Bécs-i** skótok apátja l. János.
- *-i* vásár (1556) 24.
- *-i* zsidó l. Lemon, Oppenheimer, Wertheimer.
- Bécsújhely** (Neostadium) város A. A.-ban (1738) 1011.
- Békés** megye (1738) 1011.
- Blockberg** l. budai Szent Gellért hegy.
- brodri** alispán l. Urbanecz.
- Borostyánkő** (Peylnstain) vár **Pozsony** m.-ben (1446) l.
- *-i* várnagy l. Selbeldig.
- boroszlói** (Bresslau, város Sziléziában) származású l. Larmbrust.
- Borova** hn. (1741) 1060–1.
- Bresslau** l. Boroszló.
- Bruck** hn. A. A.-ban (1738) 1011.
- Brünn** város Morvaországban (1694) 51. — (1716) 351.
- Buda** (Ofen, részei: Tabán, Újtelek, Vízváros l. ottl.) város (1464) 2. — (1551) 14. — (1689) 36. — (1690) 37–8, 41–2. — (1692) 45–7. — (1695) 56–7. — (1696) 60. — (1697)

63-4. — (1700) 77,
79. — (1702) 100-1.
— (1706) 146. —
(1707) 153, 157. —
(1708) 165, 168. —
(1709) 171-4. —
(1710) 176-7, 179,
183-4. — (1711)
185-7. — (1714)
240. — (1716) 365.
— (1720) 466. —
(1721) 530. — (1723)
597. — (1724) 652.
— (1729) 835. —
(1734) 921. — (1737)
986. — (1738) 1011.
— (1741) 1048,
1060.

Buda esetleges vissza-
foglalása a töröktől
(1593) 32.
— mentes a zsidóktól
(1720) 466.

Budán a zsidók csak
nagyban keresked-
hetnek (1688) 35. —
(1692) 45.
— a zsidók kir. leirat
értelmében lakhat-
nak (1738) 1013.
— a zsidók napközben
tartózkodhatnak, de
csak hetipiac idején
kereskedhetnek 30
krajcár fizetése elle-
nében, miről passust
kapnak (1712) 194.
— a zsidók ne keresked-
hessenek és legyenek
eltávolítva (1690)
37. — (1692) 45-7.
— a zsidók nem házal-
hatnak (1729) 844.
— a zsidók taksát fizet-
nek (1713) 224.
— a zsidók vassal nem
kereskedhetnek
(1689) 36.
— a zsidóknak tilos ösz-
szejönni, zsinagógát,
metszót és iskolát
tartani (1712) 194.
— a zsidóknak tilos pá-
linkával házalni
(1724) 633.
— a zsidóknak vasár-
és ünnepnapokon az
üzleteiket zárva kell
tartani (1733) 903.
— a zsinagógát karha-

talom rombolja le
(1712) 197, 200.

Budán idegen zsidó éj-
jelre nem maradhat
(1712) 194.
— megtúrt zsidók ima-
házat nem tarthat-
nak, de metszót igen
(1712) 195.
— zsinagóga nem épül-
het (1713) 219.

Budáról a zsidók kitiltva
(1710) 176. — (1712)
193-4. — (1713)
216. — (1718) 400. —
(1726) 713, 715. —
(1728) 795. — (1733)
897 — 8. — (1734)
922.
— a zsidók legyenek ki-
tiltva (1729) 845.
— *i* adóhivatali szolgál-
ló. Wolf.
— *i* aranyműves (1724)
664. — (1732) 886.
— né (1725) 668-9.
— legény l. Dobe-
schitz.
— *i* Ágostonos atyák
(1716) 342.
— *i* bírósági titkár
(1715) 309, 310, 321.
— ülnök l. Khaar,
Laup.
— *i* császári telek-
könyv (1699) 72.
— *i* Elefánt vendéglős
(1719) 447.
— *i* esztergályos fia
(1713) 213.
— *i* éjjeli őrök (1724)
633.
— *i* Fehér Farkas ven-
déglősné (1719) 430.
— *i* Fehér Hattyú ven-
déglő (1721) 542.
— *i* görög keleti temp-
lom építése (1690)
39.
— *i* hadi pénztár
(1703) 120.
— *i* harisnyakötő cég
(1714) 250.
— *i* harmincad hiva-
tálnok l. Trumer.
— *i* harmincados
(1727) 751.
— *i* ház (1593) 32. — l.
még Felber, Gold-
schmidt, Gröllner,

Jarschinel, Jursching-
er, Krempf, Kurtz,
Montinelli, Pischof,
Sautermeister,
Schauer, Strasser,
Strehl, Voglbacher,
Werlein.

Buda-i hússzékek
(1700) 79.
— *i* jezsuiták (1725)
683. — (1728) 807.
— *i* kalaposok (1716)
340. — (1738) 1002.
— *i* kapucinusok
(1700) 79. — (1714)
270.
— *i* katonai magazin
(1698) 71.
— *i* kádármester
(1741) 1068.
— *i* kereskedők (1702)
94, 108. — (1713)
223. — (1714) 242.
— (1716) 340. —
(1738) 1002. — tár-
sulata (1718) 409. —
(1724) 642.
— *i* kovácslegény l.
Hess.
— *i* kórház (1715) 323.
— (1733) 905.
— *i* Landstrass (1716)
342. — (1724) 662.
— (1728) 799. —
(1729) 837. — (1730)
852.
— *i* mészárosok (1723)
591. — (1726) 717,
720. — (1727) 735.
— (1729) 835. —
(1731) 871.
— *i* mészégető kőmen-
ce (1709) 174.
— *i* muzsikus l. Jor-
dan, Szilveszter.
— *i* polgármester
(1710) 178. — (1712)
194. — (1717) 379.
— (1722) 565. (1724)
649. — (1728) 803.
— (1733) 897. — l.
még Zaunegg.
— *i* polgárok, lakosok
stb. l. Adler, Aich-
mayr, Aigner, Al-
bich, Altdorfer,
András, Artnér,
Auer, Bader, Ba-
lázs, Barbier, Bar-
nucca, Baumgart-

ner, Bavianovicz,
Beck, Benedikt,
Beymbinder, Bi-
lanszky, Binder,
Bogner, Böckel, Bö-
singer, Brauneis,
Brunner, Burch-
hardtne, Burger,
Butre, Cetto, Con-
radi, Copman, Cu-
tica, Davidovics,
Demeter, Dichl,
Dietzné, Dimics,
Dimitrovics, Dim-
schin, Doll, Dolles,
Dominicus, Drago-
tin, Ebenhock,
Ecker, Ehrnhofner,
Eisenreich, Erhardt,
Egerl, Faiss, Faretl,
Felber, Ferberth,
Fiedlinger, Fleisch-
ändler, Forster,
Forstmayr, Franzin,
Franciskovitz, Fra-
teli, Freudenberg,
Freudenreich,
Funkh, Führnha-
mer, Gallant, Gla-
vada, Glöckner, Go-
gitz, Gollansthia,
Gollerwiczer, Göttl,
Göring, Gramartin,
Gross, Gröller,
Gruia, Grünauer,
Hackbacher, Hart,
Haug, Hausrucker,
Hänsel, Hegewarth,
Heissler, Helbling,
Herdegkné, Hier-
schel, Hoffinger,
Hoffman, Holler-
man, Hoppe, Hue-
ber, Huszár, Hübin-
ger, Hütterné, Ilona,
Iván, Jachinné, Jan-
kovics, Jarsinné, Jä-
ring, Josics, József,
Jurschinger, Khaar,
Kaylné, Kern,
Kerschbaumer,
Kieländer, Kirch-
hueber, Knecht,
Kneifel, Kneller,
Knessl, Kokal, Kol-
ler, Kollrovitz, Ko-
perger, Kornfeil, Ko-
vács, Kramerlauf,
Krempf, Kubezcz,
Landsdorfer, Lang,

Lasics, Lecker,
Leischner, Lengyel,
Linner, Löffler,
Lukácsy, Mandics,
Mariam, Marisevics,
Masirivics, Mathy,
Mazinger, Márton,
Mátyás, Meissner,
Mencgat, Mihicz,
Mieser, Mihalovics,
Mohr, Monticelli,
Müller, Nassau, Nes-
kovics, Nestorovich,
Neuhauser, Neu-
marcker, Neuner,
Nikola, Nikolics,
Nussbaum, Ofner,
Olderman, Paticz,
Paulovics, Pauer,
Payrl, Peer, Peisser,
Perkovics, Petro-
vics, Pevanovics,
Peyer, Pfeffer, Pie-
sola, Pigino, Pischof,
Plaska, Popp,
Poschla, Pöckhl,
Praus, Prändl,
Pränglin, Preininger,
Putel, Püffel, Raab,
Radicz, Raithmayr,
Rákóczi, Renner,
Resch, Richter,
Riedlmayr, Riener,
Roitner, Roth, Rödl,
Rütz, Sanftleben,
Satzinger, Schauer,
Schärl, Scheibl,
Schemitzer, Schick,
Schifko, Schilder,
Schitter, Schmidt,
Schneider, Schreiner,
Schrenz, Schubert,
Schultz, Schwartz,
Schwartzisen,
Scosa, Sidaricz, Sigl,
Simon, Sovics, Spath,
Spazierer, Sperger,
Spiegel, Sprenger,
Stadler, Stahlbauer,
Stepanovitz, Steürer,
Stipics, Stocker,
Strasser, Strehl, Sza-
vics, Szerencsés, Szi-
geti, Tacsy, Teiler,
Terpin, Thomayr,
Tóth, Träger, Treu,
Trilk, Tulweiss,
Turtltaub, Tyroler-
né, Uhl, Ujhelyi,
Unger, Valtelné,

Vacsics, Valeti,
Voglbacher, Vuczka,
Wabler, Wagner,
Walb, Weigert,
Weiss,
Weissenbohrn,
Wenzl, Werlein,
Werner, Winkler,
Wolf, Wolfart,
Wurm, Zeller, Zett,
Zöhrer, Zurzia.
Buda-i polgárok zsidók-
tól kapott haszon-
bért a város pénztá-
rába fizessék (1716)
341.
— *-i* polgárok zsidók-
nak szállást nem ad-
hatnak (1711) 185.
— *-i* polgárórség (1733)
897, 903.
— *-i* rác aranyművesné
(1713) 214.
— *-i* rácok (1690) 39.
— *-i* Rácváros I. Tabán.
— *-i* Rundel a Dunánál
(1714) 240.
— *-i* sajtőkészítő (1730)
849.
— *-i* Stadtplatz (1714)
242.
— *-i* sütőcéh (1710)
175. — (1721) 508.
— *-i* Svábhegy (1731)
870. — (1735) 944.
— *-i* szabók (1729) 831.
— (1734) 916. —
(1738) 1003. — sza-
bólegény I. János.
— *-i* szegényház (1714)
264. — (1718) 410.
— gondnoka (1737)
982.
— *-i* Szent Gellért hegy
(Blockberg) (1593)
32. — (1710) 178.
— *-i* Szent György
templom (1593) 32.
— *-i* Szent Háromság
szobor (1712) 200. —
(1714) 253.
— *-i* Szent Kereszt ká-
polna (1718) 408.
— *-i* tanács (1688) 35.
— (1690) 37—9,
41—2. — (1692) 43,
45—7. — (1695) 56.
(1696) 60. — (1697)
64. — (1702) 100. —
(1705) 135. — (1706)

147. — (1715) 301.
 — (1720) 497. —
 (1740) 1038.
- Buda-i tanácsosok** l. Berger, Bigino, Bossányi, Brentano, Brunner, Christ, Deutsch, Dillman, Drächler, Ecker, Felber, Fells, Forster, Götz, Hoffman, Kachenek, Keppeler, Kramer, Krempl, Krines, Landtrachtinger, Mayer, Mayerberg, Natterman, Roth, Rütz, Sautermeister, Schmidt, Seiler, Szlatini, Triller, Vossmayr, Wabler, Werner, Wieser, Wolf, Zaunegg.
- i tanács joghatóságának elismerése (1705) 135. — (1706) 142. — (1707) 161—3.
- i tanácsi szolga (1716) 336. — l. még Wallner.
- i tanácsülési jegyzőkönyv (1708) 165.
- i tanuló l. Higel.
- i tímárlegény l. Prunoldt.
- i tűzvész (1740) 1037.
- i vargacéh (1703) 117. — (1715) 323.
- i vámház (1713) 205. — vámos l. Ludwig.
- i vár (1740) 1032.
- i városfalak (1716) 342.
- i városház (1714) 244. — (1720) 481. — (1725) 692. — (1731) 867.
- i városbíró (1710) 179. — (1712) 194. — (1719) 443. — (1725) 667. — l. még Vanosi. — jegyzője (1738) 1009.
- i városjegyző (1717) 375. — (1723) 591. — (1729) 824. — (1734) 914, 918. — (1735) 941. — (1737)
988. — l. még Both, Mayer, Mayling, Roth, Vanosi.
- Buda-i városi alkamara** (1734) 914.
- i városi árvaszék (1731) 881.
- i városi dobos l. Weingartner.
- i városi főkamrás (1698) 67. — (1702) 106. — l. még Zaunegg.
- i városi főkamara hivatal (1709) 173. — (1710) 177. — (1712) 195. — (1714) 264. — (1739) 1026, 1029. — (1740) 1031.
- i városi kamara (1719) 423. — (1720) 453. — (1723) 610. — (1724) 646. — (1725) 672. — (1728) 807—8. — (1729) 818. — (1735) 942, 953. — (1737) 990, 996. — (1739) 1028.
- i városi kancellária (1727) 769, 777. — (1728) 783, 793, 804. — (1729) 829. — (1731) 880. — (1734) 935. — (1738) 1008—9. — (1739) 1021. — (1741) 1066.
- i városi kancellista l. Brunner, Birgstaller, Müller, Schick, Schiffer, Sibert.
- i városi őrmester (1714) 242, 244. — (1715) 289. — (1718) 402, 408, 410. — (1720) 479, 483. — (1721) 511, 521. — (1722) 565. — (1723) 603, 606, 608. — (1724) 630, 660. — (1728) 803. — (1734) 931—3, 935. — (1735) 943, 951. — (1740) 1044. — l. még Hoffman, Ludwig.
- i városi sörház (1720) 454. — (1721) 506. — (1727) 733. — (1739) 1020.
- Buda-i sörfőzőmester** (1736) 973. — l. még Eichmager, Eyerl, Geiger.
- i városi szószóló (1723) 608. — (1725) 690. — helyettes szószóló l. Schultz.
- i városi telekkönyv (1707) 153—5. — (1709) 174. — (1710) 175. — (1714) 261, 264, 281. — (1715) 321. — (1716) 342, 347, 351, 359. — (1717) 389. — (1718) 415. — (1719) 434. — (1720) 468. — (1721) 521, 526, 528, 533, 542, 544. — (1722) 574, 587. — (1723) 617. — (1725) 669. — (1726) 705, 709. — (1728) 806. — (1729) 833. — (1732) 892. — (1734) 924, 938. — (1736) 965. — (1741) 1055.
- i városi telekkönyvvezető l. Kepler.
- i városi ügyész (1740) 1045.
- i várparancsnok (1710) 178. — (1713) 204, 225. — (1731) 863. — (1736) 973.
- i vásárok: Adalbert napi (1715) 301. — Margit napi (1728) 801. — Mihály napi (1727) 766.
- i vendéglők (1713) 208. — (1718) 411. — l. még Elefánt, Fehér Farkas, Fehér Hattyú.
- i vízfelügyelő l. Mayer.
- i Víziváros l. Vízi-város.
- i zöld kápolna (1739) 1029.
- i zsidóbíró (1716) 334. — (1737—997. — (1740) 1035.
- i zsidó iskolamester (1702) 112.

Buda-i zsidó kántor
 (1713) 209, 212, 215.
 — *-i zsidó metsző*
 (1717) 385. — (1720)
 492. — (1722) 545.
 — (1723) 596. —
 (1731) 866, 873.
 — *-i zsidó rabbi* (1725)
 695. — (1734) 918.
 — *-i zsidó temető*
 (1700) 76. — (1717)
 388. — nem messze
 a Szent Gellért he-
 gyétől (1593) 32.
 — *-i zsidó zsinagóga*
 (1713) 209. — (1727)
 755. — (1729) 846.
 — (1734) 926.
 — *-i zsidók* (1704) 126.
 — (1705) 135. —
 (1707) 152, 162–3.
 — (1709) 172–3. —
 (1712) 190–1. —
 (1713) 225. — (1719)
 421, 438. — (1722)
 571. — (1723) 603.
 (1724) 627, 629, 639.
 — (1726) 717, 720.
 — (1727) 755. —
 (1729) 846–7. —
 (1731) 864, 871. —
 (1734) 935. — (1738)
 1018. l. még Anscha,
 Aron, Bacharach,
 Brindl, Bürgl, Cibo-
 ria, Coeff, Dávid,
 Deutsch, Eleonóra,
 Eszter, Flaschel,
 Fuchs, Fülöp, Gans,
 Gáspár, Gottlieb,
 Götzl, Grünauer,
 Gut, Günsburger,
 Heila, Herz, Hirschl,
 Izsák, Jakab, Joa-
 chim, Joel, Jordan,
 József, Lea, Leb,
 Leidersdorfer, Löb,
 Löbl, Mandl, Mayer,
 Mária Terézia,
 Mentzl, Mózes, Natl,
 Nikolsburger, Ofner,
 Paumer, Perl, Polak,
 Politzer, Sámuel,
 Schimel, Schlesinger,
 Schwab, Seeligman,
 Simon, Taber, Ul-
 mer, Vogelné, Wolf,
 Wormser, Zakariás.
 — *i zsidók adója*
 (1716) 334.

Buda-i zsidók kérelme,
 kik az udvari kamara
 védelme alatt élnek
 (1738) 1001.
 — *-i zsidók összeírása*
 (1705) 137. — (1712)
 194. — (1715) 324.
 — (1724) 645. —
 (1725) 690. — (1729)
 822. — (1740) 1035.
 — *-i zsidók zsinagógát*
 tarthatnak, de isko-
 lát nem (1727) 724.
 — *-i zsidóknak nem kell*
 távozni (1710) 177–
 8.
 — *-i zsidóknál kereszt-*
tény nem szolgálhat
 (1712) 194.

Caschau l. Kassa.

Comorn l. Komárom.

Crembnicz l. Kőrmöc-
 bánya.

Csanád megye (1738)
 1011.

csanádosi (hn. Bihar m.-
 ben) korcsma (1741)
 1048, 1058.

Csege hn. Hajdú m.-ben
 (1738) 1011.

Csehi hn. Vas m.-ben
 (1464) 2.

— *-i jobbagyok* l. Békés,
 Chenke, Csonka,
 Dezső, Haas, Hen-
 czel, Kozma.

csongrádi uradalom
 (1741) 1048–9.

Drösing hn. A. A.-ban
 (1738) 1011.

Duna folyam (1692) 45.
 — (1709) 174. —
 (1714) 240.

— *áradása* (1700) 75. —
zajlása (1726) 704.

Dürnkruť hn. A. A.-ban
 (1738) 1011.

Ebenfurt hn. A. A.-ban
 (1738) 1011.

Ebersdorf hn. A. A.-ban
 (1701) 92.

egrí (Erlau) postames-
 ter l. Hutter.

Eisenstadt l. Kismarton

Eresi hn. Fejér m.-ben
 (1711) 187.

Erdély (Transsylvania)
 (1738) 1011.

erdődi (hn. Szatmár m.-
 ben) uradalom

(1741) 1048, 1059.

— *árendás* l. Farkas

Erlau l. Eger.

Eszék város (1738) 1011.

— (1741) 1061.

Esztergom (Gran) város
 (1715) 297. — (1731)
 897.

— *-i érsek* l. Kollonits,
 Oláh.

— *-i kapitányné* (1731)
 879.

— *-i városbíró* (1731)
 879.

— *-i zsidó* l. Éliás.

Feketeér, halastó Újlak
 határában (1464) 2.

felvidéki városok (1551)
 14.

fényi (hn. Szatmár m.-
 ben) korcsma és vám

(1741) 1048, 1058.

Galla hn. Komárom m.-
 ben (1692) 43.

gennai (?) szénégető
 (1720) 500. — (1721)
 505.

gödingi (hn. Morvaor-
 szághban) zsidó l.

Hirschl.

Grafenstadt hn. A.-ban
 (1717) 387.

Gran l. Esztergom.

greifenfeldi (hn. A.-ban)
 lakos l. Hueber.

Gyöngyös város Heves
 m.-ben (1720) 476.

— *-i zsidó* l. Dávid.

Győr (Raab) város
 (1697) 63–4. —
 (1702) 115. — (1729)
 824.

— *-i lakos* l. Bauman,
 Tarczy.

— *-i püspök* l. Keresz-
 tély Ágost.

— *-i püspöki adminisztr-*
rátor l. Kollonits.

— *-i székesegyházi fő-*
esperes l. Tarródy.

— *-i vár erődítési mun-*
kái (1703) 124.

— *-i várparancsnok* l.
 Zinzendorf.

- Hagenau** hn. A. A.-ban (1738) 1011.
- Hainburg** város A. A.-ban (1738) 1011.
- harasztii** (hn. Pest m.-ben) zsidó (1728) 817.
- Hidegkút** hn. Pest m.-ben (1720) 475.
- Hof** hn. A. A.-ban (1738) 1011.
- Holics** város Nyitra m.-ben (1694) 51.
- Horvátország** (1738) 1011.
- isaszegi** (hn. Pest m.-ben) zsidó l. Salamon.
- kalocsai** érsek l. Kollonits.
- kaplonyi** (hn. Szatmár m.-ben) ferencesek (1741) 1058.
- Kassa** (Caschau) város (1714) 240.
 — *-i* bíró l. András.
 — *-i* polgár l. Herzog.
- kálmáncehi** (kh. Somogy m.-ben) plébános l. Lőrinc.
- Kám** hn. Vas m.-ben (1464) 2.
- Kecskemét** város (1738) 1011.
 — *-i* vásár (1719) 442.
 — Katalin-napi vásár (1714) 273.
- Kirchschlag** hn. A. A.-ban (1738) 1011.
- Kismarton** (Eisenstadt) város (1700) 85. — (1703) 116. — (1729) 818.
 — *-i* zsidók (1694) 49.
 — *-i* zsinagóga (1694) 49. — (1697) 62.
- Kolozsvár** város (1523) 7.
 — *-i* bíró l. Beck.
 — *-i* ház (1523) 7.
 — polgár l. Bán, Rezen, Szűcs.
- Komárom** (Comorn) vár (1690) 39. — (1697) 63.
 — *-ban* nem kell vámot fizetni (1697) 64.
 — *-i* esztergályosné (1702) 104.
- Komárom-i** harmincad-
 irnok (1697) 63.
 — *-i* helyőrségi fürdő s. l. Kristóf.
 — *-i* kereskedősegéd l. Danhauser.
 — *-i* rézműveslegény l. Dávid.
 — *-i* várparancsnok l. Zamon.
 — *-i* zsidó l. Burre.
- Körmöcbánya** (Cremb-
 nicz) város (1690) 42.
 — *-i* pénzbeszedő l. Schretter.
- Kőszeg** város (1684) 34.
- Kraszna** megye (1738) 1011.
- Laxenburg** hn. A. A.-ban (1703) 119.
- Lengyelország** (1714) 257.
- Linz** város F. A.-ban (1692) 45.
- magyarbródi** (hn. Morva-
 országban) zsidó l. Ábrahám.
- Magyarország** (1733) 901. — (1738) 1011.
- majtényi** (hn. Szatmár m.-ben) vám-, sör-
 és pálinkafőző ház és
 kocsmá (1741) 1048, 1058.
- Mannersdorf** hn. A. A.-
 ban (1738) 1011.
- Marchegg** hn. A. A.-ban (1738) 1011.
- Máramaros** megye (1738) 1011.
- máriazei** záradoklat (1728) 803.
- Mogyorós** hn. Szatmár m.-ben (1741) 1058.
- Morva** folyó (1738) 1011.
- Morvaország** (1740) 1033.
- Moson** megye (1703) 120.
 — *-i* alispán és főispán (1684) 34.
- Nagykároly** város (1741) 1048, 1058—9.
 — *-ban* lengyel zsidó (1741) 1059.
 — *-i* ispotály (1741) 1059.
- Nagykárolyi** lakosok l. Asztalos, Cephel, Csizsár, Franc, Görög, Király, Lőrinc, Marsalko, Német, Ördögh, Pápai.
 — *-i* orgonista (1741) 1059.
 — *-i* özvegy zsidó papné (1741) 1059.
 — *-i* piaristák (1741) 1048, 1058.
 — *-i* vám-, sör- és pálinkafőző ház és kocsmá (1741) 1048, 1058.
 — *-i* zsidó mester (1741) 1059.
 — *-i* zsidó pap (1741) 1059.
 — *-i* zsidók l. Ancsel, Ábrahám, Borek, Éliás, Farkas, Foli, Hirschl, Izsák, Jakab, Jerochim, Josephovics, Jónás, József, Kainel, Kis, Kopasz, Lengyel, Löbl, Márkus, Mihailovics, Mózes, Náthán, Paur, Pinkesz, Salamon, Simon, Sulhin, Zellik.
 — *-i* zsidók kiváltsága (1741) 1059.
 — *-i* zsidók papja, mestere, metszője, zsinagógája és házaik (1741) 1059.
- nagymartoni** (hn. Sopron m.-ben) zsidó l. Salamon.
- Nagyszombat** (Thirnavia) város (1513) 5. — (1551) 14.
 — *-i* polgár és zsidóbíró l. Sarsun.
 — *-i* zsidó l. Benes, Izsák.
- Nemeskér** hn. Sopron m.-ben (1700) 83, 85. — (1703) 116, 118, 124—5. — (1704) 131. — (1734) 927, 936. — (1735) 952.
- Neostadium** l. Bécsúj-
 hely.
- Neszmély** hn. Komárom m.-ben (1697) 63—4.

- Neszemly-i** postaház és postamester (1697) 63.
- Neustift** l. Újtelek.
- Nikolsburg** város Morvaországban (1531) 9. — (1690) 39. — (1724) 652. — (1725) 682. — (1726) 706.
- *i* rabbi (1724) 651—2.
- *i* zsidók (1721) 530. — l. még Haindl, Mentz, Michlstetter, Wolf.
- Nyitra** megye (1703) 120.
- *i* püspök (1554) 13, 19. — l. még Jaklin, Mattyasovszky.
- Ofen** l. Buda.
- Óbuda** (Alt Ofen) város (1724) 654. — (1730) 857. — (1740) 1033.
- *i* bor (1724) 652.
- *i* zsidók (1718) 410. — (1724) 635, 665. — l. még Alte, Abraham, Bacharach, Ballis, Csonok, Hirschl, Jakob, Joel, Kloyer, Kohn, Lázár, Löbl, Mandl, Márkus, Mózes, Polek, Pukl, Spitzer, Zahn.
- Ódenburg** l. Sopron.
- Passau** város Bajorországban (1552) 13.
- *i* zsidó l. Jakob.
- pápai** (hn. Veszprém m.-ben) nemes l. Sándor.
- Pest** város (1551) 14. — (1713) 210. — (1714) 240, 245, 248, 251, 255, 257, 267, 275. — (1715) 297, 306, 322. — (1717) 390, 395. — (1718) 404—5, 407, 414. — (1719) 424, 427, 436, 440. — (1720) 459, 461, 469, 473. — (1721) 507, 531—2, 534—5, 539. — (1723) 597. — (1736) 957. — (1738) 1002, 1017.
- Pest-en** a budai zsidók nem kereskedhetnek (1695) 55.
- *-en* a zsidók csak a 4 országos vásár idején kereskedhetnek (1729) 832.
- *-ről* a zsidók kitiltása kilátásba helyezve (1705) 133.
- *i* hajócsárda vendéglőse (1736) 957.
- *i* kalaposlegény l. Hemme.
- *i* kereskedők társulata (1729) 832.
- *i* mérő (1697) 65. — (1701) 88.
- *i* polgárok, lakosok stb. l. Aigner, Augustin, Baczich, Bobich, Braunsreuterné, Dévay, Girovics, Hopfer, Hüß, Jobst, Kastberger, Kehl, Kernhofer, Kohlbacher, Kreuzerné, Kritz, Lehner, Löb, Mátyás, Mittermayr, Mutz, Nussbäcker, Ozelbergerné, Pauer, Pesti, Placklin, Platling, Rác, Rubendunst, Schmidt, Schweidler, Stumb, Wintinger.
- *i* szerviták (1708) 169.
- *i* tanács (1701) 88. — (1703) 122.
- *i* tanácsosok l. Bobich, Buda, Kastberger, Lechner, Mittermayr, Sautermeister, Scopek, Szalay, Wishey.
- *i* telekkönyv (1720) 461. — (1721) 510, 513, 544.
- *i* városi főkamrás l. Forster.
- *i* városi kamrás (1737) 986—7.
- *i* vásárok: János fővétele-napi (1732) 889. — József-napi (1727) 738, 742. — Medárd-napi (1723) 600.
- Pest** megyei biztos l. Dercsányi, szolgálóról l. Zlinszky.
- Peterwardein** l. Pétervárad.
- Peylnstain** l. Borostyánkő.
- péceli** (hn. Pest m.-ben) zsidó l. József.
- Pétervárad** (Peterwardein) vár (1738) 1011.
- *i* zsidó l. Bärck, Haimb, Hirschl.
- Pozsony** (Pressburg) város (1551) 12. — (1555) 21. — (1556) 22. — (1560) 27. — (1568) 28—30. — (1593) 32. — (1684) 34. — (1702) 114. — (1703) 123. — (1717) 387. — (1720) 463. — (1722) 554. (1724) 636. — (1725) 673. — (1729) 820. — (1730) 861.
- város bírói kiváltsága (1459) 10.
- *-ban* Zsidó utca (1446) 1. — (1550) 11.
- *i* dűlnév: Donau-leiten (1473) 3.
- *i* hadi pénztár (1703) 120, 123.
- *i* kanonokok l. Submontano, Thassolich, Varasdi.
- *i* káptalan (1546) 10. — (1556) 24. — (1568) 28—31.
- *i* kereskedők (1516) 6.
- *i* kir. bizottság (1702) 97, 114. — (1703) 120, 123.
- *i* kir. kamara (1551) 12—4. — (1552) 15. — (1553) 17. — (1554) 19. — (1555) 21. — (1556) 22, 24—6. — (1698) 70. — (1729) 845. — (1738) 1019. — elnöke l. Dezsőfy.
- *i* közjegyző l. Bennochei, Pfaffstetter.
- *i* mérő (1721) 508.
- *i* polgármester l. Lang, Lichtenberger.

- Pozsony-i* polgárok l. Erdélyi, Fischer, Flöczel, Früauf, Gräsel, Haug, Hundshaimer, Koch, Lindner, Müllner, Pakendorfer, Pintér, Roth, Salzer, Schwartz, Schwoller, Volckl, Würsinger.
- *i* tanács (1446) 1. — (1473) 3. — (1516) 6. — (1526) 8. — (1531) 9. — (1550) 11. — (1551) 12. 14. — (1552) 15–6. — (1553) 17. — (1554) 18–9. — (1555) 21. — (1556) 22–6. — (1560) 27. — (1568) 29–31. — (1696) 60.
- *-i* tanácsos l. Ecker, Grubermüllner, Heinrich, Kegl, Maurach, Raidt, Sauczer, Seuberlich, Weber.
- *-i* varga-céh (1516) 6.
- *-i* városbíró (1556) 24. — l. még Beinshaimer, Fischer.
- *-i* városháza (1568) 28–31.
- *-i* városi jegyző (1713) 231.
- *-i* városi kancellária (1551) 13.
- *-i* zsidó házak (1531) 9. — (1550) 11. — (1551) 14. — (1552) 15–6. — (1554) 18. — (1556) 24–6. — (1560) 27.
- *-i* zsidók (1516) 6. — (1720) 471. — (1727) 736. — l. még Arnsteiner, Haindl, Hirschl, Jakob, Kadel, Manheimer, Mendel, Merkl, Schlesinger, Simon.
- *-i* zsidók adója (1551) 12–4. — (1552) 15–6. — (1553) 17. — (1554) 18–9. — (1555) 21. — (1556) 22–6. — (1560) 27. — (1568) 29, 30.
- Pozsony-i* zsidók kiűzése (1553) 17. — (1560) 27.
- *-i* zsidók temetője (1552) 16.
- Pozsony* megye (1703) 120.
- megyei alispán és főispán (1684) 34.
- Pösing* l. Bazin.
- Prága* város (1552) 13, 15.
- Prellenkirchen* hn. A. A.-ban (1738) 1011.
- Pressburg* l. Pozsony.
- prossnitz* (hn. Morvaországban) zsidó l. Polak.
- Raab** l. Győr.
- Rácváros* (Räzenstadt) l. Tabán.
- Razenstadt* l. Rácváros.
- Rechnitz* l. Rohonc.
- Rohonc* (Rechnitz) hn. Vas m.-ben (1731) 881.
- *-i* zsidók (1706) 149. — l. még Jónás.
- Ruszt* város (1684) 34.
- Sabaria** l. Szombathely.
- Sassin* l. Sasvár.
- sasvári* (Sassin, hn. Nyitra m.-ben) zsidó l. Hirschl.
- sápi* (hn. Pest m.-ben) zsidó l. Jakob, Löb, Mózes, Schlesinger, Simon.
- Schuechat* hn. A. A.-ban (1708) 165.
- Sennye*, erdő Vasvár közelében (1464) 2.
- Somlyó* hn. Kraszna m.-ben (1738) 1011.
- Somogy* megye (1703) 120.
- Sopron* (Ödenburg) város (1551) 14. — (1684) 34. — (1702) 109, 110, 114. — (1703) 116, 123. — (1704) 132. — (1705) 136. — (1707) 159.
- *i* tanács (1553) 17.
- Sopron* megye (1702) 97. — (1703) 120. — főszámvevője l. Pogács, jegyzője (1704) 131. — (1707) 159. — l. még Tholnay.
- Sopron* megye közgyűlése (1700) 83–5. — (1702) 109–11, 114. — (1703) 116, 118, 123–5. — (1704) 131–2. — (1705) 136. — (1707) 159. — (1734) 927, 936. — (1735) 952.
- megyei szolgabíró l. Bolla, Korlatovics, Zeke.
- stockenani* (?) zsidó l. Jakob.
- Szatmár* megye (1738) 1011. — főispánja l. Károlyi.
- megyei szolgabíró l. Sötér.
- *-i* katona (1705) 133.
- Szeged* város (1738) 1011, 1038.
- Szentendre* város Pest m.-ben (1706) 147.
- *-i* rác l. Stepanovitz.
- szentgyörgyi* (város Pozsony m.-ben) zsidó l. Izsák, Löbl.
- Szentes* város (1738) 1011.
- szerémi* püspök l. Sebestyén.
- Székesfehérvár* (Alba Regalis) város (1551) 14.
- Sziget* hn. Pest m.-ben (1732) 885.
- Szigetvár*, vár Baranya m.-ben (1554) 20.
- *i* bíró (1554) 20.
- *i* kapitány l. Dersfy.
- Szlavónia* (1738) 1011.
- Szolnok* város (1738) 1011.
- szombathelyi* (Sabaria) udvarház (1695) 58.
- Tabán**, budai városrész, (Rácváros, Räzenstadt) (1714) 240. — (1720) 462. — (1727) 727. — (1729) 836. — (1732) 894. — (1735) 941.
- *-i* árusbódé (1729) 833.
- *-i* bíró (1720) 476. — l. még Dimics.

- Temesköz* (1738) 1011.
Temesvár város (1740) 1033.
 – *i* zsidó l. Mentz, Wolf.
teremi (hn. Szatmár m.-ben) vám és korcsma (1741) 1048, 1058.
Thirrnavia l. Nagyszombat.
Tokaj város (1738) 1011
Transsylvania l. Erdély.
trencsényi adószedő l. Zalusky.
- Új-Arad* város (1738) 1011.
Újlak hn. Vas m.-ben (1464) 2.
Újtelek, Buda egyik része (Neustift) (1713) 224. – (1717) 370, 372. – (1721) 521. – (1725) 683. – (1726) 707. – (1729) 820. – (1730) 862. – (1732) 885.
 – *i* bíró l. Lechner.
- Vas* megye (1702) 97. – (1703) 120. – alispánja és főispánja (1684) 34.
vasvári jobbágyságok (1464) 2. – l. még Kása.
 – káptalan (1464) 2. – (1483) 4. – (1695) 58.
 – mézárszék (1483) 4.
- vasvári* örkanonok (1483) 4.
 – prépost l. Tamás.
Vác (Waizen) város (1701) 89. – (1713) 205. – (1727) 751.
 – *i* mérő (1701) 88.
 – *i* püspöki sörfőző l. Schick.
 – *i* zsidó l. Mózes.
vágújhelyi (hn. Nyitra m.-ben) zsidó l. Löbl.
Vecse hn. Pest m.-ben (1697) 65.
Vienna l. Bécs.
Víziváros, Buda egyik része (Aquatica, Wasserstadt) (1692) 45–6. – (1697) 64. – (1700) 76, 79. – (1714) 265–6, 268. – (1715) 304, 309, 321, 331. – (1719) 419. – (1720) 462. – (1722) 584. – (1724) 625. – (1727) 724, 763. – (1729) 829, 840. – (1730) 849. – (1734) 933. – (1740) 1034, 1043.
 – *i* albizottság (1740) 1032.
 – *i* bíró (1729) 822. – (1732) 887. – l. még Natterman, Sprenger.
 – *i* iskolamester l. Egger.
 – *i* kávéfőző (1734) 907.
- Víziváros-i* özvegy aranyművesné (1702) 98.
 – *i* piac (1727) 763.
 – *i* plébános l. Göschner.
 – *i* vámos (1729) 822.
Vöröskő vár Pozsony m.-ben (1734) 912.
vörösvári (hn. Pest m.-ben) postamester l. Teübler.
 – zsidó l. Mandl, Perelproger.
- Waizen* l. Vác.
Wampersdorf hn. A. A.-ban (1738) 1011.
Wasserstadt l. Víziváros.
Wien l. Bécs.
- Zala* megye (1703) 120.
zalavári konvent (1464) 2.
Zalánkemény hn. (1738) 1011.
zsámbéki (hn. Pest m.-ben) zsidók l. Ábrahám, Áron, Csaszni, Dániel, Dávid, Fülöp, Illés, Izsák, Jakab, Joachim, Lázár, Leb, Löbl, Márkus, Peszer, Salamon, Sámuel, Schneider, Wolf.
zsidóföldi (hn. Vas m.-ben) jobbágyságok (1464) 2.
 – mézárszék (1483) 4.

III. TÁRGYMUTATÓ – INDEX REALIUM

- adás-vétel* 9, 11, 27, 50, 56, 270, 272, 366, 368–9, 702, 1016.
adó 12–19, 21–30, 83, 97, 110, 120, 123–4.
 – l. még hadi adó, porció.
adóhátralék 124–5.
adókiivetés 111, 118, 132, 137, 172, 324, 334, 421.
adómentesség 181.
adómérséklés 173, 422.
adóslevél 343, 349, 493.
adósság 3, 5, 38–9, 41–2, 68, 72, 78, 80–1, 85–6, 90, 95, 99–102, 110–1, 116–7, 122, 124, 127, 129, 134, 136, 141–2, 144, 148, 150, 153–4, 157, 159, 164, 167, 195, 205–6, 218, 220, 226–8, 235, 238–9, 246–7, 250, 252, 257, 260–1, 263, 267, 273–4, 283, 293, 295, 307, 321–2, 325, 327, 330–1, 344, 347–9, 351, 353, 356, 358–60, 363, 368, 374–5, 377, 384, 389, 390, 396, 398–9, 401, 411, 415–6, 426–7, 435, 442–3, 447, 449–52, 457, 459, 461–2, 465, 468, 470–2, 476, 478–82, 485, 487, 493–5, 498, 505, 507–8, 510–1, 513, 515–8, 521–4, 526–8, 533, 536–7, 549–51, 554–5, 559, 562, 569, 576, 580, 586–8, 590, 592–3, 600–3, 607–9, 614–6, 618, 621, 626, 628, 630–1, 634–5, 637, 643, 647, 649, 650, 652–3, 658, 660–3, 665, 670, 673, 680, 682–3, 689, 695–6, 698, 700, 704–5, 708, 721–2, 725, 731–2, 736–9, 748–9, 754, 761, 766, 777–9, 781–2, 786, 801, 814–5, 820, 830, 833, 837, 841, 848, 850, 852–3, 855, 859, 862, 865, 870, 873, 875, 877, 885, 896, 904, 906–7, 909, 911, 914, 920–1, 923–5, 928–33, 935, 937–8, 940, 945, 947, 949–51, 956, 958, 960–2, 965, 967–8, 974, 976, 978, 980, 985, 989, 993–5, 1004, 1006, 1016, 1020, 1030, 1040, 1043, 1052, 1057, 1064–5.
 – l. még követelés.
adósság átruházása 529, 540–1, 553, 569–70, 574–5, 578, 595, 604, 606, 616–7, 625, 640, 652, 655, 708, 914, 1041.
ajándék 11.
ajánlás 628.
alma 240.
arany 644, 1059. – lánc 179.
auripigmentum 1060–1.
ágy 1026. – nemű 947, 1026.
árpa 61, 257, 275, 454, 516, 743. – szállítás 506.
áru 40, 45–6, 63–4, 122, 165, 171, 201, 233, 282, 301, 471, 517, 521, 539, 579, 592, 600, 635, 652, 665, 683, 688, 695–7, 699, 711, 716, 749, 752, 763, 820, 877, 883, 912, 921, 931, 943, 991, 1011, 1017, 1027, 1029, 1039, 1061, 1063.
átkelő helyek a Dunán és a Tiszán 1011.
átutalás 253, 343–4, 614.
árverési cédula 347, 351, 359, 445, 513, 617, 920, 978, 1050.
bébürtönzés 5, 74, 95, 133, 244, 332, 335–6, 346, 386–7, 430, 443, 447, 477, 508, 567, 591, 641, 653, 655, 659, 661, 683, 694–5, 714, 736, 744, 766, 772, 777–8, 780–1, 837, 848, 853, 855, 876, 899, 935.
becslés 169, 342, 367, 370, 480, 483, 493, 495, 499, 500, 505,

- 550, 589, 644, 656.
663—5, 673, 686,
716, 766, 833, 864,
908, 923, 941, 962,
1000, 1021, 1068.
- betáblázás* 72, 99, 102,
155, 343, 428, 434,
510, 513, 521, 528,
542, 574, 587, 669,
709, 883, 927, 965.
- bevallás* 3, 50, 60.
- békekötés* 94, 120.
- bírói költség* 1000. — zár-
lat 41, 188, 683, 688,
695, 887, 931.
- bírság* 5.
- bizonyítás* 743, 750, 766,
977.
- bizonyítvány* 64—5, 93,
207, 290, 345, 397,
403, 538, 547, 588,
670, 979, 1043.
- bizottság* 57, 182, 255,
257, 284, 288, 353,
375, 377, 381, 452,
464, 473, 521, 527,
588, 598, 616, 635,
796, 814, 855, 860,
911, 926, 928, 938—
9, 946, 948, 964, 981,
1037, 1065—7.
- biztosító levél* 109.
- bocsánatkérés* 170, 200.
- bor* 66, 100—1, 127, 129,
138, 142, 144, 150,
153, 206, 238—9,
281, 326, 355, 359,
363, 366, 374, 406,
479, 487, 492, 495,
505, 522, 561, 563,
567, 588—9, 661,
695, 716, 738, 744,
748, 751, 779, 827,
924—5, 950, 971,
1044—5, 1047,
1051—2, 1068—9. —
l. még borseprű, cef-
re, dézsmabor, kóser
bor, must.
- feloldása a zárlat alól
640, 666.
- kóstolás 589.
- letiltás 673, 682—3,
930.
- préselés 665.
- taksa 492.
- boros hordó* 100, 588.
- borseprű* 1048.
- bőr* 152, 302, 1032. —
borjú 857. — fontbőr
- letiltva 1033. — juh
487, 830. — kordo-
vány 302. — ökör
134. — tehén 134.
- bunda* 385, 476.
- büntetés* 4, 133, 142, 146,
152, 156, 170, 185,
194, 199, 200, 274,
286—9, 293, 378—9,
399, 408, 420, 424,
478, 564—5, 567,
655, 766, 867, 889,
976, 997, 1059.
- cefre* 281, 351, 358—9,
374, 382, 468, 481,
589, 930.
- cipő* 6, 117, 323, 953.
- csatás* 818.
- csat* 100.
- cserjés* 2.
- csésze* 665.
- csipke* 410, 879.
- csőd* 232, 411, 521, 683,
862.
- dénár* 133, 438. — l. még
forint.
- dézsmabor* 127.
- diszkrétio* 88, 125, 153,
561.
- dob* 63.
- dohány* 1060—1. — do-
boz 665.
- dukát*, pénznem 39, 66,
100—1, 195, 652,
655, 664, 852, 858. —
holland 1021.
- elágtétel* 378, 382, 546,
564, 594, 668—9,
705, 766, 863, 1045.
- elkobzás* 152, 323, 408,
410, 511, 654.
- ellenség* 1.
- elsőbbiség* 175.
- elszámolás* 82, 96, 100—
1, 131, 153, 156, 199,
202—3, 229, 257,
284, 407, 426, 464,
495, 526, 552, 582,
584, 588, 591, 597,
600, 609, 613—4,
622, 625, 632, 665,
689, 693, 699, 711,
743, 810, 814, 873,
901—2, 912—3, 921,
928, 963—4, 981,
1048, 1065.
- engedmény* 499, 500, 589.
- eskü* 51, 60, 100, 254,
275, 278, 313, 354,
365, 407, 416, 471,
495, 500, 505, 520,
522, 611, 614, 652—3,
665, 695, 701, 703,
727, 740, 749, 758,
768, 774, 786, 792,
827, 829, 863, 926.
- esős idő* 88—9.
- ezüst* 66, 100, 168, 240,
393, 665, 718, 979.
rúd 900.
- ékszer* 8, 568, 572, 577,
665, 842, 866, 979,
1037.
- életmezés* 244.
- élelmiszer* 40.
- épületkő* 71, 76.
- érvénytelenítés* 579.
- fa* 169, 1058. — vétel
156. — l. még tüzelő
fa.
- faggyú* 4.
- falomlás* 140.
- fájdalomdíj* 345—6,
564—5, 867.
- fellebbezés* 321, 326, 599,
671, 674, 679, 804,
812, 980, 1008.
- fenyegetés* 336.
- fizetési meghagyás* 97,
114, 120, 123.
- fog* 378.
- foglaló* 56, 407, 414, 899,
901.
- forint* 2—3, 5, 7, 9, 11,
13—20, 22—3, 27,
29, 32, 40—2, 45, 51,
58, 60—1, 66—9, 73,
83—5, 88, 90, 97—
102, 110—2, 114,
116—8, 120, 122—5,
127, 129, 130, 132,
136, 138, 144, 148,
150, 153—4, 156,
159, 164—6, 171—4,
177, 179, 180, 184,
186, 188, 190, 194—
5, 201—2, 205—7,
211, 220, 226—7,
231, 234—5, 237,
243—4, 246—7, 249,
251—3, 257, 260—1,
264, 267, 270, 272—
5, 282—3, 287, 302—
3, 306, 308, 315,
320—1, 325—7,

330-1, 333-5, 339,
342-4, 346, 349-
52, 357-60, 362-
71, 373-7, 382,
384-5, 389, 393,
399, 401-2, 405,
407-8, 410-1, 414,
418-22, 425, 427,
429, 435, 437, 441-
2, 445-6, 448-9,
451-5, 457, 459-
63, 466-72, 474-
82, 485-7, 490,
492-6, 498-501,
504-5, 507-8,
510-1, 513-4,
516-8, 521-7, 529,
531-2, 536-9,
541-5, 547, 550-1,
553-5, 557, 559-
61, 564-5, 567-70,
572-81, 584, 586-
9, 591-2, 595, 597,
600-1, 603-7,
610-2, 614-6, 618,
620, 622, 624-7,
629, 632, 634-5,
637, 640, 643-4,
646, 648-50, 652-
7, 660-1, 663-5,
669, 670,
672-3, 675, 685-7,
689, 695-6, 702,
704, 706, 708, 711,
713, 718-9, 722,
726, 737-8, 743,
748-9, 751, 757-8,
766-7, 776, 781-2,
794, 799-801, 803,
808-9, 817-8, 820,
826, 828, 830, 833,
836-8, 841-2, 852,
855, 858-9, 861-3,
867, 869, 873, 875,
879, 881, 883, 885,
888-90, 893-6,
899, 900, 904, 906-
7, 910-1, 914, 919,
921, 923-5, 927-9,
931-5, 937, 940-1,
944-5, 949-51,
953, 955-6, 960,
962-72, 979, 980,
983, 986-7, 989,
993, 996-7, 1000,
1006, 1021, 1026,
1029-31, 1039-42,
1048, 1050, 1052-3,
1057-9, 1064-6,
1069, 1070.

földbér 2.

fuvardíj 165, 171, 205.

fűszer 1059.

fűző 1021.

gabona 188, 238, 248,
257, 273, 414, 462,
476, 508, 586, 604,
623, 626, 704. —
árak 194. — szállítás
88-9, 205, 423, 469.
— l. még árpa, ku-
korica, zab.

gallon 297.

garas 88-9, 127, 168,
244, 248, 332, 907,
957, 1052.

gomb ezüstből 243, 563.

gránát, drágakő 665.

gyanúsítás 200, 209.

gyapjú 56, 544, 716, 744,
895, 1062.

gyilkosság 165, 171.

gyógyítási költség 345-
6, 397, 430, 546, 558,
565, 867, 955, 959,
971.

gyöngy 42.

gyűrű 100, 228, 332-3,
335-6, 448, 545,
664-5, 1000.

hadi adó 124.

hagyatéka 41-2, 182,
521, 524, 527, 533,
568, 572, 588, 602,
611, 858, 925, 929,
1040.

hajó 147, 1061. — szállí-
tás 751. — szerszá-
mok 102.

hajózás 259.

harisnya 410, 600, 953,
1054.

harmincad 46.

hasznóbér 174, 364, 405,
654, 757, 763, 972. —
headás 1048.

hatalmaskodás 2.

háború 1048.

ház 68, 72, 82, 99, 140,
155, 169, 283, 404,
459, 460, 476, 481,
490, 510, 513, 528,
544, 574, 616-7,
669, 707-9, 722,
765, 846, 854, 861,
941, 1050, 1059. —
l. még budai házak.

házbér 66, 98, 100, 115,
367, 504, 521, 605,
616, 675, 817, 873,
896, 933. — letiltás
363, 368-70.

házépítés 1059.

házasságtörés 564, 887.

háztartási eszközök 970.

— l. még kanál, kan-
csó, kávéskanna, kés,
kapa, mozsár, pa-
rázsserpenyő, serleg,
üst, villa.

hegedű 947.

helyreigazítás 794.

hidpénz 438.

hintó 452.

hitbér 326.

hitelkezés 40.

hordó 256, 939, 1058. —
— l. még boros hor-
dó.

hozomány 979.

hús 717, 735, 871, 1059.

hütlenség 880.

ingóság 439, 716, 854,
921, 943.

iskolapénz 982.

ítélet 56, 145-6, 791-2,
798, 802, 811, 815,
826, 829, 857, 876,
1040.

javaslat 23.

járvány 177, 285, 827,
1027. — l. még pes-
tis.

— kórház 178, 1018.

jegyajándék 326.

jelentés 175, 257, 281,
286, 292, 295, 326,
328, 352, 516, 646,
749, 805, 829, 872,
880, 882, 907, 913,
947, 966, 971, 1009,
1014, 1019, 1025,
1044-5.

kabát 419, 696, 893.

kalap 340, 378-9.

kallózó malom 966, 972.
kamat 41, 58, 83, 116,
129, 136, 154, 166,
180, 231, 249, 281,
300, 303, 305, 327,
332, 342, 351, 389,
402, 411, 429, 434,
437, 448, 451, 460,
467, 470, 476, 494-

- 5, 518, 521, 529, 536,
554, 559, 561, 567,
579, 595, 604, 606,
616, 618, 628, 632,
640, 646, 648, 653,
663, 665, 669, 673,
686—7, 696, 718,
738, 743, 820, 830,
863, 869, 879, 933,
960, 967, 993, 1025,
1040, 1065, 1069,
1070.
kamisol 702.
kanál 133, 240, 332,
335—6, 365, 665,
879.
kanesó 344.
kard 100.
karton, ruhaanyag 665.
katonai beszállásolás 83,
110.
kár 2, 40, 48, 88, 529,
531, 547, 573, 594,
675, 706, 796, 834,
964. — térítés 329,
375, 1021, 1061.
kávéska 907.
kegytárgy 43, 50.
kereskedés 642, 1048. —
i tilalom 654, 1011,
1046.
kezesség 5, 120, 124—5,
136, 477, 481, 500,
505, 591, 714, 751,
781, 848, 855, 861,
867.
kérvény 13, 18, 23—4,
37, 45—7, 55, 67, 69,
74, 86, 105—6, 110,
112—3, 124, 126—7,
139, 151, 155, 160,
174, 183, 195, 217—
9, 231, 236, 261—5,
271, 277—8, 280,
282, 284, 287—8,
301, 324, 335, 340,
351, 355—6, 359,
373, 396, 398, 415,
440, 443, 465, 489,
497, 501, 518, 527,
533, 537, 547, 555—
6, 559, 560, 562, 571,
580, 590, 594, 621,
628, 632, 637—8,
641—2, 647, 651,
654, 657—60, 666,
668, 672, 676—7,
680, 682—3, 689,
703, 705, 713—4,
721, 723, 734, 740,
748, 754, 760, 763,
773—5, 777, 780,
785, 793, 796, 832,
843, 856, 859, 882,
888, 890, 894, 904,
909, 914, 919, 923,
939, 955, 967—70,
972, 1030, 1034,
1037, 1041, 1050,
1062.
kés 365, 879.
kiadás 838.
kihallgatás 386.
kikeresztelkedés l. zsidó
vallás elhagyása.
kimentés 210.
kirablás 443.
királyi fiscus igazgatója
27, l. még Jó.
— helytartótanács 886,
891, 952, 954, 1011.
— tanács 23. — taná-
csos l. Nagyváthy.
— udvar 124.
kiváltás 475. — l. még
zálog.
kiváltságlevél 678.
kömlő 1048.
koszt pénz 838.
kóser bor 634, 686, 899,
1059.
kölcsön 39, 58, 66, 68,
83—4, 109, 231, 339,
352, 358, 360, 373,
448, 452, 480, 490,
492, 538, 567, 595,
636, 665, 869, 927.
költség 165, 171, 177,
179, 257, 323, 369,
508, 516, 518, 522,
529, 531, 543, 557,
573, 594, 601, 626,
641, 650, 652—3,
698, 706, 749, 767,
776—7, 806, 808,
820, 834, 863, 890,
905, 943, 947, 950—
1, 964, 966, 972, 996,
1036, 1065, 1069. —
l. még perköltség.
kötelezvény 125, 127, 129,
130, 132, 136, 157,
159, 220, 227, 286,
296, 306, 310, 371,
425, 446, 451, 469,
475—6, 481, 490,
505, 520—1, 523,
526, 529, 539, 542,
547, 553—4, 556—7,
579, 581, 584, 587—
- 8, 601, 606, 613—6,
625, 665, 709, 738,
743, 751, 782, 826—
7, 837, 862, 866, 889,
937, 1070.
követelés 130, 138, 165,
188, 207, 211, 222,
237, 264, 266, 268,
275—6, 287, 302,
315, 320, 326, 367,
371, 381, 391, 406—
7, 414, 417, 428, 431,
436, 446, 460, 474,
500, 509, 514, 517,
525, 530, 532, 539,
541, 544—5, 560,
579, 585, 588, 592,
611, 622, 634—5,
646, 648, 650, 653,
658, 668, 677, 681,
703, 710, 724, 726,
728, 746, 759, 765—
6, 777, 783, 799, 810,
819, 836, 849, 851,
880—1, 884, 888,
892, 934, 944, 963,
966, 969, 972, 998,
1012, 1039. — l. még
adósság.
követség 116, 124.
közbenjárás 9, 38, 83,
146, 198, 410, 608—
9, 912, 931.
közvetítő díj 84.
ködbobás 345—6.
krajcar 9, 66, 134, 168,
194, 600, 971, 982,
1014. — l. még fo-
rint.
Krisztus gyalázás 104.
kukorica 187.
kutyaharapás 375.
kupa ezüstből 32.
kuruc mozgalom 595.
- lakat* 697.
lakásépítés 755.
lat, súlymérték 663, 665.
lefoglalás 38—9, 63—4.
— l. még elkobzás.
lettár 921, 1050.
lettibe helyezés 497.
letiltás 73, 81, 142, 233,
235, 238, 282, 284,
439, 444, 508, 530,
569, 588, 597, 618,
632, 635, 649, 662,
717, 851, 854, 884,
896, 921, 924, 928,
958, 974, 992, 995.

levél 13, 19, 38, 41, 116,
123, 125, 136, 159.
líget 2.
liszt 51.
lopás 50, 133, 147, 170,
240, 297, 386–7,
403, 413, 419, 478,
596, 907, 986, 1021,
1054.
lopó 213.
ló 2, 157, 479, 887, 951.
— szerszám 38–9.
— csikó 1058.
lúd 1059.
magyar udvari kancel-
lária 44, 51, 123, 125,
479, 497, 770, 1011.
— kancellár I. Jaklin.
makacsság 975, 977, 980,
1015.
maláta 1048.
malom 427, 862, 935,
1047–8. — I. még
kallózó.
megállapodás 111, 116–
7, 781, 794.
megegyezés 326, 352, 418,
448, 452, 543, 558,
623, 673, 684, 695,
718, 777, 813, 857,
868.
megidézés 28–31, 232.
meghatalmazás 42.
mérő 248. — I. még pesti,
pozonyi, váci.
méz 479, 497, 573, 1058.
moralórium 33, 40, 48,
87, 91–2, 103, 107,
119, 121, 149, 481.
moslék 1048.
mozsár 596.
munkabér 332, 335.
must 129, 130, 153, 351,
487, 505, 737, 921,
939.
nadrág 696, 702, 831.
napi díj 131, 986.
nyugta 157, 532, 627,
665, 785, 858, 890,
935, 1058–9.
okmányhamisítás 766,
783.
olaj 706.
ollalombavétel I. véde-
lembevétel.
ollalompénz 45–6, 135,
190–1, 198, 571, 795.

ottárfestés 95.
ón 962.
óra 329. — I. még zseb-
óra.
óvadék 414, 447, 486,
508, 567, 694, 772,
775, 778, 837, 1049.
ökör 2.
örökség 199, 226, 569,
580, 723.
öv 100, 164, 166, 169,
665.
panasz 6, 63–4, 71–3,
140, 156, 168, 237,
283, 331–3, 339,
344–6, 348–9, 353,
358–9, 362, 366,
372, 374–5, 384,
394, 397, 401–2,
406, 411, 417, 432–
3, 438, 452, 474, 478,
480, 505, 512, 525,
548, 563, 600, 607,
614, 630, 652, 665,
667, 700, 724,
726, 738, 766, 770,
777, 801, 809, 814–
5, 820, 825–6, 874–
5, 879, 893, 906, 920,
923, 928, 933–4,
941, 950, 956, 959,
960, 964, 975–7,
1002–3, 1019, 1036,
1039, 1042, 1057,
1060, 1064–5.
parancslevél 13–5, 17,
21–2, 24–5, 29–
31, 34, 40, 44, 70,
479, 673, 823, 854,
886, 891, 936, 952,
954, 1011, 1013,
1019, 1046.
parázsserpényő 1054.
pálinka 354, 366, 368–
9, 418, 1048, 1058–
9.
— eladás 405, 424, 619,
733, 763, 839, 874,
973.
— feltöltés 600, 612.
— főzés 174, 364, 638–
9, 707, 715, 1048.
— főző üstök 633, 662,
692.
— vétel 371, 377, 600,
999.
— vívezés 370, 372.
pecsétvizsgálat 51.

pereskedés 44, 52–3, 59,
61, 88–9, 98, 100–
1, 154, 187, 201,
212–3, 241, 265,
345, 373, 520, 599,
625, 734, 745, 747,
749, 750, 754, 761,
783, 805, 863, 872,
899, 935–6, 988,
1007, 1009–10,
1034, 1066.
perfelülvizsgálat 727,
740, 752, 768, 772,
787, 792, 809, 811,
815.
perköltés 300, 303, 305,
309, 344, 640, 673,
700, 743, 758, 800,
813, 967, 977, 1024–
5, 1034, 1040. — I.
még költés.
perselyfeltörés 200.
pestis 1011, 1061. — el-
leni védekezés 1011,
1038.
pénz 2, 354, 359, 886,
891, 975, 1048. — ki-
utalás 97. — nemek
I. dénár, dukát, fo-
rint, garas, krajcár,
poltrák, tallér.
pince 1032. — bér 418,
974.
pisztoly 63, 168.
pokróc 626, 894–5, 901,
941, 975.
poltrák, pénznem 438,
476, 1048.
porció 54, 67, 69, 105–6,
111–4, 253, 291,
324, 334, 337–8,
340, 456, 458, 466,
491, 571, 602, 605,
627, 629, 648, 670,
921.
— cédula 676.
— mérséklés 184, 186,
357, 441, 463, 657.
posztó 445, 665, 738,
1058. — hollandi
649. — karassa 696.
préselés 600, 921.
pulykakakas 403, 413.
puska 63.
rágalom 564, 915–6.
reverzális 862.
rész 962. — lemez 957.
rőf 246, 254.

- ruha 408, 799, 807, 831, 835, 1038. — hajdú — 672. — l. még bunda, cipő, harisnya, kabát, kalap, kamisol, nadrág, öv, pokróc, süveg.
- ruhaanyag* l. karton, posztó, vászon.
- ruházat* 376, 996.
- Salamon temploma, zálogtárgy* 526.
- salvus conductus* 725, 820.
- sáncmunka* 126.
- segély* 610.
- serleg* 448.
- sertés* 1048.
- sírrablás* 75—7, 79.
- sőr* 665, 699, 711, 885, 1048, 1058—9.
- súly* 478.
- süveg* 170.
- szabó kellékek* 108.
- szafirkó* 270, 272.
- szarvasmarha* 475, 695.
- szántó föld* 2.
- szekér* 2, 951.
- Szent Flórián napja* 802.
- szereződés* 51, 56, 88, 124—5, 143, 187—8, 354, 377, 405, 407, 424, 462, 479, 501, 508, 516, 737, 781, 862, 878, 894, 901, 975, 1018, 1048, 1059.
- széksértés* 867.
- szidalmazás* 445.
- szombatra hivatkozás* 745.
- szöllő* 32, 77, 143—4, 175, 264, 295, 351, 429, 437, 669, 708—9, 854, 877, 941, 944, 1047. — elárverezése 934—5, 1052—3. — megbecsülése 653, 870, 1055. — megművelése 127, 281, 468, 921.
- szület* 127, 129, 150, 153, 171, 256, 318, 320, 351, 359, 446, 468, 480—1, 487, 494, 588—9, 634, 705, 737, 924, 928. — letiltása 143, 269, 321, 325, 327, 359, 406, 411, 415, 526, 585, 767, 806, 930, 1042.
- tallér* 20, 46, 66, 100, 132—3, 142, 170, 185, 191, 270, 272—4, 327, 378—9, 444, 509, 558, 564, 619, 629, 763, 766, 867, 889.
- taksa* 1021.
- tanú* 20, 32, 255, 407, 495, 752, 766, 769, 785—6. — bizonyosság 1022. — kihallgatás 816, 821, 824. — vallomás 64, 75—7, 79, 104, 147, 157, 251, 771, 774, 777, 818, 827, 971.
- tanulópénz* 838, 905, 910.
- tárnoki szék* 804, 812.
- teherbehozás* 146, 915, 917—8, 926.
- tehén* l.
- templomrablás* 43.
- tégla* 1058.
- tiltakozás* 49, 62, 115, 242, 380, 412, 525, 531, 548, 614, 616, 639, 640, 658, 663, 786, 798, 802.
- tolvaj* 214.
- török áru* 547.
- tőke* 129, 166, 249, 342, 344—9, 351, 377, 402, 425, 429, 437, 448, 460, 467, 476, 494, 517—8, 529, 536, 559, 561, 563, 578—9, 606, 616, 618, 620, 628, 646, 648, 650, 653, 663, 665, 669, 673, 686—8, 696, 738, 766, 830, 863, 993, 1025, 1034, 1040, 1069—70.
- tűzész* 420, 732, 1059.
- tűzelő fa* 2.
- udvari haditanács* 359.
- kamara 13, 43—6, 51, 70, 85, 110, 116, 124—5, 571, 722. — felügyelő bizottsága 35.
- kamarai alelnök l. Stahremberg, — fo-
- galmazó l. Mayer — tanácsos l. Löwemburg.
- új perfelvétel* 609, 764—5, 775, 785, 790, 835, 1051—3.
- utasítás* 124, 136.
- üllevél* 803, 1011.
- üst* 492—3.
- üzelethelyiség* 304, 697, 733, 763, 835, 839—40, 1061. — átvétele 921. — bére 955.
- üzletnyitás* 242, 291, 380.
- vallomás* 63, 141, 215, 354, 365, 370, 419, 655, 685, 742.
- vargamesterség* 905.
- vas* 64, 594, 766, 783. — kereskedés 484, 757.
- vasraverés* 72, 853.
- váltó* 202—3, 205, 211, 234, 474, 479, 482, 497, 521, 535, 538, 600, 607, 612, 682, 688, 695, 716, 743, 782—3, 786, 820, 826, 828, 854, 869, 883, 919, 927, 929, 949, 969, 992, 1030.
- váltságdíj* 2, 20.
- vám* 45—6, 64.
- vásárlitalom* 1011.
- vászon* 147, 214, 227, 511, 665, 702, 1027. — kereskedés 733.
- verekedés* 213, 378, 397, 430, 502, 564—5, 661, 668, 766, 867, 955, 1005.
- vesztelgár* 1011, 1061.
- védlembevétel* 34, 40, 44, 204, 208, 997.
- végrehajtás* 116, 124, 211, 271, 273, 276, 278—80, 284, 286, 289, 293, 298—9, 310, 313—4, 317—21, 327, 349—50, 369—70, 392—3, 395, 398—9, 401—2, 440, 451—2, 455, 461, 476, 479—81, 483, 494, 498, 512, 521, 543, 547, 551, 555, 559—60, 573, 592, 599, 606—7, 627, 637, 647, 669,

- 692, 725, 739, 746,
748, 750, 765, 779,
837, 863, 873, 909,
919, 922-3, 940,
943, 951, 961, 967,
970-2, 991, 1022,
1034, 1040, 1042,
1044, 1051, 1056,
1069. — nak kard-
dal ellenszegülni
1045.
- végrendelet* 20, 32, 58. —
végrehajtók 58.
- villa* 365.
- viszálykodás* 208-9,
212, 215.
- vizsgálat* 2, 60, 240, 476,
553, 556, 887, 907,
987.
- zab* 2, 51, 61, 257, 275,
414.
- zabla* 100, 495.
- zálog* 8, 42, 144, 154-5,
160, 164, 195, 229,
232, 237, 243, 249-
50, 263-4, 280, 290,
320, 342, 358-60,
362, 365, 367-70,
459, 478, 481, 483,
493, 495, 499, 500,
521-2, 526, 536,
550, 554, 559, 563,
567, 576, 581, 589,
616, 620, 663-5,
671, 673-4, 701,
711, 718-9, 732,
741, 743, 762, 765,
781, 809, 811, 842,
853, 861-2, 866,
869, 879, 900, 906,
908, 923, 933, 960,
1037. — kiváltása
42, 308, 310, 523,
538, 566, 583, 622,
624, 656, 699, 938-
4, 993. — megbecsü-
lése 985.
- zálogba adás* 3, 7, 166,
332-3, 335, 385,
393, 561, 568, 572,
644, 669, 1021.
- záloglevél* 287.
- zenei felszerelés* 947.
- zsebóra* 444, 1054.
- zsidó regiszter* 100. —
ünnep 157.
- zsidó vallás elhagyása*
145-6, 332, 335,
365, 376, 420, 430,
453, 610, 712, 723,
807-8, 818, 838,
867, 876, 880, 905,
910, 942, 953, 958,
982, 990, 996. — l.
még Ofner Gottlieb
Mátyás.
- zsold* 20.

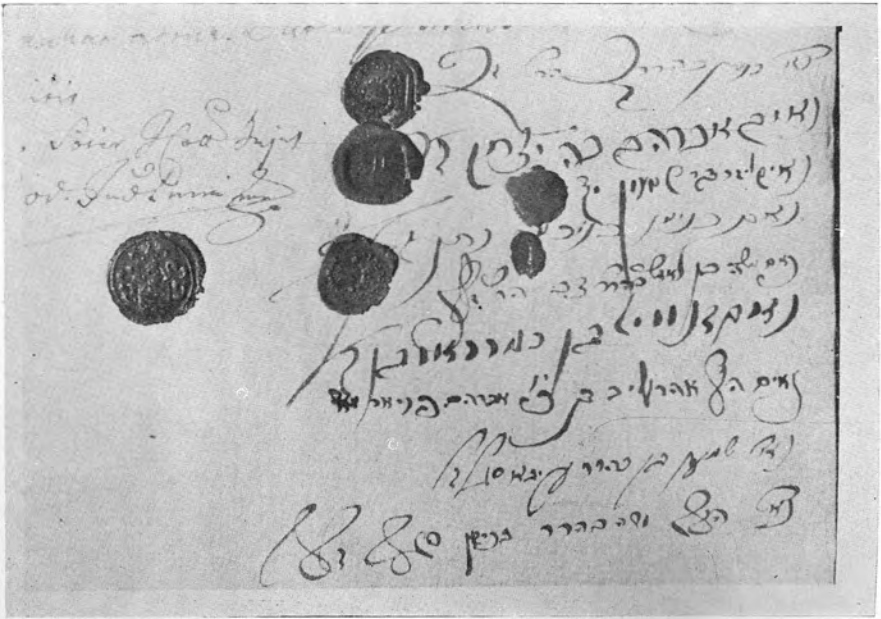
TARTALOM

Előszó. <i>Scheiber Sándor</i> : Pollák Miksa és a magyar-zsidó történettudomány	5
Bevezetés. <i>Grünvald Fülöp</i> : Zsidó vámosok magyar földön a XVII. és XVIII. században	17
Oklevéltár 1446—1741	29
Mutatók	501
Oklevelek facsimiléi	I

Megjelent: 1000 pld.-ban
47,25 (A/5) ív + $\frac{1}{4}$ ív képmelléklet terjedelemben
Felelős kiadó: dr. Seifert Géza

68.486 Egyetemi Nyomda, Budapest. Felelős vezető: Janka Gyula igazgató

OKLEVELEK FACSIMILÉI



1. Az 1059. számú oklevél héber aláírásai

